ЗАБРАЊЕНА ИСТОРИЈА-ДОКУМЕНТОВАНО!

или разуверавање "неверних Тома"

(први део)

Португалски картограф Диого Хомем је израдио предивне мапе. Једна од њих је и мапа Црног мора рађена 1559. на основу још старије мапе која нажалост није сачувана. Обратите пажњу на симболе на заставама. Посебно на ону усмерену ка Балкану поред које пише "Валахија". Кликом на сваку слику, можете увећати резолуцију.

Дете кад лаже, оно лаже често са таквом маштом, да је одраслом човеку одмах јасно да су његова казивања далеко од истине. Дечија прича често наликује бајци или басни. Понекад, чак, и када говори истину, одраслом се може учинити да лаже. Зато што дете у својој лажи губи ток приче, губи главну срж и заборавља на логичан временски след догађаја. Међутим, дете врло брзо кроз живот научи како да поправи тај недостатак и неретко, већ са десетак година постаје осредњи лажов, који по потреби уме преварити родитеља, уколико исти није довољно виспрен или није довољно добар слушалац.

Човек - лажов је већ нешто друго. Он зна да свака лаж почиње истином и да у свакој лажи срж приче мора бити тачна. Свака изречена неистина се мора добро наслонити на изречену истину да би лаж могла да стоји. Кад лаж чврсто стане на своје ноге, њен једини непријатељ може бити време или веома пажљив слушалац.

Разни они који су писали неистину о Србима су били осредњи лажови. Не зато што нису били довољно бистри, јер било је ту, сигурно, много мудрих људи, него зато што су били принуђени да се везују за ону прву лаж која у свом настанку није била логична и није следила време. Њихови верни слушаоци су понављачи, који нит 'су мудри, нит' су бистри, него стално изнова понављају лаж коју су чули... Постоје и они трећи, а они су најгори. Њихов бог је новац и они ће за њега све учинити. Презиру их, али су им потребни зато што су спремни на све, а најмање што могу да учине је да слажу.

Стефан СРБСКИ

АЛАНИ

Древна раса од које су Алани мислили да су се раширили. Они су Словени, али је порекло тог имена непознато (погледати Journal Anthrop. Inst., Aug. 1878). Они су углавном Хришћани, мада су неки постајали Муслимани од 15. века. Они чувају многа древна паганска веровања уобичајена за Словене, Пољаке и Литванце, и нису били преобраћени до 7. века. Босанци, Хрвати, Рутени, Црногорци, Албанци и Херцеговци су сви од СРБСКОГ рода. Босанци, иако се изјашњавају као Муслимани, тајно плаћају за масе, и посећују манастире. Они чувају древни обичај приликом венчања о отмици или крађи младе, и они стављају вату у уста, нос и уши у тело покојника да спрече зле духове да запоседну мртво тело, које би онда постало како кажу вампир.

Библиографски подаци
Наслов Encyclopedia of Religions, Том 3
Аутор John G. R. Forlong
Publisher: B. Quaritch
Year: 1906

Подаци о писцу :
James Forlong
In religio-mythology, James Forlong (1824-1904) was a Scottish, road engineer, major general, and religio-mythology and comparative religions scholar noted for his erudite three-volume posthumously-published 1904 Faiths of Main: an Encyclopedia of Religions, with some rather impressive etymological entries on terms, such as “Ab”, and thinkers, such as Empedocles.

Данас се за потомке Алана углавном сматрају Осетинци, али морам да напоменем да је након рата 2008. председника Осетије, Едвард Какојти дао интервју у коме је рекао: "ОСЕТИНИ - АЛАНИ - СУ ПОРЕКЛОМ СРБИ И ТО ОСЕТИНСКИ НАРОД ПАМТИ."
Додао бих да можда и није проблем што српски народ не памти, али је проблем што неће неће да саслуша и научи!

(see Gibbon, iii, p. 418) was allowed by the Emperor Theodosius to plunder all this wealth. Soldiers were sent, and the treasures of art were melted down or destroyed. Serapis was the personification of the supreme god, and Aristides calls him "the self-existent, present in all things, and filling the universe." The world was his head, the sea his belly, the earth his feet, the ether his ears, and the sun his far-seeing eye. He was the Saviour ever willing to listen to prayer. He is—like other gods—of dual sex, and the Kopts regarded him as a mother godess (see *Egyptn. Archæol. Report*, 1898, p. 50).

Serbi. Servians. An ancient race from whom the Alani are thought to have sprung. They are Slavs, but the derivation of the name is unknown (see *Journal Anthrop. Instit.*, Aug. 1878). They are mainly Christians, though some have been Moslems since the 15th century. They preserve many ancient pagan superstitions common to Slavs, Poles, and Lithuanians, and were not converted till our 7th century. The Bosnians, Croats, Ruthenians, Montenegrins, Albanians, and Herzegovinians are all of Serb stock. The Bosnians,

Босанци, Хрвати, Рутени, Црногорци, Албанци и Херцеговци су сви од СРБСКОГ рода

Баварски географ

IX век по Христу баварски географ је написао : **"СРБИ ЈЕСУ КРАЉЕВСТВО ТАКВЕ ВЕЛИЧИНЕ ИЗ КОЈЕГ ПРОИСТЕКОШЕ СВИ СЛОВЕНСКИ НАРОДИ ШТО И САМИ ПОТВРЂУЈУ"**

Johann Kaspar Zeuss (22.јул 1806 - 1856)

Johann Kaspar Zeuss - Die Deutschen und die Nachbarstämme
Ignaz Joseph Lentner, 1837.

Библиографски подаци:

Die Deutschen und die Nachbarstämme
Наслов Die Deutschen und die Nachbarstämme
Аутор Johann Kaspar Zeuss
Издавач Ignaz Joseph Lentner, 1837
Оригинал из Баварска државна библиотека
Дужина 778 страница

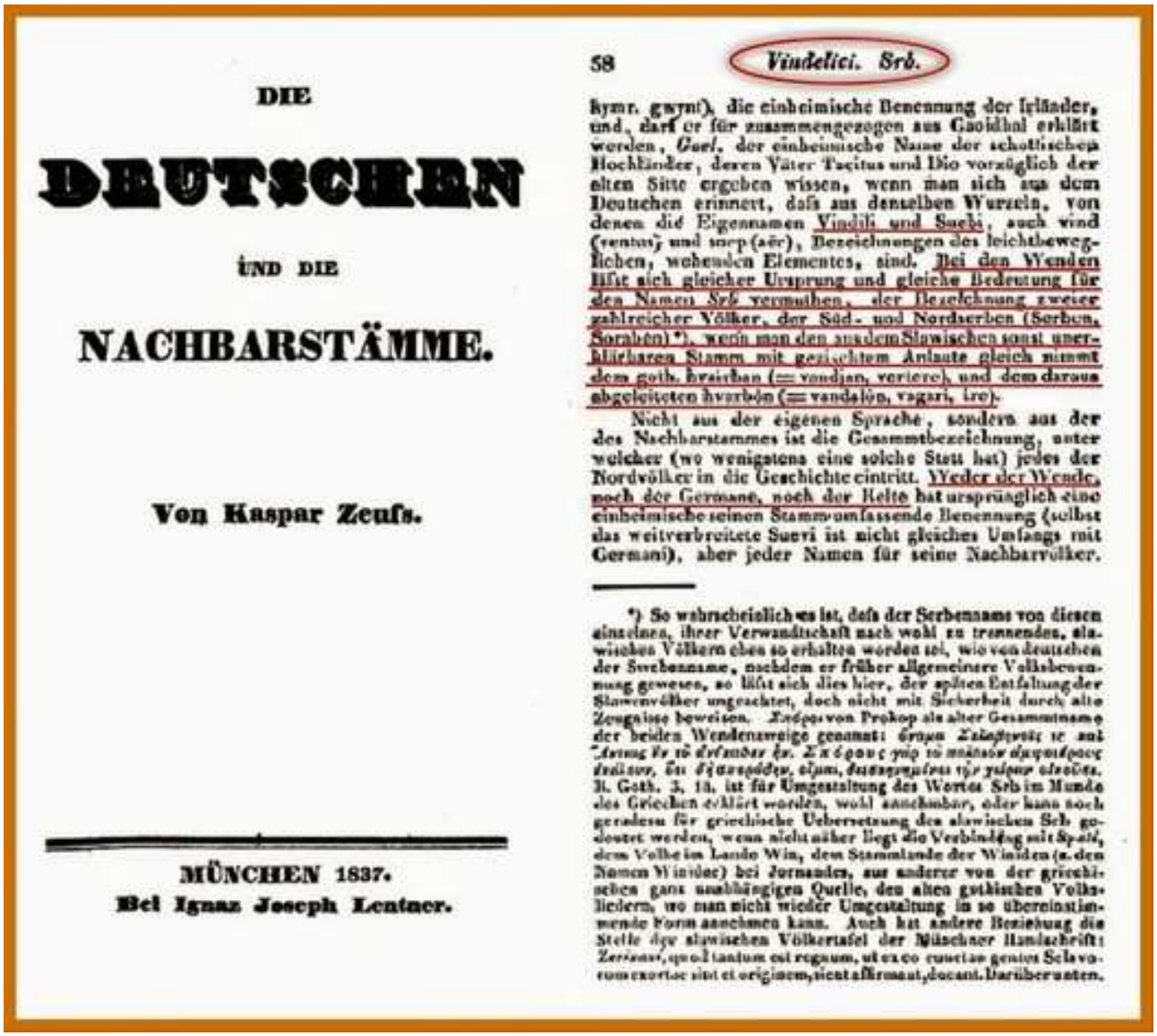

DIE

DEUTSCHEN

UND DIE

NACHBARSTÄMME.

Von Kaspar Zeuss.

MÜNCHEN 1837.
Bei Ignaz Joseph Lentner.

58 Vindelici. Srb.

kymr. gwyn), die einheimische Benennung der Irländer, und, darf er für zusammengezogen aus Gaoidhal erklärt werden, Gael, der einheimische Name der schottischen Hochländer, deren Väter Tacitus und Dio vorzüglich der alten Sitte ergeben wissen, wenn man sich aus dem Deutschen erinnert, dafs aus denselben Wurzeln, von denen die Eigennamen Vindili und Suebi, auch vind (ventus) und sorp (aër), Bezeichnungen des leichtbeweglichen, wehenden Elementes, sind. Bei den Wenden läfst sich gleicher Ursprung und gleiche Bedeutung für den Namen Srb vermuthen, der Bezeichnung zweier zahlreicher Völker, der Süd- und Nordserben (Serben, Sorabèn) *), wenn man den aus dem Slawischen sonst unerklärbaren Stamm mit gezischtem Anlaute gleich nimmt dem goth. hvairban (= vandjan, vertere), und dem daraus abgeleiteten hvarbôn (= vandalôn, vagari, ire).

Nicht aus der eigenen Sprache, sondern aus der des Nachbarstammes ist die Gesammtbezeichnung, unter welcher (wo wenigstens eine solche Statt hat) jedes der Nordvölker in die Geschichte eintritt. Weder der Wende, noch der Germane, noch der Kelte hat ursprünglich eine einheimische seinen Stamm umfassende Benennung (selbst das weitverbreitete Suevi ist nicht gleiches Umfangs mit Germani), aber jeder Namen für seine Nachbarvölker.

*) So wahrscheinlich es ist, dafs der Serbenname von diesen einzelnen, ihrer Verwandtschaft nach wohl zu trennenden, slawischen Völkern eben so erhalten worden sei, wie von deutschen der Swebenname, nachdem er früher allgemeinere Volksbenennung gewesen, so läfst sich dies hier, der spätern Entfaltung der Slawenvölker ungeachtet, doch nicht mit Sicherheit durch alte Zeugnisse beweisen. Σκῖροι von Prokop als alter Gesammtname der beiden Wendenzweige genannt: ὄνομα Σκλαβηνοῖς τε καὶ Ἀντηνοῖς τὸ ἀνέκαθεν ἦν. Σκίρους γὰρ τὸ παλαιὸν ἅπαντας ἀναγράφουσιν, ὅτι ἀγαθοὶ ἦσαν, εἶτα, διαπεσόντος τοῦ γένους εἰς δύο. H. Goth. 3, 13, ist für Umgestaltung des Wortes Srb im Munde des Griechen erklärt worden, wohl annehmbar, oder kann noch geradezu für griechische Uebersetzung des slawischen Serb gedeutet werden, wenn nicht näher liegt die Verbindung mit Spatl, dem Volke im Lande Win, dem Stammlande der Winiden (s. den Namen Winidae) bei Jornandes, aus anderer von der griechischen ganz unabhängigen Quelle, den alten gothischen Volksliedern, wo man nicht wieder Umgestaltung in so übereinstimmende Form annehmen kann. Auch hat andere Beziehung die Stelle der slawischen Völkertafel der Münchner Handschrift: Zeriuani, quod tantum est regnum, ut ex eo ceteræ gentes Sclavorum exortæ sibi et originem, sicut affirmant, docant. Darüber unten.

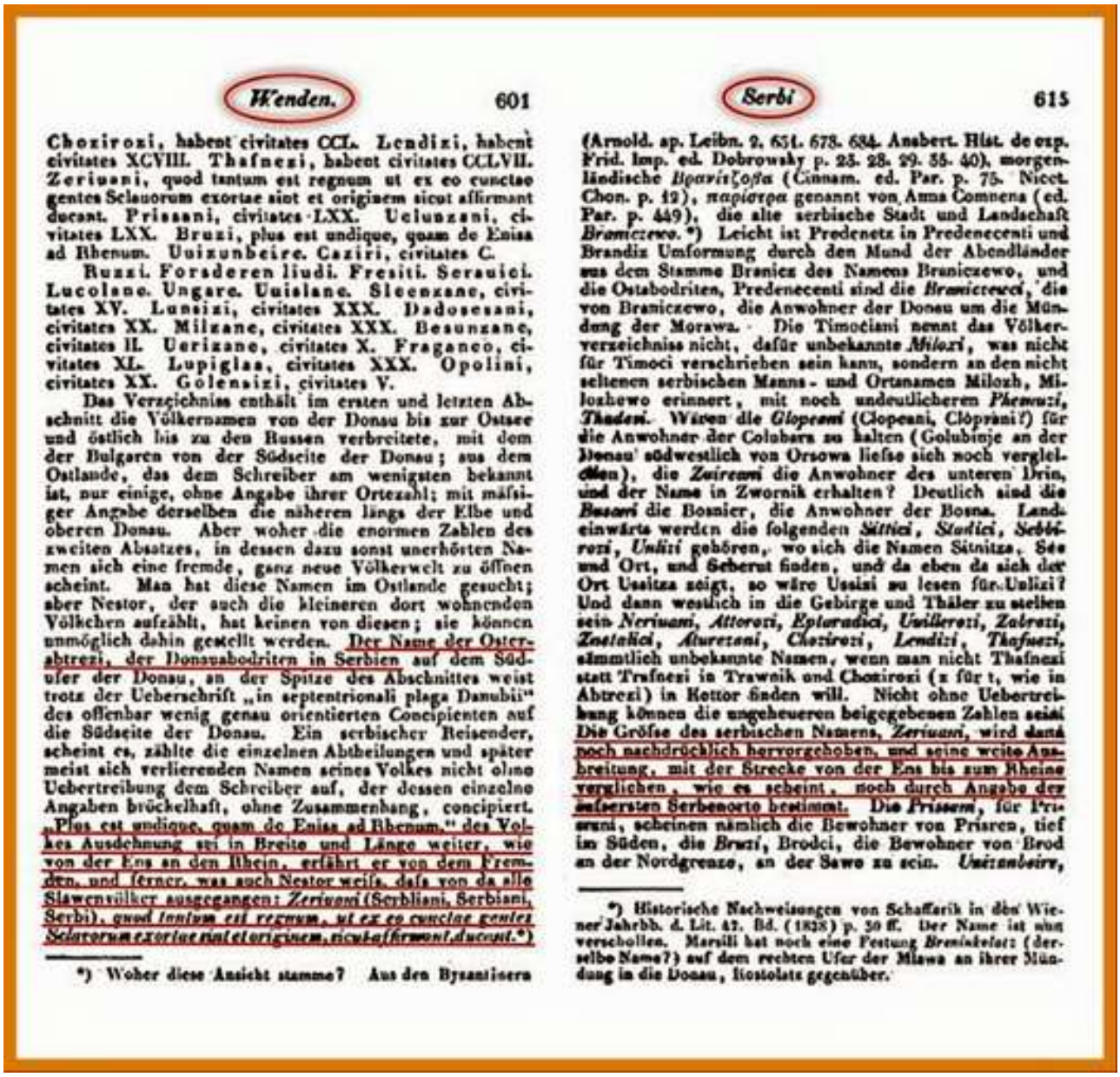

Wenden. 601

Choziroxi, habent civitates CCL. Lendizi, habent civitates XCVIII. Thafnezi, habent civitates CCLVII. Zeriuani, quod tantum est regnum ut ex eo cunctae gentes Sclauorum exortae sint et originem sicut affirmant ducant. Prisaani, civitates LXX. Ucluzani, civitates LXX. Bruzi, plus est undique, quam de Enisa ad Rhenum. Uuizunbeire. Caziri, civitates C.

Ruzzi. Forsderen liudi. Fresiti. Serauici. Lucolane. Ungare. Uuislane. Sleenzane, civitates XV. Lunsizi, civitates XXX. Dadosesani, civitates XX. Milzane, civitates XXX. Besunzane, civitates II. Uerizane, civitates X. Fraganco, civitates XL. Lupiglas, civitates XXX. Opolini, civitates XX. Golensizi, civitates V.

Das Verzeichniss enthält im ersten und letzten Abschnitt die Völkernamen von der Donau bis zur Ostsee und östlich bis zu den Russen verbreitete, mit dem der Bulgaren von der Südseite der Donau; aus dem Ostlande, das dem Schreiber am wenigsten bekannt ist, nur einige, ohne Angabe ihrer Ortezahl; mit mässiger Angabe derselben die näheren längs der Elbe und oberen Donau. Aber woher die enormen Zahlen des zweiten Absatzes, in dessen dazu sonst unerhörten Namen sich eine fremde, ganz neue Völkerwelt zu öffnen scheint. Man hat diese Namen im Ostlande gesucht; aber Nestor, der auch die kleineren dort wohnenden Völkchen aufzählt, hat keinen von diesen; sie können unmöglich dahin gestellt werden. Der Name der Osterabtrezi, der Donauabodriten in Serbien auf dem Südufer der Donau, an der Spitze des Abschnittes weist trotz der Ueberschrift „in septentrionali plaga Danubii" des offenbar wenig genau orientierten Concipienten auf die Südseite der Donau. Ein serbischer Reisender, scheint es, zählte die einzelnen Abtheilungen und später meist sich verlierenden Namen seines Volkes nicht ohne Uebertreibung dem Schreiber auf, der dessen einzelne Angaben bröckelhaft, ohne Zusammenhang, concipiert. „Plus est undique, quam de Enisa ad Rhenum." des Volkes Ausdehnung sei in Breite und Länge weiter, wie von der Ens an den Rhein, erfährt er von dem Fremden, und ferner, was auch Nestor weiss, dass von da alle Slawenvölker ausgegangen: *Zeriuani* (Serbliani, Serbiani, Serbi), *quod tantum est regnum, ut ex eo cunctae gentes Sclauorum exortae sint et originem, sicut affirmant, ducant.**)

*) Woher diese Ansicht stamme? Aus den Byzantinern

Serbi 615

(Arnold. ap. Leibn. 2. 651. 673. 684. Ansbert. Hist. de exp. Frid. Imp. ed. Dobrowsky p. 23. 28. 29. 35. 40), morgenländische *Βρανίτζοβα* (Cinnam. ed. Par. p. 75. Nicet. Chon. p. 12), *παράστρα* genannt von Anna Comnena (ed. Par. p. 449), die alte serbische Stadt und Landschaft *Braniczewo*.*) Leicht ist Predenetz in Predenecenti und Brandiz Umformung durch den Mund der Abendländer aus dem Stamme Braniez des Namens Braniczewo, und die Ostabodriten, Predenecenti sind die *Braniczewci*, die von Braniczewo, die Anwohner der Donau um die Mündung der Morawa. Die Timociani nennt das Völkerverzeichniss nicht, dafür unbekannte *Ahlozi*, was nicht für Timoci verschrieben sein kann, sondern an den nicht seltenen serbischen Manns- und Ortsnamen Milozh, Milozhewo erinnert, mit noch undeutlicheren *Phrenuzi*, *Thadeni*. Wieweit die *Glopeani* (Clopeani, Clòpràni?) für die Anwohner der Colubara zu halten (Golubinje an der Donau südwestlich von Orsowa liefse sich noch vergleichen), die *Zairesani* die Anwohner des unteren Drin, und der Name in Zwornik erhalten? Deutlich sind die *Busani* die Bosnier, die Anwohner der Bosna. Landeinwärts werden die folgenden *Sittici*, *Studici*, *Sebbirezi*, *Undizi* gehören, wo sich die Namen Sitnitza, See und Ort, und Seberut finden, und da eben da sich der Ort Usitza zeigt, so wäre Ussisi zu lesen für Unlizi? Und dann westlich in die Gebirge und Thäler zu stellen sein *Neriuani*, *Attorezi*, *Epturadici*, *Uuillerezi*, *Zabrezi*, *Zostalici*, *Aturezani*, *Choziroxi*, *Lendizi*, *Thafnezi*, sämmtlich unbekannte Namen, wenn man nicht Thafnezi statt Trafnezi in Trawnik und Choziroxi (x für t, wie in Abtrezi) in Kottor finden will. Nicht ohne Uebertreibung können die ungeheueren beigegebenen Zahlen sein. Die Gröfse des serbischen Namens, *Zeriuani*, wird dann noch nachdrücklich hervorgehoben, und seine weite Ausbreitung, mit der Strecke von der Ens bis zum Rheine verglichen, wie es scheint, noch durch Angabe der äussersten Serbenorte bestimmt. Die *Prisseni*, für Prisreni, scheinen nämlich die Bewohner von Prisren, tief im Süden, die *Bruzi*, Brodci, die Bewohner von Brod an der Nordgrenze, an der Sawe zu sein. *Uuizunbeire*,

*) Historische Nachweisungen von Schaffarik in den Wiener Jahrbb. d. Lit. 42. Bd. (1828) p. 30 ff. Der Name ist nun verschollen. Marsili hat noch eine Festung *Braniskelatz* (derselbe Name?) auf dem rechten Ufer der Mlawa an ihrer Mündung in die Donau, Kostolatz gegenüber.

Die Deutschen und die Nachbarstämme

Чешки аутор

Чешки аутори:
Средњевековна Босна је српска држава.
"Во времена Неманичей боснийский бан Твртко принял титул короля сербов и Боснии ["krale Serbskeho (Srbljem) a Bosenskeho"] (1376), чтобы на место королевства Сербского поставить другую могущественную империю - сербскую Боснию".

ИЗВОР: František Ladislav Rieger, Jakub Josef Dominik Malý. Slovník naučný, том 8. 1870. Стр. 927.

II. *Vnitřní poměry Srbska neodvislého.*

1. **Panovník.** Nejvyšším pánem, jakési zástupcem Srbska byl původně **veliký župan** (archon, princeps, megalozupanos, megajuppanus a t. d. u Řekův a Latinův), jemuž ostatní župani (starší, stařešina) byli poddáni; **knez** (kníže) znamenalo u Srbův méně než župan. **Bány** nazývali se po příkladě Charvátův vládcové bosenští. Titul **královský**, jejž měl již Michal Duklanský (rex Sclavorum, 1078), ustálil se v panovničí rodině srbské teprvé od počátku XIII. stol. vplyvem západním, a ustoupil za Dušana (1346) titulu **císařskému** (carskému); titulu carského však užíval ještě jenom syn jeho Uroš a poněkud i Lazar. Štěpán Lazarević a po něm Jiří Branković užívali (od r. 1403) titulu **despot**, jímž poctěni jsou od císaře Řeckého (zároveň s korunou i žezlem). Po vymření Nemanjićův přijal Bosenský bán Tvrdko důstojenství „krále Srbského (Srblem) a Bosenského“ (1376), chtěje na místo klesajícího S-ka postaviti jinou mocnou říši, srbskou Bosnu. — Do Štěpána Nemanji důsto-

Фрањо Рачки - СЛОВЕНСКИ СВИЕТ

Један од најпознатијих хрватских историчара др. Фрањо Рачки у својој “Slovenski Sviet ” на страни 6. наводи: **"У почетку називаху се Словени домаћим именом Срби (тј рођаци); код туђинаца а напосе Ниемаца беху од давне давнине познати под именом: Венеда, Винида, Винда."**

SLOVENSKI SVIET.

Historičko-statističko-etnografičke razprave.

I.

Sloveni u obće.

Povietni nacrt iz naučnoga slovnika českoga.

U Zagrebu.
Nakladom Lav. Hartmána knjižara.
1870.

I.

Poviest Slovena.

1. Pregled najstarije povjesti slovenske.

Od prastarih vremena, krijasih se u nedostižnoj tami, stanovaše velika i ljudstvom mnogobrojna grana slovenska na istoku Europe, u predjelih kvašenih rickami Dujeprom, Vislom, Odrom i Dunavom, od mora jadranskoga daleko za Tatre k vrelu Dujepra i do jezera ilmenskoga, i to posried srodnih plemena: germanskoga (njemačkoga na zapadu na obalah Odre), litvanskoga (u baltičkom primorju) i tračko-ilirskoga (u Podunavju). Na sjeveru i istoku graničiše Sloveni sa tudjimi sjevernimi plemeni Fina i Čuda. Kada su Sloveni, tako kao Gali, Niemci i Thračani pa i ostale grane indoeuropske iz srednje Azije u Europu došli, to se ne zna: sgodilo se je to u vremenih predhistoričkih, o kojih ne ima stalnih viesti.

U početku nazivahu se Sloveni domaćim imenom Srbi (t. j. rodjaci): kod tudjinaca a napose Niemaca bijahu od davne davnine poznati pod imenom: Veneda, Vinida, Vinda. Pod ovim imenom pomnavahu Slovene i Grci i Rimljani, (negdje od VII. vieka prije Isusa), koji su iz njihovih krajeva kod baltičkoga mora jantar izvozili. Susjedni Skandinavci zvahu je Vani.

Nješto više pripovieda o Slovenih otac poviesti grčke, Herodot (u V. stoljeću prije Isusa). Medju narodi, koje on napominje, slovenskoga su bez sumnje roda ovi: Budini njegdje u Volinju i u Bieloj Rusiji, njihovi susjedi Nurovi ckš Buga, Narvi i Nurci. Jednija plemena slovenska, zaokupivša predjele na obijuh bregovih Dujepra, padoše u vlast mongolskih Skyta, a po ovih zove jih Herodot Skiti orači i seljaci (pozniji Poljani?). Od tih svojih gospodara zvahu se još dugo izza toga istočne zemlje slovenske Skythlom.

Zatratanski Sloveni znamenito se umnožiše već u IV. vieku pr. Is. pridošlaćem mnogobrojnih četa slovenskih iz Podunavlja. Prodru u početku toga stoljeća bojovni Gali (Vlasi) u Pannoniju i Ilirik, izza šestokih i dugih bojeva Slovene što uništiše što potisnuše za Tatre; pa su i sami njekim dielom za njimi pošli: kao Ombri i Kotini njegdje do obala Odre i Visle, Bastarni i Peukini do Dujestra. Ali u Podunavlju, za tim u krajevih podtatranskih kao i na obalah jadranskoga mora (Veneti) ostaše njeke grane slovenske, odielene od ostale hrače svoje; imena Pleso (blatno jezero), Bistrica, Černa, Srbec itd., što no su se još i u kasnijih vremenih u Podunavlju nalazila, dokazuju, da su tamo njekoć Sloveni stanovali. U isto po prilici doba potisnuše ratoborni Goti i ini Niemci Venede sa sjevera, iz krajeva jantarom bogatą pomorja baltičkoga, dublje u kopno, pa ol i Litvane pokore.

Ovako Sloveni i na jugu i na sjeveru zubljani i tiskani svojimi neprijatelji širiše se tim slobodnije prama sjeveru i sjevero-istoku medju slabimi plemeni čudskimi. Njeka plemena Slovena na jugu dospješe pod

Исти хрватски историчар **Фрањо Рачки** у својој књизи **Борба јужних Словена** дословце вели: **„...Код Кедрина је Трибалија „тон топон тон Сербон“ боравиште Срба, јер су Бисантинци (у то време већ општеприхваћен, али неправилан назив за Ромејце прим.аутора) именом Трибала често Србе називали“.**

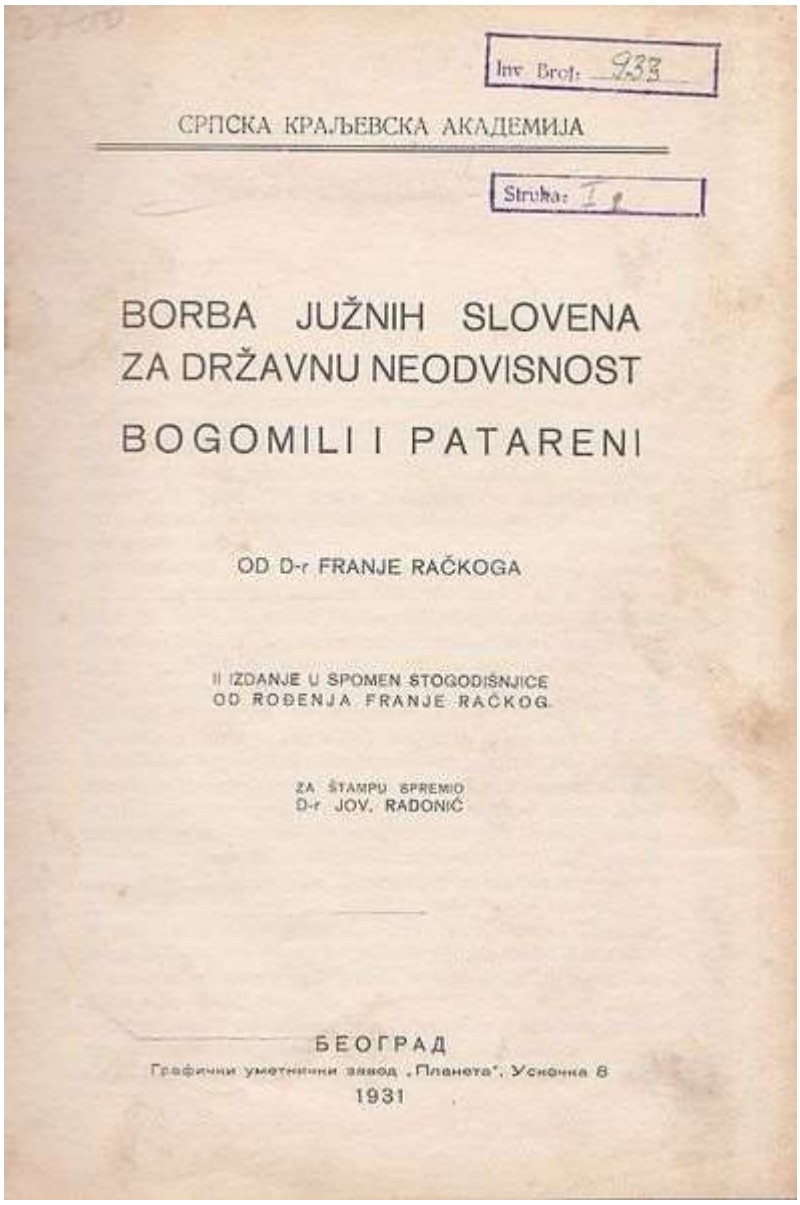
Inv. Broj: 933

СРПСКА КРАЉЕВСКА АКАДЕМИЈА

Struka: I g

BORBA JUŽNIH SLOVENA
ZA DRŽAVNU NEODVISNOST

BOGOMILI I PATARENI

OD D-r FRANJE RAČKOGA

II IZDANJE U SPOMEN STOGODIŠNJICE
OD ROĐENJA FRANJE RAČKOG.

ZA ŠTAMPU SPREMIO
D-r JOV. RADONIĆ

БЕОГРАД
Графички уметнички завод „Планета“, Ускочка 8
1931

РЕПРИНТ ИЗ 1931 ГОДИНЕ

Барски родослов

Творац „Барског родослова“[1], говорећи 1149. године о активностима Будимира – Светопелека[2], краља Србије (владао: 671-711) из династије Дрвановић/Светимировић, каже следеће:

Део текста који је у фокусу (серб.):
(стране: 54-55)

»Србију пак, која се зове и Загорје, подели у две области: једну од велике реке Дрине, у правцу запада све до планине Пина[3], коју још назива Босном, другу пак од исте реке Дрине у правцу истока све до Лапије[4] и Лабског

језера[5], коју назива Рашком.«

Оригинални текст (лат.):
(стране: 54-55)

»Surbiam autem, que et Transmontana dicitur, in duas divisit provincias: unam a magno flumine Drina contra occidentalem plagam usque ad montem Pini, quam et Bosnam vocavit. Alteram vero ab eodem flumine Drina contra orientalem plagam usque ad Lupiam, et Lab, quam Rassam vocavit.«

Извор (назив дела/књиге): „Ljetopis popa Dukljanina“
Аутор: непознати католички свештеник
Уредник (издања): Јарослав Шидак[6] (1903-1986), чешки историчар
Издавач: Матица хрватска[7]
Место штампања: Загреб[8] (Федеративна Народна Република Југославија[9]: 1945-1963)
Година издања: 1950
Језик: латински и хрватски
Писмо: латиница

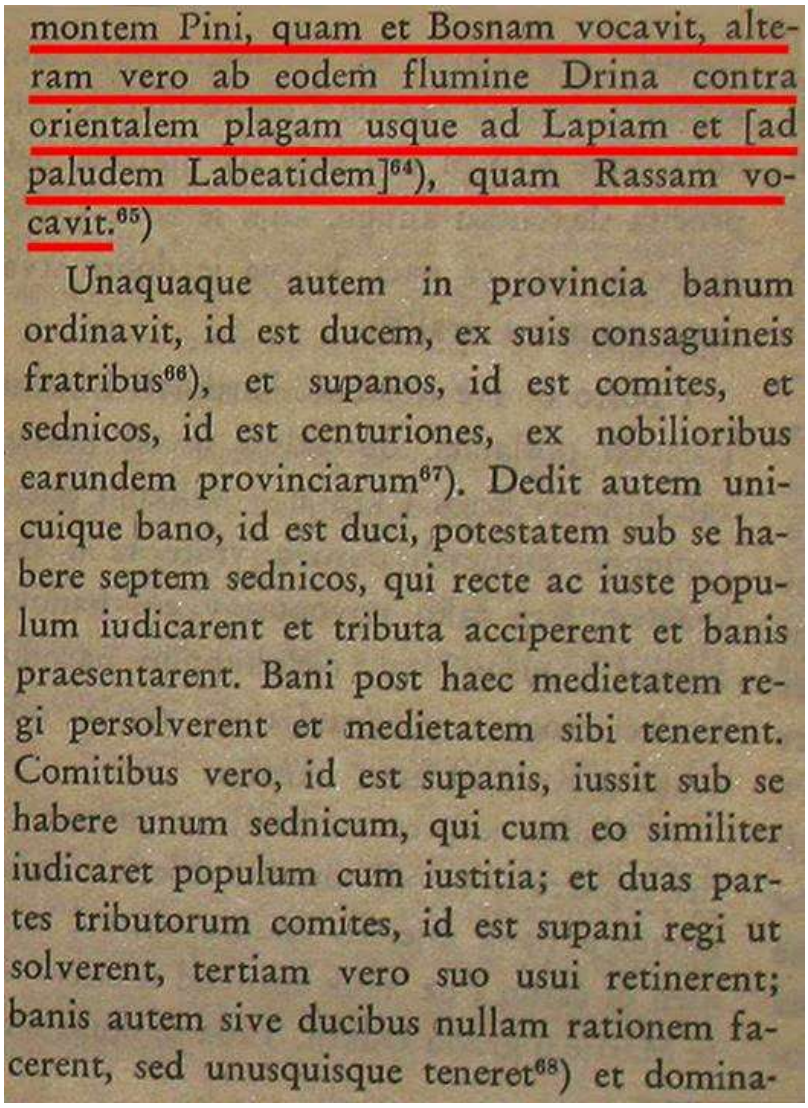
montem Pini, quam et Bosnam vocavit, alteram vero ab eodem flumine Drina contra orientalem plagam usque ad Lapiam et [ad paludem Labeatidem][64]), quam Rassam vocavit.[65])

Unaquaque autem in provincia banum ordinavit, id est ducem, ex suis consaguineis fratribus[66]), et supanos, id est comites, et sednicos, id est centuriones, ex nobilioribus earundem provinciarum[67]). Dedit autem unicuique bano, id est duci, potestatem sub se habere septem sednicos, qui recte ac iuste populum iudicarent et tributa acciperent et banis praesentarent. Bani post haec medietatem regi persolverent et medietatem sibi tenerent. Comitibus vero, id est supanis, iussit sub se habere unum sednicum, qui cum eo similiter iudicaret populum cum iustitia; et duas partes tributorum comites, id est supani regi ut solverent, tertiam vero suo usui retinerent; banis autem sive ducibus nullam rationem facerent, sed unusquisque teneret[68]) et domina-

Барски родослов

Матија Петар Катанчић

Катанчић пише:
"aut ab agro Bosnia Szerb nuncupato" - "или из области Босния, Сербией называемой". Босна се зове Србија.

Матија Петар Катанчић, историчар, археолог и песник у својој расправи „Илири и Илирски језик“, на коу се ослања и Шулц, износи да су сви Илири говорили „језиком српским“, а у Илире убраја Србе, Црногорце, Бошњаке и Србе у Угарској, и то са оне стране Дунава“. „Истим језиком говоре и Далматинци“, вели Катанчић и додаје да се „Далматинци од Хрвата разликују“. Он даље наводи де је „чакаштвина“ језик Хрвата“, и да су се „Хрвати одувек разликовали, па да се и дан данас још разликују од Далматинаца и по језику и по домовини“. Језик „свих Илира па тиме и Далматинаца је „штокавштина“. Катанчић подвлачи и границу између Хрвата- чакаваца и Илира- штокаваца „који себе зову Србима“.

ИЗВОР: Ján Kollár. Rozprawy o gmenách počatkách i starožitnostech národu slawského a geho kmenů. 1830. Стр. 184

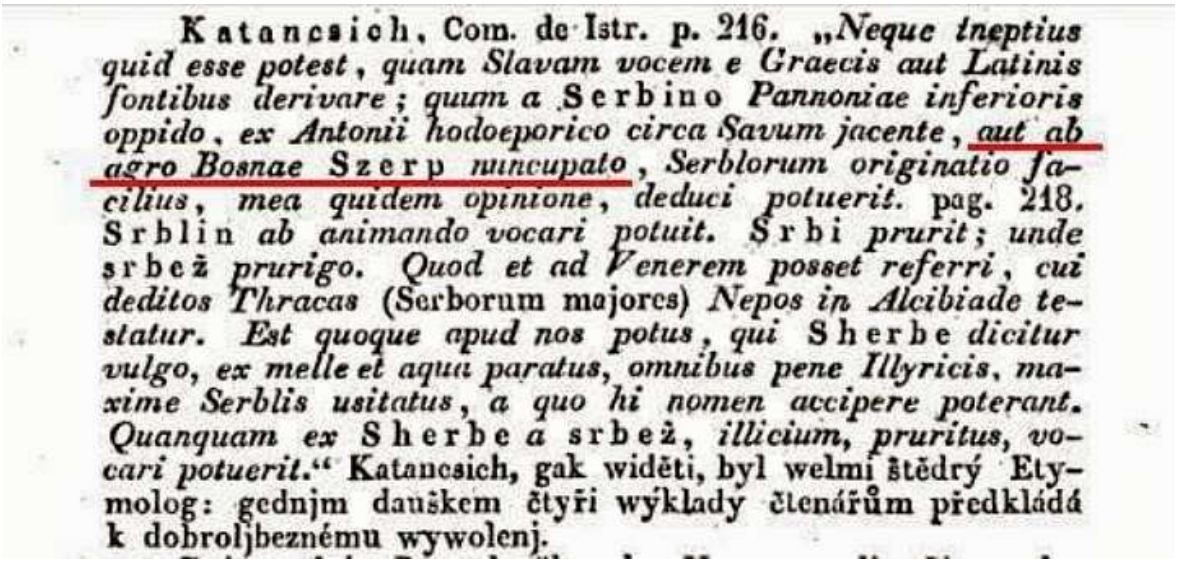

Katancsich, Com. de Istr. p. 216. „*Neque ineptius quid esse potest, quam Slavam vocem e Graecis aut Latinis fontibus derivare; quum a* Serbino *Pannoniae inferioris oppido, ex Antonii hodoeporico circa Savum jacente, aut ab agro Bosnae* Szerp *nuncupato, Serblorum originatio facilius, mea quidem opinione, deduci potuerit.* pag. 218. Srblin *ab animando vocari potuit.* Srbi *prurit; unde* srbež *prurigo. Quod et ad Venerem posset referri, cui deditos Thracas* (Serborum majores) *Nepos in Alcibiade testatur. Est quoque apud nos potus, qui* Sherbe *dicitur vulgo, ex melle et aqua paratus, omnibus pene Illyricis, maxime Serblis usitatus, a quo hi nomen accipere poterant. Quanquam ex* Sherbe *a* srbež, *illicium, pruritus, vocari potuerit.*“ Katancsich, gak widěti, byl welmi štědrý Etymolog: gednjm dauškem čtyři wýklady čtenářům předkládá k dobroljbeznému wywolenj.

Матија Петар Катанчић

СЕРБИ - СЕРВИАНС

Стр . (267,268)
Древна раса од које су Алани мислили да су се раширили. Они су Словени, али је порекло тог имена непознато (погледати Journal Anthrop. Inst., Aug. 1878). Они су углавном Хришћани, мада су неки постајали Муслимани од 15. века. Они чувају многа древна паганска веровања уобичајена за Словене, Пољаке и Литванце, и нису били преобраћени до 7. века. Босанци, Хрвати, Рутени, Црногорци, Албанци и Херцеговци су сви од СРБСКОГ рода. Босанци, иако се изјашњавају као Муслимани, тајно плаћају за масе, и посећују манастире. Они чувају древни обичај приликом венчања о отмици или крађи младе, и они стављају вату у уста, нос и уши у тело покојника да спрече зле духове да запоседну мртво тело, које би онда постало како кажу вампир.

Библиографски подаци
Наслов Encyclopedia of Religions, Том 3
Аутор John G. R. Forlong
Publisher: B. Quaritch
Year: 1906

Подаци о писцу :
James Forlong
In religio-mythology, James Forlong (1824-1904) was a Scottish, road engineer, major general, and religio-mythology and comparative religions scholar noted for his erudite three-volume posthumously-published 1904 Faiths of Main: an Encyclopedia of Religions, with some rather impressive etymological entries on terms, such as “Ab”, and thinkers, such as Empedocles.

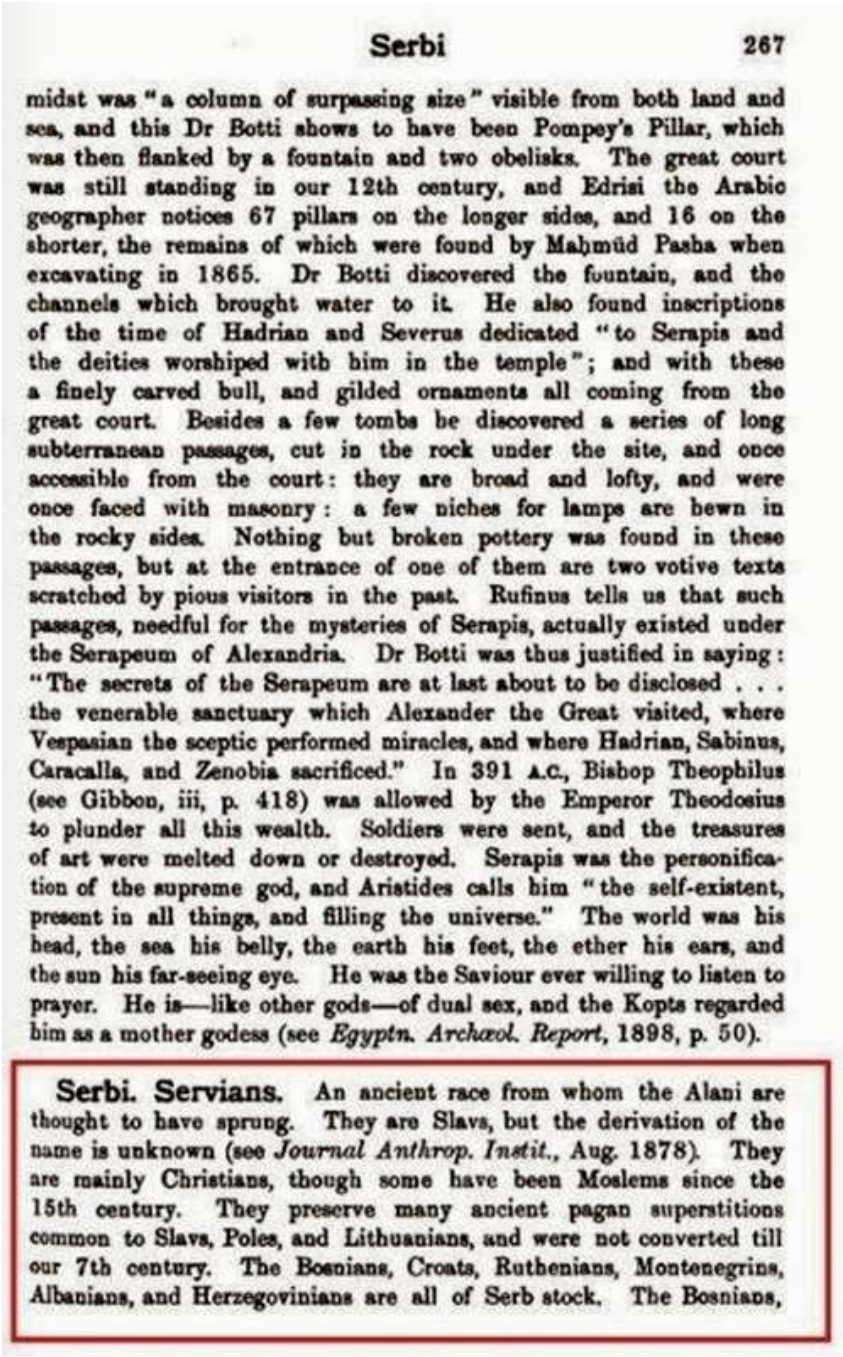

Serbi 267

midst was "a column of surpassing size" visible from both land and sea, and this Dr Botti shows to have been Pompey's Pillar, which was then flanked by a fountain and two obelisks. The great court was still standing in our 12th century, and Edrisi the Arabic geographer notices 67 pillars on the longer sides, and 16 on the shorter, the remains of which were found by Maḥmûd Pasha when excavating in 1865. Dr Botti discovered the fountain, and the channels which brought water to it. He also found inscriptions of the time of Hadrian and Severus dedicated "to Serapis and the deities worshiped with him in the temple"; and with these a finely carved bull, and gilded ornaments all coming from the great court. Besides a few tombs he discovered a series of long subterranean passages, cut in the rock under the site, and once accessible from the court: they are broad and lofty, and were once faced with masonry: a few niches for lamps are hewn in the rocky sides. Nothing but broken pottery was found in these passages, but at the entrance of one of them are two votive texts scratched by pious visitors in the past. Rufinus tells us that such passages, needful for the mysteries of Serapis, actually existed under the Serapeum of Alexandria. Dr Botti was thus justified in saying: "The secrets of the Serapeum are at last about to be disclosed . . . the venerable sanctuary which Alexander the Great visited, where Vespasian the sceptic performed miracles, and where Hadrian, Sabinus, Caracalla, and Zenobia sacrificed." In 391 A.C., Bishop Theophilus (see Gibbon, iii, p. 418) was allowed by the Emperor Theodosius to plunder all this wealth. Soldiers were sent, and the treasures of art were melted down or destroyed. Serapis was the personification of the supreme god, and Aristides calls him "the self-existent, present in all things, and filling the universe." The world was his head, the sea his belly, the earth his feet, the ether his ears, and the sun his far-seeing eye. He was the Saviour ever willing to listen to prayer. He is—like other gods—of dual sex, and the Kopts regarded him as a mother godess (see *Egyptn. Archæol. Report*, 1898, p. 50).

Serbi. Servians. An ancient race from whom the Alani are thought to have sprung. They are Slavs, but the derivation of the name is unknown (see *Journal Anthrop. Instit.*, Aug. 1878). They are mainly Christians, though some have been Moslems since the 15th century. They preserve many ancient pagan superstitions common to Slavs, Poles, and Lithuanians, and were not converted till our 7th century. The Bosnians, Croats, Ruthenians, Montenegrins, Albanians, and Herzegovinians are all of Serb stock. The Bosnians,

Encyclopedia of Religions - John G. R. Forlong

СЕРБИ - ТРЕЋЕ КРАЉЕВСТВО

Надбискуп Бохуш: Серби основаше, своје треће краљевство и назваше га Пољска
Ово су речи једног од најобразованијих људи католичке цркве 18. и 19. века!
Део текста који је у фокусу (серб.):
(страна 99)
»Серби основаше, своје треће краљевство и назваше га Пољска«
Оригинални текст (фр.):
(страна 99)
»Le troisième royaume fondé par les Serbes, sous le nom de Pologne«

Извор (назив дела): „Precis des recherches historiques sur l`origine des Slaves ou Esclavons et des Sarmates, et sur les Epoques de la conversion de ces peuples au christianisme; par Mgr Stanislave Siestrzencewicz de Bohusz, ...“
Страна књиге: 99
Поглавље: Royaume de la Serbie rouge (Chapitre XIII)
Пасус: 4
Тачка: 12
Аутор: Stanisław Jan Siestrzeńcewicz Bohusz (1731-1826), малтешки витез, пољски лингвиста, историчар и надбискуп хришћанске католичке цркве
Издавач: Императорская Академія Наукъ/ Императорская Академия Наук
Место штампања: Санкт Петербургъ/Санкт-Петербург (Россійская Имперія/Российская империя: 1721-1917)

Година издања: 1824
Језик: француски
Писмо: латиница

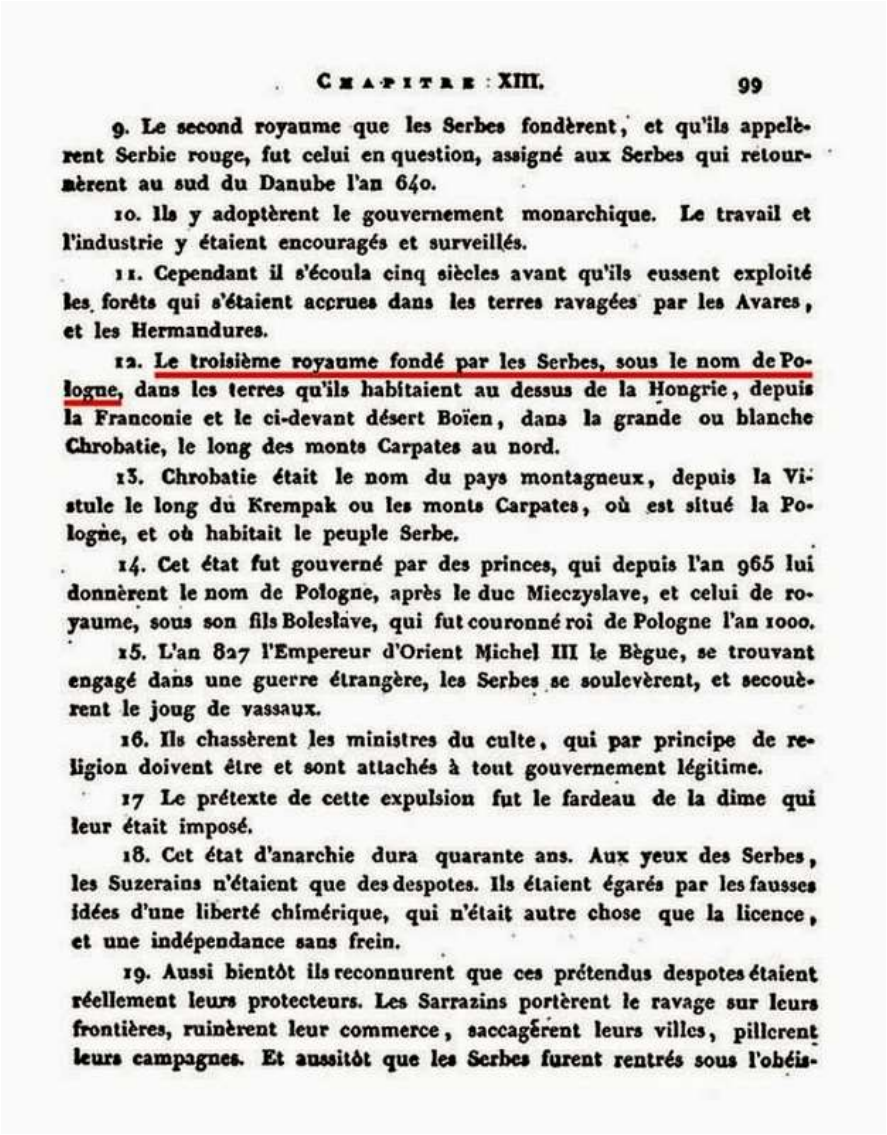

CHAPITRE XIII. 99

9. Le second royaume que les Serbes fondèrent, et qu'ils appelèrent Serbie rouge, fut celui en question, assigné aux Serbes qui retournèrent au sud du Danube l'an 640.

10. Ils y adoptèrent le gouvernement monarchique. Le travail et l'industrie y étaient encouragés et surveillés.

11. Cependant il s'écoula cinq siècles avant qu'ils eussent exploité les forêts qui s'étaient accrues dans les terres ravagées par les Avares, et les Hermandures.

12. Le troisième royaume fondé par les Serbes, sous le nom de Pologne, dans les terres qu'ils habitaient au dessus de la Hongrie, depuis la Franconie et le ci-devant désert Boïen, dans la grande ou blanche Chrobatie, le long des monts Carpates au nord.

13. Chrobatie était le nom du pays montagneux, depuis la Vistule le long du Krempak ou les monts Carpates, où est situé la Pologne, et où habitait le peuple Serbe.

14. Cet état fut gouverné par des princes, qui depuis l'an 965 lui donnèrent le nom de Pologne, après le duc Mieczyslave, et celui de royaume, sous son fils Boleslave, qui fut couronné roi de Pologne l'an 1000.

15. L'an 827 l'Empereur d'Orient Michel III le Bègue, se trouvant engagé dans une guerre étrangère, les Serbes se soulevèrent, et secouèrent le joug de vassaux.

16. Ils chassèrent les ministres du culte, qui par principe de religion doivent être et sont attachés à tout gouvernement légitime.

17 Le prétexte de cette expulsion fut le fardeau de la dime qui leur était imposé.

18. Cet état d'anarchie dura quarante ans. Aux yeux des Serbes, les Suzerains n'étaient que des despotes. Ils étaient égarés par les fausses idées d'une liberté chimérique, qui n'était autre chose que la licence, et une indépendance sans frein.

19. Aussi bientôt ils reconnurent que ces prétendus despotes étaient réellement leurs protecteurs. Les Sarrazins portèrent le ravage sur leurs frontières, ruinèrent leur commerce, saccagèrent leurs villes, pillèrent leurs campagnes. Et aussitôt que les Serbes furent rentrés sous l'obéis-

Јохан Каспар Цојс: ОД СЕРБА СУ НАСТАЛИ СЛАВЕНИ

»Серби имају краљевство такве величине, да из њега проистекоше сви славенски народи, што и сами потврђују.«

Оригинални текст (лат.):
(страна 601)
»Zeriuani (Serbliani, Serbiani, Serbi) quod tantum est regnum, ut ex eo cunctae gentes Sclavorum exortae sint et originem, sicut affirmant ducant.«

Извор (назив књиге): „Die Deutschen und die Nachbarstämme“
Author: Zeuss, Kaspar, 1806-1856
Subject: Celts; Teutonic races; Slavs
Publisher: München : Lentner

Извор (назив дела): „Precis des recherches historiques sur l`origine des Slaves ou Esclavons et des Sarmates, et sur les Epoques de la conversion de ces peuples au christianisme; par Mgr Stanislave Siestrzencewicz de Bohusz, ...“
Страна књиге: 99
Поглавље: Royaume de la Serbie rouge (Chapitre XIII)
Пасус: 4
Тачка: 12
Аутор: Stanisław Jan Siestrzeńcewicz Bohusz (1731-1826), малтешки витез, пољски лингвиста, историчар и надбискуп хришћанске католичке цркве
Издавач: Императорская Академія Наукъ/ Императорская Академия Наук
Место штампања: Санкт Петербургъ/Санкт-Петербург (Россійская Имперія/Российская империя: 1721-1917)

Година издања: 1824
Језик: француски
Писмо: латиница

Wenden. 601

Chozirozi, habent civitates CCL. Lendizi, habent civitates XCVIII. Thafnezi, habent civitates CCLVII. Zeriuani, quod tantum est regnum ut ex eo cunctae gentes Sclauorum exortae sint et originem sicut affirmant ducant. Prissani, civitates LXX. Uclunzani, civitates LXX. Bruzi, plus est undique, quam de Enisa ad Rhenum. Uuizunbeire. Cuziri, civitates C.

Buzzi. Forsderen liudi. Fresiti. Serauici. Lucolane. Ungare. Uuislane. Sicenzane, civitates XV. Lunsizi, civitates XXX. Dadosesani, civitates XX. Milzane, civitates XXX. Besunzane, civitates II. Uerizane, civitates X. Fraganeo, civitates XL. Lupiglae, civitates XXX. Opolini, civitates XX. Golensizi, civitates V.

Das Verzeichniss enthält im ersten und letzten Abschnitt die Völkernamen von der Donau bis zur Ostsee und östlich bis zu den Russen verbreitete, mit dem der Bulgaren von der Südseite der Donau; aus dem Ostlande, das dem Schreiber am wenigsten bekannt ist, nur einige, ohne Angabe ihrer Ortezahl; mit mäfsiger Angabe derselben die näheren längs der Elbe und oberen Donau. Aber woher die enormen Zahlen des zweiten Absatzes, in dessen dann sonst unerhörten Namen sich eine fremde, ganz neue Völkerwelt zu öffnen scheint. Man hat diese Namen im Ostlande gesucht; aber Nestor, der auch die kleineren dort wohnenden Völkchen aufzählt, hat keinen von diesen; sie können unmöglich dahin gestellt werden. Der Name der Osterabtrezi, der Donauabodriten in Serbien auf dem Südufer der Donau, an der Spitze des Abschnittes weist trotz der Ueberschrift „in septentrionali plaga Danubii“ des offenbar wenig genau orientierten Concipienten auf die Südseite der Donau. Ein serbischer Reisender, scheint es, zählte die einzelnen Abtheilungen und später meist sich verlierenden Namen seines Volkes nicht ohne Uebertreibung dem Schreiber auf, der dessen einzelne Angaben bröckelhaft, ohne Zusammenhang, concipiert. „Plus est undique, quam de Enisa ad Rhenum,“ des Volkes Ausdehnung sei in Breite und Länge weiter, wie von der Ens an den Rhein, erfährt er von dem Fremden, und ferner, was auch Nestor weifs, dafs von da alle Slawenvölker ausgegangen: *Zeriuani* (Serbliani, Serbiani, Serbi), *quod tantum est regnum, ut ex eo cunctae gentes Sclavorum exortae sint et originem, sicut affirmant ducant.**)

*) Woher diese Ansicht stamme? Aus den Byzantinern

Славенска племена, под именима Венди и Серби

»Славенска племена, под именима Венди и Серби, настањују земље између Балтичког и Црног мора, Карпата, Дона и горње Волге.«
Оригинални текст (енг.):
(страна 62)
»The Slave tribes, under the names of Wends and Serbs, settled in the countries between the Baltic and Black seas, the Carpathians, the Don, and Upper Volga.«

Извор (назив дела): „The Gentile and the Jew in the Courts of the Temple of Christ: An Introduction to the History of Christianity“, Volume 1
Страна: 62
Аутор: Johann Joseph Ignaz von Döllinger (1799-1890), немачки историчар, католички свештеник и теолог
Превод (са немачког на енглески језик): Енглез Nicholas Darnell (1817-1892)
Издавач: Longman, Green, Longman, Roberts, and Green
Место штампања: London (United Kingdom of Great Britain and Ireland: 1801-1927)

Година издања:
1862
Језик: енглески
Писмо: латиница

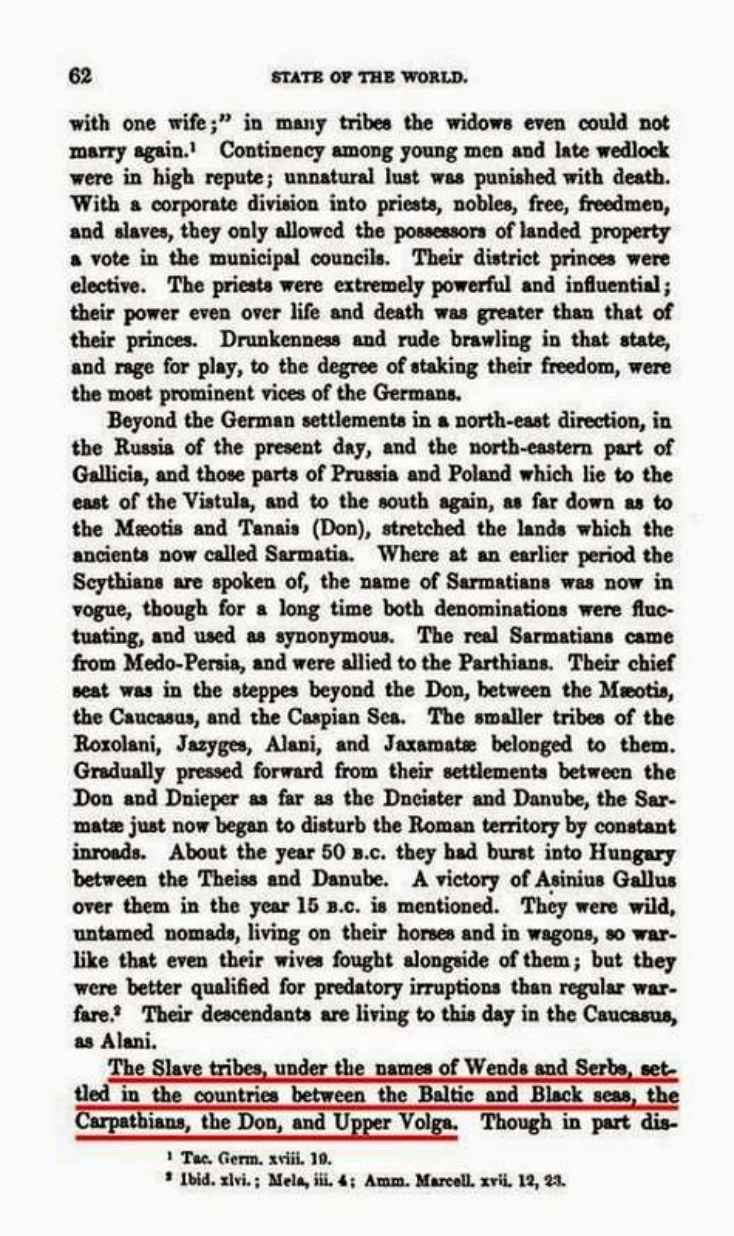

62 STATE OF THE WORLD.

with one wife;" in many tribes the widows even could not marry again.[1] Continency among young men and late wedlock were in high repute; unnatural lust was punished with death. With a corporate division into priests, nobles, free, freedmen, and slaves, they only allowed the possessors of landed property a vote in the municipal councils. Their district princes were elective. The priests were extremely powerful and influential; their power even over life and death was greater than that of their princes. Drunkenness and rude brawling in that state, and rage for play, to the degree of staking their freedom, were the most prominent vices of the Germans.

Beyond the German settlements in a north-east direction, in the Russia of the present day, and the north-eastern part of Gallicia, and those parts of Prussia and Poland which lie to the east of the Vistula, and to the south again, as far down as to the Mæotis and Tanais (Don), stretched the lands which the ancients now called Sarmatia. Where at an earlier period the Scythians are spoken of, the name of Sarmatians was now in vogue, though for a long time both denominations were fluctuating, and used as synonymous. The real Sarmatians came from Medo-Persia, and were allied to the Parthians. Their chief seat was in the steppes beyond the Don, between the Mæotis, the Caucasus, and the Caspian Sea. The smaller tribes of the Roxolani, Jazyges, Alani, and Jaxamatæ belonged to them. Gradually pressed forward from their settlements between the Don and Dnieper as far as the Dneister and Danube, the Sarmatæ just now began to disturb the Roman territory by constant inroads. About the year 50 B.C. they had burst into Hungary between the Theiss and Danube. A victory of Asinius Gallus over them in the year 15 B.C. is mentioned. They were wild, untamed nomads, living on their horses and in wagons, so warlike that even their wives fought alongside of them; but they were better qualified for predatory irruptions than regular warfare.[2] Their descendants are living to this day in the Caucasus, as Alani.

The Slave tribes, under the names of Wends and Serbs, settled in the countries between the Baltic and Black seas, the Carpathians, the Don, and Upper Volga. Though in part dis-

[1] Tac. Germ. xviii. 19.
[2] Ibid. xlvi.; Mela, iii. 4; Amm. Marcell. xvii. 12, 23.

Славенска племена Венди и Серби

Johann Gottfried Eichhorn
Weltgeschichte - Geschichte der neuen Welt

»Када се Славени формирају као посебан народ, они су вероватно називани Савромати (можда чак Северни Међани), од којих ће временом настати („назив“ – прим. превод.) Сервомати или Сербомати, а ти опет постају Серби и Сармати. Најстарији име које је користио овај народ у својој историји је Серби. Рано је („тај народ“ – прим. превод.) подељен на два дела, на Сербе и Сармате. Некадашњи Серби су рано запосели Пољску, Шлезију, Лужицу и Мајсен, а други, Сармати били су некада у Дакији, где су сами себе назвали Јазиги или Седловати (тј. Метанасти, дошљаци) или су то („име“ – прим. превод.) преузели од својих суседа. Од („имена“ – прим. превод.) Седловати се накнадно („развија име“ – прим. превод.) Словати, Словани (по Нестору Словјени) и настају Словени, те на крају искварено Славени.«

Оригинални текст (нем.):
(страна 16)

»Als sich die Slaven zuerst zu einem besondern Volke absonderten, hießen sie wahrscheinlich Sawromaten (vielleicht so viel als Nord-Meder), woraus im Lauf der Zeit Serwomaten, oder Serbomaten, und daraus wieder Serben und Sarmaten geworden ist. Der älteste Name, mit dem die Nation in der Geschichte auftritt, ist der der Serben. Früh theilte sie sich in zwei Theile, in Serben und Sarmaten. Die erstern, die Serben, nahmen früh Besitz von Polen, Schlesien, der Lausitz und Meissen; die zweiten, die Sarmaten, fielen einst in Dacien ein, wo sie den Namen der Jazygen oder Sedlowaten (d.i. der Metanasten, der Angekommenen, sich Ansiedelnden) entweder sich selbst gaben oder von ihren Nachbaren erhielten. Aus Sedlowaten ist nachher Slowaten, Slowanien (beim Nestor Slowjenen) und Slowen geworden; der letzte Name wurde endlich in Slaven verdorben.«

Извор (назив дела): „Weltgeschichte - Geschichte der neuen Welt“ (Erste Theil)
Страна: 16
Аутор: Johann Gottfried Eichhorn (1752-1827), немачки оријенталиста и историчар
Издавач: Немац Johann Friedrich Römer (17??-18??)
Место штампања: Göttingen (Königreich Hannover: 1814-1866 / Deutscher Bund: 1815-1866)
Година издања: 1817
Језик: немачки
Писмо: латиница (готица)

16 I. Unverbundenes Europa, von 486 – 1096.

Dieſer Vorſtellung ſcheinen aber die ſlaviſchen Wurzelwörter zu widerſprechen, die rein deutſch ſind, und Plinius, der ſchon Jahrhunderte vor der Völkerwanderung Wenden, einen ſlaviſchen Stamm, an der Oſtſee kennt.

Wahrſcheinlich ſtammen die Slaven mit den Germaniern von einerlei Urſtamm aus dem hohen Aſien ab, und haben, wie ihre Brüder, die Germanier, ihren Namen zufällig dadurch erhalten, daß der geradbrechte Specialname eines Stammes in den allgemeinen der Nation verwandelt wurde.

Als ſich die Slaven zuerſt zu einem beſondern Volke abſonderten, hießen ſie wahrſcheinlich Sawromaten (vielleicht ſo viel als Nord-Meder), woraus im Lauf der Zeit Serwomaten, oder Serbomaten, und daraus wieder Serben und Sarmaten geworden iſt.

Der älteſte Name, mit dem die Nation in der Geſchichte auftritt, iſt der der Serben. Früh theilte ſie ſich in zwei Theile, in Serben und Sarmaten. Die erſtern, die Serben, nahmen früh Beſitz von Polen, Schleſien, der Lauſitz und Meiſſen; die zweiten, die Sarmaten, fielen einſt in Dacien ein, wo ſie den Namen der Jazygen oder Sedlowaten (d. i. der Metanaſten, der Angekommenen, ſich Anſiedelnden) entweder ſich ſelbſt gaben oder von ihren Nachbaren erhielten. Aus Sedlowaten iſt nachher Slowaten, Slowänen (beim Neſtor Slowjenen) und Slowen geworden; der letzte Name wurde endlich in Slaven verdorben.

Slaven

Најстарије име које је користио овај народ у својој историји је Серби

ЦРВЕНИ И БЕЛИ СРБИ

1. "Људи су ти, били подељени на црвене и беле Србе; они су остали неко време у Македонији, где је град Сербица још увек споменик њихов ... "
2. "Црвени Срби не само да су на целој територији Србије, чији један део је назван Рашка, они су основали у Далмацији Краљевство и жупанију Захумље,и ситне државе Тербун и Нарент, краљевину и град Диоклеју ..."
3. "Бели су Срби поседовали читаву Босну на обалама Врбаса ..."

Извор (назив дела): „Universal geography; or, A description of all the parts of the world on a new plan, according to the great natural divisions of the globe, accompanied with analytical, synoptical and elementary tables.“ (Volume 4)
Стране: 61 и 125
Аутор: Данац Malthe Conrad Bruun (1775-1826), географ, који је познатији у Свету по свом француском имену Conrad Malte-Brun
Издавач: John Laval and S. F. Bradford
Место штампања: Philadelphia, Pennsylvania (United States of America: 1776-)
Година издања: 1829
Језик: енглески
Писмо: латиница

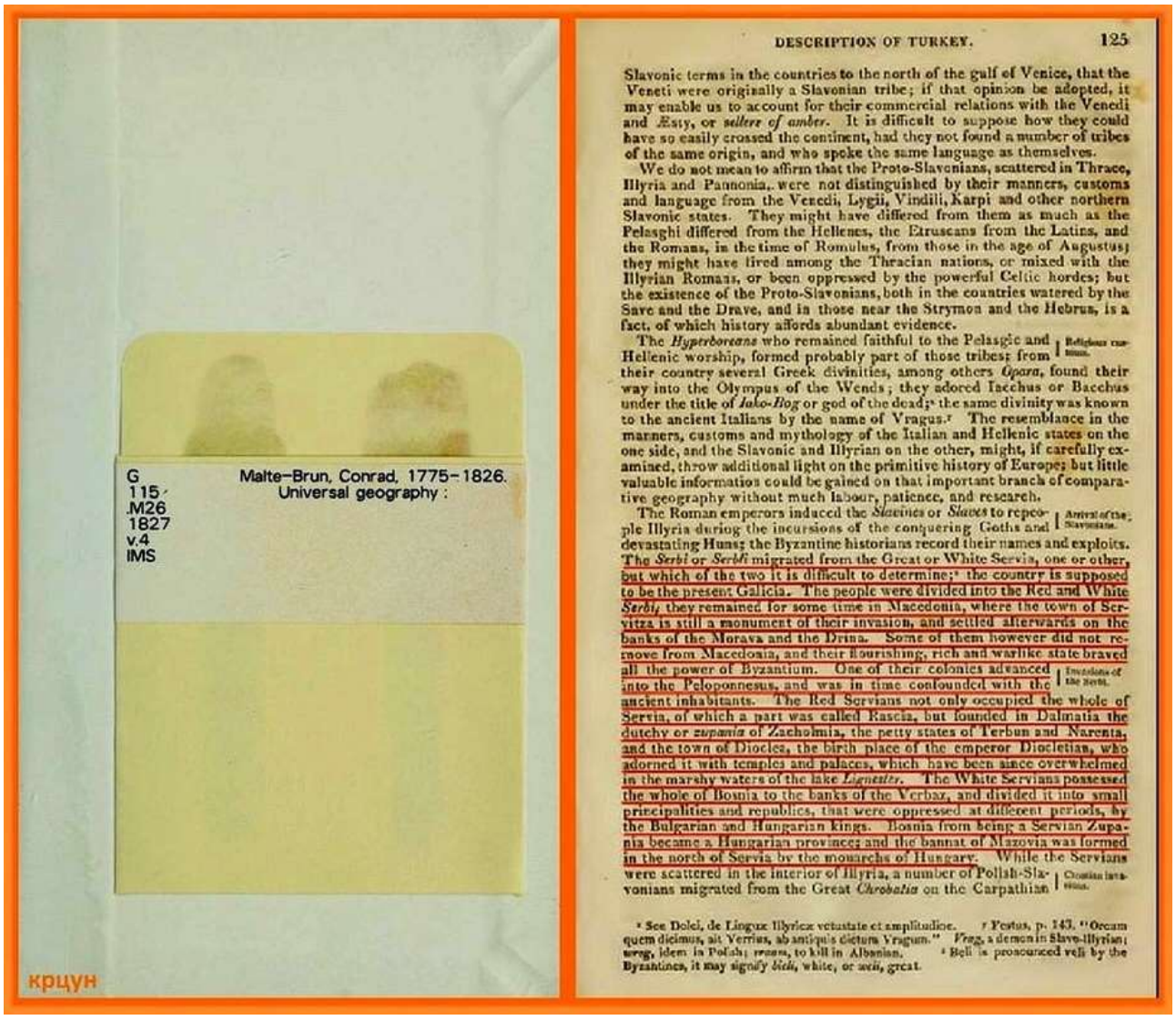
G
115
.M26
1827
v.4
IMS
Malte-Brun, Conrad, 1775-1826.
Universal geography :
крцун

DESCRIPTION OF TURKEY. 125

Slavonic terms in the countries to the north of the gulf of Venice, that the Veneti were originally a Slavonian tribe; if that opinion be adopted, it may enable us to account for their commercial relations with the Venedi and Æsty, or *sellers of amber*. It is difficult to suppose how they could have so easily crossed the continent, had they not found a number of tribes of the same origin, and who spoke the same language as themselves.

We do not mean to affirm that the Proto-Slavonians, scattered in Thrace, Illyria and Pannonia, were not distinguished by their manners, customs and language from the Venedi, Lygii, Vindili, Karpi and other northern Slavonic states. They might have differed from them as much as the Pelasghi differed from the Hellenes, the Etruscans from the Latins, and the Romans, in the time of Romulus, from those in the age of Augustus; they might have lived among the Thracian nations, or mixed with the Illyrian Romans, or been oppressed by the powerful Celtic hordes; but the existence of the Proto-Slavonians, both in the countries watered by the Save and the Drave, and in those near the Strymon and the Hebrus, is a fact, of which history affords abundant evidence.

Religious customs.

The *Hyperboreans* who remained faithful to the Pelasgic and Hellenic worship, formed probably part of those tribes; from their country several Greek divinities, among others *Opara*, found their way into the Olympus of the Wends; they adored Iacchus or Bacchus under the title of *Iako-Bog* or god of the dead;[s] the same divinity was known to the ancient Italians by the name of Vragus.[r] The resemblance in the manners, customs and mythology of the Italian and Hellenic states on the one side, and the Slavonic and Illyrian on the other, might, if carefully examined, throw additional light on the primitive history of Europe; but little valuable information could be gained on that important branch of comparative geography without much labour, patience, and research.

Arrival of the Slavonians.

The Roman emperors induced the *Slavinies* or *Slaves* to repeople Illyria during the incursions of the conquering Goths and devastating Huns; the Byzantine historians record their names and exploits. The *Serbi* or *Serbli* migrated from the Great or White Servia, one or other, but which of the two it is difficult to determine;[t] the country is supposed to be the present Galicia. The people were divided into the Red and White *Serbi*, they remained for some time in Macedonia, where the town of Servitza is still a monument of their invasion, and settled afterwards on the banks of the Morava and the Drina. Some of them however did not remove from Macedonia, and their flourishing, rich and warlike state braved all the power of Byzantium. One of their colonies advanced into the Peloponnesus, and was in time confounded with the ancient inhabitants. The Red Servians not only occupied the whole of Servia, of which a part was called Rascia, but founded in Dalmatia the dutchy or *zupania* of Zachulmia, the petty states of Terbun and Narenta, and the town of Diocles, the birth place of the emperor Diocletian, who adorned it with temples and palaces, which have been since overwhelmed in the marshy waters of the lake *Lignetitz*. The White Servians possessed the whole of Bosnia to the banks of the Verbax, and divided it into small principalities and republics, that were oppressed at different periods, by the Bulgarian and Hungarian kings. Bosnia from being a Servian Zupania became a Hungarian province; and the bannat of Mazovia was formed in the north of Servia by the monarchs of Hungary. While the Servians were scattered in the interior of Illyria, a number of Polish-Slavonians migrated from the Great *Chrobatia* on the Carpathian

Invasions of the Serbi.

Croatian invasions.

[s] See Dolci, de Linguæ Illyricæ vetustate et amplitudine. [r] Festus, p. 143. "Orcum quem dicimus, ait Verrius, ab antiquis dictum Vragum." *Vrag*, a demon in Slavo-Illyrian; *wreg*, idem in Polish; *means*, to kill in Albanian. [t] Beli is pronounced veli by the Byzantines, it may signify *bieli*, white, or *weli*, great.

ЦРВЕНИ И БЕЛИ СРБИ

СИРМ - СРЕМ СУ НАСЕЉАВАЛИ СРБИ

1437. године је у Ђакову написан документ у ком је наведено, да су тада у већем делу Срема живели Срби.
(quatenus maiorem partem predictarum parcium Syrmie Rascianos inhabitare)

Извор :
[Monumenta spectantia historiam Slavorum meridionalium XXIII, Zagreb 1892, str. 159.

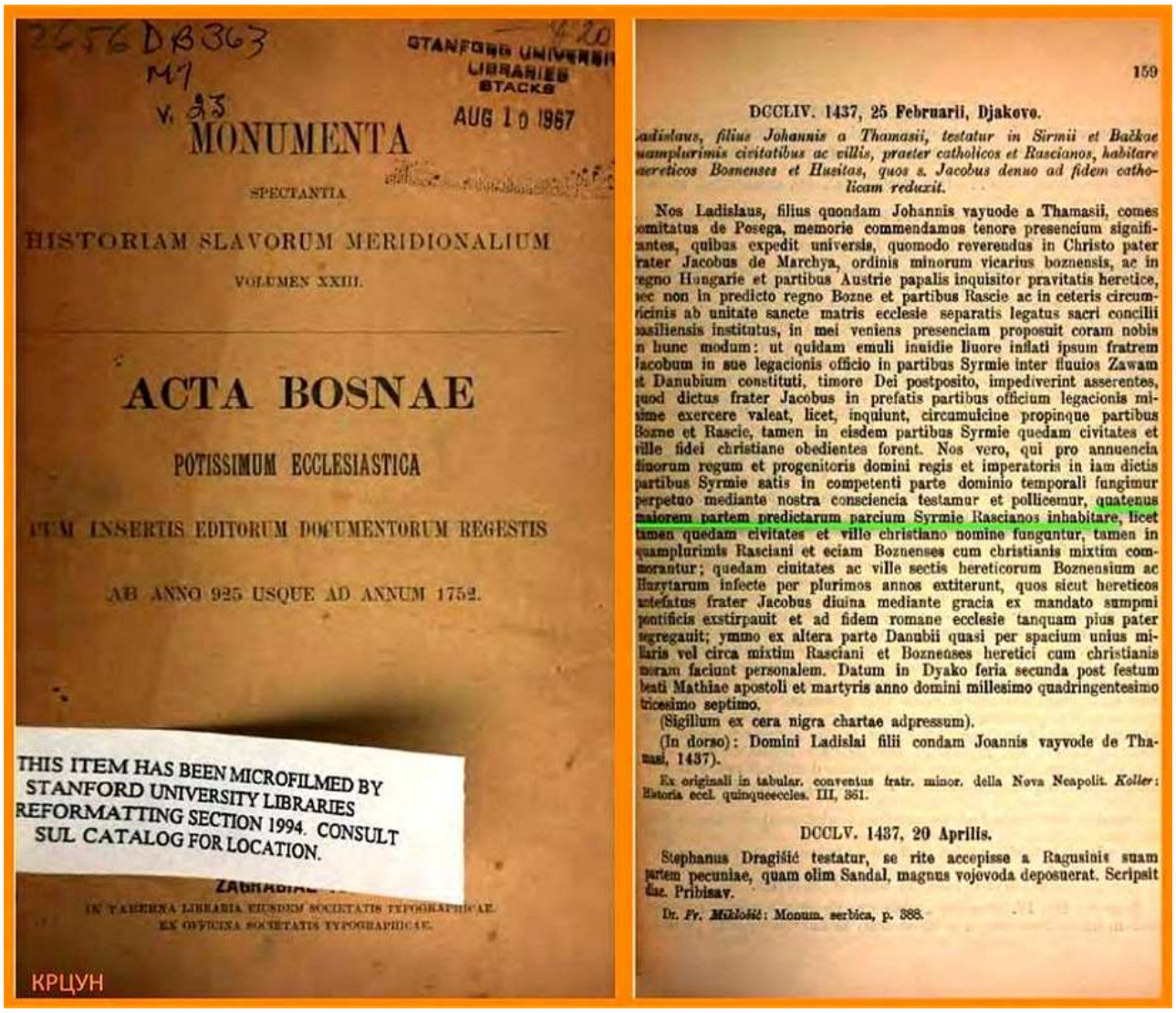

Срем

Словенске старожитности

Лубор Нидерле у свом делу каже и образлаже научним референцама и списима најутицајунијих античких,касноантичких писаца,такође из XVIII и XIX века :

»Првобитно име за све Славјане,Словене је било Срби,то говоре сви антички писци,већина античких списа,али и све пољске хронике из XII и XIII века,такође и већина старочешких и руских хроника«

Лубор Нидерле
Лубор Нидерле (1895)
Општи подаци
Датум рођења 20. септембар 1865.
Место рођења Клатови
Датум смрти 14. јун 1944.
Место смрти Праг
Лубор Нидерле (чеш. Lubor Niederle; Клатови, 20. септембар 1865 — Праг, 14. јун 1944) је био чешки антрополог, археолог, етнограф и историчар.
Биографија
Радио је као професор на Универзитету у Прагу, био је доктор историје и класичне археологије. Бавио се словенском етнографијом, објавио је дела »Словенске

старожитности« и »Живот старих Словена«.

Библиографски подаци

Наслов »Словенске старожитности«
Аутор Лубор Нидерле
Издао/ла Praha 1916.
Rukovet Slovanskyih Starozitnosti,nakladatelstvi
ceskoslovenske akademie ved Praha -1953.
Издателъство иностранн литературн Москва 1956.
(strana 40)

Словенске старожитности

ЛАОНИК ХАЛКОКОНДИЛ

Лаоник Халкокондил, као и многи пре и после њега, назива Србе Трибалима. Нису у питању поједини документи, него постоји на стотине примера где Србе називају: Трибали, Сармати, Венди, Раци, Илири итд. И данас можемо чити за Србина изразе попут Рац, Влах, Зерб или Венд, а до пре двадесетак година и Илир (у задњих двадесетак година из мени непознатог разлога и без икаквог протеста наше интелегенције, назив "Илир" препуштамо Албанцима).
Није чудно да се један народ назива различитим именима, па чак и погрдним ако су у питању непријатељски народи. Рецимо Германе, који себе називају "Џерман", ми називамо Немци или Швабе. Они би израз "Шваба" можда и разумели, али би већини израз "Немац" био потпуно нејасан.

Исто тако, долази до оспоравања познатих Халкокондилових речи јер није навео "Срби", него "Трибали". Самим тим дискредитују и дело *СРБИ НАРОД НАЈСТАРИЈИ - Олга Луковић Пјановић*. Иако није искључено да је Олга користила и неки други репринт Конрадовог или Бекеровог издања. Мада и у овом репринту издања из 1650. видимо да је на маргинама уписано Трибали или Власи. Није шија већ је врат!
Такође би се могле писати и докторске дисертације на тему "Срби - Раци - Расијани - Траци - Ертрусани - Рашани - Трачани", али би се све свело на то да су ово слични изрази за један исти народ - Србе.

Τριβαλλοι, Σερβλοι, ο δε ευνοζ παλαιοτατον και μεγιοτον των ευνων…
"(Serblos) Trybalos, autem gentem esse totius orbis antiquissimam et maximam, compertum habeo."
Превод:
"(Срби, Трибали, народ најстарији и највећи (од свих) народа, поуздано знам)".

Лаоник Халкокондил (Λαονίκος ὁ Χαλκοκονδύλης)

Имамо и пример Херодотових речи:

"θρηικων δε εθνοζ μεγιστον εστι μετα γε Ινδουσ παντων ανθρωπων, ει δε υπ ενοζ αρχοιτο η φρονεοι κατα τωυτο, αμαχον τ αν ειη και πολλω κρατιστον παντων εθνεων κατα γνωμην την εμην ... ουνοματα δ εχουσι πολλα κατα χωραζ εκαστοι, νομοισι δε ουτοι παραπλησιοιοι παντεζ χρεωνται κατα παντα..."

Превод:

"Народ Трачана је после Хиндуса најмногобројнији. Када би њима владао један човек и једна мисао, били би непобедиви и јачи од свих народа - ПО МОМ МИШЉЕЊУ... имена имају многа и различита према областима, али су им обичаји у свему код свих исти... "

Да бих ово доказао, навешћу још неке историјске чињенице:

- **Евстатије, епископ солунски (у XIII веку), када описује Немањин долазак у Солун, титулише га као «велики архонт Трибала».**
- **Теодор Метохит за краља Милутина каже «владар Трибала».**
- **Алексије Ламбин назива Милутина «архонт Миза и Трибала».**
- **Теодор Хиртакин Србију назива «Трибалија».**
- **Патријарх Филотеј (1355. године) Србе назива «Трибали или Далмати».**

Паметном довољно...

μάτοι καὶ τόδε. ὡς Σουλαϊμάνης ἐπεὶ ἤθετο τῆς Τρυβαλλῶν καὶ Μυσῶν δυνάμεως ἐπ' αὐτὸν ἀφιζομένης, καὶ ἔπεσθαι ὥστε δοθῆναί οἱ ἑξάκις μυρίας δραχμὰς, ὥστε ἀποδοῦναι αὖθις ὅσα τῶν πολισμάτων παρεσπάσατο οἱ, καὶ αὐτὸν οἴχεσθαι ἀπαλλαττόμενον ἐς τὴν Ἀσίαν ἀποχωρήσαι· τηνικαῦτα πολιορκηθῆναι καὶ τὰ τῆς Θρᾴκης πολίσματα Ἑλλήνων. ὡς δὲ ταῦτα πυθόμενοι οἱ Ἕλληνες ἀπεδέχοντο τε, καὶ ἕτοιμοι ἦσαν ὅτι τούτοις ἀπάνδρασι, ξυνοικεῖσθαι σφίσιν τε μέγαν, καὶ τὰ τείχη τῶν πόλεων ἀφῃρῆσθαι, ὥστε αὖθις ἐλεῖν ἀπὸ τούτου καὶ πλέω οἷς ἐπήλαυνον πολιορκηθέντες. καὶ ἑλόντας παρὰ τῶν Ἑλλήνων τὰ πολίσματα, ἔχεσθαι τῆς λοιπῆς τῆς Εὐρώπης, μηδὲν τι θορυβηθέντι ὑπὸ παρεσπεμμένων. Μετὰ δὲ ταῦτα ἤλαυνεν ὅτι Μυσοὺς, καὶ ὅτι Τρυβαλούς. Ὁ δὲ λόγος τοῦτο, παλαιότατόν τε καὶ μέγιστον τῶν ἡμεῖς ἴσμεν ἐθνῶν· εἴτε ἀπὸ Ἰλλυριῶν μοῖραν ἀπεχισμένον τούτῳ ὁρμῆσαι τῇ χώρᾳ, εἴτε ὡς ἔνιοι, ἀπὸ τῆς πέραν τοῦ Ἴστρου ἐπ' ἐσχατιὰν τῆς Εὐρώπης, ἀπό τε Κελτικῆς,

A Sulaimanem, poſtquam nunciatum erat Tryballorum & Myſiorum copias aduerſum ſe pergere, colloquutum cum Græcis, ſi numerarentur ſibi ſexaginta millia drachmarum, velle ſe reſtituere Græcis quæcumque in Thracia ipſorum cepiſſet oppida: & relicta Europa diſceſſurum in Aſiam. Hunc cum Græci audiſſent ſuas in Thracia obſidere vrbes, promptiſſimis quidem animis prædictam conditionem accepiſſent: at cum maximus terræmotus accidiſſet, oppidorumque muri procidiſſent, Turci accedentes armati, vrbes plurimas, etiam Græcorum, in ditionem ſuam redegere: nec B amplius tales obtulere conditiones Græcis, verum Europam obtinuerunt. Poſt hæc bellum auertit in Myſios & Tryballos. Tryballos autem gentem eſſe totius orbis antiquiſſimam & maximam, compertum habeo. Appulerunt in hanc regionem, ſiue (variant enim auctores) diuiſi ab Illyriis: ſiue, vt quorumdam ſententia eſt, ab ea regione quæ vltra Iſtrum in extrema Europa eſt,

Tryballorum, qui & Valachi, origo & ſitus.

И још једна занимљива чињеница је да су и српски устаници за време првог српског устанка на застави имали управо грб Трибалије, односно стари грб Србије.

Позната Карађорђева застава.

Након тога се исти мотив вепра погођеног стрелом у картуши на чијем врху се налази круна, може наћи и на грбовима градова Крагујевца, Велике Плане, Тополе, Лапова, београдских општина Барајево, Вождовац, као и на капији града Београда.

Казимир Шулц

Казимир Шулц у својој књизи "De origine et sedibus veterum Illyriorum" коју је писао служећи се мноштвом аутентичних античких дела, доноси непобитне доказе о повезаности Илира и Словена, односно Срба. Он тврди да су се Срби у античко време називали Илири или Трачани и да су заузимали огроман простор не само у смислу територије, него и по питању језика, културе, вере и

друштвеног уређења:

"Illyrii et Thraces alienissimi inter se neque esse neque fieri ullo modo potuerunt, quum utraque gens eiusdem esset originis, praeterea etiam iisdem usa esset moribus ac institutis, eosdem coleret deos."

Превод:

"Илири и Трачани нису могли да буду туђи једни другима ни на какав начин, јер су оба рода истога порекла, а осим тога такође имају исте обичаје и уређење и поштују исте богове."

Настављајући даље, Шулц износи веома занимљиве податке: и Трачани, као и Илири поштовали су тројство, сачињено од три божанства.
Друго, имали су исте називе за божанства, те је и једнима и другима Сатир био "Девади", а Силен "Савади", док су Баха, као врховно божанство, називали "Савадиус", или "Сабатиус".

Та идентичност Илира и Трачана ишла је дотле, да је, нпр. Никола из Дамаска, житеље Панониje и Дачане, који су сви називали Трачанима, назвао у својој биографији о "Августу" Илирима.
"Како би могли, пита се Шулц, Илири и Трачани да буду различити, када за Трибале, које су сматрали Трачанима, Аристофан, Ливије и Стефан Византијски кажу, да су Илири?
Аристофан: "Богови Трибала су викали (говорили) као Илири".

Овде морам напоменути идентичност са описима Трибала, о којима можете више прочитати у књизи Живојина Андрејића - Владари Трибала коју имате на страници КЊИГЕ.

Настављајући даље у истом смислу и документујући сваку своју реч, да би тај део завршио једним тврђењем, уз који наводи више извора, Шулц пише:

"Verisimile videtur esse, voces Thrax et Illyrius duo nomina unius eiusdem gentis, quorum alterum Graecis, Romanis alterum usitatum. Quum enim priores omnem terram septentrionalem a Thracibus et Illyriis inhabitatam appellarent Thraciam, alteri eandem terram postea nominaverunt Illyriam."

Другим речима:

"Изгледа уистину, да су називи Трачанин и Илир два имена једног истог рода, чије су име другојаче употребљавали Грци, а другојаче Римљани. Наиме, читаву северну земљу (тј. целу Европу северно од Грчке, прим.аутора), у којој су живели Трачани и Илири, стари су називали Тракијом, (док) су исту ту земљу други касније називали Илиријом."

Потрудио сам се и ову ретку књигу Казимира Шулца нашао у електронском формату, тако да ћу је ускоро окачити на претходно поменуту страницу.

---
1. "Strab., p.315. - Clearch. aup Athen. XII, 27.
2.Herod.,V.,7.
3. Hesych. s.vv.
4. Никола из Дамаска, или Дамаскински, грчки писац, рођен је у Дамаску 74.г. пре Христа. Он је
био писац трагедија, комедија, а бавио се и реториком, филозофијом и историјом.

Овде је реч о његовом делу "Живот Августов" *(De Instit. Caesaris Aug.) I., c.439. str.Orelli, s.85.id.*
5. О. ц., стр. 16.
6. Аристофан, "Птице".
7. Livije, XXVIII, 34.; XXXI, 35.
8. Steph. Byzantinus, s.v.
9. Schol. Lycophr. 894., 1283. - Eustath. ad Dion. Perieg., v.270. - Ukert, Geographie der Griechen und Römer, Weimar, 1816., I.B., p.282. east; mso-ansi-language:EN-US;mso-fareast-language:EN-US;mso-bidi-language:AR-SA
10. De origine et sedibus veterum Illyriorum Aymop: Kazimierz Szulc

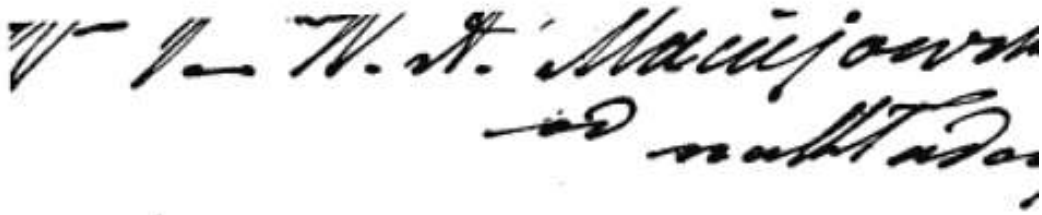

DE ORIGINE ET SEDIBUS

VETERUM ILLYRIORUM.

DISSERTATIO

INAUGURALIS HISTORICA

QUAM

AMPLISSIMI PHILOSOPHORUM ORDINIS
AUCTORITATE

IN

ACADEMIA VIADRINA VRATISLAVIENSI

AD

144573

SUMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES

RITE CAPESSENDOS

DIE VIII. MARTII A. MDCCCLVI.

H. L. Q. C.

PUBLICE DEFENDET

CONTRA AMICOS DOCTISSIMOS

A. MOSBACH, J. PLEBAŃSKI, N. ROMANOWSKI, J. BUKOWIECKI

AUCTOR

CASIMIRUS SZULC

POLONUS.

КАЗИМИР ШУЛЦ - ПОРЕКЛО И СЕДИШТЕ ИЛИРА

Croatia est terra Serbica

Руски конзул у Сарајеву и историчар, Александар Гиљфердинг[1] (1831-1872) пишући о народима у Босни и Херцеговини бележи у свом раду „Боснія, Герцеговина и Старая Сербія“ следеће (стр. 126-127):

»Сербин католик одриче све сербско, пошто је православно, и не зна за сербску отаџбину и сербску прошлост. Код њега постоји само ужа провинцијална домовина; он себе назива Босанцем, Херцеговцем, Далматинцем, Славонцем, према области где се родио. Он свој језик не зове сербским, него босанским, далматинским, славонским итд. Ако он жели уопштити појам о том језику, назива га нашким језиком. Он пита напр. странца: 'Умијете ли ви нашки'. Но који је то 'нашки језик' он не уме да каже. Он зато не зна да тај језик назове својим правим именом, јер он сам нема општу отаџбину, опште народно име. Ван своје уже области, у њега је само једна отаџбина: Римокатоличка црква;...«

Извор (назив дела): „Боснія, Герцеговина и Старая Сербія“
Страна: 126-127
Аутор: Александр Фёдорович Гильфердинг (1831-1872), руски историчар
Издавач: Императорская Санкт-Петербургская академия наук
Место штампе: Са́нкт-Петербу́рг (Россійская Имперія/ Российская империя: 1721-1917)
Година издања: 1859
Језик: руски
Писмо: ћирилица

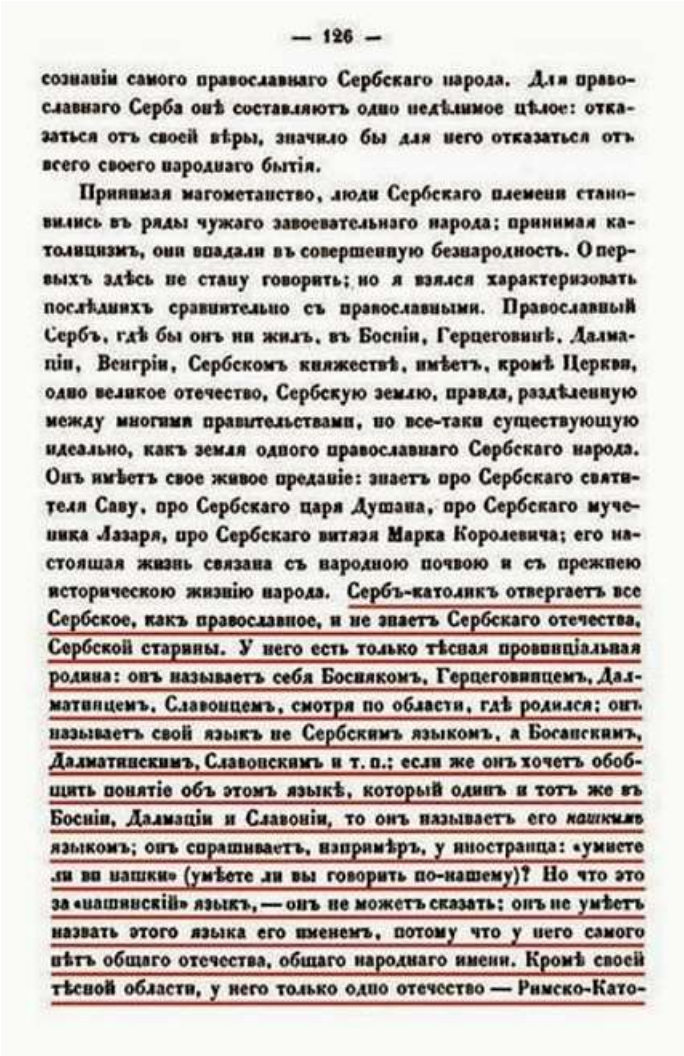

— 126 —

сознаніи самого православнаго Сербскаго народа. Для православнаго Серба онѣ составляютъ одно недѣлимое цѣлое: отказаться отъ своей вѣры, значило бы для него отказаться отъ всего своего народнаго бытія.

Принимая магометанство, люди Сербскаго племени становились въ ряды чужаго завоевательнаго народа; принимая католицизмъ, они впадали въ совершенную безнародность. О первыхъ здѣсь не стану говорить; но я взялся характеризовать послѣднихъ сравнительно съ православными. Православный Сербъ, гдѣ бы онъ ни жилъ, въ Босніи, Герцеговинѣ, Далмаціи, Венгріи, Сербскомъ княжествѣ, имѣетъ, кромѣ Церкви, одно великое отечество, Сербскую землю, правда, раздѣленную между многими правительствами, но все-таки существующую идеально, какъ земля одного православнаго Сербскаго народа. Онъ имѣетъ свое живое преданіе: знаетъ про Сербскаго святителя Саву, про Сербскаго царя Душана, про Сербскаго мученика Лазаря, про Сербскаго витязя Марка Королевича; его настоящая жизнь связана съ народною почвою и съ прежнею историческою жизнію народа. Сербъ-католикъ отвергаетъ все Сербское, какъ православное, и не знаетъ Сербскаго отечества, Сербской старины. У него есть только тѣсная провинціальная родина: онъ называетъ себя Босняко̀мъ, Герцеговинцемъ, Далматинцемъ, Славонцемъ, смотря по области, гдѣ родился; онъ называетъ свой языкъ не Сербскимъ языкомъ, а Босанскимъ, Далматинскимъ, Славонскимъ и т. п.; если же онъ хочетъ обобщить понятіе объ этомъ языкѣ, который одинъ и тотъ же въ Босніи, Далмаціи и Славоніи, то онъ называетъ его *нашкимъ* языкомъ; онъ спрашиваетъ, напримѣръ, у иностранца: «умиете ли ви нашки» (умѣете ли вы говорить по-нашему)? Но что это за «нашкій» языкъ, — онъ не можетъ сказать; онъ не умѣетъ назвать этого языка его именемъ, потому что у него самого нѣтъ общаго отечества, общаго народнаго имени. Кромѣ своей тѣсной области, у него только одно отечество — Римско-Като-

Боснія, Герцеговина и Старая Сербія

Стефан СРБСКИ

Разуверавање "неверних Тома" је тек почело. Ускоро ће се наставити, а потрудићу се, као и овај пут, да све тврдње поткрепим сликама, документима и библиографијом. Неке од ових информација сам уверен да сте већ прочитали или чули, али су многи постављали питања типа где то пише и констатовали да док не виде својим очима, не могу да верују. Неко ће и након свега рећи: "Па добро и шта сад? Можда смо некад били велики, али данас немамо ништа од тога." - Одмах им морам рећи да нису у праву. Ми смо били велики и сад смо велики, у сваком смислу, а можемо бити још већи. Једино ћемо заувек остати мали у аутошовинистичким главама. Такве главе су унапред осуђене на нестанак! Да су наши праоци имали такве мисли у својим главама, ми данас не би ни постојали.

Захваљујем се Весни Радојловић и ММајору на текстовима који су ми дали смернице за писање овог текста, као и СРБСКОЈ ИСТИНИТОЈ ИСТОРИЈИ за гомилу документације и иформација.

Неке од слика су преузете са Википедије, СРБСКЕ ИСТИНИТЕ ИСТОРИЈЕ, Атлантида форума и historybreak.blogspot.com

ЗАБРАЊЕНА ИСТОРИЈА

ЗАБРАЊЕНА ИСТОРИЈА-ДОКУМЕНТОВАНО!

или разуверавање "неверних Тома" (други део)

Повест или историја?

Кажу да реч „историја“ долази из „грчког“ језика и да смо ту реч од „грка“ усвојили. Да ли је то заиста тако?
Ретко ко примети да те речи имају сасвим исти корен, значи ради се о речи која је кроз време мењала свој облик.

По+вест (старосрпски: Повѣст, икавски: Повист)
Старосрбски глас ЈАТ (Ѣ) се изговара у сваком говору другачије, у овом случају реч „повѣст“ изговара се као „повист“. Корен речи „повѣст“ јесте „-вѣст/вист“, а префикс је типично „по-„. „По-„ је исто што и „после“, а „-вѣст“ значи „видети, знати“.

Ист+ор(ија) (Ιστορια, ἵστωρ)
Овде видимо да је корен те речи „ист/ист“, а суфикс који је касније додат је „-ор“. У "грчком" језику је то била уобичајена пракса да се изоставе нека слова као "ф (φ), б (β), в (β), и х (χ)". На пример, "Грци" су наше Венете звали "Енетои/Ενετοι", или су "девера" звали "даер/δᾱήρ". Тако је и код речи „истор/ ἵστωρ“ изостављено слово „в (β)“. Значи, првобитни облик те речи би био „вист-ор(ија)/βιστ-ορ(ια)“. Значи имамо исти корен код речи „историја“ и „повест“, а тај корен јесте „вѣст/вист/βιστ“. Сада се поставља питање одакле икавски говор у том региону?! Данас се икавским говором претежно служе житељи Далмације, а одакле је кренула дорска сеоба? – Међу осталом из Далмације! О дорској сеоби сведоче Херодот, Тукидид, Аполодор, Диодор и Паузанија. То би објаснило замену претпасничних дијалекта и замену гласа ЈАТ (Ѣ) из „Е“ у „И“, као на пример код античког града „билазора/бѣлазора/βιλαζωρα“.

Крсто Крцун Драговић

Бохус-Историјско истраживање о пореклу Сармата

Фра :
19. Il seroit done absurde de convettir le nom propre en appellatif. Le mot Serbes etoit le nom d'un peuple qui occupoit originairment la rive orientale de la Meotide, ou mer d' Asof , comme tant d"autres designes par Pline.

20. Apres leur passage en Europe,les Serbes furent bien accueillis par les Bohemes at les Chrobates,avec lesquels ils avoient fait alliance.Aussi ces trois peuples furent-ils collectivement opprrimes par les Avares. Mais ils ne furent pas long-terns it supporter le ioug; de concert avec les Vendes de la Marche qui avoient a se plaindre des memes vexations, les Serbes se souleverent countre les Avares , dont l'injustice avoit epuise leur patience. lis furent aides dans leur insurrection par les lumieres d'un prince Carinthien , nome Sarno , qui vint au milieu d'eux l'an 623, et leur apprit it triompher de leurs ennemis.

Срб :

„…Крај Висле, у суседству Срба, живело је мало словенско племе Ленкана.Доказе о томе, да су Пољаци Срби пореклом, износе многи аутори. Реч Србин односи се на народ што је окупирао обале Меотиса на Азову, као и многе друге територије, по Плинију. После њиховог преласка у Европу, беху прихваћени од Боема и Хрвата; са потоњима начинише савез јер су, истовремено, били угњетавани од Авара. То је трајало све до споразума са Вендима из Марке,што имаше исте проблеме са овим тлачитељима. Срби су се подигли против Авара потпомогнути својим принцем Самом; овај их научи како да тријумфују над тлачитељима“.

Станислав Богуш-Сиестренцевић
1731-1826

RECHERCHES

HISTORIQUES

SUR

L'ORIGINE DES SARMATES,

DES ESCLAVONS ET DES SLAVES.

Et sur les époques de la conversion de ces peuples au Christianisme ;

PAR M. STANISLAVE SIESTRENCEWICZ DE BOHUSZ,

Archevêque Métropolitain de Mohilew sur le Boristhène, Président du Collège Catholique Romain; Commandeur de l'ordre de St.-André, Chevalier de ceux de St.-Alexandre, de Ste.-Anne, de l'Aigle blanc de St.-Stanislave, et Grand'-Croix de celui de St.-Jean de Jérusalem, Membre honoraire de trois Académies, et de trois sociétés littéraires.

TRAITÉ DES SARMATES.

TOME PREMIER.

ST.-PÉTERSBOURG,

DE L'IMPRIMERIE DE PLUCHART ET COMP.

1812.

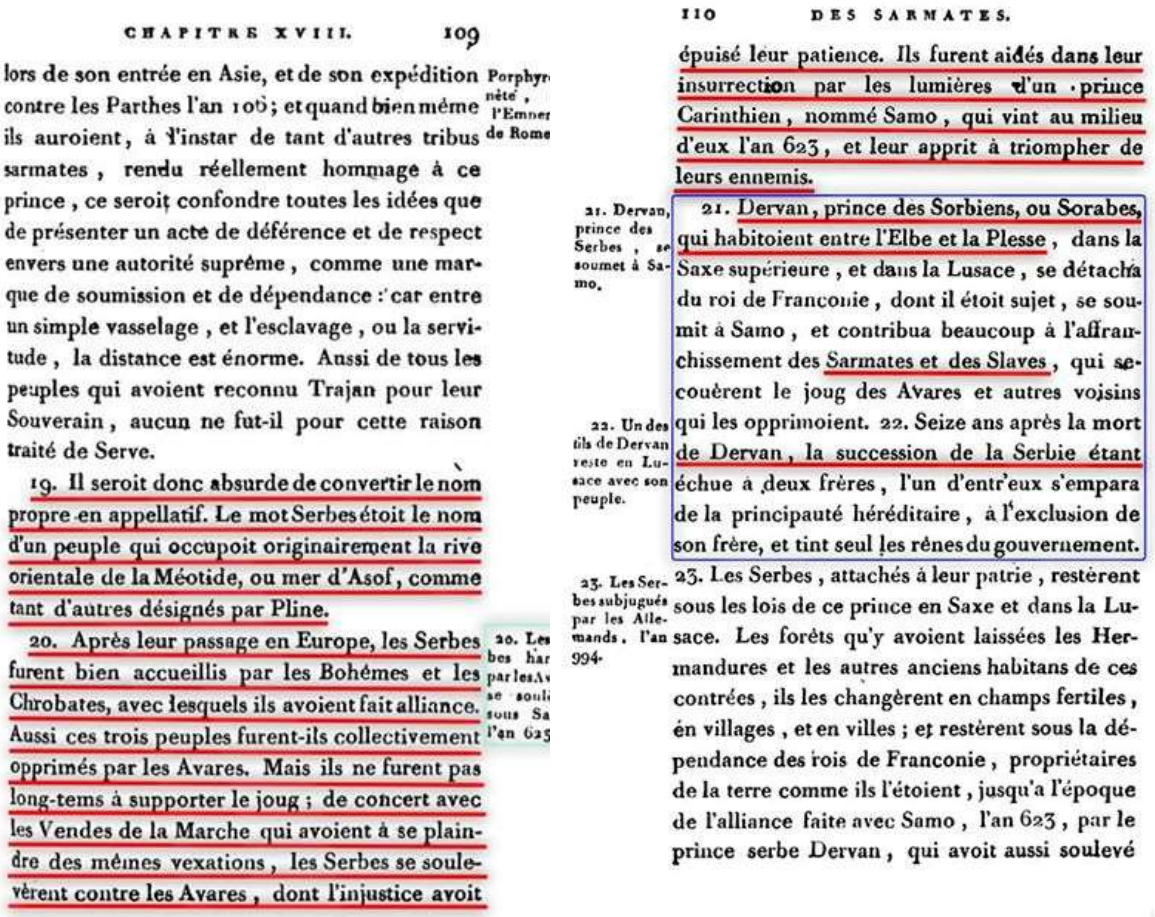

CHAPITRE XVIII. 109

lors de son entrée en Asie, et de son expédition contre les Parthes l'an 106; et quand bien même ils auroient, à l'instar de tant d'autres tribus sarmates, rendu réellement hommage à ce prince, ce seroit confondre toutes les idées que de présenter un acte de déférence et de respect envers une autorité suprême, comme une marque de soumission et de dépendance : car entre un simple vasselage, et l'esclavage, ou la servitude, la distance est énorme. Aussi de tous les peuples qui avoient reconnu Trajan pour leur Souverain, aucun ne fut-il pour cette raison traité de Serve.

Porphyr... nète, l'Emper... de Rome

19. Il seroit donc absurde de convertir le nom propre en appellatif. Le mot Serbes étoit le nom d'un peuple qui occupoit originairement la rive orientale de la Méotide, ou mer d'Asof, comme tant d'autres désignés par Pline.

20. Après leur passage en Europe, les Serbes furent bien accueillis par les Bohêmes et les Chrobates, avec lesquels ils avoient fait alliance. Aussi ces trois peuples furent-ils collectivement opprimés par les Avares. Mais ils ne furent pas long-tems à supporter le joug; de concert avec les Vendes de la Marche qui avoient à se plaindre des mêmes vexations, les Serbes se soulevèrent contre les Avares, dont l'injustice avoit

20. Les ... bes har... par les Av... se souli... sous Sa... l'an 623

110 DES SARMATES.

épuisé leur patience. Ils furent aidés dans leur insurrection par les lumières d'un prince Carinthien, nommé Samo, qui vint au milieu d'eux l'an 623, et leur apprit à triompher de leurs ennemis.

21. Dervan, prince des Serbes, se soumet à Samo.

21. Dervan, prince des Sorbiens, ou Sorabes, qui habitoient entre l'Elbe et la Plesse, dans la Saxe supérieure, et dans la Lusace, se détacha du roi de Franconie, dont il étoit sujet, se soumit à Samo, et contribua beaucoup à l'affranchissement des Sarmates et des Slaves, qui secouèrent le joug des Avares et autres voisins qui les opprimoient. 22. Seize ans après la mort de Dervan, la succession de la Serbie étant échue à deux frères, l'un d'entr'eux s'empara de la principauté héréditaire, à l'exclusion de son frère, et tint seul les rênes du gouvernement.

22. Un des fils de Dervan reste en Lusace avec son peuple.

23. Les Serbes subjugués par les Allemands, l'an 994.

23. Les Serbes, attachés à leur patrie, restèrent sous les lois de ce prince en Saxe et dans la Lusace. Les forêts qu'y avoient laissées les Hermandures et les autres anciens habitans de ces contrées, ils les changèrent en champs fertiles, en villages, et en villes; et restèrent sous la dépendance des rois de Franconie, propriétaires de la terre comme ils l'étoient, jusqu'a l'époque de l'alliance faite avec Samo, l'an 623, par le prince serbe Dervan, qui avoit aussi soulevé

Извор и назив дела :

Recherches historiques sur l'origine des Sarmates des Esclavons et des Slaves : et sur les époques de la conversion de ces peuples au christianisme / par M. Stanislave Siestrencewicz de Bohusz ... Traité des Sarmates. Tome premier [-Tome quatrième].
Main Author: Siestrzeńcewicz-Bohusz, Stanisław, 1731-1826. Language(s):
French Published: St. Pétersbourg : De L'Imp. de Pluchart, 1812. Subjects: Slavs > History. Sarmatians. Scythians.
Note: "Citations et notes marginales, avec leur chronologie ..." including bibliographical references: v. 4. Bound in 1 v., with continuous pagination.

Историја бугарске
Histoire de la Bulgarie depuis les origines jusqu'à nos jours

R. P. GUÉRIN SONGEON

HISTOIRE DE LA BULGARIE

DEPUIS LES ORIGINES JUSQU'A NOS JOURS

485 - 1913

AVEC UNE PRÉFACE DE

GUSTAVE SCHLUMBERGER

DE L'INSTITUT

NOUVELLE LIBRAIRIE NATIONALE

11, RUE DE MÉDICIS — PARIS

MCMXIII

CARTE ETHNOGRAPHIQUE DE LA PÉNINSULE DES BALKANS. — Cette carte présentait alors comme aujourd'hui la plus étrange bigarrure. Les populations helléniques remplissaient les ports de la mer Noire, les îles de la mer Egée, et formaient autour de Byzance et d'Athènes deux grosses agglomérations reliées par un mince cordon qui courait sur les côtes de Thrace et de Macédoine. Outre leurs ramifications de Béotie, d'Attique et du Péloponèse, les Slaves couvraient le nord de la presqu'île, dans sa plus grande largeur, de l'Adriatique à la mer Noire et à [illegible] inégales ; à l'est, la Bulgarie slavisée ; à l'ouest, la nation serbe, dont la Croatie, la Bosnie, la Rascie, l'Herzégovine, le Monténégro et la Dalmatie n'étaient que des provinces. En Albanie et en Épire, les Bulgares et les Serbes peuplaient ensemble les vallées. En Macédoine, [illegible] bords du Vardar. La race des Skipétars, ou Albanais, se cantonnait à travers les pentes de la chaîne du Pinde. Des Valaques, ou Roumains, promenaient leurs troupeaux sur le Balkan, sur le Rhodope, et avaient pour centre

[illegible] chevêque grec d'Ochrida, Léon, n'avaient pas hésité à se séparer de l'Église romaine (1054) en lui reprochant :

« 1° L'usage du pain azyme ;
« 2° L'usage de jeûner le samedi ;
« 3° L'usage des viandes étouffées et contenant encore du sang ;
« 4° La suppression de l'*Alleluia* en Carême ;
« 5° De ne pas vénérer les images et les reliques ;
« 6° De ne pas regarder comme saints : saint Basile, saint Jean Chrysostome, saint Grégoire de Nazianze ;
« 7° De permettre l'usage de la viande le mercredi ;
« 8° De manger des œufs et du laitage le vendredi ;
« 9° De manger des viandes impures ;
« 10° De permettre à deux frères d'épouser deux sœurs ;
« 11° De mettre du sel dans la bouche du baptisé ;
« 12° De permettre aux moines de manger de la viande ;
« 13° De ne pas conférer le baptême par triple immersion ;
« 14° De permettre le port de l'anneau aux évêques ;
« 15° De permettre aux clercs de se raser la barbe, etc., etc. »

des prêtres et des diacres, qui réussirent peu à peu à les convertir ; cette conversion fut de courte durée, du moins chez les Serbes, et, sous Basile Ier le Macédonien (867-886), des missionnaires grecs avaient dû les évangéliser de nouveau.

Leur pays touchait au Danube et à l'Adriatique ; il confinait à l'Ibar, au lac de Plava, au lac de Scûtari et à la mer. Le versant maritime se composait de quatre provinces : la Dioclée (Monténégro), la Terbunie (sud-ouest de l'Herzégovine, Bouches de Cattaro et Raguse), la Zachlumie (de Raguse à la Narenta), la Paganie (entre la Narenta et la Cettina). Sur le versant de la Save et du Danube, il y avait le groupement de la Bosnâ (Bosnie). La Serbie adriatique et la Serbie danubienne avaient pour point de jonction le plateau de Rascie (sandžak de Novi-Pazar).

Chacun de ces États avait son souverain propre, ou grand joupan ; chaque principauté se partageait à son tour en subdivisions innombrables, gouvernées par des joupans. A cause de leurs aspirations particularistes, de leur tendance à l'émiettement et de leur répugnance à suivre un chef commun, ces Slaves du sud ne s'étaient pas encore élevés à l'idée de nation. Ils consumaient toutes leurs forces dans d'interminables guerres civiles. Et cette désunion perpétuelle les livrait au premier ennemi qui se présentait. Leur pays, que la géographie prédisposait à ce rôle, servait sans cesse de champ clos à l'Orient et à l'Occident. Isolés entre de grandes puissances avides de s'agrandir, ils étaient tantôt francs, tantôt byzantins, et tantôt bulgares, en attendant de passer des mains des Hongrois à celles des Turcs.

Au début du IXe siècle, la Bulgarie subjugua la plupart de ces seigneuries féodales. Elle s'attaqua ensuite, mais sans succès, au grand joupan Vlastimir, qui régnait sur la Rascie. Siméon reprit la lutte contre cette principauté qu'affaiblissaient de continuels déchirements intérieurs. Il lui imposa bientôt sa suzeraineté. Ce qui n'empêcha

de parler grec et portant de somptueux habits parfumés, achetés à Byzance.

DEUXIÈME RÉVOLTE (930). — Une insurrection, bien plus dangereuse que celle de 927, éclata bientôt dans la partie occidentale du royaume. Michel, le frère aîné de Pierre, quitta son monastère. Aidé par quelques boyards, il s'empara d'une forteresse et attira sous son drapeau une véritable armée. Mais il n'eut pas le temps d'en faire usage ; il mourut au milieu d'une de ses premières expéditions. Les soldats, par crainte de représailles, se sauvèrent en Épire, descendirent ravager l'Attique et revinrent s'établir dans les alentours du golfe d'Arta.

L'INDÉPENDANCE SERBE (931). — La domination bulgare sur la Serbie ne dura que sept ans (924-931). A la faveur du désarroi qui suivit la tentative de Michel, Tchéslav, le captif de Siméon, prit le large avec les principaux chefs de sa nation, prisonniers comme lui. A leur retour, ils trouvèrent le pays complètement désert. Les habitants, pour ne pas subir le contact des envahisseurs, avaient gagné la Croatie ou les provinces grecques du sud de la péninsule. Tchéslav les rappela et réussit à ramener la prospérité. Il eut un règne fécond et fut aussi bien accepté de la Serbie danubienne que de la Serbie adriatique. Ce n'est qu'à sa mort, en 960, que la décadence recommença. Privés de leur guide et de leur défenseur, les Serbes retournèrent à l'émiettement et retombèrent au pouvoir des Byzantins.

TROISIÈME RÉVOLTE (963). — La puissance et la cohésion de l'État bulgare tenaient à l'énergique personnalité d'un Boris ou d'un Siméon. En se slavisant, les guerriers d'Asparouch avaient contracté ce culte funeste de l'anarchie qui est particulier aux Slaves. L'instinct qui leur faisait aimer l'ordre et l'autorité avait peu à peu cédé la place à un penchant très prononcé pour la confusion et

les arrêter. Ils envahirent la Mésie, la Thrace et la Macédoine. Battus en 1091 grâce à un effort combiné de l'armée grecque et des populations balkaniques, ils demandèrent au basileus l'autorisation de s'établir dans la péninsule. Alexis Ier Comnène (1081-1118) la leur accorda volontiers. Sa grande préoccupation, comme celle de ses prédécesseurs, était d'attirer le plus possible d'immigrants de la presqu'île, de manière à submerger la nationalité slavo-bulgare. Il installa des Valaques et des Arméniens dans le Rhodope et le Balkan. Afin de mieux détruire la Bulgarie ochridienne, il remplit de Turcs la vallée du Vardar.

La révolte de 1073. — Las de ces invasions, dont ils étaient d'ailleurs responsables, les boyards coururent aux armes, ayant à leur tête Georges Voïtek. Trop faibles et trop désunis pour avoir chance de triompher, ils prièrent le grand joupan de Serbie, Stéphane Michel, de leur donner comme souverain son fils Constantin Bodin. Une grande assemblée eut lieu à Prizrend, et Constantin Bodin y fut salué tsar. Les insurgés obtinrent d'abord quelques avantages ; puis des scissions se produisirent qui amenèrent la déroute. Constantin Bodin, fait prisonnier, fut exilé en Asie. Georges Voïtek et ses amis périrent dans les supplices.

Le passage des Normands (1081). — A l'avènement d'Alexis Ier Comnène (1081-1118), l'empire avait à lutter contre les Arabes, les Turcs, les Serbes, les Hongrois et les Petchenègues. A ces ennemis s'en ajoutèrent d'autres, plus redoutables encore : les Normands. Après avoir conquis la Sicile, leur chef, Robert Guiscard, toujours plus avide de gloire et de pillages, débarqua un beau jour en Albanie et mit le siège devant Durazzo. Alexis Comnène, accouru en toute hâte pour défendre la ville, perdit 6.000 hommes et revint presque seul à Ochrida.

Obligé de retourner en Italie à cause d'une descente

L'aventure de Branas (1187). — Ce fut le général Branas qui recueillit la succession du ridicule Cantacuzène. Il se conduisit en grand capitaine. Toujours sur ses gardes, n'abandonnant rien au hasard, il repoussa de poste en poste les troupes tsariennes jusqu'au delà du Danube. Ses soldats, dont il ménageait le sang, le nommèrent empereur, et il assiégea Constantinople.

Un chevalier d'Occident, Conrad, marquis de Montferrat, reçut le commandement de l'armée d'Isaac. Il sortit de la ville et livra bataille. Il renversa lui-même Branas d'un coup de lance. Le rebelle demanda quartier. « Ne crains rien, lui répondit Conrad, il ne t'en coûtera que la tête. » On la lui trancha en effet. Le basileus se la fit apporter à table sur un plat ; après l'avoir examinée avec une joie bestiale, il la lança par terre ; et ses courtisans s'amusèrent à la faire rouler et à la percer de flèches ; puis on la remit brutalement à la veuve. Tels étaient les mœurs de ceux qui traitaient les Bulgares de sauvages.

Appui des Serbes (1188). — Vers 1150, la Rascie était divisée entre quatre frères, tous vassaux de Manuel Ier Comnène (1143-1180). Le cadet, Étienne Nemania (1159-1195), battit les trois autres et expulsa les Byzantins de la Serbie du nord (1159). Il bannit ou exécuta les bogomiles venus de Bulgarie. Il réunit à son royaume toute la Serbie adriatique, aida le joupan de Bosnie à se débarrasser de la suzeraineté de l'empire d'Orient et offrit l'appui de son épée à Jean Assen. En 1188, après entente avec le gouvernement de Tirnovo, il envahit l'Albanie et la Macédoine du nord, afin d'y attirer les Grecs et de permettre au tsar d'avoir les coudées franches.

Victoire bulgare (1188). — Cette diversion eut un plein succès. Assen Ier, qui venait de recevoir un renfort considérable de Valaques et de Koumanes, se remit en campagne, et, selon la coutume, saccagea la Thrace.

Isaac l'Ange prit les escadrons qui lui restaient, c'est-

CHAPITRE PREMIER

LA PRÉPONDÉRANCE SERBE

I. Constantin Assen (1256-1277) : Un tsar serbe. — Chute de l'empire latin (1261). — Agression des Hongrois (1262) et des Byzantins (1265). — Constantin Assen dupé par les Byzantins (1272). — La tsarine Marie s'empare du pouvoir (1277). — Mort de Constantin Assen (1277).

II. La dynastie tertéride : Ivaïlo (1278-1279). — Jean Assen III et Georges Terter Ier (1280). — Ivaïlo et Jean Assen III chez les Tatares (1281). — Charles d'Anjou en Albanie (1281). — Irruption des Tatares-Mongols de la Horde d'Or (1285). — Smiletz (1285-1293).

III. Svétoslav (1295-1322) : Le libérateur. — Les Ottomans en Asie Mineure. — Années de paix pour la Bulgarie.

IV. Les Chichmanides de Vidin (1323-1331) : L'anarchie. — Politique de Michel Chichman Ier. — Désastre de Kustendil (28 juillet 1330). — Régence de la tsarine Anne (1330-1331).

I. — *CONSTANTIN ASSEN (1256-1277)*

Un tsar serbe. — Parmi les voïvodes de cette époque, il se rencontre bien peu de cœurs vraiment bulgares. Chacun d'entre eux se bornait à s'occuper de son intérêt particulier, de son domaine, de son indépendance, sans se demander si cet égoïsme ne détruisait pas la patrie. Les boyards ne songeaient point qu'en affaiblissant l'autorité royale et en ne tenant aucun compte de la succession légitime, ils faisaient périr la tradition léguée par les grands tsars nationaux et condamnaient la Bulgarie à cet état d'anarchie gouvernementale qui est le prélude de la mort. Leur bravoure personnelle ne les empêchait pas d'être un ferment de ruine.

Le point de vue patriotique leur était si étranger qu'après l'assassinat de Kaliman II, ils osèrent choisir comme tsar un serbe, Constantin, petit-fils du célèbre Étienne Némania. C'était, du reste, un guerrier de valeur et un souverain conscient de ses devoirs. Afin de s'identifier le plus possible avec ses sujets, il prit le nom de Constantin Assen, congédia sa première femme et épousa la princesse Irène, fille de Théodore Lascaris et d'Hélène, petite-fille, par conséquent, de Jean Assen II.

Chute de l'empire latin (1261). — Michel Paléologue (1259-1282), officier brave et ambitieux, venait de voler aux Lascaris leur couronne. Il envoya, au début de 1261 un de ses généraux, avec 800 cavaliers, au delà de l'Hellespont, observer les mouvements des Bulgares. Dès que ce corps d'éclaireurs parut en Thrace, tous les Grecs se joignirent à lui et le renforcèrent tellement qu'il compta bientôt 20.000 hommes. On avertit le stratège que l'armée de terre et la flotte de Baudouin II se trouvaient à quarante lieues de la capitale et assiégeaient un port de la mer Noire. Aussitôt, couvrant sa marche et cachant son infanterie dans les replis de terrain, il s'approcha, le soir, des remparts de Constantinople.

On dit qu'un paysan lui indiqua un souterrain qui conduisait dans la ville. Le général y pénétra, suivi d'un fort détachement, pendant que le reste de ses bataillons attaquait les murailles. Pris entre deux feux, les Latins s'effrayèrent et cédèrent la partie. Baudouin II monta sur un navire en partance. Au moment où il quittait la Corne d'Or, la flotte rentrait victorieuse et débarquait les soldats triomphants. Mais, découragés par la fuite de l'empereur, les vainqueurs regagnèrent rapidement leur bord respectif et s'éloignèrent vers l'Occident.

Agression des Hongrois (1262) et des Byzantins (1265). — Constantin Assen était loin de partager l'allégresse des habitants de Constantinople, car il n'ignorait pas que

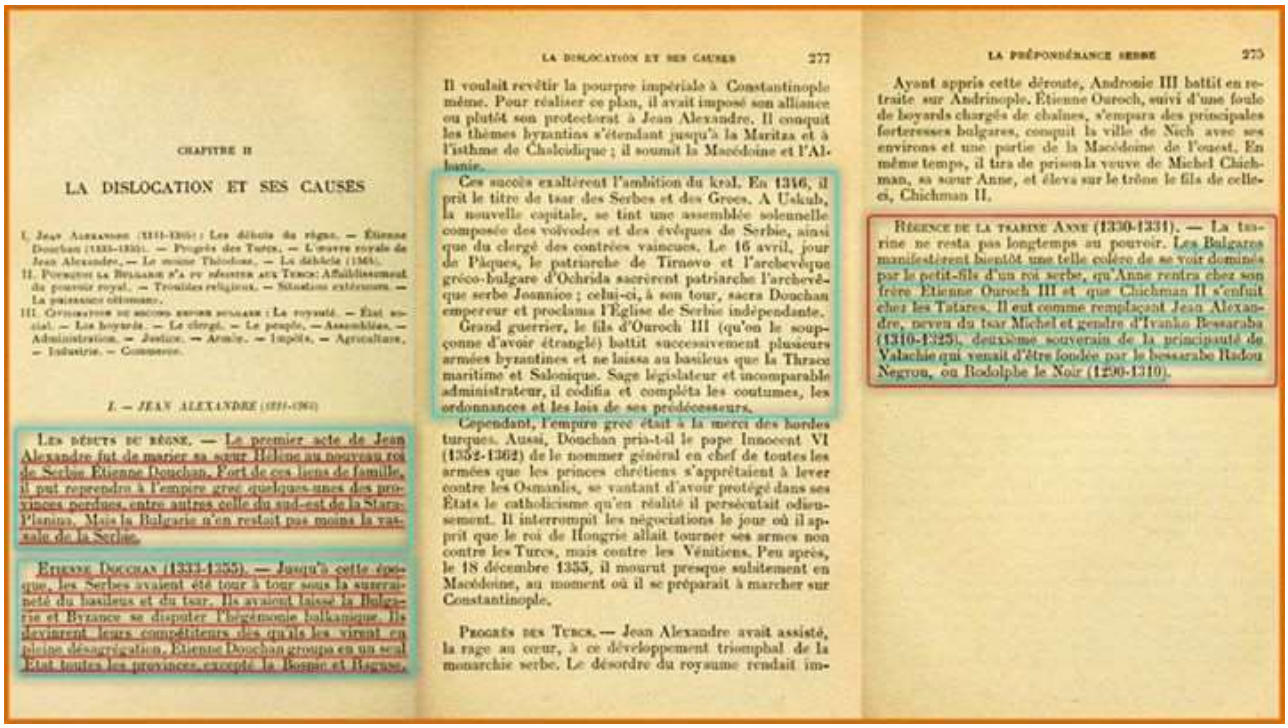

CHAPITRE II

LA DISLOCATION ET SES CAUSES

I. Jean Alexandre (1331-1355) : Les débuts du règne. — Étienne Douchan (1333-1355). — Progrès des Turcs. — L'œuvre royale de Jean Alexandre. — Le moine Théodose. — La débâcle (1346).
II. Pourquoi la Bulgarie n'a pu résister aux Turcs : Affaiblissement du pouvoir royal. — Troubles religieux. — Situations extérieures. — La prépondérance ottomane.
III. Civilisation du second empire bulgare : La royauté. — État social. — Les boyards. — Le clergé. — Le peuple. — Assemblées. — Administration. — Justice. — Armée. — Impôts. — Agriculture. — Industrie. — Commerce.

I. — JEAN ALEXANDRE (1331-1365)

Les débuts du règne. — Le premier acte de Jean Alexandre fut de marier sa sœur Hélène au nouveau roi de Serbie Étienne Douchan. Fort de ces liens de famille, il put reprendre à l'Empire grec quelques-unes des provinces perdues, entre autres celle du sud-est de la Stara-Planina. Mais la Bulgarie n'en restait pas moins la vassale de la Serbie.

Étienne Douchan (1333-1355). — Jusqu'à cette époque, les Serbes avaient été tour à tour sous la suzeraineté du basileus et du tsar. Ils avaient laissé la Bulgarie et Byzance se disputer l'hégémonie balkanique. Ils devinrent leurs compétiteurs dès qu'ils les virent en pleine désagrégation. Étienne Douchan groupa en un seul État toutes les provinces, excepté la Bosnie et Raguse.

LA DISLOCATION ET SES CAUSES 277

Il voulait revêtir la pourpre impériale à Constantinople même. Pour réaliser ce plan, il avait imposé son alliance ou plutôt son protectorat à Jean Alexandre. Il conquit les thèmes byzantins s'étendant jusqu'à la Maritza et à l'isthme de Chalcidique ; il soumit la Macédoine et l'Albanie.

Ces succès exaltèrent l'ambition du kral. En 1346, il prit le titre de tsar des Serbes et des Grecs. A Uskub, la nouvelle capitale, se tint une assemblée solennelle composée des voïvodes et des évêques de Serbie, ainsi que du clergé des contrées vaincues. Le 16 avril, jour de Pâques, le patriarche de Tirnovo et l'archevêque gréco-bulgare d'Ochrida sacrèrent patriarche l'archevêque serbe Joannice ; celui-ci, à son tour, sacra Douchan empereur et proclama l'Église de Serbie indépendante.

Grand guerrier, le fils d'Ouroch III (qu'on le soupçonne d'avoir étranglé) battit successivement plusieurs armées byzantines et ne laissa au basileus que la Thrace maritime et Salonique. Sage législateur et incomparable administrateur, il codifia et compléta les coutumes, les ordonnances et les lois de ses prédécesseurs.

Cependant, l'empire grec était à la merci des hordes turques. Aussi, Douchan pria-t-il le pape Innocent VI (1352-1362) de le nommer général en chef de toutes les armées que les princes chrétiens s'apprêtaient à lever contre les Osmanlis, se vantant d'avoir protégé dans ses États le catholicisme qu'en réalité il persécutait odieusement. Il interrompit les négociations le jour où il apprit que le roi de Hongrie allait tourner ses armes non contre les Turcs, mais contre les Vénitiens. Peu après, le 18 décembre 1355, il mourut presque subitement en Macédoine, au moment où il se préparait à marcher sur Constantinople.

Progrès des Turcs. — Jean Alexandre avait assisté, la rage au cœur, à ce développement triomphal de la monarchie serbe. Le désordre du royaume rendait im-

LA PRÉPONDÉRANCE SERBE 279

Ayant appris cette déroute, Andronic III battit en retraite sur Andrinople. Étienne Ouroch, suivi d'une foule de boyards chargés de chaînes, s'empara des principales forteresses bulgares, conquit la ville de Nich avec ses environs et une partie de la Macédoine de l'ouest. En même temps, il tira de prison la veuve de Michel Chichman, sa sœur Anne, et éleva sur le trône le fils de celle-ci, Chichman II.

Régence de la tsarine Anne (1330-1331). — La tsarine ne resta pas longtemps au pouvoir. Les Bulgares manifestèrent bientôt une telle colère de se voir dominés par le petit-fils d'un roi serbe, qu'Anne rentra chez son frère Étienne Ouroch III et que Chichman II s'enfuit chez les Tatares. Il eut comme remplaçant Jean Alexandre, neveu du tsar Michel et gendre d'Ivanko Bessaraba (1310-1325), deuxième souverain de la principauté de Valachie qui venait d'être fondée par le bessarabe Radou Negrou, ou Rodolphe le Noir (1290-1310).

Француски историчар Гуерин Сонжеон у својој књизи "Историја Бугарске" ,пише :
"...на западу била је српска нација, и Хрватска, Босна, Рашка, Херцеговина, Црна Гора и Далмација, нису биле друго до њене покрајине."

(R.P. Guerin Songeon: Histoire de la Bulgarie, ст.226, Nouvelle Librairie Nationale, Paris, 1913.)

Извор и назив дела :
Histoire de la Bulgarie depuis les origines jusqu'à nos jours, 485-1913; avec une préface de Gustave Schlumberger (1913)
Author: Songeon, Guérin
Subject: Bulgaria -- History
Publisher: Paris Nouvelle librairie nationale

О пореклу Бугара
Journey from Moscow to Constantinople, in the years 1817, 1818

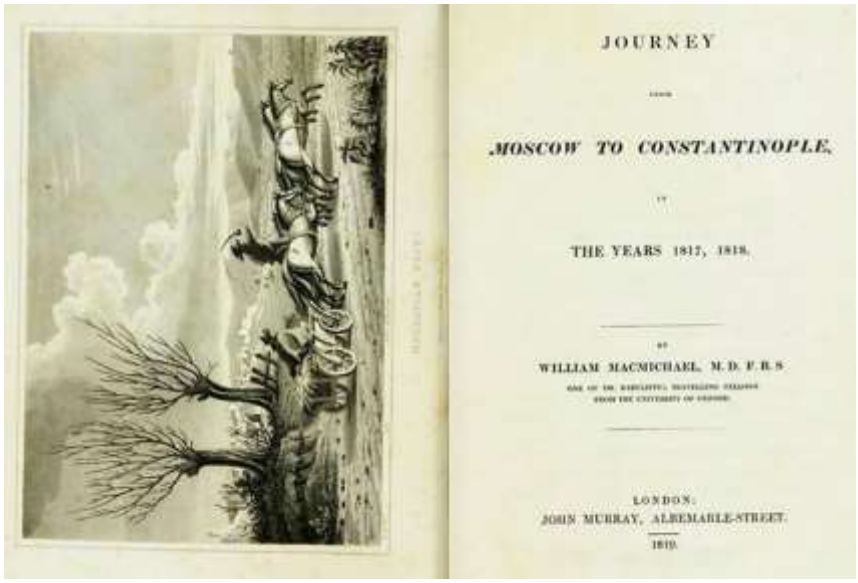

JOURNEY

FROM

MOSCOW TO CONSTANTINOPLE,

IN

THE YEARS 1817, 1818.

BY

WILLIAM MACMICHAEL, M.D. F.R.S.

LONDON:
JOHN MURRAY, ALBEMARLE-STREET.
1819.

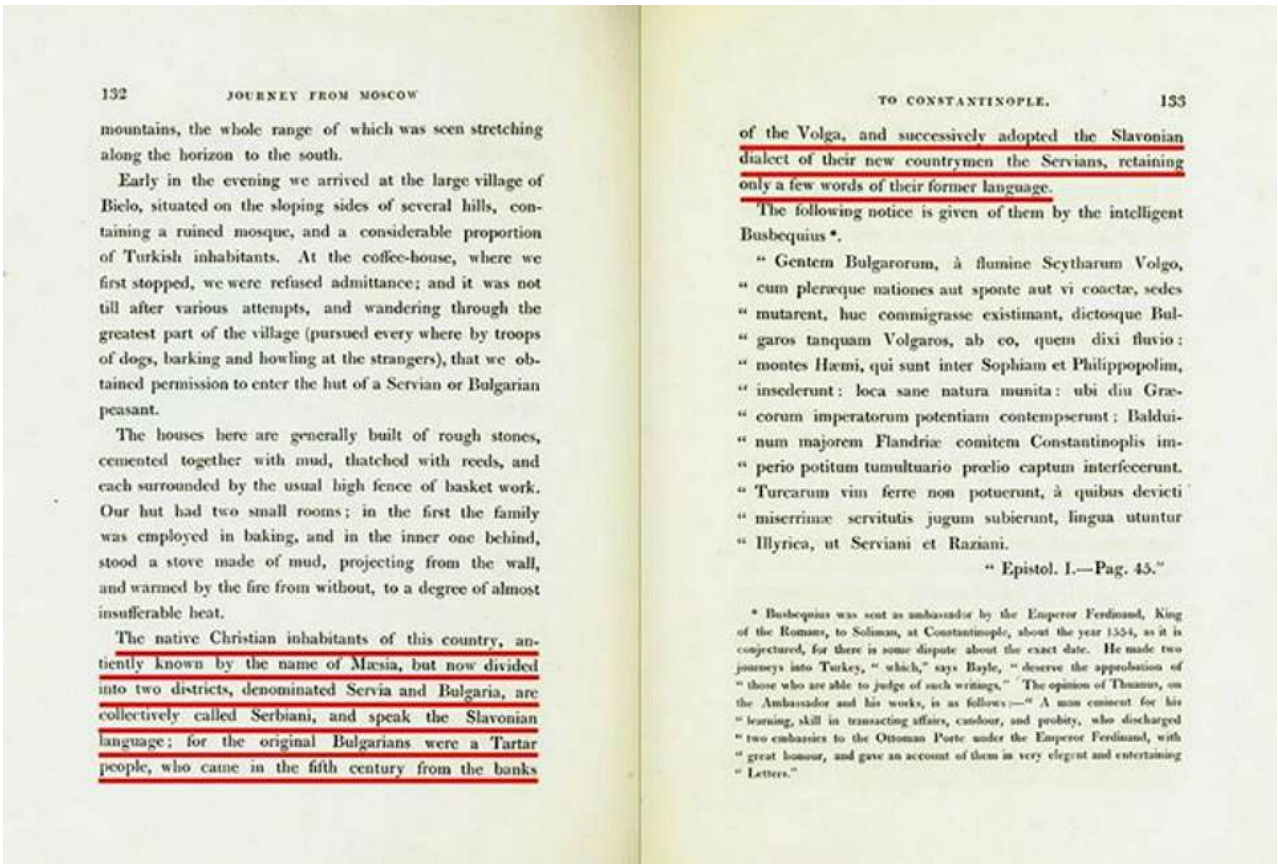

132 JOURNEY FROM MOSCOW

mountains, the whole range of which was seen stretching along the horizon to the south.

Early in the evening we arrived at the large village of Bielo, situated on the sloping sides of several hills, containing a ruined mosque, and a considerable proportion of Turkish inhabitants. At the coffee-house, where we first stopped, we were refused admittance; and it was not till after various attempts, and wandering through the greatest part of the village (pursued every where by troops of dogs, barking and howling at the strangers), that we obtained permission to enter the hut of a Servian or Bulgarian peasant.

The houses here are generally built of rough stones, cemented together with mud, thatched with reeds, and each surrounded by the usual high fence of basket work. Our hut had two small rooms; in the first the family was employed in baking, and in the inner one behind, stood a stove made of mud, projecting from the wall, and warmed by the fire from without, to a degree of almost insufferable heat.

The native Christian inhabitants of this country, antiently known by the name of Mœsia, but now divided into two districts, denominated Servia and Bulgaria, are collectively called Serbiani, and speak the Slavonian language; for the original Bulgarians were a Tartar people, who came in the fifth century from the banks

TO CONSTANTINOPLE. 133

of the Volga, and successively adopted the Slavonian dialect of their new countrymen the Servians, retaining only a few words of their former language.

The following notice is given of them by the intelligent Busbequius *.

" Gentem Bulgarorum, à flumine Scytharum Volgo, " cum pleræque nationes aut sponte aut vi coactæ, sedes " mutarent, huc commigrasse existimant, dictosque Bul- " garos tanquam Volgaros, ab eo, quem dixi fluvio: " montes Hæmi, qui sunt inter Sophiam et Philippopolim, " insederunt: loca sane natura munita: ubi diu Græ- " corum imperatorum potentiam contempserunt: Baldui- " num majorem Flandriæ comitem Constantinoplis im- " perio potitum tumultuario prœlio captum interfecerunt. " Turcarum vim ferre non potuerunt, à quibus devicti " miserrimæ servitutis jugum subierunt, lingua utuntur " Illyrica, ut Serviani et Raziani.

" Epistol. I.—Pag. 45."

* Busbequius was sent as ambassador by the Emperor Ferdinand, King of the Romans, to Soliman, at Constantinople, about the year 1554, as it is conjectured, for there is some dispute about the exact date. He made two journeys into Turkey, " which," says Bayle, " deserve the approbation of " those who are able to judge of such writings." The opinion of Thuanus, on the Ambassador and his works, is as follows:—" A man eminent for his " learning, skill in transacting affairs, candour, and probity, who discharged " two embassies to the Ottoman Porte under the Emperor Ferdinand, with " great honour, and gave an account of them in very elegant and entertaining " Letters."

»Староседелачко хришћанско становништво у овој земљи, раније познатој као Мезија, сада је подељено на две области Сербију и Бугарску, а колективно се зову Сербијани и говоре славенским језиком. Прави Бугари, пореклом су Татари, а дошли су у 5. веку са обала реке Волге, постепено усвојивши славенски дијалекат од својих нових земљака Серба, задржавши само пар речи из њиховог ранијег језика.«

Оригинални текст (енг.): (стране: 132-133)

»The native Christian inhabitants of this country, antiently known by the name of Maesia, but now divided into two districts, denominated Servia and Bulgaria, are collectively called Serbiani, and speak the Slavonian language; for the original Bulgarians were a Tartar people, who came in the fifth century from the banks of the Volga, and successively adopted the Slavonian dialect of their new countrymen the Servians, retaining only a few words of their former language.«

Извор (назив дела/књиге): **„Journey from Moscow to Constantinople, in the years 1817, 1818“**
Аутор: **Вилијам Мекмајкл**[1] (1784-1839), енглески лекар и путописац
Издавач: Џон Мари[2] (1778-1843), шкотски издавач
Место штампања: Лондон[3] (Уједињено краљевство Велике Британије и Ирске[4]: 1801-1927)
Година издања: 1819
Језик: енглески
Писмо: латиница

ИСТОРИЈА РУМУНА
(Серби је име за све Словене)

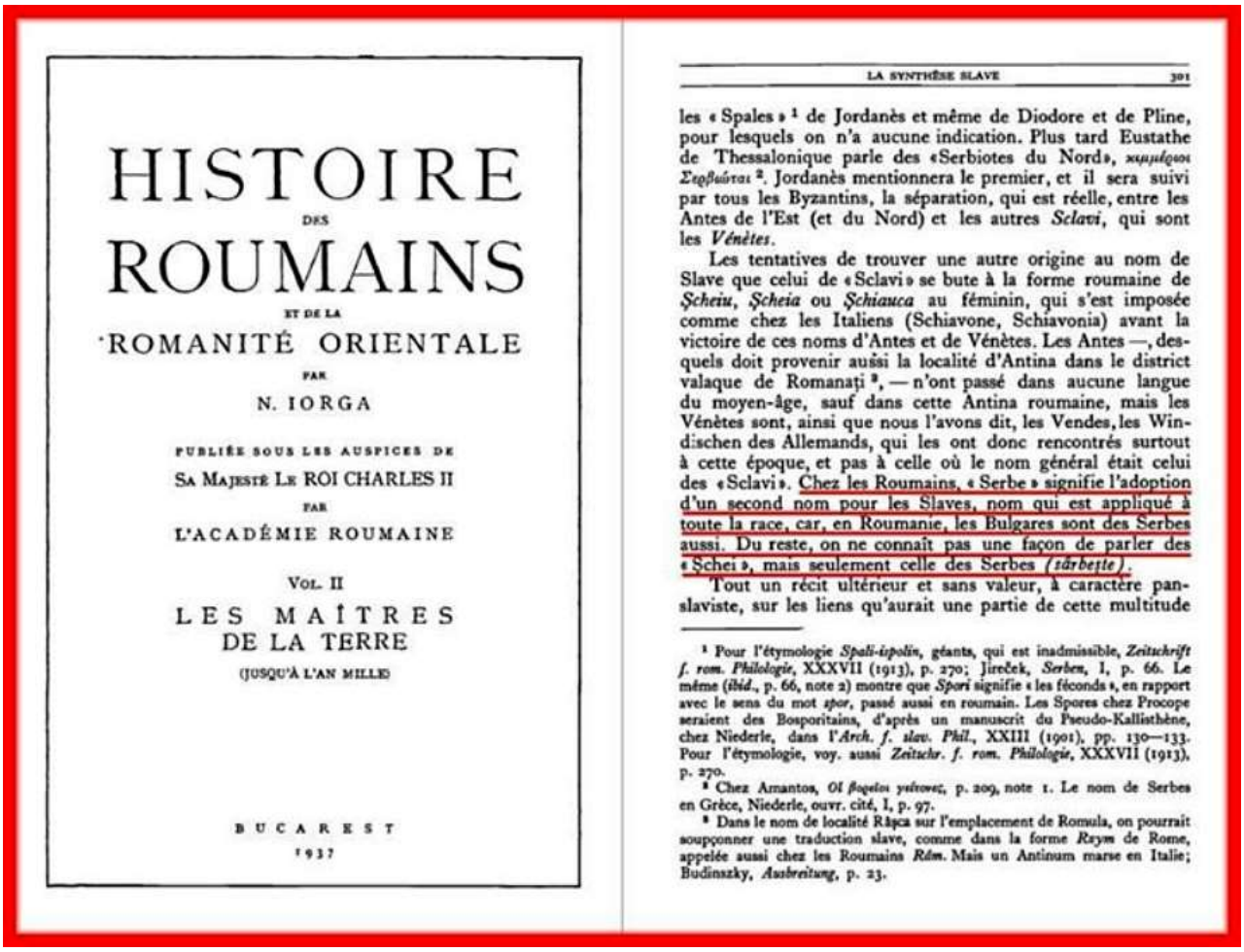

HISTOIRE
DES
ROUMAINS
ET DE LA
ROMANITÉ ORIENTALE
PAR
N. IORGA

PUBLIÉE SOUS LES AUSPICES DE
SA MAJESTÉ LE ROI CHARLES II
PAR
L'ACADÉMIE ROUMAINE

VOL. II
LES MAÎTRES
DE LA TERRE
(JUSQU'À L'AN MILLE)

BUCAREST
1937

LA SYNTHÈSE SLAVE 301

les « Spales » [1] de Jordanès et même de Diodore et de Pline, pour lesquels on n'a aucune indication. Plus tard Eustathe de Thessalonique parle des «Serbiotes du Nord», *χαμαίζηλοι Σερβιώται* [2]. Jordanès mentionnera le premier, et il sera suivi par tous les Byzantins, la séparation, qui est réelle, entre les Antes de l'Est (et du Nord) et les autres *Sclavi*, qui sont les *Vénètes*.

Les tentatives de trouver une autre origine au nom de Slave que celui de «Sclavi» se bute à la forme roumaine de *Şcheiu*, *Şcheia* ou *Şchiauca* au féminin, qui s'est imposée comme chez les Italiens (Schiavone, Schiavonia) avant la victoire de ces noms d'Antes et de Vénètes. Les Antes —, desquels doit provenir aussi la localité d'Antina dans le district valaque de Romanaţi [3], — n'ont passé dans aucune langue du moyen-âge, sauf dans cette Antina roumaine, mais les Vénètes sont, ainsi que nous l'avons dit, les Vendes, les Windischen des Allemands, qui les ont donc rencontrés surtout à cette époque, et pas à celle où le nom général était celui des «Sclavi». Chez les Roumains, « Serbe » signifie l'adoption d'un second nom pour les Slaves, nom qui est appliqué à toute la race, car, en Roumanie, les Bulgares sont des Serbes aussi. Du reste, on ne connaît pas une façon de parler des « Şchei », mais seulement celle des Serbes (*sârbeşte*).

Tout un récit ultérieur et sans valeur, à caractère panslaviste, sur les liens qu'aurait une partie de cette multitude

[1] Pour l'étymologie *Spali-ispolin*, géants, qui est inadmissible, *Zeitschrift f. rom. Philologie*, XXXVII (1913), p. 270; Jireček, *Serben*, I, p. 66. Le même (*ibid.*, p. 66, note 2) montre que *Spori* signifie « les féconds », en rapport avec le sens du mot *spor*, passé aussi en roumain. Les Spores chez Procope seraient des Bosporitains, d'après un manuscrit du Pseudo-Kallisthène, chez Niederle, dans l'*Arch. f. slav. Phil.*, XXIII (1901), pp. 130—133. Pour l'étymologie, voy. aussi *Zeitschr. f. rom. Philologie*, XXXVII (1913), p. 270.

[2] Chez Amantos, *Οἱ βορειοι γειτονες*, p. 209, note 1. Le nom de Serbes en Grèce, Niederle, ouvr. cité, I, p. 97.

[3] Dans le nom de localité Răpca sur l'emplacement de Romula, on pourrait soupçonner une traduction slave, comme dans la forme *Rzym* de Rome, appelée aussi chez les Roumains *Rîm*. Mais un Antinum marse en Italie; Budinszky, *Ausbreitung*, p. 23.

»Код Румуна, Серби је име за све Словене, име које се примењује за целу групу народа, јер у Румунији Бугари су такође Серби. Уосталом, није познат начин говора шкеи[1], већ само сербски (сарбеште).«

In focus (chapter: La synthèse Slave):

(ориг. „Chez les Roumains, « Serbe » signifie l'adoption d'un second nom pour les Slaves, nom qui est appliqué à toute la race, car, en Roumanie, les Bulgares sont des Serbes aussi. Du reste, on ne connaît pas une façon de parler des « Şchei », mais seulement celle des Serbes (sârbeşte).“)

Извор (назив дела): „Histoire des roumains et de la romanité orientale“ (Volumul II), Les maîtres de la terre (jusqu'à l'an mille)
Страна: 301
Аутор: Nicu N. Iorga (1871-1940), тј. Nicolae Iorga, румунски историчар
Издавач: Académie Roumaine
Место штампања: Bucureşti (Regatul României: 1881-1947)
Година издања: 1937
Језик: француски
Писмо: латиница

[1] Рум. Şchei (словенски говор). Који данас доводе у везу са бугарским говором и ако то нема везе са чињеницама, будући да смо већ утврдили ко су Бугари и чији су језик преузели (прим.уредника).

Висканел: Серби је било изворно име свих Славена

Август Висканел (1803-1867), француски географ, историчар и етнограф

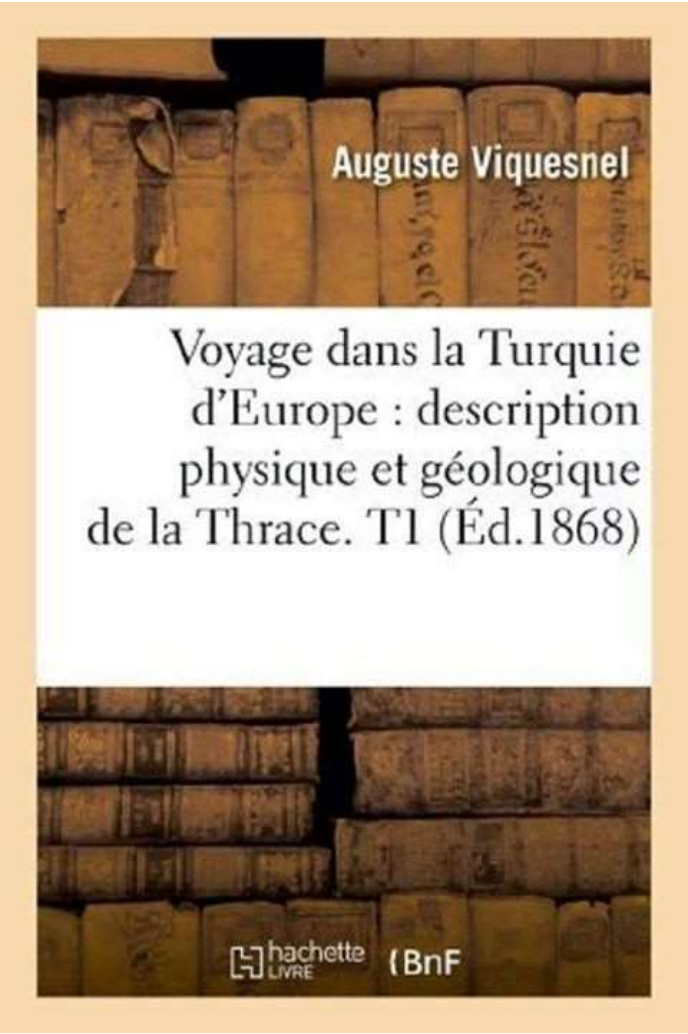

СРБ :
Део текста који је у фокусу (страна 485)

»Стара национална и страна имена Славена[1] – Интересантно је истраживати етнографско порекло разних имена датих славенским племенима. Назив Венди[2], као корен има Винд, али ова основна форма се дели на две главне гране: на немачком Винде и Венде, и на финском Вене, Ване. Све остале варијације (Венеди, Венети[3], Винди, Инди, Велети, Хуинди, итд.) спадају под ове две основне форме, и само су њихове нијансе. Истраживања о значају имена Винди могу да послуже само да покажу беспрекорност етимологије. Та истраживања само утврђују да је то име дато Славенима од стране странаца, а да им је Серби[4] национално име, и да је Прокопиос[5] формирао своју реч – Спори[6], која је иначе непозната, од античног имена Срб, које је у свом основном значењу: означава породицу-нацију. Назив Анти[7] или Енти никада није било намењен као Винди или Серби за целокупну нацију. То име не налазимо нигде у националним изворима, већ оно своје порекло вероватно дугује Немцима, и вероватно потиче од англо-саксонског „ent“, у множини „entas“ (у старом немачком „anzi“„enz“). Како је даје, име Анти није имало вулгарну употребу више од два века (од Прокопиоса у 552. години, до Павла Ђакона[8] у 770. години). После имена Серби, највеће ширење међу Славенима су имали називи Лехи[9], и Полани[10] (Пољаци[11]).«

Оригинални текст (фр.):
(страна 485)

»Anciens noms nationaux et étrangers des Slaves. - Il est intéressant de rechercher l'origine ethnographique de ces divers noms donnés aux tribus slaves. Le nom des Vénèdes a pour radical Vind; mais cette forme primitive se partage en deux branches principales: en allemand Winde et Wende, et en finnois Vènè, Vanè; toutes les autres diversités (Venedi, Veneti, Vindi, Indi, Veleti, Huinidi, etc.), rentrent dans ces deux formes essentielles, dont elles ne sont que des nuances ou des altérations. Les longues recherches sur la signification du nom des Vindes ne peuvent servir à en démontrer l'étymologie d'une manière infaillible. Elles établissent seulement que ce nom était donné aux Slaves par les étrangers; que celui de Serbes était leur nom national; enfin que Procope a formé son mot Spori, d'ailleurs inconnu, de l'antique nom Srb qui dans son sens primitif signifiant: parenté, nation. Le nom d'Antes ou d' Entes n'a jamais désigné comme ceux de Vindes et de Serbes l'ensemble de la nation; il ne se recontre nulle part dans les sources nationales; il doit très probablement son origine aux Germains, et parait dériver de l'anglo-saxon ent, géant, au pluriel entas (dans l'ancien allemand anzi, enz). Quoi qu'il en soit, le nom d'Antes ne fut d'un usage vulgaire que pendant l'espace de deux siècles (de Procope en 552 à Paul Diacre en 770). Après le nom Serbes, ce sont les noms de Lehs ou Lekhs et de Polanè (Polonais) qui ont eu la plus grande extension parmi les Slaves.«

Извор (назив дела/књиге): „Voyage dans la Turquie d'Europe: description physique et géologique de la Thrace“
Страна књиге: 465
Аутор: Август Висканел[12] (1803-1867), француски географ, историчар и етнограф
Издавач: Артус Бертран[13]
Место штампања: Париз[14] (Француско царство[15]: 1852-1870)
Година издања: 1868
Језик: француски
Писмо: латиница

[1] Грч. Σκλαβηνοι, или лат. Slavi/Sclavi/Sclaveni.
[2] Лат. Venedi, нем. Wenden (раније Winden), енг. Wends (стар. енг. Winedas), или горњелуж.-серб. Serbja, или доњелуж.-серб. Serby, односно лат. Sorabi, нем. Sorben, или енг. Sorbs.
[3] Грч. ἐνετοί, или лат. heneti.
[4] Грч. Σέρβοι, или лат. Serbi/Servi.
[5] Грч. Προκόπιος ὁ Καισαρεύς, или лат. Procopius Cæsarensis. У његовом делу: „О ратовима“ (грч. Ὑπὲρ τῶν πολέμων λόγοι, или лат. De Bellis). Дело је написано у осам књига (осма књига садржи допуне првих седам).
[6] Грч. Σπόροι.
[7] Грч. Ἄνται, или лат. Antæ/Antes.
[8] Лат. Paulus Diaconus, или грч. Παύλος ο Διάκονος. У његовом делу: „Историја Лангобарда у 6. књига“ (лат. Histroria Gentis Langobardorum libri VI, или грч. Ιστορία των Λογγοβάρδων).
[9] Полъ. Lechici/Lędzianie/Lachowie/Lędzanie/Lędzice, или стар. рус. Лѧхъ.
[10] Лат. Polani, или полъ. Polanie.
[11] Полъ. Polacy.
[12] Фр. Auguste Viquesnel.
[13] Фр. Arthus Bertrand.
[14] Фр. Paris.
[15] Фр. Le Second empire français (or Empire Français).

VOYAGE

DANS LA

TURQUIE D'EUROPE

DESCRIPTION PHYSIQUE ET GÉOLOGIQUE

DE LA THRACE

TOME PREMIER

nibus ad invicem obeunt (1). » Et dans un autre endroit (2) : « *Nam hi, ut initio expositionis vel catalogo gentis dicere cœpimus, ab una stirpe exorti, tria nunc nomina edidere, id est, Veneti, Antes, Sclaveni* (3). »

Procope, contemporain de Jornandès, confirme la communauté d'origine de ces peuples et termine ainsi sa très importante notice : « Les Slaves et les Antes n'avaient auparavant qu'un même nom : tous deux se nommaient anciennement (τὸ παλαιὸν) Spores (Σκλάβοι), nom qui leur venait, je pense, de leurs *habitations dispersées* formant de vastes villages (4). C'est ce qui fait qu'ils possèdent d'immenses étendues de terres ; la plus grande partie des pays situés de l'autre côté de l'Ister (Danube) est en leur pouvoir (5). »

Anciens noms nationaux et étrangers des Slaves. — Il est intéressant de rechercher l'origine ethnographique de ces divers noms donnés aux tribus slaves.

Le nom des Vénèdes a pour radical *Vind ;* mais cette forme primitive se partage en deux branches principales : en allemand *Winde* et *Wende*, et en finnois *Venè, Vanè ;* toutes les autres diversités (*Venedi, Veneti, Vindi, Indi, Veleti, Huinidi*, etc.), rentrent dans ces deux formes essentielles, dont elles ne sont que des nuances ou des altérations. Les longues recherches sur la signification du nom des Vindes ne peuvent servir à en démontrer l'étymologie d'une manière infaillible (6). Elles établissent seulement que ce nom était donné aux Slaves par les étrangers (7) ; que celui de *Serbes* était leur nom national (8) ; enfin que Procope a formé son mot *Spori*, d'ailleurs inconnu, de l'antique nom *Srb* qui dans son sens primitif signifiait : parenté, nation (9).

Le nom d'*Antes* ou d'*Entes* n'a jamais désigné comme ceux de Vindes et de Serbes l'ensemble de la nation ; il ne se rencontre nulle part dans les sources nationales ; il doit très probablement son origine aux Germains, et paraît dériver de l'anglo-saxon *ent*, géant, au pluriel *entas* (dans l'ancien allemand *anzi, enz*). Quoi qu'il en soit, le nom d'Antes ne fut d'un usage vulgaire que pendant l'espace de deux siècles (de Procope en 552 à Paul Diacre en 770) (10).

Après le nom de Serbes, ce sont les noms de *Lehs* ou *Lekhs* et de *Polanè* (Polonais) qui ont eu la plus grande extension parmi les Slaves. Comme nom national, celui de Lehs ou Lekhs encore usité de nos jours est beaucoup plus ancien que les dénominations de *Polanè*, de *Masoweschanè*, de *Pomoranè*, de *Lutitchanè* ; et en effet, Nestor qualifie de Lekhs la plupart des tribus slaves, entre autres, celles qui s'établirent le plus à l'est et au nord de la Vistule, dans la Russie actuelle. Des déductions philologiques et historiques prouvent que le mot *leh* se trouve chez tous les peuples slaves, et signifie *sillon ;* il a été employé dans ce sens, par saint Cyrille et saint Méthode qui traduisirent en langue

(1) Ce passage de Jornandès peut se traduire de la manière suivante : « Au delà du Danube se trouve la Dacie, défendue par une ceinture de montagnes élevées. A gauche, le long de la partie de ces montagnes qui tourne vers le nord, et à partir des sources de la Vistule, habite la nation populeuse des Vénèdes, répandue sur une immense étendue. Les diverses tribus des Vénèdes portent maintenant des noms différents suivant la contrée qui leur sert de séjour ; mais on désigne l'ensemble de la nation sous les noms principaux d'Antes et de Slaves. Les Slaves demeurent depuis la ville de Noviédunum (Içaktchy actuelle) et le lac Mursianus (Ramzin actuel ?) jusqu'au Dniester, et, vers le nord, jusqu'à la Vistule. Les marais et les forêts leur servent de villes (forteresses). Les Antes qui sont les plus braves de la nation habitent à l'endroit où le Pont-Euxin décrit une courbure, et s'étendent depuis le Dniester jusqu'au Dniéper. Ces deux fleuves sont séparés l'un de l'autre par un grand nombre de journées de marche. » (*Jornandès*, cap. 5 ; voyez aussi *Ant.*, t. II, p. 659.)

(2) *Loc. cit.*, cap. 23.

(3) « Ainsi que nous l'avons dit au commencement de l'exposition ou dans le tableau des nations, ces peuples sortis d'une seule et même souche portent maintenant les trois noms de Vénèdes, Antes et Slaves. »

(4) Les Slaves de la Turquie d'Europe ont conservé cet ancien usage. Une quantité considérable de villages se composent de maisons placées dans un ordre, et séparées les unes des autres par des distances plus ou moins grandes (voyez *ante*, p. 42). Il en est de même chez tous les peuples slaves actuels.

(5) *Procopii Cæsariensis De bello gothico* lib. VI ; édit. de Paris, 1633, p. 498. Voyez aussi *Ant. Sl.*, t. II, p. 660.

(6) *Ant. Sl.*, t. Ier, ch. 8, § 14.

(7) *Ant. Sl.*, t. Ier, ch. 7 A.

(8) *Ant. Sl.*, t. Ier, ch. 7 B.

(9) *Ant. Sl.*, t. Ier, ch. 6, § 15.

(10) *Ant. Sl.*, t. II, ch. 25, § 7.

ВЕНЕДИ,ВЕНЕТИ, ВЕНДИ, ВИНДИ ИЛИ СРБИ

Ludwig Albrecht Gebhardi

Geschichte

der

Königreiche

105349

Dalmatien, Kroatien, Sclavonien, Servien, Raszien, Bosnien, Rama,

und

des Freystaats Ragusa.

Pesth,
bey Joseph Leyrer, Buchhändler, 1808.

Die Servier nahmen diesen Antrag an, und gründeten das dritte, oder wenn man Servien und eine servische Colonie in der Bulgarey mitrechnet, das vierte oder fünfte Reich Servien, welches sie innerhalb den nächsten beyden Jahrhunderten so sehr vergrößerten, daß es einen Theil von Dacien, fast ganz Dardanien, vieles von Dalmatien (nämlich Bosnien und das Land zwischen Almissa und Zerna Gora oder Monte negro), und die Seeküste von Albanien bis Durazzo in sich faßte. Dieses Land nannten sie, wie es scheint, das rothe oder schöne Servien; allein es verstrichen über fünf

illyrischen Schriftstellern, daß dieses Vaterland in Sclavonien und Bosnien gesucht werden müsse. (Nachlese a. a. O. S. 185.) Der Kaiser Constantinus schreibt in seinem im Jahr 949 verfertigten Werke, daß das damals noch heidnische oder weisse Serbien (Kap. 32. 33.) nordlich den Türken (Hungaren) liege, und an Boici (Baiern im Nordgau oder Oberpfalz), weiß oder groß Chrobatia (Böhmen), Frankenland (fränkischer Kreis und Thüringen), und an den Weichselstrom (in Schlesien oder Polen) stoße. Diese Merkmale treffen nur auf das deutsche Sorbenland zu. Der älteste slavisch-servische Schriftsteller oder der sogenannte Presbyter Diocleas gibt aus seinen Volksüberlieferungen die Nachricht, daß Servien und Kroatien am Ende des neunten Jahrhunderts in Croatia alba und rubea vertheilt worden sey, wovon jenes den salonitanischen, dieses aber den diocletonischen Kirchsprengel, oder Servien nebst dem servischen Slavonien begriffen habe. Dieser Bericht ist ungegründet; allein er kann zu der Vermuthung dienen, daß, so lange das deutsche Sorbenland Weißservien hieß, das illyrische Serbien den Namen Rothservien führte. Das schwarze oder das kleinste Servien mag das Gebiet der Servitza gewesen seyn. (de Schwandtner Scr. rer. Hung. T III. p. 482.)

breiteten sich in Schlesien und Sachsen bald aus, und verwandelten die Wälder, die die Hermunduren und andere alte Nationen ihnen hinterlassen hatten, in Aecker, Dörfer und Städte k). Sie gehorchten den neuen Oberherren dieser Gegend,

deutsche Servien das weisse oder große Serbien. Daher ist es wahrscheinlich, daß im achten Jahrhunderte und früher auch Schlesien und etwas von Polen den Serbiern gehört habe, welches etwa 700 und mit jenem bekannten deutschen Servien zusammengenommen 1300 Quadratmeilen beträgt. Diese Muthmassung wird durch eine zweyte Nachricht des Constantinus bestärkt, daß die servisch zachlumische Nation aus der Gegend, in welcher die Bistlas oder Dizice fließe, nach Dalmatien gekommen sey (Kap. 33.), denn diese Bistlas ist die Vissl oder Weichsel.

k) Schöttgen hat am angef. Orte zwey Charten, eine vom deutschen und eine vom illyrischen Sorbenlande und Dalmatien mitgetheilt, und darin die gleichnamigen Oerter beyder Gegenden bemerkt. Aus diesen erhellet, daß die Serbier sowohl in Obersachsen als auch in Servien und Bulgarien die meisten seht vorhandenen Oerter angelegt haben müssen. In dem deutschen Sorbenlande war eine große Zupanie oder ein Gau, der Dalmatien, ingleichen Dalminzerland heißt, und in den fränkischen Jahrbüchern zuerst im Jahr 856 vorkommt. Dieser muß seinen Namen von dalmatischen Serbiern, die damals oder etwas früher aus Dalmatien vertrieben worden sind, erhalten haben. Etwa funfzig Jahr früher nahm K. Karl der Große die wendische Nation der Abodriten in das heutige Wagrien auf, und es ist wahrscheinlich, daß diese mit den Dalminzern nach Obersachsen gekommen sind, weil noch einige Ueberbleibsel der Abodriten zu dieser Zeit in Dalmatien und Kroatien umherstreifen, da die Bulgaren sie aus ihren älteren Wohnplätzen an der Donau und dem Timok vertrieben hatten.

ger an, nannte die Stadt Serblio, und befestigte selbige auf die vortheilhafteste Weise. Allein nach einiger Zeit war er seiner neuen Besitzungen überdrüssig, und lief mit seiner ganzen Nation nach seinem väterlichen Reiche zurück. Dieses geschah in einem Anfalle von Heimweh. Denn da er über die Donau gekommen war, und die wüsten Gegenden seines Vaterlandes mit den verlassenen griechischen Landschaften verglich, begrieff er, daß seine Entweichung ohne Ueberlegung vorgenommen sey, und bereuete seinen zu raschen Entschluß. Weil er das griechische Gebiet schon verlassen hatte, so durfte er nicht wieder nach seiner Stadt zurückkehren. Daher begab er sich zu dem benachbarten griechischen Strategos von Belgrad, und bat ihn um sein Vorwort bey dem Kaiser. Der Kaiser wollte ihn entweder strafen, oder hielt es für zuträglicher, ihn in eine von Konstantinopel weiter entfernte Gegend zu versetzen; kurz, er ertheilte ihm nicht die Erlaubniß wieder nach Serblia (Sarvitza) zurückzukehren, sondern ließ ihm die Provinz Mösia prima, die kürzlich durch die Avaren fast gänzlich verwüstet war, zum Aufenthalt anweisen n).

n) Sarvitza behielt noch einige servische Einwohner, die hernach ihr Haupt emporhoben, und 1348 einen eigenen Krales oder König hatten. Diese Stadt liegt fast in einer Breite mit Chimära, und neun geographische Meilen vom thessalonichischen Meerbusen und Ausflusse des alten Aliacmon. Da die Serbier von dieser Stadt über Belgrad nach ihrem Vaterlande zu zogen, so muß dieses in Schlesien oder Krakau gewesen seyn. Dennoch glaubt Schöttgen mit mehreren

Лудвиг Алберт Гебхарди у свом делу „Geschichte der Königreiche Dalmatien, Kroatien, Szlavonien, Servien, Raszien, Bosnien, Rama und des Freystaats Ragusa“, " наводи пет српских царстава.*

Лудвиг Алберт Гебхарди у свом делу „Историја краљевина Далмације, Хрватске, Славоније, Србије, Рашке, Босне, Раме и Републике Дубровник“, ослањајући се многе старе изворе, па и на чувеног језуитског црквеног историчара Данијела Фарлатија, исписао је неке изузетно занимљиве редове о древној историји Срба.

Тако, старе Србе назива „српским Вендима“ (стр. 165), који су населили Краљевину Србију, Рашку, Босну и Раму, те далматинску обалу од Омиша до Драча, на истоку се пружајући до реке Вардар (стр. 177). Гебхарди сматра да су Срби, као што наводи Порфирогенит, дошли највећим делом из Немачке, тј. Шлезије и Пољске, одређујући то подручје Белом или Великом Србијом. Занимљиво је да он помиње „велику жупу“ у „немачкој Србији“, која се звала „Далмација“, односно „Далминцерланд“, коју помињу франачке хронике. То име повезује са Далматинцима на југу и назива их „далматским Србима“ (стр. 179). Наводи и краљевину Србицу (Sarvitza) у солунској теми, коју је помињао и Порфирогенит, те каже да је још 1348. године имала властитога краља. Потом наводи и „четврто или пето српско царство“ („das vierte oder fünfte Reich Servien“), које се током два века толико проширило, да је заузело делове Дације, Дарданију, већину Далмације (Босну и земљу између Омиша и Црне Горе), те обалу до Драча (стр. 182). Ту „илирску Србију“ на истој страни Гебхарди назива „Црвеном или Лепом Србијом“ („das rothe oder schöne Servien“), док најмању, напред поменуту солунску Србију, назива „Црном Србијом“ („das schwarze oder das kleinste Servien“), позивајући се на Швандтнера. (стр. 182)

Извор: Ludwig Albrecht Gebhardi, „Geschichte der Königreiche Dalmatien, Kroatien, Szlavonien, Servien, Raszien, Bosnien, Rama und des Freystaats Ragusa“, Pesth bey Joseph Leyrer, Buchhändler, 1805.

Карта из 17. века на којој је Вуковар у Рашкој
(од Гарешнице на исток пружала се Рашка још увек 1680-тих).

ПРЕДГОВОР БЕНЦАМИНУ КАЛАЈУ
или још која реч о Вендима

Француз Сипријан Роберт каже да су се у почетку сви Словени називали **Венди или Срби** и да су најстарији Словени, они из Илирије.

По Херодоту сви Трачани, Скити, **Венди**, Трибали и Илири су Срби. Иначе реч Трачани, настала је у грчком погрешно због немогућности изговора сугласника, што се односи на Рашане.

Јорнанд добро уочава националне разлике кад говори о европским народима. Тако ће, на пример, за Гете рећи да су старином Готи, а за Венде бележи да су велика нација, састављена од бројних фамилија. **"Старином су Склави, Срби, познати под именом Анти".**

Плиније, у тридесетој "књизи" своје "Историје", каже да се становници на обалама Висле називају сарматски **Венди** или Скири. Поменути Скири и Венди су Срби, или, како етнолог Адам Бастијан вели: **"Венди или Срби подигли су Србију или земљу Лужичких Срба."**

Словеначки историчар из Штајерске, Јанез Лудвиг Шенлебен записује: "Заиста треба веровати да су Винди или Венди, што бејаху насељени око приморја Коданског (мисли на област око Балтичког мора), у више наврата одлазили, насељавајући се у другим краљевинама; тако су, такође, стигли у горњу Панонију и, по једном од својих имена, назвали новоподигнути варош Виндебоном. Верујем да је, од тих истих Винда, сграђена у Хелвеција Виндониса, град порушен од Германа; дан-данас ту крајину називају Виндис."

Чувени немачки географ и картограф Себастијан Минстер: **"Вијена, главни град војводства аустријанског, насељена је пре Христовог рођења народом из**

Сарматије; граду име нису дали Римљани, јер га саградише Венди - тако у Вијену становаху, неко време, они (аустријско војводство) и Сармати."

Свештеник и историчар Себастијан Инспругер, у својој "Историји Аустрије", бележи: "Први почеци градње Вијене падају, како мислим, у 3990. годину од постанка света. **У то време, Венди су ову варош, себи за опстанак, утврдили у најраније време, Виндобоне је називајући, јер ово име долази од назива њиховог.** И од Германа је ова варош одувек тако називана. "

Цезар и Плиније становнике Француске називају Венетима, док град Венецију, по њима названу, помињу Птолемеј и Страбон.

Самсон Абавил, у својој "Географији", Венецију назива Венесом. **"Име Венди, Србима су дали романизовани Грци, баш као што су их називали и Спороима - расејанима по целом континенту, Сервима или Серблоима"**, како пише А. Бастијан у "Етнолошком водичу".

Често наилазимо на грчки назив за Србе - **СПОРИ**. Овај назив долази од грчке речи Спора или семе, односно **расејани** или опет Рашани.
Такође желим да наведем и пример из савременог албанског језика. У савременом албанском језику видимо да је:

Венд - Место
Вендбаним - Пребивалиште или седиште
Вендес - Страоседелачки

Примера има много, али је и ово сасвим довољно за знак једнакости између речи Венди и Срби.

Сви Славени су се у прастаро доба звали Серби
Kállay Benjámin-Béni - Geschichte der Serben

БЕНЏАМИН КАЛАЈ (1839-1903)

Geſchichte der Serben.

Von

Benjamin von Kállay,

ehemaliger k. und k. österreichisch-ungarischer Generalconsul in Belgrad.

Aus dem Ungarischen

von

Professor J. K. Schwicker.

Erster Band.

Budapest, Wien u. Leipzig.
Verlag von Wilhelm Lauffer.
1878.

hältnissen vollkommen berechtigt. Dennoch machte die historische Entwickelung dieselbe illusorisch und eine in der Gegenwart als richtig anerkannte Politik hatte für das byzantinische Reich in der Zukunft die nachtheiligsten Folgen.

II.

Von der Einwanderung der Serben bis zur Begründung des Königreiches.

Kroaten und Serben sind einander nahverwandte Zweige des zur großen arischen Völkerfamilie gehörigen Slavenstammes.

Auf der Urgeschichte der slavischen Völker lagert ein tiefes Dunkel. Die ältesten, noch überaus mangel- und lückenhaften Nachrichten zeigen uns dieselben bereits als Bewohner der nordöstlichen Theile von Europa. Nichtsdestoweniger scheint es, dass auch die Slaven gleich den übrigen Gliedern der indoeuropäischen Völkergruppe aus Asien eingewandert sind, und zwar von der Hochebene Armeniens in die Tiefebenen des heutigen Rußland, wo sie die hier angesiedelten, älteren finnischen Völkerschaften theils unterjochten, theils nach dem Norden verdrängten. Der Zeitpunkt dieser Einwanderung läßt sich auch selbst annäherungsweise nicht bestimmen; doch ist es wahrscheinlich, dass die Slaven erst nach der Entfernung der übrigen indo-europäischen Völker ihre asiatische Urheimat verlassen haben.

In den älteren historischen Quellen werden die Slaven unter vier verschiedenen Namen aufgeführt. Römische und griechische Historiker sowie die Chronisten des Mittelalters nennen sie Slaven, Anten, Serben, (spori) und Winden oder Wenden. Wir können in die historische und philologische Untersuchung dieser Benennungen gegenwärtig nicht eingehen; es genüge zu erwähnen, dass nach den Forschungen der hervorragendsten slavischen Gelehrten die Slavenvölker in der Urzeit sich wahrscheinlich überhaupt als „Serben" (srb) bezeichneten. „Sla-

ven" und „Anten" waren nur die Namen der beiden Hauptäste dieser großen Volksfamilie. Im Anfange des Mittelalters, als die Nachrichten genauer und umfassender wurden, zogen insbesondere jene Völkerschaften, welche zum slavischen Aste gehörten, durch ihr Vordringen nach dem Westen die Aufmerksamkeit Europas auf sich. So kam es, dass der einstens allgemeine Name der Serben in den Hintergrund trat, die Benennung der Anten gänzlich verschwand und der slavische Name zur Bezeichnung der gesammten Volksfamilie mehr und mehr gebräuchlich wurde. Den alten Namen der Serben bewahrten nur zwei slavische Völkerschaften: Die Bewohner des heutigen Serbien auf der Balkan-Halbinsel und die geringen Reste der Lausitzer Slaven in Sachsen. Der Name „Winden" oder „Wenden", welcher sich bei einer österreichischen slavischen Völkerschaft erhalten hat, scheint der Name zu sein, welchen in den ältesten Zeiten fremde (vielleicht germanische) Völker den Slaven gegeben hatten.

Neben diesen allgemeinen Benennungen begegnet man aber schon frühzeitig zahllosen Stammesnamen, welche zur Bezeichnung der verschiedenen slavischen Völkerschaften dienten. Schafarik führt nahezu 200 slavische Völkerschaften mit eigenthümlichen Namen auf.

Die europäische Urheimat der Slaven (oder nach der slavischen Philologie richtiger der „Slovenen") ist jenseits der Karpaten, im östlichen Polen und im heutigen Mittel- und West-Rußland, an den Ufern des Dnjester und Dnjeper bis zur Wolga zu suchen. Von hier zogen von Zeit zu Zeit zahllose Schwärme der verschiedenen slavischen Stämme aus, theils friedlich vorwärts dringend, theils aber auch mit bewaffneter Hand, bis sie endlich im Südwesten Europas alle jene Länder in Besitz nahmen und bevölkerten, wo wir jetzt Slaven finden; sie breiteten sich auf diese Weise von der Ostsee bis zum adriatischen Meere, dem Archipelagos und dem schwarzen Meere, im Südosten aber zwischen der Wolga und dem Ural bis in die krimische Halbinsel aus.

(стране 12-13)

1. »Хрвати и Серби су врло сродни огранци велике народне породице аријских Славена.« (страна 12)

2. »У старијим историјским изворима, Славени имају четири различита имена. Код романских и грчких историчара и хроничара средњег века налазимо их под именима: Славени, Анти, Серби (Спори) и Винди или Венди. Не можемо се сада још упуштати у историјско-филолошко испитивање ових имена, довољно је напоменути, да су се према истраживањима најбољих славенских научника, сви славенски народи у прастаро доба по свој прилици звали „Серби" (Срб), а „Славени" и „Анти" били су само имена оба главна огранка ове велике народне породице. У почетку средњег века, када је већ било тачнијих и потпунијих података, пробудила су посебну пажњу Европе она славенска племена, која су продирала на запад. Тако се касније десило, да је оно некада опште име Серби одбачено, име Анти је коначно нестало, а да се име Славени, као опште име укупне народне породице, све више и више употребљавало. Старо име Серби само су два славенска племена очувала: становници данашње Србије на балканском полуострву и незнатни остаци лужичких Славена у Саксонији.« (стране 12-13)

Оригинални текст (нем.):
(стране 12-13)

1. »Kroaten und Serben sind einander nahverwandte Zweige des zur großen arischen Völkerfamilie gehörigen Slavenstammes.« (страна 12)

2. »In den älteren historischen Qnellen werden die Slaven unter vier verschiedenen Namen aufgeführt. Römische und griechische Historiker sowie die Chronisten des Mittelalters nennen sie Slaven, Anten, Serben, (spori) und Winden oder Wenden. Wir

können in die historische und philologische Untersuchung dieser Benennungen gegenwärtig nicht eingehen; es genüge zu erwähnen, dass nach den Forschungen der hervorragendsten slavischen Gelehrten die Slavenvölker in der Urzeit sich wahrscheinlich überhaupt als „Serben" (srb) bezeichneten. „Slaven" und „Anten" waren nur die Namen der beiden Hauptäste dieser großen Volksfamilie. Im Anfange des Mittelalters, als die Nachrichten genaner und umfassender wurden, zogen insbesondere jene Völkerschaften, welche zum slavischen Aste gehörten, durch ihr Vordringen nach dem Westen die Aufmerksamkeit Europas auf sich. So kam es, dass der einstens allgemeine Name der Serben in den Hintergrund trat, die Benennung der Anten gänzlich verschwand und der slavische Name zur Bezeichnung der gesammten Volksfamilie mehr und mehr gebräuchlich wurde. Den alten Namen der Serben bewahrten nur zwei flavische Völkerschaften: Die Bewohner des hentigen Serbien auf der Bal- kan-Halbinsel und die geringen Reste der Lausitzer Slaven in Sachsen.« (стране 12-13)

Извор (назив књиге): „Geschichte der Serben“, Erster Band
Стране књиге: 12-13
Аутор: Kállay Benjámin-Béni (1839-1903), мађарски племић и историчар
Превод на немачки (са мађарског): Johann Heinrich Schwicker (1839-1902), немачки историчар и германиста
Издавач: Verlag von Wilhelm Lauffer
Место штампе: Budapest/Wien (Österreichisch-Ungarische Monarchie: 1867-1918)
Година издања: 1878
Језик: немачки
Писмо: латиница (готица)

Гобино: Становници античке Македоније нису били Грци

Жозеф Артур де Гобино 1816-1882 француски племић

»Македонци нису били Грци. Ни по раси (пореклу - примедба преводиоца), ни по обичајима, или по карактеристикама. Њихови владари нису имали ништа хеленско. Њихова историја је била слична (историји - примедба преводиоца) оној код илирског, трачког и пеонског народа. али не и са историјом хеленских градова-држава.«

(ориг. фр. »Les Macédoniens n'étaient nullement des Grecs. Ils ne l'étaient ni par la race, ni par les mœurs, ni par les tendances. Leur gouvernement n'avait rien d'hellénique. Leur histoire était analogue à celle des populations illyriennes, thraces, péoniennes, qui les avoisinaient, mais pas à celle des cités helléniques.«)

Извор (назив дела): „Histoire des Perses, d'après les auteurs orientaux, grecs et latins et particulièrement d'après les manuscrits orientaux inédits“, Tome Second
Страна: 359
Аутор: Joseph Arthur de Gobineau (1816-1882), француски племић
Сарадник: Museo d' Istruzione e d' Educazione
Издавач: Henri Plon (1806-1872)
Место штампања: Paris (Empire Français / Le Second empire français: 1852–1870)

Година:
1869
Језик:
француски
Писмо:
латиница

L'auteur et l'éditeur déclarent réserver leurs droits de reproduction et de traduction à l'étranger.

Ce volume a été déposé au ministère de l'intérieur (direction de la librairie) en novembre 1869.

PARIS. — TYPOGRAPHIE DE HENRI PLON, IMPRIMEUR DE L'EMPEREUR, RUE GARANCIÈRE, 8.

HISTOIRE
DES PERSES

D'APRÈS

LES AUTEURS ORIENTAUX, GRECS ET LATINS

ET PARTICULIÈREMENT

D'APRÈS LES MANUSCRITS ORIENTAUX INÉDITS, LES MONUMENTS FIGURÉS, LES MÉDAILLES, LES PIERRES GRAVÉES, ETC.

PAR

LE COMTE DE GOBINEAU

TOME SECOND

PARIS

HENRI PLON, IMPRIMEUR-ÉDITEUR

RUE GARANCIÈRE, 10

M DCCC LXIX

Tous droits réservés

son nom, en fait une réunion de syllabes plus sonore qu'aucune autre dont homme vivant se soit jamais paré, mérite d'être examinée avec d'autant plus de soin que la race iranienne y retrouva sa liberté, le libre essor de ses institutions les plus chères, et un long divorce, heureux pour elle, avec les populations sémitiques dont les Achéménides l'étouffaient. Je remonterai donc aux origines de la puissance d'Alexandre, aux raisons qui lui donnèrent une efficacité tout à fait étrangère aux facultés grecques, et, pour éclairer complétement ces questions capitales, j'examinerai ce qu'étaient les Macédoniens.

LISTE GÉNÉALOGIQUE DES ACHÉMÉNIDES.

CALCUL GREC.		CALCUL ORIENTAL.	
Darius, fils d'Hystaspes, règne	36 ans.	Kichtasep. . . . . règne	120 ans.
Xerxès Ier.	20	Bahman, appelé aussi Ardeshyr Dyraz-Dest (Longue-main).	110
Artaxerxès Longue-main. .	41		
Xerxès II. . . . . quelq. mois.		Homai	32
Sogdien. . . . . quelq. mois.			
Darius Nothus.	18 ans.	Darab.	12
Artaxerxès Mnémon. . . .	44		
Darius Ochus Codoman. .	31	Dara	15
Total de la durée de la dynastie. . . .	210 ans.	. . . . .	288 ans.

Il existe entre les deux supputations une différence de soixante-dix-huit ans; mais il faut remarquer aussi, d'abord, que les Grecs ne sont pas très-sûrs de l'époque où le règne de Darius, fils d'Hystaspes, a commencé; ensuite, que les écrivains asiatiques paraissent avoir compris dans la durée du règne de ce prince le temps qu'il a passé comme chef de la Perside; enfin, qu'il n'y a pas plus d'accord sur l'époque de la mort du dernier Darius et le commencement précis du règne d'Alexandre.

LIVRE CINQUIÈME.

ALEXANDRE ET LES ARSACIDES. CINQUIÈME FORMATION DE L'IRAN.

CHAPITRE Ier.

AVÉNEMENT D'ALEXANDRE. — MORT DE DARIUS.

Les Macédoniens n'étaient nullement des Grecs. Ils ne l'étaient ni par la race, ni par les mœurs, ni par les tendances. Leur gouvernement n'avait rien d'hellénique. Leur histoire était analogue à celle des populations illyriennes, thraces, péoniennes, qui les avoisinaient, mais pas à celle des cités helléniques. Leurs rois cependant se disaient Héraclides, et faisaient remonter leur lignage aux Téménides d'Argos. Ils racontaient à ce sujet une légende romanesque, peut-être véritable, mais qui, en tout cas, n'avait pas assez de notoriété ni de poids pour être généralement admise, et quand Alexandre, fils d'Amyntas, l'allié de Mardonius, se présenta aux jeux Olympiques, les agonothètes lui en disputèrent l'entrée comme n'étant pas d'une origine à pouvoir y prétendre. Il soutint le contraire et réussit à convaincre ses juges. Fut-ce par des raisons honnêtes ou par des séductions qui ne l'étaient pas, c'est ce qu'il est difficile de démêler. En tout cas, ni ses descendants ni son peuple ne persuadèrent aux Grecs qu'il eût réellement une parenté avec eux jusqu'à l'époque de Philippe, ni jusqu'à celle d'Alexandre, ni jamais, car les Macédoniens restèrent considérés à Athènes comme des étrangers et des barbares, et en fait rien n'était plus vrai.

Алфред Мори о "Спорима"

Алфред Мори (Alfred Maury) каже :

"Прокопије (III.XIV) пише да Анти и Словени припадају истој раси и говоре исти језик и да су се оба ова народ звала Спорима, то јест Србима." (Alfred Maury: Les Getes, Journal des Savants, Juin 1869 ст.363)

Извор и подаци о књизи :
Alfred Maury : Led Gates ,Journal des Savants , Juin 1869 .
JOURNAL
DES SAVANTS.
ANNEE 1869.
PARIS.
IMPRIMERIE IMPÉRIALE.
M DCCC LXIX.
Louis Ferdinand Alfred Maury (March 23, 1817 - February 11, 1892)

308 JOURNAL DES SAVANTS. — MAI 1869.

NOUVELLES LITTÉRAIRES.

INSTITUT IMPÉRIAL DE FRANCE.

ACADÉMIE FRANÇAISE.

L'Académie française a tenu, le jeudi 27 mai 1869, une séance publique pour la réception de M. Claude Bernard, élu en remplacement de M. Flourens. M. Patin, directeur de l'Académie, a répondu au récipiendaire.

ACADÉMIE DES INSCRIPTIONS ET BELLES-LETTRES.

Dans sa séance du 28 mai, l'Académie des inscriptions et belles-lettres a élu M. Delécluze à la place vacante par le décès de M. le marquis de Laborde.

ACADÉMIE DES BEAUX-ARTS.

Dans sa séance du 15 mai, l'Académie des beaux-arts a élu M. Félicien David à la place vacante, dans la section de composition musicale, par le décès de M. Berlioz.

LIVRES NOUVEAUX.

FRANCE.

Études sur les maladies décrites et les maladies nouvelles, pour servir à l'histoire de l'évolution générale de la pathologie, par Charles Anglada, professeur de pathologie

Digitized by Google
Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

JOURNAL

DES SAVANTS.

ANNÉE 1869.

PARIS.

IMPRIMERIE IMPÉRIALE.

M DCCC LXIX.

Digitized by Google Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

par leurs langues, une foule de traditions communes; elle tient à ce qu'elles étaient toutes sorties de la souche japhétique et vraisemblablement à une parenté plus rapprochée encore.

Mais est-ce à dire pour cela que la filiation se soit établie comme l'entend notre auteur? Est-on fondé à donner, non-seulement comme les ainés, mais comme les pères de la race, ceux que leur position géographique, que la date probable de leur migration nous indiquent être arrivés les derniers? Avec le procédé qu'applique M. Bergmann, on serait conduit à faire des Nogais les ancêtres des Ottomans, et des Anglo-Saxons de la Bretagne ceux des Francs. Le savant professeur suppose constamment que les émigrants laissent derrière eux des détachements, en quelque sorte chargés de marquer les étapes parcourues ou d'assurer la retraite aux envahisseurs. Les faits se sont quelquefois ainsi passés; mais les déplacements de nations en Europe dont l'histoire nous ait connu nous offrent le plus souvent un phénomène d'un autre ordre. Les populations qui se succèdent se recouvrent, pour ainsi dire, les unes les autres et s'amalgament; elles ne forment pas une simple nappe tendant toujours à s'étendre, de façon à présenter à une extrémité la même composition qu'à l'autre. Comme cela a lieu pour les couches géologiques, on voit parfois le dépôt le plus inférieur arriver tout à coup [illegible]

Si les Gètes peuvent être, jusqu'à un certain point, pris pour les frères des Skolotes, ce seraient plutôt leurs frères aînés, puisqu'ils se montrent plus avancés à l'ouest et qu'au VIe siècle avant notre ère ils constituaient déjà une population à part. Les Vindes, c'est-à-dire la souche d'où sortirent les Slaves par l'introduction de l'élément sarmatique[1], avaient, selon toute apparence, pénétré en Europe avant les Skolotes, qui ne quittèrent l'Asie que sous la pression des Massagètes ou des Issédons. [illegible] dinaves par une infusion de sang finnois. Si tous ces peuples n'avaient constitué qu'une seule et même race, on retrouverait chez eux le même

[1] Un passage de Procope (*De bell. gothic.* III, 2) sur les Antes et les Sclavènes ou Slaves, qui établit que ces deux nations appartenaient à la même race et parlaient le même idiome, montre que le nom commun des deux peuples était Sporoi (Σπόροι), dans lequel Schafarik a reconnu une altération du nom de Serbes. Or j'ai déjà remarqué dans mon premier article que les Serbes nommés par Ptolémée étaient un peuple sarmate établi, au IIe siècle de notre ère, sur le Volga inférieur; ce qui indique que les Sarmates-Serbes s'avancèrent vers les Carpathes, où ils ont dû imposer leur nom aux Vindes avec lesquels ils se mêlèrent. Tout donne à penser qu'avant de s'unir aux Sarmates les Vindes se rapprochaient davantage des Germains.

Johann Gottfried Eichhorn - Serbi i Sarmati

Јохан Готфрид Ајхорн (1752–1827)
немачки оријенталиста и историчар

Geſchichte

der

neuen Welt.

Von

Johann Gottfried Eichhorn.

Dritte verbeſſerte Ausgabe.

Erſter Band.

Göttingen,

bei Johann Friedrich Römer.

1817.

»Када се Славени формирају као посебан народ, они су вероватно називани Савромати (можда чак Северни Међани), од којих ће временом настати („назив“ – прим. превод.) Сервомати или Сербомати, а ти опет постају Серби и Сармати. Најстарији име које је користио овај народ у својој историји је Серби. Рано је („тај народ“ – прим. превод.) подељен на два дела, на Сербе и Сармате. Некадашњи Серби су рано запосели Пољску, Шлезију, Лужицу и Мајсен, а други, Сармати били су некада у Дакији, где су сами себе назвали Јазиги или Седловати (тј. Метанасти, дошљаци) или су то („име“ – прим. превод.) преузели од својих суседа. Од („имена“ – прим. превод.) Седловати се накнадно („развија име“ – прим. превод.) Словати, Словани (по Нестору Словјени) и настају Словени, те на крају искварено Славени.«

Оригинални текст (нем.): (страна 16) »Als sich die Slaven zuerst zu einem besondern Volke absonderten, hießen sie wahrscheinlich Sawromaten (vielleicht so viel als Nord-Meder), woraus im Lauf der Zeit Serwomaten, oder Serbomaten, und daraus wieder Serben und Sarmaten geworden ist. Der älteste Name, mit dem die Nation in der Geschichte auftritt, ist der der Serben. Früh theilte sie sich in zwei Theile, in Serben und Sarmaten. Die erstern, die Serben, nahmen früh Besitz von Polen, Schlesien, der Lausitz und Meissen; die zweiten, die Sarmaten, fielen einst in Dacien ein, wo sie den Namen der Jazygen oder Sedlowaten (d.i. der Metanasten, der Angekommenen, sich Ansiedelnden) entweder sich selbst gaben oder von ihren Nachbaren erhielten. Aus Sedlowaten ist nachher Slowaten, Slowanien (beim Nestor Slowjenen) und Slowen geworden; der letzte Name wurde endlich in Slaven verdorben.«

Name of work (book): „Weltgeschichte - Geschichte der neuen Welt“ (Erste Theil)
Page: 16
Author: German, Johann Gottfried Eichhorn (1752-1827), orientalist and historian
Publisher: German, Johann Friedrich Römer (17??-18??)
Place of printing: Göttingen (Königreich Hannover: 1814-1866 / Deutscher Bund: 1815-1866)

Year of edition: 1817
Language: German
Alphabet: Latin script (Gothic alphabet)

Weltgeschichte.

Zweiter Theil,

welcher die neuere Geschichte von der Völkerwanderung bis in das zweite Jahrzehend des neunzehnten Jahrhunderts enthält.

Von

Johann Gottfried Eichhorn.

Dritte verbesserte Ausgabe.

Erster Band.

Göttingen,

bei Johann Friedrich Römer.

16 I. Unverbundenes Europa, von 486 – 1096.

Dieser Vorstellung scheinen aber die slavischen Wurzelwörter zu widersprechen, die rein deutsch sind, und Plinius, der schon Jahrhunderte vor der Völkerwanderung Wenden, einen slavischen Stamm, an der Ostsee kennt.

Wahrscheinlich stammen die Slaven mit den Germaniern von einerlei Urstamm aus dem hohen Asien ab, und haben, wie ihre Brüder, die Germanier, ihren Namen zufällig dadurch erhalten, daß der geradbrechte Specialname eines Stammes in den allgemeinen der Nation verwandelt wurde.

Als sich die Slaven zuerst zu einem besondern Volke absonderten, hießen sie wahrscheinlich Sawromaten (vielleicht so viel als Nord-Meder), woraus im Lauf der Zeit Serwomaten, oder Serbomaten, und daraus wieder Serben und Sarmaten geworden ist.

Der älteste Name, mit dem die Nation in der Geschichte auftritt, ist der der Serben. Früh theilte sie sich in zwei Theile, in Serben und Sarmaten. Die erstern, die Serben, nahmen früh Besitz von Polen, Schlesien, der Lausitz und Meissen; die zweiten, die Sarmaten, fielen einst in Dacien ein, wo sie den Namen der Jazygen oder Sedlowaten (d. i. der Metanasten, der Angekommenen, sich Ansiedelnden) entweder sich selbst gaben oder von ihren Nachbaren erhielten. Aus Sedlowaten ist nachher Slowaten, Slowanien (beim Nestor Slowjenen) und Slowen geworden; der letzte Name wurde endlich in Slaven verdorben.

Slaven

Себастиано Долћи - О старости илирског језика

Себастиано Долћи (1699.-1777.) је био писац и фрањевац из Дубровачке Републике

DE
ILLYRICÆ LINGUÆ
VETUSTATE ET AMPLITUDINE
DISSERTATIO
HISTORICO - CHRONOLOGICO - CRITICA.
AUCTORE
F. SEBASTIANO DOLCI A RAGUSIO
Ord. Minorum Lectore Jubilato &c.
Ad Illuſtriſſimum Dominum
D. JOANNEM GARMOGLIESI
Equitem SS. Sepulcri, & in Regno Cypri
totaque Syria pro Ragufina Republica
CONSULEM.
VENETIIS
CIↃIↃCCLIV.
APUD FRANCISCUM STORTI
Sub Signo Fortitudinis
PRÆSIDUM FACULTATE:

Себастиано Долћи (ita.Sebastiano Dolci) - О старости и распрострањености илирског језика

Историчар Себастијан Долчи,у својој књизи О старости и распрострањености илирског језика (De illyricae linguae vetustate et amplitudine: dissertatio historico-chronologico-critica)помиње Маркоманско-квадски запис преузет из Анала Руса Јеремије.1 Латинизован, гласи:

„Styn ovvy. Uklopyen bylie jesti mera sgode Krukovuye nass Markoman i brete slavnov litov boya nasga.Markoman proyde ni slavnov styn pokoi lyth v vika“.

Превео га је на латински овако :

"Lapis iste insertus est pacis congressus Krukaviensi inter nos Marcomannos et fratres Slavos anno belli nostri. Marcomannos praeterat nec Slavus lapis requiesani aeterni“2.

Овај запис доноси и Мавро Орбини у свом Краљевству Словена као најстарије

сведочанство урезано на камену. У преводу се Орбини служи икавском варијантом сербског језика која је заступљена и на самом натпису. Превод је следећи: Ова стена,уклесана,истинито је сведочанство сусрета Круковљана,нас Маркомана и наше братије у славним ратовима. Маркомани су прошли, али њихова слава остаје до века (као што је вечна ова стена). Дубровчанин Игњацио Ђорђи (Игњат Ђурђевић), песник и научник, открио је, како сам сведочи, у некој од римских библиотека,подужу песму писану илирским језиком.3 Ђорђи,порекло Срба изводи од Трачана. Овде доносимо две строфе из његове Piesan Carmen уз Шафарикову напомену да језик Далматинаца има само једно одступање у односу на сербски говори,да се то односи на изговор вокала; ради се о варијанти вокала насталог на месту једног ишчезлог гласа старијег сербског језика :

,,A ia mislech sa ciass mochi
A ја мишљах за час моћи
Stech i slavu u kom boju
Стећ и славу у ком бојy
Trajah dughe ciasse od nochi
Трајах дуге часе од ноћи
Nepokoinom u pokoju.
Непокојном у покоју
Ciemse tako saman pase
Чим се тако заман пасе
Misli isprasnom pamet trudna
Мисли испразном памет трудна
Etto is nenad prikasase
Ето изненада приказа се
Mom poghledu sien priciudna.
Мом погледу сјен пређудна."

На источној обали Италије, Месалији, живели су Венети (Wenden,Wendi), заједно са другим приморским племенима Апулије. Ваља приметити да је,у областима чија је западна граница линија од ушћа Елбе ка Тршћанском заливу, била прапостојбина, област сатемске групе индоевропског народа и разнородних племенских заједница. Сви антички писци слажу се да је ова област настањена Сарматима, Скитима (пригодно названим Венетима); неки млађи историчари,сматрају да су њени становници били,у ствари, без обзира на венетско име, Склави, Склавини тј. Срби. У називу Склавина налази се сродство и порекло општег словенског имена односно, као латинско sclavus– роб, што је мање вероватно јер, словенска племена, у време прве сеобе, никада нису била потчињена римској Империји.4 **Назив Склавини комбинација је Скитског и Венетског (односно винитског) имена, при чему се,у новијем грчком,ε (ета) чита као ι (и):СКИти→ВИНИти (Σκιηαε→Βιήιηαε); дакле, том комбинацијом,добили бисмо читање Скито-венети што је и тачно тумачење имена Склавина.6**

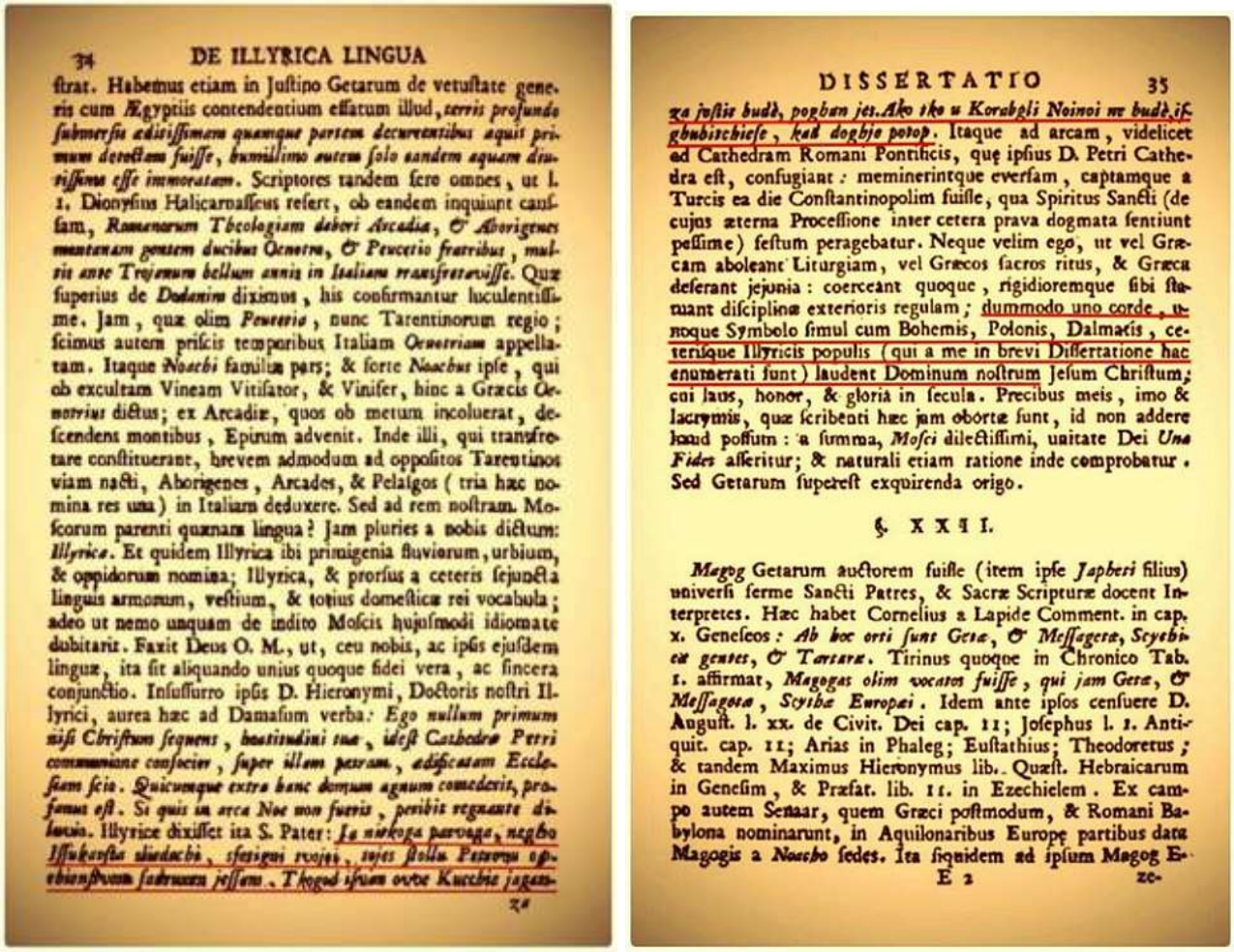

34 DE ILLYRICA LINGUA

ſtrat. Habemus etiam in Juſtino Getarum de vetuſtate generis cum Ægyptiis contendentium effatum illud, *terris profundo ſubmerſis editiſſimam quamque partem decurrentibus aquis primum detectam fuiſſe, humillimo autem ſolo eandem aquam diuiſſimus eſſe immoratam.* Scriptores tandem fere omnes, ut l. 1. Dionyſius Halicarnaſſeus refert, ob eandem inquiunt cauſſam, *Romanorum Thcologiam deberi Arcadia, & Aborigenes montanam gentem ducibus Oenotro, & Peucetio fratribus, multis ante Trojanum bellum annis in Italiam tranſtretaviſſe.* Quæ ſuperius de *Dodanim* diximus, his confirmantur luculentiſſime. Jam, quæ olim *Peucetia*, nunc Tarentinorum regio; ſcimus autem priſcis temporibus Italiam *Oenotriam* appellatam. Itaque *Noachi* familiæ pars; & forte *Noachus* ipſe, qui ob excultam Vineam Vitiſator, & Vinifer, hinc a Græcis Oenotrius dictus; ex Arcadiæ, quos ob metum incoluerat, deſcendens montibus, Epirum advenit. Inde illi, qui tranſfretare conſtituerant, brevem admodum ad oppoſitos Tarentinos viam nacti, Aborigenes, Arcades, & Pelaſgos (tria hæc nomina res una) in Italiam deduxere. Sed ad rem noſtram. Moſcorum parenti quænam lingua? Jam pluries a nobis dictum: *Illyrica.* Et quidem Illyrica ibi primigenia fluviorum, urbium, & oppidorum nomina; Illyrica, & prorſus a ceteris ſejuncta linguis armorum, veſtium, & totius domeſticæ rei vocabula; adeo ut nemo unquam de indito Moſcis hujuſmodi idiomate dubitarit. Faxit Deus O. M., ut, ceu nobis, ac ipſis ejuſdem linguæ, ita ſit aliquando unius quoque fidei vera, ac ſincera conjunctio. Inſuſurro ipſis D. Hieronymi, Doctoris noſtri Illyrici, aurea hæc ad Damaſum verba: *Ego nullum primum niſi Chriſtum ſequens, beatitudini tuæ, ideſt Cathedræ Petri communione conſocior, ſuper illam petram, ædificatam Eccleſiam ſcio. Quicunque extra hanc domum agnum comederit, profanus eſt. Si quis in arca Noe non fuerit, peribit regnante diluvio.* Illyrice dixiſſet ita S. Pater: *Ja nikoga parvaga, negbo Iſſukanſta ubedachi, ſpaſigui svojga, svjes ſtollu Petrovu ophernjenna ſabrusen jeſſem. Thogod ſpram ovve Kucchie jagan-*

za

DISSERTATIO 35

za jeſtie budè, pogban jes. Ako tko u Korabgli Noinoi ne budè, iſgubitchieſe, kad doghje potop. Itaque ad arcam, videlicet ad Cathedram Romani Pontificis, quę ipſius D. Petri Cathedra eſt, confugiant: meminerintque everſam, captamque a Turcis ea die Conſtantinopolim fuiſſe, qua Spiritus Sancti (de cujus æterna Proceſſione inter cetera prava dogmata ſentiunt peſſime) feſtum peragebatur. Neque velim ego, ut vel Græcam aboleant Liturgiam, vel Græcos ſacros ritus, & Græca deſerant jejunia: coerceant quoque, rigidioremque ſibi ſtatuant diſciplinæ exterioris regulam; dummodo uno corde, uno que Symbolo ſimul cum Bohemis, Polonis, Dalmatis, ceteriſque Illyricis populis (qui a me in brevi Diſſertatione hac enumerati ſunt) laudent Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum; cui laus, honor, & gloria in ſecula. Precibus meis, imo & lacrymis, quæ ſcribenti hæc jam obortæ ſunt, id non addere quid poſſum: a ſumma, *Moſci* dilectiſſimi, unitate Dei *Una Fides* aſſeritur; & naturali etiam ratione inde comprobatur. Sed Getarum ſupereſt exquirenda origo.

§. XXII.

Magog Getarum auctorem fuiſſe (item ipſe *Japheti* filius) univerſi ferme Sancti Patres, & Sacræ Scripturæ docent Interpretes. Hæc habet Cornelius a Lapide Comment. in cap. x. Geneſeos: *Ab hoc orti ſunt Getæ, & Meſſagetæ, Scythicæ gentes, & Tartaræ.* Tirinus quoque in Chronico Tab. 1. affirmat, *Magogas olim vocatos fuiſſe, qui jam Getæ, & Meſſagetæ, Scythæ Europæi.* Idem ante ipſos cenſuere D. Auguſt. l. xx. de Civit. Dei cap. 11; Joſephus l. 1. Antiquit. cap. 11; Arias in Phaleg; Euſtathius; Theodoretus; & tandem Maximus Hieronymus lib. Quæſt. Hebraicarum in Geneſim, & Præfat. lib. 11. in Ezechielem. Ex campo autem Senaar, quem Græci poſtmodum, & Romani Babylona nominarunt, in Aquilonaribus Europę partibus data Magogis a *Noacho* ſedes. Ita ſiquidem ad ipſum Magog E-

E 2 ze-

Библиографски подаци

De illyricae linguae vetustate et amplitudine ,стр 34,35
Наслов : De illyricae linguae vetustate et amplitudine: dissertatio historico-chronologico-critica
Аутор : Sebastiano Dolci
Издавач : Storti, 1754
Оригинал : из Баварска државна библиотека
Себастијан Сладе (Sebastiano Dolci у изворима на италијанском) (1699.-1777.) је био писац и фрањевац из Дубровачке Републике.
Године 1750. издао је животопис светог Јеронима.
Дела :
De Illiricae linguae vetustate et amplitudine, Venice 1754";
Fasti litterarii Ragusini, sive vivorum literatorum qui usque ad annum 1766 n Ragusina claruerunt ditione prospectus alphab.ordine exhibitus..."(Venice 1767). About the Ragusan/Dubrovnik Literary Chronicle)

Сербски језик и писмо св. Јеронима

Крунски сведок - Еузебије Софроније
Свети Хијероним

Еузебије је рођен у градићу Стридону 347. године, на граници између две покрајине Румејског царства, Далмације и Паноније. Умро је у Витлајему 420. године. Био је један од најучењих људи свог времена у Империји. Као и све Србе, и њега помињу као Илира. Доследно томе, и његов матерњи језик називају илирским. Папа Дамас је

узео Еузебија за свог личног секретара и задужио га да преведе Библију са грчког на латински језик. То је чувена вулгата која је и данас званична Библија католичке цркве. Еузебије има почасно место у српској историји и он се налази у царском грбу цара Душана са заставом Босне, јер је Стридон био негде у савременом Босанском Грахову.

У једном писму свом пријатељу Еузебије каже да је превео Јеванђеље и Псалтир на „језик свог народа“. Та дела нису до нас допрла, али јесте његово писмо које је писао папи Дамасу 376. године. Писмо је написано на српском, односно илирском језику. Еузебије пише: „Ја ниткога парвога, него Исукарста слиједећи, сфетињи твојој, тојес столу Петрову опћиенством садружен јесам. Ткогод изван ове кућие јагењца јестие буде, поган јес. Ако тко у Корабљи Ноиној не буде изгубитиће се, кад дође потоп.“ (Sebastiano Dolci: De illyricae linguae, Venetis 1754, страна 34 и 35.)

Папа Дамас је рођен у Португалији и с обзиром да му Еузебије пише на српском то доказује да је он говорио српски језик.**Еузебије је писао српским писмом које се данас погрешно назива „ћирилица“, а у његово време се називала буквица. То је било писмо стандарна србица са малим разликама. Све до 16. века „кириловицом“ је називано писмо које се сада назива глагољица, а писмо које се сада назива „ћирилица“ називано је уопштено србицом или буквицом.**

Као и многи други историчари, и Долћи под Илирима убраја све народе српског порекла који се и Словенима зову. Тако он пише:

“… dummodo uno corde, unoque symbolo simul cum Bohemis, Polonis, Dalmatis, ceteroque illyricis populis (qui a me in brevi Dissertatione has enumerate sunt) laudent Dominum nostrum.”

На српском: „...једним осећањем (одн. Срцем), с Чесима, Пољацима, Далматинцима и осталим илирским народима (које сам у овој краткој студији набројао), хвале Господа нашег.“

Српска историјска школа је у току ове године постигла потпуну победу на пољу научне историје. Генетика је потврдила све наше ставове, а ево и овог документа који крунише наше напоре.

Референце :

1.F. Sebastiano Dolci a Ragusio De Illyricae
linguae vetustate et amplitudine, Venedis, MDCCLIV.

2.Долчијев превод на латински се унеколико разликује од Орбинијевог. Орбини slavnov преводи као славни (слава) а Долчи као Словени. Ипак,смисао остаје мање-више исти.

3.Ђурђевић (1675- 1737),био је властелин и припадник бенедиктанског црквеног реда.

4.Римској империји били су потчињени Етрурци звани Расени (Расцијани) па можда отуда назив робова јер се, водећа етрурска фамилија, која је Риму дала низ конзула, префекта и високих личности, звала Servious (Сербијус) но, и то није у значењу роба (како то тумаче Бечко-
берлински ђаци), него у смислу оданог радника, службеника.

5.Што се тиче Срба у венетској области, тамо је, до Хитлерове нацистичке

владавине, у непосредној близини Берлина, чак и у његовом предграђу, била матична област Лужичких Срба – Венета, касније германизованих.Они су, балканским Србима, који су били покренути у току велике сеобе народа, остали да држеодступницу и да им, у случају потребе, оставе могућност повратка. Но, ни сва сербска племена, или братства, позната под тим именом, нису била јединствена заједница. Исто се односи и на Русе који су, приликом сеобе, оставили за евентуални повратак Белорусе док су,Пољаци, Чеси и Словаци, заштићени планинама и језерима, („Hi paludes silvasque“, како каже Јордан), остали да чувају места за остале сербско-словенске заједнице које су,тада, покренуте из матичних области, овога пута на исток и југ, пошто се,на западу, на другу страну,није могло – тамо су биле пренасељене области и франачка држава,као наследница Рима,која је покушала да спасе Римско царство у старим границама, безуспешно.

О "илирском" језику и препознатљивим, данашњим српским речима

Тит Ливије наводи име једног важног места у средњем Повардарју, «Билазора» («Bylazora (Paeoniae is locus est)»).
Тит Ливије спомиње и име једног Илира назван «Бело» («Belo») по белој боји.

Дубровачки историчар Себастиан Долчи истиче шта Страбон наводи као трачки превод за град - «Бриа» (Bria - брег), и за утврђење - «Селиос» («Selyos» - село) :
Quote:«Bria Thracico sermones civitas, Selyos oppidum appelatur».

Хрватски археолог Александар Стипчевић је нашао слова «Veselia Felicetas» писани на романском споменику на острву Брач.
Српски филолог Ранка Куић је нашла слово «Праотац» («Praotac») писано латиницом на надгробном споменику у Призрену .

У V веку, Јустинијанов учитељ Теофан пише о Цару Јустинијану и зови га «Управда» (Upravda, Ουπραουδα).
Себастијано Долчи је приметио бројне старе «словенске топониме» у Илирији у делима античких грчко-римских писаца.
На пример, «Kuriktam» за Кориту код Птолемеја (књ II) у Далмацији, «Ratanei» и «Rataneum» изобличење је назива Рат, «Melita» за Мљет, «Vijs» код Полибија или «Isa» за Вис.
Што се тиче племена, «Dorisios» за Догорце, «Dokleati» за Диклиће, «Grabeos» за Грабљане, «Rizonati» за Ришњане, «Pirustas» за Пераштане, «Olkiniatis» за Озињате. Није тешко наћи српско порекло у именима «Vardeos» и «Veralios».
Апиан је у «Илирском рату» јасно назвао «Salona» Сланум, а «Terpum» је направио од Трпањ.
Долчи истиче :
Quote:«... neque Graecas, neque Latinas Colonias potuisse unquam avitum idioma perdere, funditusque abolere. Illyrica lingua perpetuo nobis vernacula fuit...»
«Нити грчке, а нити римске колоније никада могле да униште наш прадедовски језик, ни да га из темеља упропасте. Илирски језик је стално био наш домородни језик...»

Фиске: цар Јуситиниаус I
и генерал Белисариус, били су Славени

Џон Фиске (1842-1901)

»Можда то уопште није познато, да је највећи ратник и један од најчувенијих царева дела романског света био славенског порекла. Колоквијално (уобичајено – примедба преводиоца) име Јустинијана[1] (које је латински превод), било је Управда, или „the Upright“; а његов непобедиви генерал Белисариус[2] је дарданski[3] Славен, по имену Бели-цар, или „Бели принц“.«
Оригинални текст (енг.):
(стране 220-221)
»It is, perhaps, not generally remembered that the greatest warrior and one of the most illustrious emperors of the part of the Roman world were of Slavic origin. The vernacular name of which Justinian is the Latin translation was Upravda, or "the Upright;" and his invincible general Belisarius was a Dardanian Slav named Beli-czar, or "the White Prince."«

Извор (назив дела): „Darwinism, and other essays“
Страна: 220-221
Аутор: Edmund Fiske Green (1842-1901), тј. John Fiske, амерички филозоф и историчар
Издавач: MacMillan and Co.
Место штампања: New York (United States of America: 1776–)
Година: 1879
Језик: енглески
Писмо: латиница
---
[1] Грч. Φλάβιος Πέτρος Σαββάτιος Ἰουστινιανός, или лат. Flavius Petrus Sabbatius Iustinianus.
[2] Грч. Βελισαριος, или лат. Belisarius.
[3] Грч. Δαρδανία, или лат. Dardania.

DARWINISM

AND OTHER ESSAYS.

BY

JOHN FISKE, M.A., LL.B.,

FORMERLY LECTURER ON PHILOSOPHY, INSTRUCTOR IN HISTORY, AND ASSISTANT-LIBRARIAN, AT HARVARD UNIVERSITY.

"Qui itaque hunc affectum et appetitum ex solo libertatis amore moderari studet, is, quantum potest, nititur, virtutes earumque causas noscere, et animum gaudio, quod ex earum vera cognitione oritur, implere."—SPINOZA.

London and New York:
MACMILLAN AND CO.
1879.

The Right of Translation and Reproduction is Reserved.

Thrace, Illyricum, and Macedonia. Overcoming, and, to some extent, crowding out, the Gothic inhabitants, they were within a century firmly established throughout the area between the Black Sea and the Adriatic, which they have ever since continued to occupy. But, far from attempting to set themselves up as an independent political power in this territory, they were readily brought to acknowledge the sovereignty of the Empire. They no more thought of overthrowing the dominion of Rome than the Germans did: what they were after was a good share of its material advantages. To have set up a rival *imperium* would have been quite beyond their slender political capacity, and their imagination did not reach so far as to conceive the idea. So long as they were allowed to retain their forcibly-acquired possessions of land and cattle, they were quite ready to help to defend the Empire against Tataric Avars and other marauders. The relations thus knit between the Slavs and the government at Constantinople were similar to those established between the Germans and the imperial authorities in the West. Slavonic troops came to form a large and redoubtable element in the eastern armies, and to the infusion of new life thus received we may no doubt partly attribute the prolonged maintenance of the Byzantine Empire. It is,

perhaps, not generally remembered that the greatest warrior and one of the most illustrious emperors of this part of the Roman world were of Slavic origin. The vernacular name of which Justinian is the Latin translation was Upravda, or "the Upright;" and his invincible general Belisarius was a Dardanian Slav named Beli-czar, or "the White Prince." Within less than a century after this white prince had driven the Goths from Italy, the able emperor Heraclius, contending on the one hand against the Persians while menaced on the other by the barbaric Avars, invited two Slavic tribes from beyond the Danube to aid in expelling the latter invaders. These tribes were the Croats and Serbs, and they have remained ever since in the lands which were then granted them in reward of their military services.

One reason, and perhaps the chief one—why the invading Germans and Slavs so readily became subjects of the Roman Empire is to be found in the fact that they were settled agricultural races and not wandering nomads. It may seem odd to speak of races as "settled" who moved about so extensively over the face of Europe within the short period of two centuries. But if they wandered, it was only because they were driven by enemies in the rear too strong or too numerous for them to overcome, not

ОД СЕРБА СУ НАСТАЛИ СЛАВЕНИ

Јохан Каспар Цојс (1806-1856) : ОД СЕРБА СУ НАСТАЛИ СЛАВЕНИ

»Серби имају краљевство такве величине, да из њега проистекоше сви славенски народи, што и сами потврђују.«

Оригинални текст (лат.):
(страна 601)

»Zeriuani (Serbliani, Serbiani, Serbi) quod tantum est regnum, ut ex eo cunctae gentes Sclavorum exortae sint et originem, sicut affirmant ducant.«

Извор (назив књиге): „Die Deutschen und die Nachbarstämme“
Аутор: Јохан Каспар Цојс[2] (1806-1856), немачки историчар, лингвиста и келтолог
Издавач: Игњац Јозеф Лентнер[3] (17??-18??)
Место штампања: Минхен[4] (Краљевина Баварска[5]: 1806-1918 / Немачки савез[6]: 1815-1866)
Година издања књиге: 1837
Језик: немачки и латински
Писмо: латиница

---

[1] Мисли се на поменуте славенске народе – примедба преводиоца.
[2] Нем. Johann Kaspar Zeuß (1806-1856).
[3] Нем. Ignaz Joseph Lentner.
[4] Нем. München.
[5] Нем. Königreich Bayern.
[6] Нем. Deutscher Bund

DIE

DEUTSCHEN

UND DIE

NACHBARSTÄMME.

Von Kaspar Zeufs.

MÜNCHEN 1837.
Bei Ignaz Joseph Lentner.

Wenden. 601

Chozirozi, habent civitates CCL. Lendizi, habent civitates XCVIII. Thafnezi, habent civitates CCLVII. Zeriuani, quod tantum est regnum ut ex eo cunctae gentes Sclauorum exortae sint et originem sicut affirmant ducant. Prissani, civitates LXX. Uelunzani, civitates LXX. Bruzi, plus est undique, quam de Enisa ad Rhenum. Uuizunbeire. Caziri, civitates C.

Ruzzi. Forsderen liudi. Fresiti. Serauici. Lucolane. Ungare. Uuislane. Slcenzane, civitates XV. Lunsizi, civitates XXX. Dadosesani, civitates XX. Milzane, civitates XXX. Besunzane, civitates II. Uerizane, civitates X. Fraganeo, civitates XL. Lupiglaa, civitates XXX. Opolini, civitates XX. Golensizi, civitates V.

Das Verzeichniss enthält im ersten und letzten Abschnitt die Völkernamen von der Donau bis zur Ostsee und östlich bis zu den Russen verbreitete, mit dem der Bulgaren von der Südseite der Donau; aus dem Ostlande, das dem Schreiber am wenigsten bekannt ist, nur einige, ohne Angabe ihrer Ortezahl; mit mäfsiger Angabe derselben die näheren längs der Elbe und oberen Donau. Aber woher die enormen Zahlen des zweiten Absatzes, in dessen dazu sonst unerhörten Namen sich eine fremde, ganz neue Völkerwelt zu öffnen scheint. Man hat diese Namen im Ostlande gesucht; aber Nestor, der auch die kleineren dort wohnenden Völkchen aufzählt, hat keinen von diesen; sie können unmöglich dahin gestellt werden. Der Name der Osterabtrezi, der Donauabodriten in Serbien auf dem Südufer der Donau, an der Spitze des Abschnittes weist trotz der Ueberschrift „in septentrionali plaga Danubii“ des offenbar wenig genau orientierten Concipienten auf die Südseite der Donau. Ein serbischer Reisender, scheint es, zählte die einzelnen Abtheilungen und später meist sich verlierenden Namen seines Volkes nicht ohne Uebertreibung dem Schreiber auf, der dessen einzelne Angaben bröckelhaft, ohne Zusammenhang, concipiert. „Plus est undique, quam de Enisa ad Rhenum,“ des Volkes Ausdehnung sei in Breite und Länge weiter, wie von der Ens an den Rhein, erfährt er von dem Fremden, und ferner, was auch Nestor weifs, dafs von da alle Slawenvölker ausgegangen: *Zeriuani* (Serbliani, Serbiani, Serbi), *quod tantum est regnum, ut ex eo cunctae gentes Sclavorum exortae sint et originem, sicut affirmant, ducant.**)

*) Woher diese Ansicht stamme? Aus den Byzantinern

"Право и опште име свих Словена било је Сербли..."

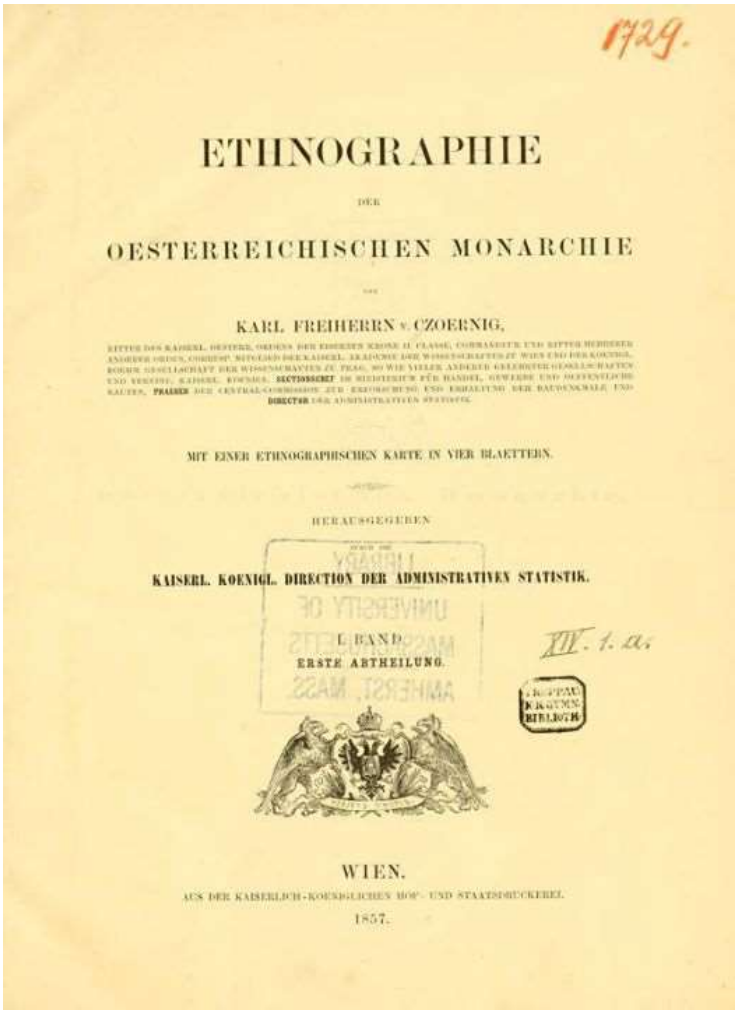

Carl von Czoernig:
"Право и опште име свих Словена било је Сербли..."

Monarchie, Wien, Band I, 1857)

Извор и назив дела :
Ethnographie der Oesterreichischen monarchie (1857)
Author: Czoernig, Karl, Freiherr von, 1804-1889
Volume: 1
Subject: Ethnology -- Austria; Austria -- Nationality; Austria -- Politics and government
Publisher: Wien, K.-K. Hof- und staatsdruckerei

Karl Czörnig, ab 1852 Freiherr von Czoernig-Czernhausen (* 5. Mai 1804 in Tschernhausen in Böhmen; † 5. Oktober 1889 in Görz) war ein österreichischer Beamter und Statistiker.

Er war ein Sohn des Tschernhausener Burggrafen Karl Czörnig. Er machte sich besonders um den Ausbau der Donauschifffahrt und der Eisenbahnen verdient, war bis 1865 Präsident der Statistischen Verwaltungskommission und von 1852 bis 1863 auch der

k. k. Central-Commission zur Erforschung und Erhaltung der Baudenkmale. Vom 31. August 1848 bis zum 7. Mai 1849 gehörte er der Frankfurter Nationalversammlung an (Fraktion: Café Milani).[1] 1852 wurde Czörnig mit dem Prädikat von Czernhausen in den Freiherrenstand erhoben. Karl von Czoernig-Czernhausen war der Großvater des Höhlenforschers Walter von Czoernig-Czernhausen texposedshow>Publisher: Wien, K.-K. Hof- und staatsdruckerei

A.

Allgemeine Ethnologie.

§. 1.

Die keltisch-illyrisch-römische Zeit.

Ueber den Ländern der österreichischen Monarchie in der vorhistorischen Zeit und über ihren Urbewohnern schwebt, gleichwie um die Wiege der meisten europäischen Völker, ein undurchdringliches Dunkel. Fasst man zusammen, was sich im Dämmerschein der ältesten Mythen und Traditionen, in Verbindung mit den Forschungen älterer und neuerer Gelehrten über die Urvölker, sowie über die natürliche Beschaffenheit Europa's in damaliger Zeit, erkennen lässt, so gelangt man zu dem Ergebnisse, dass die Küsten des Archipelagus, des adriatischen und mittelländischen Meeres ihre Bevölkerung durch Colonisten zur See erhielten, während Mitteleuropa grossentheils von Wäldern und Sümpfen bedeckt war, von welchen noch zu Caesar's Zeit der hercynische Wald (zwischen den Quellen der Donau und des Rhein beginnend und längs der grossen europäischen Wasserscheide hinziehend) eine Breite von 9 und eine Länge von mehr als 60 Tagreisen zählte. Zu Lande öffneten sich daher von Asien in's Innere von Europa nur zwei Hauptwege, südlich an der Donau und nördlich an der Wolga aufwärts. Es war den natürlichen Verhältnissen entsprechend, dass die ersten Einwanderer den Hauptflüssen folgten und

in unbestimmbarer Vorzeit an der Donau aufwärts die thrakischen, illyrischen und die ihnen wahrscheinlich stammverwandten italischen Völkerstämme gezogen zu sein, wovon die ersteren in die Haemus- (Balkan-) Halbinsel einlenkten, wo sie als Odomantes, Dentheletae, Maedi, Brysae, Bessi, Caeni, Selletae, Briantae, Bistones u. a. m. im eigentlichen Thracien, als Paeonen in Macedonien, dann als Mysi, Picensii, Triballi, Tricornenses, Getae[1]) u. a. m. in Mösien erscheinen, während die illyrischen Stämme der Pannonier, Japoden, Liburner, Dalmaten, Epiroten etc. nördlich und westlich von ersteren zwischen der Donau und dem adriatischen Meere lagerten, und die italischen Stämme der Ausones oder Aurunci, Opici, Osci, Tusci, Euganei, Umbri, Aborigines, Volsci, Aequi, Sabini, Samnitae u. dgl. den Weg von der Save über die Alpen einschlagend, in die italische Halbinsel zogen, und dort mit den zur See angelangten Tyrrhenern, Pelasgern, Venetern, Griechen u. a. Colonisten zusammentrafen.

Donau in Dacien, neben Agathyrsen sich niederliessen. Da nach den ausdrücklichen Zeugnissen eines Strabo, Justin und Anderer „Geten“ und „Daker“ nur verschiedene Namen e i n e s Volkes waren, so liegt der Schluss nahe, dass auch die Daker zum frakischen Stamme gehörten.

Die Keltenvölker, welche den Süden Europa's bereits besetzt sahen, fanden den Westen an der Donau aufwärts und am Rheine frei, von wo sie sich nach Britannien und Hispanien verbreiteten und sich daselbst mit den vermuthlich aus Afrika gekommenen Iberiern vermischten.

Den nördlichen Weg an der Wolga und weiter hin über die Hochebene Waldai scheinen die Germanen (Ingaevonen, Hermionen und Istaevonen) gezogen zu sein, die in die hercynische Wildniss von Norden allmälig eindrangen, sie lichteten, und zwischen Rhein, Donau und Weichsel sich niederliessen und in viele Stämme theilten. Ihnen nach nahmen die Slaven (Wenden, Slavinen, Anten) die hinterkarpatischen weiten Landstriche ein, in welchen wir sie von den ältesten Zeiten (obwohl zum Theil unter Sarmaten begriffen) finden, und von wo sie erst später in zahlreichen Stämmen aus dem Dunkel ihrer Urgeschichte hervortreten.

Den äussersten Norden und Osten füllten finnische und skythische Völkerschaften, womit die Hauptgruppen der europäischen bekannten ältesten oder sogenannten Urbewohner abgeschlossen erscheinen.

So weit die Kunde der eigentlichen Geschichte reicht, waren die Länder, welche gegenwärtig den österreichischen Kaiserstaat bilden, stets von verschiedenen Völkerstämmen bewohnt. Spuren eines umbrischen, dann eines aus tyrrhenisch-pelasgischen und tuscischen Elementen entstandenen etruskischen Reiches am Po, die mythischen Sagen von Kadmus, dem Stifter von Epidaurus, von Jason's Argonautenfahrt, und der dabei erfolgten Gründung von Aemona (Ober-Laibach) und Pola, von der Ankunft Antenor's mit einer Colonie Veneter am venetischen Strande und dessen Gründung von Patavium (Padua) und Adria, — sowie historische Andeutungen über Hyperboräer im Norden des Adria-Meeres bilden den Uebergang zur eigentlichen Geschichte, und deuten auf eine, bis in's fünfzehnte Jahrhundert vor Christus zurückreichende Bevölkerung der südlichen Länder der österreichischen Monarchie, deren verschiedene Stämme die Griechen mit dem allgemeinen Namen der Illyrier bezeichneten. Durch die Auswanderung keltischer Stämme aus Gallien um's Jahr 600 vor Christus erhielten die Alpenländer einen bedeutenden Zuwachs der Bevölkerung. Belloves stieg mit seinen kriegslustigen Kelten über die Alpen nach Ober-Italien, vertrieb die mit den Etruskern verwandten Rasener oder Rhätier aus dem Po-Thale in die Alpen, unterwarf Tusker und Ligurier und erbaute Mediolanum (Mailand). Die Römer nannten das Land Gallia cisalpina zum Unterschiede vom grossen Keltenlande jenseits der Alpen (Gallia transalpina). Belloves Bruder, Sigoves, zog mit anderen keltischen Schaaren in die Alpenländer. — So bedeutend war deren Menge, dass in Folge dieses Wanderzuges Kelten nicht nur die vorherrschende Bevölkerung in den Alpenländern und an der oberen und mittleren Donau bildeten, sondern dass der mächtige Stamm der keltischen Bojer auch über die Donau in den hercynischen Wald eindrang, die Strecken an der Moldau und Elbe lichtete, und sich zwischen dem heutigen Erz-, dem Riesengebirge und dem Böhmerwalde niederliess. Der Name dieser neuen Bojer-Heimat: Bojohemum, blieb mit gerin-

René Milet - О народима чији је сербски језик, матерњи

René Milet у књизи ,Du Danube a l Adriatique Revues des Deux Mondes,3/1889., на страницама 345 и 346 каже,текст у фокусу :

Директно,о употреби сербског језика,
говори француски антрополог, етнограф и географ Рене Миле, казујући да се користи свуда од Црног до Јадранског мора:

“Сербски језик, којим се говори на тај начин, изгледа скоро исто тако хармоничан као и италијански.За мене, јасно, тај језик је тврд, пун консонаната и грлених сугласника, пошто је прошао кроз уста жена Тракије и Илирије те,делимично,био лишен своје опорости, добивши медитеранску модулацију“.1

О народима,чији је сербски матерњи језик,
додаје:

“Од те славне сродности порекла, преостаје само заједница језика. И то је нешто! Од Варне, на Црном мору, до Рагузе (тј. Дубровника, на Јадрану), рећи ће вам добар дан на сербском. Јединственост језика се боље одупрла од јединствености обичаја“.

Јован Цвијић изражава уверење да су савремени дијалекти сербског језика, дакле штокавског, који се дели на старо-штокавски (Македонија), средње-штокавски (Далмација, Лика,Кордун,Банија,Славонија, Босна и Херцеговина, Црна гора, Косово, Метохија, Војводина и Шумадија),са поддијалектима: екавским,ијекавским и икавским,постојали већ на тлу древне Тракије и Илирије.2

Мавро Орбини, свештеник Малтешког реда, пише:

“Народи Илирије говорили су склавинским (сербским) језиком пре него што су се Словени (Словенско-аварска најезда) дочепали те провинције“.3

**Француски историчар, Чарлс де Пајсонел, пишући о светом Јерониму и његовој буквици, каже да су се,тим писмом, „служили Срби или Панонци,или Далматинци, који су говорили језиком заједничким Илирима, Панонцима и Мижанима“.4 Он помиње случај римског песника Овидија,протераног у Босфорско краљевство,који је,у избеглиштву,научио језик, истоветан са илирским,далматинским, панонским и мизијским што,сабрано,упућује на један језик - сербски. Наиме, из стихова самог Овидија,читалац сазнаје да је,у месту свога изгнанства,научио скитско-трачко-дачко-
сарматски језик на ком је чак и певао,читајући своје песме јавно,пред људима међу којима је био присиљен да живи.**

Ами Бује констатује:“Давно пре Овидија, језик којим се говорило,с обе стране Дунава, био је један и то, на основу разних бројних сведочанстава, може бити само сербски језик који је за 'словенске' језике оно што је латински за језике из њега настале“.5

Имена:

<u>Трачани, Трибали, Илири, Сармати, Венети итд.односе се увек на Србе</u> који су себе, како тврди Шафарик, свуда у својим делима, „увек својим домаћим сербским именом звали“. Филолог Катанчић каже да, Босанци и Далматинци,

говоре оним истим језиком којим говоре и Србијанци – илирским: „Serbli universi dialecto Illyricae usi.“.

Референце :

1.Rene Milet,Du Danube a l Adriatique,II partie, Revues des Deux Mondes, 3/1889

2.Јован Цвијић,Насеља и порекло становништва, Сербски етнографски зборник, књ.12, Београд 1926.
Цвијић је овде повезао древни трачки балкански живаљ са савременим сербским, изражавајући уверење о постојању језичког и етничког континуитета сербског народа на Балкану.
Гласник, чији је био уредник, писао је о разним српским племенима и породицама рашчлањујући о њима, понаособ, разна обавештења као што су порекло, крсна слава, сеобе, промена имена и старост.

3.Mavar Orbinus,Il Regno delli Slavi, Pesaro, 1601. p. 173.

4.Charless de Peyssonnel,Observations historiques et geographiques sur les peuples barbares qui ont habite les bords du Danube et du Pont -Euxin, Ed. Tilliard, Paris, 1765.

5.Ami Boue,La Turquie dEurope,Tome II p.34,Paris,1840.

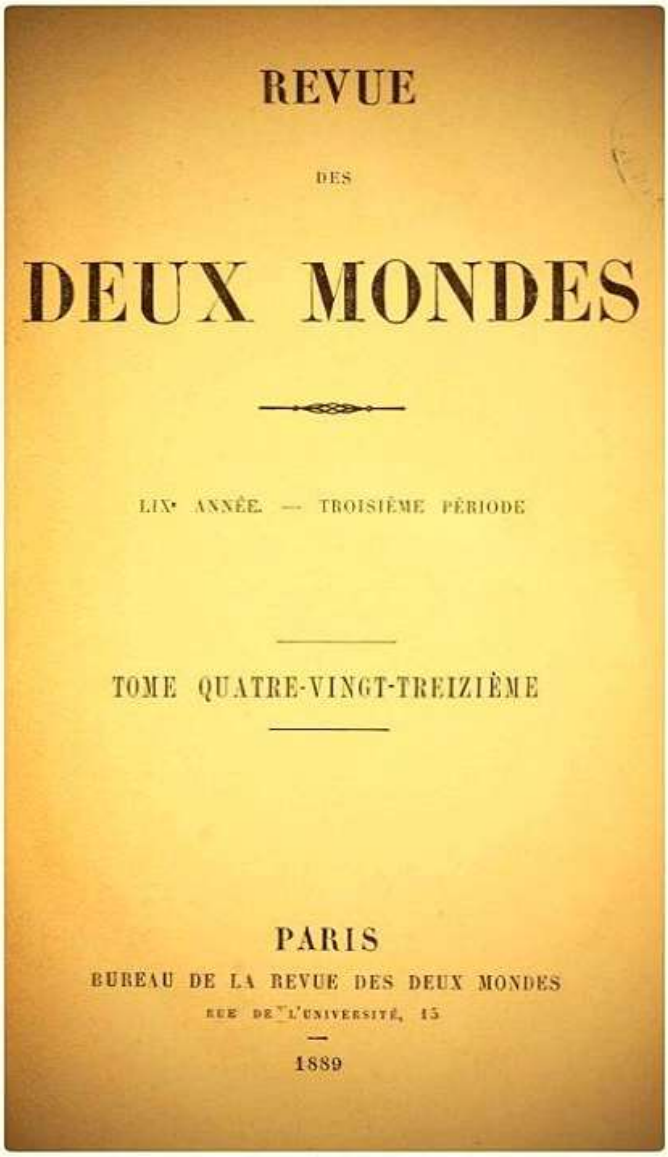

REVUE

DES

DEUX MONDES

LIXe ANNÉE. — TROISIÈME PÉRIODE

TOME QUATRE-VINGT-TREIZIÈME

PARIS

BUREAU DE LA REVUE DES DEUX MONDES

RUE DE L'UNIVERSITÉ, 15

1889

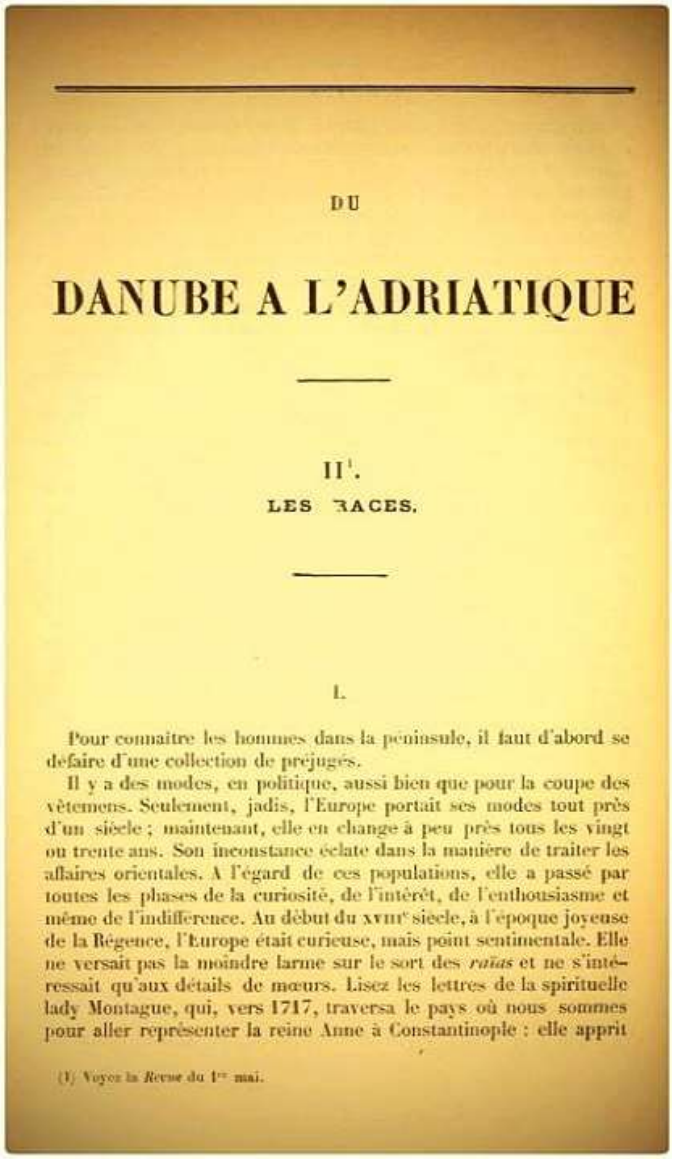

DU

DANUBE A L'ADRIATIQUE

II[1].

LES RACES.

I.

Pour connaître les hommes dans la péninsule, il faut d'abord se défaire d'une collection de préjugés.

Il y a des modes, en politique, aussi bien que pour la coupe des vêtemens. Seulement, jadis, l'Europe portait ses modes tout près d'un siècle ; maintenant, elle en change à peu près tous les vingt ou trente ans. Son inconstance éclate dans la manière de traiter les affaires orientales. A l'égard de ces populations, elle a passé par toutes les phases de la curiosité, de l'intérêt, de l'enthousiasme et même de l'indifférence. Au début du XVIIIe siècle, à l'époque joyeuse de la Régence, l'Europe était curieuse, mais point sentimentale. Elle ne versait pas la moindre larme sur le sort des *raïas* et ne s'intéressait qu'aux détails de mœurs. Lisez les lettres de la spirituelle lady Montague, qui, vers 1717, traversa le pays où nous sommes pour aller représenter la reine Anne à Constantinople : elle apprit

(1) Voyez la *Revue* du 1er mai.

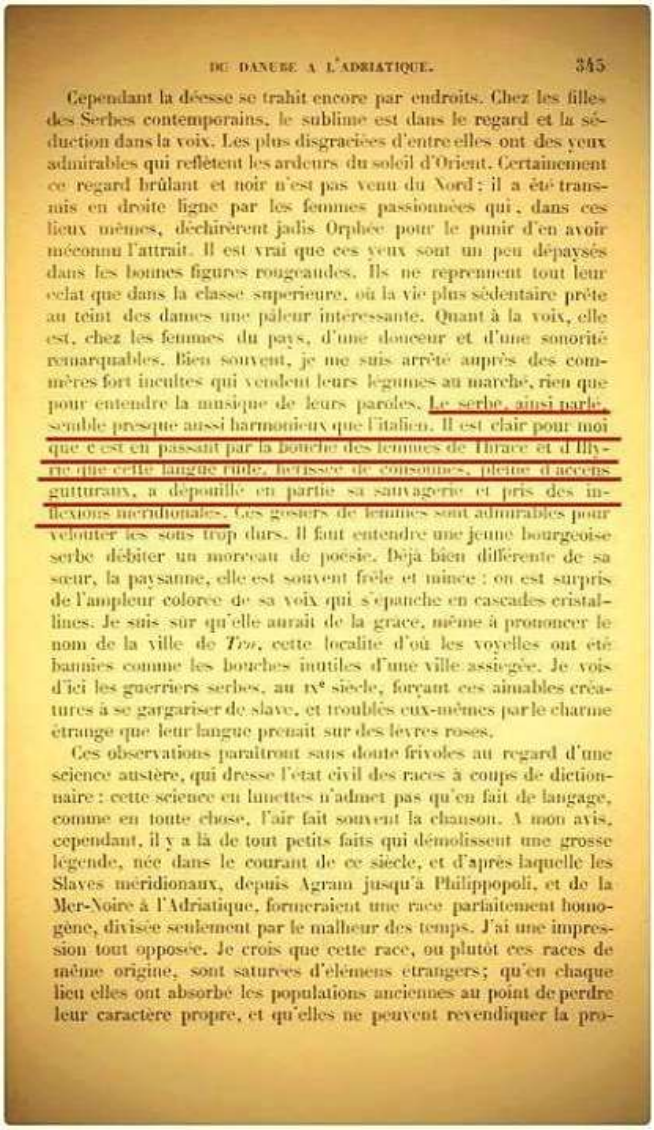

DU DANUBE A L'ADRIATIQUE. 345

Cependant la déesse se trahit encore par endroits. Chez les filles des Serbes contemporains, le sublime est dans le regard et la séduction dans la voix. Les plus disgraciées d'entre elles ont des yeux admirables qui reflètent les ardeurs du soleil d'Orient. Certainement ce regard brûlant et noir n'est pas venu du Nord : il a été transmis en droite ligne par les femmes passionnées qui, dans ces lieux mêmes, déchirèrent jadis Orphée pour le punir d'en avoir méconnu l'attrait. Il est vrai que ces yeux sont un peu dépaysés dans les bonnes figures rougeaudes. Ils ne reprennent tout leur éclat que dans la classe supérieure, où la vie plus sédentaire prête au teint des dames une pâleur intéressante. Quant à la voix, elle est, chez les femmes du pays, d'une douceur et d'une sonorité remarquables. Bien souvent, je me suis arrêté auprès des commères fort incultes qui vendent leurs légumes au marché, rien que pour entendre la musique de leurs paroles. Le serbe, ainsi parlé, semble presque aussi harmonieux que l'italien. Il est clair pour moi que c'est en passant par la bouche des femmes de Thrace et d'Illyrie que cette langue rude, hérissée de consonnes, pleine d'accents gutturaux, a dépouillé en partie sa sauvagerie et pris des inflexions méridionales. Ces gosiers de femmes sont admirables pour velouter les sons trop durs. Il faut entendre une jeune bourgeoise serbe débiter un morceau de poésie. Déjà bien différente de sa sœur, la paysanne, elle est souvent frêle et mince : on est surpris de l'ampleur colorée de sa voix qui s'épanche en cascades cristallines. Je suis sûr qu'elle aurait de la grâce, même à prononcer le nom de la ville de *Tro*, cette localité d'où les voyelles ont été bannies comme les bouches inutiles d'une ville assiégée. Je vois d'ici les guerriers serbes, au IXe siècle, forçant ces aimables créatures à se gargariser de slave, et troublés eux-mêmes par le charme étrange que leur langue prenait sur des lèvres roses.

Ces observations paraîtront sans doute frivoles au regard d'une science austère, qui dresse l'état civil des races à coups de dictionnaire : cette science en lunettes n'admet pas qu'on fait de langage, comme en toute chose, l'air fait souvent la chanson. A mon avis, cependant, il y a là de tout petits faits qui démolissent une grosse légende, née dans le courant de ce siècle, et d'après laquelle les Slaves méridionaux, depuis Agram jusqu'à Philippopoli, et de la Mer-Noire à l'Adriatique, formeraient une race parfaitement homogène, divisée seulement par le malheur des temps. J'ai une impression tout opposée. Je crois que cette race, ou plutôt ces races de même origine, sont saturées d'éléments étrangers; qu'en chaque lieu elles ont absorbé les populations anciennes au point de perdre leur caractère propre, et qu'elles ne peuvent revendiquer la pro-

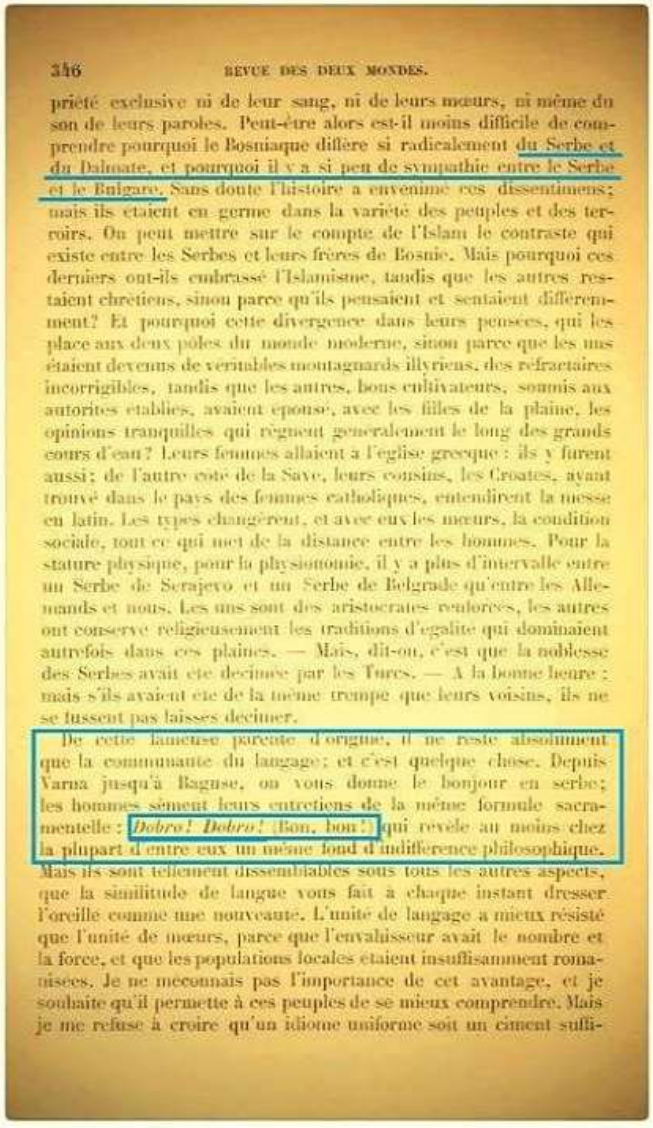

346 REVUE DES DEUX MONDES.

priété exclusive ni de leur sang, ni de leurs mœurs, ni même du son de leurs paroles. Peut-être alors est-il moins difficile de comprendre pourquoi le Bosniaque diffère si radicalement du Serbe et du Dalmate, et pourquoi il y a si peu de sympathie entre le Serbe et le Bulgare. Sans doute l'histoire a envenimé ces dissentimens; mais ils étaient en germe dans la variété des peuples et des terroirs. On peut mettre sur le compte de l'Islam le contraste qui existe entre les Serbes et leurs frères de Bosnie. Mais pourquoi ces derniers ont-ils embrassé l'Islamisme, tandis que les autres restaient chrétiens, sinon parce qu'ils pensaient et sentaient différemment? Et pourquoi cette divergence dans leurs pensées, qui les place aux deux pôles du monde moderne, sinon parce que les uns étaient devenus de véritables montagnards illyriens, des réfractaires incorrigibles, tandis que les autres, bons cultivateurs, soumis aux autorités établies, avaient épousé, avec les filles de la plaine, les opinions tranquilles qui règnent généralement le long des grands cours d'eau? Leurs femmes allaient à l'église grecque : ils y furent aussi; de l'autre côté de la Save, leurs cousins, les Croates, ayant trouvé dans le pays des femmes catholiques, entendirent la messe en latin. Les types changèrent, et avec eux les mœurs, la condition sociale, tout ce qui met de la distance entre les hommes. Pour la stature physique, pour la physionomie, il y a plus d'intervalle entre un Serbe de Serajevo et un Serbe de Belgrade qu'entre les Allemands et nous. Les uns sont des aristocrates renforcés, les autres ont conservé religieusement les traditions d'égalité qui dominaient autrefois dans ces plaines. — Mais, dit-on, c'est que la noblesse des Serbes avait été décimée par les Turcs. — A la bonne heure : mais s'ils avaient été de la même trempe que leurs voisins, ils ne se fussent pas laissés décimer.

De cette fameuse parenté d'origine, il ne reste absolument que la communauté du langage; et c'est quelque chose. Depuis Varna jusqu'à Raguse, on vous donne le bonjour en serbe; les hommes sèment leurs entretiens de la même formule sacramentelle : *Dobro! Dobro!* (Bon, bon!) qui révèle au moins chez la plupart d'entre eux un même fond d'indifférence philosophique. Mais ils sont tellement dissemblables sous tous les autres aspects, que la similitude de langue vous fait à chaque instant dresser l'oreille comme une nouveauté. L'unité de langage a mieux résisté que l'unité de mœurs, parce que l'envahisseur avait le nombre et la force, et que les populations locales étaient insuffisamment romaniséees. Je ne méconnais pas l'importance de cet avantage, et je souhaite qu'il permette à ces peuples de se mieux comprendre. Mais je me refuse à croire qu'un idiome uniforme soit un ciment suffi-

Јаков Кристоф Буркхарт - Илири као римски цареви

Јаков Кристоф Буркхарт
(1818–1897)

DIE ZEIT CONSTANTINS DES GROßEN

JACOB BURCKHARDT

СРБ :
Јаков Кристоф Буркхарт
у свом делу: Die Zeit Constantin's des Grossen (1853)
на странама 45,82,245 и 377. каже у
тексту који је у фокусу:

„У касније доба Царства ,од III века,започиње по Момзену, „илиризација римске војске'':Илири се појављују као најбољи варварски подмладак оронулих римских легија.Све своје ратничке квалитете они су ставили у службу римске екуменске државне идеје.
У сутону Царства они су га често и спасавали у најтежим моментима,не само као легионараи,центуриони,легати,него и као цареви.„Прекрасан низ илирских царева после Деција спасао је царство" пише културни историк Ј.Буркхарт.За време царских метежа када су се из легионарских табора по далеким провинцијама обарали и дизали императори,само је онај претендент могао да завлада целом империјом на чијој су страни били „непобедиви Илири" пише исти Букхарт у свом „Константину Великом ''.

J.Burckhard,Zeiftater Konstantin drs Grossen,Phadon-ausg,, стр.45.

J.Burckhard,ibid,стр.82 и 245.Велики успеси Илира у војсци и управи изазвали су и завист Римљана.Надимак за Илира био је sabaiarius што значи „пивопија",„пијаница",стр.377.

Извор и назив дела : Die Zeit Constantin's des Grossen (1853)
Аутор: Jacob Christoph Burckhardt
Година: 1853
Језик : немачки,писмо латиница.
Владимир ДВОРНИКОВИЋ (1888-1956) “КАРАКТЕРОЛОГИЈА ЈУГОСЛОВЕНА” 1939, репринт ПРОСВЕТА 1990., 1066 страница и 2000.,1072 са предговором Владете Јеротића.
стране 291,1004.

Die Zeit Constantin's des Großen.

Von

Jakob Burckhardt.

Basel.

— 82 —

— 245 —

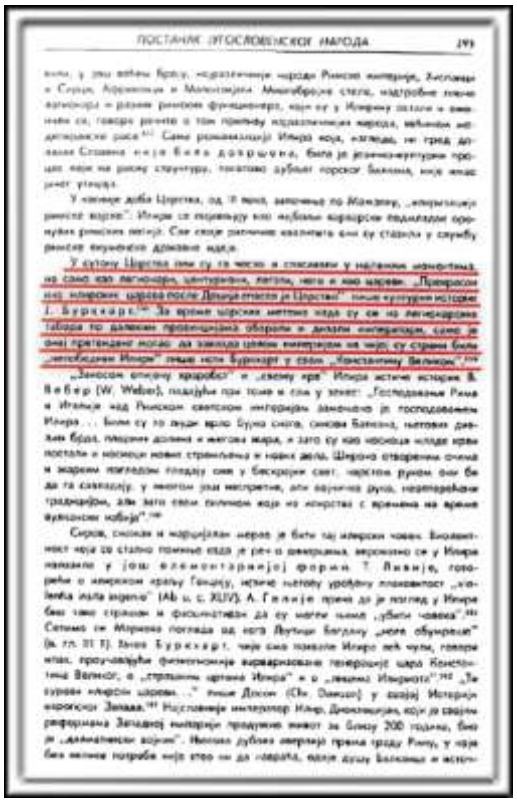

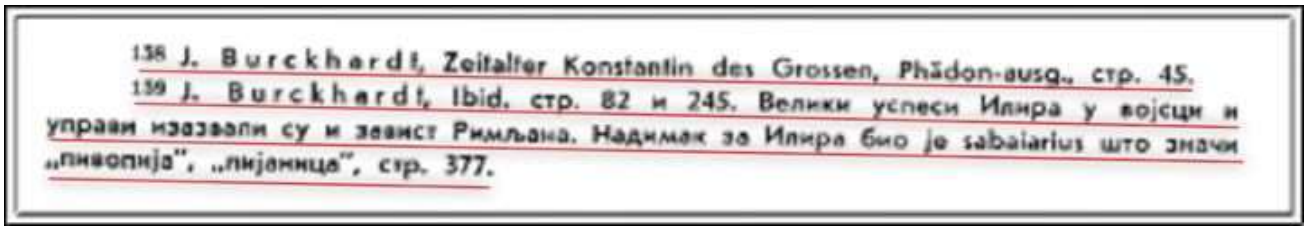

138 J. Burckhardt, Zeitalter Konstantin des Grossen, Phädon-ausg., стр. 45.
139 J. Burckhardt, Ibid. стр. 82 и 245. Велики успеси Илира у војсци и управи изазвали су и завист Римљана. Надимак за Илира био је sabaiarius што значи „пивопија", „пијаница", стр. 377.

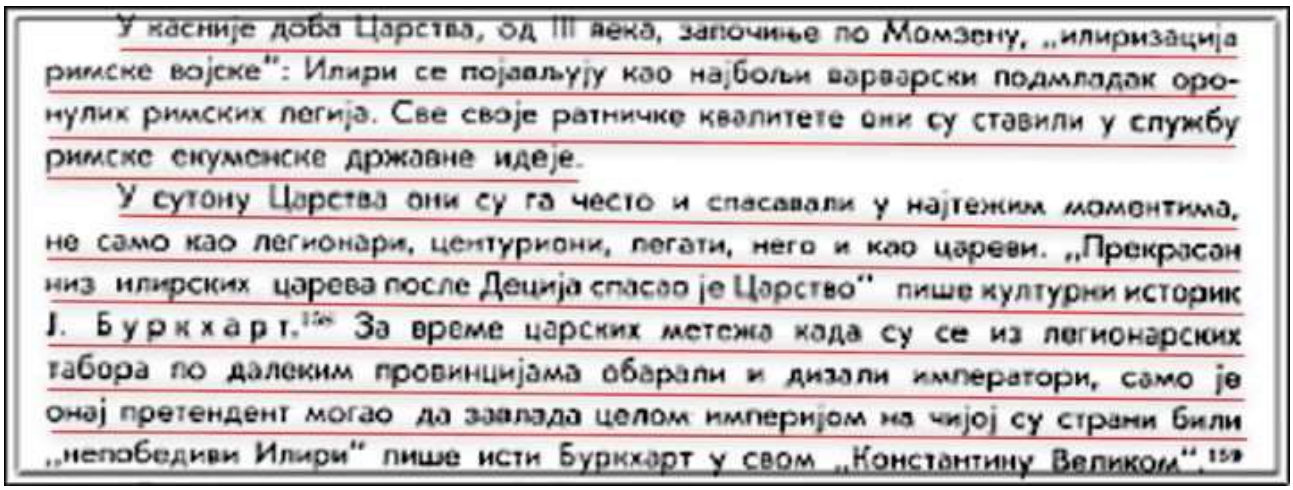

У касније доба Царства, од III века, започиње по Момзену, „илиризација римске војске": Илири се појављују као најбољи варварски подмладак оронулих римских легија. Све своје ратничке квалитете они су ставили у службу римске екуменске државне идеје.

У сутону Царства они су га често и спасавали у најтежим моментима, не само као легионари, центуриони, легати, него и као цареви. „Прекрасан низ илирских царева после Деција спасао је Царство" пише културни историк J. Буркхарт.[158] За време царских метежа када су се из легионарских табора по далеким провинцијама обарали и дизали императори, само је онај претендент могао да завлада целом империјом на чијој су страни били „непобедиви Илири" пише исти Буркхарт у свом „Константину Великом".[159]

Фотографије превода нису најбољег квалитета али може да се прочита оно најбитније.

Ами Боуе - Сербски језик, језик Илира

Ами Боуе (нем. Ami Boué; Хамбург, 16. март 1794 — Беч, 21. новембар 1881), био је аустроугарски лекар, путописац, геолог и географ, немачког порекла, који је одрастао и школовао се у Немачкој, а затим у Женеви, Паризу и Единбургу. Као студент медицине на универзитету у Единбургу, упознао се са Робертом Џејмсоном, који га је својим предавањима из геологије и минералогија толико заинтерисовао, да је Боуе одлучио да прекине студије медицине и даље своје школовање и живот посвети путовањима и изучавању геологије и географије.Данас је Ами у научној јавности познат не само као пионир аустријске геологије, већ и као један од зачетника успостављања и одржавања међународних и националних геолошке односа.

СРБ :
Ами Бује у својој књизи ,,Ami Boue,La Turquie dEurope Tome II p.34, Paris, 1840.",на страни 34 овог дела констатује,текст у фокусу:

“Давно пре Овидија, језик којим се говорило,с обе стране Дунава,био је један и то, на основу разних бројних сведочанстава, може бити само сербски језик који је за словенске језике оно што је латински за језике из њега настале“.1

Некада су Илири настањивали целу јадранску обалу, до реке По и граница Апулије. Пошто су италске обале некада заузимала трачко-илирска племена,Плиније каже, пишући о античкој Умбрији:“С правом се суди да је илирски језик својствен латинском и италском, као што се приближава и грчком; из њега, тј. из италског језика, некада су вође црпле себи имена“.2

То је у складу са Ливијевим запажањем (+17.г.) како,,,изнад Венета живе,у планинама,народи крвни сродници Венета – Реци и Винделинци“.3

Ливије додаје да су Римљани земље Рецији(Винделиције), Норикум и Панонију,називали илирском провинцијом.Занимљива је и његова опаска како је неки Илир добио име Бели по боји његове коже.4

Никола из Дамаска је,такође,тврдио да су:Дачани, Гети, Панонци, Норици, Винделици и Реци,један те исти илирски род. Свим овим племенима језик је

био илиро-
трачки или, како Полибије пише: „Linguam Illyricam fuisse dialectum Thraciacae“. Овом, трачко-илирском комплексу,Дамаскин прикључује реку Тису која дели Гете и Дачане, издвајајући Грчку и западну Италију јер, једино те земље нису, у том позном периоду, биле настањене Трако-Илирима.Мистериозни Трако-илири били су антички Срби,о чему сведочи низ имена градова, утврђења и паланки изведених од основе сербског народног имена.5

Нестор,ове Србе,назива Илиро-словенима пишући да код њих борави апостол Павле док,Андреја,проповеда Христову реч код Руса.6
Овај летописац Илирију сматра прадомовину свих Словена.

Библиографски подаци :

Наслов La Turquie d'Europe, ou, Observations sur la géographie, la géologie, l'histoire naturelle, la statistique, les moeurs, les coutumes, l'archéologie, l'agriculture, l'industrie, le commerce, les gouvernements divers, le clergé, l'histoire et l'état politique de cet empire, Том 2

Аутор : Ami Boué
Издавач : A. Bertrand, 1840
Оригинал из : Универзитет у Чикагу
Белешка о писцу : Ами Боуе
Општи подаци
Датум рођења 16. март 1794.
Место рођења Хамбург (Немачка)
Датум смрти 21. новембар 1881.
Место смрти Беч (Аустроугарска)
Рад: Поље Геологија, Географија
Институција Краљевска академије наука у Бечу
Награде Воластонова медаља

Дела :

Мемоаре из геологије и палеонтологије Mémoires géologiques et paléontologiques (у Паризу, 1832.)

Научну студију La Turquie d'Europe (у Паризу, 1840.), у којој је изнео сопствена географска, геолошка и природословна запажања са путовања по тадашњим турским земљама на југу Европе. У овој студији Ами је обрадио делове Босне, Србије, Црне Горе, Албаније, Македоније, Бугарске и Грчке, и то не само са геолошког, већ и са географског, природословног (флора и фауна) етнографског, привредног и историјског становишта.
Етнографска карта Балкана из 1847.

Етнографску карту турских земаља Балканског полуострва из 1849. Ово је била прва објављена карта те врсте.

Sur l'établissement de bonnes routes et surtout de chemins de fer dans la Turquie d'Europe, (1852)

Essai géologique sur l'Écosse (1820)

Synoptische darstellung der die erdrinde ausmachenden formazionen, so wie der wichtigsten, ihnen untergeordneten, massen (1827)

Autobiographie du Docteur médécin Ami Boué, né à Hambourg le 16 mars 1794 et mort comme autrichien à Vienne. (1879)

Über die türkischen Eisenbahnen und ihre grosse volkswirthschaftliche Wichtigkeit:besonders einiges für Österreich und Ungarn/von A. Boué (1877).

Mémoires géologiques et paléontologiques, pub. par A. Boué ... t. I. Avec quatre planches. (1832)

Recueil d'itin'eraires dans la Turquie d'Europe : détails g'eographiques, topographiques et statistiques sous cet empire (1854)

Guide du géologue-voyageur, sur le modèle de l'Agenda geognostica de M. Léonhard/par Ami Boué. by Boué, Leonhard, Karl Cäsar von, 1779-1862. Agenda geognostica (1835)

Die europäische Türkei. Von Ami Boué. (La Turquie d'Europe par A. Boué. Paris, 1840.) Deutsch hrsg. von der Boué-stiftungs-commission der Kais. akademie der...by Boué, Ami, 1794-1881. Kaiserl. Akademie der Wissenschaften in Wien. Mathematische-Naturwissenschaftliche Klasse. Kommission für die Boué-stiftung (1889).

Референце :

1.Ami Boue,La Turquie dEurope Tome II p.34, Paris, 1840.

2.Plin. III,9,1.

3.Livius, V,33

4.Ac tandem , in Illyricum hominem ab albo colore cognominatum Belo. Livio,Dec. 1.IV 42 Serbinum,
Σεπβινόν (Unter Pannonien, 161) Ptol; nach Reichard Sjewerin nach andren Sarviz, hocht wahrscheinlich jedoch einst mit Servitium, oder
Serbetium, daher Srbac;Serdika,Sardika (Moes,16) Numi, Inscr, Fasti triumph, Ptol. T.Peut, In ant. Hierokl,Servitium,Serbetium (Unter. Pan. 250), T. Peut, It, ant.Serbetium, Rav; hochst wahrscheinchl eins mit Serbinum Ptol.; heutztage Srbac in Bosnien an der Save; Sevaces (Volk; in Nor,161), Ptol;Sorba (Kamien), Rav. Aus alten Italien;Serbenstadt, noch untentdeckt, nach Reichard S. Servolo,Serviodurum (Vindel,250), T. Peut.; heutztage Straubing, d.i.
Srbin,Serbenstadt, wie noch in dem heutingen
namen die elemente des alten durchklingen, у Суровјецки и Шафарик,Die Abknuft der Slawen p.151.

6.Ово наравно није тачно јер тада Руси нису постојали као нација. Андреја борави у Босфорском краљевству, код Сармата, након што је у Палестини примио хришћанство. Опширније о томе у М.Милановић,Сербски стари век, Вандалија, Београд 2008.

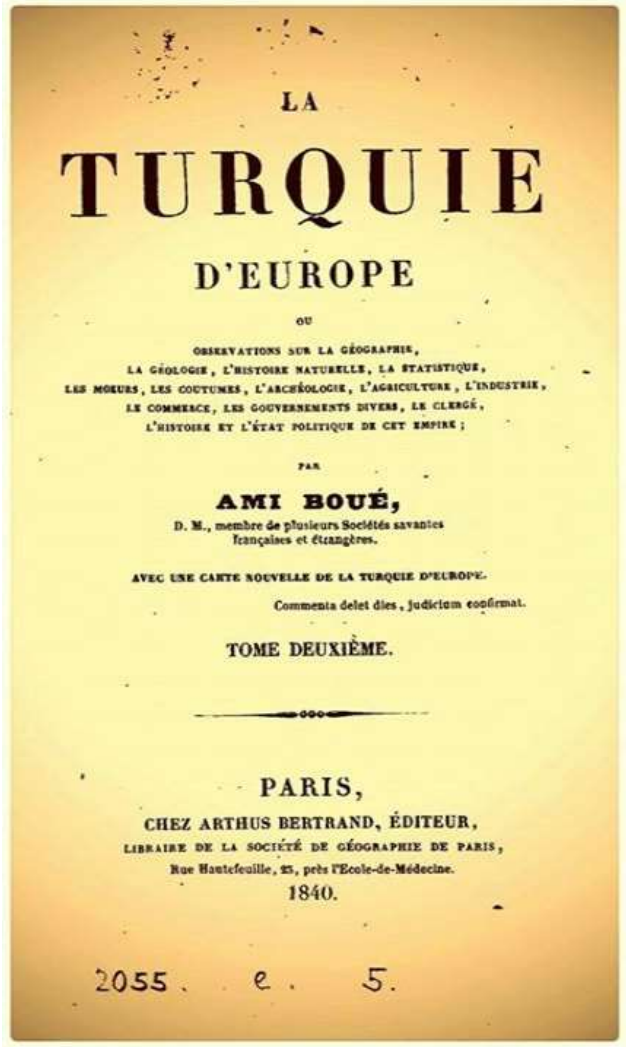

LA

TURQUIE

D'EUROPE

OU

OBSERVATIONS SUR LA GÉOGRAPHIE,
LA GÉOLOGIE, L'HISTOIRE NATURELLE, LA STATISTIQUE,
LES MOEURS, LES COUTUMES, L'ARCHÉOLOGIE, L'AGRICULTURE, L'INDUSTRIE,
LE COMMERCE, LES GOUVERNEMENTS DIVERS, LE CLERGÉ,
L'HISTOIRE ET L'ÉTAT POLITIQUE DE CET EMPIRE;

PAR

AMI BOUÉ,

D. M., membre de plusieurs Sociétés savantes
françaises et étrangères.

AVEC UNE CARTE NOUVELLE DE LA TURQUIE D'EUROPE.

Commenta delet dies, judicium confirmat.

TOME DEUXIÈME.

PARIS,
CHEZ ARTHUS BERTRAND, ÉDITEUR,
LIBRAIRE DE LA SOCIÉTÉ DE GÉOGRAPHIE DE PARIS,
Rue Hautefeuille, 23, près l'Ecole-de-Médecine.
1840.

2055. e. 5.

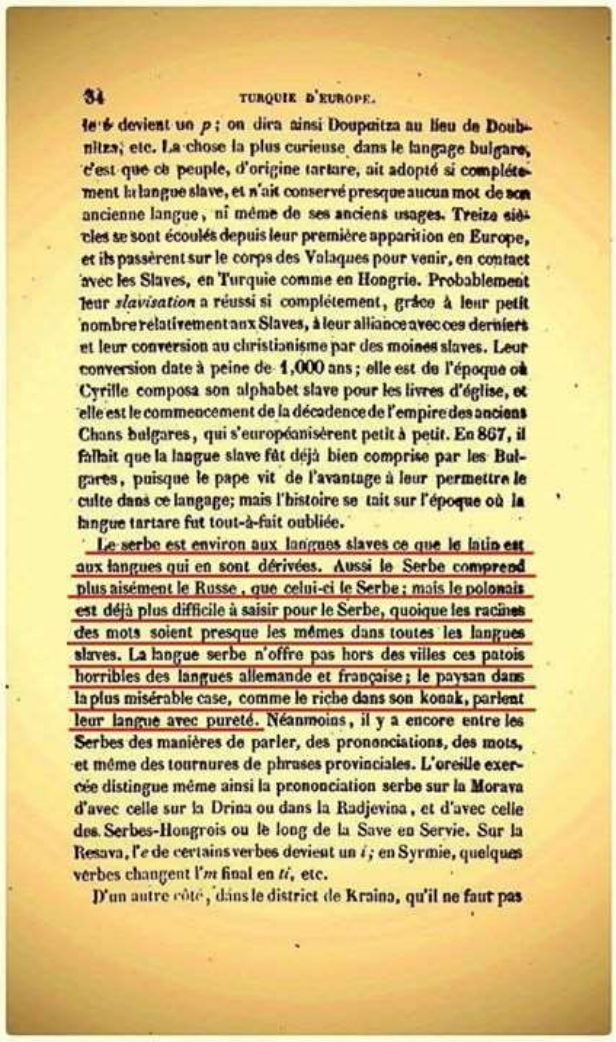

34 TURQUIE D'EUROPE.

te devient un *p*; on dira ainsi Doupaitza au lieu de Doubnitza, etc. La chose la plus curieuse dans le langage bulgare, c'est que ce peuple, d'origine tartare, ait adopté si complétement la langue slave, et n'ait conservé presque aucun mot de son ancienne langue, ni même de ses anciens usages. Treize siècles se sont écoulés depuis leur première apparition en Europe, et ils passèrent sur le corps des Valaques pour venir, en contact avec les Slaves, en Turquie comme en Hongrie. Probablement leur *slavisation* a réussi si complétement, grâce à leur petit nombre relativement aux Slaves, à leur alliance avec ces derniers et leur conversion au christianisme par des moines slaves. Leur conversion date à peine de 1,000 ans; elle est de l'époque où Cyrille composa son alphabet slave pour les livres d'église, et elle est le commencement de la décadence de l'empire des anciens Chans bulgares, qui s'européanisèrent petit à petit. En 867, il fallait que la langue slave fût déjà bien comprise par les Bulgares, puisque le pape vit de l'avantage à leur permettre le culte dans ce langage; mais l'histoire se tait sur l'époque où la langue tartare fut tout-à-fait oubliée.

Le serbe est environ aux langues slaves ce que le latin est aux langues qui en sont dérivées. Aussi le Serbe comprend plus aisément le Russe, que celui-ci le Serbe; mais le polonais est déjà plus difficile à saisir pour le Serbe, quoique les racines des mots soient presque les mêmes dans toutes les langues slaves. La langue serbe n'offre pas hors des villes ces patois horribles des langues allemande et française; le paysan dans la plus misérable case, comme le riche dans son konak, parlent leur langue avec pureté. Néanmoins, il y a encore entre les Serbes des manières de parler, des prononciations, des mots, et même des tournures de phrases provinciales. L'oreille exercée distingue même ainsi la prononciation serbe sur la Morava d'avec celle sur la Drina ou dans la Radjevina, et d'avec celle des Serbes-Hongrois ou le long de la Save en Servie. Sur la Resava, l'*e* de certains verbes devient un *i*; en Syrmie, quelques verbes changent l'*m* final en *ti*, etc.

D'un autre côté, dans le district de Kraina, qu'il ne faut pas

Текстови, преводи, фотографије и скенирање страница су резултат дугогодишњег рада Крсте Крцун Драговића.
Уредио и обрадио Стефан Српски.

О српској земљи, народу, традицији и духовности пишу многи историчари, филозофи, песници... Из њихових дела се може закључити колико поштовања су имали и какве симпатије су гајили према нама. Српски народ је несумњиво оставио дубок траг у историји који је постао препрека, посебно Немцима и Енглезима, у остваривању својих империјалних тежњи. Фалсификовањем су нам наметнули теорију, како су они "богом дани", апсолутни и неприкосновени владари света од вајкада, а да смо ми само нежељени нуспроизвод "њихове" историје.

Србима су плански уништавали и прекрајали историју. За време првог и другог светског рата из Србије је однето 40 железничких вагона архивске грађе. Прве нацистичке бомбе у априлу 41. су пале баш на народну библиотеку у Београду, уништавајући фонд од 350.000 књига и докумената од непроцењиве вредности. Ако мислите да је то само случајност, запитајте се колико је пута горела александријска библиотека. Уништи једном народу историју, уништио си га као народ. Запитајте се зашто су архиве у Ватикану затворене за јавност и зашто, по њиховом сопственом признању, не знају шта се све налази на полицама. "Такви поштоваоци" историје и књижевности нису ни мало знатижељни да прелистају средњовековне и античке списе?

Да би се проучавала историја једног народа, морају се прихватити и сјајне и мрачне странице историје тог народа. Стекао сам утисак да се неки наши историчари просто утркују да објаве све наше мрачне странице. Да ли то раде по некој директиви или су једноставно пали под утицај бечко-берлинске школе, не умем да објасним. Када се појави било каква теза или теорија различита од њиховог поимања историје, одмах почињу да је негирају, па чак и да се подсмевају, уместо да критички и рационално сагледају све доказе. Не умем да објасним ни појаву аутошовинизма и аутодеструкције која је присутна у србком народу и то баш код оних код којих никако не би смела да буде. Само лабилна и неспособна особа презире самог себе и спремна је на самоубиство. Какве су онда то особе које дозвољавају или и сами врше политичко и национално самоубиство?

Шиптари су присвојили Скендербега, Срби-муслимани се диче краљем Твртком и тврде да је "Бошњак", Бугари краду Краљевића Марка, Мађари отимају Хајдуке, а Хрвати "черупају" све остало да прекрију своју "историјску голотињу". Историчари немо посматрају силовање наше мајке Србије. Окрећу главу у страну и надају се да ће се незасити коначно заситити.

Свесни смо чињенице да се свакодневно манипулише истином у политичке сврхе. Не прихватам ћутање! Морамо се борити против тога. Интернет је средство глобалне комуникације и место масовног информисања и зато га треба максимално искористити. Ускоро постављам нове странице документоване историје, од којих је већину сакупио Крсто Крцун Драговић у свом дугогодишњем истраживачком раду.

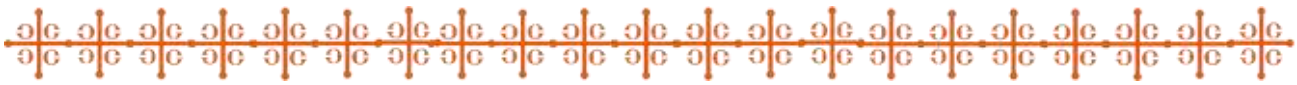

ЗАБРАЊЕНА ИСТОРИЈА

ЗАБРАЊЕНА ИСТОРИЈА-ДОКУМЕНТОВАНО!

или разуверавање "неверних Тома" (трећи део)

Ернест Ренан - Интелектуална и морална реформа

Џозеф Ернест Ренан (Француска: [ʁənɑ] ; 28 Фебруар 1823 - 2. октобар 1892) је био француски стручњак за Блиски Исток, древних језика и цивилизација, филозоф и писац, посвећен његовој родној провинцији Британи.Најпознатији је по својим историјским и утицајним радовима раног хришћанства и његових политичких теорија, посебно у вези национализма и националног идентитета

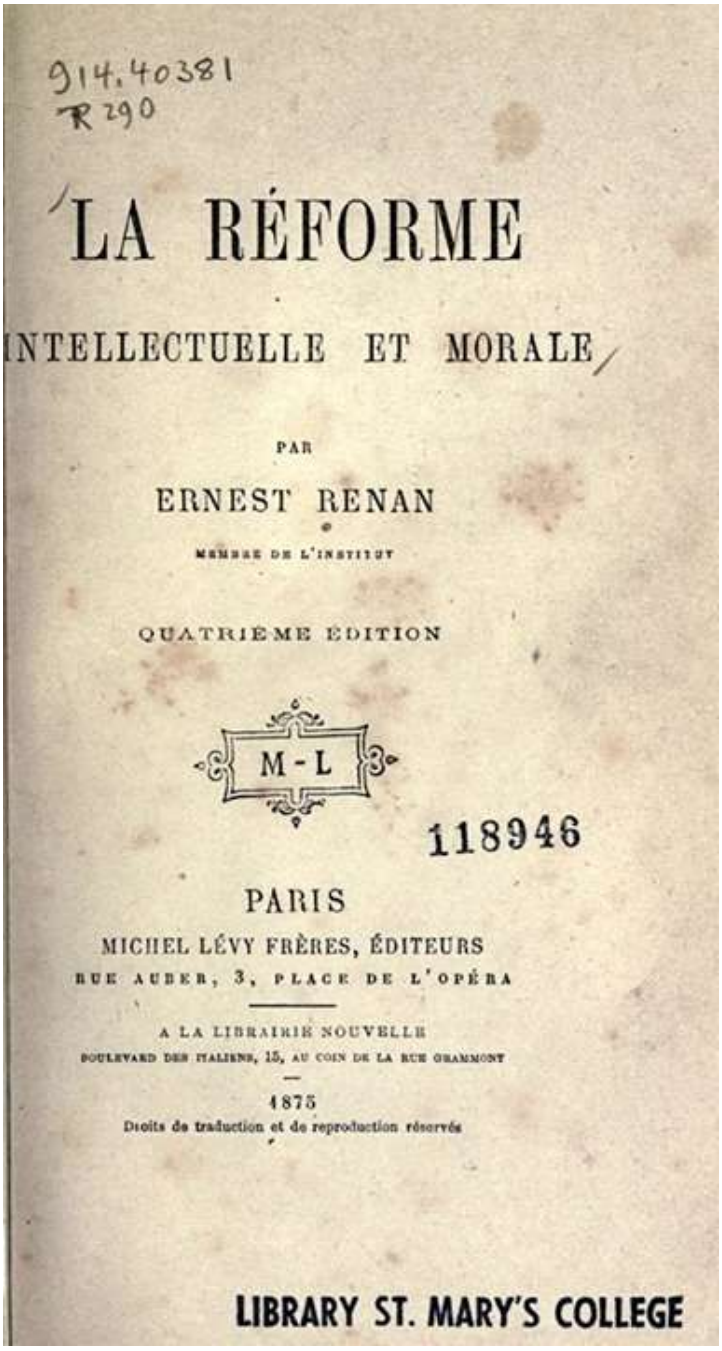

Текст који је у фокусу, стр.201,202 :

Срб. :

„Изговарајући се германском етимологијом, тврдите да то Лоренско село припада Пруској. Имена Вин (Беч), Вормс и Мајнц су Галска. Никад вам нећемо тражити те градове; али, шта ако једног дана Словени затраже натраг своју Пруску у правом смислу, Померанију, Шлезију, Берлин, због тога што су сва та имена словенска... Ако на карти означе села Ободрита или Венеда, шта бисте

на то казали?“

Фра. :

„…Sous pretexte dune etymologie germanique ,vous prenez pour la Prusse tel village de Lorraine.Les noms de Vienne (Vindibona),de Worms(Borbitomagus),de Mayence (Mogontiacum) sont gaulois ; nous ne vous reclamerons jamais ces villes ; mais,si un jour les Slaves viennent revendiquer la Prusse proprement dite,la Pomeranie,la Silesie,Berlin,par la raison que tous ces noms sont slaves,s'ils font sur l'Elbe et sur l'Oder ce que vous avez fait sur la Moselle,s'ils pointent sur la carte les villages obotrites ou velatabes,qu'arez-vois a dire?”

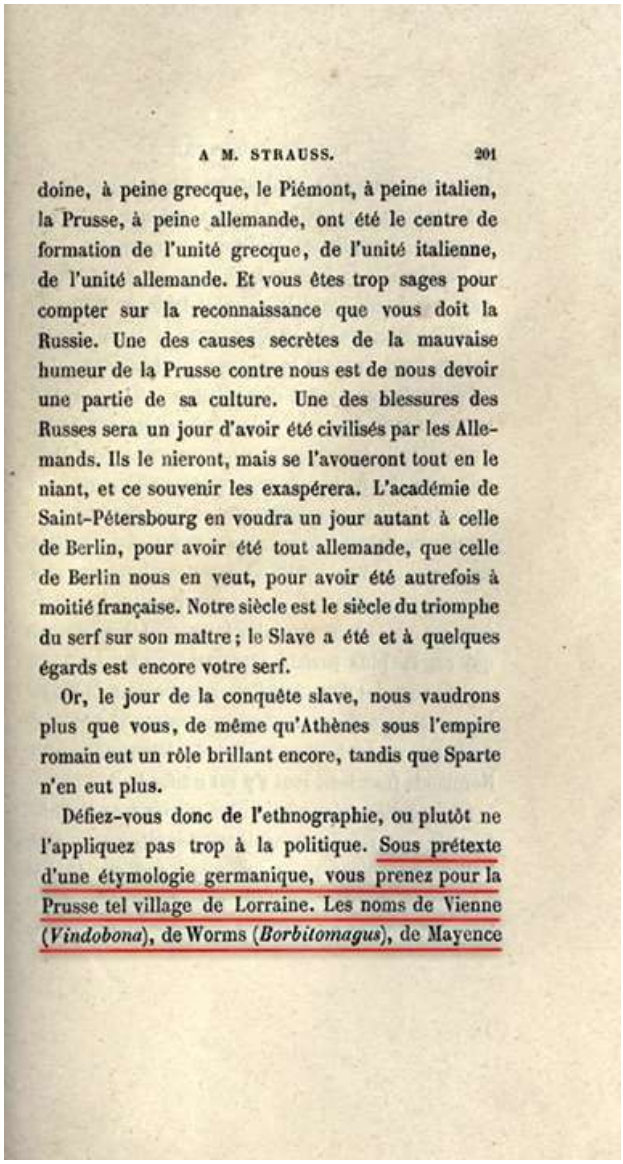

A M. STRAUSS. 201

doine, à peine grecque, le Piémont, à peine italien, la Prusse, à peine allemande, ont été le centre de formation de l'unité grecque, de l'unité italienne, de l'unité allemande. Et vous êtes trop sages pour compter sur la reconnaissance que vous doit la Russie. Une des causes secrètes de la mauvaise humeur de la Prusse contre nous est de nous devoir une partie de sa culture. Une des blessures des Russes sera un jour d'avoir été civilisés par les Allemands. Ils le nieront, mais se l'avoueront tout en le niant, et ce souvenir les exaspérera. L'académie de Saint-Pétersbourg en voudra un jour autant à celle de Berlin, pour avoir été tout allemande, que celle de Berlin nous en veut, pour avoir été autrefois à moitié française. Notre siècle est le siècle du triomphe du serf sur son maître ; le Slave a été et à quelques égards est encore votre serf.

Or, le jour de la conquête slave, nous vaudrons plus que vous, de même qu'Athènes sous l'empire romain eut un rôle brillant encore, tandis que Sparte n'en eut plus.

Défiez-vous donc de l'ethnographie, ou plutôt ne l'appliquez pas trop à la politique. Sous prétexte d'une étymologie germanique, vous prenez pour la Prusse tel village de Lorraine. Les noms de Vienne (*Vindobona*), de Worms (*Borbitomagus*), de Mayence

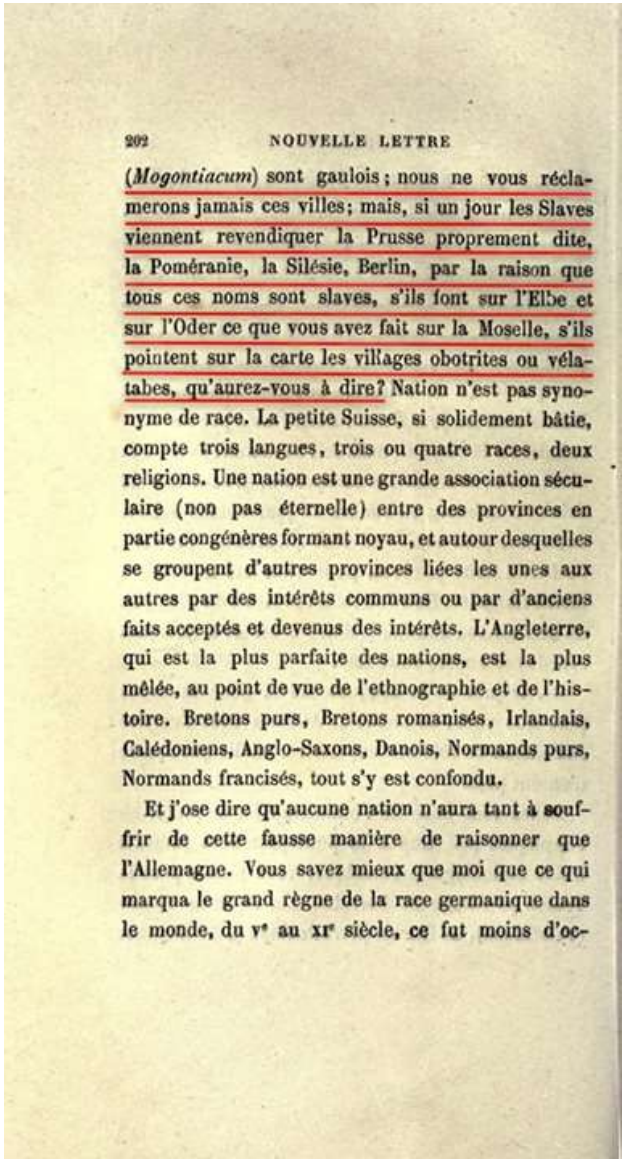

202 NOUVELLE LETTRE

(*Mogontiacum*) sont gaulois ; nous ne vous réclamerons jamais ces villes ; mais, si un jour les Slaves viennent revendiquer la Prusse proprement dite, la Poméranie, la Silésie, Berlin, par la raison que tous ces noms sont slaves, s'ils font sur l'Elbe et sur l'Oder ce que vous avez fait sur la Moselle, s'ils pointent sur la carte les villages obotrites ou vélatabes, qu'aurez-vous à dire? Nation n'est pas synonyme de race. La petite Suisse, si solidement bâtie, compte trois langues, trois ou quatre races, deux religions. Une nation est une grande association séculaire (non pas éternelle) entre des provinces en partie congénères formant noyau, et autour desquelles se groupent d'autres provinces liées les unes aux autres par des intérêts communs ou par d'anciens faits acceptés et devenus des intérêts. L'Angleterre, qui est la plus parfaite des nations, est la plus mêlée, au point de vue de l'ethnographie et de l'histoire. Bretons purs, Bretons romanisés, Irlandais, Calédoniens, Anglo-Saxons, Danois, Normands purs, Normands francisés, tout s'y est confondu.

Et j'ose dire qu'aucune nation n'aura tant à souffrir de cette fausse manière de raisonner que l'Allemagne. Vous savez mieux que moi que ce qui marqua le grand règne de la race germanique dans le monde, du ve au xie siècle, ce fut moins d'oc-

Извор (назив дела/књиге): „La réforme intellectuelle et morale“
Поглавље/део: Nouvelle lettre a M. Strauss - Paris, 15 septembre 1871.
Страна књиге: 201-202
Аутор: Joseph Ernest Renan (1823-1892), историчар, археолог и оријенталиста
Национална припадност аутора дела: Мада је пореклом (по оцу) био Немац, он је је себе сматрао Французом
Издавач: Michel Lévy Frères
Место штампања: Paris (Troisième République: 1870-1940)
Година издања: 1871
Језик: француски
Писмо: латиница

Херман Хаак - Хемско полуострво

Херман Хаак (1872.-1966.) немачки картограф.

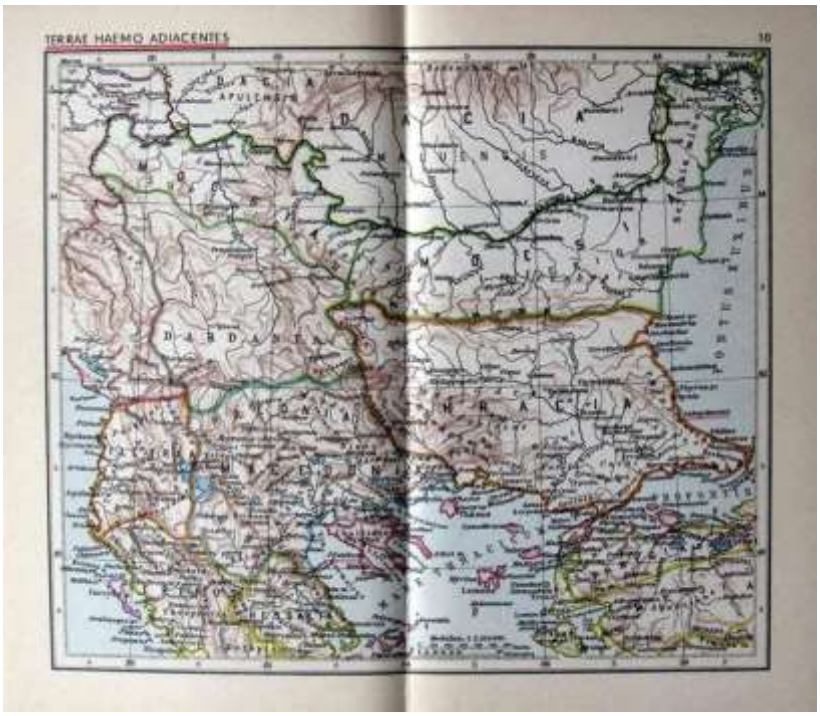

Хемско полуострво (лат. Haemonia classica или Paeninsula Haemonia)

Хем или Хелм је стари назив за Балканско полуострво[1].
Др Душан-Владислав Пажђерски[2], слависта и лингвиста са Универзитета у Гдањску[3] (Република Пољска[4]), сматра да изворни назив Хемског полуострва потиче од имена области Хум.
Следећи овај логичан закључак, јасно је да је изворни назив полуострва могао бити једино – „Хумско полуострво“.

Код старих Серба, реч „хум“ означавала је брдо (планину), док је „хумка“ представљала брежуљак.
Назив „Захумље“[5], за област у данашњој западној Херцеговини и јужној Далмацији, настало је од изворне речи „Хум“, или на старом сербском језику – Хлъмъ (za + Hum: „иза Хума“), што је транскрибцијом на латински језик дало форму – Zachlumia[6], односно у латинизованом облику базичне речи „Хум“: Chelmania, Chelm, Chulmorum, Chulmia и „terra de Chelmo“ (Хумска земља).
Посредно нас на исто подсећају и наводи, које су у својој књизи „Michael of Zahumlje“[7], изнели њени аутори Џеси Расел[8] и Роналд Кон[9], када су писали о сербском владару Михајлу Вишевићу (880/890-950), кнезу Захумља (владао: 910-950) и старој сербској области – Захумље.

Грци нису имали ни раније, а немају ни данас објашњење за њихов деформисани негрчки термин „Хем“ (у смислу брда/планине), јер га користе за северне негрчке области у Тракији, а што нам тек штуро и магловито бележе кроз своје митове о трачком краљу Хаемосу[10], односно да би потом (касније) помињали и Хемско полуострво[11].

Израз Балкан, први пут помиње 1490. године, италијански писац и дипломата Филип Калимах[12] (1437-1496), када говори о подвизима Владислава III од Варне[13] (1424-1444), краља Пољске[14] (владао: 1434-1444) и краља Угарске[15] (владао: 1440-1444) у једном свом меморанду који је адресирао на Ватикан[16].
Том приликом Филип се обраћа Ђованију Батисти[17] (1432-1492), односно тадашњем римском папи Иноћентију VIII[18] (владао: 1484-1492) и у свом писму

пише да људи у том крају, „гору“ називају Балканом (quem incolae Bolchanum vocant).
Ова реч је тек почетком 15. века стигла са турским окупатором на Хемско полуострво и означавала је шумовиту планину или планински ланац, односно иста нема никакве везе са локалним (аутохтоним) становништвом.

Иначе, данашњи (општеприхваћени) назив „Балкан“ (за Хумско полуострво), креирао је 1808. године немачки географ Јохан Цојне[19] (1778-1853) у свом делу „Gea. Versuch einer wissenschaftlichen Erdbeschreibung“[20] (Berlin, Königreich Preußen: 1701-1918), употребивши назив „Balkanhalbinsel“ (инспирисан планином Балкан, која Бугарску[21] хоризонтално дели на два дела).
Након овог догађаја, реч „Балкан“ почиње да се користи, као име регије, тј. за Хемско полуострво.
Овим чином Цојне је одбацио хиљадугодишњу традицију староседелаца, пошто је научним круговима пропагирао свој новокомпоновани израз, мада никада (до тада) становници овог дела Европе (или било ког дела Европе) нису њиме означавали ову регију.

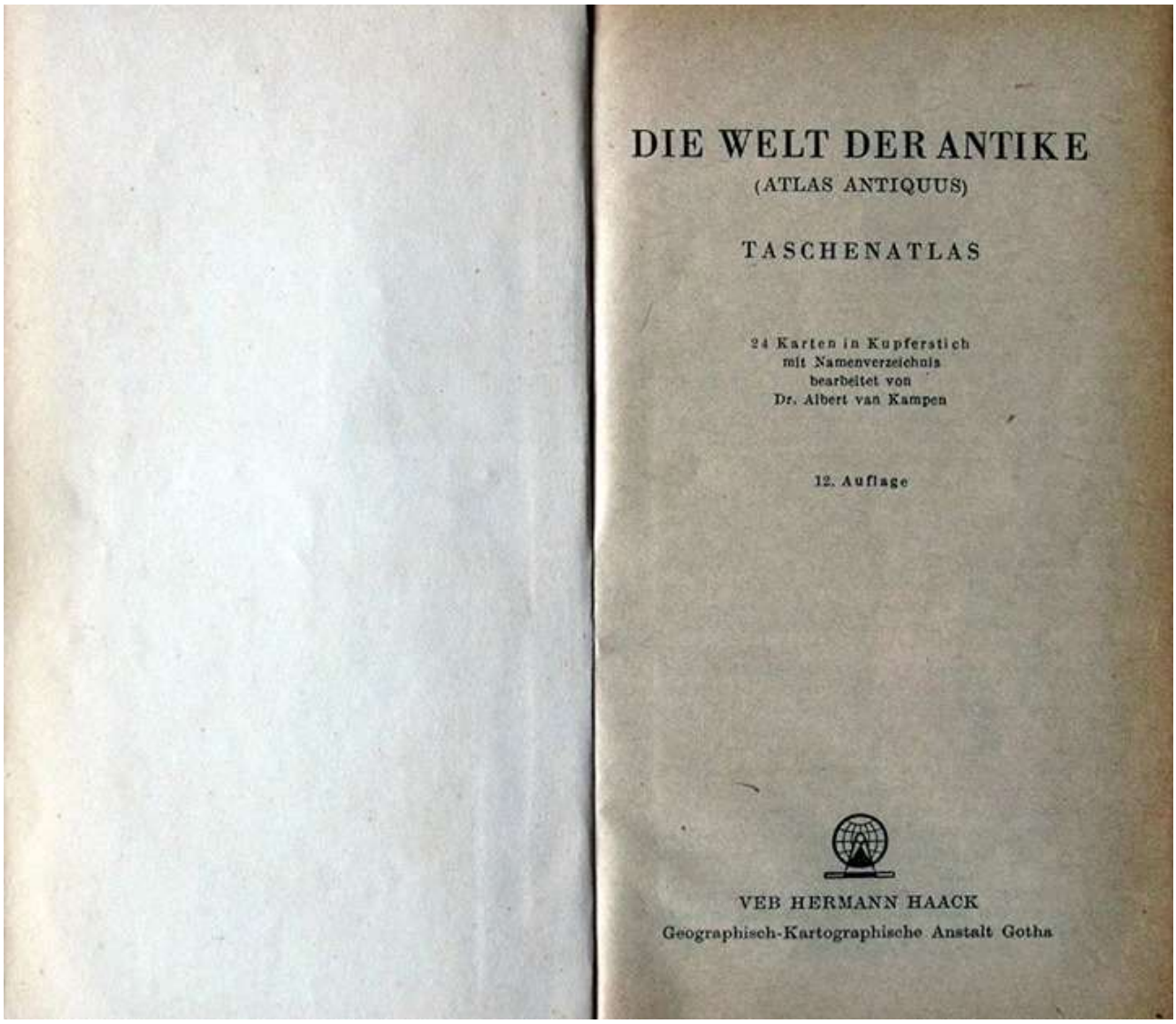
DIE WELT DER ANTIKE
(ATLAS ANTIQUUS)
TASCHENATLAS
24 Karten in Kupferstich
mit Namenverzeichnis
bearbeitet von
Dr. Albert van Kampen
12. Auflage
VEB HERMANN HAACK
Geographisch-Kartographische Anstalt Gotha

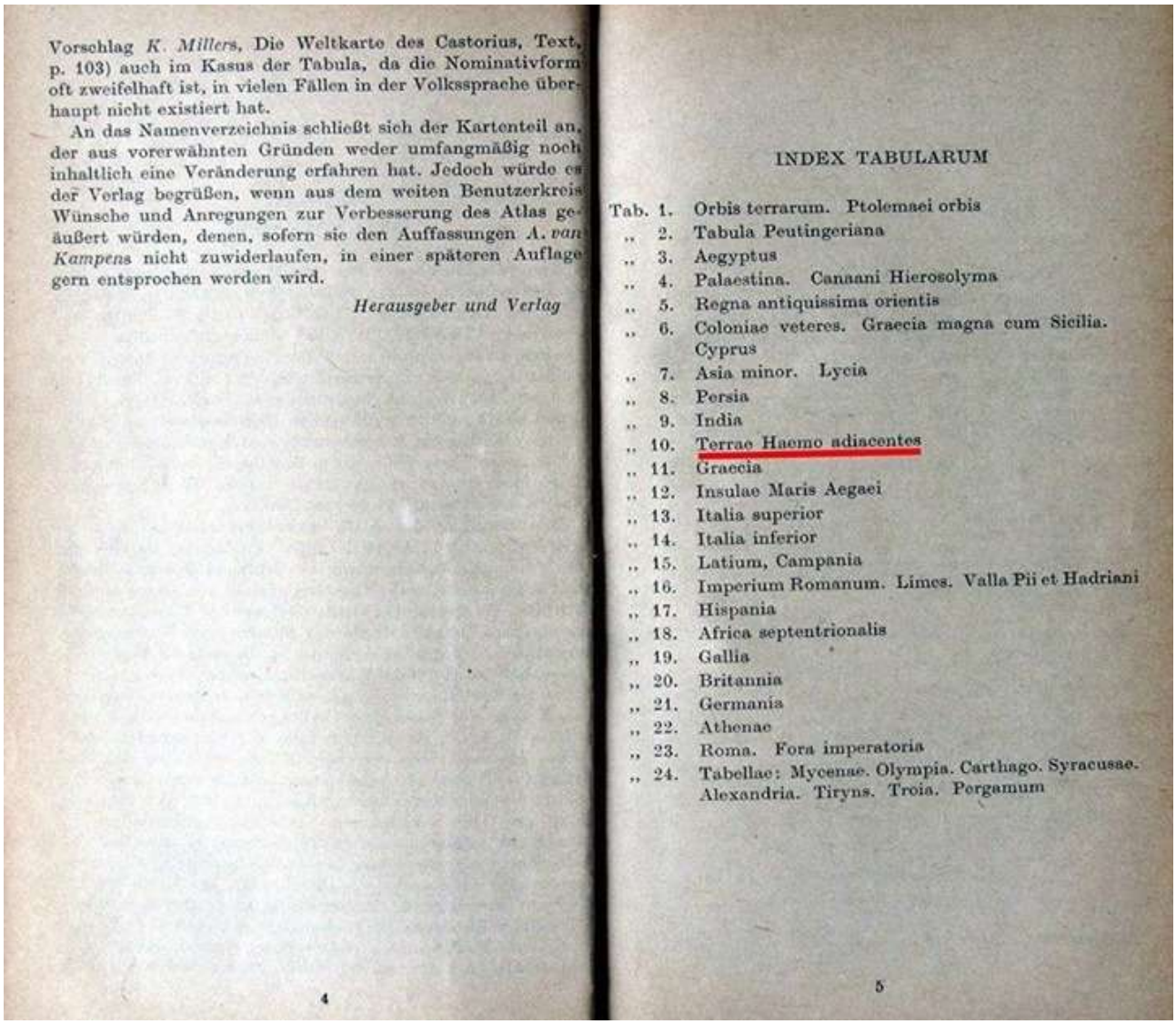

Vorschlag *K. Millers*, Die Weltkarte des Castorius, Text, p. 103) auch im Kasus der Tabula, da die Nominativform oft zweifelhaft ist, in vielen Fällen in der Volkssprache überhaupt nicht existiert hat.

An das Namenverzeichnis schließt sich der Kartenteil an, der aus vorerwähnten Gründen weder umfangmäßig noch inhaltlich eine Veränderung erfahren hat. Jedoch würde es der Verlag begrüßen, wenn aus dem weiten Benutzerkreis Wünsche und Anregungen zur Verbesserung des Atlas geäußert würden, denen, sofern sie den Auffassungen *A. van Kampens* nicht zuwiderlaufen, in einer späteren Auflage gern entsprochen werden wird.

Herausgeber und Verlag

4

INDEX TABULARUM

Tab. 1. Orbis terrarum. Ptolemaei orbis
„ 2. Tabula Peutingeriana
„ 3. Aegyptus
„ 4. Palaestina. Canaani Hierosolyma
„ 5. Regna antiquissima orientis
„ 6. Coloniae veteres. Graecia magna cum Sicilia. Cyprus
„ 7. Asia minor. Lycia
„ 8. Persia
„ 9. India
„ 10. Terrae Haemo adiacentes
„ 11. Graecia
„ 12. Insulae Maris Aegaei
„ 13. Italia superior
„ 14. Italia inferior
„ 15. Latium, Campania
„ 16. Imperium Romanum. Limes. Valla Pii et Hadriani
„ 17. Hispania
„ 18. Africa septentrionalis
„ 19. Gallia
„ 20. Britannia
„ 21. Germania
„ 22. Athenae
„ 23. Roma. Fora imperatoria
„ 24. Tabellae: Mycenae. Olympia. Carthago. Syracusae. Alexandria. Tiryns. Troia. Pergamum

5

Референце :

[1] Лат. Haemonia classica или Paeninsula Haemonia.
[2] Полъ. Duszan-Władysław Paździerski.
[3] Полъ. Uniwersytet Gdański.
[4] Полъ. Rzeczpospolita Polska.
[5] Лат. Zachlumia.
[6] Грч. Ζαχλούμων χώρα: земља Захумљана.
[7] „Michael of Zahumlje“ (Norderstedt: Book on Demand GmbH, 2013).
[8] Енг. Jesse Russell.
[9] Енг. Ronald H. Cohn.
[10] Грч. Αἶμος.
[11] Грч. Χερσόνησος τοῦ Αἵμου.
[12] Лат. Philippus Chalimachus.
[13] Полъ. Władysław III Warneńczyk.
[14] Лат. Regnum Poloniæ (1025-1385), односно мађ. Królestwo Polskie.

Извор за мапу (назив атласа): „Die Welt der Antike“ (Atlas antiquus)

СРБ: БРИГИ И БРИГИЈА

БРИГИ су живели у БРИГИЈИ, земљи БРИГОВА. БРИГ је БРИЈЕГ или БРЕГ. Ту земљу БРИГОВА Римљани су касније назвале својим именом ХАЕМУС што није ништа друго до латински изговор прасловенске реци "НЪІмъ",с то је каснија реч ХУМ, БРДО, БРИГ. Са своје БРИГА БРИГИ су се раширили широм Европе, а неки и у Малој Азији основаше своју државу. БРИГИ припадају времену ткз. Лусатијске културе (Лусатиан културе).
Кажу да је археолог Рудолф Вирцхоw одбио да "спекулише" о етничкој припадности носилаца Лусатијанске културе. Да ли је он то одбио својом вољом или му је строго забрањено? Забрањено, наравно, јер БРИГИ су СРБИ БРЂАНИ, староседиоци БРИГИЈЕ, потоњег ХЕЛМА, данашњег БАЛКАНА.

Цитат са Википедије:

"Лусатијанска култура се развила по претходној Трзциниц (Тржинић) култури која доживљава утицаје из средњег бронзаног доба Тумулуса, бронзаног доба, у суштини, укључује локалне заједнице у друштвено-политичке мреже гвозденог доба Европе. Она представља део система Урнфиелда нађеног у источној Француској, јужној Немачкој и Аустрији , Мађарској и у Нордијском бронзаном добу у северозападној Немачкој и Скандинавији. Следи старије гвоздено доба Биллендорфска култура на Западу. У Пољској, Лусатиан култура је уведена као део гвозденог доба, (постоји само терминолошка разлика) и успела је се наћи у Montelius VIIbc(веома рано доба) затим се у северним крајевима креће око ушћа Висле, са померанском културом, шири се ка југу.

'Лаусит-Тип' сахрањивања, први је описао немачки патолог и археолог Рудолф Вирцхов (1821-1902).Име се односи на област Лужица у источној Немачкој (Бранденбург и Саксонија) и Пољској. Вирцхов је идентификовао грнчарију као "пред-германску", али је одбио да спекулише о етничком идентитету њихових одлика."

"The Lusatian culture developed as the preceding Trzciniec culture experienced influences from the middle Bronze Age Tumulus Bronze Age, essentially incorporating the local communities into the socio-political network of Iron Age Europe. It forms part of the Urnfield systems found from eastern France, southern Germany and Austria to Hungary and the Nordic Bronze Age in northwestern Germany and Scandinavia. It is followed by the early Iron Age Billendorf culture in the West. In Poland, the Lusatian culture is taken to span part of the Iron Age as well (there is only a terminological difference) and is succeeded in Montelius VIIbc in northern ranges around the mouth of Vistula by the Pomeranian culture spreading south.

'Lausitz-type' burials were first described by the German pathologist and archaeologist Rudolf Virchow (1821–1902). The name refers to the Lusatia area in eastern Germany (Brandenburg and Saxony) and Poland. Virchow identified the pottery as 'pre-Germanic' but refused to speculate on the ethnic identity of their makers."

Велеј Петеркула

Велеј Петркула (Velleius Peterculus: Lib. II. cap.CX)
"каже да су Панонци, односно становници Панонске Низије, говорили истим језиком као и Илири. Ти Панонци су за време румејске владавине научили латински језик, али нису никада прихватили румејске обичаје, јер су имали своје".

Извор и назив дела :
Velleius Paterculus [Historiæ romanæ] book II, chapters XLI-CXXXI; (1893)
Author: Velleius Paterculus, ca. 19 B.C.-ca. 30 A.D; Rockwood, Frank Ernest, 1852-1935, ed
Publisher: Boston, New York [etc.] Leach, Shewell & Sanborn

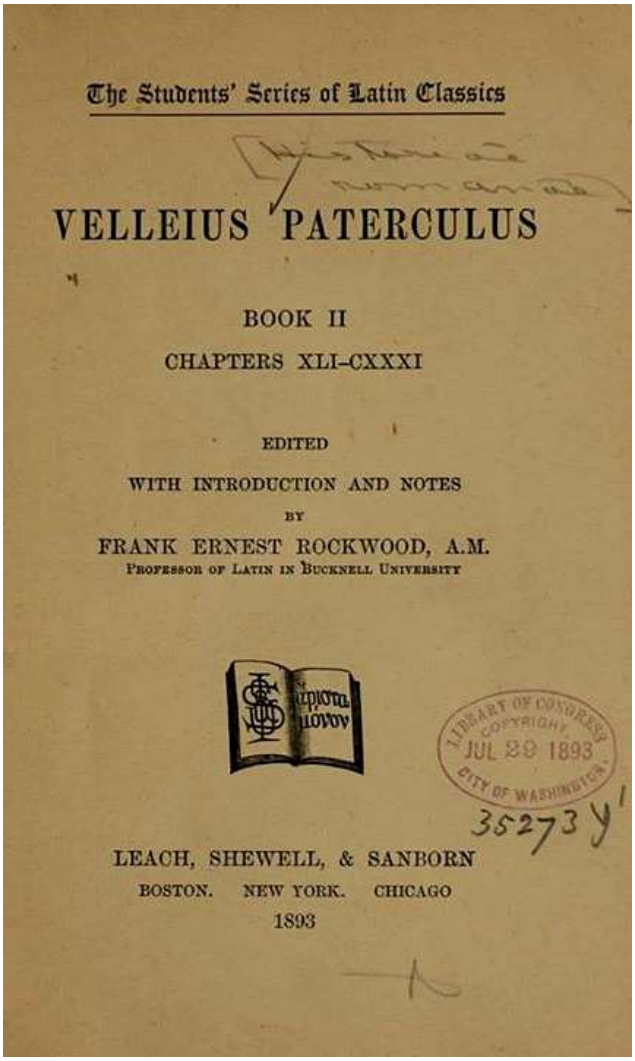
The Students' Series of Latin Classics

VELLEIUS PATERCULUS

BOOK II

CHAPTERS XLI–CXXXI

EDITED

WITH INTRODUCTION AND NOTES

BY

FRANK ERNEST ROCKWOOD, A.M.

PROFESSOR OF LATIN IN BUCKNELL UNIVERSITY

LEACH, SHEWELL, & SANBORN

BOSTON. NEW YORK. CHICAGO

1893

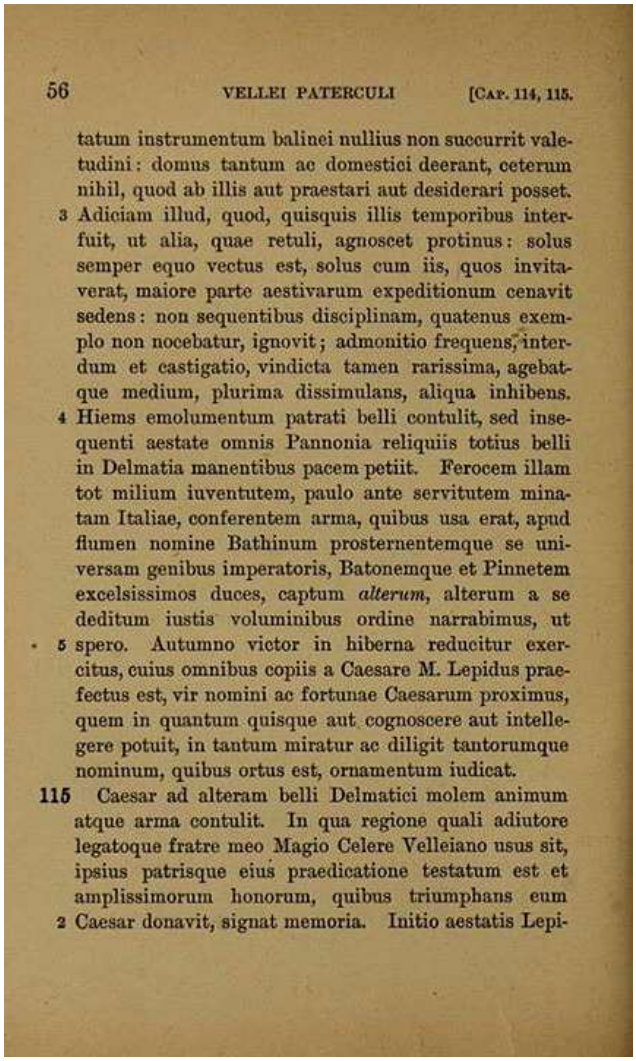
56 VELLEI PATERCULI [CAP. 114, 115.

tatum instrumentum balinei nullius non succurrit valetudini: domus tantum ac domestici deerant, ceterum nihil, quod ab illis aut praestari aut desiderari posset.
3 Adiciam illud, quod, quisquis illis temporibus interfuit, ut alia, quae retuli, agnoscet protinus: solus semper equo vectus est, solus cum iis, quos invitaverat, maiore parte aestivarum expeditionum cenavit sedens: non sequentibus disciplinam, quatenus exemplo non nocebatur, ignovit; admonitio frequens, interdum et castigatio, vindicta tamen rarissima, agebatque medium, plurima dissimulans, aliqua inhibens.
4 Hiems emolumentum patrati belli contulit, sed insequenti aestate omnis Pannonia reliquiis totius belli in Delmatia manentibus pacem petiit. Ferocem illam tot milium iuventutem, paulo ante servitutem minatam Italiae, conferentem arma, quibus usa erat, apud flumen nomine Bathinum prosternentemque se universam genibus imperatoris, Batonemque et Pinnetem excelsissimos duces, captum *alterum*, alterum a se deditum iustis voluminibus ordine narrabimus, ut
5 spero. Autumno victor in hiberna reducitur exercitus, cuius omnibus copiis a Caesare M. Lepidus praefectus est, vir nomini ac fortunae Caesarum proximus, quem in quantum quisque aut cognoscere aut intellegere potuit, in tantum miratur ac diligit tantorumque nominum, quibus ortus est, ornamentum iudicat.
115 Caesar ad alteram belli Delmatici molem animum atque arma contulit. In qua regione quali adiutore legatoque fratre meo Magio Celere Velleiano usus sit, ipsius patrisque eius praedicatione testatum est et amplissimorum honorum, quibus triumphans eum
2 Caesar donavit, signat memoria. Initio aestatis Lepi-

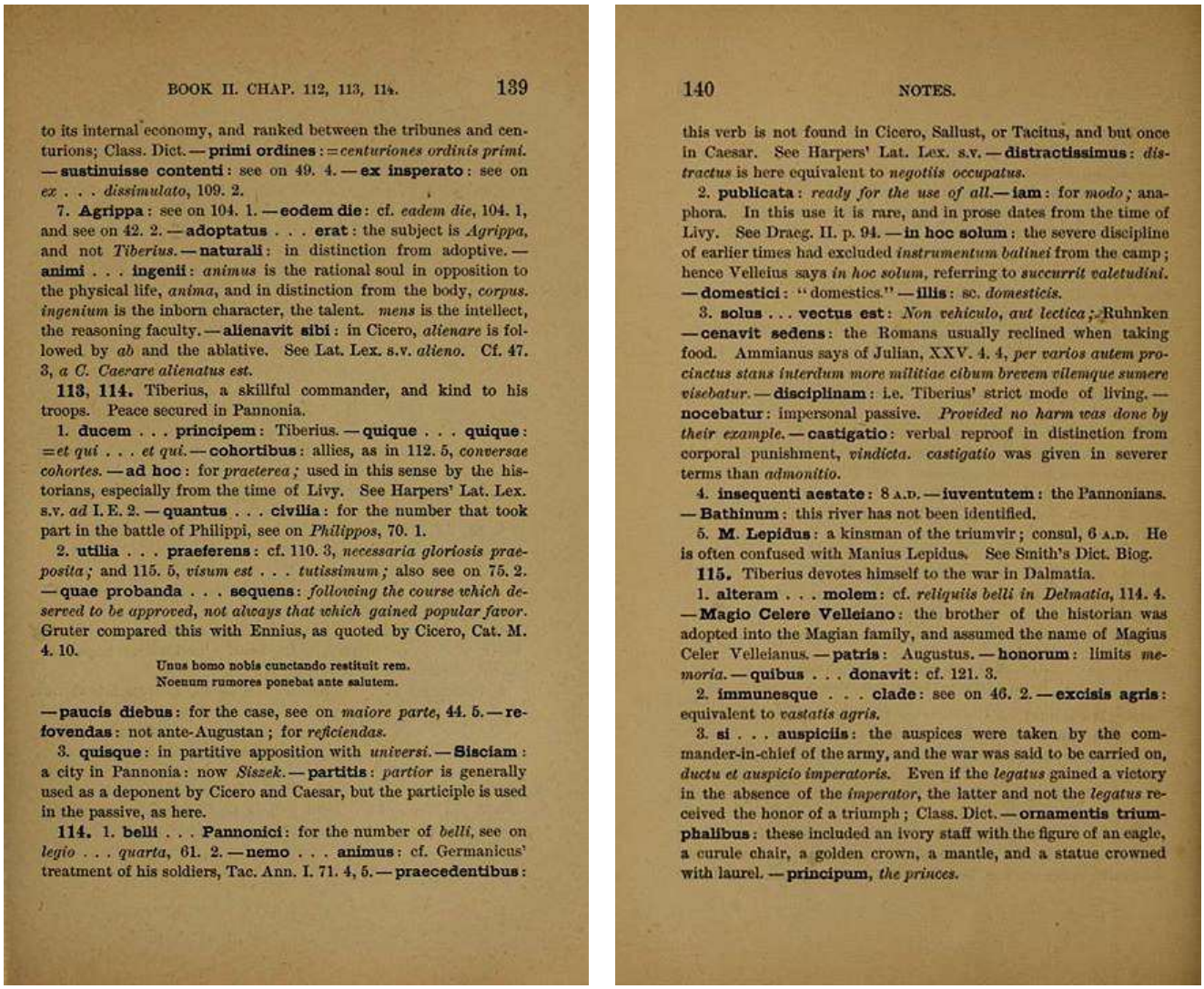

BOOK II. CHAP. 112, 113, 114. 139

to its internal economy, and ranked between the tribunes and centurions; Class. Dict. — **primi ordines**: = *centuriones ordinis primi.* — **sustinuisse contenti**: see on 49. 4. — **ex insperato**: see on *ex . . . dissimulato*, 109. 2.

7. **Agrippa**: see on 104. 1. — **eodem die**: cf. *eadem die*, 104. 1, and see on 42. 2. — **adoptatus . . . erat**: the subject is *Agrippa*, and not *Tiberius*. — **naturali**: in distinction from adoptive. — **animi . . . ingenii**: *animus* is the rational soul in opposition to the physical life, *anima*, and in distinction from the body, *corpus*. *ingenium* is the inborn character, the talent. *mens* is the intellect, the reasoning faculty. — **alienavit sibi**: in Cicero, *alienare* is followed by *ab* and the ablative. See Lat. Lex. s.v. *alieno*. Cf. 47. 3, *a C. Caesare alienatus est.*

113, 114. Tiberius, a skillful commander, and kind to his troops. Peace secured in Pannonia.

1. **ducem . . . principem**: Tiberius. — **quique . . . quique**: = *et qui . . . et qui.* — **cohortibus**: allies, as in 112. 5, *conversae cohortes.* — **ad hoc**: for *praeterea*; used in this sense by the historians, especially from the time of Livy. See Harpers' Lat. Lex. s.v. *ad* I. E. 2. — **quantus . . . civilia**: for the number that took part in the battle of Philippi, see on *Philippos*, 70. 1.

2. **utilia . . . praeferens**: cf. 110. 3, *necessaria gloriosis praeposita*; and 115. 5, *visum est . . . tutissimum*; also see on 75. 2. — **quae probanda . . . sequens**: *following the course which deserved to be approved, not always that which gained popular favor.* Gruter compared this with Ennius, as quoted by Cicero, Cat. M. 4. 10.

Unus homo nobis cunctando restituit rem.
Noenum rumores ponebat ante salutem.

— **paucis diebus**: for the case, see on *maiore parte*, 44. 5. — **refovendas**: not ante-Augustan; for *reficiendas.*

3. **quisque**: in partitive apposition with *universi.* — **Siscian**: a city in Pannonia: now *Siszek.* — **partitis**: *partior* is generally used as a deponent by Cicero and Caesar, but the participle is used in the passive, as here.

114. 1. **belli . . . Pannonici**: for the number of *belli*, see on *legio . . . quarta*, 61. 2. — **nemo . . . animus**: cf. Germanicus' treatment of his soldiers, Tac. Ann. I. 71. 4, 5. — **praecedentibus**:

140 NOTES.

this verb is not found in Cicero, Sallust, or Tacitus, and but once in Caesar. See Harpers' Lat. Lex. s.v. — **distractissimus**: *distractus* is here equivalent to *negotiis occupatus.*

2. **publicata**: *ready for the use of all.* — **iam**: for *modo*; anaphora. In this use it is rare, and in prose dates from the time of Livy. See Draeg. II. p. 94. — **in hoc solum**: the severe discipline of earlier times had excluded *instrumentum balinei* from the camp; hence Velleius says *in hoc solum*, referring to *succurrit valetudini.* — **domestici**: "domestics." — **illis**: sc. *domesticis.*

3. **solus . . . vectus est**: *Non vehiculo, aut lectica*; Ruhnken — **cenavit sedens**: the Romans usually reclined when taking food. Ammianus says of Julian, XXV. 4. 4, *per varios autem procinctus stans interdum more militiae cibum brevem vilemque sumere visebatur.* — **disciplinam**: i.e. Tiberius' strict mode of living. — **nocebatur**: impersonal passive. *Provided no harm was done by their example.* — **castigatio**: verbal reproof in distinction from corporal punishment, *vindicta. castigatio* was given in severer terms than *admonitio.*

4. **insequenti aestate**: 8 A.D. — **iuventutem**: the Pannonians. — **Bathinum**: this river has not been identified.

5. **M. Lepidus**: a kinsman of the triumvir; consul, 6 A.D. He is often confused with Manius Lepidus. See Smith's Dict. Biog.

115. Tiberius devotes himself to the war in Dalmatia.

1. **alteram . . . molem**: cf. *reliquiis belli in Delmatia*, 114. 4. — **Magio Celere Velleiano**: the brother of the historian was adopted into the Magian family, and assumed the name of Magius Celer Velleianus. — **patris**: Augustus. — **honorum**: limits *memoria.* — **quibus . . . donavit**: cf. 121. 3.

2. **immunesque . . . clade**: see on 46. 2. — **excisis agris**: equivalent to *vastatis agris.*

3. **si . . . auspiciis**: the auspices were taken by the commander-in-chief of the army, and the war was said to be carried on, *ductu et auspicio imperatoris.* Even if the *legatus* gained a victory in the absence of the *imperator*, the latter and not the *legatus* received the honor of a triumph; Class. Dict. — **ornamentis triumphalibus**: these included an ivory staff with the figure of an eagle, a curule chair, a golden crown, a mantle, and a statue crowned with laurel. — **principum**, *the princes.*

Прико: Име Славени се први пут помиње 552. Године

Jean-Baptiste Evariste Charles Pricot de Sainte-Marie (1843-1899).

СРБ :

Део текста који је у фокусу: (страна 146)

»Према Висканелу[1], реч Славени први пут се појављује 552. године из пера Јорданеса[2] и Прокопија[3]«

Оригинални текст (фр.): (страна 146)

»Selon Visquenel, le mot Slave apparaît pour la première fois en 552, sous la plume de Jornandès et de Procope.«

Извор (назив дела/књиге): „Les Slaves Méridionaux: leur origine et leur établissement dans l'ancienne Illyrie“

Страна књиге: 146
Аутор: Jean-Baptiste Evariste Charles Pricot de Sainte-Marie (1843-1899)
Издавач: Armand Le Chevalie
Година издања: 1874
Место штампања: Paris (République française[4]: 1870-1940)

Језик: француски
Писмо: латиница

[1] Auguste Viquesnel (1803-1867): „Voyage dans la Turquie d'Europe: description physique et géologique de la Thrace“, Tome secondo (Paris: Arthus Bertrand, 1868, ст. 484).

[2] Грч. Ιορδάνης (Ιορδάνης ο Αλανός) или лат. Iordanes (Iornandes, Iordanis, или Iordanis). У његовом делу: „О пореклу и делима Гета/Гота“ (лат. De origine actibusque Getarum, или грч. Περί της αρχής και των πράξεων των Γετών).

[3] Грч. Προκόπιος ὁ Καισαρεύς, или лат. Procopius Cæsarensis. У његовом делу: „О ратовима“ (грч. Ὑπὲρ τῶν πολέμων λόγοι, или лат. De Bellis). Дело је написано у осам књига (осма књига садржи допуне првих седам).

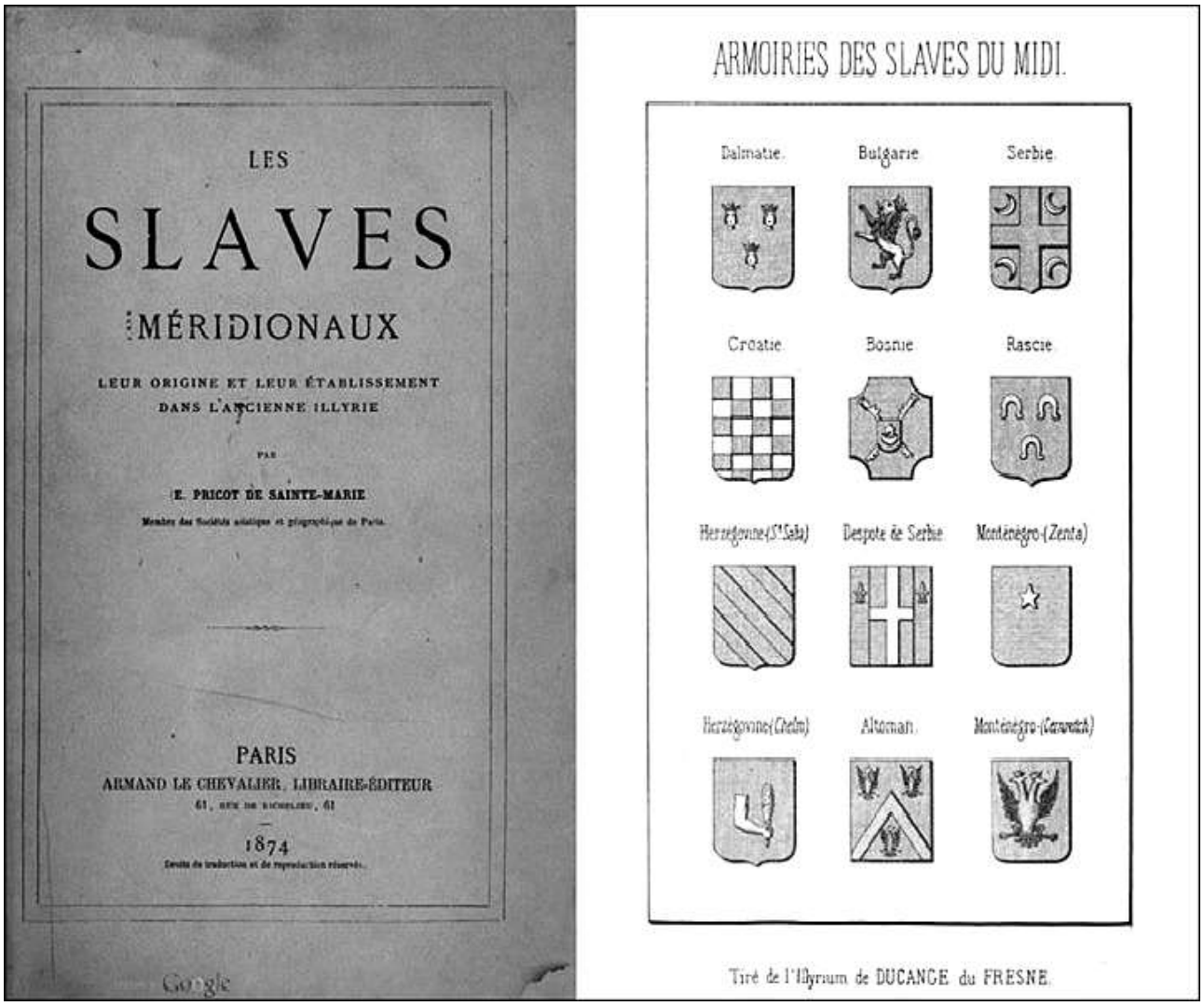
LES

SLAVES

MÉRIDIONAUX

LEUR ORIGINE ET LEUR ÉTABLISSEMENT
DANS L'ANCIENNE ILLYRIE

PAR

E. PRICOT DE SAINTE-MARIE

PARIS
ARMAND LE CHEVALIER, LIBRAIRE-ÉDITEUR

1874

ARMOIRIES DES SLAVES DU MIDI.

Dalmatie. Bulgarie Serbie

Croatie Bosnie Rascie

Herzegovine(St Saba) Despote de Serbie Monténégro-(Zenta)

Herzégovine(Chelm) Altoman Monténégro-(Czernowitch)

Tiré de l'Illyricum de DUCANGE du FRESNE.

LES

SLAVES

MÉRIDIONAUX

LEUR ORIGINE ET LEUR ÉTABLISSEMENT
DANS L'ANCIENNE ILLYRIE

PAR

E. PRICOT DE SAINTE-MARIE

Membre des Sociétés asiatique et géographique de Paris.

PARIS
ARMAND LE CHEVALIER, LIBRAIRE-ÉDITEUR
61, RUE DE RICHELIEU, 61

1874

Droits de traduction et de reproduction réservés.

plus à Ipeck qu'un métropolitain grec. La Bosnie et l'Herzégovine, notamment, relevaient autrefois de cette Eglise autocéphale; maintenant, elles obéissent au patriarcat de Constantinople.

En 549, les Lombards, maîtres des deux Noriques et de la Pannonie, ravagent le N.-O. de l'Illyrie; ils se retirent paisiblement, en emmenant beaucoup d'esclaves.

La même année, les Slaves reparaissent au nombre de trois cent mille. Ils passent le Danube, arrivent à la Maritza, et se divisent en deux parties destinées à piller la Thrace et l'Illyrie.

Dans la Prévalitane, Sélimir avait succédé à Sénovaldo. Les efforts des envahisseurs portent du Danube sur Andrinople qu'ils prennent, ils étendent ensuite leurs incursions jusque sous les murs de Constantinople d'où les troupes impériales les repoussent.

En 551, nouvelle invasion slave, passant par Naïssus et allant à Salonique, d'où elle incline vers la Dalmatie.

Selon Visquenel, le mot *Slave* apparaît pour la première fois en 552, sous la plume de Jornandès et de Procope.

Divers historiens, Cantu et Muratori, veulent qu'en 552 ou 553, Narsette, lieutenant de Justinien et successeur de Bélisaire, soit venu en Dalmatie, touchant à Scardona et à Cattaro pour détruire l'empire des Goths, qui aurait disparu à l'époque susdite. Je crois plutôt que cette domination ne fut alors que fortement ébranlée; car, en 619, on verra encore Radimir prendre le titre de roi des Goths dans le N. de l'Illyrie. Ce peuple, qui régna environ cent seize ans sur ces

Роберт Гордан Латам - Где су живели Словени?

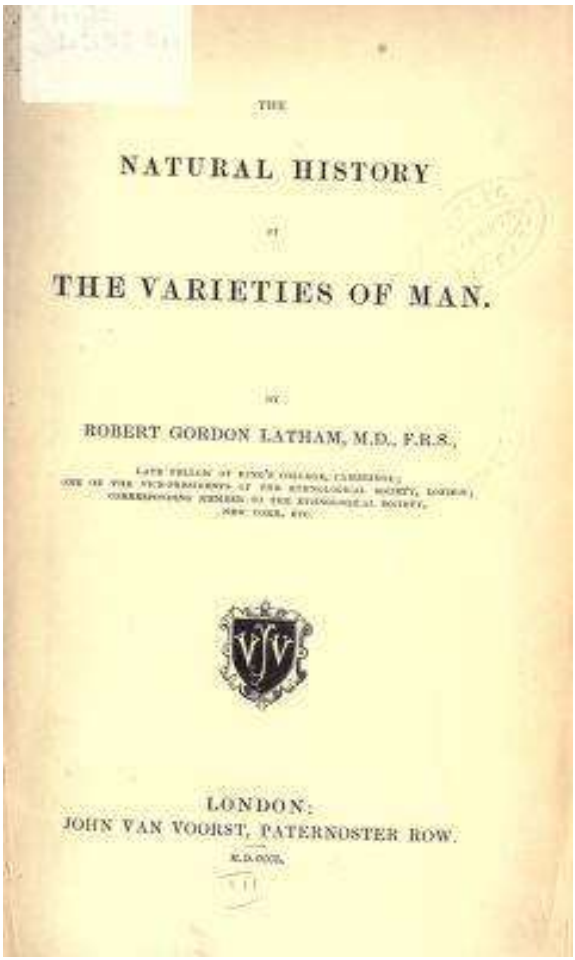

THE

NATURAL HISTORY

OF

THE VARIETIES OF MAN.

BY

ROBERT GORDON LATHAM, M.D., F.R.S.,

LATE FELLOW OF KING'S COLLEGE, CAMBRIDGE;
ONE OF THE VICE-PRESIDENTS OF THE ETHNOLOGICAL SOCIETY, LONDON;
CORRESPONDING MEMBER OF THE ETHNOLOGICAL SOCIETY,
NEW YORK, ETC.

LONDON:
JOHN VAN VOORST, PATERNOSTER ROW.

M.D. CCCL.

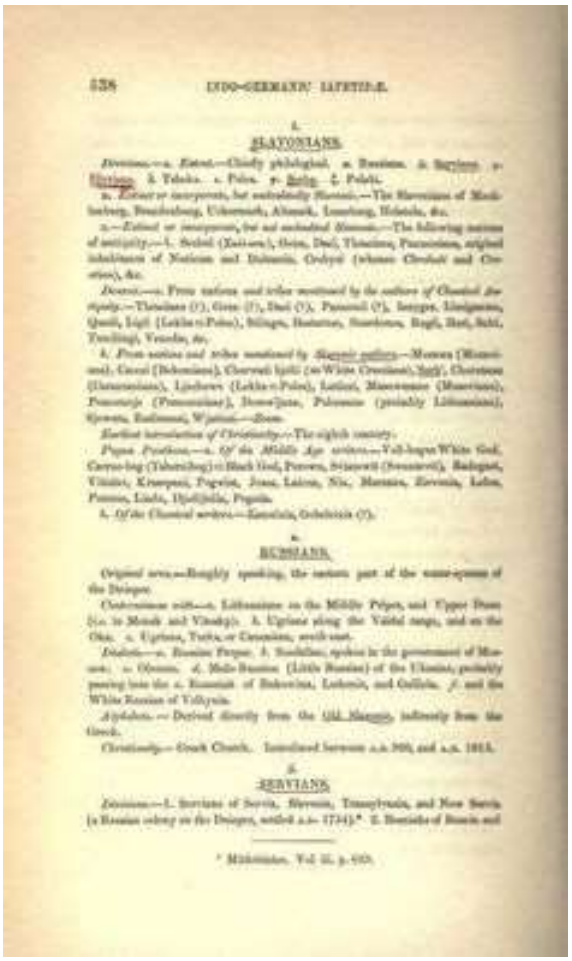

538 INDO-GERMANIC IAPETIDÆ.

4.

SLAVONIANS.

5.

RUSSIANS.

6.

SERVIANS.

Роберт Гордан Латам (Robert Gordan Latham): The Natural History of the Varities of Man , у свом делу пише :

Словени су живели у Макленбургу, Бранденбургу, Укерману, Алтмарку, Лунебургу, Холштајну и тд. Латам убраја у Словене: Сколоте (Ските), Гете, Дачане, Трачане, Панонце, првобитне становнике Норика и Далмације, Кробице, Јазиге, Лимигенте, Кваде, Лиге, Силинге, Бастране, Суардоне, Руге, Буре, Скире, Туркилинге, Венеде и тд. (Robert Gordan Latham: The Natural History of the Varities of Man, ст.538) У његовом времену, међу Србе Латам убраја: Србију, Славонију, Трансилванију, Нова Србија на Дњестру насељена 1754 године, Босанце и Херцеговце, Далматинце, Дубровчане и Црногорце. (ст.539,540)

Извор и назив дела :

The natural history of the varieties of man (1850)
Author: Latham, R. G. (Robert Gordon), 1812-1888
Subject: Ethnology
Publisher: London : Van Voorst, Printed by S. & J. Bentley and H. Fley)
Year: 1850

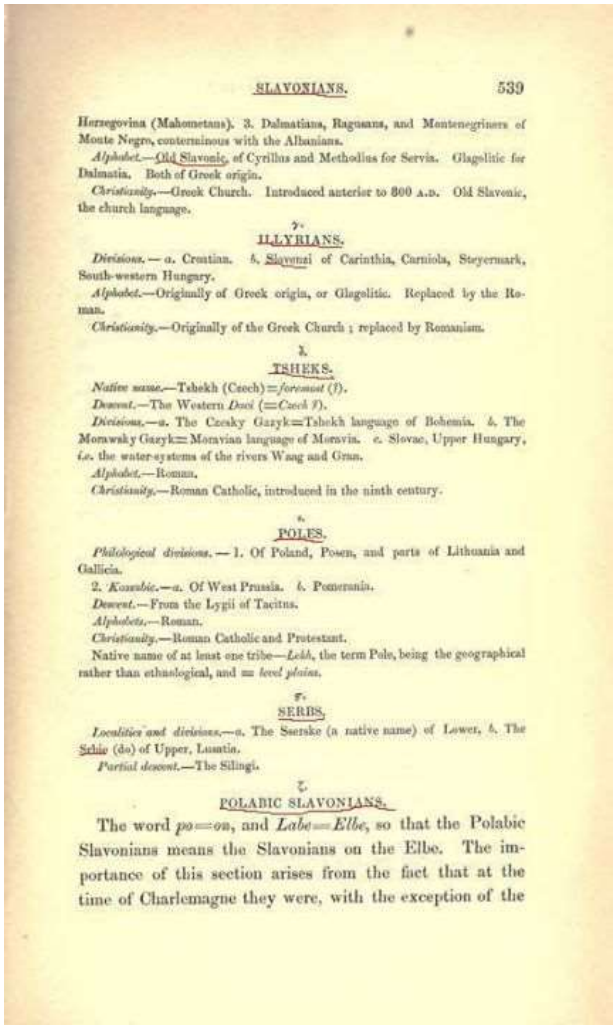

SLAVONIANS. 539

Herzegovina (Mahometans). 3. Dalmatians, Ragusans, and Montenegrinors of Monte Negro, conterminous with the Albanians.

Alphabet.—Old Slavonic, of Cyrillus and Methodius for Servia. Glagolitic for Dalmatia. Both of Greek origin.

Christianity.—Greek Church. Introduced anterior to 800 A.D. Old Slavonic, the church language.

7.

ILLYRIANS.

Divisions.—*a.* Croatian. *b.* Slavenzi of Carinthia, Carniola, Steyermark, South-western Hungary.

Alphabet.—Originally of Greek origin, or Glagolitic. Replaced by the Roman.

Christianity.—Originally of the Greek Church; replaced by Romanism.

8.

TSHEKS.

Native name.—Tshekh (Czech)=*foremost (?)*.

Descent.—The Western *Daci* (=*Czech ?*).

Divisions.—*a.* The Czesky Gazyk=Tshekh language of Bohemia. *b.* The Morawsky Gazyk=Moravian language of Morovia. *c.* Slovac, Upper Hungary, *i.e.* the water-systems of the rivers Wang and Gran.

Alphabet.—Roman.

Christianity.—Roman Catholic, introduced in the ninth century.

9.

POLES.

Philological divisions.—1. Of Poland, Posen, and parts of Lithuania and Gallicia.

2. *Kassubic.*—*a.* Of West Prussia. *b.* Pomerania.

Descent.—From the Lygii of Tacitus.

Alphabets.—Roman.

Christianity.—Roman Catholic and Protestant.

Native name of at least one tribe—*Lekh*, the term Pole, being the geographical rather than ethnological, and as *level plains*.

9.

SERBS.

Localities and divisions.—*a.* The Saersko (a native name) of Lower, *b.* The Schiw (do) of Upper, Lusatia.

Partial descent.—The Silingi.

7.

POLABIC SLAVONIANS.

The word *po*=*on*, and *Labe*=*Elbe*, so that the Polabic Slavonians means the Slavonians on the Elbe. The importance of this section arises from the fact that at the time of Charlemagne they were, with the exception of the

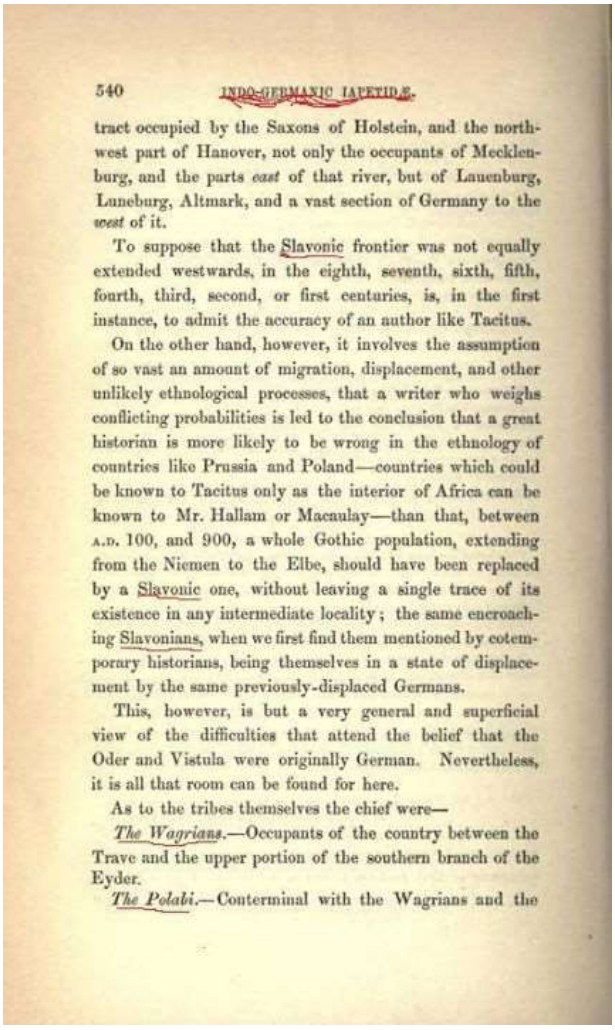

540 INDO-GERMANIC IAPETIDÆ.

tract occupied by the Saxons of Holstein, and the north-west part of Hanover, not only the occupants of Mecklenburg, and the parts *east* of that river, but of Lauenburg, Luneburg, Altmark, and a vast section of Germany to the *west* of it.

To suppose that the Slavonic frontier was not equally extended westwards, in the eighth, seventh, sixth, fifth, fourth, third, second, or first centuries, is, in the first instance, to admit the accuracy of an author like Tacitus.

On the other hand, however, it involves the assumption of so vast an amount of migration, displacement, and other unlikely ethnological processes, that a writer who weighs conflicting probabilities is led to the conclusion that a great historian is more likely to be wrong in the ethnology of countries like Prussia and Poland—countries which could be known to Tacitus only as the interior of Africa can be known to Mr. Hallam or Macaulay—than that, between A.D. 100, and 900, a whole Gothic population, extending from the Niemen to the Elbe, should have been replaced by a Slavonic one, without leaving a single trace of its existence in any intermediate locality; the same encroaching Slavonians, when we first find them mentioned by cotemporary historians, being themselves in a state of displacement by the same previously-displaced Germans.

This, however, is but a very general and superficial view of the difficulties that attend the belief that the Oder and Vistula were originally German. Nevertheless, it is all that room can be found for here.

As to the tribes themselves the chief were—

The Wagrians.—Occupants of the country between the Trave and the upper portion of the southern branch of the Eyder.

The Polabi.—Conterminal with the Wagrians and the

Јорга: Сви Славени су Серби, а такође су исто и савремени Бугари

СРБ :
Део текста који је у фокусу (серб.):
(страна 301)

»Код Румуна, Серби је име за све Славене, име које се примењује за целу групу народа, јер у Румунији Бугари су такође Серби. Уосталом, није познат начин говора шкеи[1], већ само сербски (сарбеште).«

Оригинални текст (фр.):
(страна 301)

„Chez les Roumains, « Serbe » signifie l'adoption d'un second nom pour les Slaves, nom qui est appliqué à toute la race, car, en Roumanie, les Bulgares sont des Serbes aussi. Du reste, on ne connaît pas une façon de parler des « Şchei », mais seulement celle des Serbes (sârbeşte).“

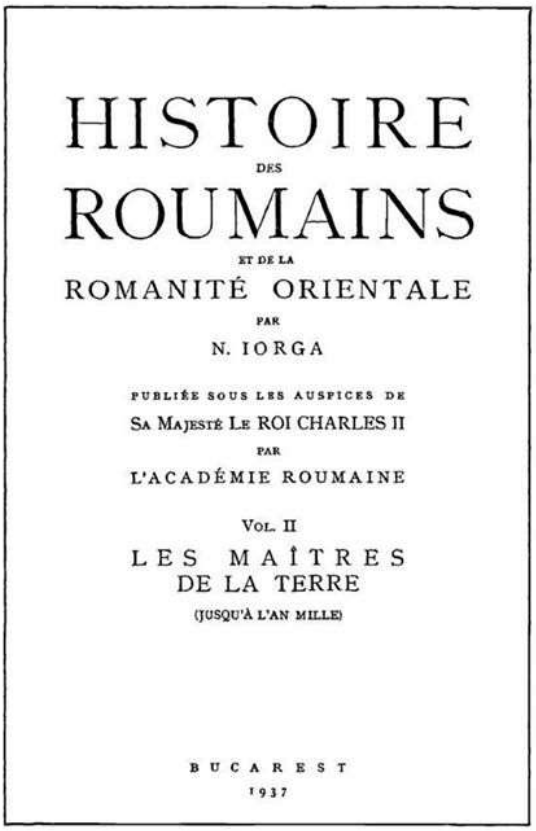
HISTOIRE
DES
ROUMAINS
ET DE LA
ROMANITÉ ORIENTALE
PAR
N. IORGA
PUBLIÉE SOUS LES AUSPICES DE
SA MAJESTÉ LE ROI CHARLES II
PAR
L'ACADÉMIE ROUMAINE
VOL. II
LES MAÎTRES
DE LA TERRE
(JUSQU'À L'AN MILLE)
BUCAREST
1937

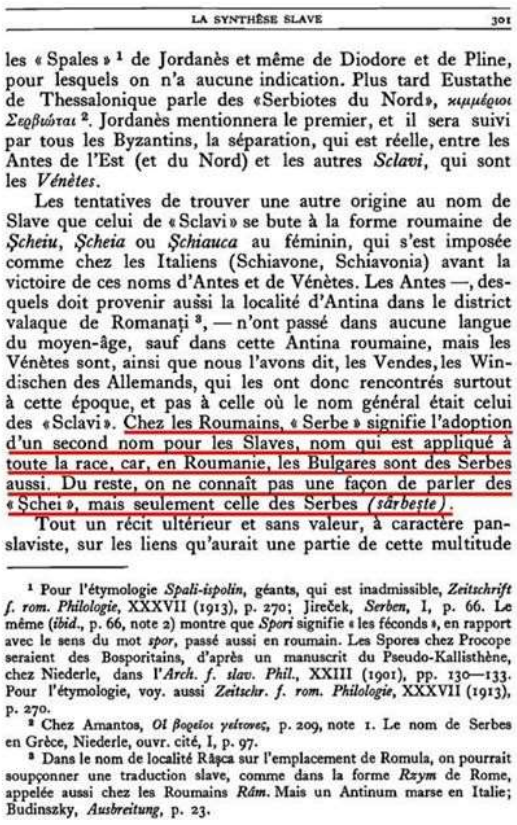
LA SYNTHÈSE SLAVE 301

les « Spales »[1] de Jordanès et même de Diodore et de Pline, pour lesquels on n'a aucune indication. Plus tard Eustathe de Thessalonique parle des «Serbiotes du Nord», *μιμέρσιοι Σερβῶται*[2]. Jordanès mentionnera le premier, et il sera suivi par tous les Byzantins, la séparation, qui est réelle, entre les Antes de l'Est (et du Nord) et les autres *Sclavi*, qui sont les *Vénètes*.

Les tentatives de trouver une autre origine au nom de Slave que celui de «Sclavi» se bute à la forme roumaine de *Şcheiu*, *Şcheia* ou *Şchiauca* au féminin, qui s'est imposée comme chez les Italiens (Schiavone, Schiavonia) avant la victoire de ces noms d'Antes et de Vénètes. Les Antes —, desquels doit provenir aussi la localité d'Antina dans le district valaque de Romanaţi[3], — n'ont passé dans aucune langue du moyen-âge, sauf dans cette Antina roumaine, mais les Vénètes sont, ainsi que nous l'avons dit, les Vendes, les Windischen des Allemands, qui les ont donc rencontrés surtout à cette époque, et pas à celle où le nom général était celui des «Sclavi». Chez les Roumains, « Serbe » signifie l'adoption d'un second nom pour les Slaves, nom qui est appliqué à toute la race, car, en Roumanie, les Bulgares sont des Serbes aussi. Du reste, on ne connaît pas une façon de parler des « Schei », mais seulement celle des Serbes (*sârbeşte*).

Tout un récit ultérieur et sans valeur, à caractère panslaviste, sur les liens qu'aurait une partie de cette multitude

[1] Pour l'étymologie *Spali-ispolin*, géants, qui est inadmissible, *Zeitschrift f. rom. Philologie*, XXXVII (1913), p. 270; Jireček, *Serben*, I, p. 66. Le même (*ibid.*, p. 66, note 2) montre que *Spori* signifie « les féconds », en rapport avec le sens du mot *spor*, passé aussi en roumain. Les Spores chez Procope seraient des Bosporitains, d'après un manuscrit du Pseudo-Kallisthène, chez Niederle, dans l'*Arch. f. slav. Phil.*, XXIII (1901), pp. 130—133. Pour l'étymologie, voy. aussi *Zeitschr. f. rom. Philologie*, XXXVII (1913), p. 270.

[2] Chez Amantos, *Οἱ βορειοι γειτονες*, p. 209, note 1. Le nom de Serbes en Grèce, Niederle, ouvr. cité, I, p. 97.

[3] Dans le nom de localité Răşca sur l'emplacement de Romula, on pourrait soupçonner une traduction slave, comme dans la forme *Rzym* de Rome, appelée aussi chez les Roumains *Râm*. Mais un Antinum marse en Italie; Budinszky, *Ausbreitung*, p. 23.

Извор (назив дела): „Histoire des roumains et de la romanité orientale“ (Volumul II), Les maîtres de la terre (jusqu'à l'an mille)
Страна: 301
Аутор: Nicu N. Iorga (1871-1940), тј. Nicolae Iorga, румунски историчар
Издавач: Académie Roumaine
Место штампања: Bucureşti (Regatul României: 1881-1947)
Година издања: 1937
Језик: француски
Писмо: латиница

[1] Рум. Şchei (славенски говор).

Везе Сармата (у које спадају и Алани) и Серба

Historische und geographische
Beschreibung
des Königreiches
Slavonien
und
des Herzogthumes
Syrmien,
sowol
nach ihrer natürlichen Beschaffenheit, als auch
nach ihrer itzigen Verfassung und neuen Einrichtung
in kirchlichen, bürgerlichen und militarischen
Dingen.
II. Buch.
Mit untermischten Nachrichten von den angränzenden Ländern und von den Illyrien, welche sich in denselben stark ausgebreitet haben.
Aus eigener Beobachtung und im Lande selbst gemachten Wahrnehmungen entworfen
von
Friedrich Wilhelm von Taube,
Kaiserl. Königl. Regierungsrathe.
Leipzig, 1777.

У 18 веку немачки хроничар и саветник цара Светог римског царства немачког народа[1] (1512-1806), Фридрих Вилхелм фон Таубе[2], аутор дела „Historische und geographische Beschreibung des Konigreiches SLAVONIEN und des Herzogthumes SIRMIEN, …“ (Leipzig, 1771), везано за Сармате наводи следеће:

„…Једно главно племе сарматско, које је од старине носило име Серби (Сербиер), прешло је већ пре Христова рођења из Азије право у Малу и Велику Пољску и онде се населило…“

На једном другом месту он наставља: наводећи разна имена за Сербе, попут следећих: Серблии, Серпули, Серпулли, Суирбли, …итд.

Њихово име (по њему) потиче од имена града Серблиа у Сарматији.

Назив дела: Historische und geographische Beschreibung des Königreiches Slavonien und des Herzogthums Syrmien: sowol nach ihrer natürlichen Beschaffenheit, als auch nach ihrer itzigen Verfassung und neuen Einrichtung in kirchlichen, bürgerlichen und militarischen Dingen. (Band II) Mit untermischten Nachrichten von den angränzenden Ländern und von den Illyrien, welche sich in denselben stark ausgebreitet haben. Aus eigener Beobachtung und im Lande selbst gemachten Wahrnehmungen entworfen von Friedrich Wilhelm von Taube.
Аутор: Немац Friedrich Wilhelm von Taube (1728-1778)
Место штампања: Leipzig (Königreich Preußen: 1701-1918)
Издавач: Kaiserl. Königl. wirkl. Regierungsrathe
Година издања: 1777
Језик: немачки
Писмо: латиница (готица)

P.S.
Обратите пажњу на стране: 43-46.

[1] Лат. Imperium Romanum Sacrum Nationis Germanicæ, тј. нем. Heiliges Römisches Reich Deutscher Nation.

[2] Нем. Friedrich Wilhelm von Taube.

Greuel der Verwüſtung anſchauen, welchen der Einbruch barbariſcher Völker als ein Sturmwind über dieſes blühende Land brachte: wodurch die röm. Herrlichkeit auf ewig ein Ende nahm.

§. 15. Faſt alle **Sarmaten** (Sarmatæ oder Sauromatæ) hatten ſchon vor der chriſtlichen Zeitrechnung Kolchis, ihr urſprüngliches Vaterland in Aſien an den Küſten des ſchwarzen Meeres, verlaſſen und waren nach Europa übergegangen, allwo ſie in folgenden Zeiten **Wenden, Slaven** *), **Slawinier**, (Vinidi, Venedi, Slavi, Slavini) genannt wurden. Ein Schwarm von ihnen ſetzte ſich im I. Jahrhundert zwiſchen dem karpathiſchen Gebirge, der Donau und Theis im Lande der Jazyger feſt, welchen die Römer mit den Waffen in der Hand von ſeinen räuberiſchen Einfällen in Pannonien abhalten mußten **).

Ein Hauptſtamm der Sarmaten, welcher von Alters her den Namen der **Serbier** führete ***), war bereits vor Chriſti Geburt gerade aus Aſien nach Klein- und Groß-Polen gezogen und daſelbſt ſeßhaft geworden. Als

*) Die älteſten Einwohner Pannoniens haben ſchon den Namen Slawen geführet.

**) Unter der Regierung des K. Tiberius brachen die Sarmaten in Pannonien ein, welches ſie mit Feuer und Schwerdt verheereten. Als Caligula mit den Deutſchen in Krieg verwickelt war, fielen die Sarmaten abermals in Pannonien ein und richteten eine ſchreckliche Verwüſtung an.

***) Bey den alten Geſchichtſchreibern haben die Serbier mancherley Namen. Sie heiſſen Serpuli, Serbii, Serpilly, Syrbli u. ſ. w. Vermuthlich rührete der Namen von der Stadt Serbia in Sarmatien her.

Als den Serbiern ihre Wohnſitze in Polen zu eng wurden, gieng ein zahlreicher Schwarm von ihnen nach Deutſchland, deſſen öſtlichen von Volk und Einwohnern entblößten Theil die Serbier beſetzten und wiederum bevölkerten *). Diejenigen Serbier, welche den gebirgigen Theil des Boier-Landes oder heutigen Böheims und Mährens bewohneten, wurden Horvati, (Hrbati) Chorbati, oder **Chrovaten**, d. i. **Bergbewohner** genannt, woraus der Namen der **Croaten** geſchmiedet iſt.

Die Sarmaten, die ſich zwiſchen der Donau, Theis, und dem karpathiſchen Gebirge niedergelaſſen hatten und zum Unterſchied der Serbier bey den Römern Sarmatæ limigantes hießen, wurden immer ſtärker, zahlreicher und räuberiſcher. Sie fielen den Römern alle Jahre ins Land und plünderten daſſelbe rein aus: wodurch K. **Diocletian** bewogen ward, zwiſchen der Donau und Theis in dem Winkel, den dieſe 2 Ströme bey ihrem Zuſammenfluſſe machen, einen ſtarken und noch vorhandenen Wall anlegen zu laſſen, um den Streifereyen der Sarmaten einen Riegel vorzuſchieben **). Als ſie nun ſahen, daß ſie ſich in Pannonien

*) Die Heerzüge der deutſchen Völker nach Pannonien, Dacien, Möſien, Italien, Spanien, Afrika, Gallien und Britannien, machten den polniſchen Serbiern in Deutſchland Platz. Sie beſatzen die leer ſtehenden Länder und breiteten ſich gewaltig aus.

**) Damit Diocletian ſeinen Cordon recht ſtark machen mögte: ſo erwählte er dazu einen Platz jenſeit der Donau, (von Pannonien aus zu rechnen) und zwar in einer Gegend, die von Natur ſoſt und auf beyden Seiten von 2 ſtarken Flüſſen bedeckt iſt. Ueberdem wurden dieſe 2 Ströme bey ihrer Vereinigung

nonien und Illyrien keinen Sitz erfechten konnten: ſo räumeten die meiſten von ihnen im VII. Jarhundert dieſe Gegenden und zogen über das Karpathiſche Gebirge nach Polen und Deutſchland *). Allein ſie entzweyeten ſich mit den Serbiern und Croaten ihren Brüdern, welche, wie gedacht, lange vorher Polen, Schleſien, Mähren, Böheim, die Lauſitz, Meiſſen und andere deutſche Landſchaften beſetzt hatten; folglich daſelbſt mehr Recht, als dieſe Neuankömmlinge zu haben glaubten. Die Folgen des Zwiſtes waren weiter nichts, als daß im VII. Jahrhundert ſehr viele Serbier und Croaten ihre alten Wohnſitze in Polen und Böheim verlieſſen. Sie rückten durch das Land der Jazyger an die Donau. Der griechiſche Kaiſer **Heraklius**, welcher damals Hülfsvölker wider ſeine Feinde brauchte und eine Horde Türken in Dienſt genommen hatte **), nahm auch die Serbier und Croaten in Sold. Jedoch, wir müſſen erſt wieder ins IV. Jahrhundert zurückgehen. Als

einigung allzeit von bewaffneten röm. Schiffen vertheidiget. Die Schanze ſelbſt, welche von den unwiſſenden Hungarn vallum Trajani genannt wird, geht von der Donau gegen Nordoſten bis an die Theis, iſt 13'000 rheinl. Klafter lang, 3 breit und 2 hoch. Der Graben, der vor dem Walle liegt, iſt ſo ſeicht geworden, daß ſeine Tiefe nicht mehr über 1 Paar Schuhe beträgt.

*) Als damals dieſe Sarmaten nach Böheim kamen: ſo erhielten ſie zuerſt den Namen der Lechen und Tſchechen, welchen die Serbier und Croaten niemals geführet hatten. Die Böhmen werden auch noch von den Slawoniern und allen Illyriern beſtändig Tſchechen genannt.

**) Um dieſe Zeit wurden die Türken zuerſt bekannt. Sie waren Tartarn und wohnten zwiſchen dem ſchwarzen und Kaſpiſchen Meer.

Als das abendländiſche Kaiſerthum theils wegen ſeiner gar zu weiten Ausdehnung, theils wegen der elenden Regierung unterſchiedlicher Kaiſer, theils auch aus noch anderen Urſachen ſich ſeinem Verfall zu nähern begann: ſo ward daſſelbe auf allen Seiten und zwar zuerſt in Illyrien von ſtreitbaren, rauhen und bisher wenig bekannt geweſenen Völkern muthig angefallen und zuletzt gegen Ende des V. Jahrhunderts gänzlich zertrümmert und zu Grunde gerichtet. Wenn man etwa die Hunnen, Sarmaten und Awarer *) ausnimmt: ſo ſind faſt alle übrigen urſprünglich deutſche Völker geweſen.

Die allererſten, welche in Illyrien einbrachen, waren die **Wandalier** oder Wandeler (Vandali): Sie nahmen den Römern am Ende des III. Jahrhunderts ein Stück von Illyrien und ſonderlich Pannonien weg. Als ſie im IV. Jahrhundert nach Gallien zogen: ſo fielen die **Geten, Gepider** oder **Gothen** **), imgleichen die

*) Sowol die Sarmaten, als auch die Hunnen und die Awarer kamen aus Aſien: doch führeten daſelbſt die Awarer den Namen der Geugener.

**) Geten, Gepider, Gothen, ſind dreyerley Namen eines einzigen Volkes, welches ein Stamm der Dacier war. Gothi idem, qui Daci, ſchreibt Tacitus. Ihr älteſter Wohnſitz war in Sarmatien oder Polen, am Fuß des karpathiſchen Gebirges. Von dannen zogen ſie in die Halbinſel Krim und bewohnten ſchon vor der chriſtlichen Zeitrechnung die Küſten des euxiniſchen Meerbuſens. Als Ovidius nach Tomos verbannet ward: ſo lernete er ihre Sprache und machte gothiſche Gedichte. Endlich wurden ſie von den Hunnen verdränget und kamen im IV. Jahrh. die Donau herauf, brachen in Illyrien ein und von dort in Italien, Gallien und Spanien: weshalben die ſüdliche Küſte von Frankreich lange

Zeit

Сорбиодунум: град Сорба,Серба, Сиерба,Сирба, Срба, Сарба

NOTES AND QUERIES. 207

Edge Lane, near Liverpool, who died on December 30th, 1807, was the same person who was baptized on May 26th, 1731. In answer, I may say that it was only by a most accidental circumstance that I was able to obtain even the scanty particulars furnished. The old lady had confided all her early friends. She had long been looked on as a sort of family relic of a bygone age. Her old servant, who had faithfully served her for nearly fifty years, died two years before herself. She was the only depository of the secret as to the great age of her mistress: and, though often questioned, she never communicated it to any one. But to her sister, who succeeded to her place beside Miss Billings, she told that years ago, it had been necessary, in connection with a will, to obtain certified evidence of relationship or identity, and that Miss Billings had then sent her to Yorkshire, near Pontefract, assuring her that that was the place of her birth. We had traditional and other evidence to the same effect. She had, it is known, a brother and sister, and she was the senior of both. The brother died in 1817, aged forty-seven years. The Heath Committee in this town employed an officer to make inquiries as to the matter, who, I understand, after some research, rested quite satisfied with the truth of the circumstances. Miss Billings would never speak of the past, and always resented any reference to her great age. She had long been blind, almost deaf for years, her skin hung extremely loose, and was most curiously wrinkled. An old lady, herself upwards of eighty years, who called to see her in my presence, looked quite fresh and youthful in comparison. Should any further particulars as to dates come to hand, I will communicate them. JOHN HEWITSON.

15, West Derby Street, Liverpool.

KINGSTLEY'S "HEREWARD KINGSTON" (3rd S. vii. 178.)—In reference to Mr. KINGSTLEY'S article on this subject in "N. & Q." No. 180, will you allow us to deny having ever made any assignment, either expressed or understood, to print that work. Mr. KINGSTLEY undertook to make the First Folio Edition of Shakspeare for the sake of the notice we have recently lavished, and to clear it as far as we could of printers' errors. We agreed to his inserting a few conjectural emendations, on condition that attention was specially called to them, and the old reading given at the end of each play; but he never asked us to undertake the Shakspeare Dictionary, nor was shewn it to us, till after half of the Shakspeare itself was printed; and had he in any way given us to understand that his preparing the text would involve the publishing of his Comments, we should have been obliged to decline his assistance. BELL & DALDY.

THE SLAVONIANS IN ENGLAND (3rd S. vii. 181.) Permit me to correct the following errata in my

206 NOTES AND QUERIES.

Queen on p. 181: for Wichtes there should be Wichtes; for Thafarzik, Shafarzik; for nation, nations.

I have to add, that as a further proof of the Slavonic origin of the Wiltuni, the former inhabitants of Wiltshire, there seem to serve effectively the fact that Old Sarum was called by the Britons Sorbiodunum; that is, the town of the Sorbs. Now Serbs, Sorbi, Sarbi, Sirbi, Srbi, Sarbi was the native name of the ancient Slavonians; and even until late more than 7,000,000 of Slavonians under Austrian and Turkish rule call themselves Srbi; and therefore, according to Shafarzi, a countryman, a native, and in relation to the British term nation (ante.)

A similar term have the Germans in Thiotisc, Diutisk, Deutsche, Teuton, from Gothic thiuda (nation, gens.) CONSTITUTUS.

GLADSTONE FROM ATHENS (3rd S. vii. 149.)—Will Mr. I. WARDROPER accept the following translation of the Latin Gothick, on the Dodwell Pots?—

"I am called Hydria: do you ask me why? Because my compound nine good things supplies. Fresh, water, honey, wine, and bread combine With pepper, herbs, oil, salt to make the mine."

F. C. H.

MATTHEW (3rd S. v. 225.)—It will be remembered that R. H. C. suppose that Matthew, as the name of a place, is a compound of the old Irish mate, to surround, and fedan, a hill. This derivation — somewhat different from any that I have seen elsewhere — receives confirmation from two articles that I have lighted on in M. MICHEL'S Glossary to his Rimes Guernesiaises, published some years ago, but without a date, by Heighin, Hatchard, & Co. :—

"Faire, v. a. Cite, fonde; mod. fit. Anciens. "Faire. Mettre par, v. f. Mettre par quatre à mal le. Anciens. Eng. Mayhem. Emmayed."

It is clear that the Fiefs of Guernsey — probably known by the same name on the neighbouring coast of Normandy — is no other than the fedan of R. H. C., or, as it is spelled in the Pronunciation Normande, fefans. And as this is clearly at the root of the verse — Mettre au fefan — it seems almost beyond a doubt that the English name Mayfield, given to the same place, must have a similar origin.

Whether the parish of St. Mary Matthon owes its name to the abundance of this medicinal herb once growing on its open commons, or, as R. H. C. suggests, to some medical virtues of its petrous earth, is still a question open for discussion.

The French word fronde evidently comes from fonderie. But how came a hill to be called fonderie (a thief) in Latin, and fedan in English? Might we not go a step further? and, as there is a striking similarity of sound between

whether and mether, might we not be led to suspect that originally these two words had something to do with one another? P. S. C.

ROYAL STANDARD AND UNION FLAG (3rd S. vii. 186.)—At Hampton Court are two very interesting pictures, which severally represent the coronation of Charles II. from Holland, in 1660, and that of William III. in 1689, both towards being on their way to the shores of England. The Royal Standard in both pictures is a large red flag, upon the centre of which King Charles charges his Stuart shield-of-arms, which King William, in the same manner, displays his royal shield, with its accessories of supporters, crest, mantle, &c. The usage is still prevalent in the blazonry of the accessories of continental states, but the sovereign of our own country now blazons the changes of the royal arms over the entire field of the Royal Standard or Banner. I think we may assume that both King Charles and King William, when landing, displayed the same standards that were hoisted by them on the occasion of their enthronization; and, accordingly, I believe, R. S. Q. may confidently consider the Royal Standard of Charles II. when he landed "to restore possession of his kingdoms," to have been a large plain red flag, charged with the Royal Shield of the Stuart sovereigns of Great Britain.

As a matter of course, whenever the Union flag was displayed by Charles II. it was the first of the two Union banners which had been adopted by James I. in 1606, and which symbolized the union of England and Scotland in the union of the Crosses of St. George and St. Andrew; the incorporation of the red saltire of St. Patrick into the Union Flag marks the political union of the three kingdoms of England, Scotland, and Ireland, in the commencement of this present century.

The usage in use in the time of Charles II. appears to have been a red flag containing the St. George; this ensign, with a plain red flag, and another red flag containing the first Union in place of the St. George, appear in the Hampton Court picture of the enthronization of William III., and I know no earlier example of such an appearance of the Union in an ensign.

The exhibition of H. R. G., as he very justly admits, has "nothing to do with the matter" of the frame in the Palace of Westminster, to which he alludes; still I cannot admit that his is "idle" criticism, since he would seek by it to secure for our national works of art of the highest order erroneous historical accuracy. Bad heraldry may not necessarily imply bad art; but surely artist has a right to expect good heraldry: at any rate, it must be a grave inducement to an historical painting, which professes to deal historically with an important incident in history, should such a picture conspicuously record the return of Charles II. to England, to "enjoy his own again," to have

Google

СРБ :
Текст у фокусу :

Славонци у Енглеској (3rd S. vii. 181.)
Дозволите ми да исправим следећу erratu у свом упиту на страни 181:уместо Welehes треба да стоји Weletes; уместо Thafarzik, Shafarzik; уместо nation, nations.
Морам да додам, да није било даљих доказивања о славонским коренима Велетеса, некадашњих становника Вилшира, изгледа да успешно нервира чињеница да је древни Сарум од стране Брита зван Сорбиодунум; да је то је град Сорба. Сада Сорби, Серби, Сиерби, Сирби, Срби, Сарби чије је име било аутохтоно име древних Славоната; и чак до сада више од 7.000.000 Славоната под аустијском и турском влашћу зову себе Срби; и означавају, по Шафарику, сународника, рођака, и повезано је са индијским термином серим (нација).

Извор и назив дела :
Наслов : Notes and Queries
Сарадник : Oxford Journals (Firm)
Издавач : Oxford University Press, 1865
Оригинал из : Универзитет у Мичигену

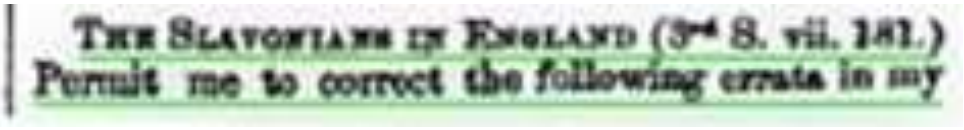
THE SLAVONIANS IN ENGLAND (3rd S. vii. 181.)
Permit me to correct the following errata in my

Query on p. 181: for Welehes there should be Weletes; for Thafarzik, Shafarzik; for nation, nations.

I have to add, that as a further proof of the Slavonic origin of the Weletes, the former inhabitants of Wiltshire, there seem to serve efficiently the fact that Old Sarum was called by the Britons *Sorbiodunum*; that is, the town of the *Sorbes*. Now *Sorbi*, *Serbi*, *Sierbi*, *Sirbi*, *Srbi*, *Sarbi* was the native name of the ancient Slavonians; and even until now more than 7,000,000 of Slavonians under Austrian and Turkish rule call themselves Srbi; and signifies, according to Shafarzi, a countryman, a native, and is related to the Indish term *serim* (natio.)

NOTES AND QUERIES.

THIRD SERIES—VOL. VII. VIII

NOTES AND QUERIES:

A

Medium of Inter-Communication

FOR

LITERARY MEN, GENERAL READERS, ETC.

"When found, make a note of."—Captain Cuttle.

THIRD SERIES.—VOLUME SEVENTH.

JANUARY—JUNE 1865.

LONDON:

PUBLISHED AT THE

OFFICE, 32 WELLINGTON STREET, STRAND, W.C.

1865.

Брун: Бели и Црвени Серби на Хемском полуострву

The *Serbi* or *Serbli* migrated from the Great or White Servia, one or other, but which of the two it is difficult to determine;[x] the country is supposed to be the present Galicia. The people were divided into the Red and White *Serbi;* they remained for some time in Macedonia, where the town of Servitza is still a monument of their invasion, and settled afterwards on the banks of the Morava and the Drina. Some of them however did not remove from Macedonia, and their flourishing, rich and warlike state braved all the power of Byzantium. One of their colonies advanced into the Peloponnesus, and was in time confounded with the ancient inhabitants. The Red Servians not only occupied the whole of Servia, of which a part was called Rascia, but founded in Dalmatia the dutchy or *zupania* of Zacholmia, the petty states of Terbun and Narenta, and the town of Dioclea, the birth place of the emperor Diocletian, who adorned it with temples and palaces, which have been since overwhelmed in the marshy waters of the lake *Lignester*. The White Servians possessed the whole of Bosnia to the banks of the Verbaz, and divided it into small principalities and republics, that were oppressed at different periods, by the Bulgarian and Hungarian kings. Bosnia from being a Servian Zupania became a Hungarian province; and the bannat of Mazovia was formed in the north of Servia by the monarchs of Hungary. While the Servians were scattered in the interior of Illyria, a number of Polish-Slavonians migrated from the Great *Chrobatia* on the Carpathian

Invasions of the Serbi.

Croatian lava-sions.

[x] See Dolci, de Linguæ Illyricæ vetustate et amplitudine. [y] Festus, p. 143. "Orcum quem dicimus, ait Verrius, ab antiquis dictum Vragum." *Vrag*, a demon in Slavo-Illyrian; *urog*, idem in Polish; *vraam*, to kill in Albanian. [z] Beli is pronounced veli by the Byzantines, it may signify *bieli*, white, or *weli*, great.

СРБ: (страна 125)

1. »Људи су ти, били подељени на црвене и беле Сербе; они су остали неко време у Македонији, где је град Сербица још увек споменик њихов...«

2. »Црвени Серби не само да су на целој територији Сербије, чији један део је назван Рашка, они су основали у Далмацији Краљевство и жупанију Захумље, и ситне државе Тербун и Нарент, краљевину и град Диоклеју...«

3. »Бели Серби су поседовали читаву Босну на обалама Врбаса ...«

Оригинални текст (енг.): (страна 125)

1. »The people were divided into the Red and White Serbi; they remained for some time in Macedonia, where the town of Servitza is still a monument of their...«

2. »The Red Servians not only occupied the whole of Servia, of which a part was called Rascia, but founded in Dalmatia the dutchy or zupania of Zacholmia, the petty states of Terbun and Narenta, and the town of Dioclea...«

3. »The White Servians possessed the whole of Bosnia to the banks of the Verbaz...«

Извор (назив дела): „Universal geography; or, A description of all the parts of the world on a new plan, according to the great natural divisions of the globe, accompanied with analytical, synoptical and elementary tables.“ (Volume 4)
Стране: 61 и 125
Аутор: Malthe Conrad Bruun (1775-1826), дански географ, који је познатији у Свету по свом француском имену Conrad Malte-Brun
Издавач: John Laval and S. F. Bradford
Место штампања: Philadelphia, Pennsylvania (United States of America: 1776-)
Година издања: 1829
Језик: енглески
Писмо: латиница

UNIVERSAL

GEOGRAPHY,

OR

A Description

OF

ALL THE PARTS OF THE WORLD,

ON A NEW PLAN,

ACCORDING TO THE GREAT NATURAL DIVISIONS OF THE GLOBE;

ACCOMPANIED WITH

ANALYTICAL, SYNOPTICAL, AND ELEMENTARY TABLES.

BY M. MALTE-BRUN.

IMPROVED BY THE ADDITION OF THE MOST RECENT INFORMATION, DERIVED FROM VARIOUS SOURCES.

VOL. IV.

CONTAINING THE THEORY, OR MATHEMATICAL, PHYSICAL, AND POLITICAL PRINCIPLES, OF GEOGRAPHY.

PHILADELPHIA
JOHN LAVAL AND S. F. BRADFORD.
1829

Languages Celto-Latin.
- a. Italian.
- b. Provençal.
- c. French.
- d. Spanish.

III. SLAVONIAN NATIONS.

ANCIENT BRANCHES KNOWN TO THE GREEKS AND ROMANS.

1. Scythians divided into castes and tribes. (M.B.)
   - a. Royal Scythians, the ruling tribe, who spoke the Zend or another dialect of Upper Asia.
     * Fourteen Medo-Scythian words found in Herodotus.
   - b. Scythians, employed as husbandmen. Vassals, probably Slavonian tribes, sold as slaves.
     * Scythian dialect, not unknown to Aristophanes. Words in Pliny. Inscriptions at Olbia.
   - c. Scythian shepherds, vassal tribes, probably Finnic or Tchoudes. (Bayer, &c.)
2. Sarmates, a conquering horde, resembling in their physiognomy the Mongol Tartars. (M.B.)
   - a. Sarmates, proper.
   - b. Jaxamates, (perhaps the same as the Jazyges.)
   - c. Exomates.
   - d. Thisomates, (inscription of Protagoras.)
3. Ostro-Goths, conquerors of the Sarmatians. See below.

B. *Ancient Slavonian Nations.*

1. Southern Slavonians.
   - a. Henetes in Paphlagonia? †. (Sestrencewicz.)
   - b. Cappadocians? (Idem.)
   - c. Crobizy, (Chrowitzy,) in Thrace, ×. (M.B.)
   - d. Bessi, idem. ×
   - e. Triballes, (Drewaly?) †
   - f. Dardani, from darda, a dart? (M.B.)
   - g. Different tribes on the mountains of Greece.
   - h. Carni and Istri.
   - i. Veneti, according to some authors.
2. Northern Slavonians.
   - a. The Serbi and the Vali, near the Rha. (Wolga.)
   - b. Roxolani, × called afterwards Ros.
   - c. Budini, a Gothic or Slavonic people. †
   - d. Bastarnæ and Peucini.
   - e. Daces, the people that gave to the Dacian towns the Slavonic terminations in ava. ×
   - f. Olbiopolites of the second century, mixed with the Greeks. †
   - g. Pannonii, (Pan, a Lord?)
   - h. Carpi, in the Carpathian mountains.
   - i. Bicssi, in the Biecziad mountains.
   - k. Sabogues, &c.
   - l. Lygii, afterwards Licschi, &c. &c.
   - m. Mougilones, and others mentioned by Strabo.
   - n. Venedi or Venedæ, called afterwards Wendes, near the mouths of the Vistula.
   - o. Semnones, between the Oder and the Elbe? ×.
   - p. Vindili, mentioned by Pliny.
   - q. Osi, mentioned by Tacitus, (Otschi, fathers.)

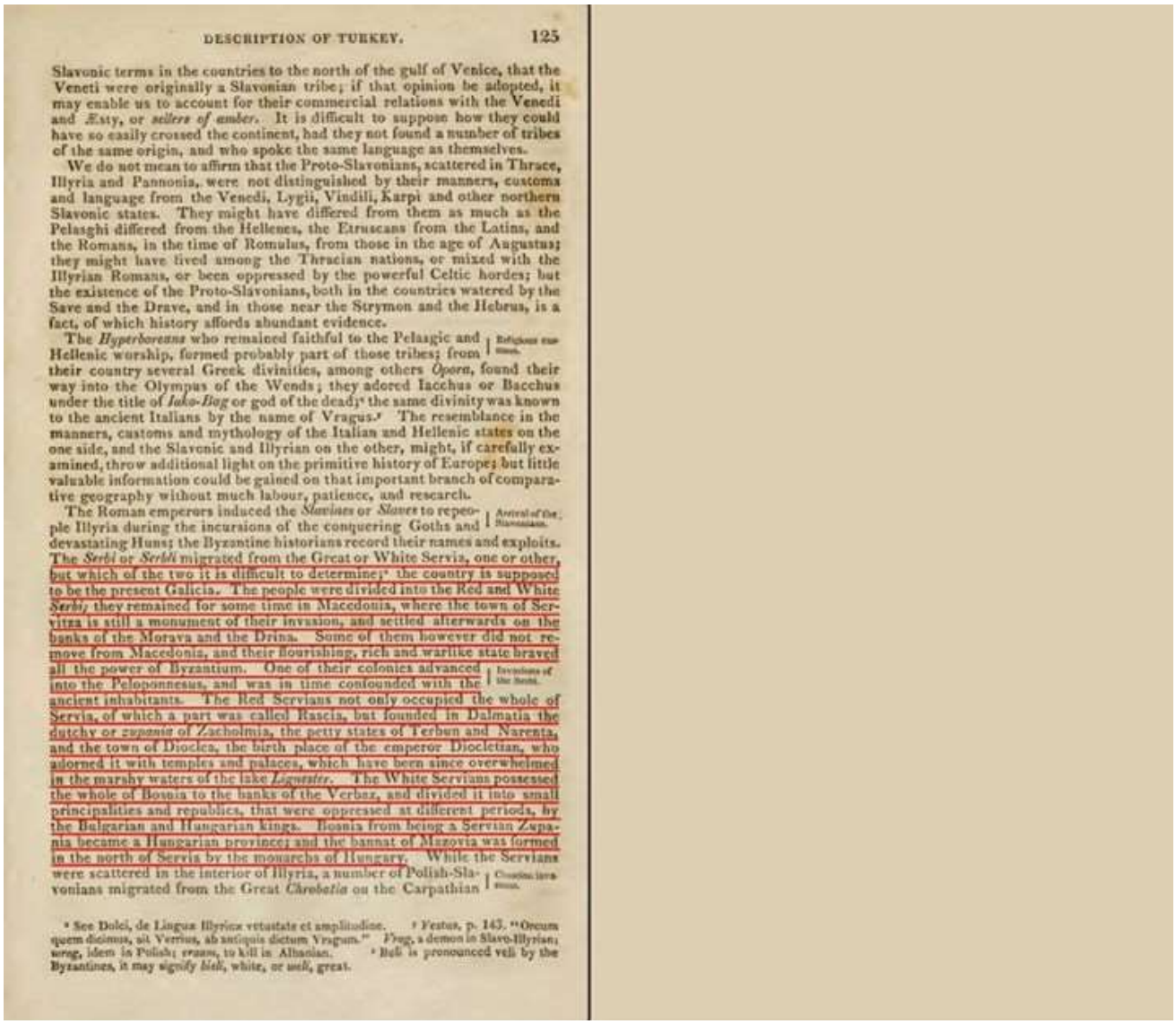

DESCRIPTION OF TURKEY. 125

Slavonic terms in the countries to the north of the gulf of Venice, that the Veneti were originally a Slavonian tribe; if that opinion be adopted, it may enable us to account for their commercial relations with the Venedi and Æsty, or *sellers of amber*. It is difficult to suppose how they could have so easily crossed the continent, had they not found a number of tribes of the same origin, and who spoke the same language as themselves.

We do not mean to affirm that the Proto-Slavonians, scattered in Thrace, Illyria and Pannonia, were not distinguished by their manners, customs and language from the Venedi, Lygii, Vindili, Karpi and other northern Slavonic states. They might have differed from them as much as the Pelasghi differed from the Hellenes, the Etruscans from the Latins, and the Romans, in the time of Romulus, from those in the age of Augustus; they might have lived among the Thracian nations, or mixed with the Illyrian Romans, or been oppressed by the powerful Celtic hordes; but the existence of the Proto-Slavonians, both in the countries watered by the Save and the Drave, and in those near the Strymon and the Hebrus, is a fact, of which history affords abundant evidence.

The *Hyperboreans* who remained faithful to the Pelasgic and Hellenic worship, formed probably part of those tribes; from their country several Greek divinities, among others *Opora*, found their way into the Olympus of the Wends; they adored Iacchus or Bacchus under the title of *Iako-Bag* or god of the dead;[e] the same divinity was known to the ancient Italians by the name of Vragus.[f] The resemblance in the manners, customs and mythology of the Italian and Hellenic states on the one side, and the Slavonic and Illyrian on the other, might, if carefully examined, throw additional light on the primitive history of Europe; but little valuable information could be gained on that important branch of comparative geography without much labour, patience, and research.

The Roman emperors induced the *Slavines* or *Slaves* to repeople Illyria during the incursions of the conquering Goths and devastating Huns; the Byzantine historians record their names and exploits. The *Serbi* or *Serbli* migrated from the Great or White Servia, one or other, but which of the two it is difficult to determine;[g] the country is supposed to be the present Galicia. The people were divided into the Red and White *Serbi*; they remained for some time in Macedonia, where the town of Servitza is still a monument of their invasion, and settled afterwards on the banks of the Morava and the Drina. Some of them however did not remove from Macedonia, and their flourishing, rich and warlike state braved all the power of Byzantium. One of their colonies advanced into the Peloponnesus, and was in time confounded with the ancient inhabitants. The Red Servians not only occupied the whole of Servia, of which a part was called Rascia, but founded in Dalmatia the dutchy or *zupania* of Zacholmia, the petty states of Terbun and Narenta, and the town of Dioclea, the birth place of the emperor Diocletian, who adorned it with temples and palaces, which have been since overwhelmed in the marshy waters of the lake *Lignester*. The White Servians possessed the whole of Bosnia to the banks of the Verbaz, and divided it into small principalities and republics, that were oppressed at different periods, by the Bulgarian and Hungarian kings. Bosnia from being a Servian Zupania became a Hungarian province; and the bannat of Mazovia was formed in the north of Servia by the monarchs of Hungary. While the Servians were scattered in the interior of Illyria, a number of Polish-Slavonians migrated from the Great *Chrobatia* on the Carpathian

[e] See Dolci, de Linguæ Illyricæ vetustate et amplitudine. [f] Festus, p. 143. "Orcum quem dicimus, ait Verrius, ab antiquis dictum Vragum." *Vrag*, a demon in Slavo-Illyrian; *wrag*, idem in Polish; *vraam*, to kill in Albanian. [g] Buli is pronounced veli by the Byzantines, it may signify *bieli*, white, or *weli*, great.

Наречја и диалекти који су, и који изворно припадају сербском језику

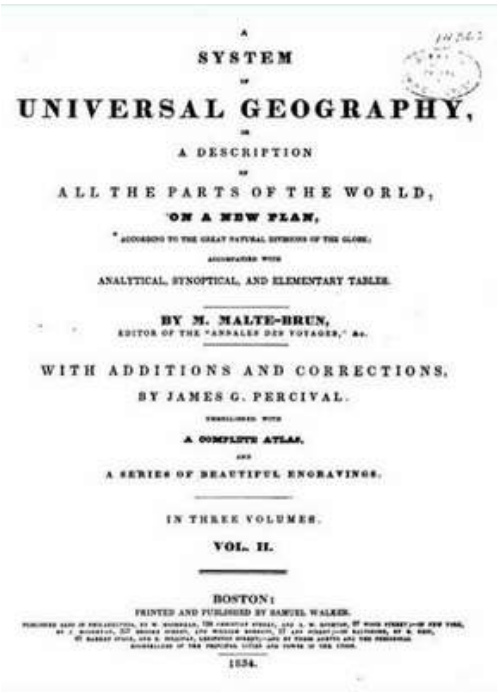

A SYSTEM OF UNIVERSAL GEOGRAPHY, OR A DESCRIPTION OF ALL THE PARTS OF THE WORLD, ON A NEW PLAN, ACCORDING TO THE GREAT NATURAL DIVISIONS OF THE GLOBE; ACCOMPANIED WITH ANALYTICAL, SYNOPTICAL, AND ELEMENTARY TABLES.

BY M. MALTE-BRUN, EDITOR OF THE "ANNALES DES VOYAGES," &c.

WITH ADDITIONS AND CORRECTIONS, BY JAMES G. PERCIVAL.

TRANSLATED WITH A COMPLETE ATLAS, AND A SERIES OF BEAUTIFUL ENGRAVINGS.

IN THREE VOLUMES.

VOL. II.

BOSTON: PRINTED AND PUBLISHED BY SAMUEL WALKER.

1834.

300 EUROPE. [BOOK XCVI

MODERN NATIONS AND LANGUAGES DESCENDED FROM THE PELASGO-HELLENO-ETRUSCAN BRANCHES.

SLAVONIAN NATIONS AND LANGUAGES KNOWN SINCE THE TIME OF ATTILA.

I. SLAVONIANS PROPER.

A. Eastern and Southern Branch. (Dobrowski, Vukov.)

III. SLAVONIC OR WINDIC FAMILIES.

ANCIENT BRANCHES KNOWN TO THE GREEKS AND ROMANS.

A. Nations who were masters of the Slavonian countries.

B. Ancient Slavonian Nations, (without any general denomination in the classic authors.)

B. Central and Western Branch. (Dobrowski.)

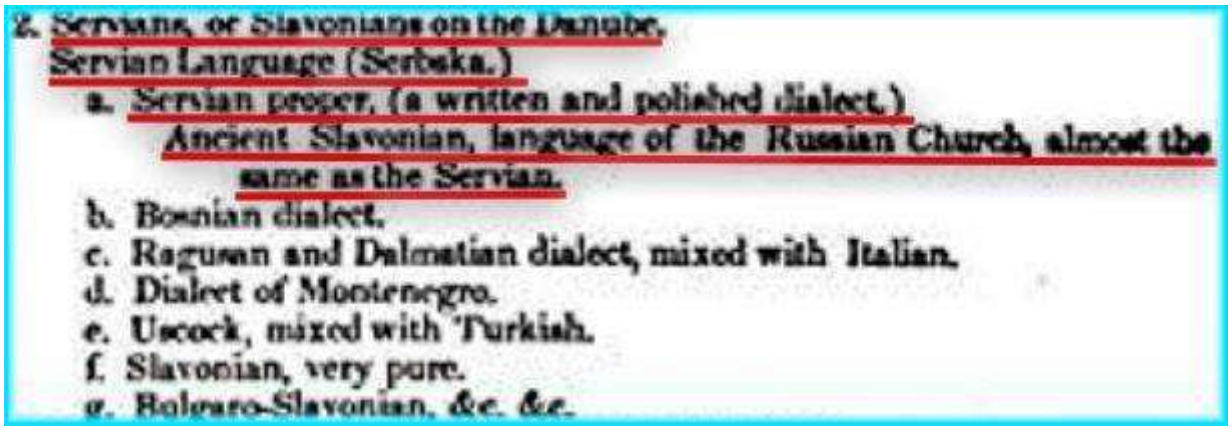
2. Servians, or Slavonians on the Danube.
Servian Language (Serbska.)
a. Servian proper, (a written and polished dialect.)
Ancient Slavonian, language of the Russian Church, almost the same as the Servian.
b. Bosnian dialect.
c. Ragusan and Dalmatian dialect, mixed with Italian.
d. Dialect of Montenegro.
e. Uscock, mixed with Turkish.
f. Slavonian, very pure.
g. Bolgaro-Slavonian, &c. &c.

Све је јасно ко дан. Превод није ни потребан !

Ако лаже коза,не лаже рог !

Наречја и диалекти који су ,и који изворно припадају сербском језику.
Књига M. Malte-Brun, A system of universal geography, Vol. 2, Boston, 1834, (str. 390).

Библиографски подаци

Наслов : A System of Universal Geography: Or A Description of All the Parts of the World, on a New Plan, According to the Great Natural Divisions of the Globe, Conrad Malte-Brun

Том 2 књиге : A System of Universal Geography, Or A Description of All the Parts of the World, on a New Plan, According to the Great Natural Divisions of the Globe ; Accompanied with Analytical, Synoptical, and Elementary Tables, Jean-Jacques-Nicolas Huot
Аутори : Conrad Malte-Brun, Jean-Jacques-Nicolas Huot
Уредник : James Gates Percival
Издавач : S. Walker, 1834
Оригинал : из Универзитет у Мичигену

Кунстман: Прапостојбина Славена је Хемско полуострво

Хајнрих Кунстман 1923-2009 немачки слависта и професор на Универзитету у Минхену

СРБ :
Део текста који је у фокусу (страна 125)

»За познатије Руске, Пољске и Бохемијске писце, Словени су дошли наиме са југа, тачније са Дунава, са Балкана[1].«

»Код Далмила, праотац Чех долази из Хрватске, из земље која припада сербском народу: V srbském jazyku jest země, jež Charvátci est jmě.[2] Под „сербским народом“ овде се очигледно подразумевају сви Славени. Тендеција да се изједначе Серби са Славенима, такође наилазимо код других средњовекних писаца, као што је Лаоникос Халкокондилис[3], који о Сербима такође каже да су „најстарије и највеће племе целе земаљске кугле“.«

Оригинални текст (нем.): (страна 125)

»Für die namhaftesten russischen, polnischen und böhemischen Schrifteller kamen die Slaven nämlich aus dem Süden von der Donau, vom Balkan.«

»Bei Dalimil kommt Urvater Cech aus Kroatien, aus einem Land, das zum serbischen Volk gehörte: srbském jazyku jest země, jež Charvátci jest jmě. Unter „serbischem Volk" sind hier offenbar alle Slaven zu verstehen. Die Tendenz, Serben mit Slaven gleichzusetzen, begegnet auch bei anderen mittelalterlichen Schriftstellern, beispielsweise bei Laonikos Chalkondylas, der von den Serben außerdem sagt, sie seien „der älteste und größte Stamm des ganzen Erdenkreises"«

Извор (назив дела/књиге): „Die Slaven: Ihr Name, ihre Wanderung nach Europa und die Anfänge der russischen Geschichte in historisch-onomastischer Sicht“
Страна књиге: 125
Аутор: Хајнрицх Кунстман[4] (1923-2009), немачки слависта и професор на Лудвиг Максимилијан Универзитету у Минхену[5]
Издавач: Franz Steiner Verlag
Година издања: 1996
Место штампања: Штудгарт[6] (Савезна Република Немачка[7]: 1945-)
Језик: немачки
Писмо: латиница

Напомена:
Оригинални запис Романског писца Лаоникоса Халкокондилиса гласи:
»Род Трибала на целој земљи је највећи и најстарији,то поуздано знам«,
Аутор овог дела је правилно Трибале превео као Сербе, јер су Романи управо Сербе назвали Трибалима.

[1] Хем или Хелм је стари назив за Балканско полуострво (лат. Haemonia classica или Paeninsula Haemonia). Др Душан-Владислав Пажђерски (1967), тј. пољ. Duszan-Władysław Paździerski, слависта и лингвиста са Универзитета у Гдањску (пољ. Uniwersytet Gdański) у Републици Пољској (пољ. Rzeczpospolita Polska), добро је уочио да изворни назив Хемског полуострва потиче од сербске речи – хум. Код старих Серба реч „хум“ означавала је брдо (планину), док је „хумка“ представљала брежуљак. Назив Захумље (лат. Zachlumia), за област у данашњој западној Херцеговини и јужној Далмацији, настало је од изворне речи – хум, или на старом сербском језику – Хлъмъ (za + Hum: „иза Хума“), што је транскрибцијом на латински језик дало форму – Zachlumia (грч. Ζαχλούμων χώρα: земља Захумљана), односно у латинизованом облику базичне речи „хум“: Chelmania, Chelm, Chulmorum, Chulmia и terra de Chelmo (Хумска земља). Посредно нас на исто подсећају и наводи, које су у својој књизи „Michael of Zahumlje“ (Norderstedt:Book on Demand GmbH, 2013), изнели њени аутори Џеси Расел (енг. Jesse Russell) и Роналд Кон (енг. Ronald H. Cohn),

када су писали о сербском владару Михајлу Вишевићу (880/890-950), кнезу Захумља (владао: 910-950) и старој сербској области – Захумље. Грци нису имали ни раније, а немају ни данас, објашњење за њихов деформисани негрчки термин – Хем (у смислу брда/планине), јер га користе за северне негрчке области у Тракији, а што нам тек штуро и магловито бележе кроз своје митове о трачком краљу Хаемосу (грч. Αἵμος), односно да би потом (касније) помињали и Хемско полуострво (грч. Χερσόνησος τοῦ Αἵμου). Израз Балкан, први пут помиње 1490. године, италијански писац и дипломата Филип Калимах (1437-1496), тј. лат. Philippus Chalimachus када говори о подвизима Владислава III од Варне (1424-1444), тј. пољ. Władysław III Warneńczyk, краља Пољске (владао: 1434-1444) и краља Угарске (владао: 1440-1444) у једном свом меморандуму, који је адресирао на Ватикан (лат. Status Civitatis Vaticanæ). Том приликом Филип се обраћа Ђованију Батисти (1432-1492), тј. ит. Giovanni Battista Cybo, односно тадашњем романском папи Иноћентију VIII (владао: 1484-1492), тј. лат. Innocentius VIII и у свом писму пише да људи у том крају, гору називају Балканом (quem incolae Bolchanum vocant). Ова реч је тек почетком 15. века стигла са турским окупатором на Хемско полуострво и означавала је шумовиту планину или планински ланац, односно иста нема никакве везе са локалним (аутохтоним) становништвом. Иначе, данашњи (општеприхваћени) назив Балкан (за Хемско полуострво), креирао је 1808. године немачки географ Јохан Цојне (1778-1853), тј. нем. Johann August Zeune у свом делу „Gea. Versuch einer wissenschaftlichen Erdbeschreibung“ (издавач: Wittich; место штампања: Berlin, Königreich Preußen: 1701-1918), употребивши назив Balkanhalbinsel (инспирисан планином Балкан, која Бугарску хоризонтално дели на два дела). Након овог догађаја, реч Балкан почиње да се користи, као име регије, тј. за Хемско полуострво. Овим чином Цојне је одбацио хиљадугодишњу традицију староседелаца, пошто је научним круговима пропагирао свој новокомпоновани израз, мада никада (до тада) становници овог дела Европе (или било ког дела Европе) нису њиме означавали ову регију.

[2] Серб. У сербском језику постоји земља која се зове Хрватска.

[3] Грч. Λαονίκος ὁ Χαλκοκονδύλης, или лат. Laonici Chalcocondylæ/Laonicus Chalcondyles.

[4] Нем. Heinrich Kunstmann.

[5] Нем. Ludwig-Maximilians-Universität München.

[6] Нем. Stuttgart.

[7] Нем. Bundesrepublik Deutschland.

Anders als die Chronisten des Südens urteilen in dieser Frage einige mittelalterliche Geschichtsschreiber des Nordens. Für die namhaftesten russischen, polnischen und böhmischen Schriftsteller kamen die Slaven nämlich aus dem Süden, von der Donau, vom Balkan. Bekannt ist der Satz aus Nestors Kosmographie: „Nach vielen Jahren ließen sich die Slaven an der Donau nieder, wo jetzt das Ungarnland und das Bulgarenland sind" (5). Und von hier aus – nicht umgekehrt! – „verteilten sie sich über die Erde", zogen sie an die Weichsel, an Dnepr, Pripjat', Dvina und Ilmensee (6). Das zur Hauptsache wohl mündlich tradierte Wissen über die slavische Süd-Nord-Wanderung ist auch für die mittelalterlichen Chroniken der Polen, für Kadłubek oder Długosz kennzeichnend. Obschon bei ihnen manches bereits unscharf, verblaßt oder mythologisiert ist, läßt sich doch nicht überhören, daß es schon zu ihrer Zeit verschollene Quellen gegeben hat, die noch von einer Herkunft der Slaven aus dem Süden gewußt haben. Ein vielsagendes Beispiel dafür ist der Satz der Chronica Poloniae Maioris (468,10–12): *Scribitur enim in vetustissimis codicibus, quod Pannonia sit mater et origo omnium slavonicarum nationum.* Gewiß, die Behauptung, Pannonien sei die Mutter und der Ursprung aller Slaven gewesen, ist zwar überspitzt, doch insofern zutreffend, als der größte Teil der indirekten Migration der Slaven über Pannonien nach Mittel- und Osteuropa erfolgte. Überraschend sind die Angaben des sog. Dalimil zur balkanischen Herkunft der Slaven. Diese zu Anfang des 14. Jhds. entstandene alttschech. Reimchronik erfaßt nämlich genau das ursprüngliche slavische Siedelgebiet, das sich vom griechischsprachigen Epirus südlich der Jireček-Linie die adriatische Küste entlang bis zu den romanischen Vlachen (Řím) um Dubrovnik erstreckte (Kunstmann ¹1987, 25; ders., Čechen).

Bei Dalimil kommt Urvater Čech aus Kroatien, aus einem Land, das zum serbischen Volk gehörte: *v srbském jazyku jest země, jiež Charváty jest jmě* (II, 1 f.). Unter „serbischem Volk" sind hier offenbar alle Slaven zu verstehen. Die Tendenz, Serben mit Slaven gleichzusetzen, begegnet auch bei anderen mittelalterlichen Schriftstellern, beispielsweise bei Laonikos Chalkondylas, der von den Serben außerdem sagt, sie seien „der älteste und größte Stamm des ganzen Erdenkreises"[144]. Eine ganz ähnliche Behauptung findet sich bereits in der Völkertafel des sogenannten Geographus Bavarus aus der Mitte des 9. Jhds., wo es vom Stamm der *Zeriuani* (=**Ser(i)v-ani*), also den Serben heißt: *tantum est regnum ut ex eo cunctae gentes Sclauorum exortae sint et originem sicut affirmant, ducant.* Die Bemerkung, daß die Serben der Urstamm aller Slaven gewesen seien, bestärkt in der Vermutung, daß auch der Serbenname wie **salv-* und **haurva-* ursprünglich doch eine Variante des ethnischen Ganzheits- und Oberbegriffs für Slaven war (*I*/5.3.).

Von den diametral verschiedenen Überlieferungen des Verlaufs der Slaven-Migration haben die modernen historischen Wissenschaften die Nord-Süd-Version entschieden favorisiert. Dafür Beispiele zu geben, erübrigt sich. Nur der Kuriosität halber sei die bisher umfassendste Monographie über die vermeintli-

Културни развој Подунавља и Илирика

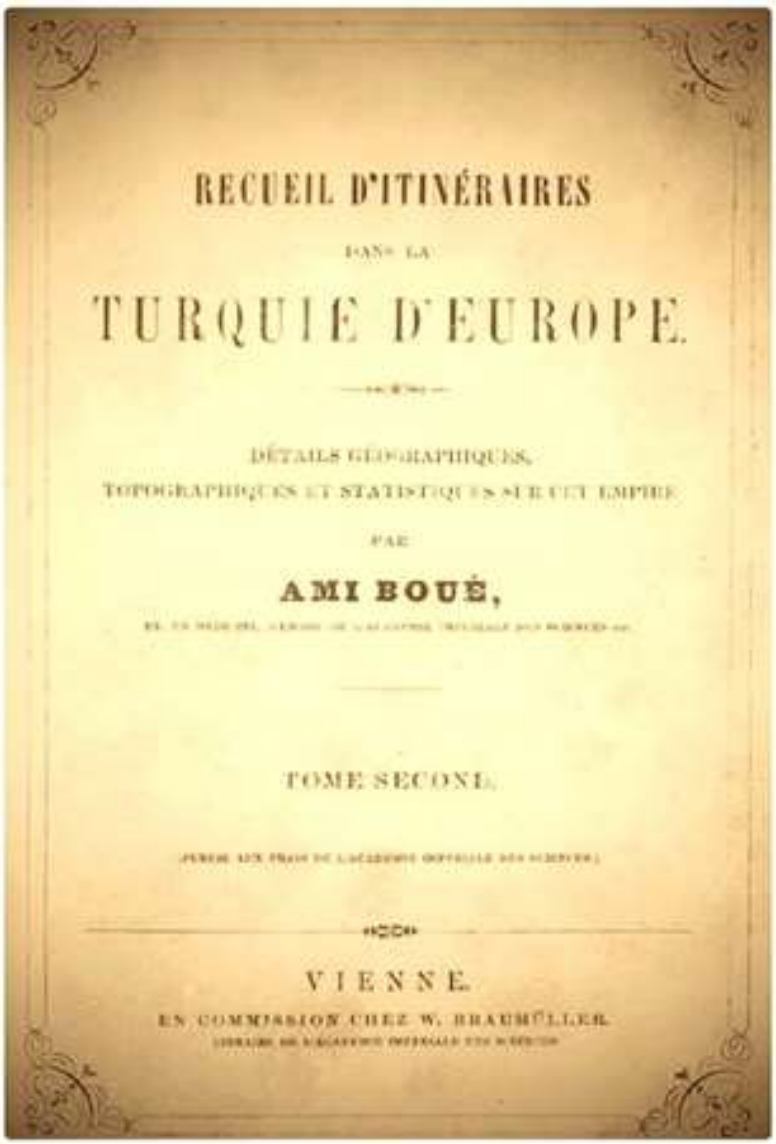
RECUEIL D'ITINÉRAIRES

DANS LA

TURQUIE D'EUROPE.

DÉTAILS GÉOGRAPHIQUES,

PAR

AMI BOUÉ,

TOME SECOND.

VIENNE.

EN COMMISSION CHEZ W. BRAUMÜLLER.

СРБ :
Културни развој Подунавља и Илирика

Што се тиче велике преисторијске миграције, са краја бронзаног и почетка гвозденог доба, одвијала се у две фазе, са релативно кратким периодом мира између њих. За време мирног периода дошло је до формирања илирских и трибалских племена,од мешавине разних култура и културних група из бронзаног доба; могуће је говорити и о племенским савезима на чијем челу су биле групе балканских Синга.
У самом бронзаном добу,које је наступило у немирним временима ране експанзије индоевропских племена, нигде у Европи нема битнијих промена у културном смислу које би, на било који начин, говориле о већим ратним сукобима у циљу померања неког народа из његовог станишта,на удаљеније место. Насупрот томе, појавиле су се јаке везе оних што су,пре тога расељавања,били заједно; неки су остали да чувају стара огњишта, у случају да се отишла племена врате. Томе у прилог говоре и врло јасне везе Ватина, као насеља и културе у целини, са југом Балканског полуострва и, нарочито, са Кипром. О тим везама рећи ћемо нешто,са лингвистичке стране,позивајући се на Херодота. Он, говорећи о становницима Средњег Подунавља1
помиње Сигине (Синге, Сигуни) Σιγϛναι, „који носе мићанско одело и који за себе веле да су колонисти Мићана“.2

По Ед Мајеру, ни Херодот себи није успео да објасни по чему би то
Сигини требало да буду колонисти Мићана додајући да је, у тако дугом временском периоду, све могуће. На које је дуго време мислио Херодот? Наводећи ово место код Херодота, М. Васић се осврће на податке Е.Н. Минса по коме се оружје, копље за бацање, „што се употребљава при лову на звери“, кад становника Кипра,
назива сигонес или сигуне (ζιγον, ζιγϛνοε),да оно има македонско, трачко или скитско1 порекло. На првом месту би се требали запитати о каквом се копљу ради; ако је у питању већа стрела са трном (спречава испадање копља из ране), онда би то могла бити онаква каква је нађена у Добрачи, у оквиру гроба са карактеристичним материјалом ватинске културе,на чијој је огради, у виду камених плоча, био урезан и натпис. Чак и да се ради о другој врсти копља, већ сам податак о томе да су Сигини насељени с оне стране Дунава дакле, у Банату, може одредити сам карактер њихове везе са Кипром, односно, источним Медитераном „у тако дугом времену“. Уједно, то

може послужити као одговор на упит о етничкој припадности овог племена, аутохтоног и матичног у односу на Кипар.3

Херодот је, не познавајући дубоку прошлост, сматрао да се ова веза може одражавати само као колонизација Мињана јер су они,
у „језгру цивилизације“. Уколико се мињанско одело и други етнолошки елементи вежу за све остале налазе
(са кипарским карактеристикама)
из Ватина у Банату, где Херодот ставља Сигине, могло би се везати за ношњу што је представљају кличевачки, вршачки и многи други познати идоли,са разних места дуж Дунава,из нешто млађег временског периода али, у сваком случају, старијем од Херодота.4

Тако бисмо добили податак и о имену најстарије племенске заједнице Сигина,што ју је обележио топоним Сингидава (Сингаја, Сингидоунион, Сингидунум); то је и пут да се протумаче појаве ушебта у Подунављу,преко Кипра и Мињана,
у оквиру вршачко-жутобрдске групе.

Без обзира на далеке везе међу индоевропским племенима у бронзаном добу, тај период треба сматрати стабилизационим за заједнице настањене у Европи. Наравно да је, ту и тамо, било мањих сукоба међу племенским заједницама као што је,на пример,био упад ватинских елемената у зону вучедолске културе у Белегишу. Једно од основних келтских племена зове се Сиговезус (друго је Беловезус),
формирано у зони поречја Марне, Саре, Мозела и Рајне,одакле су се ширили у свим правцима.Да ли је постојала веза између Сиговезуса и Сигина, обзиром на сличност имена,
остаје тек да се утврди. Оно што је за нас битно, кад је у питању келтска експанзија(која се,од петог века пре н.е. одвијала у више таласа),је чињеница како Келти,у својим продорима,носе, у језичком смислу, кентумске елементе које, ту и тамо, препознајемо на територијама са изразитим сатемским говором.
Можда,у томе треба тражити појаве неких елемената3 опште-медитеранског типа код народа сатем групе,као што је то случај са именом сарматског Децебала чије име подсећа на пунска: Ханибала, Гадздрубала,итд.5

Организованим племенским савезима је било могуће да се, у другој фази ове миграције, раселе по целом Балканском полуострву. Интерпретирајући продор Индоевропљана, из области јужноруских,понтских степа,многи аутори су износили оправдано гледиште да је по среди коњанички народ,чији је завичај у јужно-руским степама.6

Врло учестало приказивање јахача на коњу, за ондашњег уметника, није био лак посао па је, ову двојицу,најчешће обликовао као једно биће. Када се такав став одомаћио, смишљен је мит о кентаурима као злим отимачима девојака што су, коњаници-ратници,вероватно и чинили те, због тога, били изложени кентауромахији, борби против нечасних криминалних радњи.
7Колики је био утицај степско- понтских (скито-сарматских) јахачких елемената на културни развој, говори и распоред налаза тзв. командних палица што су, као обележје, имале коњске главе, не само у понтској области него и на Балканском полуострву.8

Њихов правац ширења је,несумњиво,био усмерен ка Грчкој,што јасно видимо из налаза других елемената гробова са црвеним окером који, дуж доњег Дунава, продиру преко Балкана у Тракију и Македонију а чији је, готово редован инвентар, била командна палица. Такви предмети су, још од древног времена па све донедавно, били ознаке власти и даље се задржавајући код пастира – сточара. Ово стање потврђују и гробнице 504 и 697 некрополе у Халштату (и на многим другим

локацијама овог периода);командне палице се налазе и као секире, на чијем хрбату је била фигура коња.

Развој чисто сатемских елемената, у областима северног Понта (Црног мора), њиховој матичној области, текао је мирним токовима.

На овој територији постоји, после ширења шнур-керамичких и окер гробних елемената, само један покрет Скита који потискују Сармате и Кимере у средње Подунавље. Да ли је тај покрет био онај који је изазвао велику преисторијску миграцију (дорска сеоба, сеоба народа са мора), или је то каснија миграција, како каже Херодот, одиграна после ове. Археолошки, још нису најјаснији односи унутар скитске културе (носилац тзв. животињског стила) која претходи грчком орјентализирајућем стилу I – VIII века пре н.е. Ова миграција се могла одиграти само пре тог времена. Ипак, покренута је касније од сеобе припадника народа срубно-андоновске геометризирајуће културне фазе,што је видљиво у поретку јављања ових стилова у Грчкој.Ако је судити по сарматским налазима, кроз њихово писмо на орнаментици урни из средњег бронзаног доба, они су, у средњем Подунављу, били настањени пре почетка велике сеобе те није било потребно неко веће пресељавање.

Насеобине Сармата су,у Подунављу, већ биле одомаћене. Како је писмо у Подунављу већ имало одређени континуиет, преко винчанског, са овим сарматским паралелним појавама из Ватина, не треба више тражити хронолошке везе са сарматском миграцијом. Ње, сушински,није ни било али је, сигурно, постојала она друга селидба из области Понта (Трако-кимерска, како је најчешће називају), којој би више одговарао лингвистички назив Трако-фрижанске,са изразитим сатемским карактеристикама. Такође она,у свим видовима материјалне културе,носи печат блискости са Скитима,тако да је можемо доводити у директну везу са посебним балканским етносом. Она није била под утицајем архајске пеластичке језичке групе, све до времена грчко-персијских ратова;материјално се издвајала од осталих јонских племена. Најбитније је указати да су сва скитска племена била раштркана на далеко ширем простору него што је то област?северне обале Црног мора. Ту су била размештена само номадска коњаничка племена које налазимо код Херодота као Σκιηαι Βάζιλέίκόί.10

За разлику од ових, у унутрашњости се јављају две врсте скитских земљорадничких племена: орачи(Αποηεποι)и Γεόπγόί, земљорадници који,у свом раду,не користе плуг већ мотику и ашов јер обрађују винограде и воћњаке. Како се према скитским налазима из средњег Подунавља може видети, у тој области георгоји се јављају као виши друштвени слој – господари, док је прост пук углавном обрађивао земљу (аротерои).Једна од земљорадничких група, највероватније орачка, била је настањена у тој области као сарматска јер су је Сармати и даље сматрали као себи сродно племе. Лесна подлога тла, са много накупљеног хумуса, била је скоро идеална за ораче јер је обрада земље била интензивна. За друге земљораднике, оне са мотиком и ашовом, место боравка налазимо у брдовитим крајевима око Карпата и Балкана;ту би било место племенима из Трако-фрижанске групе. По материјалној култури њима припадају Гети и Дако-Гети којима се приписује један мешани карактер сточарско-полуземљорадничког типа јер су, на својој територији,имали услове баш за развој оваквог типа привреде. По Овидију, сарматски и гетски су се дијалекатски разликовали, али су, у принципу, били исти. Теофилакт,код Фотија,каже:“Словени су зацело Гети. Наиме, Гетима су се звали некада...Гетско, но исто је рећи, мноштво Словена“.11

Гети су, како Страбон сведочи, имали исти језик као и Трачани: Πάπά ηον Γέηον ζήόγλωηηοι ηόιζ Θπάξιν.12

Он пише како су Гети прелазили Дунав и, налазећи се јужно од реке, значи у

унутрашњости Балканског полуострва, разумевали са тамношњим становништвом. Што се тиче уметничког животињског стила он је, по географској и хронолошкој распрострањености,увек везан за сточарски део становништва шумско -степске области те га налазимо и касније, код Авара и других индоевропских народа, али увек код оних који су везани за номадско сточарење. Присутан је и на другом крају Европе, код Келта.

Подунавски обичај сахрањивања под хумкама, везује се за продор степско-понтских елемената јамне фазе културе кургана. У даљем ширењу, са другим степско-понтским елементима,ови обичаји сахрањивања постепено освајају широке европске просторе, успевајући да се задрже на дуже време, као посебна гробна култура, искључиво у брдовитим областима. У источној Словачкој и западној Србији, најраније хумке биле су распоређиване дуж брдских гребена, у низовима. Томе је допринео и економски моменат јер су, таква места,била неподесна за обраду. То важи за хумке подизане у планинским пределима док су, веома ране, можда и старије од ових брдских, биле неке од хумки какве се налазе на широком подручју Војводине, нарочито у Банату, уобичајеноносећи имена одређених личности.13

Што се тиче Илира,настањених на Апенинском полуострву, ситуација је у знатној мери била различита јер су се овде настањивали у две етапе. У првој је насељен рани, још етнички неиздиференциран индоевропски живаљ док су, у другој етапи, великој преисторијској сеоби, нека од бронзанодопских племена западног дела Балканског полуострва, под притиском са североистока, пребацила преко Јадрана, настањујући његове западне обале. Лингвистички, припадали су истој групи племена као и балканска. Племенска имена овога народа непрестано су се мењала, због сељења и унутрашњих трвења. За старе Грке и Римљане,постојали су тзв. прави Илири, племе са територије Косова и Метохије,14 затим племена прозвана илирским,на основу ширења илирске државе у III веку пре н.е. и, коначно, народи којима су Римљани дали илирско име не знајући у коју етничку групу да их сврстају, приликом освајања њихових земаља. Легије Империје се сређу и воде ратове са Либурнима, Далматима, Јаподима и Истрима15 посреди су сарматска и трибалска племена.16

На обалама Саве затичемо Бреуке, у Лици и северозападној Босни, најпознатије илирско племе – Јаподе, познато по специфичним јаподским урнама,из налазишта Језерин код Бихаћа. Њима припада и простор планинског венца Динарида, између Сплита и Задра, са релативно равничарском зоном северно од Трогира; јужно,заузимају територије до Книнске крајине,познате по налазиштима громила (тумули) са равним гробовима и каменим урнама на северу;у Лици су, Банији, Кордуну и Босанској крајини. У области Брибира и Подграђа нађене су киклопске градине Јапода које доминирају крајоликом својом величином. Име Јапода име више варијанти: Јапиди, Јадастини, Јазиге, лоцирано?у топонимима на ја: Јапра, Јајце, Јајинци, Јагодина, Јармовац... Суседи Јапода,на обали и острвима, били су Либурни, поморци и гусари. У време римских освајања,водеће племе јадранског поднебља су Далмати,са главним7местом Жупањцем (Delminum); по њима ће цела област добити име Далмације. Њихово главно пристаниште било је у Салони.Далмати и Јаподи били су ранохришћани и велики непријатељи Рима. Хришћанство је допрло у Далмацију већ у апостолско доба. Апостол Павле сам каже да је, проповедајући, стигао чак до Илирика.17

За Тита, свога ученика, вели да је отишао проповедати по Далмацији. 18Блажени Јероним, пореклом Србин из Далмације, такође говори о Павловој проповеди у Илирику, а Епифаније Кипарски, опет, тврди, како је апостол Лука, као Павлов пратилац, учествовао у евангелизацији Далмације, Галије, Италије и Македоније. Предање о раду апостола Павла у Далмацији је

остало и даље живо. Далматински историчар Луцијус (+1679), забележио је и конкретнији податак како се апостол Павле, пролазећи кроз Далмацију, зауставио код града Бурнума, недалеко од данашњег Кистања, близу реке Тицијус (данашња Крка), што указује на постојање једне хришћанске општине у овом крају већ у апостолско доба.То документује и комплекс катакомби на којима је,касније,сграђен манастир Крка у коме је, по Луцијусовом казивању, на некој даски,био урезан сербски запис о значајном боравку апостола Павла у Далмацији. И висовачки фрањевац, историчар Вињалић пише,сто година после Луцијуса,да су се„у манастиру св. Арханђела, у коме данас калуђери живе, налазили написани дотични стихови, на сербском језику,
у спомен борављења у томе мјесту апостола Павла“.

Предање,о боравку апостола Павла у Далмацији, помиње и Алберто Фортис у свом Путопису. Ова традиција добила је и свој ликовни израз у једној слици која се некад налазила у манастиру Крка, а приказивала је апостола Павла како проповеда Далматинцима,обученим у сербске народне ношње.19

После Миланског едикта (313.г.), хришћанство је у Далмацији кренуло рапидно напред и ускоро на сцени црквених збивања видимо многе значајне представнике далматинске цркве. Поред романских колонија у Приморју, тада се појављују и аланске, силовито јачајући нарочито откако је Далмација, најпре привремено (437.г.) а,после пропасти Западног римског царства (476.г.),дефинитивно дошла под власт Одокара, аланско вандалског краља, који га је и срушио, заједно са Свевима и Бургунђанима. Он је,са преко 200000 људи (у пратњи аланске војске (коњице били су жене, деца и старци на колима, заједно са великим крдима стоке),прешао преко прелаза Мали и Велики Алан20 и,у широком рејону Брибира,21градине Нимфеум (Nympheum, после пада у аланске руке носи ранији јаподски
назив Варварија),направио полазну базу одакле ће, у наредних осам година,освојити целу јадранску обалу и део Западне Србије. После Одокара, Далмацијом влада Византија. Од времена Одокаревог и цара Јустинијана (527-565),22те сербске колоније постају и расадници сарматске и грчке културе, о чему сведоче многи споменици, од Равене па низ читаво Јадранско приморје. По приморским градовима, служи се у хришћанским црквама на латинском, али и на српском језику, нарочито у местима где су биле јаче аланске колоније.23

У Херцеговини, у области Неретве, живело је племе Даорса (Daversi);
једно време ковали су бакарни новац, са сликом лађе на аверсу и натписом: αοπζώι.24 Највећи део Црне Горе обухватало је племе Дукљана, Доклеата, са центрима код Подгорице и Грахова.25 Латински називи њихових поглавица, у стиховима, нађени су у рушевинама римског кастела Салтуа,код села Виљуси.26 На локалитету Царине,код Рисна,пронађено је 2010.г. 4600 металних новчића краља Балајоса (Βάλλαιοςρ) који је владао на прелазу из III у II век пре н.е.27 Балајосови новчићи пронађени су поред Рисна и на Хвару. Он је,у Царини,имао своју престоницу са ковницом новца.Овај налаз, између осталог, потврђује термин рас (Рисно),као одредницу за престоно место Срба.Балајосови суседи Лабејати живели су око Скадарског језера. Од јужних племена познати су Дасарети и Птоломејеви Албани,са центром Албанопољом. Албане, тј. њихово име, не треба бркати са данашњим Албанцима који су на ове просторе дошли са Ђорђем Манијаком. Њихово име потиче од alba што значи бело. На горњем Вардару, Белом Дриму, Косову пољу и у околини Ниша,била је отаџбина Дардана који се помињу тек од 284.г. пре н.е.као храбри непријатељи Македонаца и Римљана.

Дардани нису имали палеобалканско порекло; за њих се пре може рећи да су представљали палеобалкански супстрат скитско-трачке мешавине. О континуитету њиховог живота,на овим просторима,најбоље говоре налази из гласиначке некрополе, документујући како се живот Дардана протеже у континуитету од раног

бронзаног доба,све до краја халштатског периода;по спорадичним млађим налазима,може се претпоставити континуиран боравак све до латенског периода гвозденог доба. Уз старе налазе из Требеништа, Мраморца, Демир капије, Качња, Ошанића (Столац), јављају се и новији:код Чачка, Атенице, Новог Пазара, Параћина итд. сведочећи о богатству овога народа и његовом значају за целу медитеранску област, посебно грчку. Томе је највише одпринео њихов географски положај јер су, у заједници са трачким племенима на истоку Балканског полуострва,представљали северне суседе оних народа односно,група племена названих заједничким именом Хелена. Међу овима, постоје и јака мешања са Трибалима и Илирима тако да,Апијан,сматра Перхебе, настањене у западној Тесалији, за илирско племе. Веома је разнолик историјски значај појединих племена; нека су била савезници разним грчким непријатељима у плачкашким походима док су, друга, бивала не само на страни Грка већ и њихови савезници.

Рекосмо да се, у освиту историјског доба, на Балканском полуострву, јављају индоевропски народи: Илири, Трибали, Трачани и Хелени. Сипријан Робер пише да су Срби Илирије најстарији међу Словенима јер, „све што код осталих народа живи још само као легенда или нејасан мит, налази се данас у стању живог закона у тој непромењивој и поетској Илирији. Није ли онда требало да закључим да сам најзад додирнуо живу стену, земљу првог формирања, те да су Срби Илирије заиста најстарији међу Словенима?“28.Робер, у својим разматрањима, посматра свеукупност словенске расе,под општим именом Срба мада они, изворно, не припадају словенском стаблу народа. Но, без обзира на ову непрецизност, Робер Илире сматра Србима.Илири су становали на западној половини Полуострва, од средњег Дунава до Епира. Њима су, у средишту Хелма, припадала племена Дардана и Пејона. Казимир Шулц, у књизи О пореклу и седиштима старих Илира,цитирајући Мојсија Хоренског,каже да су Илири били аутохтони с обе стране Дунава,на целом Хемском полуострву.

Којим су језиком говорили? У опсежној студији,Јован Цвијић изражава уверење да су савремени дијалекти сербског језика,дакле штокавског,који се дели на старо-штокавски (Македонија),средње-штокавски (Далмација,Лика,Кордун,Банија,Славонија,Босна и Херцеговина,Црна Гора, Косово, Метохија,Војводина и Шумадија), са подијалектима:екавским,ијекавским и икавским,постоји већ на тлу древне Тракије и Илирије.29 Марво Орбини,свештеник Малтешког реда,пише: "Народи Илирије говорили су склавинским (сербским) језиком пре него су се Словени (Словенско-аварска најезда) дочепали те провинције".30 Француски историчар,Чарлс де Пајсонел,пишући о светом Јерониму и његовој буквици,каже да су се,тим писмом, ,,служили Срби или Панонци,или Далматинци,који су говорили језиком заједничким Илирима,Панонцима и Мижанима".31Он помиње случај римског песника Овидија,протераног у Босфорско краљевство,који је у избеглиштву,научио језик истоветан с' илирским,далматинским,панонским и мизијским што,сабрано,упућује на један језик-сербски.Наиме,из стихова самог Овидија,читалац сазнаје да је,у месту свога изгнанства,научуо скитско-трачко-дачко-сарматски језик на ком је чак и певао,читајући своје песме јавно,пред људима међу којима је био присиљен да живи.

Директно,о употреби сербског језика,говори француски антрополог,етнограф и географ Рене Миле,казујући да се користи свуда од Црног до Јадранског мора :"Сербски језик,којим се говори на тај начин,изгледа скоро исто тако хармоничан као и италијански.За мене,јасно,тај језик је тврд,пум консонаната и грлених сугласника,пошто је прошао кроз уста жена Тракије и Илирије те,делимично,био лишен своје опорости,добивши медитеранску модулацију."32 О народима,чији је сербски матерњи језик додаје :"Од те славне сродности порекла ,преостаје само заједница језика. И то је нешто!

Ода Варне, на Црном мору,до Рагузе (тј.Дубровника,на Јадрану) ,рећи ће вам добар дан на сербском.Јединственост језика се боље одупрла од јединствености обичаја."Ами Бује констатује :"Давно пре Овидија,језик којим се говорило,с обе стране Дунава,био је један и то,на основу разних бројних сведочанстава,може бити само сербски језик који је за словнске језике оно што је латински за језике из њега настале."33 Имена: Трачани,Трибали,Илири,Сармати,Венети итд.односе се увек на Србе који су себе,како тврди Шафарик,свуда у својим делима, ,,увек својим домаћим сербским именом звали". Филолог Катанчић каже да,Босанци и Далматинци,говоре оним истим језиком који говоре Серби - илирским: ,,Serbli universi dialecto Illyricae usi.". Односно,Илири сами себе зову Србима, понекад и Илирима.

У изузетно богатој студији, О пореклу и седиштима старих Илира,Казимир Шулц је сабрао мноштво разноврсних докумената о античким Србима,познатим под именом Илира и Трачана.35 Указујући на сличност религије,заједничка имена богова и поштивање тројства,он наводи име врховног бога кога су звали Sabaious (Σαν(β)ατιος или Савадијус,односно Саваот),чије се име,дан данас,сачувало у сербаком народу.Идентичност Илира и Трачана ишла је дотле,пише Шулц,да је нпр.Никола из Дамаска,житеље Панонније и Дачане (који су се назвали Трачанима), именовао, у својој биографији О Августу,36 Илрима.

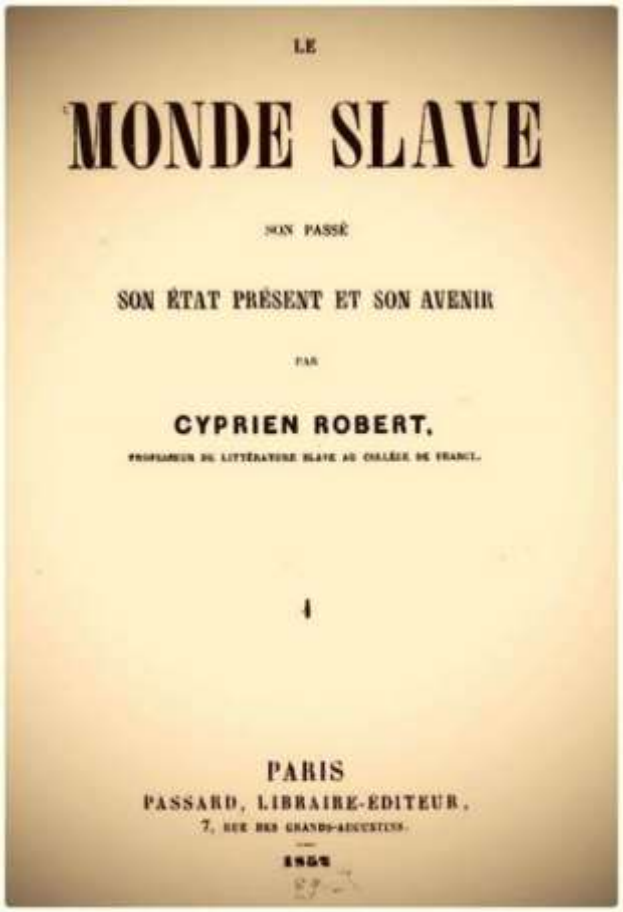
LE

MONDE SLAVE

SON PASSÉ

SON ÉTAT PRÉSENT ET SON AVENIR

PAR

CYPRIEN ROBERT,

PROFESSEUR DE LITTÉRATURE SLAVE AU COLLÈGE DE FRANCE.

1

PARIS

PASSARD, LIBRAIRE-ÉDITEUR,

7, RUE DES GRANDS-AUGUSTINS.

1853

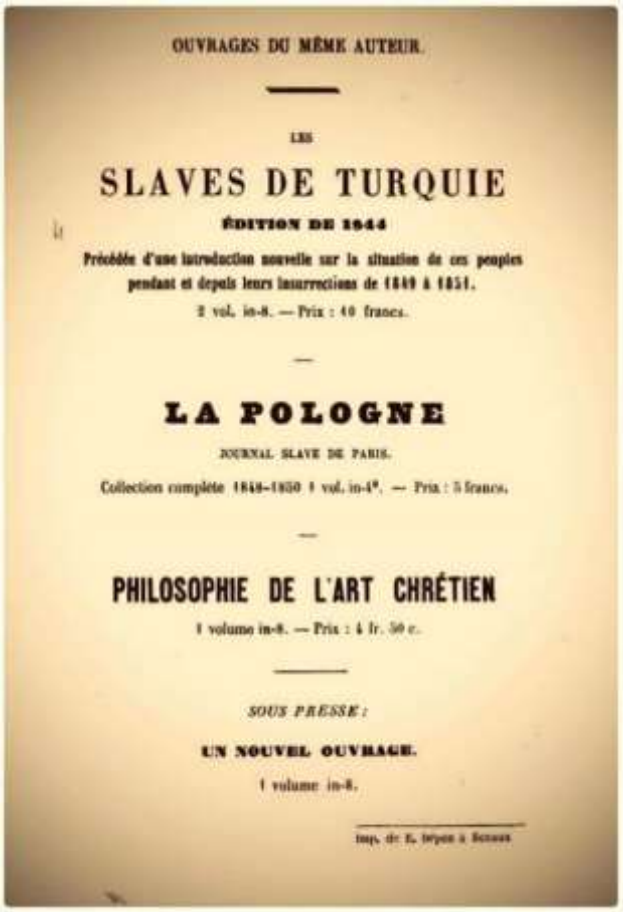
OUVRAGES DU MÊME AUTEUR.

LES

SLAVES DE TURQUIE

ÉDITION DE 1844

Précédée d'une introduction nouvelle sur la situation de ces peuples pendant et depuis leurs insurrections de 1840 à 1851.

2 vol. in-8. — Prix : 10 francs.

LA POLOGNE

JOURNAL SLAVE DE PARIS.

Collection complète 1848-1850 1 vol. in-4°. — Prix : 5 francs.

PHILOSOPHIE DE L'ART CHRÉTIEN

1 volume in-8. — Prix : 4 fr. 50 c.

SOUS PRESSE :

UN NOUVEL OUVRAGE.

1 volume in-8.

Imp. de E. Brière à Sceaux

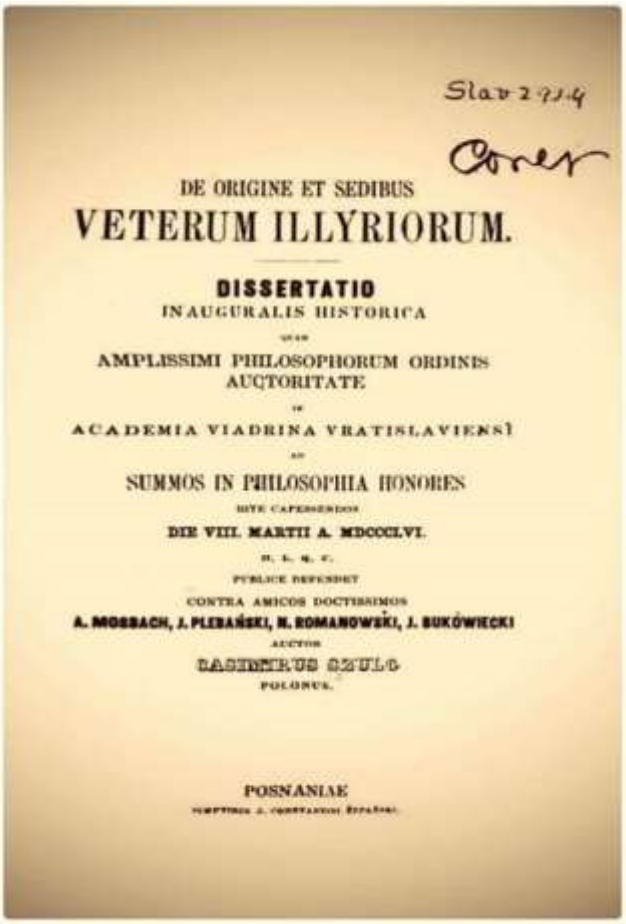

DE ORIGINE ET SEDIBUS

VETERUM ILLYRIORUM.

DISSERTATIO

INAUGURALIS HISTORICA

AMPLISSIMI PHILOSOPHORUM ORDINIS AUCTORITATE

ACADEMIA VIADRINA VRATISLAVIENSI

SUMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES

DIE VIII. MARTII A. MDCCCLVI.

PUBLICE DEFENDET

CONTRA AMICOS DOCTISSIMOS

A. MOSBACH, J. PLEBAŃSKI, N. ROMANOWSKI, J. BUKÓWIECKI

AUCTOR

CASIMIRUS SZUL

POLONUS.

POSNANIAE

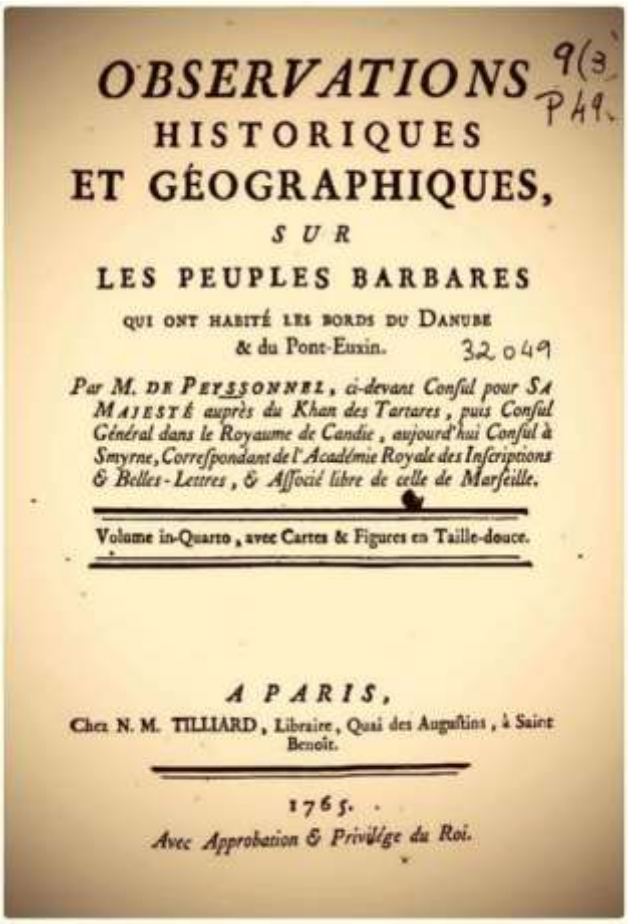

OBSERVATIONS

HISTORIQUES

ET GÉOGRAPHIQUES,

SUR

LES PEUPLES BARBARES

QUI ONT HABITÉ LES BORDS DU DANUBE & du Pont-Euxin.

Par M. DE PEYSSONNEL, ci-devant Conſul pour SA MAJESTÉ auprès du Khan des Tartares, puis Conſul Général dans le Royaume de Candie, aujourd'hui Conſul à Smyrne, Correſpondant de l'Académie Royale des Inſcriptions & Belles-Lettres, & Aſſocié libre de celle de Marſeille.

Volume in-Quarto, avec Cartes & Figures en Taille-douce.

A PARIS,

Chez N. M. TILLIARD, Libraire, Quai des Auguſtins, à Saint Benoît.

1765.

Avec Approbation & Privilége du Roi.

Референце :

1.Херодот,Историја, V,9,2

2.Мићани, Мези, појавили су се са Дарданцима у Србији у XIII, XII
веку пре Христа а Сигини су дошли за њима који век касније. Према томе, они могу бити колонисти Мићана.

3.Етницитет Синга за Херодота није споран; они припадају огранку азијских Саурмата.

4.Народна ношња, приказана на овим фигурицама (ушебти), не разликује се од данашње српске ношње.

5.Велика победа Келта десила се 280.г. старе ере када су поразили Трибале. Након неуспелог похода на Грчку и сукоба са Дарданцима, стабилизују се и од 141.г. до 108.г. старе ере наносе прво пораз римском управнику Македоније, упадају у Тракију, непрекидно, сво време, ратујући са Римљанима. Велике конзуларне војске трпе пораз за поразом, стварајући легенде о суровости и дивљаштву Скордиска. У рату са Римом, удружују се прво са Трибалима па Дентелетима са којима ће 16.г. пре н.е. опустошити Македонију. Од 6. до 9. године учествују у великом рату против Тиберија. Према римским писцима, удружена војска Келта (Скордисци), Трибала и Сармата, бројала је 800000 људи.

6.У лингвистичком материјалу Индоевропљана доминирају типични земљораднички елементи.

7.Појава кентаура, митова и претстава о њима,у току античког доба,није нигде прелазила границе индоевропске популације које су оне, до тог доба, досегле.

8.Такође и у Јапану, као обележје аријевске јомонске културе,о чему смо већ писали раније.

9.Подела Индоевропљана на сатемску и кентумску групу данас је превазиђена но, за наше излагање, је важна кад говоримо о сарматско-
ско-трачкој групи племена и народа.

10.Краљевски Скити.

11.Теофилакт, III,4; Иначе, Фотије је био цариградски патријарх у четвртом веку. Од њега је, под насловом Библиотека,остао рукопис са многобројним наводима разних писаца чија су дела углавном изгубљена.
12„Код Гета који су једнојезични са Трачанима“, Страбон, IV,3

13.Тако,само на секцијској карти Зрењанин 3 могу се наћи називи следећих хумки: Велика, Мала, Црна, Краљева, Попина, Момчилова, Вујучина, Драгићева,итд.

14.Illyrii proprie dicti.

15.Histriones.

16.После смрти Агрона, најмоћнијег илирског краља, Римљани са Илирима воде два велика рата: први, против краљице Теуте која га је наследила на престолу (229.-228.г. пре н.е.) а други против бившег савезника Димитрија са Фароса (219.г.п.н.е.) Теута је била присиљена да уступи знатан део своје територије, одрекне се права на слободну пловидбу и обавеже на плаћање данка.

17.Рим.15,19

18.2.Тим.4,11

19.У току прва три века, ухватило је хришћанство у Далмацији, као и у Србији, корена и поред гоњења за време кога су и овде записана многа имена мученика, од којих је остао у нарочитом поштовању св. Доминио, Дујмо, епископ солински, који је страдао у Диоклецијановом гоњењу почетком IV века.

Е20.По Аланима су ови планински превоји на Динари добили име Мали и Велики Алан.

21.Плодно брибирско поље, са утврђеним градом на Брибирској главици, било је изванредно упоришно место за даља освајања. Име Брибир, у смислу прибиралишта, прибежишта, место је где се окупља народ.

22.Јустинијан је био Алан, правим именом Управда Истоковић. Алан је био и његов главни војсковођа Велизар, као и већина дворских управитеља о којима, у не баш лепом светлу, приповеда Прокопије у
Тајној историји.

23.Развој хришћанске цркве у Далмацији био је озбиљно ометен доласком Словена који су, заједно са Аварима, многе области на Балканском полуострву опустошили, већину градове разрушили и црквену организацију разорили.

24.Слично име имало је племе Сармата из Босфорског краљевства: Аорси, Άοπζοι

25.Дукља ће постати велика жупа, а после и држава Срба. Из Дукље је био римски

цар Диоклецијан, правим именом Дукла (Дукљо, Дукљан); Стефан Немања је био пореклом из Дукље.

26.Стихови упућују на развијено епско казивање које, на жалост, није сачувано.

27.Археолошком кампањом руководила је Вилма Ковачевић испред Регионалног завода за заштиту споменика културе, у сарадњи са Универзитетом из Варшаве.

28.Cyprien Robert,Le Monde Slave, Passard, Paris 1852

29.Јован Цвијић,Насеља и порекла становништва ,Сербски етнографски зборник,књ.12,Београд 1926.Цвијић је овде повезао древни трачки балкански живаљ са савременим сербским,изражавјући уверење о постојању језичког и етничког континуитета сербског народа на Балкану.Гласник,чији је био уредник,писао је о разним сербским племенима и породицама разчланујући о њима,понаособ,разна обавештења као што је порекло,крсна слава,сеобе,промена имена и старост.

30.Mavar Orbinus,II Regno delli Slavi, Pesaro,1601.p 173.

31.Charless de Peyssonnel,Observations historiques et geographiques sur les qui ont habite les bords du Danube et du Pont-Euxin,Ed.Tilliard,Paris,1765.

32.Rene Milet,Du Danube a I Adriatique,II partie,Revues des Deux Mondes,3/1889.

33.Ami Boue,La Turque dEurope,Tome II p 34,Paris 1840.

34.Словенац Катанић (1750-1825),био је песник,археолог,историчар и нумизматичар.Написао једну филолошку расправу којом је доказао да првобитни језик Хрвата није био сербски.Хрвати су,у XIX веку,као свој језик,преузели сербски погрешно (и тенденциозно)назвавши га хрватским (сиц!)

35.Casimirus Szulc,De origine et sedibus veterum Illyriorum,Posnan, 1856.

36.Niic.Damascens,De Innstit.Caesaris Aug,I,c439,Orelli s.a.

Текстови, преводи, фотографије и скенирање страница су резултат дугогодишњег рада Крсте Крцун Драговића.
Уредио и обрадио Стефан Србски.

ЗАБРАЊЕНА ИСТОРИЈА-ДОКУМЕНТОВАНО!

или разуверавање "неверних Тома" (четврти део)

Тестамент Александра Великог

Kurzer Entwurf
einer
Oberlauſitz-wendiſchen
Kirchenhiſtorie,
abgefaßt
von
einigen
Oberl. wendiſchen evangel. Predigern
Budiſſin,
zu finden in ſel. David Richters Buchhandlung
1767.

Das Testament Alehander des Grossen

Прва књига
Erstes Buch

Срб. :

Кратак концепт једне горњолужичке Сорбске(СЕРБСКЕ) црквене историје
Састављена од групе горњолужичких евангелистичких свештеника
Будикин књижара Давида Рихтера 1767.

Ger.:

KURZER ENTWURF – WENDISCH KIRCHENHISTORIE
ABGEFASST VON EINIGEN OBERL.WENDISCHEN EVANGEL PRADIGERN
BUDIKIN David Richter Buchhandlung 1767.

Превод текста страна 232,233 :

,,Као доказ да су Срби-Венди већ за време Александра Великог славни и познати били, може се навести посебан привилегијум који је овај велики краљ и монарх Србима-Вендима дао. По Цајлеровом извештају у његовом,,Itinerarium Germanico"стр.169, наводи ,,Hagecia"(Боемска хроника), да се у Прагу-новом граду,у Slavaken манастиру,који је Карло IV основао, тај привилегијум налази.Тако он наводи још доказа о постојању тог привилегијума међу којима је и Petrus de Rewa, Comes Turocenfis ,,rerum hungaricarum"Cent.VII СТР.147 дословно:

,,Ми, Александар,краљ Филипа у Македонији, у кнежевинама првенствено, оснивач царства у Грчкој, син великог Јована, опуновлашћен кроз Ректанаб, Брамане и дрвећа, такође сунца и месеца поштовалац, уништач Персиског и Медијског царства, срца највећег светског од почетка до пропасти, од подне до поноћи. Почтованој сербској историји и језику, молимо ми испред нас и наших наследника, да у регименту света после нас се виде, милост мир и наш поздрав. Да сте ви са нама цело време учествовали истинити и верни, у краљевској опреми се борили и наши помоћници без оклевања били. Због тога дајемо ми вама такође ову целу територију света, од поноћи до влашких земаља, које тако до подне леже, власништво, даље наслеђе и на вечност. Да други му никада не живе, или се ту настане, ти исти треба да буду ваше слуге, и њихови наследници ваше будуће слуге су, и вечно остану."

Оригин.текст на латинском :

,,Nos, ALEXANDER, Philippi Regis Macedonum, Greacorum Imperii &Monarchie Inchoator, Magni Jovis filius, per Nactanabum annunciatus, Allacotur Bragmannorum & Araborum, Solis & Lunae conculcator, Perfarum & Medorum Regionum, Dominus Mundi, ab Ortu Solis usque ad occafum, a Meridie usque ad Septentrionem, Illufri Profapie Slavorum & Lingue eorum gratim & pacem atque falucem a Nobis & fucceffloribus nobis in gubernatione Mundi. Qaniam nobis femper affniftis in fide feraces, in armis ftrenui, noftri coadjutors beliicofi & robufti, damus & conferimus vobis libere & in perpetuum rotam plagam terrae ab Aqulione usque fines Italie Meridionales, ut nullus fit locare nifi vefrates. Et fi quis alius ibi inventus fuerit manens, fit vefter fervus & pofteri fui fint fevri pofterorum veftrorum. Datum in Cvitate nova noftrie fundationis Alehandria, fundata fupra magni Nili fluvio, ann decimo fecund DEA Minerve. Teftes hujus rei funt Athlera Locateca nofter & alii Principes, undecim, quos, Nobis fine prole decedentibus, relinquimus noftros haeredes & rotius Mundi.,,

Ger:
Textubersetzung von vorherigen zwei Seiten

ANHANG

Zum Beweis, dass die Wenden / Serben schon Alehandri Magni Zeiten rühmlich bekannt gewesen kann man eine gar besonderes Privilegium dieses grosen Königs und Monarchen anfuhren, so er denen Wenden-Serben gegeben.Nach Zeilers Beicht,in seinem Itinerario germanico, pag, 169. berichet er aus dem Hagecio, dass zu Prag in der Neustandt in der Slavaken Kloster, weches Carl IV Anno 1348 fundiert, eben dieses Privilegium annoch vorhanden sein. So führt es mehreren Beweise der Wahrheit Petrus de Rewa,Comes Turocenfis,rerum hungaricum Cent, VII pag.m. 147.wörtlich an:

,,Wir Alehander des Königs Philippi in Macedonien / in den Fürstentümer vortrefflich/Anfängen Käyserthums in Griechen/ein Sohn des grosen

Jovis/vorbedeutet durch Rectanab /der Bragmanen und des Baums/auch der Sonne und des Mondes Bekenner /derPerser und Meder Königreiche Vetilger /ein Herz des Weltgräystes vom Anfang bis zum Niedergange/und von Mittage bis zu Mitternacht.Dem Durchläuchten Sclavonischen Geschichte und Sprache/entbieten wir uns und unsere nachkommenden/so in dem Regiment der Welt nach uns sehen werden/Gnad/Frieden und unser Gruss.Dieweil ihr uns allezeit beigewohner/wahrhaftig und getreu/in der Kriegsrüstung streitbar/und unser Hälfer unnachlässig gewesen.Derentwegen so geben wir eush die ganze Landschaft der Welt/von Mittag liegen/Frei Erblich und zu ewigen Zeiten.Auf das darinen niemals anders wohnen,oder sich niederlassen dörfte/dann allein die Eurigen.Dafern ich aber jemands allda wohnhafftig niederlassen würde/derselbe soll euer Knecht/und seine nachkommenden euere künftige Dienstbare und ewig bleiben."

Kurzer Entwurf
einer
Oberlausitz-wendischen
Kirchenhistorie,
abgefaßt
von
einigen
Oberl. wendischen evangel. Predigern.

Budissin,
zu finden in sel. David Richters Buchhandlung.
1767.

Kurzer Entwurf
einer
Oberlausitz-wendischen
Kirchenhistorie,
abgefaßt
von
einigen
Oberl. wendischen evangel. Predigern.

Budissin,
zu finden in sel. David Richters Buchhandlung.
1767.

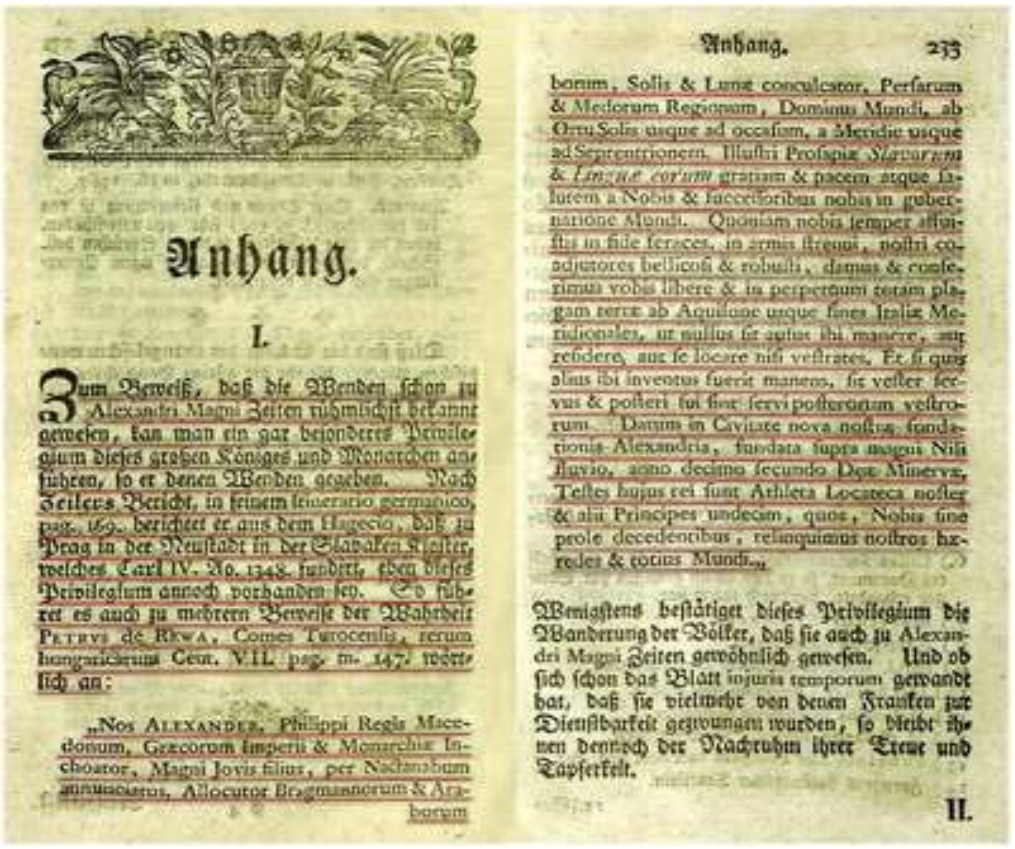

Anhang.

I.

Zum Beweiß, daß die Wenden schon zu Alexandri Magni Zeiten ruhmlichst bekannt gewesen, kan man ein gar besonderes Privilegium dieses großen Königes und Monarchen anführen, so er denen Wenden gegeben. Nach Seilers Bericht, in seinem Itinerario germanico, pag. 169. berichtet er aus dem Hagecio, daß zu Prag in der Neustädt in der Slavaken Kloster, welches Carl IV. Ao. 1348. fundirt, eben dieses Privilegium annoch vorhanden sey. So führet es auch zu mehrern Beweise der Wahrheit Petrvs de Rewa, Comes Turocensis, rerum hungaricarum Cent. VII. pag. m. 147. wörtlich an:

„Nos Alexander, Philippi Regis Macedonum, Græcorum imperii & Monarchiæ Inchoator, Magni Jovis filius, per Nachtebum annunciatus, Allocutor Bragmannorum & Arabarum

Anhang. 233

bonum, Solis & Lunæ conculcator, Persarum & Medorum Regionum, Dominus Mundi, ab Ortu Solis usque ad occasum, a Meridie usque ad Septentrionem. Illustri Prosapiæ *Slavorum* & *Linguæ eorum* gratiam & pacem atque salutem a Nobis & successoribus nobis in gubernatione Mundi. Quoniam nobis semper assistis in fide feraces, in armis strenui, nostri coadjutores bellicosi & robusti, damus & concedimus vobis libere & in perpetuum totam plagam terræ ab Aquilone usque fines Italiæ Meridionales, ut nullus sit ausus ibi manere, aut residere, aut se locare nisi vestratus. Et si quis alius ibi inventus fuerit manens, sit vester servus & posteri sui sint servi posterorum vestrorum. Datum in Civitate nova nostræ fundationis Alexandria, fundata supra magni Nili fluvio, anno decimo secundo Deæ Minervæ. Testes hujus rei sunt Athleta Locateca noster & alii Principes undecim, quos, Nobis sine prole decedentibus, relinquimus nostros hæredes & totius Mundi.„

Wenigstens bestätiget dieses Privilegium die Wanderung der Völker, daß sie auch zu Alexandri Magni Zeiten gewöhnlich gewesen. Und ob sich schon das Blatt injuriis temporum gewandt hat, daß sie vielmehr von denen Franken zur Dienstbarkeit gezwungen wurden, so bleibt ihnen dennoch der Nachruhm ihrer Treue und Tapferkeit.

II.

(I)
Извор и назив дела:
Kurzer Entwurf einer Oberlausitz-wendischen Kirchenhistorie
Кратак концепт једне горњолужичке Сорбске(СЕРБСКЕ) црквене историје
Састављена од групе горњолужичких евангелистичких свештеника
Будикин књижара Давида Рихтера 1767.
Наслов : Kurzer Entwurf einer Oberlausitz-wendischen Kirchenhistorie
Издавач : Richter, 1767

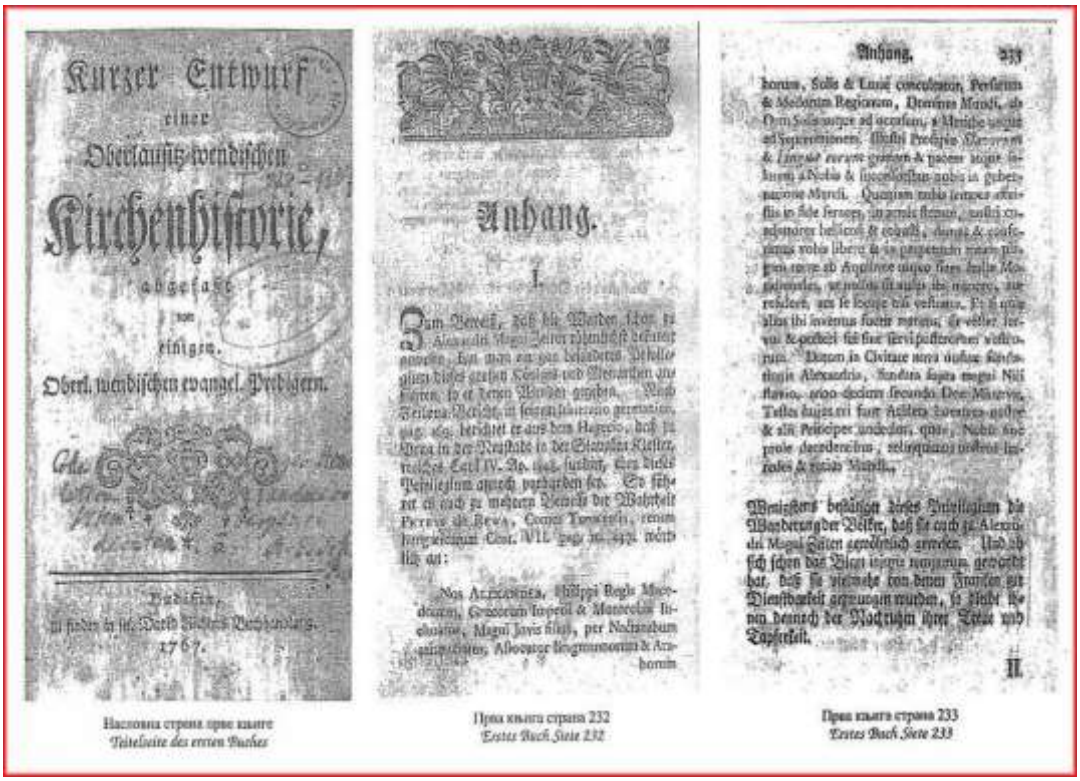

Насловна страна прве књиге
Page de titre du premier livre
Прва књига страна 232
Premier livre page 232
Прва књига страна 233
Premier livre page 233

(II)
Извор и назив дела:
Тестамент Александра Великог
Das Testament Alehander des Grossen
Аутор : Миленко Николић
Издавач : Сардонија 2005
Историја уметности и прећутана историја
Задужбина Миленка Николића
Дизелдорф-Немачка

Насловна страна прве књиге
Page de titre du premier livre

Anhang.

I.

Zum Beweiß, daß die Wenden schon zu Alexandri Magni Zeiten rühmlichst bekannt gewesen, kan man ein gar besonderes Privilegium dieses großen Königes und Monarchen anführen, so er denen Wenden gegeben. Nach Zeilers Bericht, in seinem Itinerario germanico, pag. 169. berichtet er aus dem Hagecio, daß zu Prag in der Neustadt in der Slavaken Kloster, welches Carl IV. Ao. 1348. fundirt, eben dieses Privilegium annoch vorhanden sey. So führet es auch zu mehrern Beweise der Wahrheit PETRVS de REWA, Comes Turocensis, rerum hungaricarum Cent. VII. pag. m. 147. wörtlich an:

„Nos ALEXANDER, Philippi Regis Macedonum, Græcorum Imperii & Monarchiæ Inchoator, Magni Jovis filius, per Nactanabum annunciatus, Allocutor Magmannorum & Araborum

Anhang.

I.

Zum Beweiß, daß die Wenden schon zu Alexandri Magni Zeiten rühmlichst bekannt gewesen, kan man ein gar besonderes Privilegium dieses großen Königes und Monarchen anführen, so er denen Wenden gegeben. Nach Zeilers Bericht, in seinem Itinerario germanico, pag. 169. berichtet er aus dem Hagecio, daß zu Prag in der Neustadt in der Slavaken Kloster, welches Carl IV. Ao. 1348. fundirt, eben dieses Privilegium annoch vorhanden sey. So führet es auch zu mehrern Beweise der Wahrheit PETRVS de REWA, Comes Turocensis, rerum hungaricarum Cent. VII. pag. m. 147. wörtlich an:

„Nos ALEXANDER, Philippi Regis Macedonum, Græcorum Imperii & Monarchiæ Inchoator, Magni Jovis filius, per Nactanabum annunciatus, Allocutor Magmannorum & Araborum

Прва књига страна 232
Erstes Buch Siete 232

borum, Solis & Lunæ conculcator, Persarum & Medorum Regionum, Dominus Mundi, ab Ortu Solis usque ad occasum, a Meridie usque ad Septentrionem. Illustri Prosapiæ *Slavorum* & *Linguæ eorum* gratiam & pacem atque salutem a Nobis & successoribus nobis in gubernatione Mundi. Quoniam nobis semper affuistis in fide feraces, in armis strenui, nostri coadjutores bellicosi & robusti, damus & conferimus vobis libere & in perpetuum totam plagam terræ ab Aquilone usque fines Italiæ Meridionales, ut nullus sit ausus ibi manere, aut residere, aut se locare nisi vestrates. Et si quis alius ibi inventus fuerit manens, sit vester servus & posteri sui sint servi posterorum vestrorum. Datum in Civitate nova nostræ fundationis Alexandria, fundata supra magni Nili fluvio, anno decimo secundo Deæ Minervæ. Testes hujus rei sunt Athleta Locateca noster & alii Principes undecim, quos, Nobis sine prole decedentibus, relinquimus nostros hæredes & totius Mundi.„

Wenigstens bestätiget dieses Privilegium die Wanderung der Völker, daß sie auch zu Alexandri Magni Zeiten gewöhnlich gewesen. Und ob sich schon das Blatt injuria temporum gewandt hat, daß sie vielmehr von denen Franken zur Dienstbarkeit gezwungen wurden, so bleibt ihnen dennoch der Nachruhm ihrer Treue und Tapferkeit.

II.

borum, Solis & Lunæ conculcator, Persarum & Medorum Regionum, Dominus Mundi, ab Ortu Solis usque ad occasum, a Meridie usque ad Septentrionem. Illustri Prosapiæ *Slavorum* & *Linguæ eorum* gratiam & pacem atque salutem a Nobis & successoribus nobis in gubernatione Mundi. Quoniam nobis semper affuistis in fide feraces, in armis strenui, nostri coadjutores bellicosi & robusti, damus & conferimus vobis libere & in perpetuum totam plagam terræ ab Aquilone usque fines Italiæ Meridionales, ut nullus sit ausus ibi manere, aut residere, aut se locare nisi vestrates. Et si quis alius ibi inventus fuerit manens, sit vester servus & posteri sui sint servi posterorum vestrorum. Datum in Civitate nova nostræ fundationis Alexandria, fundata supra magni Nili fluvio, anno decimo secundo Deæ Minervæ. Testes hujus rei sunt Athleta Locateca noster & alii Principes undecim, quos, Nobis sine prole decedentibus, relinquimus nostros hæredes & totius Mundi.„

Wenigstens bestätiget dieses Privilegium die Wanderung der Völker, daß sie auch zu Alexandri Magni Zeiten gewöhnlich gewesen. Und ob sich schon das Blatt injuria temporum gewandt hat, daß sie vielmehr von denen Franken zur Dienstbarkeit gezwungen wurden, so bleibt ihnen dennoch der Nachruhm ihrer Treue und Tapferkeit.

II.

Прва књига страна 233
Erstes Buch Siete 233

(III)
Библиографски подаци
Kurzer Entwurf einer Oberlausitz-wendischen Kirchenhistorie
Кратак концепт једне горњолужичке Сорбске (СЕРБСКЕ) црквене историје
Састављена од групе горњолужичких евангелистичких свештеника
Будикин књижара Давида Рихтера 1767.
Наслов
Kurzer Entwurf einer Oberlausitz-wendischen Kirchenhistorie
Издавач
Richter, 1767

Тестамент Александра Великог - друга књига
Венцеслав Хагеции од Либушина - Боемска Хроника

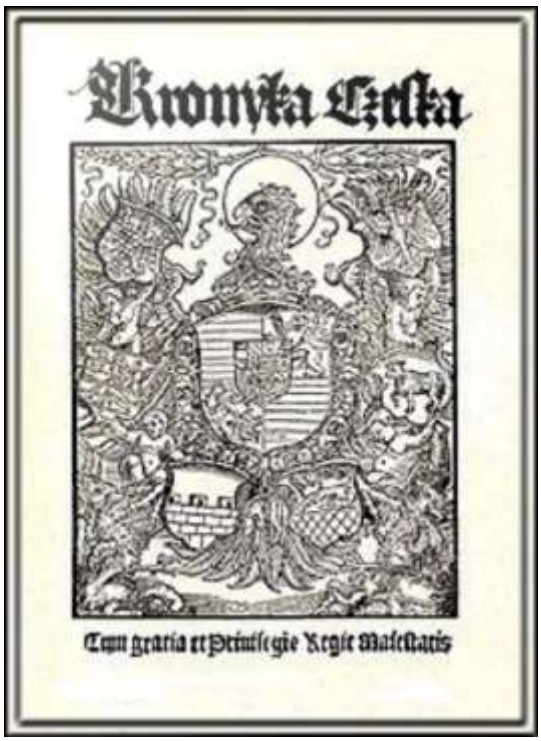

Тестамент Александра Великог (књига II,извор II)

Друга књига
Zweites Buch

(опис и назив дела),текст у фокусу :

Венцеслав Хагеции од Либушина
Боемска Хроника

О њиховим кнежевинама и краљевима/племићима/религији и сујеверју/њиховом одстрањењу и конвертацији у хришћанство/о витешким вежбама/турнирима и борбама у земљи/о унутрашњим и спољним ратницима/о епархијама/задужбинама/о високим школама/о градњи земље и градова/замкова и села/о металу и рудницима/такође и о соланама/ о ПРИВИЛЕГИЈАМА и антиквитетима/о душевним и профаним стварима/о добром уређењу/новцу/земљи/шумским и пољским мерама/дужинским и житним мерама/о ретким ношњама и одећи/о природним чудима/природи/и шта се иначе у црквениј и профаној трговини/у овој краљевини одвија и догађа.
У немачки из боемског(чешког)језика са највећим трудом превео Joannem Sandel боравећи у краљевском граду Содану у Bohemen Notaruim.
Свим љубитељима историје за посебно задовољство,ново издато.
Нирнберг/Ентер 1697.

Ger.:

WENCESLAV HAGECII VON LIBOTSCHAN
BÖHMISCHE HRONIK

Von ihrer Herzogen und Könige/Braven/Adels und Geschlechter Ankunft/von Übung des Götzendienstes und Aberglaubens/dessen Abschaffung und Bekehrund zum Cristentums/von den Ritterlichen Übungen/Turnirien und Kämpfen in den Land/von innerlich-und ausländischen Kriegern/von Aufrichtung Uhralterkirchen/Bisthümer/Stifften/der hohen Schul/von Befestigung des Landes der Städte/Schlösser und Dörfer/von Metall und Bergwerken auch Salzbrunnen /von PRIVILEGIEN und Antiquitäten in Gest-und Weltlichen Sachen/von guter Ordnung/Münz/Land/Wald-und Feldmaas/Kran und ander Gewicht/Ellen und Getreidemaas/von selsamen Trachten in der Kleidung/von Natur-wundern/Landschaften/und was sich sonsten in geistlichen und weltlichen Händeln/diese Krone betreffend zugetragen.
In die Teutsche aus Böhmischer Sprache mit müglichen Fleis übersetzt durch Joannem Sendel/weiland der Königliche Stadt Sodan in Böhmen Noterium.
Nürnberg/Endter Anno 1697.

Текст у фокусу :
Превод из Боемске Хронике страна 574:

„Краљ Карло поче градити у прашком Новом Граду / недалеко од капеле светих Козме и Дамјана, један велики манастир / у име Светог Јеронима / и моначки ред словенског попа Бенедикта ту смести / јер су Боеми (Чеси) њихово порекло од Срба узели (на овој територији су пре настанка имена Словени, одувек живели Срби у Веле Србији, прим.аутора) / и њихов језик /који је у старо време био веома славан и познат / и који се као сила далеко проширио / од њих су примили / Карло је од Папе дозволу добио / да они у манастиру на вечно сећање / све своје божије службе на српском / чешком језику одржавају / који су Срби у свим својим земљама употребљавали / и дао је овим монасима / као сведочанство, садржај и копију писма / које је пуно пре Христовог рођења Александар Велики, краљ Персије оставио Србима, својим слугама, које гласи:

„Ми, Александар, краљ Филипа у Македонији, у кнежевинама првенствено, оснивач царства у Грчкој, син великог Јована, опуновлашћен кроз Ректанаб, Брамане и дрвећа, такође сунца и месеца поштовалац, уништач Персиског и Медијског царства, срца највећег светског од почетка до пропасти, од подне до поноћи. Почтованој сербској историји и језику, молимо ми испред нас и наших наследника, да у регименту света после нас се виде, милост мир и наш

поздрав. Да сте ви са нама цело време учествовали истинити и верно, у краљевској опреми се борили и наши помоћници без оклевања били. Због тога дајемо ми вама такође ову целу територију света, од поноћи до влашких земаља, које тако до подне леже, власништво, даље наслеђе и на вечност. Да други му никада не живе, или се ту настане, ти исти треба да буду ваше слуге, и њихови наследници ваше будуће слуге су, и вечно остану.“

Böhmische Chronik S.574-Überrsetzung

„König Carl lies in der Neuen Stadt Prag/nicht fern von der Capellen S.Cosmae und Damiani ein gros Kloster/im Namen S.Hironimi/zu bauen anfangen/und Sclavinische Priester G.Benedict-Ordens darien führen/unddiesweil die Böhmen ihren Uhrsprung von den Slavaken genommnen/Vor der Entstehung des Namens Slavaken-Slaven lebt er im Altertum,auf diesem Territorium Serben in Veleserbien(Bemerkung des Autors)/und ihre Sprache/welche vor Zeiten in der Welt sehr berühmt gewesen/und sich mächtig weit erstreckt/von ihnen empfangen/hat König beim Pabste erhalten/dass sie sich in diesem Kloster/dessen zu ewigen Gedächtnis/bei allen ihren Gottesdiensten/der Slavonischen Sprachen gebrauchen sollen/wie dann solches vor Zeiten den Slavoniern in allen ihren Landen nachgelassen gewesen/und ist diesen Mönchen/dessen zu Zeugnis/der Inhalt und Abschrift des Briefes/welche vor langer Zeit vor Christi-Geburt/der grose Alehander/König in Persia/der Sclavoniern seinen Diernen gegeben gehabt/überantwotet worden/des folgenden Leutes:

„Wir Alehander des Königs Philippi in Macedonien / in den Fürstentümer vortrefflich/Anfängen Käyserthums in Griechen/ein Sohn des grosen Jovis/vorbedeutet durch Rectanab /der Bragmanen und des Baums/auch der Sonne und des Mondes Bekenner /derPerser und Meder Königreiche Vetilger /ein Herz des Weltgräystes vom Anfang bis zum Niedergange/und von Mittage bis zu Mitternacht.Dem Durchläuchten Sclavonischen Geschichte und Sprache/entbieten wir uns und unsere nachkommenden/so in dem Regiment der Welt nach uns sehen werden/Gnad/Frieden und unser Gruss.Dieweil ihr uns allezeit beigewohner/wahrhaftig und getreu/in der Kriegsrüstung streitbar/und unser Hälfer unnachlässig gewesen.Derentwegen so geben wir eush die ganze Landschaft der Welt/von Mittag liegen/Frei Erblich und zu ewigen Zeiten.Auf das darinen niemals anders wohnen,oder sich niederlassen dörfte/dann allein die Eurigen.Dafern ich aber jemands allda wohnhafftig niederlassen würde/derselbe soll euer Knecht/und seine nachkommenden euere künftige Dienstbare und ewig bleiben.

Извор и назив дела :

Böhmische Chronik : vom Ursprung der Böhmen, von Ihrer Herzogen und Könige, Graven, Adels und Geschlechter Ankunft ... und was sich sonsten in Geistlichen und Weltlichen Händeln, diese Kron betreffend, zugetragen

Autor / Hrsg.: Hájek z Libočan, Václav ; Sandel, Johannes
Verlagsort: Nürnberg | Erscheinungsjahr: 1697

WENCESLAI HAGECII
von Libotschan
Böhmische Chronik/
vom Ursprung der Böhmen/
von Ihrer Herzogen und Könige/ Braven/ Adels
und Geschlechter Ankunft/ von Ubung des Götzendiensts und Aberglaubens/ dessen Abschaffung und Bekehrung zum Christentum/ von den Ritterlichen Ubungen/ Turnieren und Kämpfen in dem Land/ von innerlich- und auswärtigen Kriegen/ von Aufrichtung Uralter Kirchen/ Bäthümer/ Stifftern/ der Hohen Schul/ von Befestigungen des Lands/ der Städte/ Schlösser und Dörfer/ von Metall und Bergwerken auch Salzbrunnen/ von denen Privilegien und Antiquitäten in Geist- und Weltlichen Sachen/ von guter Ordnung/ Münz/ Land/ Wald- und Feldmaas/ Kram und ander Gewicht/ Ellen und Getreid-maas/ von seltzamen Trachten in der Kleidung/ von Natur-wundern/ Landstraffen/ und was sich sonsten in Geistlichen und Weltlichen Händeln/ diese Kron betreffend/ zugetragen.
In die Teutsche aus Böhmischer Sprache mit möglichsten Fleis übersetzet durch
JOANNEM Sandel/ weiland der Königlichen Stadt Cadan in Böhmen Notarium.
Allen Liebhabern der Geschichte zu besonderer Erbau- und Belustigung/ aufs neue aufgelegt/ und itzo mit vollständigen Registern (darunter vor gemangelt) versehen.
Mit Römischer Käyserlicher Majestät allergnädigstem Privilegio.

Nürnberg/ gedruckt und verlegt von Balthasar Joachim Endter/ Anno M DC XCVII.

WENCESLAI HAGECII
von Libotschan
Böhmische Chronik/
vom Ursprung der Böhmen/
von Ihrer Herzogen und Könige/ Braven/ Adels
und Geschlechter Ankunft/ von Ubung des Götzendiensts und Aberglaubens/ dessen Abschaffung und Bekehrung zum Christentum/ von den Ritterlichen Ubungen/ Turnieren und Kämpfen in dem Land/ von innerlich- und auswärtigen Kriegen/ von Aufrichtung Uralter Kirchen/ Bäthümer/ Stifftern/ der Hohen Schul/ von Befestigungen des Lands/ der Städte/ Schlösser und Dörfer/ von Metall und Bergwerken auch Salzbrunnen/ von denen Privilegien und Antiquitäten in Geist- und Weltlichen Sachen/ von guter Ordnung/ Münz/ Land/ Wald- und Feldmaas/ Kram und ander Gewicht/ Ellen und Getreid-maas/ von seltzamen Trachten in der Kleidung/ von Natur-wundern/ Landstraffen/ und was sich sonsten in Geistlichen und Weltlichen Händeln/ diese Kron betreffend/ zugetragen.
In die Teutsche aus Böhmischer Sprache mit möglichsten Fleis übersetzet durch
JOANNEM Sandel/ weiland der Königlichen Stadt Cadan in Böhmen Notarium.
Allen Liebhabern der Geschichte zu besonderer Erbau- und Belustigung/ aufs neue aufgelegt/ und itzo mit vollständigen Registern (darunter vor gemangelt) versehen.
Mit Römischer Käyserlicher Majestät allergnädigstem Privilegio.

Nürnberg/ gedruckt und verlegt von Balthasar Joachim Endter/ Anno M DC XCVII.

Венцеслав Хагеции од Либушина
Боемска Хроника (1697)

574 Historische Beschreibung

König Carl ließ in der Neuen Stadt Prag / nicht fern von der Capellen S. Cosmæ und Damiani ein groß Kloster/ im Namen S. Hieronimi / zu bauen anfangen / und Sclavonische Priester S. Benedictæ-Ordens darein führen / und dieweil die Böhmen ihren Ursprung von den Sclowaken genommen / und ihre Sprache / welche vor Zeiten in der Welt sehr berühmt gewesen / und sich mächtig weit erstrecket / von ihnen empfangen / hat der König beym Pabste erhalten / daß sie sich in diesem Kloster / dessen zu ewigen Gedächtnus / bey allen ihren Gottesdiensten / der Sclavonischen Sprache gebrauchen solten / wie dann solches vor Zeiten den Sclavoniern in allen ihren Landen nachgelassen gewesen / und ist diesen Mönchen / dessen zu Zeugnus / der Inhalt und Abschrifft des Briefs / welchen vor langer Zeit vor Christi Geburt / der grosse Alexander / König in Persia / den Sclavoniern seinen Dienern gegeben gehabt / überantwortet worden / dieses folgenden Lauts;

Wir Alexander des Königs Philippi in Macedonien / in den Fürstenthümen vortrefflich / Anfänger des Königreichs in Griechen / ein Sohn des grossen Jovis / vordedeutet durch Nectanabi der Prognanner und des Baums / auch der Sonnen und des Monds Bekenner / der Perser und Meder Königreiche Vertilger / ein Herr des Welt-Cräyßes vom Aufgang biß zum Niedergange / und vom Mittage biß zu Mitternacht. Dem Durchläuchten Sclavonischen Geschlecht und Sprachen / entbieten wir vor uns und unsere Nachkommenden / so in dem Regiment der Welt nach uns seyn werden / Gnad / Frieden und unsern Gruß. Dieweil ihr uns allezeit bezgewohnet / worhafftig und getreu / in der Kriegs-Rüstung streitbar / und unsere Helffer unnachläßlich gewesen. Derentwegen so geben wir euch diese gantze Landschafft der Welt / von Mitternacht an biß in die Wälschen Länder / so gegen Mittage liegen / Frey / Erblich und zu ewigen Zeiten. Auf daß darinnen niemands anders wohnen oder sich niederlassen dörffe / dann allein die Eurigen. Dafern sich aber jemands allda wohnhafftig niederlassen würde / derselbe soll euer Knecht / und seine Nachkommenden / euerer Künfftigen Dienstbare seyn und ewig bleiben.

Datum in unserer neu-angefangener Stadt Alexandria / an dem grossen Wasserfluß Nilo gelegen / im Zwölfften Jahre unserer Königreiche / mit Bewilligung der grossen Götter Jovis, Martis und Plutonis, und der grossen Göttin Minervæ. Dessen sind Zeugen / unser streitbarer Ritter Lokotecka / und andere Fürsten Cyiff / welche wir / im Fall wir ohne Erben abgiengen / zu Erben der gantzen Welt verlassen wollen.

Derohalben von wegen des Alters der Sclavonischen Sprach / hat Carolus der Römische und Böhmische König / dasselbe Kloster an diesem Ort bauen / und mit Fleiß verfertigen lassen / und als es vollendet / ist in der Rechnung und in den Königlichen Regitern befunden worden / daß es zu bauen gestanden / Achtzehen Tausend und Sieben Hundert Schock / sieben und Vierzig Groschen und drey Heller / alles nach des Königes Carls-Böhmischen Groschen gerechnet.

Zu der Zeit ist in vielen Landen / nicht allein bey den Christen / sondern auch in der Heydenschafft / ein sehr groß Sterben gewesen / welches etliche Jahr nacheinander gewähret / also / daß das Volck aus einem Lande ins ander gezogen / und unaussprechlich viel Menschen gestorben.

Zu Sommers-Zeiten / sind in Böhmen / vom Niedergange etliche Leute / welche Teutschen gewesen / ankommen / dieselbigen predigten Teutsch / beichteten einander / und schmissen sich mit Peitschen vor dem Volck. Die Böhmen / so da Teutsch verstunden / zeigeten an / daß sie in ihren Predigten wunderbarliche Lästerung und Irrthüme einsprengeten. Der König berieth sich mit dem Ertz-Bischoffe / und hieß ihren Principal vor ihn stellen / denselben zu verhören / daß er seines Glaubens Bekäntnus thun solte. Dieser kunte seines Hertzen Heimlichkeit wunderlich bergen: Aber der König ließ ihn peinlich fragen / erst bekannte er auf sich und auf die andern seltzame unerhörte Dinge / wie sie es getrieben / welches Schande zu schreiben ist. Als sie der König des Todes würdig befand / wolte er sie sämtlich verbrennen lassen: Aber der Ertz-Bischoff / als ein gütiger Herr / bat vor sie / und machte sie los /

alſo/

Das Kloster Slowan in der Neuen Stadt Prag angefangt.

Ein Brief des grossen Alexanders/ des Sclavonischen Geschlechts gegeben.

Ketzerische Leute in Böhmen.

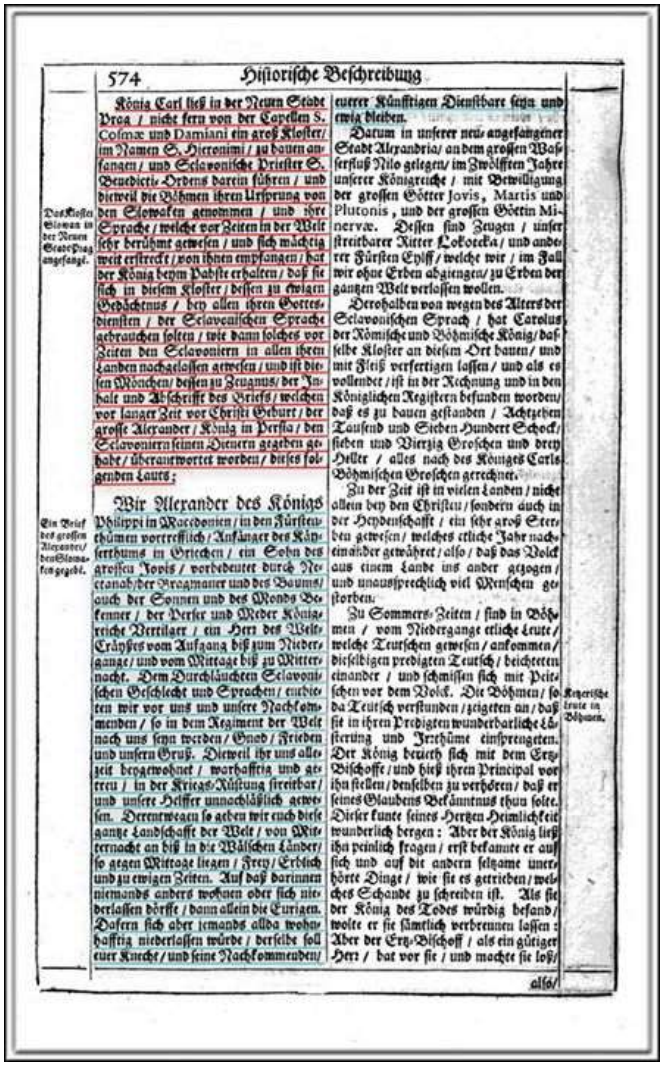

Библиографски подаци
Наслов
Böhmische Chronik: vom Ursprung der Böhmen, von Ihrer Herzogen und Könige, Graven, Adels und Geschlechter Ankunft ... und was sich sonsten in Geistlichen und Weltlichen Händeln, diese Kron betreffend, zugetragen
Аутори: Václav Hájek z Libočan, Johannes Sandel
Издавач: Endter, 1697
Дужина: 882 страница
Језик: немачки, писмо латиница
Оригинал из
Баварска државна библиотека (Staatliche Bibliothek Regensburg)

Тестамент Александра Великог (књига III, извор III)

СРБ:

Трећа књига
Drittes Buch

Извор и назив дела :
Itinerarium Germanie

то је :

**Путопис кроз горњу и доњу Немачку,такође и пограничне краљевине,кнежевине,и државе као Мађарска,Трансилванија (Siebenbürgen),Пољска,Данска,Шведска,као и оних,које су од давнина припадале Немачкој.
Мартин Цајлер
Страсбур и Франкфурт
Симона Паулиа књижара
у Стразбуру 1674.**

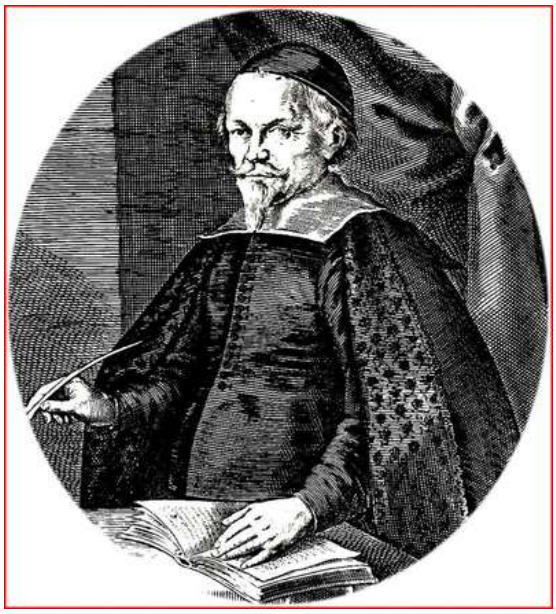

ITINERARIUM GERMANIÆ
NOV. ANTIQUAE.

Teutsches
Reyßbuch durch
Hoch und Nider Teutschland
auch angränzende / vnnd benachbarte Königreich / Fürsten-
thumb und Lande als Ungarn / Siebenbürgen / Polen /

Darinn / neben vielen vnterschiedlichen Raisen / vnd Verzeich-
nussen der Meilen die vergleichung deß alten vnnd jetzigen Teutschlands /

Durch
MARTINUM ZEILLERUM.

Strasburg /
In Verlegung Lazari Zeyners Seligen Erben.
ANNO M. DC. XXXII.

Teutschland. Das VII. Capitel.

Ger:

Itinerarium Germanie

Das ist: :

Reisebericht durch Hoch-und Nieder-Deutschland,auch angränzende und benachbarte Königsreiche,Fürtstentümerund Länder als Ungur,Siebenbürgen,Polen,Dänemark,Schweden so vor alters zu Deutschland gerechnet worden sind.
Martin Zeiller
Strasburg und Frankfurt

Simons Paulli/Buchhändlers in Strasburg 1674
Превод из Итинерариум Германие стр.169:

СРБ:

„Овај град (Праг Нови Град) украшен је са манастирима и зградама,а основао га је Карло IV,међу којима је и словачки манастир, у коме је он венчан, и у коме се налази привилегијум који је Александар Велики Србима / Вендима дао и кога Хагецио помиње."

Ger :

„Itenerarium Germanie S:169:
Wie dann auch,da der Slovaken Kloster / so ihnen gemelter Kaiser Carl.der IV.als er auch diese Neustandt anno 1348 erbaut / aufgebaut hat / in welchen das Privilegium so Alehander der Grose den Slovernen / Serben oder Wenden gegeben haben solle / und dessen Hagecius gedenkt zu lesen."

ITINERARIUM GERMANIÆ
NOV. ANTIQUAE.
Teutsches
Reyßbuchdurch
Hochvnd Nider Teutschland
auch angräntzende / vnnd benachbarte Königreich / Fürsten-
thumb vnd Lande / als Vngarn / Siebenbürgen / Polen /
Schweden / Dennemarck / rc. So vor alters zu Teutsch-
land gerechnet worden sein:
Darinn / neben vielen vnterschiedlichen Raisen / vnd Verzeich-
nussen der Meilen / die vergleichung deß alten vnnd jetzigen Teutschlands /
Item ein kurtze / aber doch aigentliche Benenn- vnnd Beschreibung
desselben vornemlichen Länder / Städte / Bethumb / Clöster /
Dessungen / Schlösser / Marckflecken /
und Dörffer:
Ingleichem der Berge / Wälder / Haupt- vnnd anderer Flüß / Heilsamen Warmen /
vnd Wildbädern / Saurbrännen / Lustgärten / Gold / Silber / Eisen vnnd Kupfferreichen Berg-
vnnd Mäntzwercken / Mineralien / vnd dergleichen: Wie nicht weniger der bestirten Regimenten /
Dohen Schulen / Bibliotheken / ausschaulicher vnd künstlicher Gebäuden / Kunst-Lammern /
Zusambt der Kayserlichen / Königs- Chur- vnd Fürstlichen / auch vieler Gräff- Freyherr- vnd
Adelichen Häuser vnd Geschlechter / Wirthschafft / Hochzeit / Hoch- vnd Wildenckwürdiger Anstalt /
vnd Genealogien / Wie auch der Länder vorigen vnd jetzigen Innwohner Religion / Sitten / Be-
dräuchen / Kriegsthaten / Wie vor anmächtige Hochwürdige Lehrerschaft vnd Pfarrische Sachen /
Meistentheils auß aigener erfahrung / vnnd bewehrten Historien / auch geschriebenen vnnd gedruckten
Rathsbüchern / vnd andern Gedenckten / wie sonderm fleiß colligirt / und auß beyfahren mehr
verfertigt / dem gebetten Vaterlandt zu Ehren / Wolfahrt vnd
Nutzen / in offenen Druck gegeben
Durch
MARTINUM ZEILLERUM.
Straßburg /
In Verlegung Lazari Zetzners Seligen Erben.
ANNO M. DC. XXXII.

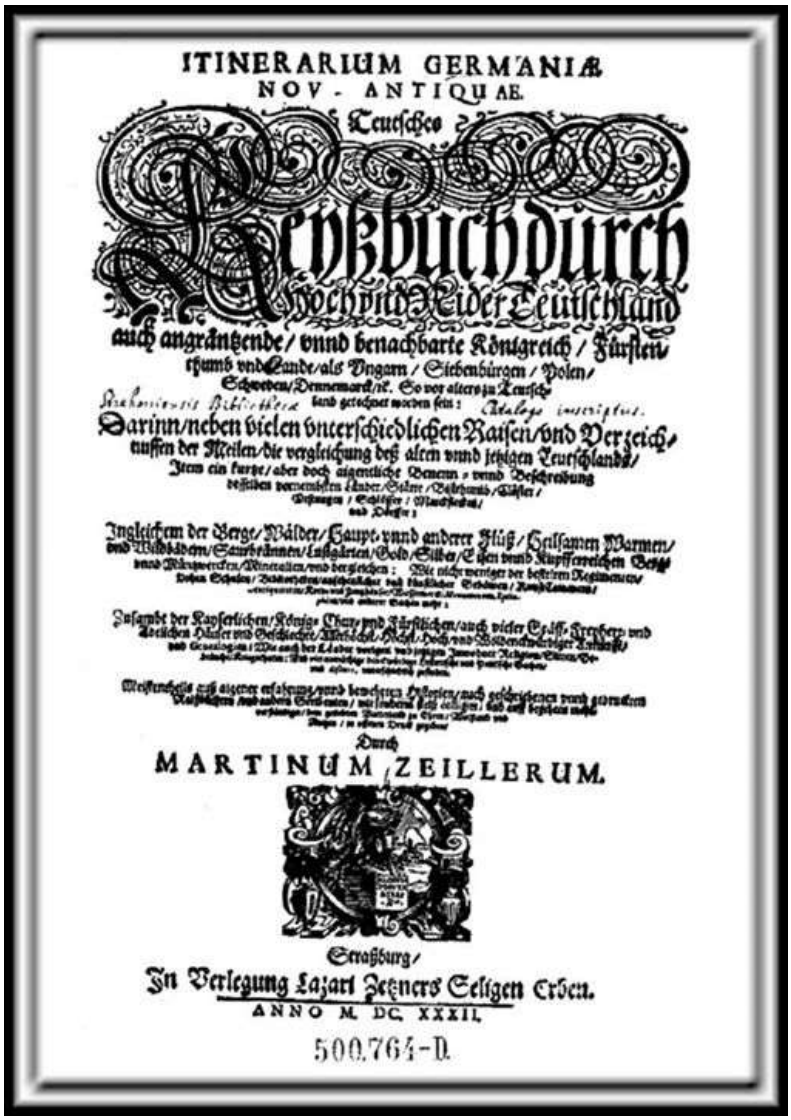
ITINERARIUM GERMANIÆ
NOV. ANTIQUAE.
Teutsches
Reyßbuchdurch
Hochvnd Nider Teutschland
auch angräntzende / vnnd benachbarte Königreich / Fürsten-
thumb vnd Lande / als Vngarn / Siebenbürgen / Polen /
Schweden / Dennemarck / rc. So vor alters zu Teutsch-
land gerechnet worden sein:
Darinn / neben vielen vnterschiedlichen Raisen / vnd Verzeich-
nussen der Meilen / die vergleichung deß alten vnnd jetzigen Teutschlands /
Item ein kurtze / aber doch aigentliche Benenn- vnnd Beschreibung
desselben vornemlichen Länder / Städte / Bethumb / Clöster /
Dessungen / Schlösser / Marckflecken /
und Dörffer:
Ingleichem der Berge / Wälder / Haupt- vnnd anderer Flüß / Heilsamen Warmen /
vnd Wildbädern / Saurbrännen / Lustgärten / Gold / Silber / Eisen vnnd Kupfferreichen Berg-
vnnd Mäntzwercken / Mineralien / vnd dergleichen: Wie nicht weniger der bestirten Regimenten /
Dohen Schulen / Bibliotheken / ausschaulicher vnd künstlicher Gebäuden / Kunst-Lammern /
Zusambt der Kayserlichen / Königs- Chur- vnd Fürstlichen / auch vieler Gräff- Freyherr- vnd
Adelichen Häuser vnd Geschlechter / Wirthschafft / Hochzeit / Hoch- vnd Wildenckwürdiger Anstalt /
vnd Genealogien / Wie auch der Länder vorigen vnd jetzigen Innwohner Religion / Sitten / Be-
dräuchen / Kriegsthaten / Wie vor anmächtige Hochwürdige Lehrerschaft vnd Pfarrische Sachen /
Meistentheils auß aigener erfahrung / vnnd bewehrten Historien / auch geschriebenen vnnd gedruckten
Rathsbüchern / vnd andern Gedenckten / wie sonderm fleiß colligirt / und auß beyfahren mehr
verfertigt / dem gebetten Vaterlandt zu Ehren / Wolfahrt vnd
Nutzen / in offenen Druck gegeben
Durch
MARTINUM ZEILLERUM.
Straßburg /
In Verlegung Lazari Zetzners Seligen Erben.
ANNO M. DC. XXXII.
500.764-D.

Итинерариум Германие (1674)

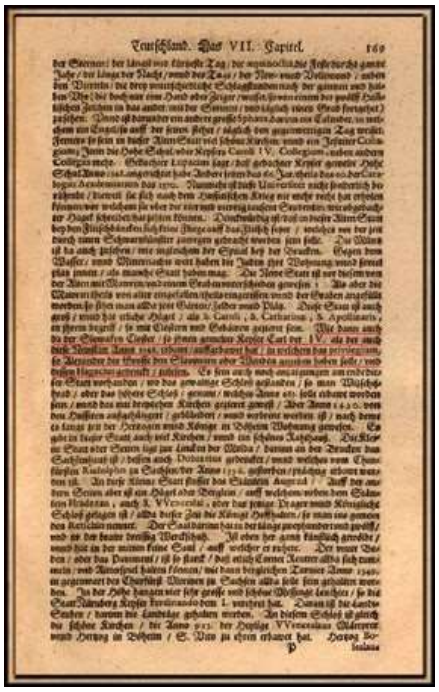

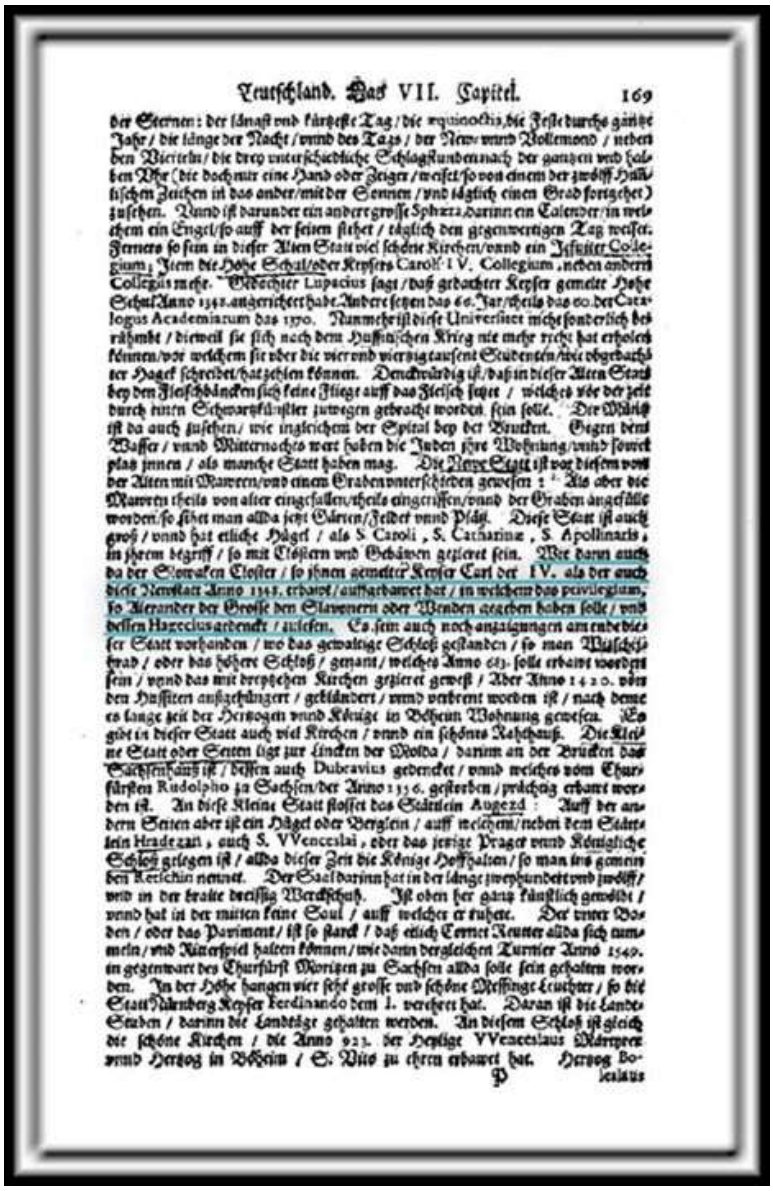

Teutschland. Das VII. Capitel. 169

der Sternen: der längst vnd kürtzeste Tag / die æquinoctia, die Feste durchs gantze Jahr / die länge der Nacht / vnnd des Tags / der New- vnnd Vollemond / neben den Vierteln / die drey vnterschiedliche Schlagstunden nach der gantzen vnd halben Vhr (die doch nur eine Hand oder Zeiger / weiset so von einem der zwölff Hälischen Zeichen in das ander / mit der Sonnen / vnd täglich einen Grad fortgehet) zusehen. Vnnd ist darunder ein andere grosse Sphæra, darinn ein Calender / in welchem ein Engel / so auff der seinen stehet / täglich den gegenwertigen Tag weiset. Fernere so sein in dieser Alten Statt viel schöne Kirchen / vnnd ein Jesuiter Collegium; Item die Hohe Schul / oder Keysers Caroli IV. Collegium, neben anderm Collegio mehr. Obgedachter Lupacius sagt / daß gedachter Keyser gemelte Hohe Schul Anno 1348. angerichtet habe. Andere setzen das 60. Jar / theils das 80. der Catalogus Academiarum das 1370. Nunmehr ist diese Universitet nicht sonderlich berühmbt / dieweil sie sich nach dem Hussitischen Krieg nie mehr recht hat erholen können / vor welchem sie vber die vier vnd vierzig tausent Studenten / viel vbergedachter Hagek schreibet / hat zehlen können. Denckwürdig ist / daß in dieser Alten Statt bey den Fleischbäncken sich keine Fliege auff das Fleisch setzet / welches vber der zeit durch einen Schwartzkünstler zuwegen gebracht worden sein solle. Der Mörich ist da auch zusehen / wie ingleichem der Spital bey der Brucken. Gegen dem Wasser / vnnd Mitternachts wert haben die Juden ihre Wohnung / vnnd soviel platz innen / als manche Statt haben mag. Die Newe Statt ist von diesem von der Alten mit Mawren / vnd einem Graben vnterschieden gewesen: Als aber die Mawren theils von alter eingefallen / theils eingriffen / vnnd der Graben angefüllet worden / so sihet man allda jetzt Gärten / Feldet vnnd Plätz. Diese Statt ist auch groß / vnnd hat etliche Hügel / als S. Caroli, S. Catharinæ, S. Apollinaris, in jhrem begriff / so mit Clöstern vnd Gebäwen gezieret sein. Wie dann auch da der Slowaken Closter / so jhnen gemelter Keyser Carl der IV. als der auch diese Newstatt Anno 1348. erbawet / auffgebawet hat / in welchem das privilegium, so Alexander der Grosse den Slawonern oder Wenden gegeben haben solle / vnd dessen Hagecius gedencket / zusehen. Es sein auch noch anzeigungen am ende dieser Statt vorhanden / wo das gewaltige Schloß gestanden / so man Wischehrad / oder das höhere Schloß / genant / welches Anno 683. solle erbawet worden sein / vnnd das mit dreyßehen Kirchen gezieret geweß / Aber Anno 1420. von den Hussiten außgebrennet / geblendet / vnnd verbrent worden ist / nach dem es lange zeit der Hertzogen vnnd Könige in Behem Wohnung gewesen. Es gibt in dieser Statt auch viel Kirchen / vnnd ein schönes Rathaus. Die Kleine Statt oder Seiten ligt zur Lincken der Wolda / darinn an der Brucken das Sachsenhaus ist / dessen auch Dubravius gedencket / vnnd welches vom Churfürsten Rudolpho zu Sachsen / der Anno 1356. gestorben / prächtig erbawet worden ist. An diese Kleine Statt flosset das Städtlein Augezd. Auff der andern Seiten aber ist ein Hügel oder Berglein / auff welchem / neben dem Städtlein Hradczan, auch S. Vvenceslai, oder das jetzige Prager vnnd Königliche Schloß gelegen ist / allda dieser Zeit die Könige Hoffhalten / so man ins gemein den Ketschin nennet. Der Saal darinn hat in der länge zweyhundert vnd zwölff / vnd in der breite dreissig Werckschuh. Ist oben her gantz künstlich gewölbt / vnnd hat in der mitten keine Saul / auff welcher er ruhete. Der vnter Boden / oder das Pavament / ist so starck / daß etlich Cornet Reuter allda sich tummelen / vnd Ritterspiel halten können / wie dann dergleichen Turnier Anno 1549. in gegenwart des Churfürst Mortzen zu Sachsen allda solle sein gehalten worden. In der Höhe hangen vier sehr grosse vnd schöne Messinge Leuchter / so die Statt Nürnberg Keyser Ferdinando dem I. verehret hat. Daran ist die Landestuben / darinn die Landtäge gehalten werden. In diesem Schloß ist gleich die schöne Kirchen / die Anno 923. der Heylige Vvenceslaus Märtyrer vnnd Hertzog in Böheim / S. Vito zu ehren erbawet hat. Hertzog Bo-

P leslaus

Библиографски подаци :
Itinerarium Germaniae Nov-antiquae
Martin Zeiller
Zetzner, 1632 - 675 страница
Наслов :
Itinerarium Germaniae Nov-antiquae
Аутор :
Martin Zeiller
Издавач :
Zetzner, 1632
Оригинал из :
Баварска државна библиотека
Дужина :
675 страница

Тестамент Александра Великог (књига IV, Viertes Buch)

СРБ:

Тестамент Александра Великог (књига IV,
Viertes Buch)

Четврта књига
Viertes Buch
Извор и назив дела :
О монархији и светој круни
Седамстогодишње краљевине
Мађарске
Од Петро Де Рева,Комес Туроценфис,
Издата и допуњена од Комес Францискус де Надасд
Сумптибус Тома-Марија Геци
Франкфурт 1654.

Ger.:

Über die Monarchie und heilige Krone
Des siebenhundertjährigen Reiches
Ungars
von
Autor Petro de Rewa
Comes Turocenfis
Herausgegeben und erwitert von
Comes Franciscus de Nadasd
Frankfurt
Sumptibus Thomae-Matthiae Götzii
Anno 1654

Превод из Rerum Hungaricam стр.147 :

,,(De Monarchia et Sacra Corona Regni Hungarie,Centurie VII) од Петра од Реве,у којој такође стоји текст тестамента Александра Великог на латинском,и који Цајлер као још један доказ истине наводи."

Ger.:

Seite 147 aus rerum Hungaricarum :

"(de Monarchia et sacra corona regni Hungarie,Centuriae septem) von Petro de Rewa auf der auch Text des Testaments abgedruckt ist,den Zeiller zu mehrere Beweise der Wahrheit in seinem Werk Itinerario Germanicus aufgeführt hat."

Оригин.текст на латинском језику и писму стр .147 :

,,Nos,ALEXANDER,Philippi Regis Macedonum,Greacorum Imperii &Monarchie Inchoator,Magni Jovis filius,per Nactanabum annunciatus,Allacotur Bragmannorum&Araborum,Solis&Lunae conculcator,Perfarum&Medorum Regionum,Dominus Mundi,ab Ortu Solis usque ad occafum,a Meridie usque ad Septentrionem,Illufri Profapie Slavorum&Lingue eorum gratim&pacem atque falucem a Nobis &fucceffloribus nobis in gubernatione Mundi.Qaniam nobis femper affniftis in fide feraces,in armis ftrenui,noftri coadjutors beliicofi&robufti,damus&conferimus vobis libere & in perpetuum rotam plagam

terrae ab Aqulione usque fines Italie Meridionales,ut nullus fit locare nifi vefrates.Et fi quis alius ibi inventus fuerit manens,fit vefter fervus&pofteri fui fint fevri pofterorum veftrorum.Datum in Cvitate nova noftrie fundationis Alehandria,fundata fupra magni Nili fluvio,ann decimo fecund DEA Minerve.Teftes hujus rei funt Athlera Locateca nofter&alii Principes,undecim,quos,Nobis fine prole decedentibus,relinquimus noftros haeredes& rotius Mundi.,,

Превод текста стр.147 :

,,Ми,Александар, краљ Филипа у Македонији, у кнежевинама првенствено, оснивач царства у Грчкој, син великог Јована, опуновлашћен кроз Ректанаб, Брамане и дрвећа, такође сунца и месеца поштовалац, уништач Персиског и Медијског царства, срца највећег светског од почетка до пропасти, од подне до поноћи. Почтованој сербској историји и језику, молимо ми испред нас и наших наследника, да у регименту света после нас се виде, милост мир и наш поздрав. Да сте ви са нама цело време учествовали истинити и верно, у краљевској опреми се борили и наши помоћници без оклевања били. Због тога дајемо ми вама такође ову целу територију света, од поноћи до влашких земаља, које тако до подне леже, власништво, даље наслеђе и на вечност. Да други му никада не живе, или се ту настане, ти исти треба да буду ваше слуге, и њихови наследници ваше будуће слуге су, и вечно остану.“

Ger .S.147 :

,,Wir Alehander des Königs Philippi in Macedonien / in den Fürstentümer vortrefflich/Anfängen Käyserthums in Griechen/ein Sohn des grosen Jovis/vorbedeutet durch Rectanab /der Bragmanen und des Baums/auch der Sonne und des Mondes Bekenner /derPerser und Meder Königreiche Vetilger /ein Herz des Weltgräystes vom Anfang bis zum Niedergange/und von Mittage bis zu Mitternacht.Dem Durchläuchten Sclavonischen Geschichte und Sprache/entbieten wir uns und unsere nachkommenden/so in dem Regiment der Welt nach uns sehen werden/Gnad/Frieden und unser Gruss.Dieweil ihr uns allezeit beigewohner/wahrhaftig und getreu/in der Kriegsrüstung streitbar/und unser Hälfer unnachlässig gewesen.Derentwegen so geben wir eush die ganze Landschaft der Welt/von Mittag liegen/Frei Erblich und zu ewigen Zeiten.Auf das darinen niemals anders wohnen,oder sich niederlassen dörfte/dann allein die Eurigen.Dafern ich aber jemands allda wohnhafftig niederlassen würde/derselbe soll euer Knecht/und seine nachkommenden euere künftige Dienstbare und ewig bleiben."

2.

Извор и назив дела :
De monarchia et sacra corona regni Hungariae centuriae septem
Péter Révai, Ferenc Nádasdy
Библиографски подаци
Наслов
De monarchia et sacra corona regni Hungariae centuriae septem
Аутори
Péter Révai, Ferenc Nádasdy
Издавач
Götz, 1654
Оригинал из
Баварска државна библиотека
Дужина
165 страница

1.

Podhorszky,Laurentius/Pely,Paulo/Rewai,Peter
Commentarius Petri de Rewa Comitis Comitatus de Turocz, de Sacra Regni Hungariae Corona, Dum in Celeberrimo Monasterio Mariae Thallensi Ordinis S. Pauli primi Eremitae Theses ex universa Theologia ad mentem Doctoris Angelici Divi Thomae Aquinatis / Posonii 1749.

Подаци о писцу :

Склабинski и турошки барон Петар Реваи (Révay Péter)
(Склабина , 1568 . 2. фебруара - Тренцин , 1622 . 25. јун) ,префект турошке жупаније и крунски стражар.
Барон Петер Реваи од Склабина и Блатнице (алиас његовог имена укључује и Реваи , Pewa ,Рева ; 2 Фебруар 1568 - 4. јун 1622), био је мађарски племић,командант гарде Свете Мађарске круне , песник , државни функционер,војник и историчар . Био је унук Ференц Реваиа .

Дела :

1591 - De laudibus Ciceronis, a lecture advocating oration
1591 - De quattuor virtutibus cardinalibus, a tractate
1591 - Disputatio de mutuo materiae
1592 - De parricidio, article
1613 - De sacra corona regni Hungariae ortu, virtuti, victoria, fortuna… brevis commentarius, A discourse of the Holy Crown of Hungary.
1659 - De monarchia et sacra corona regni hungariae centuriae septem a more comprehensive work about the history of the Kingdom of Hungary and the Holy Crown of Hungary.

Eng.:

Baron Péter Révay de Szklabina et Blathnicza (used aliases of his name include Révai, Rewa, Réva; 2 February 1568 – 4 June 1622) was a Hungarian nobleman, Royal Crown Guard for the Holy Crown of Hungary, poet, state official, soldier and historian. He was the grandson of Ferenc Révay.

1591 - De laudibus Ciceronis, a lecture advocating oration
1591 - De quattuor virtutibus cardinalibus, a tractate
1591 - Disputatio de mutuo materiae
1592 - De parricidio, article
1613 - De sacra corona regni Hungariae ortu, virtuti, victoria, fortuna… brevis commentarius, A discourse of the Holy Crown of Hungary.
1659 - De monarchia et sacra corona regni hungariae centuriae septem a more comprehensive work about the history of the Kingdom of Hungary and the Holy Crown of Hungary.

COMMENTARIUS
PETRI DE REWA
COMITIS
COMITATUS DE TURÓCZ
DE
SACRA REGNI HUNGARIÆ
CORONA.

DUM
In Celeberrimo Monasterio MARIÆ Thallensi
Ordinis S. Pauli primi Eremitæ
THESES
EX UNIVERSA THEOLOGIA
AD MENTEM DOCTORIS ANGELICI
DIVI THOMÆ AQUINATIS,
Publice propugnaret
V. P. LAURENTIUS PODHORSZKY,
Ord. S. Pauli primi Eremitæ Professus, SS. Theol. in 4tum An. Auditor.
PRÆSIDE
R. P. PAULO PELY prælib. Ord.
AA. LL. & Phil. Doct. nec non SS. Theol. Professore Actuali,
AUDITORIBUS OBLATUS.
Anno à partu Virginis M. DCC. XLIX. Mense Junio, die
POSONII, Typis Francisci Antonii Royer.

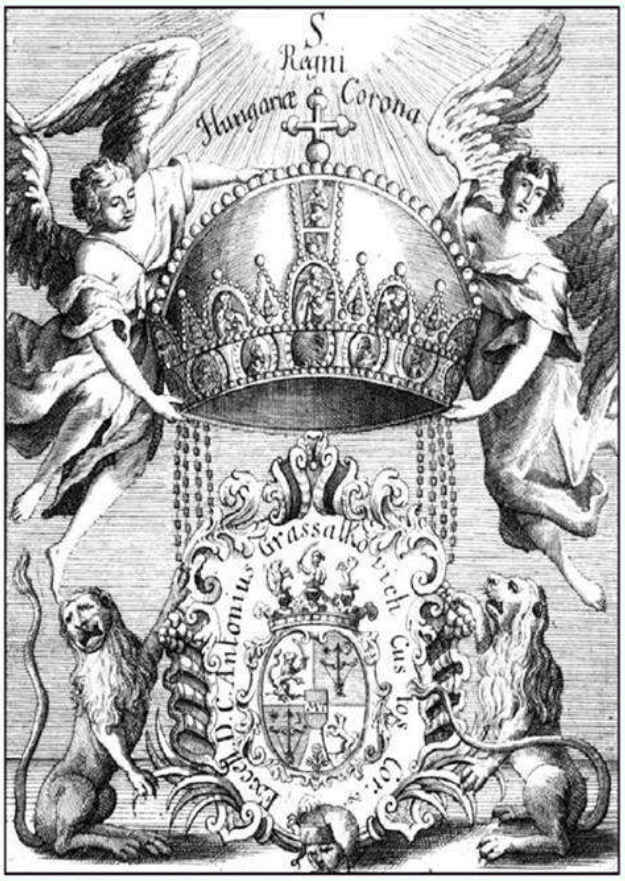

DE MONARCHIA ET SACRA CORONA REGNI HVNGARIAE
CENTURIÆ SEPTEM,
AUCTORE
PETRO DE REWA
COMITE TVROCENSI,
Ejusdemque Sanctæ Coronæ
DVVMVIRO.
Quas emendatas & auctas publicabat
COMES FRANCISCUS de NADASD,
Perpetuus Dominus Terræ FOGARAS, REGNI QUE HVNGARIAE IVDEX, &c.
Quibus accessit seorsim
Catalogus Palatinorum & Judicum ejusdem Regni, operâ & studio
GASPARIS JONGELINI ABBATIS
Euseristholensis, & dicti Regni Historiographi.

FRANCOFURTI,
Sumptibus THOMÆ-MATTHIÆ GÖTZII.
Typis Jacobi Luyckx Typographi Hanoveran.
ANNO MDCLIX

dâ esset, ipsa Slavonica cum Latinâ cæteris palmarium eriperet, cujus admiculâ, propè dimidia Europæ pars, nonnulla etiam Asiæ peregrari potest. Lingua eorum extra Latinam vix ulla difficilior, cum ob trium & plurium sæpe consonantium in capite vocis concursum, tum latitudinem, & variationem, quæ vix legibus certis circumscribitur. Gnarus illius fuit Alexander Magnus, in bello enim contra Darium gesto, Illiricos, Thraces, Græcos, Macedones, & alias gentes, singulas diversâ oratione allocutum scribit Justinus l. 11. Apud Illyriorum quippe Regem, Patrem suum Philippum fugiens Ceodem Justino teste exulabat, ubi linguam Illyriorum cum imbibisse vero simile est. Cæterùm probabile est Slavos hoc ipso nomine initiò Monarchiæ tertiæ Græcæ, & ante claruisse, quod Alexander Magnus Græci Imperii fundator potentissimus, eorum in bellis strenuâ usus operâ fuerit, ejus collatione plagæ Meridionalis auxerit, & nomen eorum decorum eximio illustraverit privilegio, quod jam sequitur, tum in honorem eorum appositum, tum quod publicæ me conscio, non extaret.

Nos Alexander Philippi Regis Macedonum, hîrcina Monarchia figuratus, Græcorum Imperii Inchoator, magni Jovis filius, per Natalium annunciatus, Adoratur Bragmanorum, & Arborum, Solis & Lunæ conculcator, Persarum ac Medorum Regnorum, Dominus Mundi, ab ortu Solis, usque ad occasum, à Meridie usque ad Septentrionem. Illustri Prosapiæ Slavorum, & finitimarum, gratiam, & pacem, atque salutem à nobis, & successoribus nobis in gubernaculorum Mundi. Quoniam Nobis semper assistis in fide veracis, in armis strenus, nostri conquisitores bellicosi, & robusti, domino & conformibus vobis liberi, & in perpetuum, totam plagam terræ ab Aquilone, usque fines Italiæ Meridionalis, ut nullus se ausus sit manere, aut vehi dere, aut si locare, sine vestrâ. Et si quis aliis sibi servientibus fuerit manens, sit vester servus, & posteri sui sint servi posterorum vestrorum. Datum in Civitate nova nostræ fundationis Alexandria fundata supra magnum Nili fluvium, anno decimo secundo Dei Minervæ. Testes hujus rei sunt Milesta Lacedæmonius, & alii Principes militum, quos Nobis sine prole decedentibus relinquimus nostros hæredes, & vocant Attendi.

Cæterùm, Slavorum genus ab ipso usque Japeto Noë filio repetunt il, qui Polonorum & Bohemorum annales conscripserunt. Ex hac gente D. Hieronymus prognatus fuit, & popularibus vetus novumque testamentum sermone vernaculo interpretatus est, Gratiano & Theodosio Imperatoribus. Illâque interpretatione hucusque Illyrii, tum in hymnis Divinis, tum aliis sacris utuntur. Gens ante susceptum Evangelium superstitiosè valdè, Sylvas, Nymphas, ut refert Procopius colebat, iisque sacrificia faciebat: supremum Deum fulminis fabricatorem credebat, illíque boves & bestias ejus generis alias mactabat: fortunam ignorabat prorsus: imminente qualitercunque morte, sacra faciebat pro incolumitate, quam eo facto plerumque recuperabant.

Gratia, aut potiùs *Corvacia* à Valerio Messalâ Corvino *D. Matthiæ* Regis cognitili, ita appellata, antea Liburnium. Erat Regnum quondam gente & viribus potens, nunc à Turcis abrosum. Metropolis ejus nunc Zagrabiam, aut mons Græcus, antea Fumium erat: Stemma, aut insigne habet campum elatratum, aut cancellatum, clypeum albo, & rubro colore distinctum, coronâ insignem, qui habitus etiam in Aquilâ Moravicâ conspicitur, ut originem suam inde genus Marcomanica testaretur.

Dalmatæa sequitur, quam olim Imperio Romano Publius Cornelius Nasica subegerat, paulo autè tertium bellum Punicum, & quam *S. Ladislaus* ex testamento fororis suæ, uxoris Zolomeri ultimi Dalmatarum Regis in nomen imperii Hungarici adscripsit, per oram Adriatici maris protenditur, & partim Veneto, partim Turcæ paret, parva ejus particula hac tempestate Regi Hungariæ subjecta. Metropolis ejus olim Jadra, de qua multum pugnatum cum Venetis. Nunc in ea parte, quæ Hungaro paret *Segnia* caput est ejus. Utitur pro insigniis tribus Leonis capitibus coronatis, in triquetro constitutis.

Bosna, vel *Bosnia*, ab Incolis qui vulgo *Bosni*, olim & *Bessi* appellabantur, dicta Regio aspera, & montana, porrigitur usque ad Illiricos, qui incolunt maritimam Ionii regionem. Genus hoc antiquum, non multum dissimili linguâ, quam Dalmatæ, Mysii, Triballi & Sarmatæ, utentes. Credibile est, eos à Scythis pulsos, transisse in regionem quæ ultra Istrum colitur, & subactâ Thraciâ, atque Romanis, ad finum cum venisse, ibique sedem fixisse. Habet Urbem Regnique sedem Jaizam, Zrebernito alis, viginti octo oppidis divitem, quæ cura toto Regno, despotarum perfidiâ in potestatem Turcarum venit. Cum Græcis Imperatoribus, mox Turcarum Tyrannis varia fortuna bellum gessit: recuperata virtute *Matthiæ primi*, donec unà cum Alba Græca, jugo barbarorum fabjicerentur. Utitur pro insigniis armato hominis cubito, aut ferrata dextra gladium vibrante.

Servia aut *Rascia*, forte à Servio Tullo, ut Corvatia, à Corvino ita appellata, quæ & Mœsia superior communi vocabulo vocatur, extra ac intra Savum Sirmio beatissimo finali Hungariæ

COMMENTARIUS
PETRI DE RÉWA
COMITIS
COMITATUS DE TURÓCZ
DE
SACRA REGNI HUNGARIÆ
CORONA.

DUM

In Celeberrimo Monasterio MARIÆ Thalensi
Ordinis S. Pauli primi Eremitæ

THESES
EX UNIVERSA THEOLOGIA
AD MENTEM DOCTORIS ANGELICI
DIVI THOMÆ AQUINATIS,
Publice propugnavit
V. P. LAURENTIUS PODHORSZKY,
Ord. S. Pauli primi Eremitæ Professus, SS. Theol. in 4tum An. Auditor.
PRÆSIDE
R. P. PAULO PELY prælib. Ord.
AA. LL. & Phil. Doct. nec non SS. Theol. Professore Actuali,
AUDITORIBUS OBLATUS.
Anno à partu Virginis M. DCC. XLIX. Mense Junio, die

POSONII, Typis Francisci Antonii Royer.

Bibliotheca Mandelliana 1772.

Bayerische Staatsbibliothek München

DE MONARCHIA ET SACRA CORONA REGNI HVNGARIAE
CENTURIÆ SEPTEM,
AUCTORE
PETRO DE REWA
COMITE TVROCENSI,
Ejusdemque Sanctæ Coronæ
DVVMVIRO.
Quas emendatas & auctas publicabat
COMES FRANCISCUS de NADASD,
Perpetuus Dominus Terræ FOGARAS, REGNI QUE HVNGARIAE IVDEX, &c.
Quibus accessit seorsim
Catalogus Palatinorum & Judicum ejusdem Regni, operâ & studio
GASPARIS JONGELINI ABBATIS
Essecksthalensis, & dicti Regni Historiographi.

FRANCOFURTI,
Sumptibus THOMÆ-MATTHIÆ GÖTZII.
Typis Jacobi Læchii Typograph. Hanoviens.
ANNO M DC LIX.

ds effet, ipfa Slavonica cum Latinâ cæteris palmariam eripere, cujus admirabilis, propè dixerim Europæ pars, accumulo etiam Asiæ peregrini potest. Lingua eorum extra Latinam via alia difficilior, cum ob tribus & plurium fæpe confonantium in capite vocis concurfum, tum latitudinem, & variationem, quæ vix legibus certis circumfcribitur. Cæterùm illius fuit Alexander Magnus, in bello enim contra Dacum gefto, Illyricos, Thracas, Græcos, Macedones, & alias gentes, fingulas diverfâ orationis allocutum fcribit Juftinus Lib. Apud Illyricorum quippe Regem, Pœcon fuum Philippum fugiens Cerdicus Infubrefque exulabat, nihil linguæ Illyricorum rem indubitate vera fimile eft. Cæterùm probabile eft Slavon hoc ipfo nomine initio Monarchiæ tertiæ Græcæ, & ante claruiffe, quod Alexander Magnus Græci Imperii fundator potentiffimus, eorum in bello ferendi ufus opera fi fuerit, cujus collationem plagæ Methodianæ auctor, & nomen earum decorum eximio illuftrarit præconio, quod fane fequitur, nam in hoftorum rerum appofitum, tum quod publicæ, me confulo, non exciret.

Nec Alexander Philippi Regis Macedonum, hoftis Monarchiæ fequutus, Orientem Imperii hoftium, magno ferro fuos, per Mefopotamiam accurrentes, Afiæque Regnorum, & Arborum, Solis & Lunæ venerabatur, Perfarum ac Medorum Regionem, Damonis Mardi, ab ortu Solis, fequi ad occidens. A Mardis usque ad Septentrionem. Hoftes Perfici Nominis, & Scythæ utrique, gentium, & populi, usque Glacies Caucasi, & fucceffiones nubis ex perhorrescente Matidi. Quamvis Nubis fumptis affectis in fide tenaci, in armis ferocia, noftri conafcentes bellandi, & vehendi, domitæ & confirmatæ nubis libenti, & ex pervetusto, veram placem ortus ab Aquilone, ufque finus Indici Meridionalis: ne nubes in undis fui maneret, aut rubuerit, aut fi locorum Nubi cultorum. Et fi quæ alias ibi orientes fuerint mutatæ, & ufque ferum, & pulveri fui fint fcrito poftremorum cultorum. Dominio Orientis ortus noftræ fundationis Alexandri Incolatu Lucanico noftro, & alii Principis ambitum, quæ Nubes fine prole decedentibus relinquamus non ftirpe hæredis, & tuitus Matidi.

Cæterùm, Slavorum gentes ab Ipfis ufque Japeto Noë filio repetunt ii, qui Polonorum & Bohemorum annales conferipferunt. Ea hac gente D. Hieronymus prognatus fuit, & populariter retus nonnullos teftamentum ftemone vernaculo interpretatus eft, Gratiano & Theodofio imperantibus. Illique interpretatione hexafque libri, cum in hymnis Divinis, tum aliis facris utuntur. Gens ante fuscepetum Evangelium fuperftitiofa valdè, feliras, Nymphas, aut rebus Procopius celebrat, ufque facrificia faciebat: fupremum Deum fubinde fabricatorem credebat, ufque boves & beftias ejus generis alias mactabat: fortunam ignorabat præcipua: intuitentes quidlibet quæque mente, facrâ faciebat pro incolumitate, quam ea fibi præmanque retrahebant.

Croatæ, aut potius Chrobatæ à Valerio Meffalâ Corvino D. Matthiæ Regis etogenetilli, ita appellata, antea Liburnum. Erat Regnum quondam grande & validum potens, nunc à Turcis abrofum. Metropolis ejus nunc Zagrabium, aut monte Graccus, antea Famianum erat: Siemum, aut infigne ludus campani clarissimi, aut cancellarius, clypeum alter, & rubro colore diftinctum, coronâ infignem, qui habitus etiam in Aquili Moravici confpicitur, ut originem fuam inde gens Marcomannica teftaretur.

Dalmatia fequitur, quam olim Imperio Rostanus Publius Cornelius Nafica fubegerat, paulo ante tertium bellum Punicum, & quam S. Laudalaus ex tributario fecerat fuæ, vertit Zvinimiri ultimi Dalmatarum Regis in nomen imperii Hungarici adfcripfit, per comi Adriatici maris promontoria, & portus Venetos, portum Turcæ parat, parva ejus particula hac tempeftate Regi Hungariæ fubjecta. Metropolis ejus olim Judra de qua multum pugnatum cum Venetis. Nunc in ea parte, quæ Hungaro paret Segnia caput eft ejus. Ubique pro infignis tribus Leonis capitibus coronatis, in triquetro conftantia.

Bofna, vel Bofnia, ab Incolis qui vulgo Bofni, olim & Beffi appellabantur, dicta Regio afpera, & montana, porrigitur ufque ad Illyricos, qui incolunt maritimam Ionii regionem. Gentium hoc accipiunt, non multum differenti lingua, quam Dalmatæ, Mysi, Triballi & Sermatæ, autores. Credibile eft, eos à Scythis pulfos, transfiffe in regionem quæ ultra Iftrum colitur, & fubactâ Thracia, atque Romanis, ad finum eos remiffe, dictique fedem fixiffe. Habet Urbem Regiique fedem Janum, Zrebernikio alio, regioni nullo oppido dirimum, quæ cum totoR. regno, defignatum perbibit in poteftatem Turcarum venit. Cum Græcis Imperatoribus, non Turcarum Tyrannis varia fortuna bellum geffit: recuperata virtute Matthiæ prono, donec una cum Albis Græcis jugo barbarorum fubjecerentur. Ubique pro infignia armato homine rubro, aut ferrato dextra gladium vibrante.

Serene aut Azian, forte à Servio Tullio ut Corvatia, à Corvino ita appellata, quæ & Morlia fuperior communi vocabulo vocatur, cetera ac intra Iftrum Slavonio hominum finul Hungariæ

Текстови, преводи, фотографије и скенирање страница су резултат дугогодишњег рада Крсте Крцун Драговића.
Уредио и обрадио Стефан Српски.

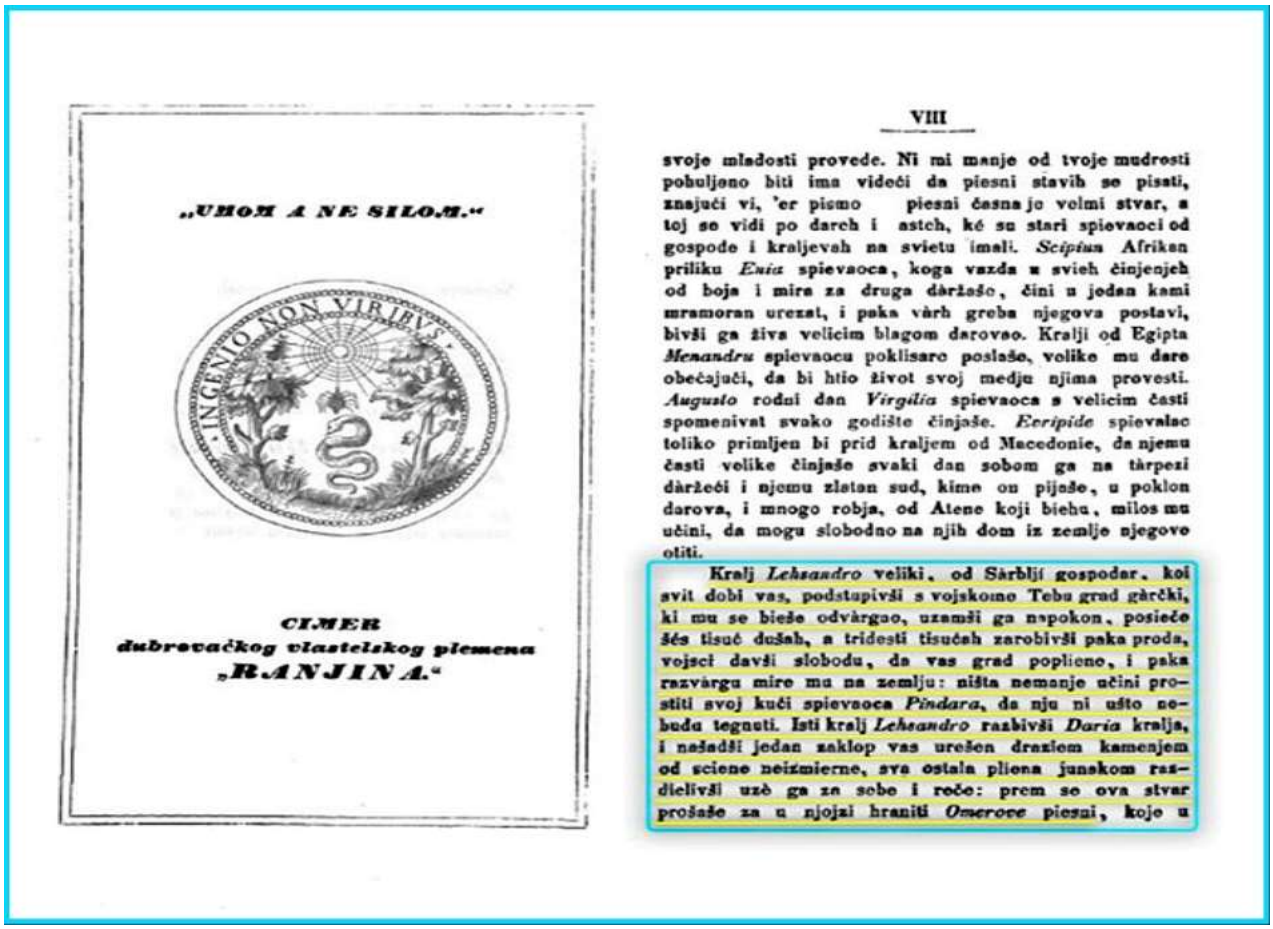

„UMOM A NE SILOM."

INGENIO NON VIRIBVS

CIMER
dubrovačkog vlastelskog plemena
„RANJINA."

VIII

svoje mladosti provede. Ni mi manje od tvoje mudrosti pohuljeno biti ima videći da piesni stavih se pisati, znajući vi, 'er pismo piesni časna je volmi stvar, a toj se vidi po darch i astch, ké su stari spievaoci od gospode i kraljevah na svietu imali. *Scipion* Afrikan priliku *Enia* spievaoca, koga vazda u svieh činjenjeh od boja i mira za druga dàržaše, čini u jedan kami mramoran urezat, i paka vàrh greba njegova postavi, bivši ga živa velicim blagom darovao. Kralji od Egipta *Menandru* spievaocu poklisare poslaše, volike mu dare obećajući, da bi htio život svoj medju njima provesti. *Augusto* rodni dan *Virgilia* spievaoca s velicim časti spomenivat svako godište činjaše. *Eeripide* spievalac toliko primljen bi prid kraljem od Macedonie, da njemu časti velike činjaše svaki dan sobom ga na tàrpezi dàržeći i njemu zlatan sud, kime on pijaše, u poklon darova, i mnogo robja, od Atene koji biehu, milos mu učini, da mogu slobodno na njih dom iz zemlje njegove otiti.

Kralj *Lehsandro* veliki, od Sàrblji gospodar, koi svit dobi vas, podstupivši s vojskomo Tebu grad gàrčki, ki mu se bieše odvàrgao, uzamši ga nspokon, posiče šés tisuć dušah, a tridesti tisućah zarobivši paka proda, vojsci davši slobodu, da vas grad poplieno, i paka razvàrgu mir mu na zemlju: ništa nemanje učini prostiti svoj kući spievaoca *Pindara*, da nju ni ušto nebuda tegnuti. Isti kralj *Lehsandro* razbivši *Daria* kralja, i nadadši jedan zaklop vas urešen draziem kamenjem od sciene neizmierne, sva ostala pliena junskom razdielivši uzè ga za sebe i reče: prem se ova stvar prošaše za u njojzi hraniti *Omerove* piesni, koje u

АЛЕКСАНДАР ВЕЛИКИ - ЦАР СРБСКИ

или "Да ли је "машинац" покопао неке историчаре?

Сматрам да је могуће да, рецимо дипл.инг.ел.технике из хобија или љубави према науци, посвети 30-40 година проучавању одређене области медицине. Нико не тврди да је тиме постао др.мед.спец. за ту област, али је сигурно да поседује огромно знање након толиких година проведених у изучавању исте. Још ако при том има и добре услове за учење (да не кажем боље и од стручне праксе дотичног доктора), никако се не би требало подсмевати његовом знању. Неретко се дешава да такви "хоби стручњаци" не баратају добро неким основним терминима или не познају добро неке основне појмове, али је неоспорно да поседују огромно знање које се често не може добити на редовној факултетској настави.

Данас слушамо како један машински инжењер, тврди нешто сасвим ново и ако о том "новом" су писали и многи пре њега. Добио је етикету псеудоисторичара и ако нико од званичних историчара није прихватио његов позив за јавну расправу. Зашто избегавају да се суоче са њим? Ако је он заиста псеудоисторичар и новоромантичар, зашто га не побију аргументима? Или се можда ипак плаше јавног покопавања?

Прочитајте још неке детаље везане за Александра Великог кликом на слику у доњем десном углу.

ЗАБРАЊЕНА ИСТОРИЈА-ДОКУМЕНТОВАНО!

или разуверавање "неверних Тома"

(пети део)

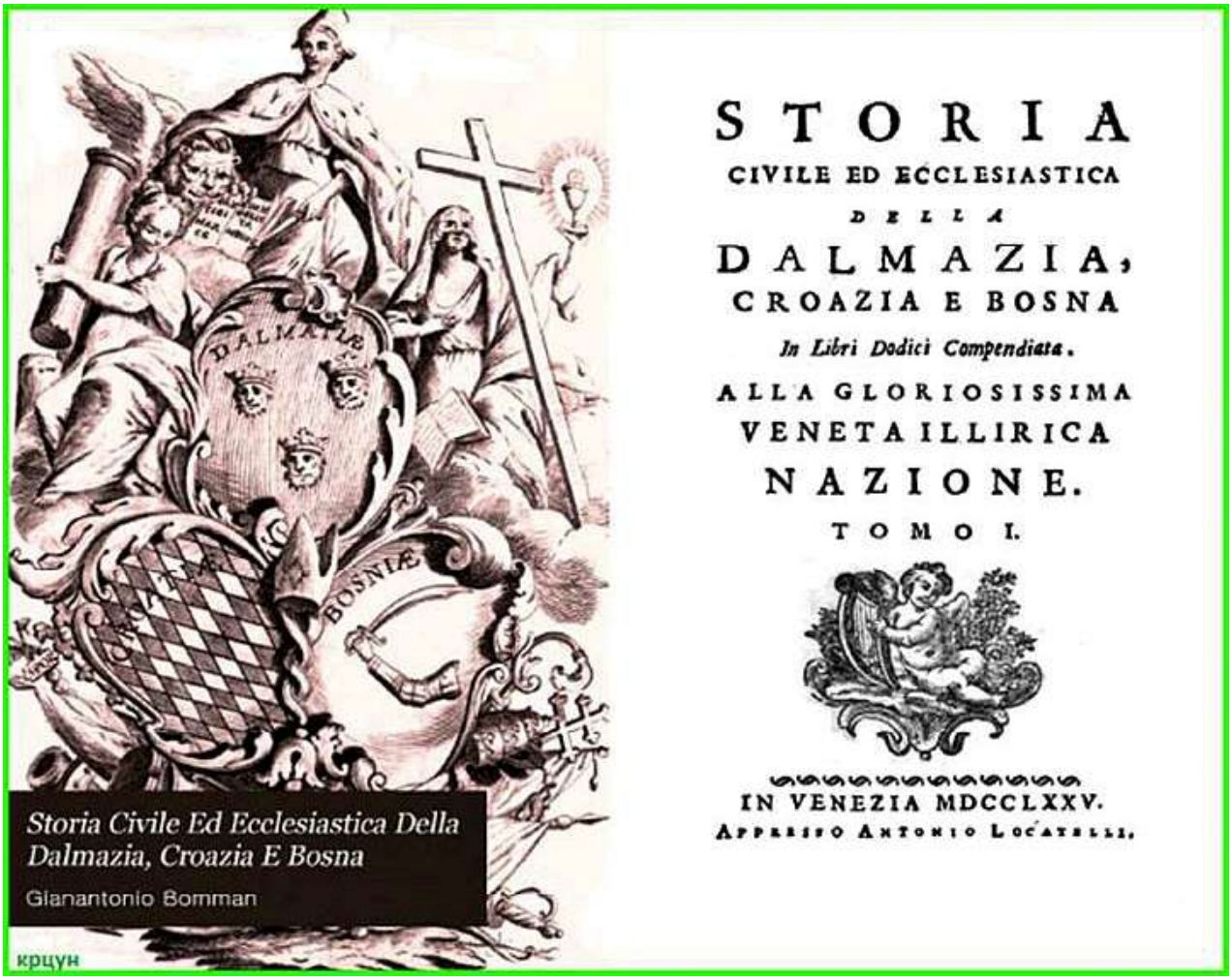

Стефан Томашевић краљ Рашке, Србије, Босне и целог Илирика, Примордије, делова Далмације и Хробатие

1446.године Српски краљ Стефан Томашевић добија титулу REX:

„MERITANO OBSERVAZIONE I TITOLI CHE FUIDA IL RE NEL PRINCIPIO DEL DECRETO, E FONO: NOS STEPHANUS THOMAS DEI GRATIA RASCIAE, SERVIAE, BOSNIENSIUM SIVE ILLYRICUM ,PRIMORDIA, PARTIUM DALMATIA & CROATIA REX"

("PARTIUM DALMATIA & CROATIA - намерно украјање, успут и стварање католичког језгра у оним деловима Далмације и Хробатије, где Стефан Томашевић није REX (лат. rex — краљ, владар; од лат. regere — владати), није по овом поменутом декрету из ватиканских ходника свеукупни владалац, већ само неких делова поменуте Далмације и Хробатије, али једно је видљиво да

се реч CROATIA чита у целости, што је опет намерно увођење непостојеће краљевине, назваћу то скромно, присвајање Српске Славе...")
"Стефан Томашевић краљ Рашке,Србије,Босне и целог Илирика,Примордије ,делова Далмације и Хробати".

Библиографски подаци
Storia Civile Ed Ecclesiastica Della Dalmazia, Croazia E Bosna
Наслов Storia Civile Ed Ecclesiastica Della Dalmazia, Croazia E Bosna: In Libri Dodici Compendiata : Alla Gloriosissima Veneta Illirica Nazione, Том 1,Том 2
Storia Civile Ed Ecclesiastica Della Dalmazia, Croazia E Bosna: In Libri Dodici Compendiata : Alla Gloriosissima Veneta Illirica Nazione, Storia Civile Ed Ecclesiastica Della Dalmazia, Croazia E Bosna: In Libri Dodici Compendiata: Alla Gloriosissima Veneta Illirica Nazione
Аутор Gianantonio Bomman
Издавач Locatelli, 1775
Оригинал из Баварска државна библиотека

- НАПОМЕНА - Проучио сам ово дело детаљно,оно што сам приметио је намера,а то је својствено латинским писцима,полако али сигурно је одређене речи - СЕРБЛИ, СЕРБИ, СРБИ - заменио речју - СЛАВИ - (тиме је Српске краљеве екуменистички превео у латине, што је неистина и подметачина, јер на пр.године 671.није било поделе у Цркви, она се десила 1054.год. када је дошло до велике шизме и проглашења Праве вере и њеног писма за јерес,што је опет ноторна грешка, која је дошла из ватиканских ходника и његових подрума, баш оваквих писаца, по мени најобичнијих преписивача), да би Хробате, увео у историјски контекст и дао им постојаност. Међутим, јасно Вам је о чему се ту ради!

SOMMARIO
DEL
QUARTO LIBRO.

QUARTO.
LIBRO

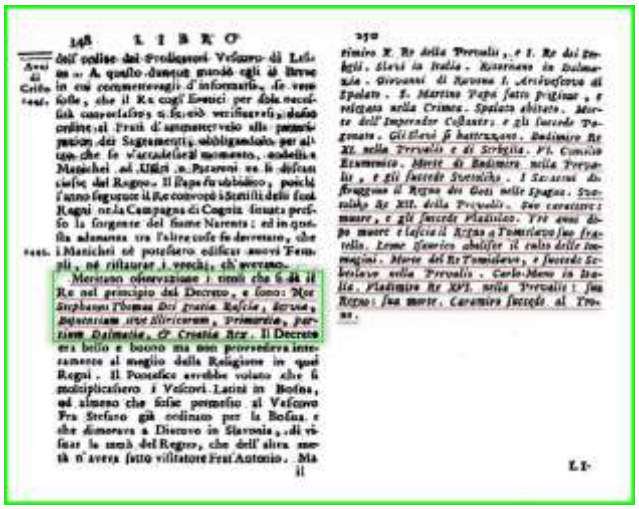
LIBRO

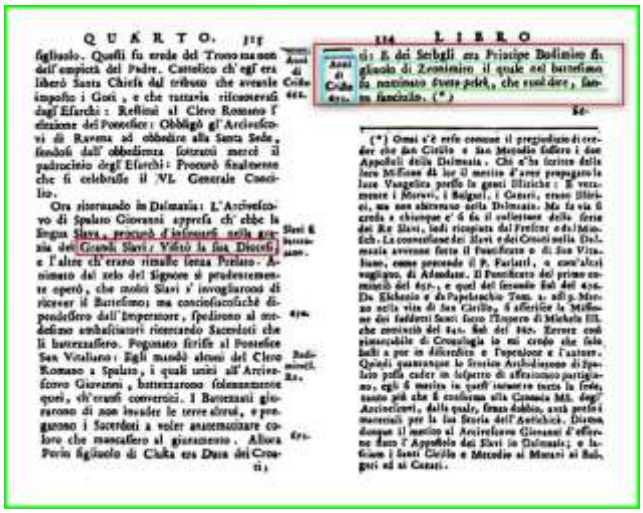
QUARTO.
LIBRO

Овај део је такође занимљив када Будимиров праунук Себислав Томиславић Светимировић (7??-760), краљ Сербије (владао: 744-760) на крају своје владавине (760) дели Краљевину Сербију, на два управна дела: старијем сину Расбину (владао: 760-768) дао је на управу јужни део Сербије од Истре (данас на западу Хрватске) до Македоније (данас север Грчке), његов млађи брат Владимир I (владао: 760-781) добио је на управу северне крајеве Сербије (Славонију, Влашку, Рашку и Босну).

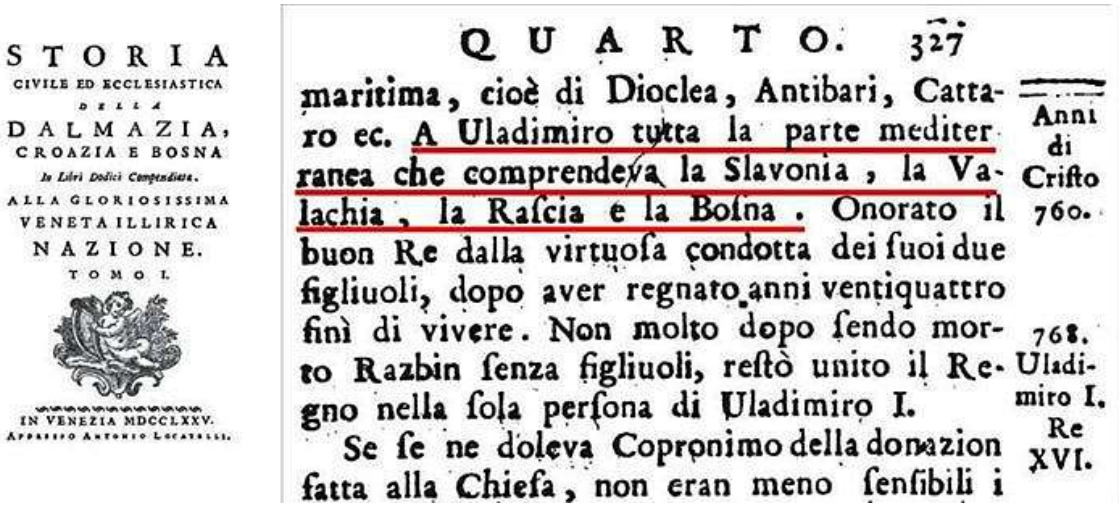

STORIA
CIVILE ED ECCLESIASTICA
DELLA
DALMAZIA,
CROAZIA E BOSNA
In Libri Dodici Compendiata.
ALLA GLORIOSISSIMA
VENETA ILLIRICA
NAZIONE.
TOMO I.

IN VENEZIA MDCCLXXV.
Appresso Antonio Locatelli.

QUARTO. 327

maritima, cioè di Dioclea, Antibari, Cattaro ec. A Uladimiro tutta la parte mediterranea che comprendeva la Slavonia, la Valachia, la Rascia e la Bosna. Onorato il buon Re dalla virtuosa condotta dei suoi due figliuoli, dopo aver regnato anni ventiquattro finì di vivere. Non molto dopo sendo morto Razbin senza figliuoli, restò unito il Regno nella sola persona di Uladimiro I.

Se se ne doleva Copronimo della donazion fatta alla Chiesa, non eran meno sensibili i

Anni di Cristo 760.

768. Uladimiro I. Re XVI.

Често се у Републици Хрватској[1] као аутор овог рада помиње и Гашпар Петар Вињалић[2] (1707-1781), хрватско-српски[3] фрањевачки редовник[4] и сјајан историчар, али то ипак у потпуности не одговара истини.
Наиме, научни рад под насловом „Storia Civile Ed Ecclesiastica Della Dalmazia, Croazia E Bosna“ (Venezia: Antonio Locatelli, 1775), у два дела[5], јесте дело млетачког фрањевца, Ђанантонија Бомана[6] (17??-17??), а не Петра Вињалића, коме се исти приписује, јер да је супротно, Вињалић не би имао само примедбе на његово излажење, које је изнео још 1776. године, већ би много другачије реаговао (да је у питању класична крађа ауторских права).
У самом делу, Вињалић се помиње у предговору, као сакупљач грађе за рад. Боман је прикупљену грађу Вињалића методолошки и језички прерадио, јер му ју је овај доставио ради сређивања (читај: уобличавања) и штампања. Чињеница, да је рад потписао Боман, а да као аутор није потписан Вињалић много говори о правом аутору овог научног дела.
Такође, неспорно је да је Петар Вињалић учествовао у његовом стварању, што је поменуто и у самом делу.
У сваком случају два истраживача историје су сарађивала на овом делу и то нико не оспорава.
Петар Вињалић је исто дело називао „Compendio istorico e cronologico delle piu meborabili occorse agli Illiri e Slavi in Dalmazia, Croazia e Bosnia“, а трећи део[7] ове историје Славена, који је вероватно у целини његово дело недавно је преведено са италијнског језика уз коментаре[8] објављено у Републици Хрватској.

[1] Хр. Republika Hrvatska.
[2] Хр. Gašpar Petar Vinjalić.
[3] Отац му је млетачки официр Хрват Исак Вињалић (хр. Izak Vinjalić), док му је мајка Сербкиња Недељка Медаковић.
[4] У Фрањевачки ред (лат. Ordo fratrum minorum) ушао је 12. новембра 1735, године.
[5] Прва књига обухвата историјско раздобље до 773. године, док друга књига обрађуне догађаје од 773. до 1520. године.
[6] Боман је студирао у Генералној школи Шибенику (хр. Šibenik), где се добро упознао са српским језиком, тако да су се вероватно два историчара ту и упознала.

[7] „Kratki povijesni i kronološki pregled važnijih zbivanja koja su se dogodila Slavenima u Dalmaciji, Hrvatskoj i Bosni 1514.-1769.“ (Split: Književni krug, 2010).

Славенска племена, под именима Венди и Серби

»Славенска племена, под именима Венди и Серби, настањују земље између Балтичког и Црног мора, Карпата, Дона и горње Волге.«

Оригинални текст (енг.): (страна 62)

»The Slave tribes, under the names of Wends and Serbs, settled in the countries between the Baltic and Black seas, the Carpathians, the Don, and Upper Volga.«

with one wife;" in many tribes the widows even could not marry again.[1] Continency among young men and late wedlock were in high repute; unnatural lust was punished with death. With a corporate division into priests, nobles, free, freedmen, and slaves, they only allowed the possessors of landed property a vote in the municipal councils. Their district princes were elective. The priests were extremely powerful and influential; their power even over life and death was greater than that of their princes. Drunkenness and rude brawling in that state, and rage for play, to the degree of staking their freedom, were the most prominent vices of the Germans.

Beyond the German settlements in a north-east direction, in the Russia of the present day, and the north-eastern part of Gallicia, and those parts of Prussia and Poland which lie to the east of the Vistula, and to the south again, as far down as to the Mæotis and Tanais (Don), stretched the lands which the ancients now called Sarmatia. Where at an earlier period the Scythians are spoken of, the name of Sarmatians was now in vogue, though for a long time both denominations were fluctuating, and used as synonymous. The real Sarmatians came from Medo-Persia, and were allied to the Parthians. Their chief seat was in the steppes beyond the Don, between the Mæotis, the Caucasus, and the Caspian Sea. The smaller tribes of the Roxolani, Jazyges, Alani, and Jaxamatæ belonged to them. Gradually pressed forward from their settlements between the Don and Dnieper as far as the Dneister and Danube, the Sarmatæ just now began to disturb the Roman territory by constant inroads. About the year 50 B.C. they had burst into Hungary between the Theiss and Danube. A victory of Asinius Gallus over them in the year 15 B.C. is mentioned. They were wild, untamed nomads, living on their horses and in wagons, so warlike that even their wives fought alongside of them; but they were better qualified for predatory irruptions than regular warfare.[2] Their descendants are living to this day in the Caucasus, as Alani.

The Slave tribes, under the names of Wends and Serbs, settled in the countries between the Baltic and Black seas, the Carpathians, the Don, and Upper Volga. Though in part dis-

[1] Tac. Germ. xviii. 19.
[2] Ibid. xlvi.; Mela, iii. 4; Amm. Marcell. xvii. 12, 23.

Извор (назив дела): „The Gentile and the Jew in the Courts of the Temple of Christ: An Introduction to the History of Christianity“, Volume 1
Страна: 62
Аутор: Johann Joseph Ignaz von Döllinger (1799-1890), немачки историчар, католички свештеник и теолог
Превод (са немачког на енглески језик): Енглез Nicholas Darnell (1817-1892)
Издавач: Longman, Green, Longman, Roberts, and Green
Место штампања: London (United Kingdom of Great Britain and Ireland: 1801-1927)
Година издања: 1862
Језик: енглески
Писмо: латиница

Лорд Махон

Лорд Махон (Lord Mahon) у свом делу "The life of Belisarius" - "Живот Велизара" каже:

"The name of Belisarius, he adds, is Illyrian (or Slavonic) and denotes the "White Prince" or "Beli Tzar."

"Име Велизар, он додаје, је Илирско (или Словенско) и значи "Бели принц" или "Бели Цар."

Касније Лорд махон на пар страница објашњава ономастиком и топонимом попут БеоГрад у Бел-град.

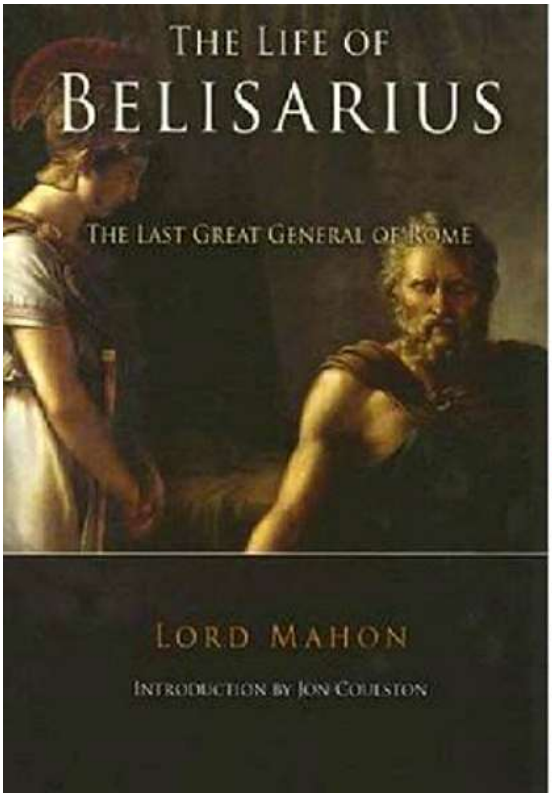

In another passage of the same essay, M. von Hammer informs us, (by the aid of an Oriental work, *Hudschi Chalfa*, on Roumeli and Bosnia), that Germania, the birth-place of Belisarius, may be identified with the present Tschirmien or Tschermen, a town not far distant from the line of road between Constantinople and Adrianople, and about one day's journey from the latter. "The name of Belisarius," he adds, "is Illyrian (or Sclavonic), and denotes the "*White Prince* (Beli-Tzar). Since Lord Mahon, in "a note only a few pages further, rightly explains "Belgrade as Beli-grad, the '*White City*,' we are "surprised that the '*White Prince*' should have "escaped his notice" (p. 144). The justice of this animadversion upon me from this eminent critic, and the fault of omission which I have here committed, I am bound most fully to acknowledge.

СЕРБИ И РАСИ ДВА ИМЕНА ЈЕДНОГ НАРОДА

Када су откривени асирски записи а њихово тумачење и читање било у пуном јеку, десио се један занимљив случај. Откопавање и читање таблица у клинастом писму радили су Немци, Енглези и Французи. Сви су се сложили да су баш сви записи били на једном семитском језику. У то њихово читање умешао се професор Филосено Луцато из Падове. Он је објавио књигу у којој се жали на сметње при раду:

- Довољно је да се претпостави да су асирски домороци били освојени и да је ово освајање поставило изнад њих једну потпуно другу расу која није била семитска, него индоевропска, браћа Индуса и Персијанаца. Сасвим је могуће да су господари Асирије знали језик народа који су покорили и да су у Асирији била два језика, (на исти начин као што су била два народа) од којих је један био семитски или арамејски, други санскритски или асирски. Сви записи асирски, они из Персепоља, као и они из Хорсабада, Нимруда и Вана, написани су језиком који је врло повезан са Зендом и са најстаријим санскритским дијалектом оним из Веда. Баш у овом језику успео сам да прочитам готово све записе асирско - персепољске неке записе из Вана и неке делове записа из Хорсабада. Потом је неко уђуткао професора Луцата и није се више чуо.

Код Бероза стоји: -Тамо је било од почетка, у Вавилону, много људи стране расе, насељених у Халдеји и живели су без закона као звери. Вилијам Фоксвил Олбрајт потврђује став Филосена Луцата.

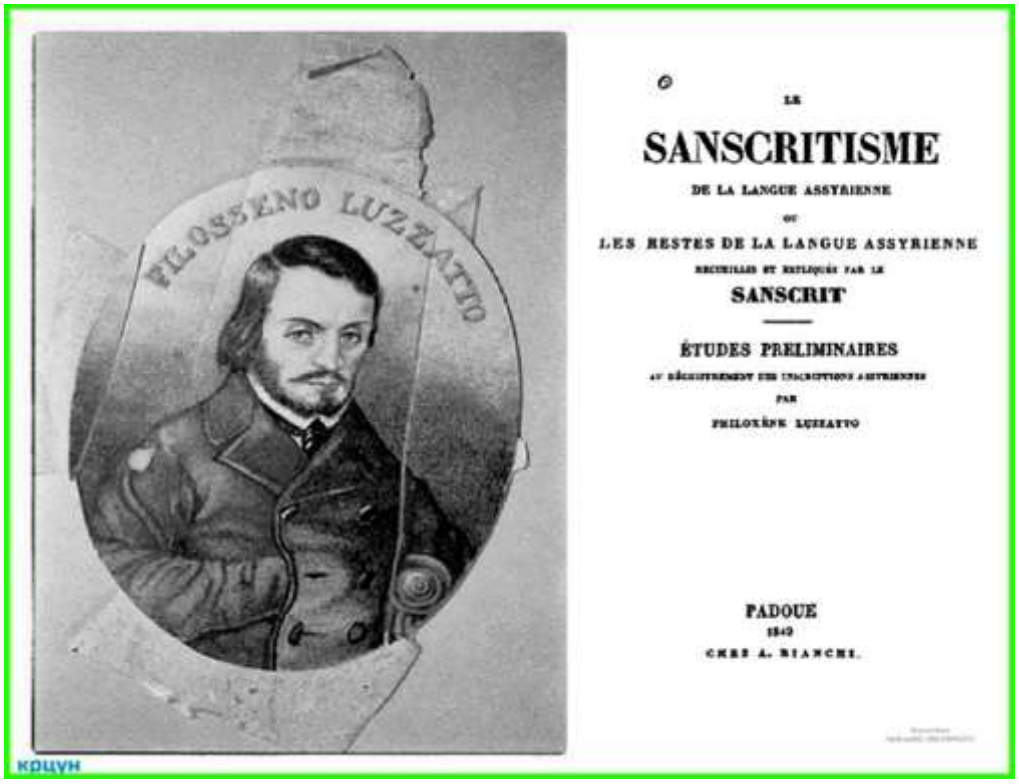

[Сродност санкритског и српског језика]

La sanscritisme de la langue asyrienne ou les restes de le langue assyrienne recueillis et expliqués par le sanscrit. Etudes préliminaires au déchiffrement des inscriptions assyriennes ...
Main Author: Luzzatto, Philoxène.
Language(s): French
Published: Padoue, A. Bianchi, 1849.
Filosseno Luzzatto (Philoxene) (born at Trieste, July 10, 1829; died at Padua January 25, 1854)

ВИНЧАНСКО ПИСМО

Најстарије писмо на свету, старо преко 7500 година, познато је као протописмо Лепенског вира и из њега је проистекло ВИНЧАНСКО ПИСМО чија се старост процењује на 5500 година.
Локалитет Винча се први пут помиње као археолишко налазиште 1893 године. Професор Милоје Васић је на овом локалитету започео прва методолошки утемељена археолошка ископавања у Србији 1908. године и пронашао преко 10.000 артефаката. Нису то били у питању фрагменти са понеким знаком или словом, него читави натписи који су пробудили пажњу не само српских, него и светских археолога. Заинтересованост за ово писмо од тада не престаје и стална је тема свих озбиљних палеолингвиста у свету.

Седамдесетих година прошлог века на сцену ступа проф. Радивоје Пешић, који након двадесет година рада долази до невероватних закључака који су и данас општеприхваћени у свету, али се оспоравају код нас. Пешић је успео да установи да винчанско писмо располаже са неколико верзија словних знакова, па је тако успео да препозна 57 карактеристичних слова. Вокали су били представљени са 14 знакова, од чега је било пет основних, а остало су били дифтонзи. Сугласници су по проф. Пешићу били представљени прво са 43 знака, да би се временом и тај број смањио, док се на крају није дошло до винчанске азбуке од 26 слова.

Наравно, сва његова бриљантна открића и логични закључци у дешифровању винчанског писма су дочекани на нож. Пошто у научном смислу нису могли да га оспоре, окарактерисан је као новоромантичар. Оспоравали су га, чврсто се држећи бечко-берлинске школе која је управо таква - новоромантичарска. Настала почетком 19. века, у периоду духовног препорода Германа који су очајнички тражили неке своје "несловенске" корене који би задовољили њихову тежњу да се издвоје као супериорна раса. Пешић је проглашен за шарлатана, а његова једина кривица је та што је тврдио да постоји непрекидан континуитет овог писма на овом подручју, односно да народ који је користио ово писмо није никад престао да постоји. Ту је, овде, на истом месту где је био и пре 7500 година.

Након више од сто година од откривања и двадесет година од научне потврде, Винчанско писмо престаје да буде Винчанско... Директорка Института за археомитологију из САД, Џоана Марлер, тражи да се оно више не зове тако, како је већ у науци утврђено, него "староевропско" или "дунавско", наши присутни научници подржали су захтев МАРЛЕР! Винча престаје да буде центар истраживања и колевка цивилизације. Винчанско писмо се више неће истраживати у Србији, него ће се у будућности сва истраживања "староевропског" писма вршити у САД.

ВИНЧАНСКО ПИСМО

СЕРУИАНИ АЛФАБЕТИ

BIBLIOTHECA

APOSTOLICA

VATICANA

A SIXTO V. PONT. MAX.

IN SPLENDIDIOREM,

COMMODIOREMQ. LOCVM

TRANSLATA,

ET A FRATRE ANGELO ROCCHA A CAMERINO,

Ordinis Eremitarum S. Augustini, Sacræ Theologiæ Doctore,

COMMENTARIO

VARIARVM ARTIVM,

ac Scientiarum Materijs curiosis, ac difficillimis, scituq.

dignis refertissimo, illustrata.

AD S. D. N. GREGORIVM XIV.

ROMÆ, M. D. XCI.

Ex Typographia Apostolica VATICANA.

DE SANCTO HIERONYMO LITTERARVM ILLYRICARVM INVENTORE.

TERTIA eiusdem parastaticæ Columnæ facies sanctum Hieronymum Stridonensem, Virum profecto omnium doctrinarum genere præditum, Hebræam præterea linguã, Syram, Chaldaicam, Græcam, & Latinam perfecte callentem, litterarumq. Illyricarum Inuentorem repræsentat. Hinc supra eius caput Illyricum extat Alphabetum: ad eius autem pedes Leo iacere cernitur: atque infra hæc legitur Inscriptio:

S. Hieronymus litterarum Illyricarum Inuentor.

ALPHABETVM, quod in Bibliotheca Vaticana extat, hic non apposui: sed studiosorum studens commoditati, quod versa pagina videre licet, variis figuris, variisq. nominibus, ac pronunciationibus, siue potestatibus conscriptum ob oculos ponendum censui, sicut de Hebraico, Græco, Latino, atque Armenico, necnon Seruiano ob eandem rationem factum esse constat. Quam profecto industriam hisce in Alphabetis præstare mihi visum est, cum huiusmodi linguas apud multas Nationes in frequentiori, quàm ceteras, vsu esse non ignoremus.

ALPHA-

mus. Vt autem quis facilius videre queat, quinam populi sint ij, qui Illyrica, sed vulgari lingua loquantur, omnia eorum Populorum nomina, qui ea vtuntur, tum ex Auctorum verbis iam recitatis, tum etiam ex Sigismundi Gelenij præsertim Epistola, necnon ex ijs, quæ Marinus Temperizza Epidaurius e societate Iesu, vir quidem Illyricam linguam, Illyricosq. characteres optime callens, mihi copiose narrauit, hoc loco recensenda existimaui.

Sigism. & Marinus.

Nomina populorum, qui Illyrica loquuntur lingua, ordine Alphabetico disposita.

ABGAZARI, vel Abgazelli, qui et Gazari circa mare Caspium.
Aestiui.
Arbenses.
Bessi, hodie Bosnenses, vel Bosnasienses.
Bohemi.
Borulij.
Bosnenses. Vide Bessi.
Bulgari, siue Rascij.
Carni.
Carniolani.
Carinthij.
Cassubi, vel Cassubitæ.
Circassi Quinquemontani circa Pontum, vel Circassi circa mare Caspium.
Corali.
Croati, vel Chroati.
Culmij.
Curi.
Dalmatæ, vel Delmatæ.
Dibrij.
Epidaurij, siue Ragusei ex Epidauro ciuitate iuxta Dalmatiam ad Illyricum mare sita.
Epirotæ.
Foroiulienses, vulgo Furlani, a Foroiulio Italiæ Regione, in qua sunt Aquileia, Vrinum, Ciuidale, ac Tergestum.
Gazari. Vide, Abgazari.
Gepidæ.
Hungari ad Vagum fluuiũ.
Iapides, vel Foroiulienses.
Iaziges.
Istri.
Lithuani.
Liui.
Lusarij.
Lygi.
Macedones Mediterranei.
Maxobij, vel Mazolitæ.
Meisi, vel Mysij.
Moldaui.
Moraui.
Mysij, vel Meisi.
Nugardi.
Obodritæ, vel Obrotriti.
Ohulici.

Ohulici.	Sarmatæ, qui et Poloni dicuntur.
Pannoniæ pars.	Sclaui, vel rectius Slaui.
Permi.	Seruij. Vide Sorabi.
Plescouij, vel Plescouienses.	Slesij, vel Silesij. al. Slesitæ.
Podolij.	Smolnenses.
Polabi.	Sorabi. al. Sarbi. hodie Seruij.
Poloni majores et minores.	Transiluani.
Pomerani.	Vandali, al. Vuandali.
Ragulæi. vide Epidaurij.	Veltæ.
Rascij, vel Rasci, siue Bulgari.	Vilaci.
Rugi.	Vuagrij.
Russani, vel Russi a Russia: vel Rutheni.	Vuinuli.
Samogitæ.	Zagorani.
Sarbi. Vide Sorabi.	Zadrauani.

Hi sunt igitur Populi, qui Illyrica lingua vulgari vtuntur: extat enim altera huic valde adsimilis et fere eadē, quæ scripturalis, vel litteraria nuncupari potest, Buchuizza a Sclauis dicta, quæ non nisi per regulas disci potest, et a rudioribus absque regulis non recte intelligitur, nec recte pronunciatur. In hanc linguam a sancto Hieronymo Scripturam sacram Sclauonicis litteris, et a sancto Cyrillo Seruianis characteribus translatam fuisse credendum est. Id quod etiam de Missali, de Codice horario, deq. alijs Sclauorum libris dicendum puto. Sunt autem qui hanc linguam non Illyricam, sed Sarmaticam potius, ideſt Polonicam vocandam affirment quòd ceteræ ab hac sint ortæ: Polonica enim non multum a Sclauonica, & Bohemica recedit, vt facile intelligere potui ex Oratione Dominica tribus hisce linguis conscripta, quam apud Bartholomæum Georgenitam & Sigismundum Gelenium Bohemum, qui Symphonum edidit lexicon, in quo vocabula linguarum, Latinæ, Græcæ, Germanicæ, & Illyricæ, quæ inter se conueniunt, vel in duabus ex his, vel tribus, vel quattuor linguis, conferre studet. Quòd autem Polonica & Sclauonica, siue Illyrica linguæ magnam inter se affinitatem habeant, ex eorundem supputandi modo, quem infra apponere libuit, facile comprobari potest.

Bartbol. Georg. & Sigism. Gelen.

Vu 2 MO-

Italicis conscriptum litteris legitur hunc in modum:

Katarini Kraglizy Bosanskoi,
Stipana Kerzega Suetoga
Saue sporoda ieline i kucchie
Zara Stipana roieni. Thomascia
Kraglia Bosanskoga xeni.
Koliko xiui godini. LIIII.
I, priminu, u Rimi nalita Gospodina
M.CCCCLXXVIII. Na XXV.
Dni Octobra, Spominak
Gne, pismom postauglien.

Idem vero Latine redditur hisce verbis:

Katarinæ Reginæ Bosnensi,
Stephani Ducis Sanctæ
Sabæ, ex genere Helenæ, & domo
Principis Stephani natæ, Thomę
Regis Bosnæ Vxori.
Quantum vixerit annorum LIIII.
Et obijt Romę, Anno Domini
M.cccc.Lxxviii. xxv.
Die Octobris. Monumentum
ipsius scriptis positum.

Hæc de variarum litterarum inuentoribus: nunc vero reliquum est, vt ad ea, quæ e regione huius postremæ columnæ parastaticæ ad parietem depicta cernuntur, transeamus.

DE

Oratio Dominica in lingua Flandrica: quæ parum differt ab illa qua Brabanti, Holandi, Zelandi, Frisii, & alij inferioris Germaniæ viuntur.

ONSE (*oder nuse*) vader die ghy syt in den hemel, gheheelicht vuerdet dyn (*oder uwue*) name, toe tomme üüs dyn rycke. dyn vuille geschie vp erde, ghelyck in den hemel. üüser daghelicks brood gheff üüs heden. ende vergheft üüs üüse schülden, ghelyck vuy vergheuen üüse schüldenaren. ende leet (*oder brincht*) üüs niet in becooringhe. maer verloest üüs van den quaden (*oder boosen.*) Amen.

Eadem Illyrice, vel Sclauonicè

ОУЄ НАШЪ, КИ́ НЄБЫ НА́ НЕБЄСѢХЪ. СЪЄТИТСѧ ИМЄ ТВОЙ. ПРИ́ИДИ ЦЄСАРСТВО́ ТВОЄ. БОУ́ДИ ВОЛИ́ТВОЯ, ЯКО́ НА́ НЕБОУ, И НА ЗЄМЛИ́ ХЛѢБЪ НАШЪ ВСЯКДНИ́Й ДАЖДЬ НАМЪ ДНЕСЬ. И ОТПОУСТИ НАМЪ ДОЛГЪ НАШЕ, ЯКО́ Ѡ И МЫ ѠТПОУЩАЄ́МО ДОЛЖНИКОМЪ НАШИ́МЪ. И НЕ ВОУВЕДИ НАСЪ ВЪ КИ́ЩЕНИЄ. А́ ИЗБАВИ НАСЪ Ѡ НЕПРІА́ТЕЛЯ. АМИ́НЪ.

Eadem Latinis literis.

OCCE nas, kij iesi nà nebesieh, svetise ime tvoje. Prighi kraglevstvo tvoje. Budi voglia tuoja, yako nà nebu, yako i nà semgli. Kruh nase svakdani dajnamga danas. i od pusti nam dughe nasce, yako i mi od pusstujemo duxnikom nasciem. i nè uvedi nas ù napasti, da oslobodi uas od sla. Amen.

Изгрица Латина

Eadem Polonice.

OCZIECZ nasch ktory iesstesz vnyebye. Swyecz sie gymye twa. Przydzy twa kroliestwo. Bandz vuolya twa, yako vnyebi, y na zemij. Chleb nasch powszedny day nam dzysyay. A odpuscz nam oyny nascha, yako y my odpuszczamy vuynowua yrzom naschym. Nyewuodz nasz napokuschenye. Alye zbawu nasz od zlego. Amen.

Oratio

SABINORVM LINGVA VETVS.

SABINI Populi in quarta Italiæ Regione non procul ab Vrbe Roma angustum, vt ait Strabo, incolentes agrum in longitudinem protensum a Tyberi vsque Nomentum, oppidũ in Latio situm stadijs mille vsque ad Vestinos Mauricinis & Picentibus conterminos. Romani a Sabinis prænomen acceperunt ex fœdere cum ijs facto, vt Crinitus ait, & Quirites dicti sunt ab hasta, quam Sabini, vt inquit Festus, *Curim*, siue *Quirim* vocabant: vel a Curibus Sabinorum Vrbe, cui T. Tatius imperabat, cuius ciues Quirites dicebantur, teste Liuio. Hinc Quirinalis mons Romæ dictus quòd in eum commigrauerant Sabini a Curibus venientes: & Quirinalis porta, quòd ea in collem itur Quirinalem. Vel Mons Quirinalis a Quirini, hoc est Romuli templo, quod inibi extabat, appellatus est. Hodie Phidiæ & Praxitelis operibus in hoc colle fictis, Mons Caballus, a SIXTO V. perpulchris ædificijs, vijs, & aquis, necnon præclarissimorum Artificum Statuis instauratis mirum in modum illustratus. Sabina vocabula, vt Crinitus testatur, a Latinis fuerunt recepta: sed ij paulatim Latino sermone vsi sunt maternam linguam relinquentes.

Strabo.

Liu. lib. 1.

Perr. Crinit. 3. c.

Fest. Pomp.

Liu. lib. 1.

Perr. Crinit.

SAMARITANORVM LINGVA.

SAMARIA, Vrbs Syriæ inter Iudæam, & Galilæam media, a qua tota Regio decem Tribuum a duabus alijs separata, Samaria dicta est. Postea Ciuitas hæc regalis ab Augusti nomine Sebaste nuncupata fuit. Postremo autem Sichem, & corrupte Sichar, Metropolis eiusdem Regionis Samariæ, quæ Hebraica vtebatur lingua, sed characteribus proprijs distincta, conuenientibus tamen cum veteri Alphabeto communis Hebraici idiomatis, litterarum scilicet numero, sono, & nominibus, figura differente, vt sanctus Hieronymus ait, qui ad sua ipsius tempora, Samaritanos antiquis Hebræorũ litteris vsos fuisse testatur in Commentarijs super Ezechielem: nam, vt idem alibi ait, Certum est, Esdram scribam, legisq. doctorem, post captam Hierosolymam & instaurationem templi sub Zorobabel alias inuenisse litteras, quibus nunc

Gen. 12. Ioan. 4.

S. Hieron. in prof. lib. Reg. tr. 3.

S. Hieron. in cap. 9. Zach. tom. 6.

Idem pag. 89.

riæ montibus, vbi Romani Imperatores militum præsidijs potiebantur. Hinc factum est, vt Sardi propter Imperiorum varietatem diuersis in locis tam diuerse loquantur: tamen vt sese inter se recte intelligant. Sunt autem duæ præcipuæ in ea Insula linguæ, vna, qua in Ciuitatibus, et altera, qua extra Ciuitates vtuntur: sed oppidani loquuntur fere Hispanica lingua, Tarraconensi, vel Catalana, quam didicerunt ab Hispanis, qui tamdiu Magistratum in eisdem ciuitatibus gerunt: alij vero genuinam retinent Sardorum linguam. Hæc de Sardorum lingua.

Lyr. 2 C. de 15 prof. pro. Mont.

SARMATICA LINGVA.

SARMATIA, Regio latissima multos diuersi cultus populos complectitur. Vt autem ceteros silentio prætermittam, ij, qui & Poloni appellantur, Illyrice loquuntur. Huius regionis incolæ Sarmatæ, vel Sauromatæ dicuntur ab oculis lacertarum: σαῦρος enim lacerta est, ὄμμα oculus. Sarmatides item, ac Sarmatici appellantur.

Sciri, vel Scyri, id est Stirij, vel Stirenses a Gothis oriundi. Vide Vandali.

Sclaui, vel potius Slaui Illyrice loquuntur.

SCOTICA LINGVA.

SCOTI Britanniæ populi, quondam Anthropophagi, vt Sanctus ait Hieronymus, qui in Gallia Scotos, Gentem Britannicam humanis vesci carnibus se vidisse testatur, vt etiam Sanctus Ioannes Chrysostomus affirmat, & linguam omnibus fibula esse ait. Hos Strabo balbutientes vocaut, quos Romæ se vidisse inquit. Horum linguam communiorem ab Anglica parum differre, sed pauciora Gallica habere admixta accepi. Hodie Siluestres & Insulani moribus ab Hibernis, a quibus originem duxerunt, nec magnum inter illos est interuallum, haudquaquam distare dicuntur: nam cum cælum est serenum, Hibernia in Scotia videri potest. Est præterea indiserta lingua eorum, indiscreti mores, & vestitus. Qui me-

S. Hieron. lib. 2. contra Iouin. S. Ioannes Chrysost. in 1. Ep. ad Rom.

Zz

liorem

nalium Collegio exponit. Quare Sanctum Hieronymũ Cardinalem fuisse, ob idq. pileo rubro depingi solere concludẽdum est, etiamsi ad eam vsque diẽ Cardinales huiusmodi galero atque purpura donati non fuissent. Qui multa ad hanc rem pertinentia videre cupit ad Fratris Alphonsi Ciacon Hispani viri quidem eruditissimi Tractatum confugiat, vbi pluzima testimonia, & rationes non paucas de eiusdem Sancti Cardinalitio recenset. Hæc de sancti Hieronymi Cardinalitia dignitate, atque Alphabeto, quod ipse inuenit, vt ad Cyrillum Seruianæ linguæ Auctorem accedamus.

DE SANCTO CYRILLO ALIARVM ILLYRICARVM LITTERARVM INVENTORE.

VARTA eiusdem parastaticæ Columnæ facies, Cyrillum Episcopum habitu Episcopali indutũ, Illyricarumq. litterarum cultorem præcipuum, siue Inuentorem repræsentat. Hic primus a Sede Apostolica impetrauit, vt in Dalmatia illius Prouinciæ idiomate diuinum officium recitare liceret. Sunt tamen qui a Methodio id impetratum dicant. Vterque autem Euangeliũ Dalmatis prædicauit. Cyrillus item Clementis Papæ corpus Romã asportandum curauit: hinc ad eius pedes anchora iacere cernitur, vt huiusmodi translatio maritimo itinere facta innuatur. Alphabetum autem Seruianum supra eius caput conspicitur, infra vero hæc legitur Inscriptio:

S. Cyrillus aliarum Illyricarum litterarum Auctor.

ALPHA-

ALPHABETVM SERVIANVM tribus & quadraginta litteris constans.

Figura Seruiana	Nomina Seruiana	Pronunciatio, vel potestas
Аа	Аѕ	A
Бб	Буки	b
Вв	Вѣдѣ	v consonans
Гг	Глаголе	gh
Дд	Добро	d
Єє	Єсть	Iest e ie
Жж	Живєте	Xivicte gg
Ѕѕ	Ѕѣло	Sdo z
Ѯѯ	Ѯемлѣ	Semglie ſ
Іі	Іже	Ixe i vocalis
Нн	Н	I i consonans
Кк	Како	Kako k q
Лл	Людѣ	Liude l
Мм	Мислѣте	Mislete m
Нн	Наши	Nasci n
Оо	Он	On o
Пп	Покои	Pokoi p
Рр	Рци	rzi r
Ссс	Слово	Slovo s
Тт	Тврдѣ	Tvrde t
Оу Ѹ	Оукъ	Vk v vocalis
Фф	Фєрта	Ferta f
Ѳ	Ѳита	Thita th
Хх	Хєръ	Her hh
Ѯ	Ѳєи	Ier c ie
Ыы	Ѳєри	Ieri i
Ѿ	Ѿть	Ot od ot

Y

IACOBITARVM LINGVA.

IACOBITAE characteribus quibusdam vtuntur, qui a Græcis parum differre videntur: vt ego ipse vidi in Appendice diuersarum litterarum Thesei Ambrosij Papiensis & Canonici Regularis Lateranensis, qui ibi ob oculos ponit Iacobitarum Alphabetum, in quo non solum plurimi characteres Græcis litteris adsimiles sunt, immo omnino idem qui & Græci, verum etiam nomina litterarum maiori ex parte cum Græcis habent affinitatem: lingua vero est Arabica, vt Ambrosius ait.

Thesei Ambrosij Papiensis Append. Diuers.

ILLYRICA LINGVA.

ILLYRIVM, siue Illyris, Illyriaue, Regio Europæ satis ampla, & Epiro contermina, Italiæ propinqua, ab Illyrio, vt Appianus inquit, Polyphemi filio, siue, vt Eustathio placet, Cadmi filio denominata, hinc Italiam, illinc Germaniam, inde Macedoniam, Thraciam & Epirum habens confines: hinc Adriaticum sinum, quem *Golphum* Venetiæ appellant: inde autem Danubium flumen. Hanc regionem & Dalmatiam, quæ est pars Illyrij, & *Sclauonia* hodie vocant, quæ & *Slauonia* rectius dicitur. Huius Regionis lingua quæ Illyrica nuncupatur, late se diffundit, cum plurimi populi ea vti soleant: vtuntur enim Illyrica lingua, Dalmatia, siue Sclauonia, Istria, Stiria, Carinthia, Croatia inter Dalmatiam & Istriam sita, Forum Iulij, Carnia, necnon gentes aliæ his finitimæ: Seruia item Bulgaria, Musia, Vallachia, & Moldauia, & aliæ Daciæ partes, Bosina etiam, Russia, Moschouia, & aliæ Gentes ad Orientalem plagam pertinentes: Boœmia item, Polonia, Moratia, Lithuania, & aliæ Gentes quamplurimæ, quas infra conscribam, vt a multis Scriptoribus accepi, & a non paucis dictorum locorum incolis audiui. Hæc denique lingua in Græcia necnon Constantinopoli in Ottomanorum aula est familiaris: & nuper in Aegypto apud Memphiticum Sultanum et equites Mamaluchos haud ingratis auribus audiebatur. Per vniuersam autem Turcicam Gentem, præcipue vero apud milites, Sclauonica lingua adeo est in

Appianus & Eustathius.

est in vsu, vt Constantinopolis ipsa iam non amplius prisco nomine, sed Cæsaris domus Sclauonica vocetur lingua. Hæc ex Sigismundo Gelenio, Marino Temperizza Epidaurio, siue Ragusæo e societate Iesu, et alijs.

Sigismundus Gelenius. Marinus Temperizza. Pag. 183. & 191.

In hanc linguam sacrarum litterarum codices, industria sancti Hieronymi, et Cyrilli translati sunt, vt suis iam locis dictum est. Hac item lingua non solum patrij Annales, verumetiam de Alexandro Magno, Romanisq. Cæsaribus, necnon de Marco Antonio et Cleopatra commentarij conscripti ijs in locis reperiuntur, vt Iouius narrat. Philosophiam vero, et Astrologiam, ceterasq. disciplinas, rationalemq. medicinam eæ Gentes numquam attigere. Hæc Iouius.

Paulus Iouius.

Quamuis autem Illyrica lingua tot Gentes, vt fusius enarrabimus, vtantur, characteres tamen sunt omnino inter se diuersi sicut supra videre est, vbi Alphabetum Sclauonicum, ac Seruianum apposuimus figuris, nominibus, ac pronunciationibus siue potestatibus distinctum: illud vero tribus ac triginta, hoc autem tribus et quadraginta litteris constat: illud a sancto Hieronymo, hoc a sancto Cyrillo censetur inuentum, vt suis iam locis dictũ esse memini. Sclauonicum autem Alphabetum licet a S. Hieronymo inuentum fuisse dictum sit, vt rumor docet: hoc tamen loco sententiam Ioannis octaui silentio prætereundam esse non opinor: Ioannes enim in Epistola ad Sfentopulchrum Sclauonicas litteras, siue Croaticas a Croatia dictas inter Dalmatiam et Istriam sita a Constantino quodam Philosopho inuentas esse testatur: cuius Epistolam videre est in dictione, Dalmatica lingua.

Pag. 181. & 191.

Ioan. octa. Epist. Registr.

Epist. Ioan. octa. Dalmatica.

Quænam vero Gentes Alphabeto Sclauonico, quod Hieronymianum vocant, quænam etiam Seruiano, vel Cyrilliano vtantur, suis iam locis enarratum est: quamuis enim Illyricam linguam tot Nationibus communem esse pateat, characteres tamen diuersi omnino sunt.

Pag. 181. & 191.

Hæc autem lingua a tot Gentibus adhibetur non secus atque Italica lingua in Italia, in qua tot Prouinciæ eadem lingua, sed aliæ magis, aliæ minus culte loquuntur, ita vero, vt singula quæque Prouincia, quin singuli quique populi nonnullas habeant voces ac pronunciationes aliunde ob commercium desumptas, vt in Italica lingua euenisse ostende-

Tolosa in Dict. Italica.

Vu mus.

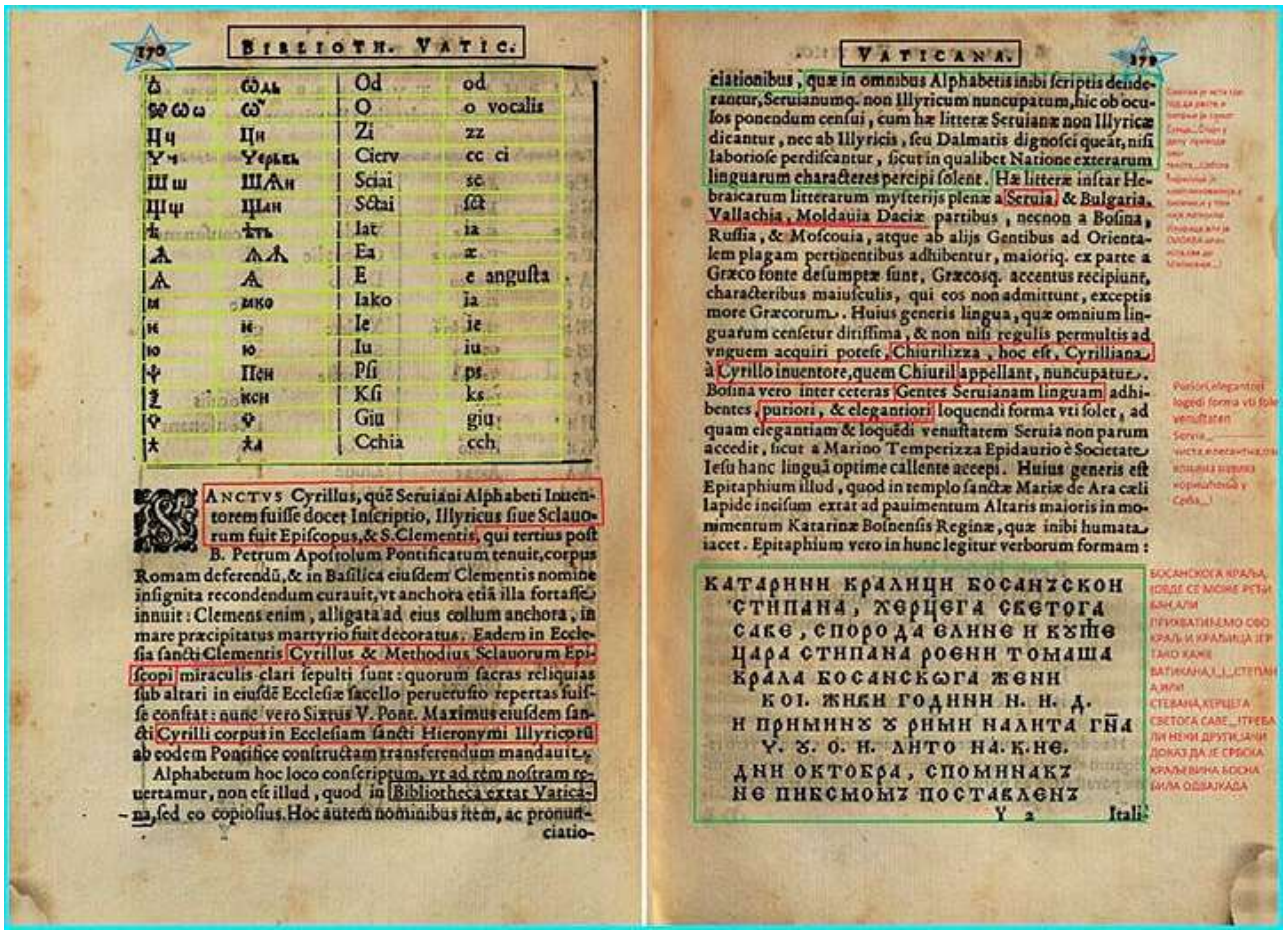

170 BIBLIOTH. VATIC.

ѡ	ѡдь	Od	od
ѡ ѡ ѡ	ѡ̃	O	o vocalis
Ц ц	Ци	Zi	zz
Ч ч	Чєрьвь	Cierv	cc ci
Ш ш	ШѦн	Sciai	sc
Щ щ	Щан	Sctai	sct
ѣ	ѣть	Iat	ia
Ѧ	ѦѦ	Ea	æ
Ѧ	Ѧ	E	e angusta
ꙗ	ꙗко	Iako	ia
ѥ	ѥ	Ie	ie
ю	ю	Iu	iu
ѱ	Пєн	Psi	ps
ѯ	ѯєн	Ksi	ks
ѵ	ѵ	Giu	giu
ѫ	ѫа	Cchia	cch

SANCTVS Cyrillus, quē Seruiani Alphabeti Inuentorem fuisse docet Inscriptio, Illyricus siue Sclauorum fuit Episcopus, & S. Clementis, qui tertius post B. Petrum Apostolum Pontificatum tenuit, corpus Romam deferendū, & in Basilica eiusdem Clementis nomine insignita recondendum curauit, vt anchora etiā illa fortasse innuit: Clemens enim, alligata ad eius collum anchora, in mare præcipitatus martyrio fuit decoratus. Eadem in Ecclesia sancti Clementis Cyrillus & Methodius Sclauorum Episcopi miraculis clari sepulti sunt: quorum sacras reliquias sub altari in eiusdē Ecclesiæ sacello peruetusto repertas fuisse constat: nunc vero Sixtus V. Pont. Maximus eiusdem sancti Cyrilli corpus in Ecclesiam sancti Hieronymi Illyricorū ab eodem Pontifice constructam transferendum mandauit.

Alphabetum hoc loco conscriptum, vt ad rem nostram reuertamur, non est illud, quod in Bibliotheca extat Vaticana, sed eo copiosius. Hoc autem nominibus item, ac pronunciatio-

VATICANA. 171

ciationibus, quæ in omnibus Alphabetis inibi scriptis desiderantur, Seruianumq. non Illyricum nuncupatum, hic ob oculos ponendum censui, cum hæ litteræ Seruianæ non Illyricæ dicantur, nec ab Illyricis, seu Dalmatis dignosci queāt, nisi laboriose perdiscantur, sicut in qualibet Natione exterarum linguarum characteres percipi solent. Hæ litteræ instar Hebraicarum litterarum mysterijs plenæ a Seruia & Bulgaria, Vallachia, Moldauia Daciæ partibus, necnon a Bosina, Russia, & Moscouia, atque ab alijs Gentibus ad Orientalem plagam pertinentibus adhibentur, maioriq. ex parte a Græco fonte desumptæ sunt, Græcosq. accentus recipiunt, characteribus maiusculis, qui eos non admittunt, exceptis more Græcorum. Huius generis lingua, quæ omnium linguarum censetur ditissima, & non nisi regulis permultis ad vnguem acquiri potest, Chiurilizza, hoc est, Cyrilliana à Cyrillo inuentore, quem Chiuril appellant, nuncupatur. Bosina vero inter ceteras Gentes Seruianam linguam adhibentes, puriori, & elegantiori loquendi forma vti solet, ad quam elegantiam & loquēdi venustatem Seruia non parum accedit, sicut a Marino Temperizza Epidaurio è Societate Iesu hanc linguā optime callente accepi. Huius generis est Epitaphium illud, quod in templo sanctæ Mariæ de Ara cæli lapide incisum extat ad pauimentum Altaris maioris in monimentum Katarinæ Bosnensis Reginæ, quæ inibi humata iacet. Epitaphium vero in hunc legitur verborum formam:

КАТАРИНИ КРАЛИЦИ БОСАНЪСКОИ
СТИПАНА, ХЕРЦЕГА СВЕТОГА
САВЕ, СПОРОДА ЕЛИНЕ И КЪТЕ
ЦАРА СТИПАНА РОЕНИ ТОМАША
КРАЛА БОСАНСКѠГА ЖЕНИ
КОІ. ЖИВИ ГОДИНИ Н. И. Д.
И ПРИМИНЪ Ъ РИМИ НАЛИТА ГН̄А
Ч. Ъ. О. И. ЛИТО НА. К. НЕ.
ДНИ ОКТОБРА, СПОМИНАКЪ
НЕ ПИБСМОМЪ ПОСТАВЛЕНЪ

Y 2 Itali-

Тадеуш Волањски

Тадеуш Волањски, (пољ. Tadeusz Wolański; 17. октобар 1785 — 16. фебруар 1865) је био пољски археолог, словенофил и аутор хипотезе о словенскоме постанку Етрушчана. Тадеуш Волањски је истраживао археолошке споменике Европе и Северне Африке.

Његова претпоставка је да су у раздобљу од 7. до 4. века п. н. е. постојали трговачки односи између Старог Египта и словенских земаља. Помоћу словенских језика, он је дешифрирао већину етрушчанских натписа, укључујући споменик код Крециа.

Биографија

Тадеуш Волањски је рођен 1785. године у граду Шиуљај (данас Литванија), у породици саветника краља Станислава Августа. Као официр Наполеонове војске, био је носилац ордена Легије части.

После женидбе преселио се у село Рибитви у Великој Пољској. Током тог времена почиње да изучава словенске и скандинавске руне, келтски новац, етрурске саркофаге и античке споменике у Северној Африци. Истраживање рунске писмености наставио је руски научник Валериј Чудинов.

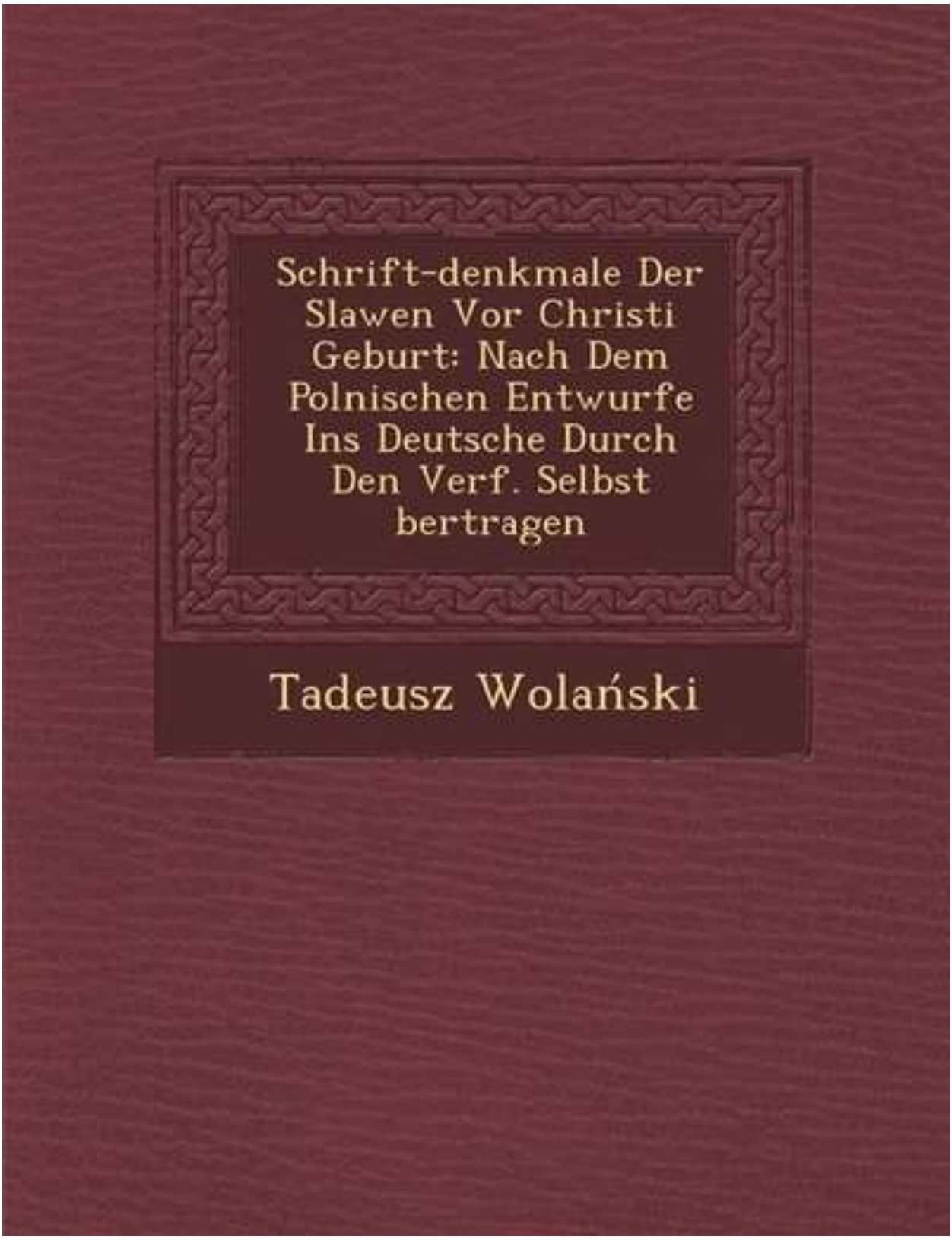

SCHRIFT-DENKMALE DER SLAWEN

VOR CHRISTI GEBURT.

VON

TADEUSZ WOLAŃSKI.

NACH DEM POLNISCHEN ENTWURFE INS DEUTSCHE DURCH DEN VERFASSER SELBST UEBERTRAGEN.

ERSTE LIEFERUNG.

TAB. I — III. MIT ABBILDUNGEN I — XIV.

GNESEN,
VERLAG VON J. B. LANGE.
1850.

Digitized by Google

SCHRIFT-DENKMALE DER SLAWEN

VOR CHRISTI GEBURT.

VON

TADEUSZ WOLAŃSKI.

NACH DEM POLNISCHEN ENTWURFE INS DEUTSCHE DURCH DEN VERFASSER SELBST UEBERTRAGEN.

ERSTE LIEFERUNG.

TAB. I—III, MIT ABBILDUNGEN I—XIV.

GNESEN,
VERLAG VON J. B. LANGE.
1850.

Digitized by Google

TAB. X.

Digitized by Google

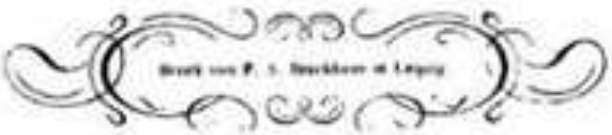

Digitized by Google

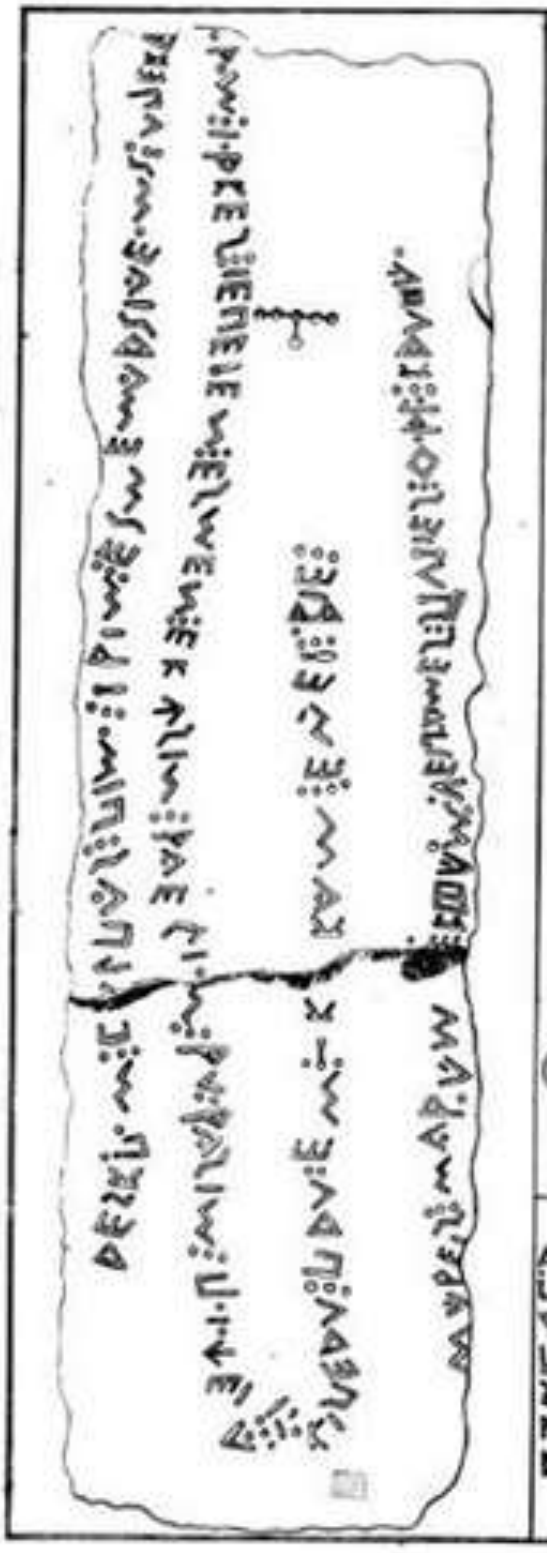

1.

ᐅᕙᓴᑕᒥ ᒪᓂ ᑕᐯᒋ ᒪᐯᓴ ᒪᒥᐯ· ᒥ ᑭᒥᐯ ᕙᓴᐯᕙᐯᐯ ᐅᓴᒥᐯᕙ,
·ᐯᓴ ᐯᒧᕙᕙᕙ ᐯᐯ· ᑭ·ᐯᐯ ᒥ ᑭᕙᕙᓴ, ᒥᕙᕙᒥᕙᐯ ᕙᓴᐯᕙᐯ.
ᕙᕙᐱᓴᒥᐯ ᑭᕙᕙᑕᒥ·ᐯ, ᑭᐯ ᑭᕙ ᓴᒥᐯ ᒧ·ᒥ·ᐱᕙᒥᐯ,
ᐱᕙᒥ ᒪᕙᐅᐯ ᒪᐅᐯ ᕙᐯ, ·ᕙᕙᐯᐯ ᕙᐯᕙᒥ ᕙᐅᐅᑭᒥᕙ.
ᐱᐯᑭᕙᒥᓴ ᐯ ᐱᑭ·ᐯᐯ ᕙᓴ·ᗡᐯ·ᐯ ᐱᕙᒥᐯ· ᒥᐯᒥᐯᕙᓴ ᓴᒪᒥᒪᐱᒥᕙᓴ,
ᐱ· ᑭᐅᑭ· ᕙᐅᐯᗡᐯ·.

Monogrammata.

ᐱ		la, al
ᒪ		jiw, wji
ᐯ		poi
ᒪ		ᒪ ks
ᕙ	ᒪᒪᒪ	zahiw
ᑭ	ᑭᐅ	de
ᑭ	ᑭᐅᑭ	cerd

Alphabetum.

Studio ha.	pictura cum.	habitus cum.	antiquum.
ᐱ ᐱ	a, ą	a	ᐱ ᒪ
ᑲ	b, ḃ	b	ᑲ
ᐯ ᐯ	w	v, w	ᒪ
ᒥ	g, h	g, h	ᒥ
ᐅ ᐅ	d, dz	d, d'	ᑭᑭ
ᕙ ᕙ	e, ę	e, ė	ᕙᕙ
ᕝ	ż	ż	ᕝ
ᕙ, ᕙ	ź, z	z	ᕙᕙ
ᐱ, ᐱ	j, i	j, i	ᐱᐱ
ᕙ	k	k	ᕙ
ᐱ ᐱ	l, ł	l	ᐱᐱ
ᐱ	m, ṁ	m	ᐱ
ᐱ	n, ń	n, ń	ᐱᐱ
ᐱ	o, ó	o, ů	ᐱ
ᑭ	p, ṗ	p	ᑭᑭᒧ
ᑭᑭ	r, rz	r, ř	ᑭ
ᑕᑕ	s, ś	s	ᐱᕙ
ᑭ	t	t, ṫ	ᑭᑭᑭ
ᐯ, ᐯ	u	u	ᐯ
ᑭ	f	f	
ᐯ	ch	ch	ᑲ
ᑲ	c, ć	c	ᑲ
ᐯᐯ	cz	č	ᑲᑭ
ᐯ	sz	š	ᐯ
ᐯ	szcz	šč	
ᐯ, ᐯ	·	·	· ·
ᐱᒥ	ji	ji	ᐱᐱ
ᑭ	je	ė	ᑭ
ᐱᕙ	ė	ė	ᑭᑭᑭ
ᐱᐱ	ju	ju	ᐱᐱ
ᐱᐱ	ja	ja	ᐱ
ᐱᐱ	oo	ô	ᐱᐱ
ᐱᐱ	ks	ks	
ᐱᐱ	ps	ps	
ᐱᐱ	dh	dh	ᐱ
ᐱ	y	y	ᐱ

Digitized by Google

2.

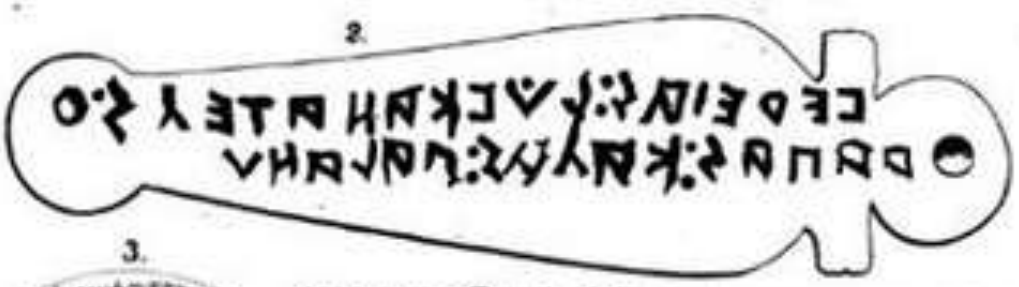

3.

4. ΑΝΙ ΦΟΥΕΡΡΙ ΦΟΥΝΙΡΡΙ,
ΕΙ ΦΕΝΕ ΕΧΑΝ ΝΕΒΙ,
ΝΕΧΕΙ, ΜΕ ΧΕΛΑ ΜΗΙ.

5. ΣΘΑΜΥ ΘΨΦΦΕΗΝ.

6. ΑΜΦΟΝΥ ΦΜΕ ΨΑΙΑΥΙΑ.

7. ΕΡΦ. ΜΙΕΝΕ ΙΝΟΜ...
ΙΙ ΦΣΕ ΙΝΝΕ ΜΥΝΟΥ ΕΡΦ.

8. ΕΦ ΙΦΟΥΝΝΑ.

9. ΦΥΝΙ ΟΥΡΑΕΝ ΠΕΣΕΧ
ΝΤΜΝΕ ΘΙΧ.

ΠΩΤ ΣΟΛΛΟ ΙΩΜ ▪ ΣΟΡΟΣΩ ΜΕΙΝΚ' ΑΠΙ ΔΙΤΩΜ ▪
ΚΑΙΑΣ ΛΕΙΚΕΙ ΤΚΩΜ' ΑΧΕΡ' ΗΙΛΙΟ ΚΑΚ ΕΙΤ ΣΕΑ.

ΑΛΕΣΟΤ' ΒΡΑΤΩ, ΜΜΕΙΑ ΙΑΝΑ.

Digitized by Google

Druck von F. A. Brockhaus in Leipzig.

Digitized by Google

10
ΙΑΩ, CABAWΘ, ΑΔΟΝΗΙ,
Ἠ! ΚΑΙ ΕΑ ΛΑΙΙCA, ΙΩΝΤ
ΟΧ ΤΑΡΤΑΡΟΥCΚΟ ΤΙΝ.
11.
ΙΑΩ CΑ
ΒΑΩΘΑ
ΑΔΟΝΗΙΗΚΑΙ
ΕΑ ΛΛ = CΑΙ
Ω ΤΟΥΤΑΡΤ
ΑΡΟΥCΚΟ
ΤΙ Ν
ΣΤΕΡ ΚΟΥΣ
ΙΑΑ ΡΑ
ΜΕΧΦΙ
ΣΤΕΡΗα ΚΟΥΠΙΔΑ
ΡΑΗΛ ΜΕΧΦΙ.
12.
13.

ΙΑ ΕΝ ΗΑΦΡΕΝ ΑΝΗΥ, Ν ΗΕΙ
ΛΑΡΙΚΥΙ ΦΙΛΕΥ ΚΑΙ ΦΡΙΚΙΡΔΛΙΔΟΝΙ,
ΔΙΥΟΝΕΝ ΕΡΦΑ ΒΗΕΑΙ.

ad 21.

Digitized by Google

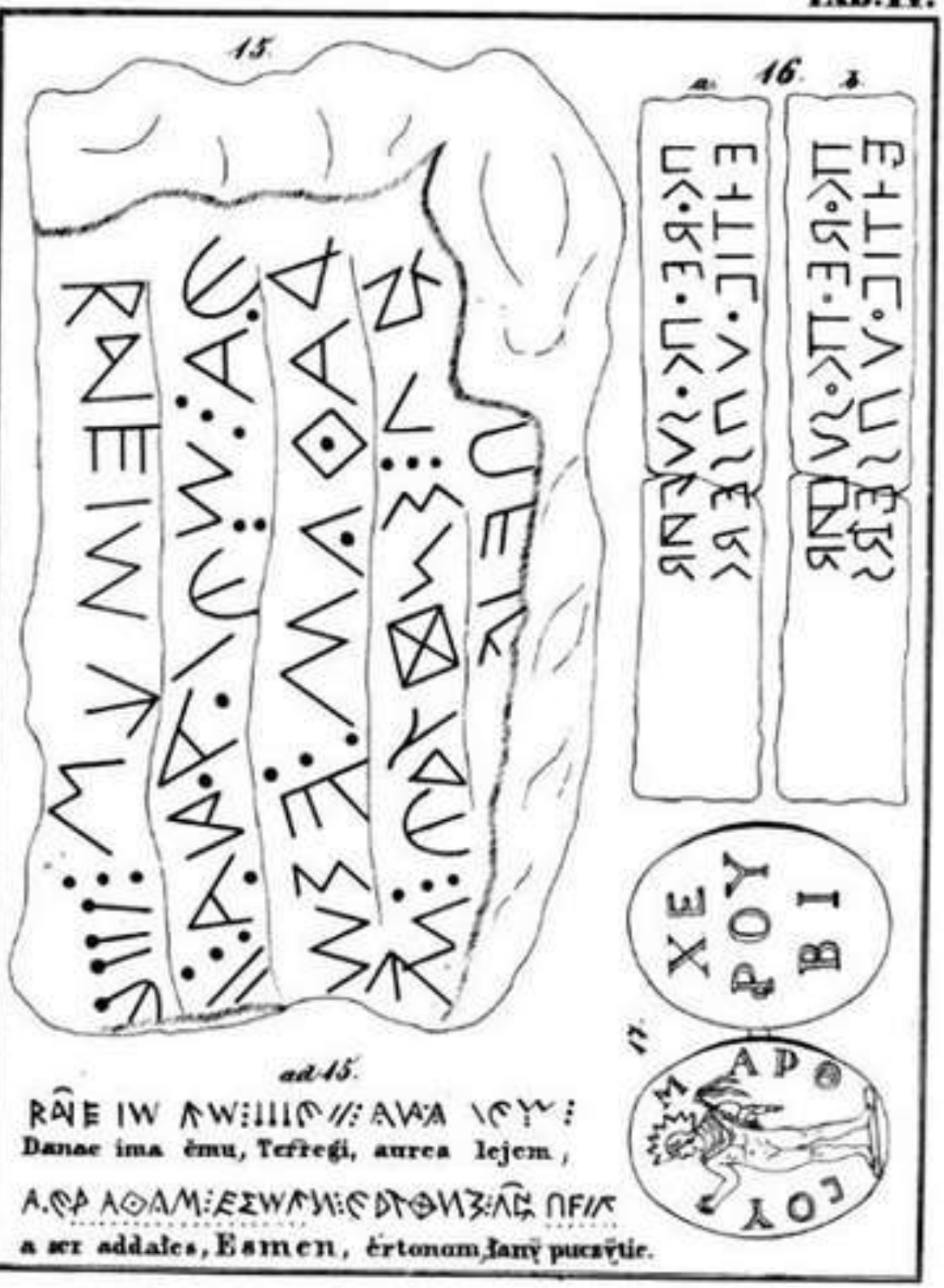
15.
16.
a.
b.
17.
XE
POY
BI
ad 15.
Danae ima ěmu, Terřegi, aurea lejem,
a ser addales, Esmen, ěrtonom, łanÿ puczÿtie.

Google

25.

26.

Digitized by Google

27.

ОЗМПЦРЫЖРОМ ТОЖОН НИЩ ПАМЯТОХЩЕН.

28.

29.

31.

30.

32.

33.

34.

Digitized by Google

Digitized by Google

43.

44.

47.

48.

45.

46.

49.

50b.

50a.

50c.

50d.

50e.

Fuimus Troës!

Die Alterthumsforscher liessen es bisher unbeachtet, dass in der Vorzeit slawische Volksstämme über alle Theile der alten Welt verbreitet waren, folglich auch Denkmäler hinterlassen konnten.

Wir finden diese weitverzweigte Völkerfamilie in der alten Geschichte unter den mannigfaltigsten Benennungen aufgeführt, je nachdem ihre Namen von den Anführern einzelner Stämme entlehnt, oder durch Uebertragung in andere Sprachen verunstaltet wurden; meistens bezeichnete man sie mit dem allgemeinen Namen der Skithen und Sarmaten. Dass dieselben in Künsten und Wissenschaften ihren Nachbaren nicht nachstanden, vielmehr vorangingen, bezeugt Herodot im 46. Kapitel des IV. Buchs, erzählend: dass Er, ausser dem Anacharsis, keinen grossen Mann gekannt habe, der nicht ein Skithe gewesen wäre! — Es dürfte also mit Recht vorausgesetzt werden, dass auch diese Völker — welche der treulose Grieche und selbstsüchtige Römer aus Abneigung, weil er ihre Sprache nicht verstand, als Barbaren zu bezeichnen beliebte — Steindenkmäler hinterlassen haben. Demungeachtet stolperten die Gelehrten darüber hinweg und bemühten sich bis auf den heutigen Tag, alle ihnen unverständlichen Inschriften griechisch oder lateinisch zu interpretiren, und wenn es hiermit nicht vorwärts ging, ward Zuflucht zum Hebräischen genommen, was eine eben so vergebliche Arbeit zu sein pflegte, da der Schlüssel zu diesen Inschriften nur allein in der slawischen Muttersprache zu finden ist. Um aber dahin zu gelangen, muss man im Besitze der verschiedenen, oder wenigstens der hauptsächlichsten heute noch gangbaren slawischen Dialekte sein, — und diese sind: die polnische, russische, böhmische, sorbo-dalmatische, illirische, wendische und litthauische Mundart. In wiefern nun die englischen, französischen, italienischen und deutschen Gelehrten diesen Anforderungen entsprechen, ist eine Frage, die sie selbst beantworten mögen.

Mancher mühselige Grübler, obgleich weltberühmte Namen, — ist hierbei auf wunderliche Abwege gerathen und hat zuletzt, wenn sich kein vernünftiger Sinn den Inschriften unterschieben liess, solche für gefälscht erklärt; wahrlich! das

Digitized by Google

einfachste Mittel, durch ein Anathema dieser Art sich des unerquicklichen Anblicks unverständlicher Dinge zu überheben! Auf diese Weise liessen sich auch alle uns unerklärbaren Naturerscheinungen als gefälscht und untergeschoben verdammen! —

Es genügt für meinen Zweck, den Leser daran zu erinnern: dass die slawische Sprache in der Vorzeit vom Kaspischen Meere bis zum Ausflusse der Elbe, und vom Ural bis zum Adriatischen Meere, volle Geltung hatte, auch heute noch — mit Ausnahme einiger unbedeutender Ostseeprovinzen — Volkssprache geblieben ist. Wie weit die Wohnsitze der Slawen sich vormals auch in Afrika ausdehnten, mögen die slawischen Steininschriften Numidiens, Karthago's und Egiptens, die ich dem archäologischen Publikum vorlegen werde, selbstredend darthun. Ich beobachte hierbei keine geordnete Reihefolge, sondern nehme die Inschriften vor, wie sie mir gerade zur Hand sind, und auf den Tafeln der vorhandene Raum deren Abbildung gestattet.

I.

Grabschrift.

(Tab. I.)

Diesen merkwürdigsten aller Grabsteine entnehme ich aus Theodor Mommsen's neuerschienenem Werke über „die unteritalischen Dialekte", wo solcher, mit einigen Varianten, auf der zweiten Tafel abgebildet und S. 333 kurz beschrieben ist. Er soll im Oktober 1846 bei Crecchio entdeckt und eine darunter befindlich gewesene gewölbte unterirdische Kammer mit Gewalt geöffnet worden sein. Der bescheidene Verfasser gesteht freimüthig: „dass es vermessen wäre, eine Interpretation auch nur versuchen zu wollen".

Haben die Entdecker dieses Steins, welche das darunter befindliche Grabgewölbe gewaltsam öffneten, die darin ruhende Asche verunglimpft, vielleicht den Winden preis gegeben: so haben undankbare Nachkommen einer grossen Vorzeit an dem Edelsten, was der Boden Italiens für sie aufbewahrte — an den Gebeinen des Aeneas gefrevelt!

Bevor ich diese metrisch geordnete rein slawische Grabschrift selbst sprechen lasse, muss ich, zu deren Verdeutlichung, einige Erläuterungen voranssenden:

Esmun, Sohn des Sydik, ist der Name einer alten, bei Egiptiern und Feniziern verehrten Gottheit; auch ward ein Ismenischer Apollo zu Theben verehrt. Dieser Esmun ward als achtes und höchstes Numen den sieben Kabiren vorangesetzt, als ein Gott des Himmels und Weltalls. Da nun hier der Schutz dieser Gottheit beansprucht wird, die in Italien nicht einheimisch war, so muthmasse ich: dass unter den durch Aeneas aus dem Brande von Troja geretteten und nach Latium mitgebrachten Göttern auch dieser Esmun sich befand.

Digitized by Google

Die beiden Gottheiten Wima und Dima, welche in dieser Grabschrift als dem Esmun untergeordnete Wesen bezeichnet werden, sind ebenfalls dem italischen Boden fremd. Wima ist der Beiname des indischen Schiwa, und Dima der vergötterte Sohn des alten trojanischen Stammhelden Dardanos.

Das Volk der Rhossier sind die Vorfahren der heutigen Russen.

Hekatesin wird hier das Todtenreich genannt, als Gebiet der Hekate.

Lado war ein Kriegsgott der alten Slawen; wir finden ihn auch in vorchristlichen slawischen Volksliedern.

Aeneas ist der gräcisirte slawische Name: Enéj (Энéй), so wie alle übrigen Namen mit ähnlicher Endung, z. B. Andréj, Amadéj, Alekséj, Ereméj, Matwéj, Ftadéj, Timotéj, etc. in Andreas, Amadeus, Alexis, Jeremias, Mathias, Thadeus, Timotheus etc. umgewandelt wurden. Kleideten doch bekanntlich die griechischen Historiker sogar die Namen von Ländern, Völkerschaften, Städten, Bergen und Flüssen willkürlich in griechische Gewänder, dass hieraus in der alten Geographie ein kaum aufzuklärender Wirrwarr entstanden ist.

Lepiejen — Allerbester — ist der jetzt nicht mehr gebräuchliche Superlativ vom polnisch-böhmischen Comparativ: lepszy — der Bessere.

Um den Originaltext mit den heute gangbarsten slawischen Dialekten vergleichen zu können, habe ich denselben in die polnische, russische, böhmische, illirische und wendische Mundarten, so gut ich es vermochte, übertragen *). Denn als vor fast 3000 Jahren diese slawischen Rhythmen niedergeschrieben wurden, geschah solches in der allgemeinen Muttersprache, aus welcher die erwähnten Dialekte im Laufe der Zeit viel später hervorgingen; deshalb lassen sich auch die einzelnen Worte dieser Grabschrift nicht alle in Einem heutigen Dialekte beisammen finden. Der Ausdruck z. B. choroszy — vortrefflich — ist heute nur noch im Russischen beibehalten; im Polnisch-Böhmischen sagt man dafür: wyborny. Die Betheuerung: wérowéro — wahr und wahrhaftig — ist noch im Böhmischen vorhanden, während der Pole: zaprawdę, und der Russe jeibog sagt, u. s. w.

Diese Bemerkungen vorausgesandt, lasse ich nun die Grabschrift selbst folgen:

1. Urtext.

Reski wes Bog, wyż Wima i Dima, Ézménju Rasiéj,
Imże o péce (moj) dom i decés, lepéjeń Ézmén!
Ekatezin daleczim; do doluziem pojeżeju;
Toci wéro-wéro és! kakoém Enéj car-rodé.

Sydéz s Ladoim w Eliszóm, Leity pojmaéz, zabywlajez;
Oj! dorogi, choroszy! —

*) Die slawischen Philologen mögen brüderlichst verbessern, wo ich aus Mangel an Uebung vielleicht einen Verstoss gegen die Grammatik der verschiedenen Dialekte beging. Ich glaubte: besser sei Etwas, als gar Nichts zu geben.

Digitized by Google

2. Polnisch.

Rajski wszech Boże, wyż Wima i Dima, Jeźmienie Rossyiej,
Miejże w opiece mój dom i dzieci, najlepszy Jeźmienie!
Hekatezin dalekim; do dołu ziemi wyjeżdżam;
Toć zaprawdę, tak jest! jakém ja Enej król z rodu.

Siedząc z Ładoeem w Elizie, Lety czerpasz, zabywasz;
O! ty drogi, wyborny!

3. Russisch.

Ра́йскій весь Бо́же, вышь Ви́ма и Ди́ма, Езме́ній россій,
Имѣйже зь опе́кѣ мой домъ и дѣти, вселу́чшій Езме́ній!
Ге́катоё ца́рство дале́чемъ; до до́лу зе́мли выѣзжа́ю;
То́чно, ей Бо́гу, такъ есть! како́мъ я Эне́й царь съ ро́ду!

Сиду́чи съ Ладо́емъ въ Елисе́й, Ле́ты пойма́ешь, забывля́ешь;
Ой! дорогій, хоро́шій!

4. Böhmisch.

Rajský weś Boże, wyš Wima i Dima, Jezmenê rossyê,
Mějže w péče můj dům i děci, nejlepši Jezmenê!
Hekaty kraje dalekê; do dolů ziem' wyježaju;
Takto, wěru wěru jest — jakož ja Enej car z rodu.

Sedouči z Ladoěm w Elizeju, Lety čerpaš, zabudeš;
O! ty drahý, wyborny!

5. Illirisch.

Rajski vas-Boże, višji Vima i Dima, Esmenju Rossii,
Stittij ti moj dom i djetja, najliepšji Esmen!
Ekatezin dalečan, ispod zemlju zjahivam;
Tako zaisto jest, kako jesam Enej car-rodien.

Sidieš s' Ladoem u Raju, Letu cerpaš, zaboraviš;
O! drahi, pridobri!

6. Wendisch.

Rajski schen Boże, husch' Wima a Dima, Esmenê rossieje,
Hoplěwaj moj dom da goléta, nejlěpschy Esmenê!
Hekatowy kraj daloki; pod sejmé hojěsdzim;
Wěsczé, sawěrne, tak jo! ako ja ssom Eněj kral s' rodu.

Ssejtězy s' Ladoěm we nebu, Lety pozerasch, sabynosch;
A! ty drogi, dobroschiwy!

Digitized by Google

7. Lateinisch.

Deus coeleste, prae Vima Dimaque, Esmen Rhossorum,
Liberos meos protege domumque, optime Esmen!
Regnum Hecates distat; nunc in Orcum descendo;
Sic est, veriter vere! tanquam sum Aeneas rex natu.

Sedens Elysio cum Ladone, Lethen hauris, obliviscēris;
O! amate, superbe!

8. Französisch.

Dieu du ciel, supérieur à Wima et Dima, Esmène de la Rhossie
Protège ma maison et mes enfants, très-bon Esmène!
L'empire d'Hecatée est lointaine; je vais descendre aux enfers —
Oui, vraiment! aussi vrais que je suis Enée roi de naissance.

Assis auprès de Ladon dans l'Elysée, tu puises dans l'eau de Lethe et oublies;
O! chéri et superbe!

9. Deutsch.

Himmlischer Gott, über Wima und Dima, rhossenischer Esmen,
Nimm in Obhut mein Haus und Kinder, allbester Esmen!
Fern ist Hekate's Reich; zur Unterwelt fahr' ich hinunter;
So ist's! so wahr als ich bin Aeneas von Königsgeblüte.

Du sitzest beim Lado im Himmel und schöpfst aus der Lethe Vergessung;
O! du Theurer, Vortrefflicher!

Dass diese Grabschrift dem trojanischen Zeitalter angehört, darüber schwindet jeder Zweifel, wenn man die derselben Epoche zuerkannte älteste fenizisch-griechische Inschrift auf dem Steine von Cyrene betrachtet, welche Hamaker und Gesenius publicirt und erläutert haben. Wir finden hier dieselbe Interpunction mit dreien Punkten, die auf spätern Denkmälern nicht mehr vorkommt. Der in vorliegender Grabschrift häufig erscheinende einzelne Punkt bildet hier keine Wortabtheilung, sondern ist das allgemeine Vokalzeichen, welches, gleich dem fenizisch-samaritanisch-hebräischen Ain die fehlenden Selbstlauter vertritt. Ferner gilt hier, wie im Umbrischen, das V als o, u und y; auch kommen einige Monogramme vor. Letztere waren bei den Slawen sehr gewöhnlich und haben sich auf russischen Münzen und in Handschriften bis auf Peter den Grossen erhalten. Man betrachte beispielsweise nur das in meinen „Briefen über slawische Alterthümer" auf Tab. XIII abgebildete alte russische Kreuz, an welchem jedes Wort zu einem besondern Monogramm verschmolzen ist.

Die schlangenförmig sich windende Schriftfolge ist auf diesem Grabsteine originell und erforderte, dass der Leser um den horizontal liegenden Stein herum-

Digitized by Google

gehen musste, während man beim griechischen Bustrophedon nur das Auge hin und wieder zu schwenken brauchte. Der Geschmack an dergleichen Schlangenwindungen hat sich auf nordischen Runensteinen bis zum Mittelalter erhalten.

Die Buchstabenform ist slawisch, ohne Beimischung fenizischer Formen. Das Alfabet hierzu, welches weder dem hebräischen, griechischen noch lateinischen, sondern dem glagolitisch-kirillischen angepasst werden muss, habe ich dem Grabsteine auf der Tafel beigefügt. Dass die letzte Zeile der Steininschrift einen besondern Nachruf enthält und mit dem Vorhergehenden in keinem Zusammenhange steht, zeigt der Augenschein. Die wenigen am Ende des Steins durch Abbruch verloren gegangenen Buchstaben haben wohl nichts weiter als das Wörtchen: moj (mein) enthalten.

Da die Inschrift den Kennern der slawischen Sprachen ziemlich deutlich vorliegt und für sich selbst spricht; so habe ich über deren Auslegung nur wenig zu erinnern; doch könnte es möglich sein, dass ich die Monogramme nicht richtig zergliedert habe.

Das erste Wort: „Reski" lässt sich auf dreifache Art deuten:

Erstens heisst „Rěz" die Feldschlacht, und es könnte also heissen: Gott der Schlachten oder Heerschaaren.

Zweitens bedeutet „rěski" lebendig, munter, lebhaft, scharf und strenge, also: lebensvoller, gestrenger Gott.

Drittens heisst „Raj" der Himmel, Paradies, — raiski, himmlisch, also: Gott des Himmels.

Ich habe mich für den letztern Ausdruck entschieden, da Esmun das Oberhaupt der Kabiren, ein Gott des Himmels und kein Kriegsgott war, die zweite Deutung dagegen nicht poetisch genug ist. Auch das folgende Wörtchen: wes (omni, summo, all-, tout) hat eine zweideutige Stellung und kann sowohl auf den vorhergehenden, als nachfolgenden Ausdruck bezogen werden, also: Gott aller Himmel, oder: himmlischer Allgott. Auf den Inhalt der Grabschrift bleibt dieser Umstand ohne Einfluss.

Um der mir bevorstehenden Kritik freundlich die Hand zu bieten, will ich es versuchen, mich selbst zu widerlegen.

1. Woher sollte eine rein slawische Inschrift auf dem Grabe des Aeneas gekommen sein?

Ich beantworte mir diese Frage mit einer andern: Wer waren die Trojaner? Griechen konnten sie doch wohl nicht sein, da diese ja ihre Belagerer und Trojas Zerstörer waren. Für Juden wird man sie doch wohl nicht halten wollen, da sie andere Götter verehrten und die Juden um jene Zeit schon dem wahren Monotheismus huldigten; auch hätten die Annalen der Juden, die wir aus jener Zeit besitzen, diesen langwierigen und merkwürdigen Krieg wohl nicht mit Stillschweigen übergangen. Waren es Assyrer, Babylonier, Fenizier, Pelasger oder Etrusker? Meinetwegen! ich werde von allen obengenannten alten Völkern slawi-

Digitized by Google

sche Steininschriften vorlegen und diese, als gleichzeitige öffentliche Urkunden, sind jedenfalls zuverlässiger und glaubwürdiger, als die aus mancherlei Reiseberichten geschöpften Nachrichten auswärtiger und entfernt wohnender Geschichtsschreiber.

2. *Aeneas war also ein Slave?*

Ich glaube: Er war es nicht nur, sondern ward auch von den Griechen „der Slawe" genannt. Carolus Stephanus sagt über diesen Namen: „Aeneas, ab αἰνέω, quod est: laudo, aut αἶνος laudans." Laus, der Ruhm, ist die slawische Slawa; daher: Wenceslaw = Venceslaus, Stanislaw = Stanislaus, etc. Synonym ist dem Slawen der Scythe, vom polnischen: szczycic, böhmischen ctiti, russischen cztit, was ebenfalls: rühmen, ehren, preisen bedeutet.

3. *Vielleicht deckte dieser Stein die Gebeine irgend eines andern spätern Aeneas?*

Ich habe schon erwähnt, dass nach den äussern Merkmalen dieser Stein dem trojanischen Zeitalter angehört. Der Enkel des berühmten Helden, ein Sohn des Silvius, hiess allerdings auch Aeneas; es würde aber solches dem Steine von seinem ehrwürdigen Alter kaum 100 Jahre streitig machen. Dagegen will ich zwei Gründe geltend machen, welche gebieten, ihn dem Erstern und nicht seinem Enkel zuzueignen:

Erstens. Die Anrufung seines ehemaligen heimathlichen Kabirengottes Esmun, der bei den Römern keine Geltung hatte.

Aeneas der Enkel war bereits durch seines Vaters Silvius Geburt, so wie auch durch Mutter und Grossmutter in Latium nationalisirt, und hätte gewiss die eingeborenen Götter seines nunmehrigen Vaterlandes durch Anrufung einer rhodischen Gottheit nicht gemissachtet. Solches konnte nur Aeneas der Trojaner thun, der seine vaterländischen Götter aus Troja mitgebracht hatte, ihnen, als Hausgöttern, Verehrung schuldig war, und auch nur allein davon Kenntniss haben konnte, dass der indische Schiwa den Beinamen Wima führte. Latium und Rom haben sich um die Mythologie der Hindus niemals gekümmert.

Zweitens. Ein fernerer Grund ist die rein slawische Sprache der Grabschrift. Aeneas der Enkel, und schon sein Vater Silvius, die in Latium geboren, nationalisirt und dort Herrscher waren, hätten sich der einheimischen lateinischen Sprache bedient. Ueberall, auch heute noch, wo Ausländer einwandern, eignen sich deren am neuen Wohnsitze geborene Kinder meistentheils, die Enkel aber gewiss und vollständig des neuen Vaterlandes Sprache und Sitten an.

Ein Mehreres weiss ich über dieses überaus herrliche und älteste Denkmal der Slawen nicht anzuführen, und bemerke nur noch: dass der poetische Ausruf in dritter Zeile: „zur Unterwelt fahr' ich hinunter", im Volksmunde der viele Jahrhunderte später von den Dichtern ausgeschmückten Tradition, als sei Aeneas auf seinen Heldenzügen auch in die Unterwelt herabgestiegen, Veranlassung gegeben haben mag. —

Digitized by Google

II.

Ein Feuerstahl.

(Tab. II, No. 2.)

Theodor Mommsen, aus dessen „unteritalischen Dialekten" Tab. VIII. No. 1 ich diese vermeintliche Bronzeplatte — welche sich gegenwärtig im Museum Santangelo zu Neapel befindet — entnehme, macht pag. 169 einen Versuch, aus der kurzen Inschrift die alte Geographie zu berichtigen. Lepsius erklärte dieselbe, wie so mancher Andere, für ein Falsum. Von einer Fälschung kann wohl nicht die Rede sein! Einen slawischen Hexameter in veralteten Ausdrücken wird in Italien Niemand erfinden; um so weniger, als in den letzten tausend Jahren, ausser mir, es noch Keinem einfiel, etruskische Inschriften nach dem Russischen (welches der slawischen Muttersprache am nächsten steht) zu deuten.

Dass dieses Geräthe keine blosse Bronzeplatte ist, sondern einen mit Oeffnung zum Aufhängen an der Wand versehenen Feuerstahl darstellt, lehrt der Augenschein, und die Inschrift spricht seine Anwendung sehr naiv aus. Sie wird gelesen:

1. Im Original.

Wěczerejaś, hubka natějs, a poraz kajmas palanu.

2. Polnisch.

Wieczerzysię, hubkę naciśnij, a poraz brzegi krzemienia.

3. Russisch.

Вéчерѣетъ, гýбку натúсній, а поражáй каймы кремéня.

4. Böhmisch.

Wečeritse, hubku natisni, a porazi kraje křemenca.

5. Illirisch.

Večer je, trud pritisnij, a porazi ugli kremena.

6. Wendisch.

Wazor jo, grib naschissnj, a sras granńé kschémenn.

7. Lateinisch.

Vesperascit, boletum igniarium apprime et pelle in angulos pyritae.

8. Französisch.

La nuit vient; rapproche y l'amadou, et frappe contre les coins du caillou.

9. Deutsch.

Abend wird's, drück' an den Schwamm, und schlage die Kanten des Kiesels.

Digitized by Google

Weitere Erläuterungen sind überflüssig. Zu beachten ist hier nur die naturgemässe Benennung des Feuersteins: **Palan**, der Zünder, von: palanie, zapalanie, anzünden, anbrennen; eine Benennung, die aus den heutigen Dialekten gänzlich verschwunden ist. Die Bezeichnung der Kanten des Steins: **kaimy**, ist nur noch allein im Altrussischen beibehalten; in den übrigen vorausgeführten slawischen Mundarten heissen sie jetzt: brzegi, krajo, ugli, grane, etc.

Auch befinden sich in dieser Schrift zwei Monogramme:

a. Der zweite Buchstabe vom Anfange, wie ein lateinisches F gestaltet, welches das slawische „tscherw" (cz) vertritt, hat unten einen kurzen Ansatz, wodurch er zugleich als E erscheint, und im Worte „Wéczerejaí" als cz und e Geltung erhält.

b. Der dritte Buchstabe in zweiter Zeile, ein dem lateinischen D ähnliches etruskisches R, bekam durch ein Anhängsel zugleich die Geltung als A im Worte porat.

Dass das letzte runde Zeichen am äussersten Ende des Feuerstahls kein Buchstabe ist, hat schon der aufmerksame **Mommsen** richtig beurtheilt, da das oskische Alfabet kein O hat. Ich bemerke noch, dass auch das entgegengesetzte Zeichen am andern Ende bei dem Loche kein Buchstabe ist. Sollte man es dennoch dafür halten wollen, so kann es nur ein D sein und zum nachfolgenden A gehören, wodurch der Sinn nicht geändert wird, da im Slawischen die beiden Bindewörtchen da oder a gleichbedeutend sind. Nach der Schriftform zu urtheilen, wäre das Alter dieses Stücks etwa 500 Jahre vor Christus anzunehmen.

Zur weitverzweigten slawischen Völkerfamilie gehörten auch die Geten, deren es mehrere Stämme gab, als: **Massageten**, Myrogeten, Tissageten, Tyrageten, Samogeten, Thrakogeten, etc. Vielleicht hatten **russische Geten** (Roty ruskie) in vorhistorischer Zeit einen Theil von Italien bevölkert und die Bezeichnung als **Hetrusker** veranlasst? Sie selbst nannten sich nach den ältesten Traditionen „**Rasen**", das ist: Russen; denn **Rossia**, obgleich mit o geschrieben, wird auch heute noch **Rassia** ausgesprochen, weil nach slawischen Sprachregeln der Buchstabe o, sobald er ohne Betonung erscheint, sich in a verwandelt; z. B. chorosző, molodój, **Moskwá**, Rossiá, wird ausgesprochen: charuszó, maladój, **Maskwá**, **Rassiá**, u. s. w. Eine Provinz Rasan oder Bjasan nebst aller Hauptstadt gleichen Namens besteht heute noch in Russland und war muthmasslich der Ursitz jener nach Italien ausgewanderten **Rasen**. Vielleicht fand diese Einwanderung 2000 Jahre vor Christus statt, unter jenem russischen Anführer, dem die italischen Annalisten den Namen „Rasennus" beilegen? Aber deutlicher als Etymologien sprechen die Denkmäler der Hetrusker in slawischer Sprache und steigern meine Muthmassung bis zur Evidenz.

Das hetruskische (umbrisch-oskische) Alfabet, welches bekannt genug ist, hat im Laufe von etwa 2000 Jahren — seit dem Auftreten dieser Völker in der Geschichte, bis zur vollständigen Verschmelzung mit ihren lateinischen Nachbaren —

Digitized by Google

vielerlei Umgestaltungen erlitten. Anfänglich enthielt dasselbe eine geringere Anzahl von Buchstaben, deren Einer mehrere verwandte Laute vertreten musste, z. B. B galt zugleich für p, w, f; T für d; C für k und g, wie solches auch im nordischen Runen-Alfabete der Fall war. Das ältere, in welchem der Zischlaut S in Gestalt eines lateinischen M erscheint, überliess später dem M die Bedeutung, welche es noch heute hat, und bildete in dessen Stelle das gewöhnliche S als Zischlaut in Gestalt einer sich windenden Schlange, das Gezisch derselben versinnbildend. Die jüngsten Denkmale, welche der vollständigen Latinisirung dieser Slawen kurz vorangingen, haben schon ein nach dem damaligen Bedürfniss vervollständigtes Alfabet; auch finden wir die beiden Sprachen bereits so in einander verschmolzen, dass rein slawische Worte lateinisch declinirt und umgekehrt lateinische Ausdrücke in slawischen Flexionen erscheinen, woraus das Italienische entstanden ist.

III.

Nord-slawische Gemme.

(Tab. II, No. 1.)

Diese interessante Gemme in Magnetstein aus der vormals Stoschischen Sammlung befindet sich gegenwärtig im Königlichen Museum zu Berlin. Ich entnehme deren Abbildung aus den historisch-philologischen Abhandlungen der Königlichen Akademie der Wissenschaften zu Berlin für das Jahr 1830, Tab. 5, Fig. 6. Die Deutung der reichhaltigen reinslawischen Inschrift war bisher weder versucht, vielweniger durchgeführt worden.

In meiner Deutung, die ich unterm 28. Juni 1847 der gedachten Königl. Akademie vorlegte, hatte ich irrthümlich diese Gemme in das 5. oder 6. Jahrhundert versetzt. Spätere Vergleichungen mit ähnlichen Steinschriften haben mich überzeugt, dass dieselbe viel älter ist, und wenn nicht vor Christus, so doch um jene Zeit verfertigt ward. Die ältere Form der Buchstaben A, O und G berechtigen mich zu dieser Annahme. Ich muss sie, wegen Nennung der Gottheiten Hela und Ithunna den nordischen Slawen zutheilen. Da die Inschrift mehrere mit einander nicht unmittelbar zusammenhängende Sprüche enthält, so habe ich solche auf meiner Tafel unterhalb der Abbildung in sechs besondern Sätzen, mit a, b, c, d, e und f bezeichnet, und gehe nunmehr zur Erklärung des Sinnbildes und der Inschriften über.

Die Pestjungfrau, russisch Dzuma, polnisch Marzanna, böhmisch Mořena, als nacktes Skelet mit brennendem Schädel und einer Geissel in rechter Knochenhand, leitet, stehend auf ihrem zweirädrigen Katheder- oder Kanzelwagen mit der Linken ihr Löwen-Zweigespann, und ein längs dem Wagengeleise daneder

Digitized by Google

liegendes Skelet bezeichnet die tödtliche Spur ihrer Fährte. Dem Galopzuge stellt sich, ihn aufhaltend, die nordische Lebensgöttin und Bewahrerin der Aepfel der Verjüngung, „Ithonna, auch Iduna genannt", entgegen. Denn dass diese dritte Figur kein Skelet ist, solches beweist nicht allein der Mangel an Rippen, die das charakteristische Abzeichen jedes Skelets sind, auch dem am Boden hingestreckten Leichname nicht fehlen; sondern die ihr zur Seite beigegebene Namensbezeichnung: Ithunna beseitigt auch jeden Zweifel.

Die Pestjungfrau fährt hier auf zweirädrigem Wagen, gerade so wie Hanusch im „slawischen Mythus" pag. 322 sie schildert, und in litthauischen Sagen (s. Grimm p. 1135) ihr Haupt mit Flammen umgeben dargestellt wird. Hierbei ist zur Verständlichkeit der Inschrift noch zu bemerken, dass die Leute während der Pest ihre Thüren verschlossen hielten, um die Ansteckung zu vermeiden, und wenn die Seuche zu wüthen aufgehört hatte, nicht durch die Thüre, sondern durchs Fenster in ihre verlassenen Wohnungen zurückkehrten. S. Grimm's „deutsche Mythologie" II. Aufl. pag. 1138.

Die auf dieser Gemme angerufene nordisch-slawische Hela ist die ernsterhabene Todesgöttin der Wenden und Sorben, zu welcher, als einer Gebieterin in der Unterwelt, um ein seliges Ende gebetet ward, und die, gleich der Nemesis und polnischen Nija den Verstorbenen versöhnende Gerechtigkeit widerfahren liess; man muss solche daher nicht mit dem gräßlichen skandinavischen Höllenwesen Hel verwechseln.

Die beiden ersten Zeilen von oben geben den Anfang der Inschrift; hierauf folgt die dritte, so weit solche in gerader Richtung fortläuft, bis einschliesslich L, und dann in vierter die Fortsetzung und Schluss dieses Satzes, den ich auf der Tafel mit a bezeichnet habe, und der ein gereimtes Triolet enthält mit Gleichklang in erster Zeile. Die beiden ersten Zeilen sind Trochäen, die letzte in Jamben.

1. Im Original.

Ani dwerri otwirri;
Ji tiné échań nebi;
Nechej! me Chela mti.

2. Polnisch.

Ani drzwi nie otwieraj;
Jej cień zjechała z Nieba;
Niechaj! mię Hela mści.

3. Russisch.

Ани дверь не отворя;
Ея тѣнь съѣхала съ нѣба;
Нехъ! меня Гела мстить.

4. Böhmisch.

Ani dwéře ne odewři;
Ji stín sjechal z Néba;
Niechť! mne Hela mstí.

5. Illirisch.

Niti vrati ne otvori;
Je tonja sjahala s' Neba;
Nu! mene Hela osvetit.

6. Wendisch.

Danit zurá newotryni;
Jej sceń hojeńdżała s' Nebá;
Ano! mé Helá pomscti.

Digitized by Google

7. *Lateinisch.*	8. *Deutsch.*
Neque portae aperi;	Oeffne die Thüre nicht;
Ejus umbra vecta est coelo:	Ihr Schatten fuhr vom Himmel;
Fiat! Hela me ulciscetur.	Wohlan! mich rächet Hela.

Nehmen wir das durch mich nach dem ersten Worte dritter Zeile projektirte Ausrufungszeichen weg, so ändert sich der Sinn dieser Zeile und es heisst alsdann polnisch: Niechaj mię Hela mści. Möge mich Hela rächen. Hela me ulciscatur.

Hierauf folgt die auf meiner Tafel mit *b* bezeichnete, im Rücken der Pestjungfrau senkrecht befindliche kurze Beischrift:

1. *Im Original.*	5. *Illirisch.*
Bedami owedejen.	Bedami obastrita.
2. *Polnisch.*	6. *Wendisch.*
Biedami okrążona.	S' bedami nabolnizu.
3. *Russisch.*	7. *Lateinisch.*
Бѣдами окружéнна.	Miseriis circumdata.
4. *Böhmisch.*	8. *Deutsch.*
Bèdami obehnata.	Mit Elend umgeben.

Nun folgt die Schrift *lit. c* am Kanzelwagen und den Rädern:

1. *Im Original.*	5. *Illirisch.*
Amfony teme wajawia —	S predikaonice te objavla —
2. *Polnisch.*	6. *Wendisch.*
Z ambony tej wyjawia —	Se pratkarni tej k' wèsczi zyni —
3. *Russisch.*	7. *Lateinisch.*
Зъ Амбóны этой объявляётъ —	De suggestu ea denunciat —
4. *Böhmisch.*	8. *Deutsch.*
Z kazitelni té wyjewi —	Von dieser Kanzel verlautbaret sie —

Die Schrift über und unter dem hingestreckten Leichnam, welche ich mit *lit. d* bezeichne, deutet auf diesen Todten hin und ist eine Fortsetzung des vorigen Satzes —

1. *Original.*	3. *Russisch.*
— ėgo mienė inome	— егó имѣніе инóмъ
i fsė inne miloj ėgo.	и все иноё милое егó.
2. *Polnisch.*	4. *Böhmisch.*
— jego mienie innym	— jeho lmeni jinym
i wsze inne milostki jego.	i wše jine libůstki jeho.

Digitized by Google

5. Illirisch.

— njega Imanje innom
i sve inne razkoše njega.

6. Wendisch.

— jogo moschnoscz hynym
a sche hyné lübe jego.

7. Lateinisch.

— bona ejus aliis
omnesque aliae laetitiae ejus.

8. Deutsch.

— sein Hab' und Gut Andern
und alle seine übrigen Lebensfreuden.

Hiernächst folgt, *lit. e*, am Rande des Steins der schon früher erwähnte Name der Lebensgöttin, an ihrer linken Seite:

1. Original: Êto Ithunna.
2. Polnisch: jestto Ithunna.
3. Russisch: это Ноуина.
4. Böhmisch: to jest Itunna.
5. Illirisch: Eto Itunna.
6. Wendisch: to jo Itunna.
7. Lateinisch: En, Ithunna.
8. Deutsch: Dies ist Ithunna.

Das Uebrige zur andern Seite der Göttin, an deren Brust und Beinen, auf der Tafel mit *f* bezeichnet, spricht in Beziehung auf die im Sande schon ruhenden an der Pestseuche Verstorbenen, sinnig und gefühlvoll:

1. Original.
Uni uraên pêsech nemné ticho.

2. Polnisch.
Oni orają piasek niemo-cicho.

3. Russisch.
Они орáютъ песóкъ нѣмо-тѝхо.

4. Böhmisch.
Oni oraji pisek némo-ticho.

5. Illirisch.
Oni oraju pesak nemo-tiho.

6. Wendisch.
Woni woraju pésk némo-schicho.

7. Lateinisch.
Arant mute silenterque arenam.

8. Deutsch.
Sie pflügen stumm und still den Sand.

Der Gedanke streift bei diesem Nachrufe an des Horatius:

„Pallida mors aequo pulsat pede pauperum tabernas
Regumque turres."

Ueber die Anwendung des griechischen Alfabets bei diesen Inschriften ist wenig zu erinnern, da die Slawen, namentlich in Russland, Serbien und der Moldau, sich bis auf den heutigen Tag derselben Buchstabenschrift bedienen, und man wohl zur Frage berechtigt wäre: „ob die Slawen von den Griechen — oder die Letztern solche von den Slawen entlehnt haben?"

Die nothwendigen Laute U und W, welche im griechischen Alfabete fehlen, sind in dieser Inschrift durch ου ersetzt; mitunter auch durch das lateinische einfache V und doppelte W vertreten. Das Theta Θ ist hier nach nordischem Gebrauche gleichzeitig für D, T und TH verwendet, und dessen Durchstrich willkürlich horizontal oder senkrecht; in den ältesten griechischen Inschriften kommt

Digitized by Google

es sogar kreuzweise durchstrichen vor. Auch das O in Rautengestalt erscheint hier mehrmals mit Punkt oder Strich im Centro, wie solches bei sehr alten Inschriften oft der Fall ist, und eben deshalb glaubte ich mich berechtigt, der Gemme ein höheres Alter beizumessen. Ferner steht das durchstrichene O hier auch als Monogramm für DO oder OD; weil eine Punktirung oder Durchstreichung des Centrums genügte um dem O gleichzeitig als Theta Geltung zu verschaffen. Endlich erwähne ich noch des Phi Φ, welches hier auch als T Anwendung gefunden hat, da im Slawischen Verwechselungen dieser Art nicht selten sind, z. B. Theodor = Feodor; überhaupt das russische Fert Φ mit dem ebenfalls russischen Fita Θ gleichlautend ausgesprochen wird.

IV.

Russischer Talisman.

(Tab. II, No. 4.)

Ich finde diese Gemme abgebildet im Montfaucon T. LXXXI, No. 4. Der Aberglaube des Morgenlandes schrieb alle plötzlichen Naturerscheinungen, als: Wasserhosen auf dem Meere, durch Wirbelwind emporgehobene Staubsäulen der Sandwüsten, Niederfall von Meteorsteinen, Verkrüppelungen und Unglücksfälle mancher Art, dem Einflusse und der Gewalt unsichtbarer riesenhafter Geister (gleich den nordischen Asen) zu, und waffnete sich dagegen durch Talismane, denen geheime Kräfte zugemuthet wurden. Dergleichen Amuletsteine gegen den Anfall unsichtbarer Riesengeister finden sich nicht selten in archäologischen Sammlungen, und sowohl Athanasius Kircher, als Gorläus in seiner Dactyliothek haben dergleichen „Giganten-Vernichter: Γιγαντοφόντης", mehrere abgebildet.

Die vorliegende Gemme aus dem Montfaucon gehört den Russen, wie aus der reinrussischen Umschrift hervorgeht. Kann man dieselbe auch nicht mit Sicherheit in die Zeit vor Christus versetzen, so gehört sie doch den ersten Jahrhunderten unserer Zeitrechnung an. Die Darstellung ist darin originell, dass, während in der Mythologie wohl Menschen mit Schlangenbeinen vorkommen, hier umgekehrt ein Schlangen- oder Drachenoberleib mit Menschenbeinen erscheint. Die Schrift ist von fremder Beimischung rein und jedem russischen Schriftgelehrten zugänglich. Ich habe daher über deren Verständlichkeit nichts anzuführen, und erwähne nur beiläufig, dass die beiden Striche II zu Anfang des fünften Wortes ein russisches K vorstellen, wie solches auch heute noch in der russischen Handschrift (im Drucke nicht) gebräuchlich ist. Die Schrift wird gelesen:

1. Im Original: Luče dehte mejnė w kiėde, dawu Obrimow.

2. Russisch: **Лучше дѣлайте меня въ кіевѣ, дану Обримовъ.**

Digitized by Google

3. *Polnisch:* Pilnie zachowajcie mię w kiesce, przemagam Olbrzymów.
4. *Böhmisch:* Nejlépe držete mě w pytliku, udawim Obrůw.
5. *Wendisch:* Kraźé warnujschò mě we kapsy, sadawim Kárliskow.
6. *Lateinisch:* Sollicite asservate me in marsupio, supero Gigantes.
7. *Deutsch:* Sorgfältig bewahrt mich im Beutel, ich zwinge die Riesen.

V.

Slawisch-Oskische Inschrift.

(Tab. II, No. 5.)

Der vorliegende Stein befindet sich abgebildet in Mommsen's „unteritalischen Dialekten", pag. 177, Taf. 8, Nr. 14, auch bei Lepsius und Andern. Er soll im Gebiete von Capua im Jahre 1723 gefunden, jetzt aber verloren sein. Mommsen glaubt mit Recht, dass diese Inschrift älter sei als der Hannibalische Krieg und die Auflösung des capuanischen Gemeinwesens. Der Vermuthung desselben: dass der Stein an linker Seite defekt sei, mag ich nicht unbedingt beipflichten, da der Sinn der Inschrift im Zusammenhange zu sein scheint. Sollte sich's dennoch dereinst bewähren, dass der Stein mangelhaft ist; alsdann würde natürlich meine versuchte Deutung dasselbe Schicksal theilen müssen; — unterdessen gebe ich solche, so wie sie ist, nachdem ich einzelne Buchstaben, die der Zahn der Zeit verwischte, nach meiner Muthmassung hergestellt habe.

1. *Original:* Êka trisitij mêd Kapowa sakra roźe,
Era amiia nasi zimas.
2. *Russisch:* Ка́ко трисы́тный мёдъ Капу́ва свята́я раждетъ,
Ге́ра пріятельница на́шей зе́мли.
3. *Böhmisch:* Jako trojsladky med Kapowa poswátná rodi,
Hera přitelkyně jest našé zemice.
4. *Polnisch:* Jak miód trzykroć sycony Kapowa świetna wydaje,
Tak też naszej Cerera jest przyjaciołką krainy.
5. *Illirisch:* Jako trojsladak med Kapowa sveta rodi,
Hera priateljica jest našje zemlje.
6. *Lateinisch:* Ut vinum terdulce Capua sacra producit,
Itaque Hera nostrae est terrae amica.
7. *Deutsch:* Gleichwie Most dreifach versüsst erzeugt das heilige Kapwa,
Hera sich also bewährt als Freundin unsers Gebiets.

Zur Beleuchtung dieser ruhmredigen Sentenz bemerke ich, dass bei den ältesten Slawen der Wein „Mêd" hiess, wie solches aus nubischen Inschriften.

Google

die ich weiterhin darlege, hervorgeht; der später gebräuchliche Ausdruck: Wino ist dem lateinischen „vinum" nachgebildet.

Hera (mit aspirirtem Ė) ist hier nicht Juno, sondern die Ceres, welche nach Pausanias diesen Beinamen führte. Denn Campanien, dessen mit Rom rivalisirende Hauptstadt Capua war, galt für das fruchtbarste Land des Erdbodens, und erhielt deshalb den Nimbus der Heiligkeit. Carolus Stephanus sagt von Capua: — romanae urbis aemulam, agri autem bonitate nulli terrarum post-habendam, unde et divitem Capuam vocat, etc. —

VI.

Grabstein.

(Tab. II, No. 6.)

Dieser dreieckige Grabstein, den ich aus Mommsen's oftерwähntem Werke pag. 191, Tab. XII, No. 36 entnehme, ist merkwürdig wegen der Deutlichkeit seiner schönen tief eingegrabenen Inschrift. Er soll nach Mommsen, welcher ihn selbst gesehen hat, zu Anzi in Basilicata am Abhange des Hügels gefunden worden sein, und ist das Fragment einer Aedicula in der Art vieler capuanischen Grabsteine, welche oben im Dreieck die Inschrift, und auf der Hauptfläche zwischen Säulen die Figur des Verstorbenen zeigen. Hier ist noch der oberste Theil eines lockigen Kopfes zu sehen, der einem Jünglinge oder Knaben Namens Alexius gehörte, wie aus der Inschrift hervorgeht. Vielleicht schmückte dieses Denkmal die Ruhestätte des Knaben Alexius, welchen Alexius Murtillus vergiftete??

Die beiden slawischen Hexameter sind klassisch, und in ihnen sogar der Hiatus durch Zusammenschmelzung der Vokale vermieden.

Die Gründerin dieses Denkmals: Mammeja Jana, eine Schwester des Verunglückten (vielleicht eine Mammeana aus den Zeiten des Alexander Severus?) wählte zur Inschrift das dem slawischen ganz ähnliche griechische Alfabet, indem sie nur das im Griechischen fehlende W hinzufügte, und das Omega als slawisch accentuirtes ó, welches wie u ausgesprochen wird, gelten liess. Die Schrift wird gelesen:

1. Im Original.

Puti wolo jeóm, — sorowoju meink' Api-ditjóm;
Kajasia lejkėj takóm Acher'ėilio, kak ėiti sebja.

Alessotu bratu, Mameja Jana.

2. Polnisch.

Pętaj im wolność swawoli, — surową jest męką śmiertelnym;
Lekciej im kajać się w jile Achronu, niż chuci powściągać.

Aleksotu bratu, Mameja Jana.

Digitized by Google

3. Russisch.

Пути имъ самовольство, — суровая мука земли-дѣтямъ;
Каяться въ илу Ахрона имъ легче, какъ собою владѣть.

Алексѣю Брату, Маммея Яна.

4. Böhmisch.

Pautej jim samowolnost, — syrowa muka zemesynům;
Káti se w jile Achronu jim lehčí než sebe zwálčiti.

Alexotu bratu, Mammeja Jana.

5. Lateinisch.

Vincula arbitrio jace, — dura terrigenae poena;
Levius illi Acheronte poenitere, quam se frenare.

Alexio fratri, Mammaea Jana.

6. Französisch.

Enchainer sa volonté, — quel tourment pour la jeunesse!
Plutôt elle se répentirait au limon de l'Achéron, que de se vaincre elle-même.

Au frère Alexis, Mammée Jeanne.

7. Deutsch.

Fessle die Willkür der Jugend, — welch grausame Marter dem Erdsohn!
Leichter viel wird ihm die Reu' in Acherons Schlamm' als Entsagung.

Dem Bruder Alexis, Mammea Jana.

Diese schöne Grabschrift liegt so deutlich vor, dass sie weiter keiner Beleuchtung bedarf. Dass die Erde bei den Skithen eine unter dem Namen Apia verehrte Gottheit war, haben wir von den Alten (Herodot 4. Buch, Cap. 59) erfahren, und solches liefert einen Beweis mehr, dass Skithen und Slawen ein und dasselbe Volk waren; da hier in rein slawischer Inschrift die Menschenkinder oder Erdensöhne: Api-dieti, im Dativ: Api-ditjom, genannt werden.

VII.

Inschrift.

(Tab. II, No. 7.)

Es ist diese kleine, bei Mommsen Tab. IV, No. 5 abgebildete und pag. 57 erwähnte Inschrift, im Jahre 1829 zwischen Nardo und Ugento, wo das alte Alizza einst lag, beim Graben der Fundamente eines Hauses gefunden worden.

Digitized by Google

Die Arbeiter stiessen auf ein Souterrain, in das eine Treppe hinabführte; an der Wand der Treppe gegenüber befand sich die Inschrift. — Sie fällt in eine spätere Periode, wo die Richtung der Schrift schon von der Linken zur Rechten geht. Der wie ein römisches F gestaltete erste Buchstabe ist das slawische Tscherw (cz), wie ich bereits unter No. II dieser Inschriftensammlung erwähnt habe.

Das Souterrain, in welchem diese kurze Inschrift gefunden ward und der Treppe gegenüber dem Hinabsteigenden sich darbot, war die Hauskapelle oder Zelle, in welcher die Hausbewohner ihre Gebete zu den Penaten verrichteten. Es wird gelesen:

1. *Im Original:* Czalla moldaniasia.
2. *Polnisch:* Cela modleniasię.
3. *Böhmisch:* Cela modlitise.
4. *Russisch:* Кéлья молéніяся.
5. *Lateinisch:* Cella precationis.
6. *Deutsch:* Zelle zum Beten.

VIII.

Inschrift.

(Tab. II, No. 6.)

Auch diese kurze Steininschrift ist aus Mommsen's ofterwähntem Werke pag. 59, Tab. IV, No. 2 entnommen. Sie soll vor etwa 10 Jahren in Rugge oder Lecce gefunden worden sein.

Als Aeneas nach dem Untergange Trojas mit seinem Gefolge in Italien landete, brachte er bekanntlich die aus dem Brande geretteten heimathlichen Götter mit. Daher finden wir in den ältesten italischen oder etruskischen Denkmälern Namen fremder Gottheiten erwähnt, wie z. B. die hier unter No. I genannten Esmen, Wima und Dima. Derselbe Fall kommt auch hier wieder vor.

Apollo ward in Troja unter dem Namen Illoes verehrt. Die vorliegende kleine Inschrift spricht in slawischer Sprache eine Widmung an diese Gottheit aus. Sie wird gelesen:

1. *Im Original:* Eto dēto Asi Illoyas.
2. *Russisch:* Это дѣто Богу Илóю.
3. *Polnisch:* To dano Bogu Ilojezu.
4. *Lateinisch:* Hoc divo Illoyesi.
5. *Französisch:* Cela est dedié au Dieu Illoes.
6. *Deutsch:* Dies ist gewidmet dem Gotte Illoes.

Digitized by Google

Der älteste slawische Ausdruck zur Bezeichnung Gottes war As, woraus auch die nordischen Asen muthmasslich entsprossen sind. Ich habe in russischer Uebertragung mich nach dem verbum activum дѣть, дѣвáть richten zu müssen geglaubt, da es dem bei der Widmung beabsichteten lateinischen „dedit" am meisten ähnelt

---

IX.

Inschrift.

(Tab. II, No. 9.)

Diese Inschrift, ebenfalls bei Mommsen Tab. XIII, No. 12, pag. 315, ist eigentlich zu denjenigen slawischen Inhalts nicht zu rechnen, und ich nehme sie bloss auf, um durch deren Erklärung der Wissenschaft einen Dienst zu erweisen. Sie befindet sich auf einer etruskischen Patera im Museo Borgia und enthält in der heimathlichen Sprache des alten Latiums eine Widmung an die den Göttern des Olymps die Nektarschaale kredenzende Hebe. Sie wird rückwärts gelesen mit aspirirtem E: Hebe Latinae. Beachtenswerth ist hier die Anwendung des äthiopischen B, um den Namen der Hebe mit dem reinen Laute B darzustellen, was den Beweis liefert, dass diese Patera aus einer slawischen Werkstatt hervorging. Denn sowohl das etruskische, als auch slawische B hat einen dem W verwandten weichen Laut, und wird häufiger als W, seltener als B ausgesprochen. Eine ähnliche Zweideutigkeit findet auch bei dem hebräischen Beth statt, welchem nur ein Punkt die Härte gibt. Diese Eigenschaft ist in das lateinische Alfabet übergegangen; denn wir finden auf römischen Münzen: BENERI, BOLCANO, anstatt: Veneri, Vulcano *). Um nun den Zweifel der harten oder weichen Aussprache im Namen Hebe zu beseitigen, nahm der Verfertiger seine Zuflucht zum nubischen B; ein Verfahren, welches in slawischen Inschriften mir mehrmals vorgekommen ist.

X. und XI.

Zweiseitige slawisch-gnostische Gemme.

(Tab. III, No. 10 u. 11.)

Ulrich Friedrich Kopp: „De varia ratione Inscriptiones interpretandi obscuras", 1827, gibt auf dem Titelblatte die Abbildung dieser Gemme in Holzstich, ohne sich über deren Inhalt zu äussern.

---

*) Auch noch im 16. Jahrhundert galt B als W; z. B. auf einer kleinen Denkmünze Albrecht's, ersten Herzogs von Preussen, lesen wir: GOTES BORT PLEIBT EBIGLI.

Digitized by Google

Ich wiederhole solche hier unter zweien besondern Nummern, da aus der erwähnten Abhandlung nicht zu entnehmen ist, ob es zwei verschiedene Gemmen sind, oder, ob sich diese Bilder zu beiden Seiten Eines Steins befinden. Ich nenne diesen Stein gnostisch wegen des darauf befindlichen dreifachen Namens Gottes; glaube aber, dass er einer sehr frühen Epoche angehört, da auf demselben nicht das geringste Zeichen vorhanden ist, welches vermuthen liesse, dass dem Verfertiger etwas von den Mysterien des Christenthums schon bekannt gewesen.

Die erste Seite (No. 10), welche oberhalb defekt ist, zeigt die entblösst dastehende Nymfe Menippe zwischen dem zu ihr hinauf fliegenden Cupido und einer Venustaube. Die dreizeilige Inschrift sagt in altslawischer oder, was hier gleichbedeutend ist, in altgriechischer Buchstabenschrift:

1. *Original:* Sterela Kupida ranit Menifei.
2. *Russisch:* Стрѣла Купида ранитъ Менифею.
3. *Polnisch:* Strzala Kupidona rani Menifeję.
4. *Lateinisch:* Sagitta Cupidinis vulnerat Menippen.
5. *Deutsch:* Der Pfeil Cupido's verwundet die Menippe.

Die zweite Seite (No. 11) enthält im russischen Dialekte eine Inschrift von sieben Zeilen, welche zu lesen ist:

1. *Im Original:* Jao, Sabaoth, Adonéi. Eh! koli jeha laitsia, idut w tartarojsko tinu.
2. *Russisch:* Яо, Сабаоѳъ, Адонѣй. Ей! коли его лаяться, идутъ въ тартаройскою тину.
3. *Polnisch:* Jehowa, Sabaot, Adonaj. Ey! jezli jego się laje, ten zabrnie w tartarowym jile.
4. *Lateinisch:* Jao, Sabaoth, Adonaj. Eja! quis illum maledicat, submergitur in limo Tartari.
5. *Deutsch:* Jehowa, Zebaoth, Adonaj. Ei! wird er gelästert, versinkt man im Schlamme des Tartarus.

Die Inschrift liegt so klar vor, dass es zu verwundern ist, wie Kopp und ähnliche berühmte Namen sich hierüber den Kopf brechen konnten! Die unselige Idee: dass man den Schlüssel zu unverständlichen Inschriften im Hebräisch-Phönizisch-Griechisch- oder Lateinischen suchen müsse — ist an diesem schuld! Wir wären in der Geschichte viel weiter vorgeschritten, hätte man den richtigen Weg früher eingeschlagen.

Digitized by Google

zischen zwar einander ähnlich sind; jedoch dadurch unterschieden werden, dass am D der Stiel etwas kürzer ist als beim R; am B hat der Stiel eine sanfte Beugung. Die Schrift wird gelesen:

1. *Im Original*: Date ema serebru by czadoroszcz.
2. *Russisch*: **Дайте ему серебро бы чадородить.**
3. *Polnisch*: Dajcie jemu srébra by dzieci płodzić.
4. *Böhmisch*: Dejte jemu stříbro aby děti plodíti.
5. *Illirisch*: Dajte njemu srebro da čedoroditi.
6. *Lateinisch*: Date ei argentum ut gignatis.
7. *Deutsch*: Gebt ihm Silber, auf dass ihr Kinder gebäret.

Der letzte slawische Ausdruck ist dreideutig, indem czadorodie: Kinder zeugen, Kinder gebären und auch die Niederkunft bedeutet. Es sollte hier also durch Opfergeld vom Prisp eine Förderung in diesen Angelegenheiten erbeten werden. An eine weibliche Schutzgottheit — etwa Diana Lucina — wird hier nicht hingewiesen, da das Fürwort im männlichen Dativ erscheint.

XIV.

Inschrift.

(Tab. III, No. 14.)

Mommsen Tab. IV, No. 4 gibt diese kleine Grabschrift unter den bei Lizza in Gräbern gefundenen kurzen Inschriften. Ich lese solche:

1. *Im Original*: Dazi mania lza na idini.
2. *Polnisch*: Dajże manie łzy na odejście.
3. *Russisch*: **Дайже мнѣ слёзы на уходъ.**
4. *Böhmisch*: Dejte mne slzy na odjití.
5. *Lateinisch*: Da mihi lacrimas in iter.
6. *Deutsch*: Gib mir doch Thränen auf den Weg.

Zur Vermeidung von Irrthum erinnere ich daran, dass der Slawe nächst dem gewöhnlichen N noch ein zweites weiches accentuirtes Ń hat, welches sowohl in der vorliegenden, als auch ähnlichen Inschriften in der Gestalt eines H erscheint. Im russischen Alfabete ist diese H-Form als N beibehalten; im Polnischen wird das gewöhnliche Ń bloss accentuirt, eben so auch im böhmischen Ň. Dagegen wird oftmals das H in alten Inschriften als ě oder je gelesen, zumal wo griechische Formen den slawischen Buchstaben beigemengt sind; weil es hier als griechisches Eta auftritt. Daher darf es nicht auffallen, wenn das H in einer Inschrift als ě und in andern als Ń seine Geltung erhielt. Gründliche Alterthumsforscher werden sich hierbei bald zurecht finden.

Druck von F. A. Brockhaus in Leipzig.

Digitized by Google

XII.

Der Knabe mit dem Vogel.

(Tab. III, No. 12.)

Diese seit drittehalbhundert Jahren schon bekannte liebliche Bronzefigur, welche im Jahre 1587 gefunden, vielfach abgebildet und besprochen, aber bisher noch nicht erklärt worden, gebe ich nach der bessern und richtigern Abbildung, wie solche beim Fontanini pag 146 zu sehen ist. Dempster hat solche auf Tab. XLV und Gori auf Tab. III, No. 2. Letzterer macht im Texte diesen unbefangenen slawischen Knaben sogar zum Gotte Tages! Auf ähnliche Abwege gerieth schon mancher hochgepriesene Forscher.

Der kleine freundliche Knabe hat eine Taube aufgefangen und ist eben im Begriff, diesen der Venus geheiligten Vogel in einer Aufwallung rein kindlichen Gefühls, das aus seinem ganzen Wesen hervorleuchtet, wieder fliegen zu lassen, weil der verlassene Täuber vermuthlich auf die Zurückkunft der Geliebten hofft. Die Inschrift an der Lende, welche ich auf meiner Tafel seitwärts der Figur auseinander gesetzt habe, wird gelesen:

1. *Im Original:* Wolė daė; może co za ni milec czaėt.
2. *Russisch:* Вóлю даю́; мóжетъ быть что за ней мѝленкій чаётъ.
3. *Polnisch:* Wolność oddaję; bydź może, że za nią tęsknie kochanek.
4. *Böhmisch:* Zwůle daju; může, co za ni dožda milánek.
5. *Illirisch:* Slobodu dajem; možebiti, što za njoj mil pričekiva.
6. *Lateinisch.* Liberabo, fortasse eam amatus expectat.
7. *Deutsch:* Frei lass' ich; es könnte ja sein, dass ihrer harrt der Geliebte.

XIII.

Slawo-fenizische Inschrift.

(Tab. III, No. 13.)

Unter den im Jahre 1847 zu Paris publicirten fenizischen Inschriften des A. C. Judas, welche meistens alle slawisch sind, befindet sich auf der 28. Tafel auch die vorliegende, welche vor etwa 15 Jahren in Sardinien gefunden ward. Muthmasslich gehörte sie zu einem Standbilde des Priap, was ihr kurzer Inhalt andeutet. Die fenizischen Buchstaben dieses Spruchs gehören zu den ältern Formen und können füglich bis 1000 Jahre vor Christus hinaufreichen. Der Schlussbuchstabe — von der Rechten zur Linken gelesen — ist ein Monogramm, woselbst dem slawischen Szcza (Щ) am Rücken noch ein R anhängt, um den Ausdruck roszcz zu bilden. Die Worttheilung ist im Originale durch kleine Zwischenräume ganz richtig angegeben und bürgt für die Richtigkeit meiner Deutung; ich bemerke nur noch, dass die drei Buchstaben B, D und R im Feni-

Digitized by Google

SCHRIFT-DENKMALE DER SLAWEN

VOR CHRISTI GEBURT.

VON

TADEUSZ WOLAŃSKI.

NACH DEM POLNISCHEN ENTWURFE INS DEUTSCHE DURCH DEN VERFASSER SELBST UEBERTRAGEN.

ZWEITE UND DRITTE LIEFERUNG.

TAB. IV—X. MIT ABBILDUNGEN XV—LVI.

GNESEN,
VERLAG VON J. K. LANGE.
1852.

Digitized by Google

SCHRIFT-DENKMALE DER SLAWEN

VOR CHRISTI GEBURT.

VON

TADEUSZ WOLAŃSKI.

NACH DEM POLNISCHEN ENTWURFE INS DEUTSCHE DURCH DEN VERFASSER SELBST UEBERTRAGEN.

ZWEITE und DRITTE LIEFERUNG.

TAB. IV—X, MIT ABBILDUNGEN XV—LVI.

GNESEN,
VERLAG VON J. B. LANGE.
1832.

Digitized by Google

XV.

Stein von Cupra.

(Tab. IV, No. 13.)

Diese Steinschrift, abgebildet bei Mommsen Tab. XVII. und mit wenig Worten pag. 333 erwähnt, soll im Jahr 1849 zu Piceno in der Nähe von Cupra maritima gefunden sein. Mommsen sagt: „die Deutung ist bis jezt völlig unmöglich."

Es enthält dieselbe, nach meiner Leseart, zwei klassische slawische Hexameter, in welchen, mit poëtischer Zartheit, dem verführerischen Reize des Goldes der Nutzen des gemeinern, aber redlichen Erzes entgegen gestellt ist.

Jupiter, ein den Slawen fremder Gott, besiegte die Danaë durch Gold, zur Sättigung seiner Gelüste; wogegen der Slawen höchster Gott „Esmeń" dem Menschen das nützlichere Eisen zur Pflugschar verlieh.

Wer im Gebiete des Alterthums sich umgesehn hat, wird meine Meinung billigen, dass diese Inschrift tausend Jahre vor Christus hinauf reicht. Es gibt zur Zeit — ausser den ägiptischen Hieroglyphen und der Inschrift des chinesischen Kaisers Yŭ, so wie einiger Felseninschriften am Sinai — nur noch zwei Steinschriften, deren Alter sich mit dem vorliegenden Steine von Cupra messen kann; nehmlich der bekannte Stein von Cyrene mit feniziſch-griechischem Bustrophedon, und der Grabstein des Aeneas, den ich in dieser Abhandlung vorangesetzt habe, und welcher in ähnlicher Schlangenwindung fortgehend, ebenfalls des höchsten Gottes der Rhossen „Esmeń" erwähnt. Bei allen dreien dieser ältesten Inschriften finden wir die dreifache, sonst nicht vorkommende Interpunctation, und mehrere ihrer Buchstabenformen kommen selbst auf den allerältesten Münzen macedonischer Könige, so wie griechischer und italischer Städte nicht vor. Das slawische Alfabet zu dieser Inschrift habe ich bereits auf der ersten Tafel dargestellt. Zur Bequemlichkeit des Lesers ist hier auf der vierten Tafel, unter dem Steine, die hin und her gehende Schriftfolge, nach heutiger Schreibart, von der Linken zur Rechten geordnet; auch sind die im Original monogrammatisch verbundenen Buchstaben getrennt, jedoch deren vorhandene Verbindung oberhalb durch Einklammerung angedeutet, so wie unterhalb durch Punktirung die Rückläufigkeit des Bustrophedon bezeichnet worden. Ich lese nun:

Digitized by Google

1. Im Original:

Danaë ima ćmo Terregi aurea lejem;
A Er addaleś, Esmeń! Ertonom lany puczńe.

2. Polnisch:

Danaę sobie ujmuje Trzykrotny złotém kropieniem;
Kruszeć zaś daleś, Esmenie! oraczom by lany upulchnąć.

3. Russisch:

Данаю побѣдилъ Трикрáтно-могýчій золотúмъ дóждемъ;
Желѣзо Есмéнь отдáлъ пахарúмъ землю распахáть.

4. Lateinisch:

Danaën Jovi terregi pluvia aureola vicit;
Aes autem, Esmen, dedisti ad solvere rusticis campum.

5. Französisch:

Le Dieu trois fois puissant gagna Danaé par une pluie d'or;
tandis qu'Esmène donna le fer, pour labourer la terre.

6. Deutsch:

Danaë für sich gewann der dreimal Mächt'ge durch Goldstrom;
Du aber, Esmen! gabst Erz dem Landmann die Feldflur zu lockern.

Jupiter wird hier genannt, so wie ihn Griechen und Römer als den dreimalmächtigen bezeichneten; da der Slawe für ihn keinen besondern Namen hatte, und ist die Vorsilbe Ter durch drei Striche als Zahl ausgedrückt. Auch für den Goldregen fand der Slawe in seiner Sprache keinen Ausdruck und bediente sich des lateinischen „aurea". Der Name Erta (Hertha, Erde, als blosse Masse) ist originell slawisch und findet sich mehrmals in Inschriften, z. B. hier unter No. XVIII. Als Göttin hingegen ward sie unter dem Namen Apia verehrt. Sie erschien also den ältesten Slawen oder Skiten in zweifacher Gestalt: physisch und moralisch — als Erdenklos und als Erdenseele.

Digitized by Google

XVI.

Oskische Inschrift.

(Tab. IV, No. 16, a. b.)

Ich entnehme diese Inschrift, und zwar unter der Bezeichnung a, aus des C. R. Lepsius Inscriptiones umbricae et oscae, 1841, wo sie auf der XXVII. Tafel No. 44 abgebildet, und später in der Vorrede zu dem Texte pag. XI verbessert wiedergegeben ist. Mommsen, neun Jahre später als Lepsius, gibt dieselbe Abbildung Tab. VIII, No. 4 aber mit auffallend veränderten Buchstabenformen, wie ich solche unter b wiederhole. Welche von beiden die richtigere ist, kann nur durch Vergleichung mit dem Originale entschieden werden; indessen scheint die Mommsen'sche Abbildung die richtigere zu sein; da sie an einigen Buchstaben Anhängsel enthält, die bei Lepsius fehlen, und man doch annehmen muss: dass ein Abzeichner eher etwas aus Unachtsamkeit weglassen, als gar nicht Vorhandenes einschieben würde.

Der jetzt im Museo Borbonico aufbewahrte, drei Fuss lange Stein soll, nach Guarini, im Castel di Sangro gefunden sein. Die versuchte Deutung: Paculius Decius, Paculli filius, sua impensa, vel pecunia fecit, vel posuit — ist sehr weit von dem wahren Inhalte entfernt, der in slawischer Sprache philosophisch über die Nichtigkeit und Kürze des Erdenlebens den Stab bricht. Es ist zu lesen:

1. *Im Original:* Poco dèje, poco świat?
Ey diwo! y poszedł.

2. *Polnisch:* Poco dzieje, poco świat?
Ey, dziwo! i poszedł.

3. *Russisch:* Почто дѣе, почто свѣтъ?
Ей дѣво! . . . и пошолъ.

4. *Lateinisch:* Quorsum facta, quorsum mundus?
Stupescit — et abit.

5. *Französisch:* Pourquoi les exploits? pourquoi le monde?
On les admire — et s'en va.

6. *Deutsch:* Wozu sind Thaten, wozu die Welt?
Man erstaunt! und zieht ab.

Ich erinnere hierbei, dass der Slawe zweierlei D hat: hart d und weich đ; im verwandten Sanskrit gibt es deren noch mehr Nuancen, als: da, dha, dzia, dziah etc. Dem etruskischen Alfabete fehlt das D ganz und wird theils durch ein

Digitized by Google

Theta Θ, theils durch T vertreten, welches nach Bedürfniss, hart oder weich, ausgesprochen ward. Das oskische Alfabet hat ein D, welches wie ein verkehrtes R gestaltet ist und als D parum galt; wogegen in vorliegender Inschrift, und zwar im Worte d'iwo, das nothwendige weiche D durch T, nach etrusker Weise, vertreten ist.

XVII.

Gnostische Gemme.

(Tab. IV, No. 17.)

Die Abbildung dieser Gemme entnehme ich aus Montfaucon's Tab. LXXXI, No. 5.

Die Hauptseite zeigt den stehenden Orions mit Strahlenhaupt und Peitsche, nebst Umschrift: MAPΘCOY. Die Fortsetzung der Inschrift befindet sich, ohne weitere bildliche Darstellung, auf der Rückseite: XEPOYBI. Zusammen gelesen: Martowoj Cherubi. *Russisch*: Мартовой херувимъ. *Polnisch*: Herub' marcowy. (wiosenny.) *Deutsch*: der Cherub des Frühlings. (Märzmonats.) Diese Gemme reicht, meines Erachtens, nicht in das hohe Alterthum hinauf, wo sowohl in etruskischen als auch in altgriechischen Inschriften das M als ein S gelesen werden muss. Sollte es dennoch Jemanden belieben, das M für ein S zu nehmen; so würde anstatt: Martowoj, zu lesen sein Šarowoj: der Cherub des Erdenrunds, oder der Erdkugel. Ich halte jedoch die erstere Erklärung für die richtigere, zumal das Q durchstrichen und folglich ein Theta ist; obwohl die Durchstreichung des O in celtiberischen Inschriften vorkommt.

XVIII.

Gnostische Gemme.

(Tab. V, No. 18.)

Leonard Augustinus, in der durch Jacob Gronovius veranstalteten zweiten Ausgabe 1694 gibt auf Tab. 36 und 37 eine Abbildung dieser zweiseitigen Gemme aus Lazurstein und sagt zu deren Erklärung Seite 64: „es seien unverständliche Characteres magici". Ebermayer wiederholt Tab. VIII, No. 5 die Schrift- oder Rückseite dieser Gemme, nach kleinerm Maasstabe, und bezeichnet zugleich die wahre Grösse des Originals.

Was nun die Hauptseite des Steins anbetrifft, so will ich solche, da sie keine Inschrift trägt, zur Ersparung des Raums, nur beschreiben, und verweise den wisshegierigen Leser auf des Augustini Tab. 36.

Digitized by Google

Ein bärtiger nackter Mann*) — den Weltgeist oder die Naturkraft vorstellend — steht und bohrt einen Stab, oder Spiess, mit rechter Hand durch seine beiden Lenden. Hinter ihm sind, gleich den vier Flügeln der Libellen, vier Palmblätter (?) vermittelst dreier Stäbe ausgespannt. Vielleicht sollen es wirkliche Flügel sein? in diesem Falle erinnere ich daran, dass Sanchuniathon im I. Buche, 7. Kapitel, dem Kronos vier Flügel an den Schultern gibt, welche Darstellungsweise der ägiptische Taautos (Hermes) erfunden haben soll. Am After dieser symbolischen Gestalt ragt eine Kornähre mit zweien Blättern hervor, als Sinnbild der Fruchtbarkeit des Düngers. In linker Hand hält derselbe einen Skorpion, und tritt mit den Füssen — die mit kleinen Flügeln versehen sind — auf einen Schlangenring, innerhalb welchem sich ein Salamander, Krebs, Vogel und Hund befinden — die vier Elemente: Feuer, Wasser, Luft und Erde andeutend. Augustinus sowohl, als Gronovius und Ebermayer wussten diesem so vernehmlich sprechenden Sinnbilde keine Deutung zu geben.

Nahe verwandt ist diese Gemme mit dreien andern in des Gorlai Dactyliotheca No. 351, 352 und 354, welche folglich ebenfalls aus slawischen Werkstätten hervorgingen.

Ich gebe nunmehr zur Erklärung der mit neunzeiliger Inschrift versehenen Rückseite dieses Lazursteins über, die ich Tab. V, No. 18 darstelle.

Dass der Name Gottes Jehova von den Gnostikern in Jao, oder Ja verkürzt ward, ist bekannt; die letztere Abkürzung zeigt bloss den ersten und letzten Buchstaben des Namens Jehova (J—a) und vertritt hier gleichsam — wie Christus sagte — das Alpha und Omega. Es unterliegt daher keinem Zweifel, dass hier unter der ersten Silbe „Ja“ nichts anderes als Jehova gemeint ist. Wir finden ferner drei Grécismen, für welche der Verfasser den slawischen Ausdruck nicht gleich zur Hand hatte. Gebrauchen wir doch bis heute noch in Schriften und Conversation oftmals lateinische und französische Floskeln, die sich gar wohl in der Muttersprache ausdrücken lassen, wenn wir uns nur die Mühe geben wollten, darüber etwas nachzusinnen. Die gedachten drei Grécismen sind folgende:

Erstens: ἄνεμος — der Welt- oder Lebensgeist, der hier slawonisirt „anemoj“ genannt ist.

Zweitens: Lares — die Schutzgötter — welche hier mit slawischer Endung „Lariki“ heissen, — und

Drittens: anscheinend eine Zusammensetzung aus τρι — χῦρια — und δῆλος: dreimal — wahrhaft — mächtig; was allerdings in einem Worte slawisch nicht leicht auszudrücken war.

Ich lese nun den Spruch wie folgt:

---

*) phallo erecto.

Digitized by Google

1. Im Original.

Jehova ěs matereń Anemoj; ně měj Larikyi tiley ěaj Trikirideliôni; liconěń Erta wsějai!

2. Polnisch.

Jehowa duch jest potężny; nie miej Bożyszcz opiekuńczych w ukryciu obok niego w istocie trzykroć silnego; bij czołem wszech Ziemio!

3. Russisch.

Іегóва всемóщный есть духъ; не имѣй домáшнихъ Бóговъ кромѣ егó трикрáты-и́стинно-крѣпкаго; бей челóмъ, вся земля́!

4. Lateinisch.

Jehova praepotens est Animus; ne habe Lares secundum eum vere terpotentem; procumbe in faciem, orbe terrarum!

5. Französisch.

Jéhova est un esprit très puissant; n'aie pas de Lares à l'insu de ce Dieu véritablement trois fois puissant; Prosterne-toi dans la poussière vaste univers!

6. Deutsch.

Jehova ist ein grossmächtiger Geist; habe keine Hausgötter hinterm Rücken des wahrhaft-dreimal-gewaltigen; falle nieder aufs Angesicht, weiter Erdenrund!

Ob nun dieser slawognostische Stein grade zu den Schriftdenkmälern vor Christi Geburt gezählt werden darf, wie der Titel dieses Werks verkündet? kann ich nicht behaupten; da derselbe eben sowohl in den nächsten Jahrhunderten nach Christus entstanden sein kann. Eine Andeutung von Bekanntschaft mit den Dogmen des Christenthums ist jedoch weder aus dem Sinnbilde der Haupt-, noch aus der Inschrift der Rückseite zu entnehmen.

Ueber die Form einiger Buchstaben ist nur zu erinnern, dass M hier in Gestalt eines H erscheint. Das N hat seine gewöhnliche Bedeutung; steht dasselbe aber in umgekehrter Richtung, mit dem Querstriche von der Rechten zur Linken, so gilt es als ein S; deshalb kommt auch in der ganzen Inschrift kein anderes M oder S vor.

Digitized by Google

XIX.

Standbild der Venus.

(Tab. V, No. 19.)

Sowohl Dempster „de Etruria regali" Tab. XLI, wie auch Gori „Antiquitates etruscae" auf I. Taf. No. 6 geben die Abbildung dieses 1 Fuss 3 Zoll hohen vortrefflich ausgeführten bronzenen Standbildes einer vermeintlichen Pomona. Der in rechter Hand gehaltene, ihr vom Paris zuerkannte goldne Apfel, scheint diesen Irrthum veranlasst zu haben, obgleich er deutlich genug die Liebesgöttin bezeichnete.

Die im Rücken am Gewande befindliche etruskische Inschrift stimmt in beiden Abbildungen mit einander nicht genau überein. Der am Schlusse derselben beim Gori befindliche Buchstab I fehlt im Dempster. Da nun die Abbildung im Gori 43 Jahre später (1770) erschienen ist, als diejenige des Dempster (1723), so habe ich mich, in der Voraussetzung, dass bei spätern Editionen die Mängel früherer Ausgaben berichtigt zu werden pflegen, an die Gorische Darstellung der Schrift gehalten. Dieselbe lautet, wie gewöhnlich rückwärts gelesen:

1. *Im Original:* Mi wielerěszcz — jatwy dilaj.
2. *Russisch:* **Меня восхваляй — дѣтей приживай.**
3. *Polnisch:* Mię wychwalaj — dziatwę pomnażaj.
4. *Lateinisch:* Me lauda — liberos procrea.
5. *Französisch:* Louez moi — produis des enfans.
6. *Deutsch:* Lobpreise mich — erzeuge Kinder.

XX.

Standbild des Waldgottes Sylvan.

(Tab. V, No. 20.)

Dempster Tab. XXIV und Gori Tab. IV, No. 5 geben übereinstimmend dieses Standbild nebst Inschrift am Mantel hinter der rechten Lende. Nach dem Inhalt derselben stellt diese Figur den Beschützer der Wälder „Sylvan" vor, in angenehmer Gestalt als Genius, und nicht in den widerlichen Formen, gehörnt, wie die Römer sich ihn dachten, dem Pan gleichstellten, und sogar beide mit einander verwechselten. Die Verbindung des Metalls unter den Füssen scheint zur Befestigung desselben auf dem Fussgestelle gedient zu haben. In erster Zeile der Inschrift ist die Eigenschaft dieser Gottheit bezeichnet, — die zweite enthält die Widmung. Ich lese:

Digitized by Google

1. Im Original: Ty na gurce ramu dał wětja.
Tabi Sělwanē!

2. Polnisch: Tyś na górze drzewa liśćmi obdarzył.
Tobie Sylwanie!

3. Russisch: Ты далъ листья древамъ на горахъ.
Тебѣ Сильвáне! (посвящаéтся)

4. Lateinisch: Tu dedisti frondem arboribus montium.
Tibi Sylvane!

5. Französisch: Tu donnas aux arbres de la montagne leur feuillage.
À toi, Sylvain!

6. Deutsch: Du verliehest den Bäumen des Berges ihr Laub.
Dir, Sylvan!

Das stärkere Bauholz wird auch jetzt noch im Russischen „ramen" (Рамень) genannt.

XXI.

Der Gänsejunge.

(Tab. V, No. 21.)

Die 32 Zoll hohe Figur dieses nackten getischen Knaben mit einer Gans, welche 1746 im Toskanischen gefunden, aus dem Museo Corraziano in das Kabinet von Leiden überging, wo Janssen solche im Verzeichnisse der etruskischen Inschriften unter No. 33 publicirte, ist bereits seit hundert Jahren vielfach besprochen und den Alterthümlern längst bekannt; ohne genügend erklärt worden zu sein. Die sehr verkleinerte Zeichnung entnehme ich aus Kreutzer's Symbolik Taf. 49; die an der rechten Lende des Knaben befindliche Inschrift hingegen aus Janssen, da solche sehr genau dargestellt zu sein scheint. Sie besteht aus zweien Hexametern, und ist zu lesen:

1. Im Original.

Bělo haś weja nagnala; do woli dasě Alpanu;
Penate! goleń Geta tudi nieś tole naděis.

2. Polnisch.

Białą gęś fala nagnala; do woli daiesię Alpanu;
Penacie! Geta ubogi przynosi ją pełen nadziei.

3. Russisch.

Бѣлаго гуся бýря принéсла; он вóлѣ Всевышняго покараéтся;
Пенáте! бѣдный Гетъ принóситъ егó полный надéжды.

Digitized by Google

4. Böhmisch.

Bělou wichr husu přimetnul; do wůle daje se Alpanu;
Penatě! bolý Geta přinosi ji plný naději.

5. Französisch.

L'orage amène une oie blanche; elle se rend à la volonté de Suprême;
Pénate! le pauvre Gétien te l'offre, plein d'espérance.

6. Deutsch.

Weisse Gans hertrieb der Sturm; sie fügt sich dem Willen Allvaters;
Schutzgott! dir bringet sie dar, voll Hoffnung der nacktarme Gete*).

Der hier vorkommende slawische Gottesname „Allpan" — den ich in deutscher Uebertragung durch „Allvater" wiedergebe — führt zu folgender Betrachtung:

All ist Gott, und Pan der Herr; also: Gott der Herr; Dominus Deus; Pan Bóg. Wir finden Gott „All" genannt, zuerst bei den Ebräern hs; dann bei Arabern, Persern, Türken und Mauren Allah; in Mesopotamien Ella; und auch Plautus lässt im Poenulus den Hanno die Götter und Göttinnen fenizisch begrüssen, im Plural, als: Aloniny und Aloniuty.

Gab es nun eine Gottheit Allvater genannt; so war nur der Herr in den Vater umgeschrieben; eine Umwandlung, wie wir solche auch in der Bibel gewahr werden; denn während Moses im alten Testamente stets Gott den Herrn auftreten lässt; lehrt Christus uns im neuen Testamente das Vaterunser beten.

XXII.

Ein Genius.

(Tab. V, No. 22.)

Dieses Standbild eines wohlthätigen Genius mit der Opferschale in rechter Hand, ist abgebildet auf der Tab. XXIV beim Dempster, so wie im Gori Tab. XVI, No. 13. — Einen ganz ähnlichen Genius mit der patera besitze ich in meiner Sammlung, jedoch ohne Schrift. Die hier über dem rechten Knie beginnende Inschrift zieht sich bis zum Knöchel hinunter und endigt an der linken Lende. Sie ist rückwärts zu lesen:

---

*) Aus dieser Bezeichnung „Gete" ist die Bestätigung dessen, was ich pag. 11 muthmasste, zu entnehmen; dass nehmlich die Etrusker russische Geten waren; deshalb wurde auch Etrurien von den Griechen „Ἑταρουσία" (getisches Russland) genannt. Siehe Carolum Stephanum, pag. 1047.

Digitized by Google

1. *Im Original:* Êho êera zadowolith cebeja
2. *Polnisch:* Jego czara zadowoli ciebie.
3. *Russisch:* Его чара удовлетворить тебя.
4. *Lateinisch:* Patera ejus tibi satisfacit.
5. *Französisch:* Sa patère te donne la satisfaction.
6. *Deutsch:* Seine Schale bringt dir Befriedigung.

Im ersten Worte „êho" ist das im Etruskischen fehlende h durch ein I vertreten, was öfter vorkommt; z. B. bei dem Gänsejungen No. 24, wo die Gans statt mit h (hai) IAM (M ist hier S) geschrieben ist. Es ist bemerkenswerth wie der Verfertiger der Figur seinen Schreibfehler berichtigte. Er hatte statt: zadowolith, das Infinitivum: zadowoliti gesetzt; diesen Schreibfehler aber verbessert und das am Ende überflüssige letzte I ausgestrichen. Dempster gibt in seiner Abbildung diese Wegstreichung; wogegen Gori in der Meinung, dass diese Durchstreichung eine zufällige sei, das gedachte I unausgestrichen darstellt. Zur Seite des Genius, unter der Schale, habe ich die Inschrift gehörig geordnet und in Worte abgetheilt.

XXIII und XXIV.

Zwei dem Priap gewidmete Hermen-Säulen.

(Tab. V, No. 23 und 24.)

Die Abbildung dieser beiden dem Priap gewidmeten Hermen entnehme ich aus Gori Tab. IX, No. 3, 4. — Die zweizeilige Inschrift an der Ersten spricht, wie gewöhnlich rückwärts gelesen:

1. *Im Original:* Dary cty zimia lubi,
   Panê i Dêriny.
2. *Polnisch:* Dary takie ziemia lubi,
   Panie a Władczyny.
3. *Russisch:* Дары эти земля любить,
   Господин и дѣвицы.
4. *Französisch:* Ses présents aime tout le monde,
   Dames et Souveraines.
5. *Deutsch:* Seine Gaben liebt die Erde,
   Edelfrau'n und Herrscherinnen.

Die beiden Silben oben an der glandula sind unverständlich. Sollte der zweite Buchstab von oben ein korruptes N sein; so könnte gelesen werden: Pan učy. Es lehrt Pan. Bekanntlich wird der Waldgott Pan für identisch mit dem Priap gehalten.

Digitized by Google

Die andere ähnliche Säule spricht in ihrer ebenfalls zweizeiligen Inschrift:

1. Im Original.

Czeja patê jalawa, kopyšej.

2. Polnisch.

Czyia żona jałowa, to zapłodź.

3. Russisch.

Чья жена яловая (безплодная) оплоди.

4. Französisch.

Femme de quiconque n'est pas féconde, fructifie — la.

5. Deutsch.

Wessen Gattin kinderlos, die befruchte Du.

Der Ausdruck des Originals: kopyszej, von копышиться, ist veraltet und bedeutet so viel als: in grosser Vermehrung, ein ganzes Schock. Beachtungswerth ist hier in erster Zeile der achte Buchstab, welcher sich als ein doppeltes, oder durchstrichenes Ł im Worte jaława dokumentirt; auch ist in beiden Inschriften die als ein lateinisches Q gestaltete Chiffre unzweifelhaft ein P. Das senkrecht durchstrichene Ⓘ ist ein K; es geht solches aus der Grabschrift No. 30 hervor: „Latinial taki nie jest." — Pats der Ehemann, und Patê die Ehefrau, existirt heute nur noch im Litthauischen, ähnlich dem Sanskrit: Patir.

XXV.

Eine Teufelsbannung.

(Tab. VI, No. 25.)

Gori Tab. XLIV, No. 2 gibt die Abbildung eines marmornen Sarkofags, an welchem die Scene einer Teufelsaustreibung abgebildet ist; erklärt aber den Akt ungenügend. Es ist eine Beschwörung böser Geister und Bannung derselben aus dem Körper einer besessenen Frauensperson, in den Leib eines herbeigebrachten Thiers. Diese Scene erinnert an das Evang. St. Marci, Cap. 5, Vers 12. 13.

„und die Teufel baten ihn alle und sprachen: lass uns in die Säue fahren etc."

Man sieht hieraus, dass diese Ideen sehr alt sind und schon Jahrhunderte früher dem Volke anklebten. Der den Akt verrichtende Priester spricht:

Digitized by Google

1. *Im Original:* Jewtite Bêsi êê kusithiäle.
2. *Polnisch:* Jawciesię Biesy, jej kusiciele.
3. *Russisch:* Явитесь Бѣсы, ей искусители.
4. *Lateinisch:* Apparate Daemones, ejus tentatores.
5. *Französisch:* Sortez, Démons! vous, qui la séduisez.
6. *Deutsch.* Kommt hervor, Dämonen, ihre Verführer.

Zu bemerken ist bei dieser Inschrift der Schreibfehler im ersten Worte: Jewtite, statt Jawtite. An dem hier gleich nachfolgenden Monumente, wo dieselbe Scene der Beschwörung vorkommt, ist das Wort richtig: Jawtite geschrieben. Dagegen ist dort im zweiten Worte: Biesi, der obere Strich am B verwischt. Die verschiedene Schreibart des Jawtite kommt theils auf Rechnung der vor 2000 Jahren wohl noch nicht festgestellt gewesenen Regeln einer slawischen Grammatik; theils ist zu beachten, dass das slawische a und ja nach Umständen, wenn ersteres nach harten Konsonanten folgt, und letzteres unbetont ist, wie e und je ausgesprochen wird, und es dem Verfertiger des Sarkofags also gleichgültig dünkte, a oder e zu schreiben. — In Dempster's: Etruria regali, Tab. XXXVII ist eine ähnliche Vorstellung, jedoch von der hier vorliegenden darin verschieden, dass die besessene Frauensperson unbekleidet, und dem den Akt verrichtenden Priester — dort im blossen Haupte — die rechte Hand abgebrochen, folglich die Wasserschale nicht zu sehen ist. Ihm zur Seite steht nicht, wie hier, ein Knabe, sondern ein bärtiger gehelmter Mann. Die Flamme am Boden des Altars hat eine entgegengesetzte Richtung. Auch die Inschrift ist darin verschieden, dass die beiden ersten Buchstaben nicht wie hier: EW, sondern WR sind, und dort also zu lesen ist: Worotite Bêsi, jaê Kusithiäle. Kehret um (oder: geht zurück wo ihr herkamt) Dämonen, ihre Verführer.

XXVI.

Aehnliche Darstellung.

(Tab. VI, No. 26.)

Ein dem vorhergehenden ähnliches Aschengefäss, abgebildet beim Gori auf derselben Tafel unter No. 1, stellt eben dieselbe Austreibung böser Geister aus einem männlichen Besessenen vor; aber beim Schalle der Musik.

Bekanntlich verursacht in Italien ein Biss der Tarantel Wahnsinn, welcher nur durch Tanzmusik zu heilen ist. Die Ueberschrift weicht von der vorigen ab und wird gelesen:

Digitized by Google

1. Im Original.

Jawtiti Bĕsi jewo, kakie imal.

2. Polnisch.

Jawciesię Biesy jego, jakie w siebie poimał.

3. Russisch.

Явятся Бѣсы его, которыхъ онъ приниметъ въ себя.

4. Lateinisch.

Apparate Daemones ejus, quos in se accipit.

5. Französisch.

Sortez, Démons! qu'il a réçus en lui.

6. Deutsch.

Hervor, ihr Dämonen, welche Er in sich aufgenommen.

Im Dempster, Tab. XXXVI und XXXVII, befinden sich noch zwei ähnliche, etwas veränderte Inschriften. Der eine Besessene wird daselbst nicht durch Wassertaufe, sondern durch Feuer geheilt, indem er das Knie an die Altarflamme hält und Schmerz äussert*). Einer der Anwesenden giesst Oel ins Feuer; ein anderer hält das Thier, ähnlich einem Hunde, welches zur Aufnahme der Dämonen bestimmt ist. Im Hintergrunde musiciren drei Personen, und eine vierte trägt Früchte herbei. Wahrscheinlich war die Musik bestimmt den Schmerzensruf des Patienten zu übertönen.

XXVII.

Ein Gladiatorenkampf.

(Tab. VII, No. 27.)

Der ehrwürdige Hof-Probst Herr Stephan Sabinin zu Weimar — dem meine archäologischen Studien manche erfreuliche Theilnahme zu verdanken haben — sandte mir die Abbildung dieser aus „Tischbein's Engravings" entnommene Antike zur Erklärung der Inschrift, die ich beim ersten Anblick für slawisch hielt. Bald darauf fand ich eben dieselbe auch in „Boekh, Inscript. graec. Vol I, p. 12" wo der vorsichtige Verfasser sich jedoch der Erklärung enthält und

*) Experimente dieser Art mögen wohl einem Gemüthskranken den Kopf zurechtsetzen. Hilft doch Acupunction gegen das Podagra.

Digitized by Google

hierzu wohl seine guten Gründe haben musste. Dagegen gibt Millin's mythologische Gallerie unter No 572 diese Abbildung nebst Inschrift, als griechisch und interpretirt leztere wie folgt:

δὶς πεπληϊγὼς τοῖόν νυ ἐπάσατ' ὄχημα.

(Zwiefach ereilt vom Tode, gewann er sich also den Wagen.)

Millin sah nehmlich in dieser Scene den durch Ulysses und Diomedes getödteten Dolon, welchem Hektor den Wagen des Achilles versprochen hatte.

Millin, dem so unendliche Hülfsmittel zu Gebote standen, ist mir gegenüber eine Autorität, und gebietet Schweigen. Ich bin daher bereit, das Räthsel als schon gelöst zu betrachten, und begnüge mich damit, nur einige Bedenklichkeiten laut werden zu lassen, wenn solche auch zu Nichts führen sollten.

Der glückliche Erklärer dieser Schrift scheint die etruskischen Schriftformen hier festhalten zu wollen; deshalb erklärt er den wie ein M gebildeten dritten, zwölften und dreiundzwanzigsten Buchstaben für ein S, und den siebenten, wie ein V gestalteten, als ein L; obgleich er denselben Buchstaben V, der als neunzehnter nochmals vorkommt, nicht mehr als L, sondern als Y betrachtet. Lässt sich dagegen auch nichts einwenden, da das V bei den Etruskern die vierfache Bedeutung als: L, O, U und Y hatte; so frägt sichs wieder: woher kommt hier gleich am Anfang ein D, und weiterhin viermal das O vor, da bekanntlich das etruskische Alfabet weder D noch O besass? Die Schrift wird also wohl nicht aus dem Etruskischen, sondern aus dem Altgriechischen entnommen sein. Dann drängt sich aber sogleich die fernere Frage auf: was konnte ihn, den Griechen, veranlassen, in seiner reingriechischen Inschrift, gleich am Beginn das eigne, bekannte, in allen Inschriften vorkommende griechische Δ (Delta) zu verschmähen, und sich von den Lateinern ein fast zum O abgerundetes D zu borgen? Zu diesen Bedenklichkeiten gesellen sich noch mehrere.

Mit welchem Rechte lässt Millin den zehnten Buchstab, der ein durchaus unzweifelhaftes etruskisches R ist, als G auftreten? Viermal erscheint in dieser Inschrift ein E, und zwar, dreimal mit verlängertem Stiele, und zulezt, nahe am Ende, in seiner normalen Gestalt; warum diese Verschiedenheit? etwa deshalb, weil das E am Ende kein blosses Epsilon, sondern H (Eta) sein soll? Herr Millin bestimmt ja, dass der achte Buchstab I ein Eta sein soll, so wie derselbe endlich das die Inschrift beschliessende N zum M ergänzt, und sich den fehlenden Strich als verlöscht oder vergessen hinzudenkt. Gesetzt letzteres wäre wahr, und das N ein wirkliches M, so bleiben wir dennoch am Berge hiermit stehen, da Millin das dreimal in der Inschrift vorkommende M als etruskisches S, und nicht als M gelesen haben will. Endlich ist hier auch noch die Frage erlaubt: warum der zweite, neunte und funfzehnte wie ein S oder Z gestaltete Buchstab hier nur als I gelesen werden soll, da wir ja doch im achten Buchstab ein richtiges und normales I vor uns haben?

Digitized by Google

Solche Erscheinungen lassen sich nun zwar leicht dadurch beseitigen, dass man sie, so zu sagen, über das Knie bricht; aber der Bruch bleibt dem Kennerauge stets sichtbar, und man sieht sich gerne nach einem Heilmittel um; nehmlich: nach einem Versuch anderweitiger Deutung. Soviel über die Inschrift, unter welcher ich versuchsweise die entsprechenden slawo-russischen Buchstaben gesetzt habe. Jezt gehe ich zur Betrachtung der bildlichen Darstellung über, und mache folgenden Vorschlag:

Wir lassen die Helden Ulysses und Diomedes nebst Dolon ihrer Wege gehn, da die Inschrift, nach Millin'scher Deutung, auch nicht Einen dieser Namen nennt; was doch der Fall hätte sein müssen. Denn: wie will sich der Anschauer, zumal aus dem Volke, hier zorecht finden? Es hätte ja bei dieser Bronze immer Jemand stehen und dem Beschauer die Geschichte Dolon's, dem Hektor den Wagen des Achilles versprochen hatte, erzählen oder wenigstens in Erinnerung bringen müssen; um so mehr, als die bildliche Darstellung mit der Erzählung Homer's gar nicht übereinstimmt!

Dolon trug einen Otterhelm, war in ein Wolfsfell gehüllt, hatte einen Bogen auf der Schulter und Wurfspiess in der Hand. Von Allem ist auf der Antike auch nicht ein Iota zu sehen. Hier scheint nichts weiter als ein Kampf zweier Gladiatoren stattzufinden, die gegen einander losgehen, und nicht auf den ganz wehrlos daneben stehenden Mann. Wozu würden sie wohl die eisernen Schwerdtscheiden vorstrecken, um die Hiebe abzuparieren; da der alte nackte Mann, den sie angeblich morden wollen, wehrlos dasteht und keinen Widerstand leistet? Verdienen die unsterblichen Helden der Vorzeit „Ulysses und Diomedes" wohl eine solche Verunglimpfung, dass sie bewaffnet, ihrer Zwei über Einen Wehrlosen herzufallen fähig gewesen? Wahrlich: die Namen solcher Feiglinge hätte die Geschichte durch Jahrtausende nicht aufbewahrt!

Ich sehe hier also, wie schon erwähnt, nichts mehr und nichts weniger, als Gladiatoren, deren Einer auf den Andern losstürmt, während der dabeistehende Mann, sich dem Einen zuwendend, ihn zur Ausdauer mit den Worten der Unterschrift anfeuert, wie solches bei Zweikämpfen wohl der Fall war.

Beachte ich nun, dass auf slawischen ältern Denkmalen das Ч (czerw) wie ein lateinisches F gestaltet erscheint; so kann das hier drei mal vorkommende anscheinende E mit verlängertem Stiele, füglich als slawisches Щ (szcza) passiren; alsdann wäre die Schrift also in Worte abzutheilen:

Озм, пщрьі жроя, тожк он нжеи пажатоужеи.

und mit Einschaltung einiger Vokale zu lesen:

Ozźm, peszczery zarom! toże on niszczy pamiatochyszczeń.

Polnisch.

Wal go o ziemię, przez ogień do pieczar! niech on niszczeje, rabunkochciwiec!

Digitized by Google

Französisch.

À bas le brigand! par le feu du bûcher au caveau! qu'il périsse!

Deutsch.

Nieder mit ihn! durchs Feuer in die Gruft! auf dass er verderbe, der Raubgierige!

Ich habe die slawische Peczara — die unterirdische Grabhöhle oder Grotte, in welcher die Asche der verbrannten Todtengebeine beigesetzt ward — im Deutschen nicht anders, als durch Gruft bezeichnen können. Das heute im Russischen nicht mehr gebräuchliche zusammengesetzte памятохищенъ (raubgierig) ist analog dem russischen памятозлóбивый (heimtückisch, rachgierig).

Ob ichs getroffen oder nicht? wird die Zukunft lehren. Millin's Schatten möge mir den Frevel vergeben!

XXVIII.
Slawischer Herkules.

(Tab. VII, No. 28.)

Bei Mommsen Tab. XII, No. 35 abgebildet, und pag. 190 beschrieben, finden wir diese Kugel, aus gebranntem Thon, auf einem beschriebenen Untersatze, deren Fundort unbekannt ist, und die sich gegenwärtig in der Sammlung de Minicis in Fermo befindet.

Zu beiden Seiten der Kugel ist eine Keule (clava) mit schwarzer Farbe gemalt. Die Schrift an dem Untersatze, auf welchem dieser Globus befestigt ruht, ist in griechischen Buchstaben eingekratzt. Man liest deutlich:

ΙΕΡΕΚΛΕΟΣΣΚΛΑΒΕΝΣΙΙ.

Herculi slavienni. — Славянскому Крѣпкобóгу. — Herkulowi slawiańskiemu. — Au Hercule des Slaves. — Dem slawischen Herkules.

Es ist dieses, meines Wissens, die älteste Erwähnung des Namens der Slawen.

XXIX bis XXXVI, und XLIII bis XLVI.
Grabschriften.

An den Sarkofagen oder Aschen-Truhen der russischen Geten — wie ich die Etrusker schon früher, S. 11 und 33, genannt habe, und dabei stehen bleiben muss — ist im Allgemeinen zu bemerken: dass die Inschriften sich nur alsdann auf den Verstorbenen beziehen, falls das Behältniss mit keiner historischen

Digitized by Google

Darstellung geziert ist; wo aber Letztere vorhanden, erklärt die Inschrift bloss die abgebildete Scene (wie z. B. hier bei No. 25, 26) und lässt die im Sarkofage ruhenden Gebeine unerwähnt. Viele von diesen historischen Darstellungen sind in ihrer Skulptur wahre Meisterwerke, und selbst der tiefdenkende Winkelmann gesteht es ein (Buch 3, Kap. 1, §. 10), dass die Künste in Hetrurien schon auf einer hohen Stufe standen, ehe noch die Griechen etwas Förmliches aufweisen konnten!

XXIX.

Grabschrift eines Kindes.

(Tab. VII, No. 29.)

Bei Gori, Tab. LIII. Die Inschrift ist zu lesen:

1. Im Original.

Bêl, dêtina, Bêl přeznatial.

2. Polnisch.

Biel, dziecina, Biel przeznaczal.

3. Russisch.

Бѣлый-Богъ, дитятко, бѣлый Богъ назначалъ.

4. Lateinisch.

Belus, infantule, Belus destinavit.

5. Französisch.

Biêl (Dieu blanc) mon Enfant, Biêl te l'a destiné!

6. Deutsch.

Biél, mein Kindlein, Biél hat's dir bestimmt. (Bielbóg.)

XXX.

Grabschrift.

(Tab. VII, No. 30.)

Ebenfalls im Gori Tab. LIII. — Der in diesem Behälter ruhende Todte muss durch einen Bewohner des alten Latiums tief gekränkt, verrathen, oder sonst wie schmerzlich verlezt gewesen sein. Vielleicht war es ein Weib, das der Geliebte aus Latium treulos verliess und das sich darüber zu Tode grämte; denn die Inschrift spricht klagend:

Digitized by Google

1. Im Original.

Thania gedynèi ščiria;
Latinial taki ni jas.

2. Polnisch.

Smierć (Tania) jedynie jest szczéra.
Łaciniec takim nie jest.

3. Russisch.

Богиня смерти одна только вѣрная;
Латинъ такимъ не естъ.

4. Französisch.

La mort seule est fidèle;
Le Latin ne l'est point.

5. Deutsch.

Der Tod ist der allein Getreue;
Denn treu ist der Lateiner nicht.

Thania, die Todesgöttin, oder der Tod selbst, dem griechischen Θάνατος ähnlich, ist in der That des Menschen treuester Freund, der ihn zuletzt von allem Erdenleid befreit; was die Weisen aller Zeiten längst anerkannten, und auch diese drittehalbtausend Jahre alte Grabesstimme zu uns spricht.

XXXI.

Grabschrift.

(Tab. VII, No. 51.)

Im Gori Tab. LII. — Diese Grabschrift scheint nicht vollständig zu sein; denn wäre am Ende der ersten Zeile wirklich noch der leere Raum vorhanden gewesen; so hatte der Verfertiger nicht nöthig, mit dem Schlussworte zum Bustrophedon in das Feld herab zu steigen. Es fehlt sonach am Ende der ersten Zeile ein ganzes Wort, welches sich vielleicht durch: czułost — dolg — oder: ruka ersetzen liess. Dann wäre zu lesen:

Larthi ditelnei- (a czułost — dolg — ruka) čyni.

Deutsch.

Dem Könige errichtete dies die kindliche (Liebe — Pflicht — oder Hand).

Digitized by Google

XXXII.

Grabschrift eines Kindes.

(Tab. VII, No. 32.)

Aus Gori Tab. LIII. — Die Inschrift ist zu lesen:

1. Im Original.

Bêl, dêtina, kolodasial.

2. Russisch.

Бѣлый Богъ, дитятко, тебя заточилъ.

3. Polnisch.

Biel, dziecina, Cię uwięził.

4. Lateinisch.

Belus, infantule, te inclusit.

5. Französisch.

Le Dieu blanc, mon Enfant, te fait encager.

6. Deutsch.

Biêl, mein Kindlein, hat dich hier eingesperrt.

Zwischen diesem und dem unter No. 29 dargestellten Sarkofage, ist eine Uebereinstimmung vorhanden, die da vermuthen lässt, dass beide aus gemeinschaftlichem Grabe entnommen sind und von der Hand desselben Meisters verfertigt wurden. — Biêl war bei den Babyloniern und Assyrern der höchste Gott des Himmels, von den Historikern „Jupiter Belus" genannt. In den slawischen Sprachen bezeichnet Bêl den guten oder weissen Gott „Bêlbog", als Gegentheil des bösen oder schwarzen: Czernibog.

XXXIII.

Grabschrift.

(Tab. VII, No. 33.)

Diese Inschrift befindet sich bei Gori Tab. LIII. am Deckel eines Aschenkästchens und lautet:

1. Im Original.

Ê sedio za welikoj seila Apii jas.

Digitized by Google

2. Polnisch.

Jej siedlisko za wielkiem jest krzesłem Apii.

3. Russisch.

Ей сѣдалище за великимъ есть престоломъ Апія.

4. Lateinisch.

Ejus est sedes post magnam sellam Apiae.

5. Französisch.

Son siége est derrière le grand trône d'Apie.

6. Deutsch.

Ihr Sitz ist hinter dem grossen Stuhle der Apia*).

XXXIV.

Grabschrift eines Kindes.

(Tab. VII, No. 34.)

Diese liebliche Grabschrift im Leydenschen Museo, bei Janssen Tab. I, No. 42 befindet sich am dachförmigen Deckel eines 22 Zoll hohen und 30 Zoll breiten Aschenbehältnisses aus Kalkstein, das bei Cortona gefunden ward. Sie ist zu lesen:

1. Im Original: Litho, dité, litho!
Ale wénial zato.

2. Russisch: Жáлко, дитá, жалкó!
Однáкожъ вѣнéцъ зато́.

3. Polnisch: Żałośno, dziecię, żałośno!
Ale wieniec zato.

4. Französisch: Oh! misère, mon Enfant, misère!
Mais une couronne en récompense.

5. Deutsch: Jammer, Kindchen, Jammer!
Aber dafür den Ehrenkranz.

Dass das runde O in der Grabschrift ein th (theta) ist, brauche ich kaum zu erinnern, da das etruskische Alfabet kein O hatte. Das slawische: Lito, böhmisch ljto, slowakisch luto, sorabisch lejt, deutsch Leid, bezeichnet hier:

---

*) Apia, siehe No. 15 am Schluss.

Digitized by Google

Gram, Jammer, Betrübniss, Kummer, Herzeleid, Trauer, Wehmuth, Seelenschmerz etc. Es kann daher die erste Zeile der Grabschrift beliebig gedeutet werden, wenn nur der Begriff festgehalten wird.

XXXV.

Grabschrift.

(Tab. VIII, No. 35.)

Bei Gori Tab. LIII. — Ich lese die Schrift:

1. Im Original.

Thania nagabań, Raju wejal.

2. Polnisch.

Przez Thanię będąc tknięty, do Raju został wzięty.

3. Russisch.

Смертни́цы дотро́гиваніемъ къ раю возлетя́лъ.

4. Französisch.

Touché par la (Déesse de la) mort, il s'éléva vers le Ciel.

5. Deutsch.

Durch Thania leise berührt, schwebt' er gen Himmel empor.

Dass Thania die Todesgöttin ist, erwähnte ich unter No. XXX.

XXXVI.

Grabschrift eines Kindes.

(Tab. VIII, No. 36.)

Bei Gori Tab. LII. — Ich lese dieselbe:

1. Im Original.

Lez, dětina, lez; zaporynaju.

2. Polnisch.

Lez, dziecino, lez; ja zapory zasuwam.

3. Russisch.

Лежъ, дитя́тко, лежъ; запиро́ю.

Digitized by Google

4. Französisch.

Repose-toi, mon Enfant, repose; je verrouille.

5. Lateinisch.

Requiesce, infantule, requiesce; claudo.

6. Deutsch.

Ruhe, Kindchen, ruh' —
Ich schliess' die Thüre zu.

Diese gemüthliche Grabschrift ist ein Bustrophedon; denn die Zeile wendet am Ende um, wie aus dem Diagonalstrich des N zu entnehmen ist, der gegen das N erster Zeile eine entgegengesetzte Richtung hat. Es ist daher der letzte Buchstab dieser Inschrift auch nicht als ein L, sondern als U zu betrachten; weil sonst die Richtung desselben von der Linken zur Rechten gehen müsste, was hier der Fall nicht ist.

Der noch verschlossene Sarkofag ist vorne mit einer Rosette zwischen zweien Delfinen geziert.

XXXVII.

Ein Opferdolch.

(Tab. VIII, No. 37.)

Die Abbildung dieses merkwürdigen Instruments, in eigenthümlicher Grösse, finde ich in No. 88 der illustrirten Leipziger Zeitung, vom 6. Februar 1846, S. 92. — Es soll dasselbe unlängst in Siebenbürgen, in der Nähe von Thorda, dem ehemaligen Salina der Römer, gefunden und für das vaterländische Museum erworben sein. In der gedachten Bekanntmachung wird dieses Instrument irrthümlich ein Nagel genannt, was doch füglich nicht sein konnte; weil sonst bei dessen Anwendung, die Flügel der Sphinx, durch den auf den Kopf des Nagels schlagenden Hammer, zerschmettert worden wären. Es ist vielmehr ein Opferdolch zur Tödtung der Thiere (vielleicht auch der Menschen?), welche dem Czernibog — dem bösen Princip: Ariman — geopfert wurden, und deshalb sehen wir ihn auch mit dem ersten Symbole, der Sphinx, geziert. Die Inschrift spricht:

1. *Im Original:* Czasa-czasa teczet czerez Ariman.
2. *Polnisch:* Czas czasów wskroś przenika Ariman.
3. *Russisch:* Часъ-часовъ черезтечетъ Аримѣнъ.
4. *Lateinisch:* Temporum tempora transfluit Ariman.
5. *Französisch:* Ariman parcourt l'Eternité.
6. *Deutsch:* Der Zeiten Zeit durchströmet Ariman.

Digitized by Google

An der Brust der Sphinx sehen wir das geheimnissvolle Symbol des Buddhaismus, „Swarga“ genannt, aus einem verschobenen Hakenkreuze bestehend; wie solches meistentheils auf den heidnisch-slawischen Goldbrakteaten der Ostseeküste erscheint. Dem litthauischen Geschichtsforscher T. Narbutt verdanken wir die Entdeckung, dass bei den alten Litthauern, deren Heimath sich längs der Ostseeküste erstreckte, der Kultus der Buddha-Religion verbreitet war. Die im Museum zu Kopenhagen und sonst in grössern Sammlungen befindlichen Gold-Amulete, deren ich etwa 80 Stücke in meinen „Briefen über slawische Alterthümer“ abgebildet und nach Möglichkeit erläutert habe, sind muthmasslich durch die Invasion der Dänen, aus den zerstörten Tempeln der Slawo-Wenden nach Dänemark gelangt. Meldet ja doch Micrälius im alten Pommerlande Th. I, p. 163 über die Zerstörung des Tempels des Swiatowit durch die Dänen, welche die Schätze hinweg nahmen: „Wie auch, daß unter den Schätzen solches Abgotts viele vergüldete Schauer (Schaumünzen) und andre Verehrungen gefunden sein, die ihm fremde Potentaten, und unter andern Suen Otto König aus Dänemark, und Mestibosus, der Obotriter und Wenden Fürst, zugesandt haben.“

Da ich vielleicht nicht mehr Gelegenheit haben werde, diesen Gegenstand weiter zu besprechen, so glaube ich der Wissenschaft einen Dienst zu leisten, wenn ich eine neue Entdeckung im Gebiete der Goldamulete, dem archäologischen Publiko hier vorlege.

Wie bereits mehrmals einzelne solcher Goldanhängsel hier auf slawischem Boden gefunden wurden; so ist auch wieder ein neuer Fund dieser Art vorgekommen, der ein erwünschtes Licht über dieses Dunkel verbreitet.

Der Ritterguts-Besitzer Florian von Wilkoński liess Anfangs Mai 1850 auf seinem Gute Wapno unweit der Stadt Golańcz, Wągrowiecer Kreises, im heutigen Grossherzogthum Posen, einen Hügel im Felde abtragen, in welchem die Arbeiter ein aus Feldsteinen zusammengefügtes Grab fanden, das mehrere Urnen mit Asche enthielt. In einer derselben befanden sich, neben einem kleinen goldenen Gefässe und mehrern Fragmenten goldener Ketten, drei dergleichen Amulete, den bisher bekannten im Typus ähnlich. Eines derselben im grössern Format, die andern beiden kleiner. Bevor ich noch den Fund zu sehen bekam, hatte der Besitzer das kleine Gefäss nebst den Ketten und einem der kleinern Gold-Brakteaten dem königlichen Museo in Berlin abgetreten. Es liegen mir daher nur die zwei zurückbehaltenen Stücke hier vor, welche ich auf der Tab. VIII als

XXXVIII und XXXIX

abbilde. Das grössere Stück zeigt, wie gewöhnlich, nur den, einen Reiter repräsentirenden, gehelmten Kopf, auf dem Thiere, das ein Rind oder Pferd sein soll. Das kleinere Stück, mit ähnlicher Darstellung, ist dagegen wichtig wegen der Beischrift, welche uns den Namen des bisher unbekannten Reiters nennt,

Digitized by Google

nehmlich — rückwärts gelesen — Soboth; also der Feuergott, der in Schlesien auf dem Berge gleichen Namens — jezt korrumpirt: Zobten — seinen Kultus hatte, und zu dessen Andenken bis auf den heutigen Tag, alljährig in der St. Johannis-Nacht, sowohl auf dem Gipfel dieses Berges, der polnisch „Sobotka" heisst, — als auch auf andern Höhen des Riesengebirgs, Feuer angezündet werden; ein handgreiflicher Beweis, dass in Schlesien, zur Zeit des Heidenthums, die Feueranbetung stattfand. Auf diesem merkwürdigen Amulete ist der Name Soboth, und zwar die ersten vier Buchstaben, mit wendischen Runen geschrieben: Sobo-; der lezte Buchstab hingegen wie ein verkehrtes R gebildet, ist das oskische TH.

Der Typus dieser Amulete — blosser Kopf als Reiter — hat übrigens auch auf slawischen Münzen des Mittelalters Nachahmung gefunden. Man betrachte z. B. die russischen Münzen in den Petersburger „Memoiren der archäologischen Gesellschaft, pro 1847. Tab. IV, No. 3 und Tab. V, No. 47".

XL.

Gnostische Gemme.

(Tab. VIII, No. 49.)

Die Abbildung dieser zweiseitigen Gemme in Magnetstein, entnehme ich aus des Gorlaei Dactyliotheca Nr. 326, 327.

Hauptseite. Die Nachtgöttin (Luna) spricht zu dem, vor ihr zum Aufgange bereit stehenden Orions, die Worte, welche auf der Kehrseite stehen.

Rückseite. Zwei Zeilen Schrift, die ich, wie folgt, erkläre und der Luna in den Mund lege:

Es ist nehmlich eine gnostische Spielerei, dass dieser kurze Spruch vor- und rückwärts gelesen einen passenden Sinn gibt; denn dass die zweite Zeile nichts anderes ist, als die erste, in umgekehrter Richtung, sieht Jedermann. Der deutlichern Uebersicht wegen, will ich diese alten slawischen Buchstaben in neue russische umschreiben:

alte: АЕНІОУѠ — ѠУОІНЕА.

neue: ЯЕНІОЧО — ОЧОІНЕЯ.

diese sind folgendermaassen in Worte abzutheilen:

Я Е НІОЧО — ОЧОІН ЕЯ.

und auszusprechen:

Ja é nioczo — oczoin ėja.

Digitized by Google

4. *Polnisch:* Jam jest nocą — ocuć ją.
2. *Russisch:* Я есмь ночь — очуяй ея.
3. *Lateinisch:* Ego nox — excita eam.
4. *Französisch:* Je sui la nuit; éveille-la.
5. *Deutsch:* Ich bin die Nacht — ermuntre sie.

Sonst bedeutet der Ausdruck очуяйтися heute nicht bloss: sich ermuntern; sondern auch: wieder zu sich — zur Besinnung — kommen.

XLI.

Berichtigungen.

(Tab. VIII, No. 41. a. b. c. d. e.)

a. Auf der Opferschale in A. L. Millin's mythologischer Gallerie, Tab. CXIX, No. 422, welche derselbe aus Lanzi, Saggio, II, 111, No. 6 entnommen hat, ist der Name Lozna, welcher der Diana zur Seite steht, als: Luna gedeutet. Dieses ist unrichtig. Das verkehrte S gibt zu erkennen, dass es ein Z ist, und Lozna, nach dem russischen Лозесна, oder polnischem Łozna, Położna, Położnica, zu lesen ist; also: Diana lucina, die Beschützerin des Wochenbetts bezeichnet.

b. c. Die Opferschale des Mus. Pio Clem. IV, B. I, welche ebengedachter Millin auf der Tab. LXXI, N. 222 darstellt, enthält in ihrer Deutung zwei Unrichtigkeiten. Die Figur mit dem beigesetzten Namen (rückwärts) MVPAN, ist keine Parze, deren es mit diesem Namen keine gibt; sondern — etruskisch das V als O gelesen — MORANA, die slawische Unterwelts-Göttin, ähnlich der Proserpina.

Das geflügelte Kind mit verbundenen Augen, am Griffe derselben Opferschale, ist nicht, wie die falsch gelesene Inschrift: CILVSC ANEAL dort gedeutet wird: Larthia Lysia, Tochter der Aneä; sondern Amor, und muss gelesen werden: Čuloici Aniel; polnisch: Aniol czuloici; deutsch: der Engel des Gefühls — der Liebe.

d. Der Name des Apollo wird immer falsch als Apulu gelesen; da das V im Etruskischen ein O vertritt, und es folglich Apolo auszusprechen ist.

e. Eben so falsch wird Pollux als Pultuke gelesen. Das dem L nachstehende durchstrichene Zeichen ist kein t, sondern das slawische durchstrichene Ł, und das verkehrte K gilt hier als Czerw. Es ist folglich der Name zu lesen und auszusprechen: Poluczej; was etwa so viel bedeutet, als: Verhängniss, Schicksal, Verleihung.

Digitized by Google

XLII.

Grotten-Inschrift.

(Tab. VIII, No. 42.)

Dempster gibt auf der vorletzten oder LXXXXII. Tafel drei Wand-Inschriften, welche in einer 1690 entdeckten Grotte, die alsbald wieder verschüttet ward, gefunden sind. Die Schrift an der ersten Wand ist defekt. Die der zweiten enthält die Hälfte eines græco-etruskischen Alfabets, in welchem sowohl D als O vorkommt und folglich einer spätern Periode angehört. Die dritte Wand war leer, und an der vierten standen ein Paar Worte, die ich auf meiner Tafel wiedergebe, da solche leicht zu lesen sind:

1. *Im Original:* Mila Lale, moja krasa.
2. *Polnisch:* Mila Lalko, moja piękna.
3. *Russisch:* Милая куколка, моя краса.
4. *Deutsch:* Liebe Kleine (Puppe) meine Schöne.

Eine Mutter, oder Kinderwärterin, scheint diese Worte spielend mit Rothstein an der Wand geschrieben zu haben.

XLIII.

Grabschrift.

(Tab. IX, No. 43.)

Diese zweizeilige Inschrift in rother Farbe an einem 28 Zoll hohen und 32 Zoll breiten, auf dem Berge Alcinio gefundenen Sarkofage von Kalkstein, durch Janssen unter No. 28 publicirt, stellt die Mühseligkeiten des Lebens dem Feuer des Scheiterhaufens an die Seite, und ist zu lesen:

1. *Im Original.*

Jarno tbu, jarno tole,
Jeiče y jara nadali.

2. *Russisch.*

Жарко здесь, жарко только, а еще огня надали.

3. *Polnisch.*

Parno tu, parno tyle; a jeszcze ognia nadali.

Digitized by Google

4. Lateinisch.

Calide, tam percalide; attamen ignem addiderunt.

5. Französisch.

Il fait ici chaud, si chaud; pourtant on ajouta encore du feu.

6. Deutsch.

Heiss ist's hier, schon so heiss;
Dennoch fügte man Feuer hinzu.

XLIV.

Grabschrift.

(Tab. IX, No. 44.)

Ebenerwähnter Janssen veröffentlicht aus dem Leydenschen Museo unter No. 26 die Inschrift eines Todtengefässes aus Kalkstein, von 26 Zoll Höhe und 36 Zoll Breite, das ebenfalls auf dem Berge Alcinio gefunden ward. Die Inschrift, über welcher sich die Zahl XI befindet, zeichnet sich vor andern durch die Linie aus, an welcher, dem Sanskrit ähnlich, die Buchstaben herabhängen.

Es enthielt dieser Sarkofag, meines Erachtens, die Asche des etruskischen Königs Atrius, welcher nach dem, durch Hieronimus Bardi gegebenen Verzeichnisse etruskischer Könige, der Eilfte in der Reihe war, und hiermit würde die Zahl XI oberhalb der Inschrift übereinstimmen. — Dass der Name dieses Königs „Atrius" eine Uebertragung des slawischen Namens Czarny ins Lateinische ist, was durch römische Historiker geschah, ist wahrscheinlich. Bei den südlichen Slawen (Georgien, Servien etc.) existirte ein alter Fürstenstamm Czerny; dessen letzter Nachkömmling, „George Czerny" Fürst von Servien, im Jahre 1847 durch die Pforte hingerichtet ward. Die vorliegende Grabschrift wäre also zu lesen:

1. Im Original: Lart Jan Czarny wetjal.

2. Russisch: Царь Иванъ Черный ветхалъ.

3. Polnisch: Król Jan Czarny legł starością.

4. Lateinisch: Rex Anius Atrius senectute decessit.

5. Deutsch: König Jan Czerny verschied vor Altersschwäche.

Historisch herrschte dieser König 27 Jahre lang, vom J. d. W. 3134 bis 3161; oder nach Andern, von 3125 bis 3152, also etwa 836 J. vor Christus.

Digitized by Google

XLV.

Grabschrift.

(Tab. IX, No. 45.)

Bei Gori, Tab. LIII, an der Vorderseite eines Sarkofags. Ich lese diese Schrift:

1. *Im Original:* Larthia dočeri Cabatin'.
2. *Polnisch:* Królównie Cabatyńskiej.
3. *Russisch:* Дочери царя Сабатинскаго.
4. *Lateinisch:* Regis filiae Sabatiensis.
5. *Deutsch:* Der Königstochter von Sabatien.

Unter den Ländereien der Tuscier befand sich auch ein Königreich des Namens Sabatia.

XLVI.

Grabschrift.

(Tab. IX, No. 46.)

Diese Inschrift in rother Farbe, an einem 22 Zoll hohen und 33 Zoll breiten Sarkofage, auf dem Berge Alcinio gefunden, gibt oberwähnter Janssen unter No. 4. — Ich glaube nicht, dieses Grabmal dem Könige von Cossa „Massicus", der am trojanischen Kriege theilnahm, anzeigen zu dürfen; da die Schriftform bestimmt um mehrere Jahrhunderte jünger ist; es wird also wohl einen spätern König ähnlichen Namens in einer der slawo-italischen Landschaften gegeben haben; wenn auch die Annalen darüber schweigen. Ich lese die Inschrift:

1. *Im Original:* Larthi Macija świetlesi.
2. *Polnisch:* Króla Macieja prześwietnego.
3. *Russisch:* Царя Матѳія свѣтлѣйшаго.
4. *Lateinisch:* Regis Matthiae illustris.
5. *Deutsch:* Des erlauchten Königs Matthias.

Ist's vielleicht die Asche des Königs Mäcenas, der 40 Jahre vor dem bekannten römischen Maecenas lebte, und dessen slawischen Namen „Macěj" die römischen Annalisten latinisirten, da bei ihnen der ähnliche Name Maecenas vorkam? Es ist nicht unmöglich.

Digitized by Google

XLVII.

Inschrift.

(Tab. IX, No. 47.)

Dempster, Tab. 70 gibt in einem grössern Bilde eine Gruppe von 18 Personen, einen Kampf der Geister in der Luft vorstellend. Die Ueberschrift, obgleich in etruskischen Schriftzügen, ist altsicinisch und zu lesen rückwärts:

Divini assertunt (statt: asserunt) Sabinis.

Wir stossen hier auf eine alte Mythe, wo Geister in den Wolken den Sabinern im Kampfe beigestanden; gleichwie ein Aehnliches von der Hunnenschlacht gefabelt ward.

Diese kurze Inschrift ist insofern für den Zweck meiner Schriftdeutungen wichtig, als es sich hier aus dem Worte „Sabinis" ergibt, dass das horizontal durchstrichene O zuweilen auch als B Geltung hatte. Es ist sonach dem altslawischen B analog, welches ein horizontal durchstrichenes Quadrat ⊟ ist, wie solches fast in allen Inschriften der Meiningenschen Gefässe, und auch auf heidnisch-lithauischen Denkmalen erscheint; z. B. T. Narbutt, Gesch. Lithauens. Theil I, Tab. I, No. 4. — Siehe weiterhin, Tab. X, No. 54. den etruskischen Krieger.

XLVIII.

Inschrift.

(Tab. IX, No. 48.)

Unter dem Namen einer Ceres zeigt Dempster auf der LXXXXIII. oder letzten Tafel eine weibliche Figur in Erz, 4 Fuss hoch, mit geflochtenem Halsschmuck und Diadem, in rechter Hand eine etwas tiefe Opferschale, und mit der Linken das Gewand fassend. An rechter Seite des Kleides, von der Hüfte herab, befindet sich die Schriftzeile, deren Deutung hier erfolgt.

Gori, auf der VII. Tafel, gibt ganz genau dieselbe Schriftzeile; setzt solche aber über beide, dort Fig. 7 und 8 abgebildete Frauen, welche ihre Opferschalen ausgiessen, ohne zu sagen: welcher von beiden opfernden Personen diese Inschrift angehört? Der Text des Gori schweigt ganz über diese Schrift. Beide opfernde Frauenspersonen sind in der Abbildung von der Dempster'schen Figur ganz verschieden, und es bleibt daher ungewiss: welcher von den dreien mir vorliegenden Bildern diese Schrift eigentlich angehört? — Unter diesen Umständen habe ich auch keine dieser Figuren hier aufgenommen, und begnüge mich mit blosser Darstellung der hexametrischen Schriftzeile, welche zu lesen ist:

Digitized by Google

1. Im Original.

Lepideě leěsz Joweě, wyżesi od orła solejti.

2. Polnisch.

Przyjemnie lejesz Jowiowi, wyższemu od orła słonecznego.

3. Russisch.

Лѣпо льешь Юпитеру, высшему орла подъ солнцемъ.

4. Lateinisch.

Lepide fundis Jovi, superiori aquilae solaris.

5. Französisch.

Gracieusement tu offres la patère à Jupiter, supérieur à l'aigle solaire.

6. Deutsch.

Schön opferst dem Zeus du, der thront hoch über dem Adler der Sonne.

Das erste Wort: Lepide — schön, zierlich, angenehm — scheint zwar dem Lateinischen entnommen zu sein; hat aber seine Wurzel im Slawischen Lěpota — Schönheit, Pracht, Zierlichkeit; adverbium lěpo; adjectivum lěpotny. Aus diesem Grunde muss der vierte Buchstab des ersten Worts als ein lateinisches D, und nicht wie gewöhnlich als etruskisches R gelesen werden. Es ist diese Lesart um so gewisser, als dieses D hier, sowohl bei Dempster, als auch im Gori, abgerundet, — das R dagegen im sechsten Worte „Orła" im Dreieck erscheint. Die Meinung: dass die Etrusker weder ein D noch ein O gehabt haben, ist nur von den ältern Schriften zu verstehen; in den spätern kommt, wie in der vorliegenden, nicht nur das D, sondern auch ein O vor; wie z. B. bei Gori, pag. 107 im Namen Hercules: HEDK•LE.

Ob die opfernde Frauensperson eine Ceres oder sonst ein weiblicher Genius ist? lass' ich unentschieden.

Google

XLIX.

Inschrift eines Opfersteins.

(Tab. IX, No. 49.)

Diese Stein-Inschrift ist nach Mommsen — der sie Tab. VIII, No. 12 abgebildet, pag. 176 beschrieben und „Matris physicae" erklärt hat — um das Jahr 1750 gefunden, nach Neapel gebracht, und jezt verloren. Ich lese diese Schrift:

1. Im Original.

Tu Mamaja poreis raczywiu trebětě.

2. Polnisch.

Tutaj matce pór lata ofiary rączo przynoście.

3. Russisch.

Приносите здѣ жéртвы усéрдно мáтери врéменъ.

4. Französisch.

Apportez ici ardemment des offrandes à la mère des saisons.

5. Deutsch.

Bringet der Jahrszeiten Mutter hier eure Opfer mit Inbrunst.

Es scheint hier die mater magna „Cybele" gemeint zu sein.

L.

Ein Opferaltar.

(Tab. IX, No. 50. a—e.)

Von diesem interessanten Opferaltare liegen mir zwei Abbildungen vor, die jedoch nicht ganz übereinstimmen.

Die Erste im Dempster, Tab. XXXXVI, pag. 310 gibt den Altar von zweien Seiten und entwickelt dabei die vollständige Gruppe der fünf Personen; die Zeichnungen scheinen genau zu sein.

Eine zweite Abbildung, im kleinern Maasstabe, fand ich in No. 139 der Leipziger illustrirten Zeitung vom Jahre 1846, pag. 140, welche anscheinend nach einer andern Vorlage gefertigt worden; da sie von der Dempsterschen in mehrern Stücken abweicht, und daher keine Kopie der leztern sein kann. Indem ich nun auf meiner Tafel die kleinere Abbildung, wie sie die illustrirte Zeitung

Digitized by Google

darbietet, unter Lit. a wiedergebe, habe ich unter Lit. b nur den Obertheil der Dempsterschen Darstellung wiederholt, um den Unterschied zwischen beiden Zeichnungen anschaulich zu machen, der hauptsächlich in Folgendem besteht:

1. Die Hauptperson hat im Dempster den Helm mit Straussfedern geziert, und hält in linker Hand eine kleine Rolle oder Dose.
2. Die Männer zur Seite tragen im Dempster nicht balkenförmige Hölzer, sondern umwundene Fasces; sind also Liktoren.
3. Der Altar zeigt bei Dempster keine leere Oberfläche, sondern ist rundum mit Wein- oder Eichenlaub belegt.
4. Die Inschrift in der illustrirten Zeitung (hier Lit. c) steht am Gesims des Altars, während sie sich bei Dempster (hier Lit. d) unter dem Gesims befindet.
5. Bei der Ersteren beginnt die Schrift mit einem N; wogegen sie im Dempster mit MI anfängt.

Wer nun von Beiden Recht hat? lasse ich dahingestellt sein, und begnüge mich mit der Deutung, welche mein Nachfolger dereinst nach dem Originale berichtigen mag. Meine Worteintheilung gebe ich unter Lit. e.

Diese Ara war bestimmt, die Erstlinge des Frühlings oder Sommers als Opfergaben zu empfangen. In einem südlichen Klima, wo es eigentlich gar keinen rechten Winter gibt, und in einer Vorzeit, wo das Jahr mit dem ersten März begann, lässt sich nicht mit Sicherheit bestimmen: ob die alten italischen Slawen unter dem Namen „Jaro" die Frühlings- oder Sommerszeit verstanden? heute gilt Jaro im letztern Sinne. Vielleicht entstand hieraus das deutsche: Jahr?

Die schöne Gruppe, von ausgezeichneter Arbeit, zeigt als Hauptfigur einen gehelmten Mann mit an der Brust zusammengebeftetem Mantel, in kurzem Kriegsrocke. In linker Hand hält derselbe eine kleine Büchse, Frucht oder Pergamentrolle, und reicht die Rechte seinem Nachbar, der blossen Haupts ihm die Hand, gleichsam umarmend, auf die Schulter legt.

Nächst diesem steht ein Zweiter, ebenfalls enthlösten Kopfs, mit der Hand den Mantel vor der Brust zusammenhaltend. Zwei Liktoren (oder vielleicht Fackelträger?), deren vorderster sich mit rechter Hand auf einen Stab stützt, stehen zur andern Seite der gehelmten Hauptperson. Nach Richtung der Füsse zu urtheilen, scheint es ein Zug zu sein, wobei die Liktoren vorausgehen, der gehelmte Mann mit seinem ihn umarmenden Freunde Hand in Hand folgt, und zuletzt der Diener den Zug beschliesst. Die Inschrift beginnt bei den Häuptern der beiden Hauptpersonen. Zwischen dem Anfang und Ende derselben ist eine Lücke, in welcher 5 bis 6 Buchstaben füglich Platz hätten.

Ich schlage vor, die Buchstaben SDAB die Lücke ergänzend, der Inschrift vorzusetzen und sodann zu lesen:

Digitized by Google

1. Im Original.

Zdabłajcie zělami ěa; ńebu jareń dar pěraczy mil.

2. Polnisch.

Zdabiajcie go ziołmi; Niebiosom wiosenne są mile pierwiastki.

3. Russisch.

Укрáсьте егó лúстьями; небу прiáтные начáтки вéсны.

4. Lateinisch.

Ornate hanc fronde; amoene sunt coelo primitiae aestivae.

5. Französisch.

Ornez l'autel de feuillage; le ciel aime les prémices du printemps.

6. Deutsch.

Laubschmückt ihn; dem Himmel sind lieb die Erstlingsgaben des Frühlings. (Sommers.)

Ich erinnere daran, dass das russische, polnische und böhmische: jego, niego, go, im illirischen Dialekte: ga, niega, lautet, und deshalb lese ich das dritte Wort der Inschrift: ěa, als: jega, im Polnischen: jego oder jeho.

Zum Worte ńebu ist das äthiopische B angewandt worden, da das etruskische B, welches zugleich als W Geltung hatte, hierzu nicht brauchbar war.

LI.

Der etruskische Krieger.

(Tab. X, No. 51.)

Wem ist wohl der so vielfach schon abgebildete und besprochene etruskische Krieger nicht bekannt, dessen Original sich jezt im Museum zu Leyden befindet? Statt der Abbildungen im kleinern Maasstabe, wie solche häufig vorhanden sind, habe ich die grössere Darstellung aus dem Museo Etrusco gewählt, und solche, des Formats meiner Tafeln wegen, nur um einen Zoll verkleinert. Nach Janssen pag. 22, No. 32 ist dieses Standbild 47 Zoll hoch (also beinahe vier Fuss) und zu Ravenna einst gefunden. Alle Erklärer der Inschrift waren bisher im Irrthum; am weitesten verirrte sich jener Germanist, dem es bedünkte: die Schrift sei deutsch und zu lesen:

Dieser Herr meine Stärke!

Digitized by Google

Auch Janssen irrt in seiner Vermuthung, wenn er glaubt: die Schrift sei noch um neun oder zehn Buchstaben weiter gegangen. Dass dieses nicht der Fall ist, zeigt, ausser dem vollständig abgeschlossenen Sinn des Spruchs, auch der Umstand, dass nach dem letzten Buchstaben E ein leerer Raum folgt; die Schrift aber keine Absätze hat, sondern geschlossen ohne Worttheilung fortgeht. Eben so wenig liegt hier — nach Janssen's Erklärung — ein Bustrophedon vor; da die Schrift nur genöthigt ist, sich zu krümmen, nicht aber umzukehren, und nach wie vor, von der Rechten zur Linken gelesen wird.

Dieser Kriegsmann der russischen Geten ballt schlagfertig die Fäuste, und spricht, trotzig mit seiner Stärke prahlend:

1. Im Original.

Dawu Cerbera; menia*) za to ruče!

2. Polnisch.

Uduszę Cerbera; ja za to ręczę!

3. Russisch.

Задýшу Цéрбера; мъ тожъ я ручáюсь!

4. Lateinisch.

Suffoco Cerberum; praesto id!

5. Französisch.

J'étrangle Cerbère; je vous en réponds!

6. Deutsch.

Ich erdrossele den Cerberus; dafür bürge ich!

Ich habe schon mehrmals daran erinnert, dass der Etruske bei Fremdwörtern, die ein reines hartes B erforderten, das seinige, welches zugleich als W galt, nicht gebrauchen konnte, und deshalb solches aus andern Alfabeten — meistens aus dem Aethiopischen — entlehnte. So war es mit dem Namen Sabinis unter No. 47 dieser Sammlung, wo das slawische horizontal durchstrichene B, wie es auf den Meiningenschen Gefässen einheimisch ist, statt in Quadratform, abgerundet erscheint. Aus dem ebenerwähnten horizontal durchstrichenen slawischen Quadrat-B (⊟) ist im Laufe der Zeit das lateinische B durch Abrundung der einen Seitenwand entstanden. In der hier vorliegenden Inschrift ist dem „Cerber" ein ähnliches B gegeben, was von Einigen bisher irrig als H betrachtet ward.

*) Dass der Kroate und Wende, wenn er von sich selbst spricht, anstatt des Nominativs „ja" (ich) den Dativ „mené" oder Accusativ „menia" gebraucht, ist bekannt.

Digitized by Google

LII.

Standbild des Apollo.

(Tab. X, No. 52.)

Aus des Gori: Antiquitates Etruscae, Tab. V, No. 6 entnehme ich die Abbildung dieser Statue eines nackten Apollo, mit belorbeertem Haupte und Halsschmuck. Die an der Hüfte gestützte rechte Hand zeigt einen Theil des auf dem Arme ruhenden Kleides; eine zierliche Fussbekleidung von den Waden herab, lässt die Fusszehen bloss; der oberhalb mit einer Spange geschmückte linke Arm ist abgebrochen. Von der Hüfte bis zum Schienbeine herab, befinden sich zwei Schriftzeilen. Einige der Buchstaben sind zwar schon verletzt, jedoch an der zurückgebliebenen Spur noch kennbar und leicht zu ergänzen, was denn auch durch mich geschehen ist. Die Schrift ist zu lesen:

1. Im Original.

Mi wělerěsacz w bělopěwe; pariti moi
fasti; radowěri mych ročeč očeá cěla.

2. Russisch modern.

Превозмоси меня похвалами; чти мои законы;
вѣрь охотно въ мои непреложные оракулы.

3. Polnisch.

Wychwalaj mię w pięknym śpiewie; uczci moje prawa;
dowierzaj chętnie niezchybnym moim wyroczniom.

4. Französisch.

Chantez mes louanges; élevez mes lois;
croyez à la vérité de mes oracles.

5. Deutsch.

Lobpreise mich im Hochgesang; erhebe meine Gesetze;
gern glaub' an meine unfehlbaren Orakelsprüche.

Digitized by Google

LIII und LIV.
Hund, Greif und Chimaera.

(Tab. X, No. 53, 54.)

Die Inschrift, welche ich hier erkläre, befindet sich gleichzeitig an einem Hunde, Greife und einer Chimaera. Sie ist längst allen Archäologen bekannt, ohne richtig gelesen zu sein. Am Hunde befindet sich dieselbe an ihrer gebührenden Stelle; ich besitze jedoch keine Zeichnung dieses Hundes, dessen Janssen im Museo Lugduno-batavi, pag. 24, ad No. 34 nur erwähnt, als im Museo Coltellinii befindlich. Andere über diesen Hund sprechende Werke stehen mir heute nicht zu Gebote; worauf es hier übrigens auch weiter nicht ankommt. Dagegen gebe ich auf meiner zehnten Tafel die Abbildung sowohl des Greifs, als auch der Chimaera; beide mit einer und derselben Inschrift, wie am vorerwähnten Hunde. Die Abbildung des Greifs, der im Jahre 1720 bei Cortona gefunden ward und jetzt im Leydenschen Museo aufbewahrt wird, entnehme ich aus Bonarotti's Anmerkungen zum Dempster; desgleichen aus dem Museo Etrusco des Gori und dessen Antiquitates etruscae, Tab. XXXIII, No. 4, die rektifizirte über dem Greif gesetzte Inschrift hingegen nach Janssen, der solche nach dem in Händen habenden Original kopirte. Die Abbildung der Chimaera dagegen entnahm ich aus Winkelmann's Werken. Dieselbe befindet sich auch im Dempster Tab. XXII und in Gori's Antiquitates etc. Tab. XXXIII, No. 5. — Ich erinnere daran, dass auch unter den obotritischen Götzen zu Neu-Strelitz eine Chimaera als Czernibog vorkommt. Die hier vorliegende Inschrift am Hunde, Greif und Chimaera ist zu lesen:

1. *Im Original:* Ty nal Kobil.
2. *Russisch:* Ты нашъ Кобёлъ.
3. *Polnisch:* Ty nasz kądel.
4. *Lateinisch:* Tu es canis-custos noster.
5. *Französisch:* Tu es notre chien-garde.
6. *Deutsch:* Du bist unser Rüde — nehmlich: Wächterhund.

Digitized by Google

LV.

Menschen und Thiere.

(Tab. X, No. 55.)

In Dempster's: de Etruria Regali, liber III, tab. LXXVII und LXXVIII ist eine grosse silberne Vase mit zweien Henkeln, nebst der Schüssel dazu abgebildet; beide mit vielen reitenden und gehenden Personen, auch Thieren (Ochsen, Schweinen etc.), so wie Hirten mit Hunden, geziert. Ob es eine Jagd oder andre ländliche Ansicht vorstellen soll? lasse ich unentschieden; kann jedoch das Bildniss, wegen seines grössern Umfangs und dem Zwecke dieser Abhandlung nicht entsprechend, hier nicht wiedergeben; halte mich also bloss an die kurze Inschrift, die einen zweimaligen Angstschrei der durch die Menschen verfolgten Thiere enthält. Die Thiere rufen nehmlich im reinpolnischen Dialekte dem Menschen zu:

Polykasz nas! polykasz nas!

1. Russisch.

Пожомѣешь насъ: пожомѣешь насъ!

2. Lateinisch.

Devoras nos! devoras nos!

3. Französisch.

Tu nous dévores! Tu nous dévores!

4. Deutsch.

Du verschlingst uns! du verschlingst uns!

Unrecht haben die Thiere wohl nicht. Ereignet sich's einmal, dass ein hungriger Wolf oder Tiger in der Wüste einen Menschen überfällt und zerreisst, so erheben die öffentlichen Blätter hierüber ein Zetergeschrei von Ort zu Ort. Werden aber hunderttausende Leipziger Lerchen aus der Luft, während ihres dem Schöpfer darbringenden Lobgesanges, herabgeschossen; tausende armer Hasen zu Tode gehetzt; Ochsen, die unsre Aecker mühsam und redlich pflügend uns das Brod gaben, aus Dankbarkeit geschlachtet, — so lassen wir es uns gut schmekken, trinken wohl auch, der bessern Verdauung wegen, ein Glas Hungaricum dazu. Wer mag es also wohl den armen verfolgten Thieren verargen; wenn sie aus diesem Vasenbilde dem Menschen, ihrem unversöhnlichen Vertilger, schreiend zurufen:

Polykasz nas! polykasz nas!

Digitized by Google

LVI.

Grabschrift.

(Tab. X, No. 56.)

Diese, aus Einem Worte nur bestehende Grabschrift, gibt Janssen auf seiner zweiten Tafel, No. 22. Es soll dieselbe sich auf einem schlichten Aschenbehälter aus Kalkstein befinden, der 24 Zoll hoch und 41 Zoll breit, auf dem Monte Alcinio gefunden ward. Ich lese: Czajnéi; *polnisch:* Nadźiei; *russisch:* Чáяніе; *lateinisch:* Spei; *französisch:* à l'Espérance; *deutsch:* der Hoffnung. Zwar heisst im Russischen die Hoffnung gewöhnlich: Надéжда; indessen ist die synonyme Bezeichnung: Чáяніе ebenfalls gebräuchlich, und bedeutet: Hoffnung, Erwartung, Vermuthung. Wollte man dieses Wort der Grabschrift; Czajnéj, in zwei Hälften: czai néi theilen, so würde es heissen: Erwarte sie; also etwa ein Zuruf sein, den eine zurückgebliebene liebende Gattin den Gebeinen ihres dahingeschiedenen Gatten, dem sie bald zu folgen glaubte, nachgesandt hatte.

Druck von F. A. Brockhaus in Leipzig.

Digitized by Google

This is a reproduction of a book published before 1923 or a book otherwise in the public domain. This book may have occasional imperfections such as missing or blurred pages, poor pictures, errant marks, etc. that were either part of the original artifact, or were introduced by the scanning process. We believe this work is culturally important, and despite the imperfections, have elected to bring it back into print as part of our continuing commitment to the preservation of printed works worldwide. We appreciate your understanding of the imperfections in the preservation process, and hope you enjoy this valuable book.

Глагољица

Јернеј Копитар: Глагољица је сербско писмо
Библиографски подаци
Наслов:
Glagolita Clozianus: id est, Codicis Glagolitici inter suos facile antiquissimi, ... [leipsanon]... servatum in bibliotheca Illmi. Comitis Paridis Cloz Tridentini
Аутори: Saint John Chrysostom, Bartholomäus Kopitar
Издавач: Prostat apud Carolum Gerold bibliopolam., 1836 ,Vindibonae - Viena

GLAGOLITA
CLOZIANUS

ID EST

CODICIS GLAGOLITICI INTER SUOS FACILE ANTIQUISSIM,

OLIM,

DUM INTEGER ERAT VEGLAE IN THESAURO FRANGEPANIANO, HABITI PRO S. HIERONYMI HELIS CROATICIS,

SUPPARISQUE AD MINIMUM EXARATO A ·MLVII· CYRILLIANO OSTROMIRI NOVOGRADENSIS,

AELΨANON FOLIORUM ·XII· MEMBRANEORUM, SERVATUM IN BIBLIOTHECA

ILL^RI COMITIS PARIDIS CLOZ TRIDENTINI.

LITTERIS NOSTRIS CYRILLICIS TRANSCRIPTUM, ADPLURIMIS DE ALPHABETI GLAGOLITICI REMOTIORI ANTIQUITATE ET LITTERARIA SLAVICA A.D. DCCCXLI PRIMUM COEPTA IN PANNONIA PROLATORIBUS HISTORICIS ET PHILOLOGICIS, MONUMENTIS ITEM EJUSDEM DIALECTI CARANTANICAE SECULI ·X· ROMANORUM REPERTIS, ITEMQUE SPECIMINIBUS SLAVICARUM CIS DANUBIUM DIALECTORUM AB A. MLVII AD MDCCCXXV·, CALENDARIO SLAVICO A. MLVII· ALIISQUE SPARSIS; ADJUNCTO GRAECO GLAGOLITAE ARCHAEOTYPO ΠΡΟΣΕΥΧΗΣΘΩ, LATINAQUE SLAVICORUM ORDINUM INTERPRETATIONE, LIBRORUM VARIUM SLAVICORUM VERSIONIBUS RITUS ECCLESIASTICAE ORTUS GRAMMATICA ET LEXICO ILLUSTRATUM AUCTORE ET QUALICUMQUE HUMI EDITORIBUS AD STUDIUM ET PROFECTUM PROCURATAM HONORIS ET GRATI ANIMI CAUSA, QUOD IN QUINQUERREMIUM TRACTATIONE BENEVOLUMQUE SIBI CONSILIA CONCREDIDIT,

ILL^MO COMITI PARIDI CLOZ TRIDENTINO

FELICI CODICIS DOMINO

DEDICAVIT

Bartholomaeus Kopitar,

AUGUSTISSIMO AUSTRIACO IMPERATORI A BIBLIOTHECAE PALATINAE CUSTODIA.

S. Paulus apostolus ad Romanos XIV, 11:

ΚΑΙ ΠΑΣΑ ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΕΤΑΙ ΤΩΙ ΘΕΩΙ.

ET OMNIS LINGUA CONFITEBITUR DEO.

Ⱄⱏ·ꙁⱒⰰⰻ·ꙁ ⰶⰾⱁⰿ·ꙁⱏⰻ·ꙁ Ⱋⱒⱏⰲⱁⱏⰰⱒⰸ·ꙁⱒⰴ Ⱍⱏⱏⰵ. Glagolita Clozianus.

и пасѣкы мужикы имєютъ рѣи. Idem Glagolita Clozianus transcriptus cyrillice.

и пасѣкы дѣлѧкы имєютъ кѣи. Cod. Bibl. Caes. bulg. Dragomiri.

и пасѣкы дѣлѧкы имєютъ кѣи. Cod. Bibl. Caes. serb. chart. Cl.

и пасѣкы дѣлѧкы имєютъ рѣи. Editio princeps, Ostrog. 1580.

и всякы пчелы имєютъ ѣтвы. Editio vulgata (1816).

CUM TABULIS AENEIS DUABUS.

VINDOBONAE,

PROSTAT APUD CAROLUM GEROLD BIBLIOPOLAM.

MDCCCXXXVI.

4. Specimen vol. Solarum.

3. Specimen vol. Planetarum.

2. Specimen vol. Stellarum fixarum.

1. Specimen vol. Orbium.

5. B. antiqua Regiomont.

Utinamque ille extaret integer! Sed p. 3. v. abrumpitur mutilus, deperditis heu foliis hujus quaterni intermediis quattuor, continuationem finemque gratissimae interpolationis, et initium genuini S. Chrysostomi sermonis complexis.

XI.

FRUCTUS EX EDITIONE HUJUS CODICIS.

Praecipuus igitur fructus ex hoc codice publici juris facto continget linguae nostrae veteris et sacrae studiosis; nonnullus tamen et bibliorum collatoribus, utpote cum citentur loci biblici complures, quos juverit cum recepto hodie Slavicae versionis textu, a Russis relicto, contendere. At linguae maxime, ut diximus, studiosi omnes habent quod triumphent de hoc codice tam inserto e tenebris prodeunte. Ut enim taceamus vocum formas ubique vetustissimas, sunt etiam quae primo ex hoc codice innotescant, nec auditae nec lectae antea cuiquam. Talis est:

Passim ѣаѣъ, respondens gr. φησί, lat. inquit, ait: imo l. 281 ѣаѣъ, servato adhuc ъ tertiae personae, ѣѣѣѣ?

Lin. 15. ѣѣѣѣ

ipse Dobrovius (v. Slovanka A. 1814, I. 72); nec nisi cavillans (ut erat ingenio luxuriante animoque victae causae succurrere gestiente) postremo maluit in eremos et latibula nescio cujus veteris, nondumque commixtae dialecti serbo-bulgaro-macedonicae secedere (v. illius Cyrillum et Methodium, 1823, p. 131—133).

Poterat ille quidem jure abnuere propositam a Russo Kalajdoviч (in: Joanne Bulgariae exarcho, Mosquae 1824) dialectum moravicam: sed aeque debebat nimis bene fundatam primam suam sententiam de pannoniorum Slavorum primatu aut servare, aut melioribus ipse argumentis evertere. Id quod nec fecit, nec puto potuisset facere. Nam ut taceamus, hodiernam sesquimillionis reliquiarum Pannoniae et Norici Slavorum dialectum, per varios casus, perque tot discrimina rerum, tamen hoc ipso adhuc die propius abesse a lingua sacra, quam aut reliquorum Pseudo-Illyriorum aut ipsorum Bulgarorum pessime a Dobrovio Illyriis accensitorum; atque Illyrii quidem seu Serbi et Croatae S. Cyrilli tempore nondum ab adriatici maris ora in interiorem Moesiam se diffuderant, (nam Belgrad quod hodie caput est Serbiae, eo tempore castrum erat Bulgarorum): ipsi autem Bulgari, Moesiae et Thraciae indigenis ex aequo, ut videtur, permixti, slavicam suam dialectum, primitus, quantum ex certis adhuc signis licet colligere, Serbicâ et Croaticâ longe propiorem Carantanicae aut Pannonicae, ni jam prius, ex eo saltim tempore adeo immutarunt, ut ipsa omnium slavicarum una repraesentet speciem linguae, qualem Europaei langue romane vocant, aut potius reipsa, non verbis similem tali linguae mixtae, utpote quae lexicon suae linguae maxima ex parte retinuerit, grammaticam autem sequatur Albanorum et Valachorum. Ac haec quidem rei peritis nos persuasisse confidimus in alio opusculo. Hic autem pannonietatem (liceat sic appellare pannonicam originem patriamque) linguae Slavorum sacrae quilibet agnoscet, qui consideret, vocabula sacra Slavorum:

цр҃кꙑ Kirche, олтарь Altar, хрьстъ et хрьстити (recentius кр҃стъ et кр҃стити) Christ et christen, постъ Faste, попъ phaph, пѣклъ et пѣкло a pĕch Alemannis sec. IX pro inferno usitato; срѣда (medium) pro die mercurii cum Germanis, quibus est Mittwoch; цѣсарь francica medii aevi pronuntiatione Caesaris; itidemque оцьтъ acetum, aliaque id genus plane non potuisse proficisci nisi a populo Germanis et Italis vicinissimo, ab iisque primitus christianismum edocto. Atqui hoc nonnisi in Slavos Norici et Pannoniae (sive eos malis medii illius aevi vocabulo universim Carantanos appellare) quadrat, dudum Christianos uno pluribusve ante Methodium seculis. Unde enim tuo Bulgaro-Serbo-Macedoni talia, sive materia, sive sono germanicissima?

Potius ille graeca vocabula haberet, qualia plurima immigrarunt in libros sacros Slavorum, posteaquam coepta in Pannonia a Pannoniensis ecclesiae per 30 annos Archiepiscopo S. Methodio sub ipsorum Romanorum Pontificum auspicio liturgia Slavica, ex hac prima sua et patria sede per Hungarorum irruptionem et vastitatem [1]) exul et extorris, ambabus ulnis excepta ab Illyriis et Moesiae Bulgaris, et mox a Russis, etsi peregre, inter propinquos tamen et cognatos laetissime et latissime effloruit.

XIII.

LINGUAE SACRAE VARIETAS.

Solent enim omnes linguae, praesertim quae sint per vastius diffusae spatium, in dialectos abire. Imo et unius ejusdemque dialecti praesertim vivae aut vel semivivae codices, diversis temporibus aut locis descripti variare, et e vernacula inscii librarii vel inviti lingua sensim complura adsciscere. Quid quod etiam de industria jussuque superiorum vocabula subobscura mutantur magis obviis? Id quod e. g. disertis verbis narrat sibi mandatum Joannes clericus Russus, qui Izbornikum A. 1073 descripsit.

Haec omnia si perpendamus, facile judicabimus, deesse adhuc genuinos nobis codices primos, ipsius S. Methodii aetate A. 870—900 in ipsa Pannonia scriptos; nec tamen eos desperandos, quippe cum alii ejusdem aevi graeci latinique plurimi aetatem tulerint. Ipse ego, cum legissem, Gallis A. 1800 callide, ut quidem putabat direptus Salisburgensis bibliothecarius, fuisse traditum, germanici latinive loco co-

1) Cf. literas episcoporum Bavariae ad Joh. IX., a. 900: „Ita, ut in tota Pannonia, nostra maxima provincia, tantum una non appareat ecclesia; prout ipsi episcopi vobis enarrare possunt, quantos dies transierint (Roma pergentes per Pannoniam in Moraviam), et totam terram viderint desolatam."

dicem russicum, ratus fuisse illum fortasse codicem methodianum, adlatum e Pannonia a remeante presbytero Salisburgensi pro corpore delicti etc., non quievi, donec expiscarer, Monachii nunc servatum. Sed erat ille revera codex russicus, isque sat recens.

Proximi ab his methodianis sunt codices, quos Methodii discipuli et successores in Bulgaris aut novos conscripsere, aut e primis descripsere; qualem hunc ipsum, quem edimus, Clozianum putamus esse, sive is e cyrillico bulgarico sit glagolitice transscriptus (ut Dobrovius pertendisset), sive eum malis cum coaevis et hodiernis Dobrovii in hac re scilicet una adversariis (Dobnero, Durichio, Altero, Vostokovio nobisque ipsis) primitus literis glagoliticis exaratum. Nam apud Bulgaros utrumque characterem simul viguisse omnia clamant: primo codex Assemani glagoliticus, in quo subscriptio et alia plura literis cyrillianis sunt exarata (vide in ipso nostro ex eo codice specimine inscriptiones cyrillicas pictae initialis V, Jesum Christum et Caecum indicantes). Subscriptio monstrat, codicem scriptum esse in Macedonia.

Clamat codex deinde Evangeliorum vetustissimus Remensis ecclesiae, quem olim Galliae reges inaugurandi prensabant jurantes, le Texte du Sacre dictus, complexusque quattuor evangelia Slavica lingua, charactere utroque, cum cyrilliano tum glagolitico, conscripta. Remense illud cimelium, (heu civili Gallorum 1792 tumultu cum aliis ei furori invisis combustum), Alterus putabat 1204 e praeda captae Constantinopoleos in Galliam reportatum, Dobrovius contra ex dono Helenae Serbiae reginae circa A. 1250; e pura puta conjectura uterque. Eodem fere jure quis dicat, fuisse codicem a S. Methodio ipso adornatum Romamque destinatum ad confundendos „slavicae linguae calumniatores"; delatum postea nescio quo casu Remos. Ponamus enim, allatum seu 1204 seu 1250, ecquis credet, Capitulum Remensis ecclesiae codicem recentem et coaevum tam solemni usui destinasse, cum tot aliis antiquioribus et ornatioribus abundaret? Utinam nobis existat Gallus aliquis Peignot, qui in patriis chartulariis exquirat, si pote, historiam nunc combusti, olim certe famigeratissimi cimelii et a compluribus memorati!

Clamat tertio folium Parisino codici insertum, ex quo Maurini alphabetum bulgaricum ediderunt, nosque hic Tab. I. integrum damus. Codex non male bulgaricum vocat „abecenarium," quod, ut vides, est glagoliticum.

Quarto clamat codex psalterii sec. XI bulgaricus, thesaurus doctissimi Eugenii Kieviensis metropolitae, in quo plus uno loco singulae literae initiales glagoliticae praecedunt reliquas cyrillianas, e. g. ps. 97: vox Вѣспоите habet В initialem florentem glagoliticam; cant. Is. 26, 9: Изношти, ibidem glagoliticam И; cant. Ann. 1 Reg. 2, 1: ОУтвердиса glagoliticam initialem ОУ etc.

Clamat demum quinto cod. sec. XI. Suprasliensis in provincia Bialystok monasterii uniti, descriptus in doctissimi P. Köppen Библіографическія листы p. 189 et 533. Habet is codex inter cyrillianas literas passim pro а Ostromiriani codicis post consonas glagoliticam figuram Nro. 33. Facile credas, nos nil intentatum reliquisse, ut ex illo vetustissimo codice, qui et nostrorum quattuor sermonum tres integros continet, horum apographum nancisceremur; sed frustra fuere omnia. Putes, codicem, sive furto, sive alia fraude subductum.

Ut adeo, (non, ut vult Dobrovius, jam ab initio pro solis Glagolitis et ab iis ipsis per piam fraudem excogitatum sit, sed) post trecentos demum annos casu potius, rerumque vicibus postremo remanserit quasi proprium et hereditarium ritui latino alphabetum glagoliticum, olim bulgaricum dictum, et communi passim jure cum cyrilliano cis Danubium dominatum.

Quid si quis dicat, glagoliticum alphabetum etiamsi non ab ipso S. Hieronymo, at ab alio quocumque demum, fuisse inventum jam ante S. Cyrillum, sed nondum adhibitum ad sacra, quae Slavi per Macedoniam Graecis Latinisque indigenis permixti nondum sua, sed indigenarum, quam aeque callebant, lingua celebrabant; prout hodieque faciunt Albani, et, quos Zinzaros vocant, Valachi in iisdem plane locis et terris; Cyrillum autem et Methodium fratres, Slavorum linguam Pannonicae suae dioeceseos vernaculam adhibuisse etiam ad sacra, eamque scripsisse commodiore sibi, utpote Graecis, charactere graeco, assumtis e veteriore glagolitico, ignoti, ut in re veteri, auctoris, nonnullis signis sonorum Slavis propriorum? Aut quid si ipse postea Methodius, ad vitandam graecizantis alphabeti Cyrilliani inter Latinos invidiam, glagolitici auctor exstiterit? Vides, hanc poste-

riorem hypothesin nostram multum differre a Dobneriana, quam Dobrovius cum aliis (Cyrill. et Method. p. 52) exagitat, argute magis quam vere.

Si porro quis objiciat, fingi haec, nec probari ullo argumento historico, illi nos respondebimus, aeque fictam plane esse Dobrovii de origine alphabeti glagolitici hypothesim, contraque dicentem Illyriorum communi plurium seculorum traditioni, et (quod caput rei est) nunc emergentibus tribus quatuorve codd. glagoliticis longe antiquissimis convictam falsi, saltem quoad sec. XIII — XIV!

Admonuitque nos hoc loco Ill. Comes C. O. Castillionaeus μυστηριώδους Aethici, (sive tu Ethicum malis rectius scribere) Histrorum philosophi, de quo ejusque literis citat Hieronymi locum Hrabanus Maurus, in ipsius S. Hieronymi opp. hodie non exstantem. Quid si Ethicus iste, cui etiam orbis descriptio quarti ad summum seculi tribuitur, et Slavicarum literarum ante Cyrillum auctor exstiterit: cum illoque memoratus ab Hrabano presbyter Hieronymus ansam dederit alphabeti S. Hieronymo tribuendi? Minime nos doctum in historia fastidium ignoramus quorumdam hominum, excolantium culicem, camelum autem glutientium. Illos rogamus, ut nobis origines demonstrent literarum copticarum aut gothicarum; quas cum non possint negare dato tempore exstitisse, earum tamen initii testem idoneum quique vero critico satisfaciat, nullum possunt adducere. Idem illis accidit quoad primum Slavorum in Pannoniam et Moesiam, Illyricumque adventum. Jure in illos quadrat Hamleti Shakespeariani effatum, multa fieri et in coelo et in terra, quorum nullum in nostris libris vestigium.

Nos vero iterum iterumque rei existentis probabilem originem malumus conjectare, quam sine justa causa, imo sine justa suspicione imposturae accusare clericum Nicolaum Arbensem, diserte scribentem, se psalterium suum A. 1222 descripsisse e vetustiori, exarato sub Theodoro ultimo Salonitano Archiepiscopo; (quod si fuisset, ut sine causa fingit Dobrovius, cyrillianis literis exaratum, nae ipse Nicolaus, qui tot descriptionis suae adjuncta enarrat, et hoc ipsum narrasset).

Quidquid sit, hoc certe confidimus nos probasse, alphabetum glagoliticum, si non antiquius, ad minimum aequale esse cyrilliano; olimque cis Danubium apud Slavos utriusque ritus ex aequo fuisse dominatum; nec nisi seculo demum XIII exeunte latini ritus Glagolitis quasi in proprium cessisse; quamquam mulctatum ex parte et refictum, (prout e. g. Russis accidit sub Petro I de alphabeto ecclesiastico).

Sed ad codicum Slavicorum genera redeamus. Post Bulgaricos et temporis et loci natura tertii essent Serborum et Croatarum codices sacri. Sed eorum antiquissimi aut periere, aut (quod malimus credere) adhuc latent ubicumque demum in tenebris, sicut noster Clozianus latuit per secula! Quare etiam atque etiam hortamur Slavicae gloriae studiosos populares, ut conentur in apricum proferre, qui aetatem tulerint, literarios hujusmodi thesauros, Ill. comitis Paridis Cloz nobile et славно imitantes exemplum. Vetustissimus, qui hucusque innotuit, (ed. Mosquae 1824. Basilii M. ἑξάμερον slavice versum in monte Atho ab Joanne Bulgariae, ut ait, exarcho), Serborum codex cyrillianus, est scriptus A. 1263; ergo annis 41 recentior Nicolai Arbensis psalterio A. 1222! Isque adeo est similis et vix non idem quoad dialectum omnibus recentioribus, adeoque diversus a bulgaricis, et ipsis Russorum codicibus, ut proprium plane genus constituat, proximum recentioribus, quos Dobrovius solos norat, Glagolitarum codicibus. Semper et ille et hi ı habent pro Bulgarorum et Russorum ѧ, et оу pro ѫ, tanta constantia, ut non possis non habere pro dialecto propria. Sed exspectandi sunt codices sec. X — XI ad ferendum justum plenumque hac de re judicium.

Dum igitur e tenebris emergant codices Serborum et Croatarum seculi X — XI, nos recentioribus illorum codicibus hucusque solis notis, non injuria praeponemus Russorum codices, quorum plures medium sec. XI attingunt; quale est Ostromiri Evangelium 1057, aut Svjatoslai Izbornik 1073 etc. Minime tamen diffitebimur, nos Serbicis Croaticisque codicibus, etiamsi recentioribus, vix praeferre russicos, quippe quos notum est, ipsisque codicibus testatum, jam primis illis temporibus, e. g. in Izbornik A. 1073 probasse прѣмѣноу сътворити рѣчи, инако набъдаште тождьство разоумъ. иго (mutationem facere verborum, modo attendentes identitatem sensuum ejus). Etiamsi demus, Serbos eadem sibi permisisse, haec tamen mutatio apud illos minus frequens et debebat et poterat esse, utpote familiariores linguae sacrae vicinos.

Заблуда о глагољици

У намери да нас окарактеришу као дивљаке, нордијска школа нам је упорно пласирала причу о касном описмењавању Словена. Наводно је описмењавање Словена (Срба) почело средином деветог века и ту мисију су покренула два брата, родом из Солуна, Ћирило и Методије (Κύριλλος και Μεθόδιος).

Прави разлог њиховог деловања на овим просторима је више био политичке природе. Наиме, средином деветог века је дошло до политичких сукоба између две силе које су већ тада имале различите друштвене идеологије, другачије црквено уређење и погледе на Хришћанство. Сукобили су се исток и запад, Ромеја (Византија) и Германи, а разлог су били Словени на овим просторима. И једни и други су имали потребу да доминирају над Словенима који су због своје многобројности били битан фактор на Балкану и шире. Византија, већ поприлично ослабљена, није имала намеру да улази у отворене оружане сукобе са све продорнијим Германима. Знајући да Словени не желе да слушају проповедање ни на грчком ни на латинском језику, Византија се одлучила да спроведе своју идеју о проповедању хришћанства на словенском (српском) језику који би сви разумели и јединственим словенским писмом. На тај начин би мисионари својим проповедањем проширили утицај Византије.

За овај задатак су одабрана браћа Ћирило и Методије који су већ имали искуства у проповедању по јужним крајевима Русије, у не баш успешном покушају сузбијања јудаизма. Припремајући се за мисионарску акцију, Ћирило је саставио глагољицу, узимајући за основу овог писма језик Словена који се говорио у Солуну и околини, а знаковне ознаке из грчке брзописне азбуке. Ускоро су и прве црквене књиге у моравској и панонији биле на глагољици, а потом се глагољица проширила и по "западном Илирику" тј. подручју данашње Хрватске, где се и најдуже задржала. И поред великог труда и мисионарског рада свештених лица, глагољица није заживела. Наводно је Климент, један од Ћирилових ученика, усавршио глагољицу (опет по узору на "свечано" грчко писмо) и назвао га ћирилицом... Намеће се питање, одакле онда у тој ћирилици 22 знака из Винчанског писма? Зар није логичније објашњење да је већ постојало писмо у Словена, које је додатно прилагођено и као такво било савршеније решење? Уосталом, свесни смо чињенице да се језик, а и писмо кроз време непрестано мењају и усавршавају. Сви ми знамо да је и Вук Караџић био један од реформатора језика и писма, али то не значи да смо пре њега били мутави и неписмени. Чак шта више, примећујемо и неке, мање недостатке везане за његову реформу и ако је и језик и писмо у принципу довео до савршенства!

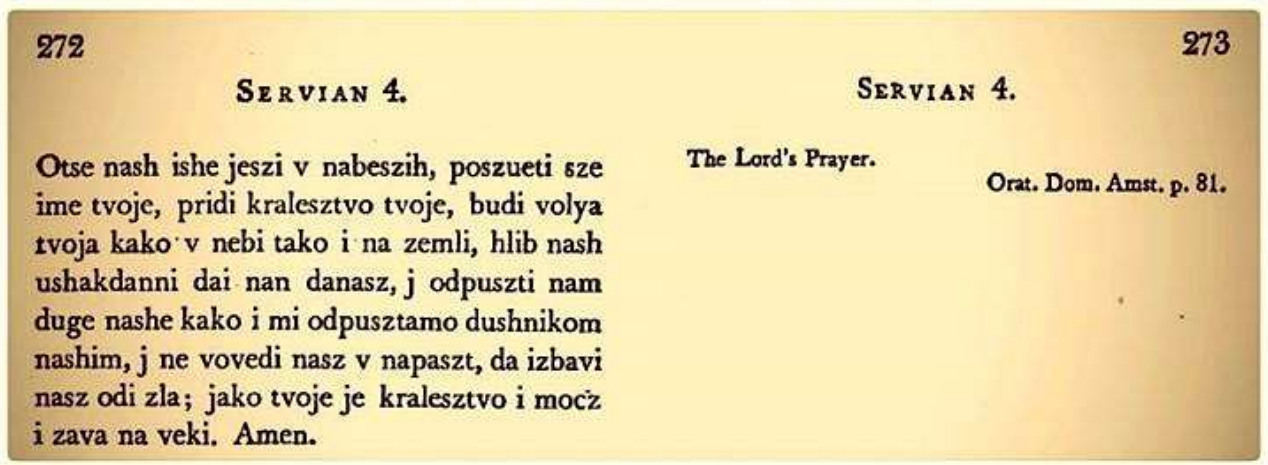

272

SERVIAN 4.

Otse nash ishe jeszi v nabeszih, poszueti sze ime tvoje, pridi kralesztvo tvoje, budi volya tvoja kako v nebi tako i na zemli, hlib nash ushakdanni dai nan danasz, j odpuszti nam duge nashe kako i mi odpusztamo dushnikom nashim, j ne vovedi nasz v napaszt, da izbavi nasz odi zla; jako tvoje je kralesztvo i mocz i zava na veki. Amen.

273

SERVIAN 4.

The Lord's Prayer.

Orat. Dom. Amst. p. 81.

Alphabets

Russe Moderne.			Russe Ancien.			Runique		Allemand.	
А А а	Азъ	Анъ	Az.	а҆́зъ	а҆	ᛅ	A	𝔄	a
Б Б б	Буки	Банъ	Buki.	бꙋ́ки	б	ᛒ	B	𝔅	b
В В в	Вѣд	Вінъ	Vadi.	вѣ́ди	в	ᚠ	C	𝔆	c
Г Г г	Глаголь	Ганъ	Glagol.	глаго́ль	г	ᛏ	D	𝔇	d
Д Д д	Добро	Донъ	Dobro.	добро̀	д	ᚾ	E	𝔈	e
Е Е е	Есть	Енъ	Iest.	є҆́сть	є҆ є	ᚴ	F	𝔉	f
Ж Ж ж	Живѣте	Жанъ	Schiviet.	живѣ́те	ж	ᚴ	G	𝔊	g
S S s	Sѣло		Zelo.	ѕѣлѡ̀	ѕ	ᚼ	H	ℌ	h
З З з	Земля	Зенъ	Zemla.	земля̀	з	ᛁ	I	𝔍	i
И И и	Иже	Хе	Ische.	и҆́же	и	ᚾ	K	𝔎	k
І І і і	Інъ		I.		і҆ ї	ᛁ	L	𝔏	l
К К к	Како	Канъ	Kako.	ка́кѡ	к	ᛘ	M	𝔐	m
Л Л л	Люди	Ласъ	Liudi.	лю́ди	л	ᚾ	N	𝔑	n
М М м	Мыслѣте	Манъ	Missal.	мыслѣ́те	м	ᛁ	O	𝔒	o
Н Н н	Нашъ	Наръ	Nasch.	на́шъ	н	ᛒ	P	𝔓	p
О О о	Онъ		On.	о҆́нъ	о	ᛘ	Q	𝔔	q
П П п	Покои	Паръ	Pocoi.	покои	п	ᚱ	R	ℜ	r
Р Р р	Рцы	Рае	Rtzi.	рцы̀	р	ᛁ	S	𝔖	ſs
С С с	Слово	Санъ	Slovo.	сло́во	с	ᛒ	T	𝔗	t
Т Т т	Твердо	Таръ	Tverda.	тве́рдо	т	ᛒ	V	𝔙	v
У У у	У у	Унъ	Ik.	и҆́къ	у ꙋ	ᚠ	W	𝔚	w
Ф Ф ф	Фертъ	Фіе	Phert.	фе́ртъ	ф	ᚱ	X	𝔛	x
Х Х х	Хѣръ	Ханъ	Cheer.	хѣ́ръ	х	ᛋ	Y	𝔜	y
Ц Ц ц	Цы	Цанъ	Tsi.	цы̀	ц	ᛏ	Z	𝔝	z
Ч Ч ч	Червь	Чинъ	Tscherf.	че́рвь	ч	ᛏ	Ꝑ	𝔓	ꝑ
Ш Ш ш	Ша	Шинъ	Scha.	ша	ш	ᚢ	Ꝟ	𝔙	ꝟ
Щ Щ щ	Ща		Schtscha.	ща	щ	ᚠ	Ꝟ	𝔙	ꝟ
Ъ Ъ ъ	Еръ		Ier.	є҆́ръ	ъ	ᚠ	Ꝟ	𝔙	ꝟ
Ы Ы ы	Еры		Ieri.	є҆ры̀	ы	ᚼ	Ꝟ	𝔙	ꝟ
Ь Ь ь	Ерь		Ieer.	є҆́рь	ь	ᚢ	Ꝟ	𝔙	ꝟ
Ѣ Ѣ ѣ	Ять		Iat.	ꙗ҆́ть	ѣ	ᛋ	Ꝟ	𝔙	ꝟ
Э Э э	Э	Хе			є				
Ю Ю ю	Ю		Ksi.	ксѝ	ѯ ю				
Я Я я	Я		Psi.	псѝ	ѱ				
Ѳ Ѳ ѳ	Ѳита	Ѳіе	Thita.	ѳита̀	ѳ				
Ѵ Ѵ ѵ	Ѵжица		Ischitze.	ижица	ѵ				

Ecriture Runique

Gaussier del. Pierre Gaussier sculp.

Alphabets.
Anciens et Modernes.

ORIGIN OF THE GLAGOLITIC ALPHABET.

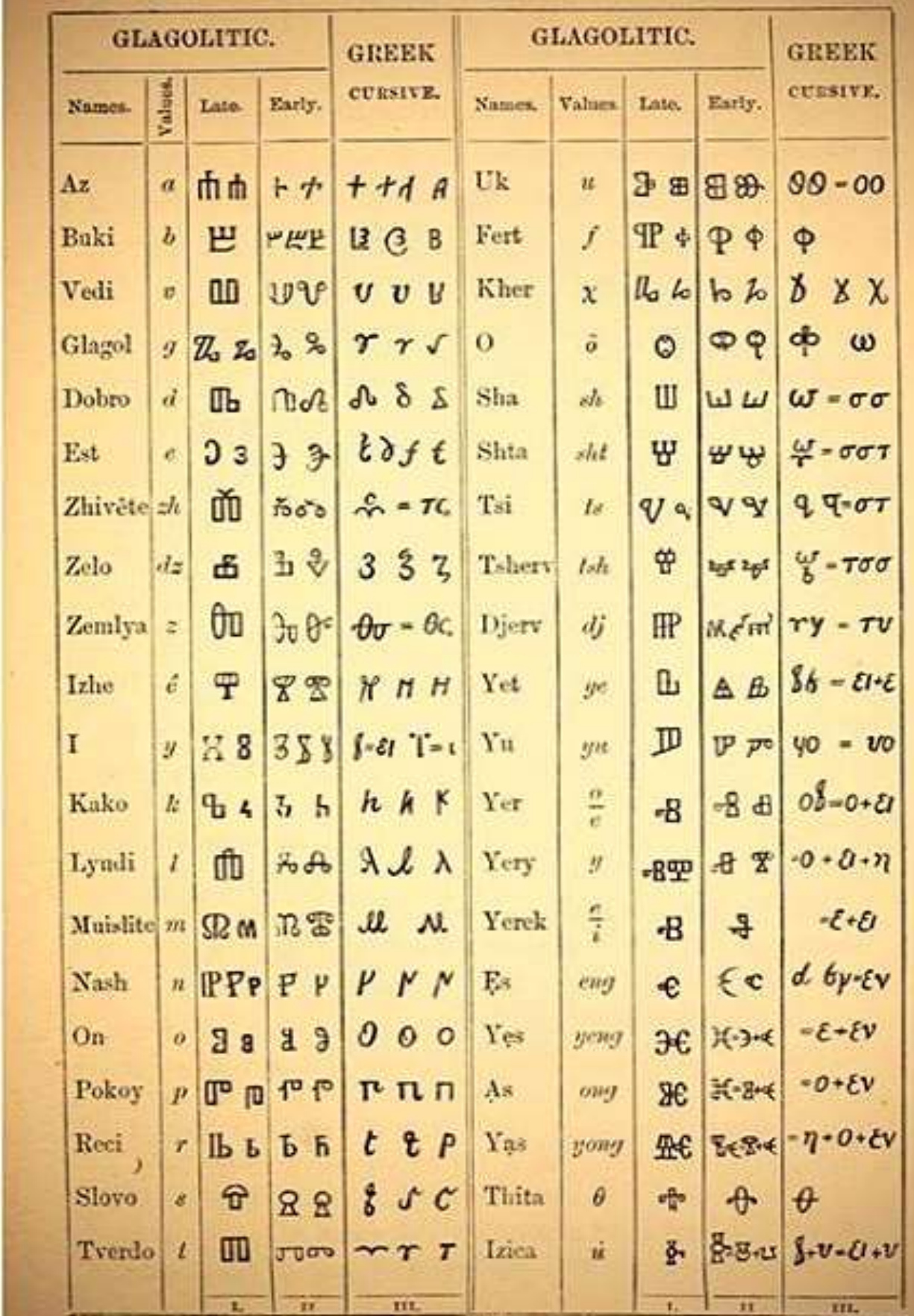

Alphabets Orientaux Modernes.

Illirien ou Hieronimite.

Figure.		Nom.		Valeur.	N
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Az	Aa	1
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Buki	Bb	2
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Vide	Vu	3
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Glagole	Gh	4
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Dobro	Dd	5
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Est	Ee	6
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Xivite	Xx	7
	[illegible]	[illegible]	Zelo	Ss	8
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Zemlia	Zz	9
	[illegible]	[illegible]	Ixe	[illegible]	10
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Ii	Ii	20
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Ye	Yy	30
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Kako	Kk	40
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Lyudi	Ll	50
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Mißile	Mm	60
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Nasc	Nn	70
[illegible]	[illegible]	[illegible]	On	Oo	80
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Pokoy	Pp	90
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Reczi	Rr	100
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Slovo	Ss	200
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Tuerdo	Tt	300
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Yk	Vu	400
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Fert	Ff	500
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Hir	Hh	600
	[illegible]	[illegible]	Ot		700
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Cha	Ch	800
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Czi	Cz	900
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Cieru	Ci	1000
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Scia	Sc	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Yer	Ye	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Yad	Ya	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Yus	Yu	

[illegible]

Servien

Fig		Nom		Valeur	N
А	а	азъ	Az	Aa	1
Б	б	буки	Buki	Bb	
В	в	вѣде	Vide	Vu	2
Г	г	глаголе	Glagole	Gh	3
Д	д	добро	Dobro	Dd	4
Е	е	есть	Jest	Ee	5
Ж	ж	живѣте	Xiujate	Xch	
Ѕ	ѕ	ѕѣло	Jalo	[illegible]	6
З	з	земли	Zemlia	Zz	7
И	и	Іи	Yi	Ii	8
Ф	ф	фита	Thita	Th	9
І	і	иже	Ixe	[illegible]	10
І	і	іота	Yota	Yy	20
К	к	како	Kako	Kk	20
Л	л	людьі	Liudi	Ll	30
М	м	мислѣте	Mialjate	Mm	40
Н	н	нашь	Nasc	Nn	50
Ѯ	ѯ	кши	Xi	Xѯ	60
О	о	онъ	On	Oo	70
П	п	покои	Pokoi	Pp	80
Ѕ	ѕ	искоѳита	Iscopita		90
Р	р	реци	Reczi	Rr	100
С	с	слово	Slovo	Ss	200
Т	т	тердо	Tuerdo	Tt	300
Ѵ	ѵ	ѵфілонь	Ypsilon	Yi	400
Ѹ	ѹ	ѹкь	Yk	Vu	400
Ф	ф	фертъ	Fert	Ff	500
Х	х	хиръ	Hir	Hh	600
Ѱ	ѱ	псі	Psi	Ps	700
Ѡ	ѡ	штъ	Ot	Oo	800
Щ	щ	ща	Scta	Sct ch	
Ц	ц	ци	Czi	Cz	900
Ч	ч	чиръ	Ceru	C	1000
Ш	ш	ша	Sca	Sc	
Ь	ь	иръ	Yer		
Ѣ	ѣ	ие, ѧ, і	Ye	Ja	
Ꙗ	ꙗ	іа	Ya	Ya	
Ѥ	ѥ	іе	Ye	Ye	
Ю	ю	іо	Yo	Yo	
Ю	ю	іе	Yu	Yu	

Аве Марія, граціа плена, доминус текум: бенедикта тоу ин мулиерибус. Етъ бенедиктоусъ фроуктусъ сентрисъ тоуи Іесоусъ. Санкта Марія матеръ Деи, ора про нобис пикаторибус нуни ет ин хора мортис ностре. Аменъ.

Alphabets,
Anciens et Modernes.

Извор. Србица	Грчко писмо	Јеврејско писмо	Како М. С. види јеврејско писмо	Црквено-словенски
А 1	Α, α (алфа) 1	א (алеф) 1	= А	А АЗЪ 1
Б 2	Β, β (бета) 2	ב (бет) 2	= Б	В ВѢДИ 2
Г 3	Γ, γ (гама) 3	ג (гимел) 3	= Г	Г ГЛАГОЛ 3
Д 4	Δ, δ (делта) 4	ד (далет) 4	= Д	Д ДОБРО 4
Е 5	Ε, ε (епсилон) 5	ה (хеи) 5	= Е	Є ЄСТЬ 5
В 6	F (дигама) 6	ו (вав) 6	= В	S ЗѢЛО 6
З 7	Ζ, ζ (зита) 7	ז (зајин) 7	= З	З ЗѢМЛЯ 7
Ъ 8	Η, η (ета/ита) 8	ח (хет) 8	= Ъ	И ИЖЄ 8
Ж 9	Θ, θ (тхета) 9	ט (тет) 9	= Ж	Θ ФИТА 9
И/Ј 10	Ι, ι (јота) 10	י (јод) 10	= И/Ј	І і 10
К 20	Κ, κ (капа) 20	כ (каф) 20	= К	К КАКО 20
Л 30	Λ, λ (ламбда) 30	ל (ламед) 30	= Л	Л ЛЮДИ 30
М 40	Μ, μ (ми) 40	מ (мем) 40	= М	М МИСЛѢТЄ 40
Н 50	Ν, ν (ни) 50	נ (нун) 50	= Н	Н НАШ 50
СТ 60	Ξ, ξ (кси) 60	ס (самех) 60	= СТ	Ѯ КСИ 60
О 70	Ο, ο (омикрон) 70	ע (ајин) 70	= О	О ОН 70
П 80	Π, π (пи) 80	פ (пе) 80	= П	П ПОКОЙ 80
Ч 90	(Грци немају Ч)	צ (цади) 90	(Јевр. немају Ч)	Ч ЧЄРВЬ 90
Р 100	Ρ, ρ (ро) 100	ק (коф) 100	ר (реиш) = Р 100	Р РЦИ 100
С 200	Σ, σ (сигма) 200	ר (реиш) 200	ש (син) = С 200	С СЛОВО 200
Т 300	Τ, τ (тау) 300	ש (шин) 300	ת (тав) = Т 300	Т ТЫЄРДО 300
У 400	Υ, υ (ипсилон) 400	ת (тав) 400	(Јевр. немају У, замењује га ו)	ОУ ОУК 400
Ф 500	Φ, φ (фи) 500	ך (хаф крајње) 500	פ (фе) = Ф 500	Ф ФЄРТ 500
Х 600	Χ, χ (хи) 600	ם (мем крајње) 600	כ (хаф) = Х 600	Х ХѢР 600
Ц 700	Ψ, ψ (пси) 700	ן (нун крајње) 700	(Јевр. немају Ц)	Ц ПСИ 700
Ш 800	Ω, ω (омега) 800	ף (фе крајње) 800	ש (шин) = Ш 800	Ѡ ОМЄГА 800
Ц 900	(Грци немају Ц)	ץ (цади крајње) 900	צ (цади) = Ц 900	Ц ЦЫ 900

Моноар: Име Славени се први пут помиње 552. Године

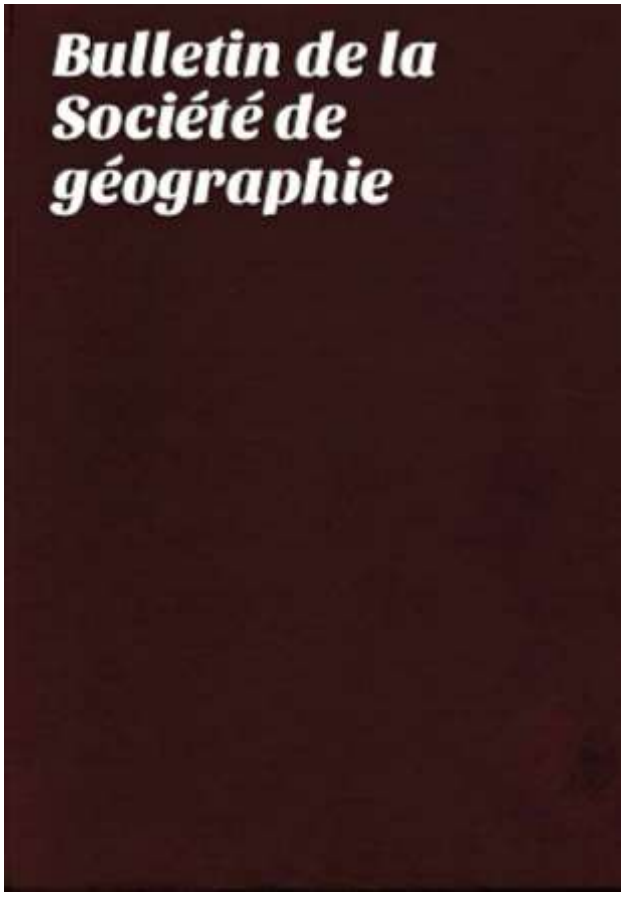

Део текста који је у фокусу: (страна 132)

»Он[1] почиње подсећањем, да се реч Славени први пут појављује 552. године из пера Јорданеса[2] и Прокопија[3]...«

Оригинални текст (фр.): (страна 132)

»Il commence par rappeler que le mot Slave apparaît pour la première fois en 552, sous la plume de Jornandès et de Procope...«

Извор (назив дела/књиге): „Bulletin De La Société De Géographie“ , Sixième série. - Tome deuxième
Страна књиге: 132
Аутор: Charles Jean Maunoir (1830-1901) & Société de géographie
Издавач: Bureau de la Société / Libraire de la Société (Arthus Bertrand)
Година издања: 1871 (julliet-décembre)
Место штампања: Paris (République française[4]: 1870-1940)
Језик: француски
Писмо: латиница

[1] Auguste Viquesnel (1803-1867): „Voyage dans la Turquie d'Europe: description physique et géologique de la Thrace“, Tome secondo (Paris: Arthus Bertrand, 1868, ст. 484).
[2] Грч. Ιορδάνης (Ιορδάνης ο Αλανός) или лат. Iordanes (Iornandes, Iordanis, или Iordanis). У његовом делу: „О пореклу и делима Гета/Гота“ (лат. De origine actibusque

Getarum, или грч. Περί της αρχής και των πράξεων των Γετών).
[3] Грч. Προκόπιος ὁ Καισαρεύς, или лат. Procopius Cæsarensis. У његовом делу: „О ратовима“ (грч. Ὑπὲρ τῶν πολέμων λόγοι, или лат. De Bellis). Дело је написано у осам књига (осма књига садржи допуне првих седам).
[4] Фр. La Troisième République.

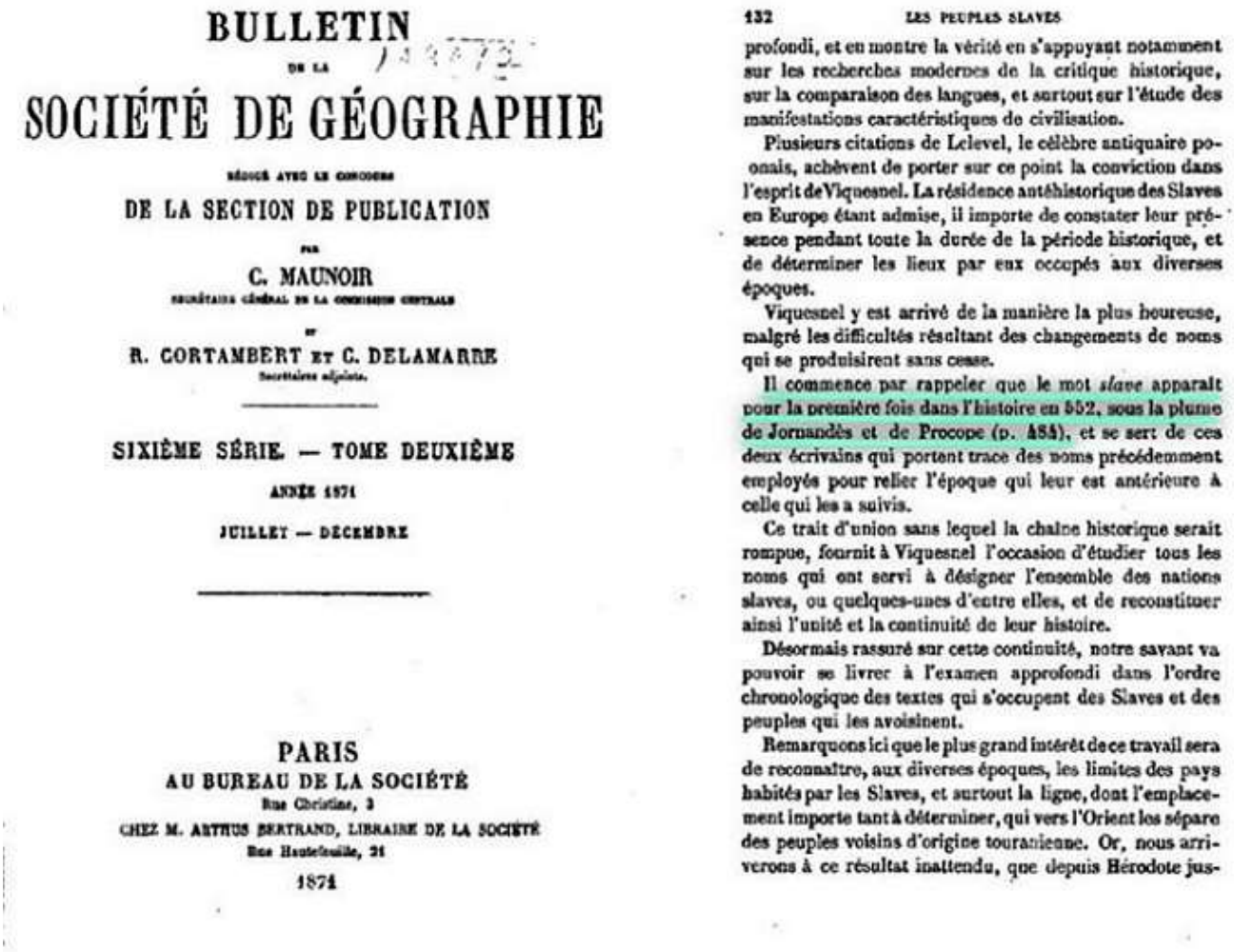

BULLETIN
DE LA
SOCIÉTÉ DE GÉOGRAPHIE

RÉDIGÉ AVEC LE CONCOURS
DE LA SECTION DE PUBLICATION
PAR
C. MAUNOIR
SECRÉTAIRE GÉNÉRAL DE LA COMMISSION CENTRALE
ET
R. CORTAMBERT ET C. DELAMARRE
Secrétaires adjoints.

SIXIÈME SÉRIE. — TOME DEUXIÈME
ANNÉE 1871
JUILLET — DÉCEMBRE

PARIS
AU BUREAU DE LA SOCIÉTÉ
Rue Christine, 3
CHEZ M. ARTHUS BERTRAND, LIBRAIRE DE LA SOCIÉTÉ
Rue Hautefeuille, 21
1871

132 LES PEUPLES SLAVES

profondi, et en montre la vérité en s'appuyant notamment sur les recherches modernes de la critique historique, sur la comparaison des langues, et surtout sur l'étude des manifestations caractéristiques de civilisation.

Plusieurs citations de Lelevel, le célèbre antiquaire polonais, achèvent de porter sur ce point la conviction dans l'esprit de Viquesnel. La résidence antéhistorique des Slaves en Europe étant admise, il importe de constater leur présence pendant toute la durée de la période historique, et de déterminer les lieux par eux occupés aux diverses époques.

Viquesnel y est arrivé de la manière la plus heureuse, malgré les difficultés résultant des changements de noms qui se produisirent sans cesse.

Il commence par rappeler que le mot *slave* apparaît pour la première fois dans l'histoire en 552, sous la plume de Jornandès et de Procope (p. 884), et se sert de ces deux écrivains qui portent trace des noms précédemment employés pour relier l'époque qui leur est antérieure à celle qui les a suivis.

Ce trait d'union sans lequel la chaîne historique serait rompue, fournit à Viquesnel l'occasion d'étudier tous les noms qui ont servi à désigner l'ensemble des nations slaves, ou quelques-unes d'entre elles, et de reconstituer ainsi l'unité et la continuité de leur histoire.

Désormais rassuré sur cette continuité, notre savant va pouvoir se livrer à l'examen approfondi dans l'ordre chronologique des textes qui s'occupent des Slaves et des peuples qui les avoisinent.

Remarquons ici que le plus grand intérêt de ce travail sera de reconnaître, aux diverses époques, les limites des pays habités par les Slaves, et surtout la ligne, dont l'emplacement importe tant à déterminer, qui vers l'Orient les sépare des peuples voisins d'origine touranienne. Or, nous arriverons à ce résultat inattendu, que depuis Hérodote jus-

The Germania of Tacitus

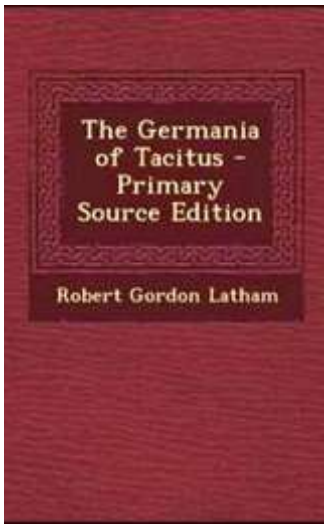

Назив дела (књиге): „The Germania of Tacitus“
Назив оригиналног дела/књиге (лат.): „De Origine et situ Germanorum“
Аутор: Публиус (или Гаиус) Корнелиус Тацитус[1] (56-117. г. н. ере)
Уредник (припрема и коментари): Роберт Гордон Латам[2] (1812-1888), енглески лингвиста и етнолог
Издавач: Taylor, Walton and Maberly[3]
Место штампања: Лондон[4] (Уједињено Краљевство Велика Британија и Ирска[5]: 1801-1927)
Година издања: 1851
Језик: енглески
Писмо: латиница

[1] Лат. Publius (или Gaius) Cornelius Tacitus.
[2] Енг. Robert Gordon Latham.
[3] Georg Frederick Maberly (1823-1913).
[4] Енг. London.
[5] Енг. United Kingdom of Great Britain and Ireland.

THE

GERMANIA OF TACITUS,

WITH

ETHNOLOGICAL DISSERTATIONS

AND NOTES.

By R. G. LATHAM, M.D., F.R.S.,

LATE FELLOW OF KING'S COLLEGE, CAMBRIDGE, MEMBER OF THE ETHNOLOGICAL SOCIETY, NEW YORK.

LONDON:

TAYLOR, WALTON, AND MABERLY,

UPPER GOWER STREET, AND IVY LANE, PATERNOSTER ROW.

1851.

lowed them up with the same amount of commentary as is attached to the text of Tacitus, would have trebled the size of the work. In the case of Jornandes and Paulus Diaconus there has been an additional reason for giving the chief passages at large. The evidently heterogeneous character of their notices and remarks is intended to exhibit, in a practical point of view, their value as authorities.

In one respect I may appear to have understated the case that can be made out by the advocates of what may be called the German theory in its broadest form. One of the strong arms of their argument is, the etymological deduction of names like *Suevi*, *Lygii*, &c., from supposed German roots. Specimens of these derivations may be found incidentally throughout the work. In the eyes of such readers as they satisfy, I have done less than justice to the views of their devisers. But, if the samples* in question be (as they are believed to be) fair specimens of the whole, I have but little fear that the neglect of them will lay me open to the charge of keeping back any very valid arguments on the opposite side.

It should be added that the order in which the different geographical and national names of the *Epilegomena* are taken is what may be called *logical*, *i.e.*, those populations which illustrate each other, and which are subject to the same lines of criticism, are grouped together, sometimes (but not often) to the violation of geographical proximity, and ethnological

* In the words *Saxon*, *Frank*, *Dulgibini*, *Nuithones*, and others.

Део текста који је у фокусу (Preface. – стр. v) :

»У једну руку, може изгледати да сам потценио случај, који је може бити написан од стране оних који су подржавали оно што би могли назвати германском теоријом у њеној широј форми. Једна од јачих страна њихових тврдњи јесте претпоставка да следствено етимологији[1] имена као Свеби, Луги[2], итд., имају германске корене.«

Оригинални текст (енг.): (Preface. – стр. v)

»In one respect I may appear to have understated the case that can be made out by the advocates of what may be called the German theory in its broadest form. One of the strong arms of their argument is, the etymological deduction of names like Suevi, Lugii, &c., from supposed German roots.«

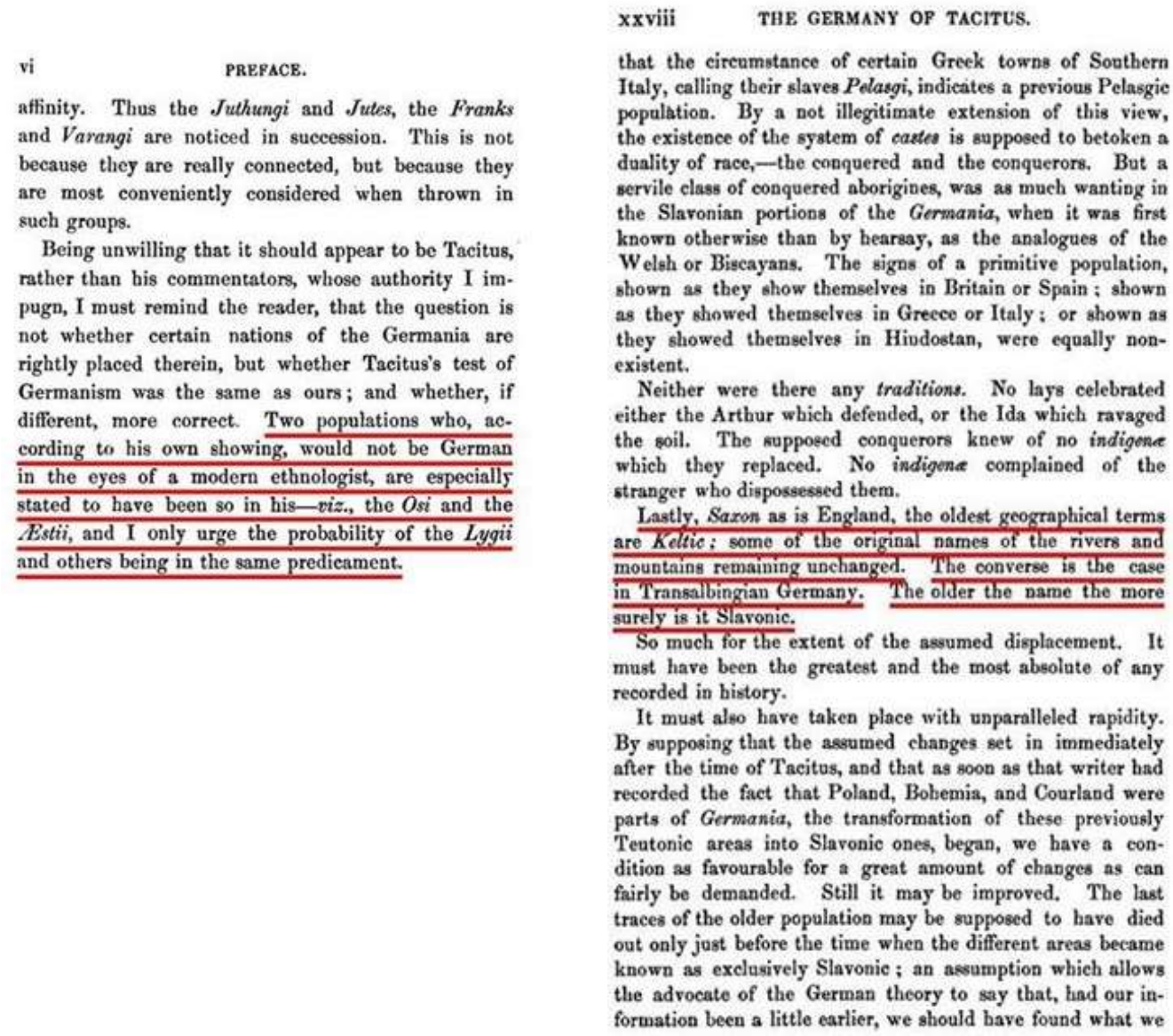

vi PREFACE.

affinity. Thus the *Juthungi* and *Jutes*, the *Franks* and *Varangi* are noticed in succession. This is not because they are really connected, but because they are most conveniently considered when thrown in such groups.

Being unwilling that it should appear to be Tacitus, rather than his commentators, whose authority I impugn, I must remind the reader, that the question is not whether certain nations of the Germania are rightly placed therein, but whether Tacitus's test of Germanism was the same as ours; and whether, if different, more correct. Two populations who, according to his own showing, would not be German in the eyes of a modern ethnologist, are especially stated to have been so in his—*viz.*, the *Osi* and the *Æstii*, and I only urge the probability of the *Lygii* and others being in the same predicament.

xxviii THE GERMANY OF TACITUS.

that the circumstance of certain Greek towns of Southern Italy, calling their slaves *Pelasgi*, indicates a previous Pelasgic population. By a not illegitimate extension of this view, the existence of the system of *castes* is supposed to betoken a duality of race,—the conquered and the conquerors. But a servile class of conquered aborigines, was as much wanting in the Slavonian portions of the *Germania*, when it was first known otherwise than by hearsay, as the analogues of the Welsh or Biscayans. The signs of a primitive population, shown as they show themselves in Britain or Spain; shown as they showed themselves in Greece or Italy; or shown as they showed themselves in Hindostan, were equally non-existent.

Neither were there any *traditions*. No lays celebrated either the Arthur which defended, or the Ida which ravaged the soil. The supposed conquerors knew of no *indigenæ* which they replaced. No *indigenæ* complained of the stranger who dispossessed them.

Lastly, *Saxon* as is England, the oldest geographical terms are *Keltic*; some of the original names of the rivers and mountains remaining unchanged. The converse is the case in Transalbingian Germany. The older the name the more surely is it Slavonic.

So much for the extent of the assumed displacement. It must have been the greatest and the most absolute of any recorded in history.

It must also have taken place with unparalleled rapidity. By supposing that the assumed changes set in immediately after the time of Tacitus, and that as soon as that writer had recorded the fact that Poland, Bohemia, and Courland were parts of *Germania*, the transformation of these previously Teutonic areas into Slavonic ones, began, we have a condition as favourable for a great amount of changes as can fairly be demanded. Still it may be improved. The last traces of the older population may be supposed to have died out only just before the time when the different areas became known as exclusively Slavonic; an assumption which allows the advocate of the German theory to say that, had our information been a little earlier, we should have found what we

Део текста који је у фокусу (Preface. – стр. vi) :

»Две популације које (према његовом личном приказу[1]), не би биле германске у очима савремених етнолога, посебно су назначене као такве (са његовог становишта) – Оси и Ести, а ја бих (са великом вероватноћом) у исту категорију додао и Луге и неке друге.«

Оригинални текст (енг.): (Preface. – стр. vi)

»Two populations who, according to his own showing, would not be German in the eyes of a modern ethnologist, are especially stated to have been so in his-vis., the Osi and the Æstii, and I only urge the probability of the Lygii and others being in the same predicament.« logical deduction of names like Suevi, Lugii, &c., from supposed German roots.«

Део текста који је у фокусу (Prolegomena. – стр. xxviii) :

»На крају, термин Енглеска је саксонски, док су најстарији географски термини келтски, а нека од ових оригиналних имена река и планина остала су непромењена. Супротно овоме је случај са Трансалбиншком[1] Немачком, у којој имамо случај да што је старије име то је сигурније да је славенско. Толико о обиму претпостављеног уклањања (сербско-славенских топонима – прим. преводиоца). То мора да је било највеће и најпотпуније икада забележено у историји.«

Оригинални текст (енг.): (Prolegomena. – стр. xxviii)

»Lastly, Saxon as is England, the oldest geographical terms are Keltic; some of the original names of the rivers and mountains remaining unchanged. The converse is the case in Transalbingian Germany. The older the name the more surely is it Slavonic. So much for the extent of the assumed displacement. It must have been the greatest and the most absolute of any recorded in history.«

is a word of Roman make; one which never has been developed in the country itself.

That it is foreign we know; and we know it because it has been assigned within the memory of man. But what if it had been assigned in the obscure days of the third and fourth centuries? It would undoubtedly have passed for native.

At the same time I admit that, in order for one nation to adopt the name by which it is known to another, there must be a very favourable combination of circumstances; *e. g.*—

a. There must be a considerable difference in the power of the two populations; the weaker taking the name from the stronger only when the fact of its relative weakness is evident.

b. Or there must be intermixture.

c. Or there must be more than one nation to use the foreign term, whilst only one upholds the native.

Contrary to many, I am dissatisfied with the evidence which makes two very important words native and German—*Suabia* (*Suevi*) and *Saxon*. I think each of these was directly *Roman*, and remotely *Keltic*. Hence, to the objection against their *non*-Germanic character, founded upon their undoubted adoption by undoubted German populations, I suggest the fact that their adoption was favoured by the support of two languages (the Roman and the Keltic) against the German single-handed.

More specific reasons will be found in the sequel.* At present I merely illustrate a line of criticism.

§ XVI. LIMITATIONS IN THE WAY OF ETYMOLOGY.

The etymology of national names is generally considered a powerful instrument in ethnological research.

It is doubtful, however, whether much has been done by it.

Few writers admit any one's etymologies but their own. This is a proof of the arbitrary method in which the practice is carried out.

* *Epilegomena*, § *Suevi*.

XXXVIII. Nunc de Suevis[1] dicendum est, quorum non una, ut Chattorum Tencterorumve, gens: majorem enim Germaniæ partem obtinent, propriis adhuc nationibus nominibusque discreti, quamquam in commune *Suevi* vocentur. Insigne gentis obliquare crinem, nodoque substringere. Sic Suevi a ceteris Germanis: sic Suevorum ingenui a servis separantur. In aliis gentibus, seu cognatione aliquâ Suevorum, seu (quod sæpe accidit) imitatione, rarum et intra juventæ spatium; apud Suevos, usque ad canitiem, horrentem capillum retro sequuntur, ac sæpe in ipso solo vertice religant: principes et ornatiorem habent: ea cura formæ, sed innoxiæ. Neque enim ut ament amenturve; in altitudinem quamdam et terrorem, adituri bella, compti, ut hostium oculis, ornantur.

NOTE ON SECTION XXXVIII.

[1] *Suevis.*]—The preliminaries to this note, are the note (on the *Chatti*) and the xv. section of the *Prolegomena*.

The Suevi of Tacitus lie east of those of Cæsar, since they nowhere reach the Rhine; in other words, the Suevi of Tacitus begin where those of Cæsar ended. This follows from the separation of *Suevi* from the *Chatti*—a separation not made by Cæsar. Tacitus requires *two* areas—one for the one population, the other for the other; Cæsar allows us to place both within the same.

The Suevi of Tacitus extended from the eastern frontier of the Chatti as far as the Elbe, at least; probably further.

As far as the *Suevi* of Tacitus coincide with the *Hermunduri* and *Chatti*, they are German. Beyond this they are Slavonians.

The term *Suevicum mare*, applied to a part of the Baltic, is referable to a different origin than the *Suevia=Suabia* of south-western Germany.—Vid. not. in v.

See also *Epilegomena*, § *Suevi*.

Део текста који је у фокусу (Prolegomena. – стр. li) :

»Супротно многима, мене незадовољавају докази који чине две веома важне речи оригинално немачким. Мислим, да су обе ове речи биле директно романске и делимично келтске. Према томе, као приговор против њиховог не-германског карактера, заснованом на њиховом неспорном усвајању од неспорно германске популације, скрећем пажњу на чињеницу да је њихово усвајање било првенствено путем подршке два језика (романског и келтског) уместо само немачког.«

Оригинални текст (енг.): (Prolegomena. – стр. li)

»Contrary to many, I am dissatisfied with the evidence which makes two very important words native and German – Suabia (Suevi) and Saxon. I think each of these was directly Roman, and remotely Keltic. Hence, to the objection against their non-Germanic character, founded upon their undoubted adoption by undoubted German populations, I suggest the fact that their adoption was favoured by the support of two languages (the Roman and the Keltic) against the German single-handed.«

Део текста који је у фокусу (Note on section XXXIX. – стр. 136) :

»Све док се Тацитови Свеви подударају са Хермундурима и Катима они су Германи, а изван тога они су Славени. Термин Svebicum mare, који се користи за део Балтика, се односи на другачије порекло од Свеба=Шваба на југозападу Немачке.«

Оригинални текст (енг.): (Note on section XXXIX. – стр. 136)

»As far as the Suevi of Tacitus coincide with the Hermunduri and Chatti, they are German. Beyond this they are Slavonians. The term Suevicum mare, applied to a part of the Baltic, is referable to a different origin than the Suevia=Suabia of south-western Germany.«

Немачки путописац о етничком саставу Далмације

,,На југу Далмације изгледа да су Срби већ давно седели. А кад су хрватска власт и цват подлегле Мађарима, а још више кад су Срби дошли у сукоб са Турцима, све чешћа су била усељавања српских избеглица у пределе на обали, куда су били бацани од Турака.Тако су, поред јужних области које су још од старог доба припадале Србији, такође и северни хрватски предели све више тако рећи србизирани. Овде на Јадранском мору догодило се како изгледа нешто слично као на Северу око Дунава, где су такође српски ускоци (избеглице) у данашњој Војводини једну нову српску земљу,Према томе хрватско је племе све више уступало, и српско племе влада према томе у целој Далмацији, нарочито у средњој и јужној Далмацији...''

,,Нарочито су сасвим српског стабла Бокељи, становници Дубровачке области и дубровачких острва, граничари Неретве и Цетине, такозвани Морлаци на северу Крке и мешавина Срба и Хрвата, али са превлашћу српства, граничари Зрмање и Велебита морају се посматрати као чисти Хрвати, као што се на острвима свуда сачувало хрватско племе...'' ,,Храбри Неретљани, који су у средњем веку на Неретви основали једну чудну пљачкашку државу и одржали је у двадесетогодишњем бојy са Млечанима, Црногорци који се још увек боре са Турцима, предузимљиви Бокељи, крвни непријатељи Турака, Морлаци и Ускоци, сви су у суштини српског племена...''

J.G.Kohl,Reise nach Istrien,Dalmatien und Montenegro.I Theil,1851.str.63,64.

Reise

nach

Istrien, Dalmatien und Montenegro.

Erſter Theil.

Dresden,
Arnoldiſche Buchhandlung.
1851.

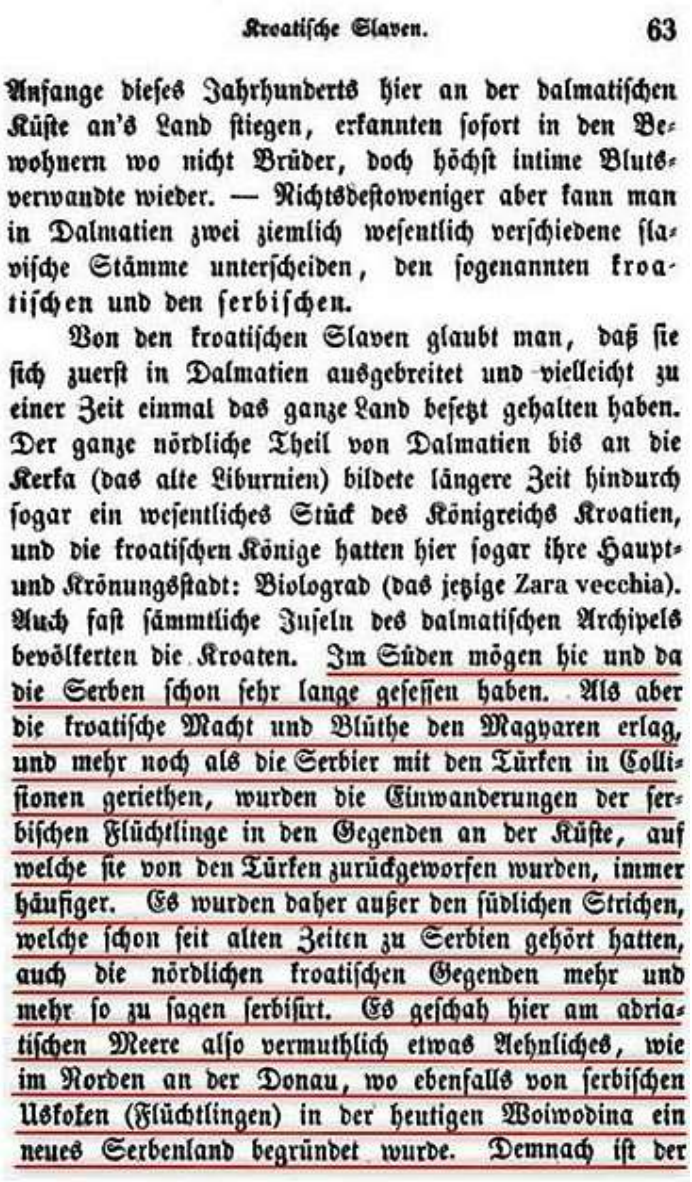

Kroatiſche Slaven. 63

Anfange dieſes Jahrhunderts hier an der dalmatiſchen Küſte an's Land ſtiegen, erkannten ſofort in den Bewohnern wo nicht Brüder, doch höchſt intime Blutsverwandte wieder. — Nichtsdeſtoweniger aber kann man in Dalmatien zwei ziemlich weſentlich verſchiedene ſlaviſche Stämme unterſcheiden, den ſogenannten kroatiſchen und den ſerbiſchen.

Von den kroatiſchen Slaven glaubt man, daß ſie ſich zuerſt in Dalmatien ausgebreitet und vielleicht zu einer Zeit einmal das ganze Land beſetzt gehalten haben. Der ganze nördliche Theil von Dalmatien bis an die Kerka (das alte Liburnien) bildete längere Zeit hindurch ſogar ein weſentliches Stück des Königreichs Kroatien, und die kroatiſchen Könige hatten hier ſogar ihre Haupt- und Krönungsſtadt: Biograd (das jetzige Zara vecchia). Auch faſt ſämmtliche Inſeln des dalmatiſchen Archipels bevölkerten die Kroaten. Im Süden mögen hie und da die Serben ſchon ſehr lange geſeſſen haben. Als aber die kroatiſche Macht und Blüthe den Magyaren erlag, und mehr noch als die Serbier mit den Türken in Colliſionen geriethen, wurden die Einwanderungen der ſerbiſchen Flüchtlinge in den Gegenden an der Küſte, auf welche ſie von den Türken zurückgeworfen wurden, immer häufiger. Es wurden daher außer den ſüdlichen Strichen, welche ſchon ſeit alten Zeiten zu Serbien gehört hatten, auch die nördlichen kroatiſchen Gegenden mehr und mehr ſo zu ſagen ſerbiſirt. Es geſchah hier am adriatiſchen Meere alſo vermuthlich etwas Aehnliches, wie im Norden an der Donau, wo ebenfalls von ſerbiſchen Uskoken (Flüchtlingen) in der heutigen Woiwodina ein neues Serbenland begründet wurde. Demnach iſt der

kroatiſche Stamm in Dalmatien immer mehr zurückgewichen, und der ſerbiſche Stamm waltet demnach in ganz Dalmatien, namentlich aber in Mittel- und Süddalmatien vor. Insbeſondere ſind die Bocheſen, die Bewohner des Gebiets von Raguſa und der raguſeiſchen Inſeln, die Anwohner der Narenta und Cettina, die ſogenannten Morlachen und Uskoken ganz ſerbiſchen Stammes, während die Morlachen im Norden der Kerka als ein Gemiſch von Serbiern und Kroaten, jedoch mit Vorwalten des Serbiſchen, die Anwohner der Zermagna und des Velebitſch als ziemlich reine Kroaten zu betrachten ſind, ſowie ſich auch durchweg auf den Inſeln der kroatiſche Stamm erhalten hat.

Die Serbier und Kroaten Dalmatiens zeichnen ſich durch einige charakteriſtiſche Unterſchiede ſowohl ihres Phyſiſchen als ihres Moraliſchen aus. Im Ganzen hält man den ſerbiſchen Stamm für den edleren und ſchöneren. Die Serbier ſind nicht nur von größerem und ausgezeichneterem Körperbau als die Kroaten, ſondern ſie ſollen auch ſtets einen größeren Kriegsmuth und Freiheitsdrang offenbart haben. Die tapferen Narentiner, die im Mittelalter an der Narenta einen höchſt merkwürdigen Raubſtaat begründeten und zweihundert Jahre lang im Kampfe mit Venedig aufrecht hielten, die noch immer mit den Türken ringenden Montenegriner, die unternehmenden Bocheſen, die Republikaner des Cantons Poglizza, die Erbfeinde der Türken, die Morlachen und Uskoken ſind alle weſentlich ſerbiſchen Stammes. Und ſelbſt das ganze Verdienſt der Raguſaner um Freiheit, Literatur und Cultur ſchreiben die Serben ſich zu.

Was wir kroatiſch und ſerbiſch in Dalmatien nennen,

Извор и назив дела :

Аутор: Кохл, ЈГ (Јохан Георг), 1808-1878
Издавач: Дрезден: Арнолд
Година: 1851
Језик: Немачки
Јохан Георг Кол (28 април 1808, у Бремену - 28. октобар 1878) , био је немачки путописац , историчар и географ.

Шта су Немци говорили некад о Србима
Weltgeschichte - Geschichte der neuen Welt

Део текста који је у фокусу (страна 16):

„Када се Словени формирају као посебан народ, они су вероватно називани Савромати (можда чак Северни Међани), од којих ће временом настати („назив“ – прим. превод.) Сервомати или Сербомати, а ти опет постају Серби и Сармати. Најстарији име које је користио овај народ у својој историји је Серби. Рано је („тај народ“ – прим. превод.) подељен на два дела, на Сербе и Сармате. Некадашњи Серби су рано запосели Пољску, Шлезију, Лужицу и Мајсен, а други, Сармати били су некада у Дакији, где су сами себе назвали Јазиги или Седловати (тј. Метанасти, дошљаци) или су то („име“ – прим. превод.) преузели од својих суседа. Од („имена“ – прим. превод.) Седловати се накнадно („развија име“ – прим. превод.) Словати, Словани (по Нестору Словјени) и настају Словени, те на крају искварено Славени.“

(ориг. нем.) „Als sich die Slaven zuerst zu einem besondern Volke absonderten, hießen sie wahrscheinlich Sawromaten (vielleicht so viel als Nord-Meder), woraus im Lauf der Zeit Serwomaten, oder Serbomaten, und daraus wieder Serben und Sarmaten geworden ist. Der älteste Name, mit dem die Nation in der Geschichte auftritt, ist der der Serben. Früh theilte sie sich in zwei Theile, in Serben und Sarmaten. Die erstern, die Serben, nahmen früh Besitz von Polen, Schlesien, der Lausitz und Meissen; die zweiten, die Sarmaten, fielen einst in Dacien ein, wo sie den Namen der Jazygen oder Sedlowaten (d.i. der Metanasten, der Angekommenen, sich Ansiedelnden) entweder sich selbst gaben oder von ihren Nachbaren erhielten. Aus Sedlowaten ist nachher Slowaten, Slowanien (beim Nestor Slowjenen) und Slowen geworden; der letzte Name wurde endlich in Slaven verdorben.“

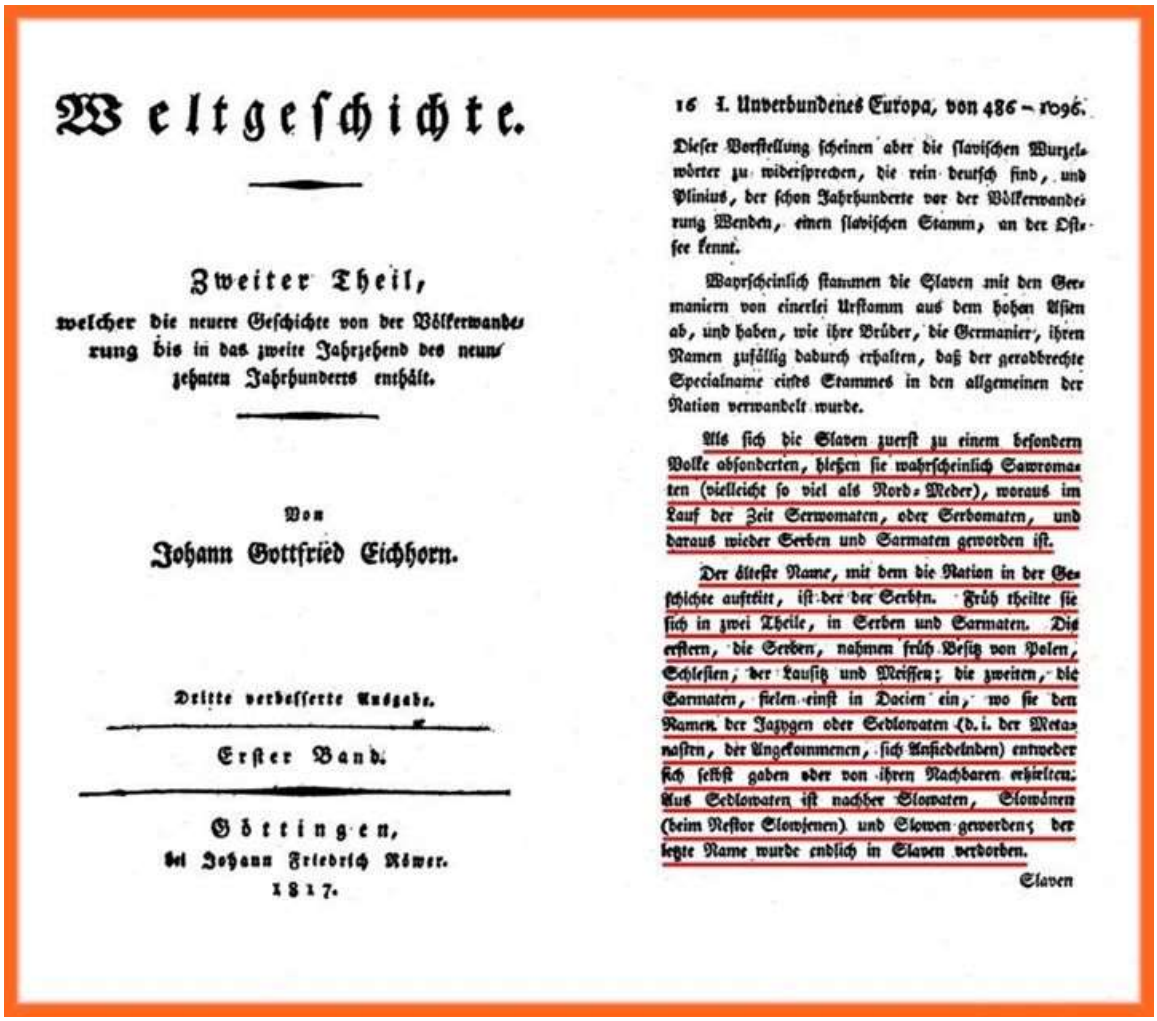

Weltgeſchichte.

Zweiter Theil,

welcher die neuere Geſchichte von der Völkerwanderung bis in das zweite Jahrzehend des neunzehnten Jahrhunderts enthält.

Von

Johann Gottfried Eichhorn.

Dritte verbeſſerte Ausgabe.

Erſter Band.

Göttingen,
bei Johann Friedrich Röwer.
1817.

16 I. Unverbundenes Europa, von 486 – 1096.

Dieſer Vorſtellung ſcheinen aber die ſlaviſchen Wurzelwörter zu widerſprechen, die rein deutſch ſind, und Plinius, der ſchon Jahrhunderte vor der Völkerwanderung Wenden, einen ſlaviſchen Stamm, an der Oſtſee kennt.

Wahrſcheinlich ſtammen die Slaven mit den Germaniern von einerlei Urſtamm aus dem hohen Aſien ab, und haben, wie ihre Brüder, die Germanier, ihren Namen zufällig dadurch erhalten, daß der gerad brechte Specialname eines Stammes in den allgemeinen der Nation verwandelt wurde.

Als ſich die Slaven zuerſt zu einem beſondern Volke abſonderten, hießen ſie wahrſcheinlich Sawromaten (vielleicht ſo viel als Nord-Meder), woraus im Lauf der Zeit Serwomaten, oder Serbomaten, und daraus wieder Serben und Sarmaten geworden iſt.

Der älteſte Name, mit dem die Nation in der Geſchichte auftritt, iſt der der Serben. Früh theilte ſie ſich in zwei Theile, in Serben und Sarmaten. Die erſtern, die Serben, nahmen früh Beſitz von Polen, Schleſien, der Lauſitz und Meiſſen; die zweiten, die Sarmaten, fielen einſt in Dacien ein, wo ſie den Namen der Jazygen oder Sedlowaten (d. i. der Metanaſten, der Angekommenen, ſich Anſiedelnden) entweder ſich ſelbſt gaben oder von ihren Nachbaren erhielten. Aus Sedlowaten iſt nachher Slowaten, Slowanien (beim Neſtor Slowjenen) und Slowen geworden; der letzte Name wurde endlich in Slaven verdorben.

Slaven

Извор (назив дела): „Weltgeschichte - Geschichte der neuen Welt“ (Erste Theil)
Стране: 16
Аутор: Johann Gottfried Eichhorn (1752-1827), немачки оријенталиста и историчар
Издавач: Немац Johann Friedrich Römer (17??-18??)
Место штампања: Göttingen (Königreich Hannover: 1814-1866 / Deutscher Bund: 1815-1866)
Година издања: 1817
Језик: немачки
Писмо: латиница (готица)

Name of work (book): „Weltgeschichte - Geschichte der neuen Welt“ (Erste Theil)
Page: 16
Author: German, Johann Gottfried Eichhorn (1752-1827), orientalist and historian
Publisher: German, Johann Friedrich Römer (17??-18??)
Place of printing: Göttingen (Königreich Hannover: 1814-1866 / Deutscher Bund: 1815-1866)
Year of edition: 1817
Language: German
Alphabet: Latin script (Gothic alphabet)

Део текста који је у фокусу (страна 53):
„Делом од Сармата потиснута, делом потчињена, граничећи се са њиховом територијом, настањивала су земље између Балтичког и Црног мора, између Карпата, Дона и горње Волге словенска племена под именом Венди и Серби.“ (ориг. нем. „Theils von den Sarmaten verdrängt, theils von ihnen unterjocht, oder auch unabhängig an ihre Gebiete gränzend und von ihnen umgeben, saßen in den Ländern zwischen der Ostsee und dem schwarzen Meere, zwischen den Karpathen, dem Don und der obern Wolga Slavische Stämme unter dem Namen Winden und Serben.“)

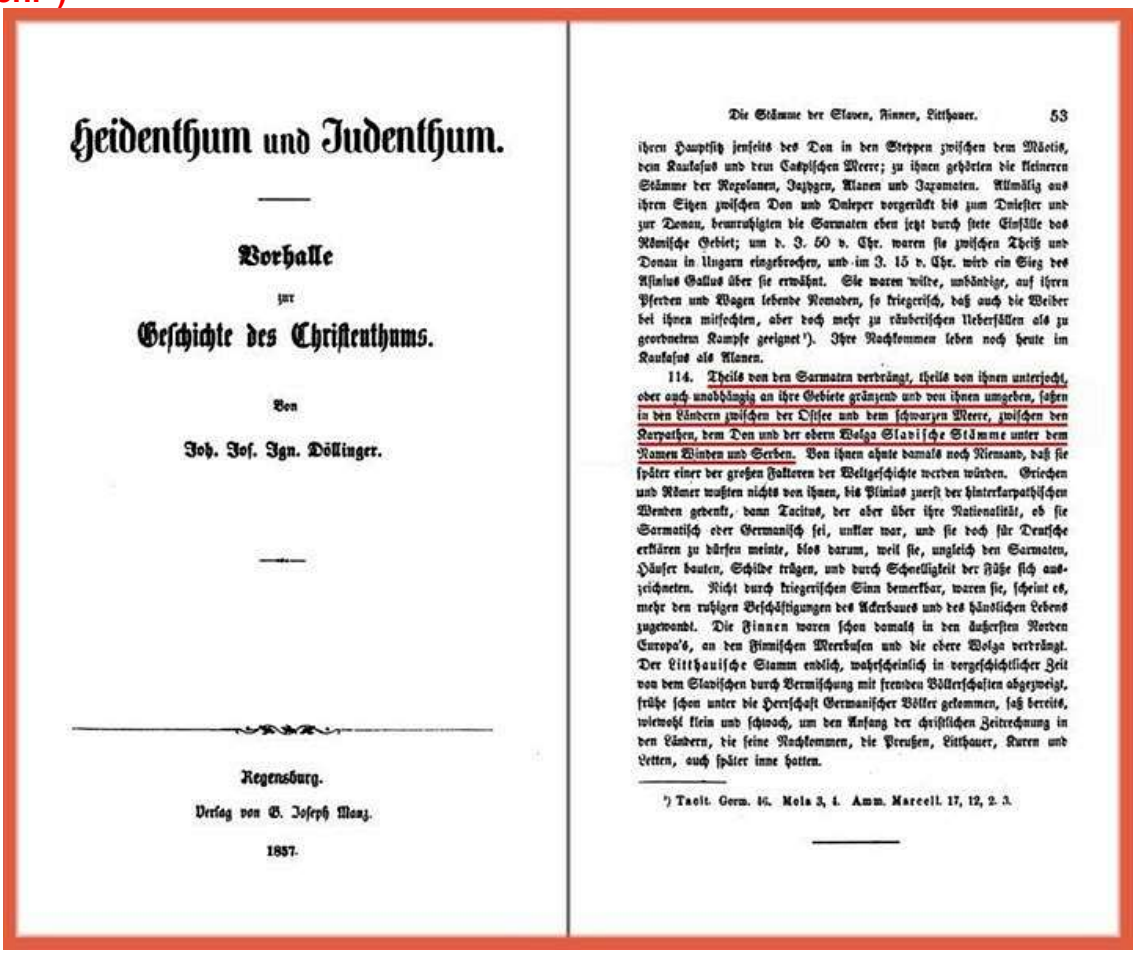

Heidenthum und Judenthum.

Vorhalle
zur
Geschichte des Christenthums.

Von
Joh. Jos. Ign. Döllinger.

Regensburg.
Verlag von G. Joseph Manz.
1857.

Die Stämme der Slaven, Finnen, Litthauer. 53

ihren Hauptsitz jenseits des Don in den Steppen zwischen dem Mäotis, dem Kaukasus und dem Caspischen Meere; zu ihnen gehörten die kleineren Stämme der Rexolanen, Jazygen, Alanen und Jazomaten. Allmälig aus ihren Sitzen zwischen Don und Dnieper vorgerückt bis zum Dniester und zur Donau, beunruhigten die Sarmaten eben jetzt durch stete Einfälle das Römische Gebiet; um d. J. 50 v. Chr. waren sie zwischen Theiß und Donau in Ungarn eingebrochen, und im J. 15 v. Chr. wird ein Sieg des Asinius Gallus über sie erwähnt. Sie waren wilde, unbändige, auf ihren Pferden und Wagen lebende Nomaden, so kriegerisch, daß auch die Weiber bei ihnen mitfochten, aber doch mehr zu räuberischen Ueberfällen als zu geordnetem Kampfe geeignet [1]). Ihre Nachkommen leben noch heute im Kaukasus als Alanen.

114. Theils von den Sarmaten verdrängt, theils von ihnen unterjocht, oder auch unabhängig an ihre Gebiete gränzend und von ihnen umgeben, saßen in den Ländern zwischen der Ostsee und dem schwarzen Meere, zwischen den Karpathen, dem Don und der obern Wolga Slavische Stämme unter dem Namen Winden und Serben. Von ihnen ahnte damals noch Niemand, daß sie später einer der großen Faktoren der Weltgeschichte werden würden. Griechen und Römer wußten nichts von ihnen, bis Plinius zuerst der hinterkarpathischen Wenden gedenkt, dann Tacitus, der aber über ihre Nationalität, ob sie Sarmatisch oder Germanisch sei, unklar war, und sie doch für Deutsche erklären zu dürfen meinte, blos darum, weil sie, ungleich den Sarmaten, Häuser bauten, Schilde trügen, und durch Schnelligkeit der Füße sich auszeichneten. Nicht durch kriegerischen Sinn bemerkbar, waren sie, scheint es, mehr den ruhigen Beschäftigungen des Ackerbaues und des häuslichen Lebens zugewandt. Die Finnen waren schon damals in den äußersten Norden Europa's, an den Finnischen Meerbusen und die obere Wolga verdrängt. Der Litthauische Stamm endlich, wahrscheinlich in vorgeschichtlicher Zeit von dem Slavischen durch Vermischung mit fremden Völkerschaften abgezweigt, frühe schon unter die Herrschaft Germanischer Völker gekommen, saß bereits, wiewohl klein und schwach, um den Anfang der christlichen Zeitrechnung in den Ländern, die seine Nachkommen, die Preußen, Litthauer, Kuren und Letten, auch später inne hatten.

[1]) Tacit. Germ. 46. Mela 3, 4. Amm. Marcell. 17, 12, 2. 3.

Извор (назив дела): „Heidenthum und Judenthum Vorhalle zur Geschichte des Christenthums von Joh. Jos. Ign. Döllinger“
Страна: 53
Аутор: Немац Johann Joseph Ignaz von Döllinger (1799-1890), историчар
Издавач: Немац Georg Joseph Manz (1808-1894)
Место штампања: Regensburg (Königreich Bayern: 1806-1918 / Deutscher Bund: 1815-1866)
Година издања: 1857
Језик: немачки
Писмо: латиница (готица)

Чешки лингвиста Павел Јозеф Шафарик

Croatia est terra Serbica

Словачки лингвиста и слависта, Павел Шафарик[1] (1795-1861) је писао у свом раду „Serbische Lesekorner“ следеће (стр. 7):

»Стара Хорвација на југу Купе са главним градовима Бихаћем у данашњој Босни и Биограду у данашњој Далмацији од вајкада је припадала, што се језика тиче, сербском народном говору; оно што старији писци ових предела називају хорватском, чисто је сербски.«

Извор (назив дела): „Serbische Lesekorner“
Страна: 7
Аутор: Pavel Josef Šafařík (1795-1861), словачки лингвиста и слависта
Издавач: C. A. Hartleben
Место штампе: Pest/Budapest (Kaiserthum Oesterreich: 1804-1867)
Година издања: 1833
Језик: немачки
Писмо: латиница
---
[1] Слова. Pavel Jozef Šafárik, или чеш.Pavel Josef Šafařík.

SERBISCHE

LESEKÖRNER,

ODER

HISTORISCH-KRITISCHE BELEUCHTUNG

DER

SERBISCHEN MUNDART.

EIN BEITRAG

ZUR SLAWISCHEN SPRACHKUNDE,

VON

P. J. SCHAFFARIK.

Mit Beilagen und einem Facsimile.

PESTH, 1833.

VERLAG VON C. A. HARTLEBEN.

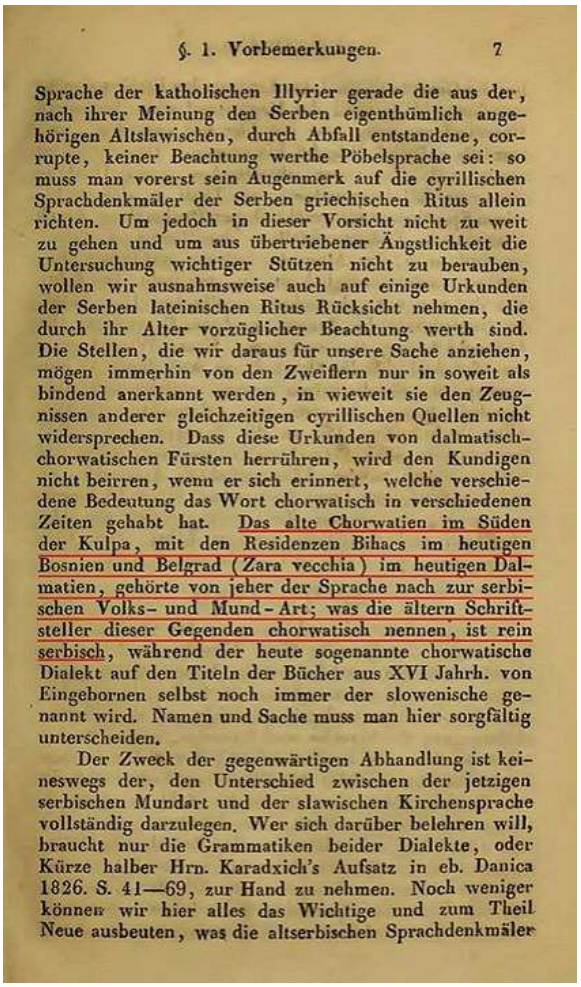
§. 1. Vorbemerkungen. 7

Sprache der katholischen Illyrier gerade die aus der, nach ihrer Meinung den Serben eigenthümlich angehörigen Altslawischen, durch Abfall entstandene, corrupte, keiner Beachtung werthe Pöbelsprache sei: so muss man vorerst sein Augenmerk auf die cyrillischen Sprachdenkmäler der Serben griechischen Ritus allein richten. Um jedoch in dieser Vorsicht nicht zu weit zu gehen und um aus übertriebener Ängstlichkeit die Untersuchung wichtiger Stützen nicht zu berauben, wollen wir ausnahmsweise auch auf einige Urkunden der Serben lateinischen Ritus Rücksicht nehmen, die durch ihr Alter vorzüglicher Beachtung werth sind. Die Stellen, die wir daraus für unsere Sache anziehen, mögen immerhin von den Zweiflern nur in soweit als bindend anerkannt werden, in wieweit sie den Zeugnissen anderer gleichzeitigen cyrillischen Quellen nicht widersprechen. Dass diese Urkunden von dalmatisch-chorwatischen Fürsten herrühren, wird den Kundigen nicht beirren, wenn er sich erinnert, welche verschiedene Bedeutung das Wort chorwatisch in verschiedenen Zeiten gehabt hat. Das alte Chorwatien im Süden der Kulpa, mit den Residenzen Bihacs im heutigen Bosnien und Belgrad (Zara vecchia) im heutigen Dalmatien, gehörte von jeher der Sprache nach zur serbischen Volks- und Mund-Art; was die ältern Schriftsteller dieser Gegenden chorwatisch nennen, ist rein serbisch, während der heute sogenannte chorwatische Dialekt auf den Titeln der Bücher aus XVI Jahrh. von Eingebornen selbst noch immer der slowenische genannt wird. Namen und Sache muss man hier sorgfältig unterscheiden.

Der Zweck der gegenwärtigen Abhandlung ist keineswegs der, den Unterschied zwischen der jetzigen serbischen Mundart und der slawischen Kirchensprache vollständig darzulegen. Wer sich darüber belehren will, braucht nur die Grammatiken beider Dialekte, oder Kürze halber Hrn. Karadzich's Aufsatz in eb. Danica 1826. S. 41—69, zur Hand zu nehmen. Noch weniger können wir hier alles das Wichtige und zum Theil Neue ausbeuten, was die altserbischen Sprachdenkmäler

Atlas minor Gerardi Mercatoris

Опис: Андалузија[1] и Венди[2]
Извор (назив атласа): „Atlas minor Gerardi Mercatoris a I. Hondio plurimis aeneis Tabulis auctus et illustratus: denuo recognit, additsque novis delineationibus emendatus“
Аутор: Gerhard de Cremer[3] (1512-1594), холандски картограф, математичар и филозоф
Издавач: Jan Janszoon[4] (1588-1664)
Место штампања: Amsterdam (Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden: 1581-1795)
Година издања: 1631
Језик: немачки (готица)
Писмо: латиница

[1] Лат. Vandalitia (Vandalusia), араб. الأندلس, или шп. Andalucía. Арабљани остављају траг о овој области у 10. веку називајући је – Андалуш (ал-Андалус), а у 14. веку – Андалиш (ал-Андалиш).
[2] Лат. Venedi, нем. Wenden (Winden), или енг. Wends (стар. енг. Winedas), који сами себе називају – Серби (горњелуж.-серб. Serbja, или доњелуж.-серб. Serby, односно лат. Sorabi, нем. Sorben, или, енг. Sorbs).
[3] Хол. Gerhard de Kremer, нем. Gerhard von Kremer, или лат. Gerardus Mercator.
[4] Лат. Johannes Janssonius.

SEPTENT.
CASTILIAE PARS
Merida
Badajoz
Olivenca
Alcudia
Ciudadrial
Andujar
Cordoua
Sevilla
Granada
Almeria
Murciæ
Pars
El condado
Ayamonte
Sinus Gaditanus
Cadiz
Ronda
Malaga
Ibericum Mare
Charidemium pro.
MARE MEDITERRANEUM
Fretum Herculeum nunc Estrecho de Gibeltar
Tanger
Ceuta
I. Herboraio
ANDALUSIA et Granada
MERIDIES
OCCIDENS
ORIENS

Septentrio
OCEANUS CANTABRICUS
GALLIÆ PARS
HISPANIA nova Descript.
MARE GALLICUM
OCEANUS OCCIDENTALIS
PORTVGAL
CASTILIA NOVA
ARAGONIA
CATALONIA
BALEARIDES INSVLÆ DVÆ
MARE BALEARICUM
ESTREMA DVRA
ANDALVSIA
GRANADA
MURCIA
MARIS MEDITERRANEI PARS
SINUS GADITANUS
IBERICUM MARE
ESTRECHO DE GIBELTAR
PARTE DE BARBARIE
Meridies
Occidens
Oriens

Mittag mit den Gaditanern vnd dem hohen eusseren Meer. Hat einen milden vnd gesunden Lufft / vnd ein dermassen fruchtbahr Land / daß sich männiglich darüber verwundert / vnd derowegen an allem Getrayd / Wein / Oel vñ anderm dergleichen nicht allein Fruchtbare Land. für sich selbst / sondern auch für andere fern vnd nahe gelegene Provintzen mehr als genug. Vnd daß Plinius sagt / es sey Hispania nach Italia an allem Vorrath vnnd Fürtrefflichkeit das fürnehmste / ist sonderlich von dieser gantzen Gegne deß Gebiets Sibiliæ zuverstehen / dieweil es nemlich an dem Oceano oder grossen eussern Meer / vnd den sanfften Westwinden entgegen ligt: trage derowegen keinen zweiffel / es hette Plinius dieses Land / als welches an Fruchtbarkeit alle andere vbertrifft / den Land Italien vorgezogen / wenn er nicht selbst ein Italianer gewesen / vnd demnach sein Vatterland zu sehr geliebt. Benehen diesem ist es auch an allerley Viehe. nützlichem Viehe / vnd sonderlich an Küniglin sehr reich. Daß wir aber kürtz zuvor vermeldet / es hab Andaluzia dannhero seinen Namen von den Vandalis oder Wenden empfangen / dieweil nemlich die Wenden / als von den Gothländern vertrieben / an diese Ort gelanget / vnd folgends / nach dem sie auch daselbsten verjagt / gar in Africam gewichen / verhelt sich also. Es hatte Rodericus der fünff vnd zwantzigste König in Gothland / an welchem Hochfärbte. auch der Königliche Nam vnd Titul seine Endschafft genommen / einen Graffen / Julianum mit Namen zu einem Statthalter in Mauritania Tingitana verordnet / vnd in desselbigen abwesen seine Tochter mit einem vnehlichen Beyschlaff geschändet: Welches als es dem Vatter wurd kunth gethan / dieweil er die Saracener auß Africa zu hülff / sich an dem König der begangenen that zu rechen. Welche Saracener im Jahr nach Christi Geburt 1214. vnter dem Hertzog Muzamillo durch die Enge deß Freti Herculei in das Land kahmen / vnd in zwey Jahren fast das gantze Königreich Hispaniam einnahmen / allein Asturiam außgenommen / als welches an einem wolverwahrten vnd von Natur bevestigten Ort gelegen: In dieser kurtzen Zeit kahmen beyderseits auff die siebenmal hundert tausent Menschen vmb. Vnd als nun sie / die Saracener deß gantzen Lands mächtig worden / vnd die Christliche Religion / so viel in jhnen / außgereutet hatten / theilte sie desselbigen Königreiche vnter sich auß / machten auß Corduba / als welches sie Abenalibericum genennet / das erste / auß Sibilia das ander / vnd auß der Grentze vmb new Carthago das dritte: biß sie von Ferdinando dem dritten von diesen Orten verjagt / im Jahr 1216. in Granaten mußten weichen / auß welchem sie Ferdinadus der sechste im Jahr 1494. endlich auch vertrieb vnd gantz vertilget. Die Hauptstatt dieses Landes ist Sibilia, bey dem Plinio Hispalis, dem Ptolomæo Ispalis, dem Silio, Hispal, vnd den jetzigen Inwohnern Sevilla genandt: Vnd ist Arias Montanus der Meynung / es sey Hispalis ein Carthaginensisch Wort / auß Spila oder Spala entsprungen / welches ein schöne Ebene oder grün vnd lustig Land bedeut: Andere referiren oder ziehen solchen Namen auff Hispalim deß Herculis Libyci Sohn. Ist ein schöne Statt / bey dem Fluß Bœti, an einem vberauß lustigen Ort gelegen / in jhrem Vmbkreiß fast groß / einer runden Form / vnd mit Kirchen vnnd andern fürtrefflichen Gebäwen vber die massen schön gezieret. In Summa / es wird dermassen viel von dieser Statt gerühmt / daß es auch zu einem Sprichwort kommen / in welchem man zu sagen pflegt: Quien non ha visto Sevilla, non ha visto maravilla, das ist / Wer Sibilien nicht hat gesehen / der darff von keinem Wunder jähen. Beneben vielen andern gelehrten Leuten / so in dieser Statt zum theil gebohrn / zum theil aber aufferzogen sind / rühmet sich deren auch der wolbekandte Theologus Benedictus Arius Montanus, als welcher in allerley Sprachen viel Bücher hinterlassen. Die fürnehmste nach dieser jetzbeschriebenen Hauptstatt Sibilia, ist Palatium oder Palantia. Palantia. fünff Leucas oder 15. Spanische Meyln von Sibilia gelegen / heist in jhrer eygenen Sprach Palacios, hat solchen jhren Namen von Palacio. dem vralten Schloß / so jhr nechst an der Seiten steht / vnd ist auff der Strassen / welche zu der Kirchen S. Lucæ vnd dem Gaditaner See führt / gelegen. Nach dieser folgen Cabeca ein Stättlin in dem Eingang der Berge / die sich gegen Mittag zu Malaga zu erstrecken / gelegen: Item Cabecis gegen Südwesten auff drey Leucas von jenem / so sonsten Lebrixa wird genennt. Deß Ptolemæi Nebrissa hat bey dem Plinio den Zunamen Veneria, lag vor zeiten zwischen den Armen deß Meers in Granaten / nun mehr ein

einzige

Talavera. Talavera, sagen Beuterus vnd Moralis, werde von dem Plinio Ébura genandt. Die andere Stätte (damit wir vns in Beschreibung derselbigen nicht zu lang auffhalten) sind Cuenca, Lebazura oder Libissosa Caslona oder Caslaum und Laveia. Sein fürnehmstes fliessendes Wasser ist der Tagus oder Taio mit sampt den andern / die sich an vnterschiedlichen Orten darein ergiessen / gleich wie denn auch das Wasser Anas, so jetzund Guadiana heist / in diesem Land entspringt. Auff fünff Leucas von Madrid gegen Occident zu ligt das schöne vnd gewaltige Closter zu S. Lorentz in Escuriali genandt / deß Ordens S. Hieronymi, von König Philippo dermassen köstlich erbawet / daß es sich den Egyptischen Pyramidibus, den alten Griechischen vnd Römischen Tempeln / Theatris, Amphitheatris, Ludis, Circis, Bädern / Begräbnissen vnnd andern dergleichen Königlichen Gebäwen an Pracht vnd Hertligkeit wol mag vergleichen: Dessen vorder Theil wendet sich mit dreyen schönen Pforten gegen Occident / vnter welche die mittelste vnd fürnehmste in die Kirche vnd in das Closter vnd Collegium hinein führt: gleich wie die ander auff der rechten Seiten in die Officinas, so zu dem Closter gehörn / vnd denn die dritte auff der lincken in die Häuser vnd Gebäw der Schuel. An einer jeden der vier Ecken stehet ein schöner Thurn / welche die zween / so gleichsam an deß Tempels Füssen gantz prächtig in die höhe steigen / an schöne vbertreffen. Vber dem Eingang der Kirchen stehen sechs Marmelsteinene Bilder der Israelitischen Könige / deren jedes siebenzehen Schue hoch. Auff der Seiten gegen Mitternacht ist ein schöner Palast / in welchem der König mit allen seinem Anhang / so offt er dahin kompt / einzukehren pflegt: Gegen Mittag sind viel Schwibbögen / wie gleichsfals auch ein schöner Garte mit allerley frembden Kräntern / Blumen / Gewächsen vñ Obstbäwmen gezieret: Item / ein Spittal / Apoteck / vnd was sonsten mehr zu einem köstlichen Werck gehört: Vnd ist in Summa nichts darinnen zu finden / darüber man sich nicht zum allerhöchsten muß verwundern. Zu Tolet hat es auch einen stattlichen Pallast von Carolo Quinto vernewert / vnd mit Königlichen Gemachen gezieret: in welchem beneben andern Kunstreichen Wercken sonderlich ein vberauß stattlich Wasserwerck / nach Italianischer Kunst zu sehen / welches durch geschwinde Räder vnd einen besondern Trieb viel Wasser auß dem Fluß Taio durch vnterschiedliche Röhr auff die höhe dieses Schloß vnd vnd Bergs hinauff zeucht / dasselbige in einen grossen vnd weiten Kasten einsamblet / vnd von dannen an viel vnterschiedliche Ort nicht dieses Schlosses allein / sondern auch der gantzen Statt geleytet / vnd solche grosse Bächlin von sich gibt / daß fast nicht allein alle Gärten / vnd grosser Herrn Häuser zusampt den Bädern damit werden versehen / sondern auch die Walcker vnd andere gemeine Bürger dessen vielfältig geniessen. An hohen Schulen hat dieses Land mehr nicht / als zwo / als die fürnehmste zu Compluto von Francisco Ximenio dem Cardinal vnd Ertzbischoff zu Tolet gestifftet / vnd denn die ander / so auch nicht wenig berühmt / zu Tolet. Der Bürger vnd Inwohner dieser Statt / so sich allein mit Wollwerck vnd Seyden nehren / werden auch fast zehen tausent gezehlt.

Hohe Schulen.

Von Andaluzia, in vvelchem das gantze Gebiet Sibilia vnd Gades begriffen.

Andaluzia, als ein Theil deß Königreichs Granaten / ward vor zeiten Vandalia genandt / vnd solches von den Teutschen Völckern / den Vandalis oder Wenden / welche vor zeiten biß an diesen Ort gelanget / sintemal Andaluzia, wie etliche wollen / gleichsam so viel / als Wendenhuß / oder der Wenden Hauß lautt vnd heisset. Marius Areteus aber legt es also auß / daß nemlich Andaluzia so viel sey / als ante Lusitanam, da allein etliche Buchstaben werden verendert oder verwechselt. Gegen Auffgang hat Andaluzia das Königreich Granaten / gegen Mitternacht new Castilien / gegen Niedergang das Gebiet der Pacenser vnd Silvenser / vnd dem Fluß Anam, vnd gegen Mittag das Atlandische Meer. Dieses Lands fürnehmster Theil ist der Conventus oder Gebiet Sibilia: Grentzet gegen Auffgang mit dem Gebiet deren von Corduba, gegē Niedergang mit denen auß Algarbia, gegen Mitternacht mit dem stück deß Königreichs Portugall / so der Magistrat S. Jacobi wird genandt / vnd endlichen gegē

Bestreyung deß Nahmens.

Granaten.

Gebiet Sibilia.

eintzige Meyl wegs oder tausent Schritt von dem Fluß: Ist/ wie man sagt/ von dem Libero Patre erbawet/ ein schön vnd lustig Stättlein/ mit einem alten Schloß/ rings herumb mit einem fruchtbahren Feld vmbgeben/ vnd wegen deß Ælii Antonii, als welcher für deß gantzen Königreichs Hispaniæ Zierde wird gehalten vnnd in diesem Stättlin ist gebohrn/ sehr berühmt. Die Statt Carmona heißt bey dem Strabone Carmon, bey dem Antonino Carmo, dem Ptolemæo Charmonia, vnd in jhrer eygenen Sprach Marchena, ligt an einem kleinen Bergelein/ vnd hat rings herumb ein schöne Ebne. Ferner gehöret auch in dieses Land Andaluziam, die Statt Lora auff der rechten Seiten deß Flusses Bætis gelegen: Item die alte Statt Axalita, auß Steinen erbawet/ vnd zwischen Sibilia vnd Corduba gelegen. Moron hieß vor zeiten bey dem Clusio Arucci. Orsunna bey dem Appiano Orsona, dem Strabone Orson, bey dem Plinio Urso, in den alten Historien Vrsaon, vnd bey dem Hirtio Vrsao. Die Statt Eccia an dem Fluß Singuli heist jetzund Xenil oder Chenil, vnnd bey dem Ptolemæo Astygis. Augusta hat bey dem Plinio den Zunamen Firma, ist nicht fast groß / wird nun mehr auff dreyzehen Leucas oder 29. Meyln von Sibilia gesehen / ein halbe Tagreiß zwischen Sibilia vnd Corduba, auff der rechten Seiten deß Flusses Bætis. Penaflor wird von Ptolemæo für groß Ilipula gehalten/ von dem Plinio Ilipa Italica genennet/ vnd zu dem Sibilier Convent gerechnet. Zehen Meyl hievon an eben demselbigen Wassers Vfer ligt Corduba oder Cordoua, wird bey dem Plinio mit dem Zunamen Colonia patricia, vnd bey dem Joanne Gerundenß gleichsam Cor Bætis genandt/ hat vor zeiten viel streitbahre vñ gelehrte Leut in sich gehabt: wird nunmehr wegen jhres fruchtbahren Felds/ lustigen Gärten vnd gesunden Wassers für glückselig gehalten / vnd derowegen jhre gantze Gegne rings herumb von Silio Italico das güldene Feld genennt. Fünff Leucas oder 15. Meyln von dieser Statt Corduba gegen Mittag zu ligt die Statt Mons Maior oder Monte Maior genandt / wird für deß Ptolemæi Vlia, als der Turdulorum Statt in Granaten gehalten. Zehen Meyl von Corduba ligt die Statt Mons aureus, oder Montoro, das ist/ Güldenberg genandt/ wird für deß Antonini Epora gehalten. Aber hievon genug: kehren wiederumb gen Sibilien/ vnd nehmen vnsere Reyß durch Palatium, die Brücke Alcantarillæ, vnd die Stätte Cabecam vnd Nebrissam, nach der Kirchen Luciferi oder Lucem Dubiam, so nun mehr S. Lucar de Barrameda heist. Nicht weit hievon als vngefähr vier Leucas oder 12. Spanische Meyln gegen Ost zu ligt die Statt/ welche die Spanier Xeres de la Frontera, das ist/ deß Königreichs Hispanien Anfang oder Grentze nennen/ vnd ist Nauagierus der Meynung/ es sey deß Livii vnd anderer Asta vnd deß Antonini Hasta, wiewol andere wollen/ es behalte Asta noch jetzund jhren Namen/ oder sey der Ort bey dem Wasser Guadalete, der in seiner gemeinen Sprach Masa de Asta genennet wird / Abrahamus Ortelius aber ist fast der Meynung / sie sey mit sampt der Insel Tartesso in dem Außgang deß Flusses Bætis versuncken. Hundert stadia von diesem Außgang deß Flusses Bætis ligt die Statt Chipiona, oder wie sie Strabo nennet / Capionis Turris. Bey dem Außgang deß Flusses Lethes, so jetzund Guadalete vnd Arabisch Bedalac heist/ die Statt Portus S. Mariæ oder Marienport/ in jhrer Sprach El puerto de S. Maria genandt/ vnd jenseit deß Wassers beneben andern auch die Statt Medina Sidonia. Etwas mehr gegen Mittag vnnd nach dem Meer zu die fürnehme Statt Conilium, sechs Leucas oder 18. Meyln von der Statt der Gadium oder Gadenser/ ist dem Hertzogen S. Lucæ oder Medinæ Sidoniæ vnterworffen/ wird von dem Georgio Auſtriaco für Carteia, vnd dem Ptolemæo für Tariffa gehalten. Vegelium, so vnsern hievon/ vnnd in jhrer Sprach Vegel heist / ist zwar ein klein Stättlein / jedoch von wegen seines wolgelegenen Orts vnd Handels sehr berühmt/ ligt auff einem Hügel/ von welchem es gegen Orient in die schöne Ebene vnd lustige Wiesen/ gegen Mittag in das Africanische Gebürg vnd Grentzen/ vnd gegen Occident vnd Mitternacht in das grosse vngestüme Meer sehen kan: hat gegen Nordwesten zu die Statt Mundam, denn also nennet Plinius die jenige / so jetzund Monda heist: wiewol etliche andere die alte Statt Mundam für die jenige halten / deren Namen jetzund Ronda Veia: sintemal Monda, deren vorgedacht worden/ zwo Meyl von dannen von den Arabiern erbawet sey/

sey / vnd wie gewöhnlich/ jhren alten Namen behalten hat. In dem Sibilier Gebiet hat es vnzehlich viel Clöster/ voll Münch vnd Nonnen / der grossen menge der Spitäl zugeschweigen / als welcher allein in Sibilia auff hundert vnd zwantzig tausent gezehlt werden / deren etliche acht tausent / etliche aber fünffzehen tausent Cronen zum jährlichen Einkommen haben. Die Statt Sibilia ist mit Kirchen vnd andern geistlichen Gebäwen vnter allen Stätten in gantz Hispania am meisten gezieret/ vnter welchen sonderlich die Kirch zu vnser lieben Frawen alle andere in der gantzen Christenheit vbertrifft/ wenn man nemlich jhre Gröss/ Schöne vnd gewaltigen hohen Thurn ansehen vnd betrachten wil/ von welchem man alle Gegne vmb die gantze Statt herumb sehen kan. Also ist auch das Schloß vber alle massen herrlich vnd schön / vnd zur Königlichen Wohnung sehr bequem. Der Fürstlichen / Gräfflichen vnd anderer grosser Herrn Palläst / schönen Brunnen / gewaltigen Häuser der Bürger / vnd lustigen Bächlein / so durch viel Gassen der Statt hindurch lauffen/ zugeschweigen.

Von dem Konigreich Valentz, Murcia vnd die Inseln Maiorica, Minorica vnd Yrica.

Beschreibung des Königreichs Valentz.

DJeses Königreich Valentz hat seinen Namen von seiner fürnehmsten vralten vnd gewaltigen Handelstatt empfangen: Gegen Mittag Murciam, gegen Occident beyde Castilien/ gegen Mitternacht Aragonien / vnd gegen Orient das innere grosse Meer / einen temperirten vnd bessern Lufft / als jrgend ein ander Land in diesem gantzen Spanischen Königreich haben kan/ derowegen denn seine Jnwohner auch mitten im Winter/ als vmb das Fest der Weyhnachten jhre Händ voll frischer Blumen tragen / gleich wie an andern Orten im Aprill vnd Mayen zu geschehen pflegt. Gleichfals ist dieses Land auch an allerley Einkommen / als Zucker/ Wein/ Oele/ Weitzen / Reiß vnd anderm Getränd vnd Früchten vber die massen reich. Hat an dem Ort Biziel genandt / zwischen Valentz vnd Dorrosa viel Gruben vnd Bergwerck von Silber/ vnd an dem Ort Aioder viel Stein mit Linien vnd Adern von Gold durchwachsen. Bey dem Promontorio oder Vorgebürg Finistrato viel Mineras von Eysen: Vmb Segorbia herumb besondere Steingruben/ auß welchen die Römer vor zeiten jhren Marmor bekommen: Bey Piacento den allerbesten Alabaster/ vnd hin vnd wieder viel Alaun/ Bergroth/ Kalck/ Gyps/ vnd dergleichen. Die Statt Valentz ist von vielen Mauritanischen Fürsten nach einander innen gehabt vnnd bewohnet/ in solcher Zeit von den Königen auß Aragonia offt vnd viel belägert worden/ biß sie König Iames nach langer Belägerung bekommen / den Fürsten Zaen Maure mit funffzig tausent Mauritanern darauß vertrieben / welche mit allem jhrem Gold/ Silber/ Wassen vnd anderem gen Deniam geflohen. Derowegen denn König Jacobus annere Jnwohner auß Catalonia vnd Aragonia durch Herrn Berengarium Palatiol den Bischoff von Barsalona, Herrn Vidalum Cauciliam Bischoff zu Huelcano, Herrn Petrum Ferdinandes de Acagra, vnd Herrn Simonem de Verea, beyde Ritter in die verlassene Statt Valentz verschickt. Diese haben die gantze Statt vnter die newe Bürger/ als welche sie mit sich gebracht/ je nach eines jeden Stand vnd Würden außgetheilt/ sie also wiederumb mit Leuten erfüllet/ vnd mit newen Gesetzen versehen vnd begabet. Vnd wurden zur selbigen Zeit drey hundert vnd vier vnd achtzig Geschlecht eingeschrieben vnd gezehlet. Es hat aber diese Landschafft nach deß Ortelii Zeugniß allererst vmb das Jahr 788. nach Christi Geburt den Titul eines Königreichs bekomen: Vnd verhelt sich die Historv vnd Geschicht desselbigen also: Als Hisen der König von Corduba gestorben/ vñ jhm sein Sohn Alca im Jahr nach vnsers Erlösers vñ Seligmachers Geburt 788. in der Regierung succedirt/ ließ dieses jungen Königs Vatters Bruder Aodala ein Herr zu Valentz seinen andern Bruder Culemam auß Taular, welcher zuvor enterbt gewesen/ zu sich beruffe/ zohe in desselbigē Gesellschafft mit grosser Heers Krafft vor Cordubam, in willens jhres verstorbenen Bruders Sohn auß dem Königreich zuvertreibe/ wurden aber in dem Krig beyde vberwunden: / derowegen denn Aodala sich mit der Flucht salvirt/ vnd wiederumb gen Valentz begab. Nach welchem sich die

Maury-

Download File

Свеби, Вандали и Алани

Обратите овде пажњу на сарадњу три племена: Свеба, Вандала и Алана (приликом њиховог заједничког похода на Пиринејско полуострво)!

Свеби су живели тамо где затичемо Сербе у Немачкој (источно од Лабе).

Вандалима је центар племена био у данашњој Лужици (где и сада живе Венди/Винди/Серби из племена Лужичана).

Алани су сарматско племе (са центром у источноевропској Галицији).
Испада да нетрпељивост између Германа и Серба, односно Словена која је постојала на тлу данашње Немачке пре 6 века није постојала?
Или ипак јесте...?

Извор (назив књиге): „Варварска инвазија на Европу“
Страна књиге: 56-57
Аутор: Ирац John Bagnell Bury (1861-1927), историчар и лингвиста
Превод са енглеског на сербски језик: Александар Узелац
Издавач: Утопија
Место штампања: Београд (Република Србија: 2006-)
Година издања књиге: 2010
Језик: сербски
Писмо: ћирилица

Назив оригиналног дела: „The invasion of Europe by the barbarians“
Издавач оригиналног дела: Macmillan & Co.
Место штампања оригиналног дела: London (United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland: 1927-)
Година издања оригиналног дела: 1928
Језик оригиналног дела: енглески
Писмо: латиница

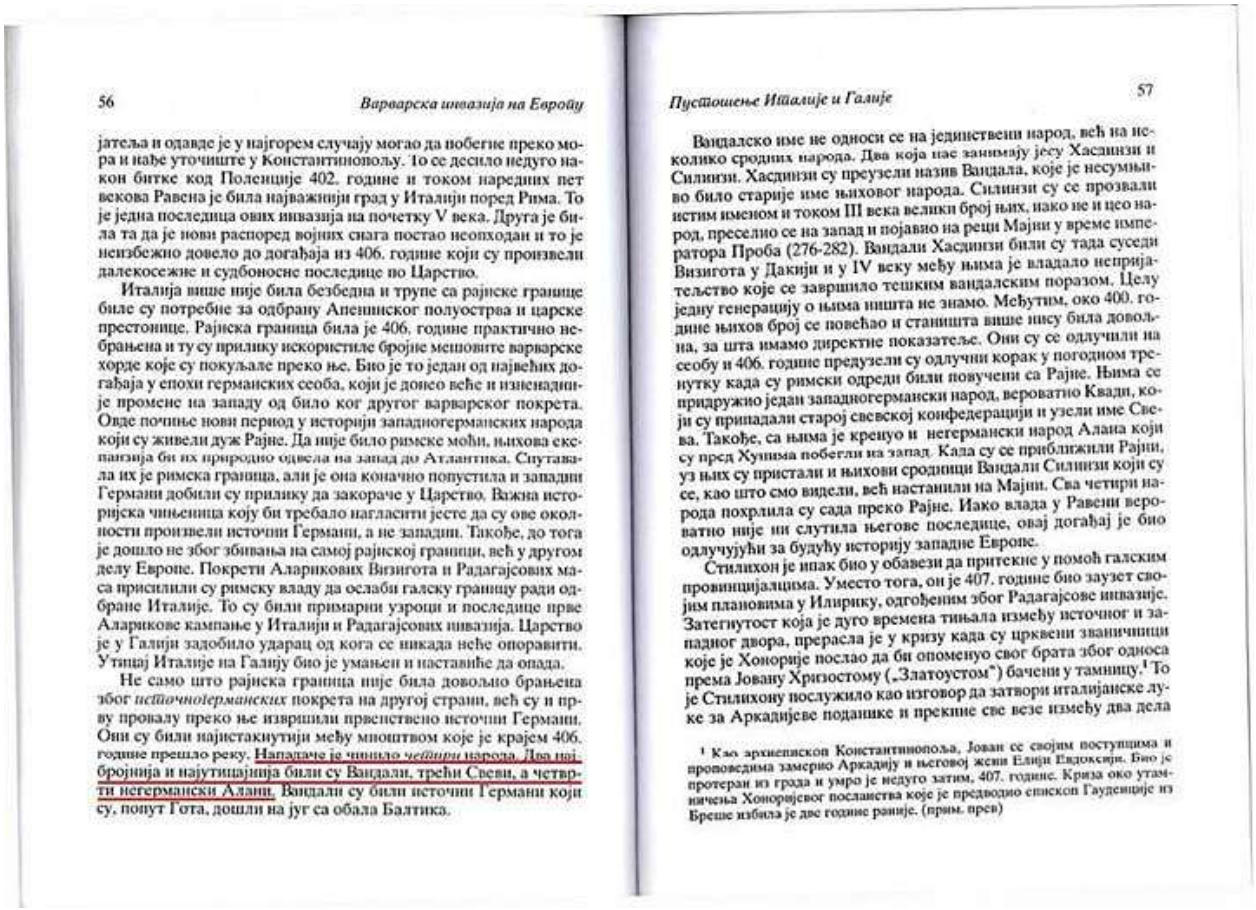

56 *Варварска инвазија на Европу*

јатеља и одавде је у најгорем случају могао да побегне преко мора и нађе уточиште у Константинопољу. То се десило недуго након битке код Поленције 402. године и током наредних пет векова Равена је била најважнији град у Италији поред Рима. То је једна последица ових инвазија на почетку V века. Друга је била та да је нови распоред војних снага постао неопходан и то је неизбежно довело до догађаја из 406. године који су произвели далекосежне и судбоносне последице по Царство.

Италија више није била безбедна и трупе са рајнске границе биле су потребне за одбрану Апенинског полуострва и царске престонице. Рајнска граница била је 406. године практично небрањена и ту су прилику искористиле бројне мешовите варварске хорде које су покуљале преко ње. Био је то један од највећих догађаја у епохи германских сеоба, који је донео веће и изненадније промене на западу од било ког другог варварског покрета. Овде почиње нови период у историји западногерманских народа који су живели дуж Рајне. Да није било римске моћи, њихова експанзија би их природно одвела на запад до Атлантика. Спутавала их је римска граница, али је она коначно попустила и западни Германи добили су прилику да закораче у Царство. Важна историјска чињеница коју би требало нагласити јесте да су ове околности произвели источни Германи, а не западни. Такође, до тога је дошло не због збивања на самој рајнској граници, већ у другом делу Европе. Покрети Аларикових Визигота и Радагајсових маса присилили су римску владу да ослаби галску границу ради одбране Италије. То су били примарни узроци и последице прве Аларикове кампање у Италији и Радагајсових инвазија. Царство је у Галији задобило ударац од кога се никада неће опоравити. Утицај Италије на Галију био је умањен и наставиће да опада.

Не само што рајнска граница није била довољно брањена због *источногерманских* покрета на другој страни, већ су и прву провалу преко ње извршили првенствено источни Германи. Они су били најистакнутији међу мноштвом које је крајем 406. године прешло реку. Нападаче је чинило *четири* народа. Два најбројнија и најутицајнија били су Вандали, трећи Свеви, а четврти негермански Алани. Вандали су били источни Германи који су, попут Гота, дошли на југ са обала Балтика.

Пустошење Италије и Галије 57

Вандалско име не односи се на јединствени народ, већ на неколико сродних народа. Два која нас занимају јесу Хасдинзи и Силинзи. Хасдинзи су преузели назив Вандала, које је несумњиво било старије име њиховог народа. Силинзи су се прозвали истим именом и током III века велики број њих, иако не и цео народ, преселио се на запад и појавио на реци Мајни у време императора Проба (276-282). Вандали Хасдинзи били су тада суседи Визигота у Дакији и у IV веку међу њима је владало непријатељство које се завршило тешким вандалским поразом. Целу једну генерацију о њима ништа не знамо. Међутим, око 400. године њихов број се повећао и станишта више нису била довољна, за шта имамо директне показатеље. Они су се одлучили на сеобу и 406. године предузели су одлучни корак у погодном тренутку када су римски одреди били повучени са Рајне. Њима се придружио један западногермански народ, вероватно Квади, који су припадали старој свевској конфедерацији и узели име Свева. Такође, са њима је кренуо и негермански народ Алана који су пред Хунима побегли на запад. Када су се приближили Рајни, уз њих су пристали и њихови сродници Вандали Силинзи који су се, као што смо видели, већ настанили на Мајни. Сва четири народа похрлила су сада преко Рајне. Иако влада у Равени вероватно није ни слутила његове последице, овај догађај је био одлучујући за будућу историју западне Европе.

Стилихон је ипак био у обавези да притекне у помоћ галским провинцијалцима. Уместо тога, он је 407. године био заузет својим плановима у Илирику, одгођеним због Радагајсове инвазије. Затегнутост која је дуго времена тињала између источног и западног двора, прерасла је у кризу када су црквени званичници које је Хонорије послао да би опомену свог брата због односа према Јовану Хризостому („Златоустом“) бачени у тамницу.[1] То је Стилихону послужило као изговор да затвори италијанске луке за Аркадијеве поданике и прекине све везе између два дела

[1] Као архиепископ Константинопоља, Јован се својим поступцима и проповедима замерио Аркадију и његовој жени Елији Евдоксији. Био је протеран из града и умро је недуго затим, 407. године. Криза око утамничења Хоноријевог посланства које је предводио епископ Гаудентије из Бреше избила је две године раније. (прим. прев)

ОСТРОГОТИ и њихова "германска имена"

Да ли су ово германска имена?
Ко зна Германе тих имена?
Германска имена се никада не завршавају на ...слав, ...мир, ...ов, ...као словенска и сербска.

Извор (назив књиге): „Варварска инвазија на Европу“
Страна књиге: 96-97
Аутор: Ирац John Bagnell Bury (1861-1927), историчар и лингвиста
Превод са енглеског на сербски језик: Александар Узелац
Издавач: Утопија
Место штампања: Београд (Република Србија: 2006-)
Година издања књиге: 2010
Језик: сербски
Писмо: ћирилица

Назив оригиналног дела: „The invasion of Europe by the barbarians“
Издавач оригиналног дела: Macmillan & Co.
Место штампања оригиналног дела: London (United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland: 1927-)
Година издања оригиналног дела: 1928
Језик оригиналног дела: енглески
Писмо: латиница

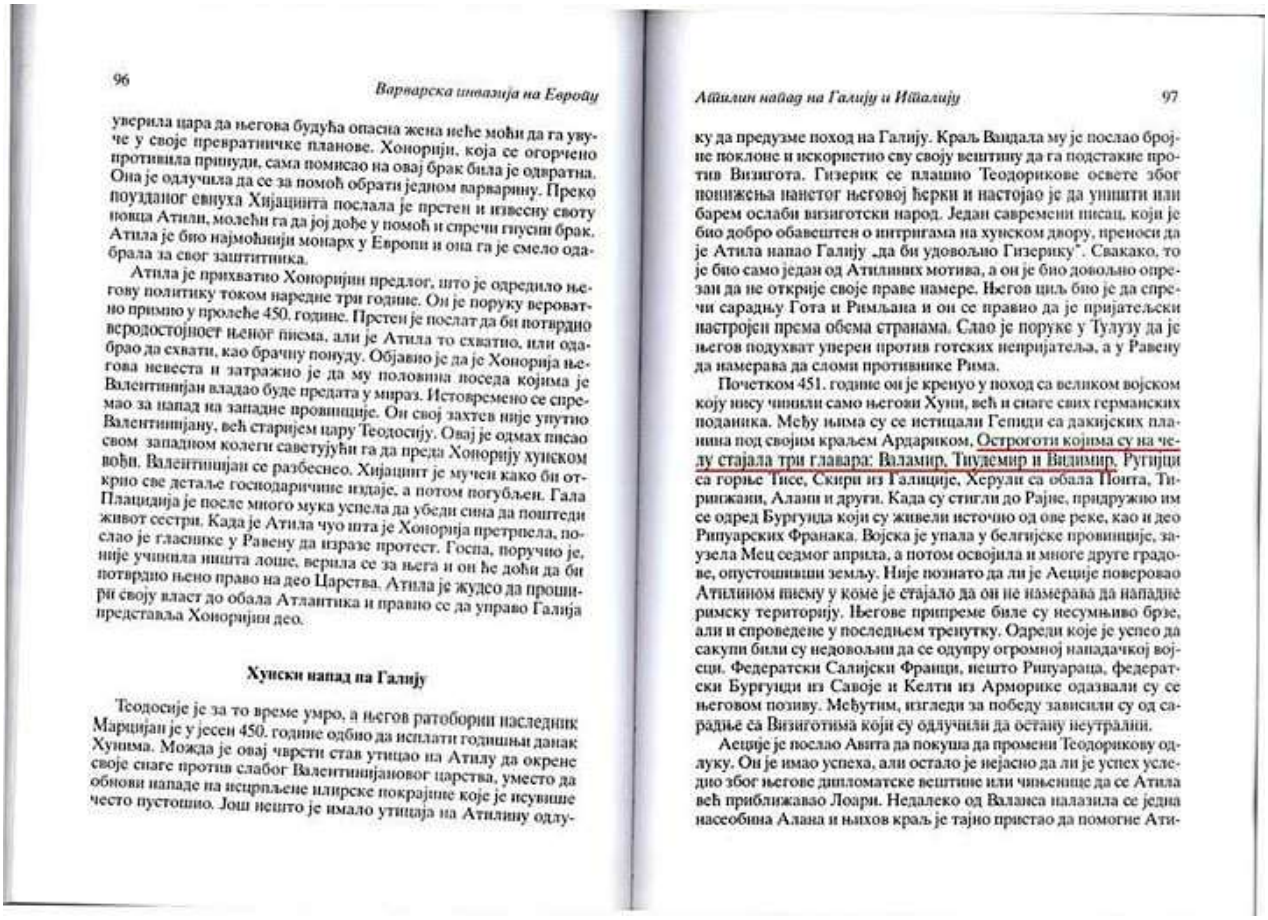

96 Варварска инвазија на Европу

уверила цара да његова будућа опасна жена неће моћи да га увуче у своје превратничке планове. Хонорија, која се огорчено противила принуди, сама помисао на овај брак била је одвратна. Она је одлучила да се за помоћ обрати једном варварину. Преко поузданог евнуха Хијацинта послала је прстен и извесну своту новца Атили, молећи га да јој дође у помоћ и спречи гнусни брак. Атила је био најмоћнији монарх у Европи и она га је смело одабрала за свог заштитника.

Атила је прихватио Хонorијин предлог, што је одредило његову политику током наредне три године. Он је поруку вероватно примио у пролеће 450. године. Прстен је послат да би потврдио веродостојност њеног писма, али је Атила то схватио, или одабрао да схвати, као брачну понуду. Објавио је да је Хонорија његова невеста и затражио је да му половина поседа којима је Валентинијан владао буде предата у мираз. Истовремено се спремао за напад на западне провинције. Он свој захтев није упутио Валентинијану, већ старијем цару Теодосију. Овај је одмах писао свом западном колеги саветујући га да преда Хонорију хунском вођи. Валентинијан се разбеснео. Хијацинт је мучен како би открио све детаље господаричиних издаје, а потом погубљен. Гала Плацидија је после много мука успела да убеди сина да поштеди живот сестри. Када је Атила чуо шта је Хонорија претрпела, послао је гласнике у Равену да изразе протест. Госпа, поручио је, није учинила ништа лоше, верила се за њега и он ће доћи да би потврдио њено право на део Царства. Атила је жудео да прошири своју власт до обала Атлантика и право се да управо Галија представља Хоноријин део.

Хунски напад на Галију

Теодосије је за то време умро, а његов ратоборни наследник Марцијан је у јесен 450. године одбио да исплати годишњи данак Хунима. Можда је овај чврсти став утицао на Атилу да окрене своје снаге против слабог Валентинијановог царства, уместо да обнови нападе на исцрпљене илирске покрајине које је несувише често пустошио. Још нешто је имало утицаја на Атилину одлу-

Аттилин напад на Галију и Италију 97

ку да предузме поход на Галију. Краљ Вандала му је послао бројне поклоне и искористио сву своју вештину да га подстакне против Визигота. Гизерик се плашио Теодорикове освете због понижења нанетог његовој кћерки и настојао је да уништи или барем ослаби визиготски народ. Један савремени писац, који је био добро обавештен о интригама на хунском двору, преноси да је Атила напао Галију „да би удовољио Гизерику“. Свакако, то је био само један од Атилиних мотива, а он је био довољно опрезан да не открије своје праве намере. Његов циљ био је да спречи сарадњу Гота и Римљана и он се правио да је пријатељски настројен према обема странама. Слао је поруке у Тулузу да је његов подухват уперен против готских непријатеља, а у Равену да намерава да сломи противнике Рима.

Почетком 451. године он је кренуо у поход са великом војском коју нису чинили само његови Хуни, већ и снаге свих германских поданика. Међу њима су се истицали Гепиди са дакијских планина под својим краљем Ардариком, Остроготи којима су на челу стајала три главара: Валамир, Тиудемир и Видимир, Ругијци са горње Тисе, Скири из Галиције, Херули са обала Понта, Тиринжани, Алани и други. Када су стигли до Рајне, придружио им се одред Бургунда који су живели источно од ове реке, као и део Рипуарских Франака. Војска је упала у белгијске провинције, заузела Мец седмог априла, а потом освојила и многе друге градове, опустошивши земљу. Није познато да ли је Аеције поверовао Атилином писму у коме је стајало да он не намерава да нападне римску територију. Његове припреме биле су несумњиво брже, али и спроведене у последњем тренутку. Одреди које је успео да сакупи били су недовољни да се одупру огромној нападачкој војсци. Федератски Салијски Франци, нешто Рипуараца, федератски Бургунди из Савоје и Келти из Арморике одазвали су се његовом позиву. Међутим, изгледи за победу зависили су од сарадње са Визиготима који су одлучили да остану неутрални.

Аеције је послао Авита да покуша да промени Теодорикову одлуку. Он је имао успеха, али остало је нејасно да ли је успех условио због његове дипломатске вештине или чињенице да се Атила већ приближавао Лоари. Недалеко од Валанса налазила се једна насеобина Алана и њихов краљ је тајно пристао да помогне Ати-

Радагајс – Радогост

Обратите пажњу на назив словенског божанства „Радгоста“ (германски народи немају немају никакву личност сличног имена).
Wikipedia (за енглеско говорно подручје): http://en.wikipedia.org/wiki/Radegast_(god)

Извор (назив књиге): „Варварска инвазија на Европу“
Страна књиге: 52-53
Аутор: Ирац John Bagnell Bury (1861-1927), историчар и лингвиста
Превод са енглеског на сербски језик: Александар Узелац
Издавач: Утопија
Место штампања: Београд (Република Србија: 2006-)
Година издања књиге: 2010
Језик: сербски
Писмо: ћирилица

Назив оригиналног дела: „The invasion of Europe by the barbarians“
Издавач оригиналног дела: Macmillan & Co.
Место штампања оригиналног дела: London (United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland: 1927-)
Година издања оригиналног дела: 1928
Језик оригиналног дела: енглески
Писмо: латиница

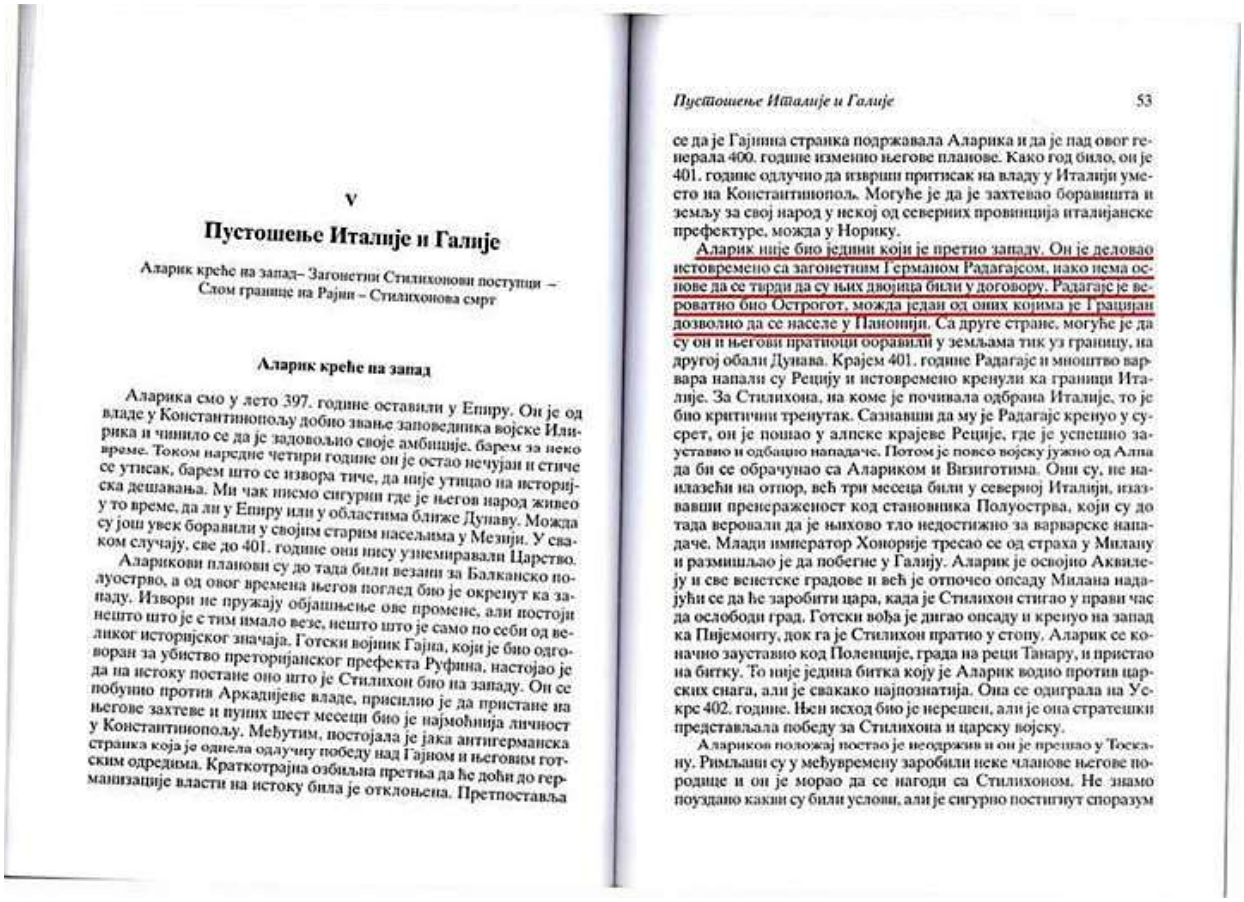

V

Пустошење Италије и Галије

Аларик креће на запад– Загонетни Стилихонови поступци – Слом границе на Рајни – Стилихонова смрт

Аларик креће на запад

Аларика смо у лето 397. године оставили у Епиру. Он је од владе у Константинопољу добио звање заповедника војске Илирика и чинило се да је задовољио своје амбиције, барем за неко време. Током наредне четири године он је остао нечујан и стиче се утисак, барем што се извора тиче, да није утицао на историјска дешавања. Ми чак нисмо сигурни где је његов народ живео у то време, да ли у Епиру или у областима ближе Дунаву. Можда су још увек боравили у својим старим насељима у Мезији. У сваком случају, све до 401. године они нису узнемиравали Царство.

Аларикови планови су до тада били везани за Балканско полуострво, а од овог времена његов поглед био је окренут ка западу. Извори не пружају објашњење ове промене, али постоји нешто што је с тим имало везе, нешто што је само по себи од великог историјског значаја. Готски војник Гајна, који је био одговоран за убиство преторијанског префекта Руфина, настојао је да на истоку постане оно што је Стилихон био на западу. Он се побунио против Аркадијеве владе, присилио је да пристане на његове захтеве и пуних шест месеци био је најмоћнија личност у Константинопољу. Међутим, постојала је јака антигерманска странка која је однела одлучну победу над Гајном и његовим готским одредима. Краткотрајна озбиљна претња да ће доћи до германизације власти на истоку била је отклоњена. Претпоставља

се да је Гајнина странка подржавала Аларика и да је пад овог генерала 400. године изменио његове планове. Како год било, он је 401. године одлучно да изврши притисак на владу у Италији уместо на Константинопоље. Могуће је да је захтевао боравишта и земљу за свој народ у некој од северних провинција италијанске префектуре, можда у Норику.

Аларик није био једини који је претио западу. Он је деловао истовремено са загонетним Германом Радагајсом, иако нема основе да се тврди да су њих двојица били у договору. Радагајс је вероватно био Остроготт, можда један од оних којима је Гратијан дозволио да се населе у Панонији. Са друге стране, могуће је да су он и његови пратиоци боравили у земљама тик уз границу, на другој обали Дунава. Крајем 401. године Радагајс и мноштво варвара напали су Рецију и истовремено кренули ка граници Италије. За Стилихона, на коме је почивала одбрана Италије, то је био критични тренутак. Сазнавши да му је Радагајс кренуо у сусрет, он је пошао у алпске крајеве Реције, где је успешно зауставио и одбацио нападаче. Потом је повео војску јужно од Алпа да би се обрачунао са Аларикoм и Визиготима. Они су, не налазећи на отпор, већ три месеца били у северној Италији, изазвавши пренераженост код становника Полуострва, који су до тада веровали да је њихово тло недостижно за варварске нападаче. Млади император Хонорије тресао се од страха у Милану и размишљао је да побегне у Галију. Аларик је освојио Аквилеју и све венетске градове и већ је отпочео опсаду Милана надајући се да ће заробити цара, када је Стилихон стигао у прави час да ослободи град. Готски вођа је дигао опсаду и кренуо на запад ка Пијемонту, док га је Стилихон пратио у стопу. Аларик се коначно зауставио код Поленције, града на реци Танару, и пристао на битку. То није једина битка коју је Аларик водио против царских снага, али је свакако најпознатија. Она се одиграла на Ускрс 402. године. Њен исход био је нерешен, али је она стратешки представљала победу за Стилихона и царску војску.

Аларикoв положај постао је неодржив и он је прешао у Тоскану. Римљани су у међувремену заробили неке чланове његове породице и он је морао да се нагоди са Стилихоном. Не знамо поуздано какви су били услови, али је сигурно постигнут споразум

О Илирима - Име Илир је преко 33. столећа било синоним за име Србин. У античкој Грчкој када би сте рекли Илир одмах би помислили на Србина и обратно. Ево необоривог доказа - Српска канцеларија у Бечу до првог светског рата звала се Илирска канцеларија, први немачко - сербски речник који су штампали Немци у Бечу за време Михајла Обреновића (1853) звао се Deutsch-Ilirish (дојче - илириш, дакле илирски уместо српског, што ће рећи да је било синоним за име србин). Сада иста та немачка историјска школа подмеће причу о Албанцима - Илирима што је крајње безобразно, лицемерно и јадно.

(Сведочанства историчара о СРБИМА као Илирима)

Handwörterbuch

der

illirischen und deutschen Sprache.

Verfaßt von

Rud. A. Fröhlich.

Erster oder illirisch-deutscher Theil.

Wien 1853,

Rěčnik

ilirskoga i němačkoga jezika,

sastavio

g.

Rud. V. Veselić.

Prvi ali ilirsko-němački dio

U Beču 1853,

III век с.е.

Историчар Зонара назива државу Илирију краља Аргона - Српском империјом.

Француски историчар Прико д 'Сент-Мари, краља Агрона назива краљем Срба.

I век с.е.

Страбон помиње Србе као народ Илирије од Јадранског мора до Панониje. Динару планину назива Српском планином.

I век н.е.

Тачност ових навода даје римски научник Плиније Старији у приказу регрутског списка Српских, односно Илирских племена из 12. године после Христа. На списку се налази 27 српских племена, од којих више од половине и данас постоји. То су: Мезеји, дитион, Десниати, Неретвљани, Сартири, Сарбеати, Глиндићи, Дукљани, Диндари, Дермастије, Церани, Деврња, Мелчумани, Сикулоте, Варди, Даверци, Деретић, Ликино, Стулпини, Бурнице, Олбљани, Лабеати, Сенади, Денде , Сашељи, Рудињани и Грабљани. Грабљани нису били племе, него је то била једна варошица на Зупцима и њих називају једноставно Илири. Сарбеати такође нису били племе, него савез од неколико мањих племена па их зато називају једноставно Србима. Од Ликина који су живели у Поповом пољу испод Требиња пореклом је император Ликиниус, чији су потомци Немањићи.

Апиан каже да су у 1. веку н.е. "Најславнија илирска племена Срби (Сордиски) и Трибали". За Трибале знамо да су такође били Срби.

II век н.е.

Дион Касиус, писац римске историје из другог века, помиње Србе на пределу

Илирије. Дион је био римски управник Илирије.

IV век.

Еузебије Памфил у својој Хроници каже да је Тиберије победио 9. године н.е. "Србске Далмате".

VII век.

Јордан, историчар Гета, каже да су од Сармата, то јест Срба, потекли Венети, Анти и Словени.

VII век.

Космограф из Равене поистовећује Илирију са Србијом од Јадранског мора до Дунава.

IX век.

Велика српска империја на Хелмском полуострву цара Крепимир Остривојевића, за коју Леополд Ранке каже: "...територије је била српска, од Дунава до Јадрана и до Архипелага".

X век.

Познати чешки зборник Матер Верборум каже: "Сармати и Серби су два имена истог значења за исти народ" .То исто каже и немачки епископ Салмон. Све ово сведочи који народ је ратовао са Римљанима у Илирији. То је био српски народ. Као што Еузебије 4. век каже: "Тиберије је победио 9. године не Сарматске Далмате ", а тако каже и Хреман Контракт у 11. век.

XI век.

Нестор часни Кијевски у свом Летопису објашњава порекло Словена из Илирије, и набраја која су племена пред римским освајањима отишла на север и исток Европе.

Црквени сабор у Сплиту 1059. године забранио је употребу "Илирске литургије" у црквама и дозволио само грчку и латинску литургију.

XII век.

Византијски историчар Јован Кинамос каже да су Срби, који су као народ Далмати, изградили тврђаву Рас.

XIII век.

Француски историчар Луј Леже преноси чешку Далемилову хронику из 13. века, у којој се каже да су се Серби населили после потопа, на границама данашњих грчких земаља и дуж мора и да су се раширили све до Рима. На истом месту преноси и пољску хронику из 14. века у којој се каже да је Илирија колевка Словена.

XIV век.

Византијски историчар Халкокондилас каже да је цар Душан, хтео да успостави "европску империју народа Илирског".

XV век.

Краљ Срба, босанска лоза Јаблановића, Стефан Томашевић, титулише се 1446. године овако: "Степханус Тхомас Деи гратиа Расциае, Сервиае, Босниенсиум сиве Иллирицум Рек"

XVI век.

Далматинац Винко Прибојевић, професор теологије, 16. век, међу Словене убраја: "Трачане, Мезе, Гете, Дачане, Македонце, Илире, Роксолана, Моске, Фрижане и Вандале."

Наш савременик, Рус Павел Тулајев, наводи руску степски књигу из 16. века и каже: "У том избору из црквених и светских хроника, словенска прапостојбина смештена је у Илирији, што би било у складу са библијским оригиналом и Несторов летопис."

После турског освајања Далмације 1540. године, осим градова, велики број становника континенталне Далмације, који су говорили српским језиком, се склонио у градове. Тада је у градове "... уведен илирски (словенски) језик, у којима се до тада говорио италијански."

XVII век.

Мавро Орбини, 16/17. век, под појмом Словена укључује поред Венета, Венда, и Русе-Вандале, Гете, Илире, Готе, Алане, Сармате и друге.

Општи Лист, односно Пећки родослов, почиње излагање са "опис родослова светих царева српских илити илирских."

XVIII век.

Високи чиновник на бечком Двору, Јохан Христифор барон Бартенштајн објавио је 1761. године један преглед тадашњег стања српског народа, под насловом "Кратак извештај о стању расејаног многобројног илирског народа".

Велики француски историчар и ерудита Ди Канзе каже: Србију су Сарматије звали ... Срби Далмације су Далмати и само вулгарно их називају Словенима.

XIX век.

Први речник српско-немачког језика, издат у Бечу 1853. године, посвећен кнезу Михаилу Обреновићу, носи наслов Илирисцхен унд деутсцхен Спрацхе.

Отац немачке филологије и германистике Јакоб Грим пише 1815. године: "Србима називамо правилније оно што се иначе Илирима назива, словенску народну грану."

Аустро-немачки писац Александер Хекс казао је у свом путопису о Подунављу: "Укупност све словенских Илира пење се на око шест милиона душа. Ниједан словенски народ није у ново и најновије време скренуо на себе пажњу у толикој мери као Илири. "

Јернеј Копитар у приказу Вуковог Рјечника из 1818. године каже да је то језик "бројног, тако величанствено надареног, јуначког народа Срба (Илира) ..."

Немачки теолог и правник Јохан Фердинанд Наигебаур каже: "Питао сам једног ученог францисканског монаха из републике Пољица за мишљење о разлици између

Илира и Хрвата. Одговорио је: Ја бих рађе био Турчин него Хрват ". Један други католички свештеник је изјавио: "Срби или Илири су образованији него Хрвати; њихова књижевност је старија ". Овде заиста имамо врло прецизну одредницу ко су Илири.

XX век.

Име Илири било је синоним за Србе све до двадесетог века. На бечком Двору, Српска канцеларија, све до Првог светског рата, званично је називана Илирском.

За време од 23 века, Срби и странци су знали да су Илири - Срби, а онда "учени" нордисти (Немци) нам рекоше да то није тако, него да су Илири - Шћипетари-Арбанаси (Шиптари-Албанци) ??

Аутори:
Већину материјала и текстова припремио Крсто Крцун Драговић
У писању текстова учествовали СРПСКА ИСТИНИТА ИСТОРИЈА и Стефан СРБСКИ
Уредио: Стефан СРБСКИ

ЗАБРАЊЕНА ИСТОРИЈА

ЗАБРАЊЕНА ИСТОРИЈА-ДОКУМЕНТОВАНО!

или разуверавање "неверних Тома"
(шести део)

Пише: Крсто Крцун Драговић

Рим као аутор акције израде фалсификата

Царска крунисања се нису одржавала у Риму. До 16. века је у Европи постојао само један град за крунисање, а то је Цариград“! Наша владајућа наука га назива Константинопољ.
Рим у фалсификованим изворима из истог времена има сасвим супротне описе. „У јубиларној 1350. години било је живо унутар римских зидина, Реке ходочасника из целог света су текле према вечном граду. Од Божића до Ускрса је наводно 1,2 милиона људи стално боравило у граду. Између Ускрса и Духова 800.000. Недељом и празницима се у св. Петру показивала Христова Плаштаница, па је гужва била тако велика, да је понекад било и по 12 смртних случајева“. Овде се помиње св. Петар? Читали смо да је св. Петар у оно време (1350. г.), био у рушевинама. Међу ходочасницима јубилеја био је и Петрарка у новембру. “Латеран је био на тлу и мајка свих цркава стоји без крова, отворена за ветар и кишу“. А за време Урбана V око 1360. г.? „Св. Петар је урушен и око 1370 г. у њему краве пасу све до олтара“. „Али која страна је лажна“ пита се В. Камајер 1935. године? Све је лажно! Цела историја Рима је лажна до 16. века, такође Цезар, Клеопатра (Теја), Октавијан…сви су измишљени.
Како изгледа град Рим у изворима наше владајућа науке? У једном извору читамо: “Рим је у младости (док није било папа) пустиња, у најбољем случају село пастира“. У другима је град насликан најсјајнијим бојама, тако, да је Рим

истог доба богато насељен светски град. Тако нешто нам се приказује безумно, без стида! Оба извора су лажна. Истина гласи: Рим је за време целог Средњег века био само село а наводна света култна места никако нису могла да пропадну, јер још нису ни постојала (В. Камајер, „Загонетка града Рима у средњем веку“ стр. 169-170).

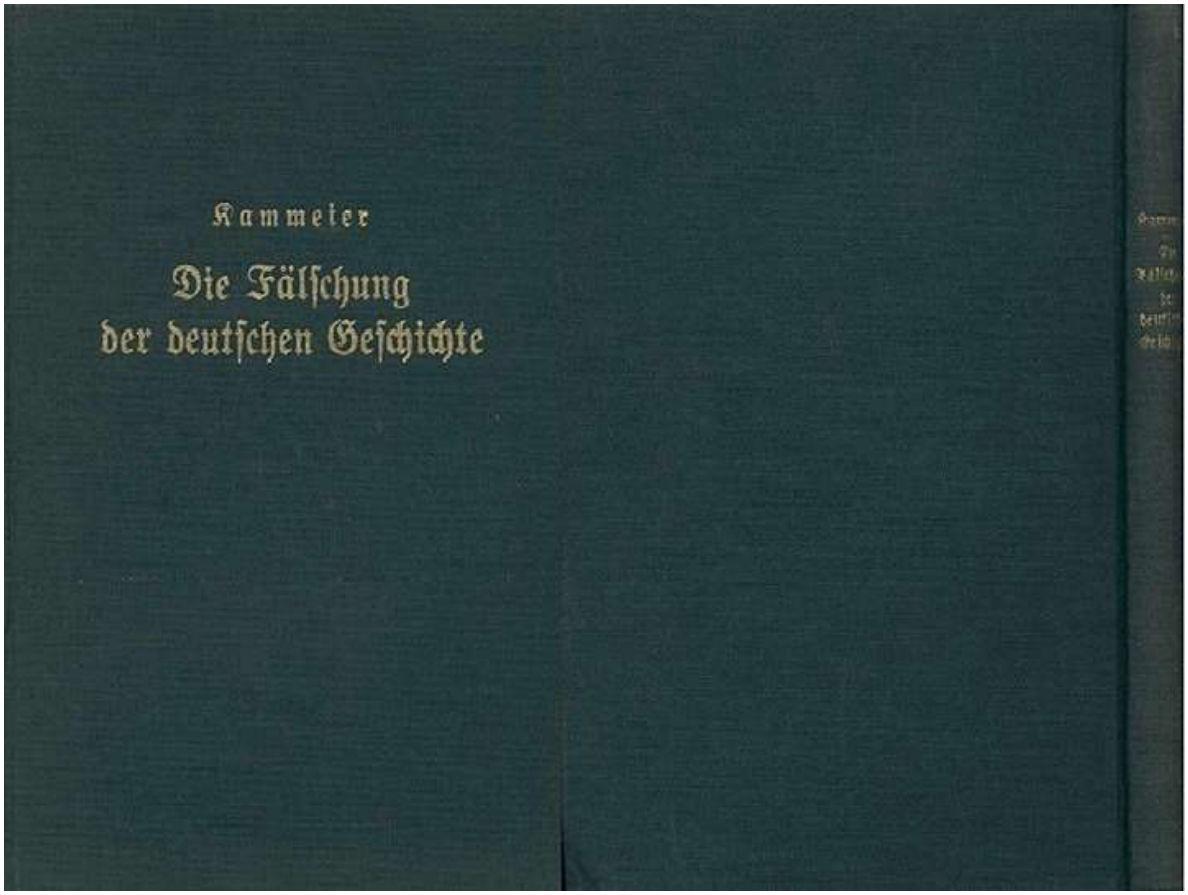

Rom als Urheberin der Fälschungsaktion

Überleitung.

Die historische Quellenforschung war bis heute eine höchst wunderliche Geheimwissenschaft: nicht nur dem tumben Laien wurde der Eindlick in ihr Getriebewerk verwehrt mit der klassischen Warnung: Untersuchungen über Quellenforschungen sind keine Lektüre für den gebildeten Laien! Nein, was sich schlimmer ausnimmt: der gesunde Menschenverstand mußte es sich gefallen lassen, daß ihm von den Quellenforschern der Stuhl vor die Tür gesetzt wurde. Dafür wurde der Nonsens auf den Thron der Methode erhoben, und heute ist denn auch das wissenschaftliche Gemüt der Quellenkritiker schon so verhärtet, daß sie unbedenklich zu proklamieren vermögen: die zuverlässigste aller Erklärungen ist und bleibt — die Dummheit der mittelalterlichen Menschen, soweit sie Urkunden- und Chronikenschreiber waren.

Aber wie war es möglich, daß sich die Quellenforschung in diese Sackgasse hineindrängen ließ? Diesem Schicksal mußte sie verfallen, unrettbar, naturnotwendig; und zwar aus dem einfachen Grunde, weil ihr Handeln von dem einzigen, übermächtigen Triebe bestimmt war und noch ist, an echten Geschichtsquellen zu retten, was nur irgend zu retten ist. Da mit einer Methode des gesunden Menschenverstandes die Echtheit der Überlieferung heute nicht mehr bewiesen werden kann, da aber mit Todesangst doch an der Echtheit der (mittelalterlichen) Geschichte festgehalten werden muß — von den Fachleuten wenigstens —, so ist jede Methode willkommen, die diese Echtheit von neuem zu verbürgen scheint, und sei es die Methode des Nonsens.

Eine köstliche Wagner-Anekdote berichtet folgendes: „Als die Gesellschaft sich in den schattigen Alleen des Parkes erging, machte der Meister seinen Begleiter, einen gelehrten Naturforscher, auf eine zu Häupten einer Säule befindliche Glaskugel aufmerksam, die sonderbarerweise oben kalt und unten warm anzufühlen war. Der Naturforscher hielt ihm einen erläuternden Vortrag über Strahlenbrechung. Als er zu Ende war, habe Wagner lachend gesagt: „Fehlgeschossen, Herr Doktor! Ich habe einfach die Kugel umgedreht, so daß die von der Sonne erhitzte Seite nach unten kam!“ (1)

Auch die Quellenforscher stehen vor der großen mittelalterlichen Geschichtskugel und erklären und interpretieren, was das Zeug hält, halten tiefsinnige Vorträge über die psychische Strahlenbrechung der Vernunft bei mittelalterlichen Urkundenschreibern — und merken gar nicht, daß auch diese Kugel gedreht ist, daß auch die mittelalterliche Geschichte, so wie sie vorliegt, keine unangetastete historische Realität darbietet, sondern ein Kunstprodukt der Fälschergenossenschaft vorstellt.

Im vorliegenden Heft 3 liegt das Schwergewicht der Untersuchungen auf der großen Fälschungsaktion selbst; es wird Aufklärung gegeben über die Fälscherzentrale, den Zeitpunkt und die Urheber der universalen Fälschungsaktion.

Die Fälschung
der deutschen Geschicht

Von

Wilhelm Kammeier

1935

Adolf Klein Verlag, Leipzig S 3

Inhaltsverzeichnis.

Heft 1: Die Fälschung der urkundlichen Quellen des deutschen Mittelalters S. 5–85

Vorwort: Die große Frage
1. Kapitel: Einleitung. Fachhistoriker unter sich
2. Kapitel: Alte Urkunden und alte Urkundenkritik
3. Kapitel: Zahl, Urheber und Zweck der mittelalterlichen Urkundenfälschungen
4. Kapitel. Lokale und regionale Fälschungen. Möglichkeit einer universalen Fälschungsaktion
5. Kapitel: Die mittelalterlichen Fälschungen stammen nicht von „praktischen" Fälschern her
6. Kapitel: Die eigenartige Geistesverfassung mittelalterlicher Fälscher
7. Kapitel: „Dummheit als zuverlässigste aller Erklärungen"
8. Kapitel: Weitere Belege für die angeblich epidemische Schwachsinnigkeit mittelalterlicher Urkundenschreiber
9. Kapitel: Die Ursache des chronologischen Wirrwarrs in den mittelalterlichen Urkunden

Heft 2: Die Fälschung der erzählenden Geschichtsquellen S. 85–168

Überleitung.
1. Kapitel: Zwei Vorgänger.
2. Kapitel: Die Methode des gesunden Menschenverstandes.
3. Kapitel: Doppelurkunden und Neuausfertigung von Urkunden.
4. Kapitel: Nachtragung und Lücken in der Datierung.
5. Kapitel: Hollerte „praktische" Fälschungen oder einheitliche „gelehrte" Fälschungsaktion?
6. Kapitel: Zweck der diplomatischen Schriftzeichen.
7. Kapitel: Die literarische Seite der Überlieferung. Parallelfälschung.
8. Kapitel: Die Verluststatistik mittelalterlicher Handschriften als Beweis für die Vernichtung der echten Überlieferung.
9. Kapitel: Fälschungstechnik und Fälschungsbrandmale in erzählenden Quellen.
10. Kapitel: „Mehrfache Buchführung" als Fälschungstaktik.

Heft 3: Rom als Urheberin der Fälschungsaktion S. 169–241

Überleitung.
1. Kapitel: Rätsel der fränkischen Königsgeschichte.
2. Kapitel: Einhards Leben Karls des Großen.
3. Kapitel: Die gefälschten mittelalterlichen Register der Päpste.
4. Kapitel: Der Mangel weltlicher Register und Archive.
5. Kapitel: Rom als Zentrale der mittelalterlichen Fälschungsaktion.
6. Kapitel: Der Zeitpunkt der Fälschungsaktion.

Heft 4: Das römische Märchen vom Barbarentum der Germanen S. 243

Überleitung.
1. Kapitel: Die Urheber der Fälschungsaktion.
2. Kapitel: Die Rechtsgeschichte als Zeuge der Fälschungsaktion.
3. Kapitel: Die Verfälschung der Germania von Tacitus.
4. Kapitel: Das römische Märchen vom Barbarentum der Germanen.
5. Kapitel: Die Erdichtung des Canossa-Ganges Heinrichs IV.

Anmerkungen jeweils am Schluß eines Heftes.

3

4

Белешка о писцу:

Фриедрих Вилхелм Фердинанд Каммајер (рођен 3. октобар, 1889 у Нинштаду (округ Хаген), † 23. мај 1959 Арнштад) био је професор у школи. Касније је радио као историчар и као самоуки писац, бавио се књижевношћу.
Камајер је прогласио бивше методе историјске науке, и испитивању њених извора, и аутентичности, као неадекватне. Он је желео да докаже у својим књигама да је велики број средњовековних докумената урађен на "лажним тракама" који су еманација касног средњег века, универзално искривљујућа историјска акција која је била одговорна за те фалсификате у 15. веку, а то је самозвана хуманистичка акција, која је била проширена и трајала је у периоду од најмање једног века. Она се састојала од сталног поновног пуњења већ научене војске од око хиљаду људи, распоређених у појединим манастирима и другим објектима лажног западног света, пишући, бришући, дописујући историју. Били су на челу Рима и гигантског задатка фалсификовања средњевековне историје да су се уносили у теме,од најситнијих детаља до најкрупнијих. Тако је Немцима почињена велика крађа културе, или како то формулише историчар Хорст Фухрман у својим Камирским тезама где је дао оштру и негативну критику: То је једним је потезом очишћена Германија из историјских извора, разним изазовима, римским еклесиастицизмом и моћним манипулацијама.

Библиографски подаци:

Rom als Urheberin der Fälschungsaktion
Наслов : Rom als Urheberin der Fälschungsaktion: von Wilhelm Kammeier
Том 3 књиге Fälschung der deutschen Geschichte / Wilhelm Kammeier
Аутор Wilhelm Kammeier
Издавач Adolf Klein Derlag, 1935.Lajpcig.

Дела :

- Einige chinesisch-mongolische Stammwörter in Niedersachsen. In: Niedersachsen. Niederdeutsche Zeitschrift für Volkstum und Heimatschutz in Wort und Bild. Band 28, 1922/23, S. 31–34.
- Die Fälschung der deutschen Geschichte. Adolf Klein Verlag, Leipzig 1935.
- Faksimile-Druck: Verlag für ganzheitliche Forschung und Kultur, ca. 1985.
- Neuausgabe mit Kommentaren von Roland Bohlinger und Wolfram Zarnack, Verlag für ganzheitliche Forschung, 11. Auflage, Struckum 2000.
- Die Wahrheit über die Geschichte des Spätmittelalters. (Bd. I: 1936; Bd.II: 1938)
- Faksimile-Druck: Verlag für ganzheitliche Forschung und Kultur, 1979

- Neue Beweise für die Fälschung der Deutschen Geschichte. Adolf Klein Verlag, Leipzig 1936.
- Die Fälschung der Geschichte des Urchristentums. Aus dem Nachlass des Autors herausgegeben und bearbeitet von Roland Bohlinger. Verlag für ganzheitliche Forschung, Wobbenbühl 1982.

Литература :

- Horst Fuhrmann, Alfred Gawlik: Der Fall Kammeier. In: Miloslav Polívka, Michal Svatoš (Hrsg.): Historia docet. Sborník prací k poctě šedesátých narozenin prof. PhDr. Ivana Hlaváčka. Prag 1992
- Horst Fuhrmann: Der Fall Kammeier und kein Ende. In: Horst Fuhrmann: Überall ist Mittelalter. Von der Gegenwart einer vergangenen Zeit. C.H.Beck, München 1996
- Horst Fuhrmann: Mittelalter. Zeit der Fälschungen. In: Horst Fuhrmann: Einladung ins Mittelalter. 5. Auflage. C. H. Beck, München 1997

Крек: Име Словени је потиснуло првобитно име Серби

Текст у фокусу стр.292 :

,,**Ускоро ће аутохтоно име Серби, као колективни назив велике народне једнице, бити потиснуто, а такође и назив Венети, да би све више уступало место локалном имену Словени..."**

Оригинални текст (нем.):
(страна 292)

,,Bald wird die einheimische Benennung Serben als Colectivname als Name der grossen nationalen Einheit verdrangt und weicht auch der Name Veneter mehr und mehr einem einheimischen Namen: Slovenen…"

Извор (назив дела/књиге): „Einleitung in die slavische Literatur- geschichte; akademische Vorlesungen, Studien und kritische Streifzüge“
Аутор: Gregor Krek[1] (1840-1905)
Издавач: Verlag von Leuschner & Lubensky
Место штампања: Graz (ÖsterreichischUngarischeMonarchie[2]: 1867-1918)
Година: 1887
Језик: немачки
Писмо: латиница

EINLEITUNG

IN DIE

SLAVISCHE LITERATURGESCHICHTE.

AKADEMISCHE VORLESUNGEN,

STUDIEN UND KRITISCHE STREIFZÜGE

VON

DR. GREGOR KREK,

Ö. ORD. PROFESSOR DER SLAVISCHEN PHILOLOGIE AN DER K. K. CARL-FRANZENS UNIVERSITÄT IN GRAZ, CORR. MITGLIEDE DER KÖNIGL. BÖHMISCHEN GESELLSCHAFT DER WISSENSCHAFTEN IN PRAG UND DER SERBISCHEN GELEHRTENGESELLSCHAFT IN BELGRAD.

ZWEITE VÖLLIG NEU BEARBEITETE UND ERWEITERTE AUFLAGE.

GRAZ 1887.

VERLAG VON LEUSCHNER & LUBENSKY,

K. K. UNIVERSITÄTS-BUCHHANDLUNG.

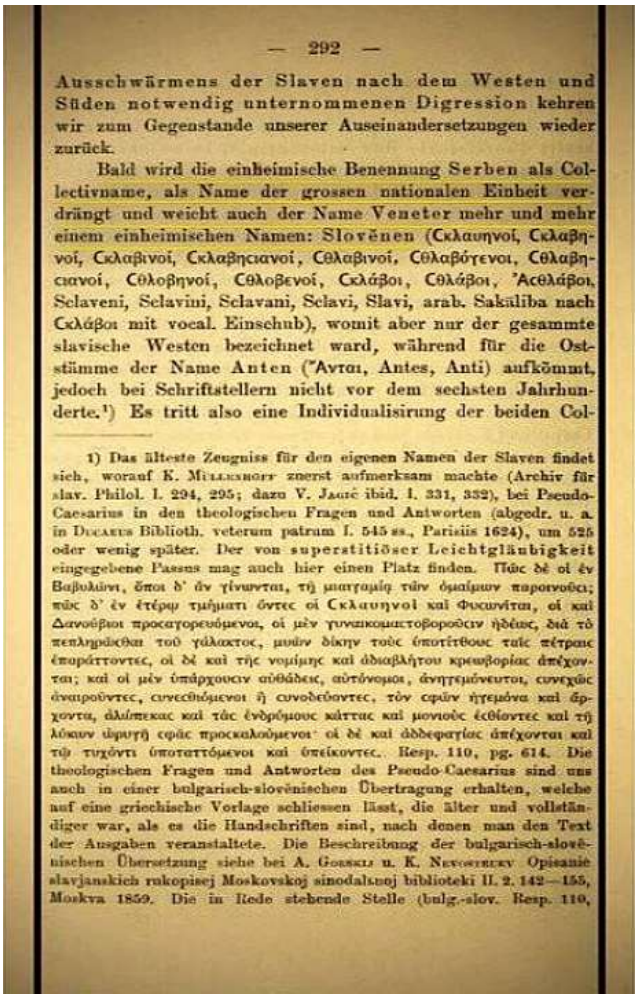

— 292 —

Ausschwärmens der Slaven nach dem Westen und Süden notwendig unternommenen Digression kehren wir zum Gegenstande unserer Auseinandersetzungen wieder zurück.

Bald wird die einheimische Benennung Serben als Collectivname, als Name der grossen nationalen Einheit verdrängt und weicht auch der Name Veneter mehr und mehr einem einheimischen Namen: Slověnen (Σκλαυηνοί, Σκλαβηνοί, Σκλαβινοί, Σκλαβησιανοί, Σθλαβινοί, Σθλαβόγενοι, Σθλαβησιανοί, Σθλοβηνοί, Σθλοβενοί, Σκλάβοι, Σθλάβοι, Ἀσθλάβοι, Sclaveni, Sclavini, Sclavani, Sclavi, Slavi, arab. Sakāliba nach Σκλάβοι mit vocal. Einschub), womit aber nur der gesammte slavische Westen bezeichnet ward, während für die Oststämme der Name Anten (Ἄνται, Antes, Anti) aufkömmt, jedoch bei Schriftstellern nicht vor dem sechsten Jahrhunderte.[1]) Es tritt also eine Individualisirung der beiden Col-

1) Das älteste Zeugniss für den eigenen Namen der Slaven findet sich, worauf K. Müllenhoff zuerst aufmerksam machte (Archiv für slav. Philol. I. 294, 295; dazu V. Jagić ibid. I. 331, 332), bei Pseudo-Caesarius in den theologischen Fragen und Antworten (abgedr. u. a. in Ducaeus Biblioth. veterum patrum I. 545 ss., Parisiis 1624), um 525 oder wenig später. Der von superstitiöser Leichtgläubigkeit eingegebene Passus mag auch hier einen Platz finden. Πῶς δὲ οἱ ἐν Βαβυλῶνι, ὅποι δ' ἂν γίνωνται, τῇ μιαιγαμίᾳ τῶν ὁμαίμων παροινοῦσι; πῶς δ' ἐν ἑτέρῳ τμήματι ὄντες οἱ Σκλαυηνοὶ καὶ Φυσωνῖται, οἱ καὶ Δανούβιοι προσαγορευόμενοι, οἱ μὲν γυναικομαστοβοροῦσιν ἠδέως, διὰ τὸ πεπληρῶσθαι τοῦ γάλακτος, μυῶν δίκην τοὺς ὑποτίτθους ταῖς πέτραις ἐπαράττοντες, οἱ δὲ καὶ τῆς νομίμης καὶ ἀδιαβλήτου κρεωβορίας ἀπέχονται; καὶ οἱ μὲν ὑπάρχουσιν αὐθάδεις, αὐτόνομοι, ἀνηγεμόνευτοι, συνεχῶς ἀναιροῦντες, συνεσθιόμενοι ἢ συνοδεύοντες, τὸν σφῶν ἡγεμόνα καὶ ἄρχοντα, ἀλώπεκας καὶ τὰς ἐνδρύμους κάττας καὶ μονιοὺς ἐσθίοντες καὶ τῇ λύκων ὠρυγῇ σφᾶς προσκαλούμενοι· οἱ δὲ καὶ ἀδδεφαγίας ἀπέχονται καὶ τῷ τυχόντι ὑποταττόμενοι καὶ ὑπείκοντες. Resp. 110, pg. 614. Die theologischen Fragen und Antworten des Pseudo-Caesarius sind uns auch in einer bulgarisch-slověnischen Übertragung erhalten, welche auf eine griechische Vorlage schliessen lässt, die älter und vollständiger war, als es die Handschriften sind, nach denen man den Text der Ausgaben veranstaltete. Die Beschreibung der bulgarisch-slověnischen Übersetzung siehe bei A. Gorskij u. K. Nevostrukv Opisanie slavjanskich rukopisej Moskovskoj sinodalnoj biblioteki II. 2. 142—155, Moskva 1859. Die in Rede stehende Stelle (bulg.-slov. Resp. 110,

S.Clissold, C.Darby - Моровласи никада нису били Хрвати

Моровласи никада нису били Хрвати,нити је Моровлахија била Хрватска,текст у фокусу стр 12 :

,,Територија којом је владао Људевит и после његови наследници, до Људемисла, називала се, до XVIII века, Морлахијом (Morlacchia) а њени становници Моровласима или Власима (Marrovlach, Morlach, Vlachs). Морлахија је имала две области: Велику Морлахију, Major Vlachia (Динарски масив и део северне Далмације) и Малу Морлахију (Minor Vlachia) – област северно од Пожеге са територијом између Саве и Драве. Моровласи или Црни Власи, били су измешано ромејско и домородачко становништво. Данас хрватска псеудоисторија својата овај народ мада не постоји нити један документат или писани извор да потврди Људевитово, Људемислово или Кеглевићево (моровлашка племићка кућа из XVIII века) хрватство јер они никад Хрвати били нису.

S.Clissold, C.Darby, A short history of Yugoslavia from early times to 1966, 12, Cambridge University Press, Archive, 1968."

Извор и назив дела :
Наслов : A Short History of Yugoslavia from Early Times to 1966
Том 531 књиге : History Cam
Аутори : Stephen Clissold, Henry Clifford Darby
Уредник : Stephen Clissold
Издање : илустровано
Издавач : CUP Archive, 1968

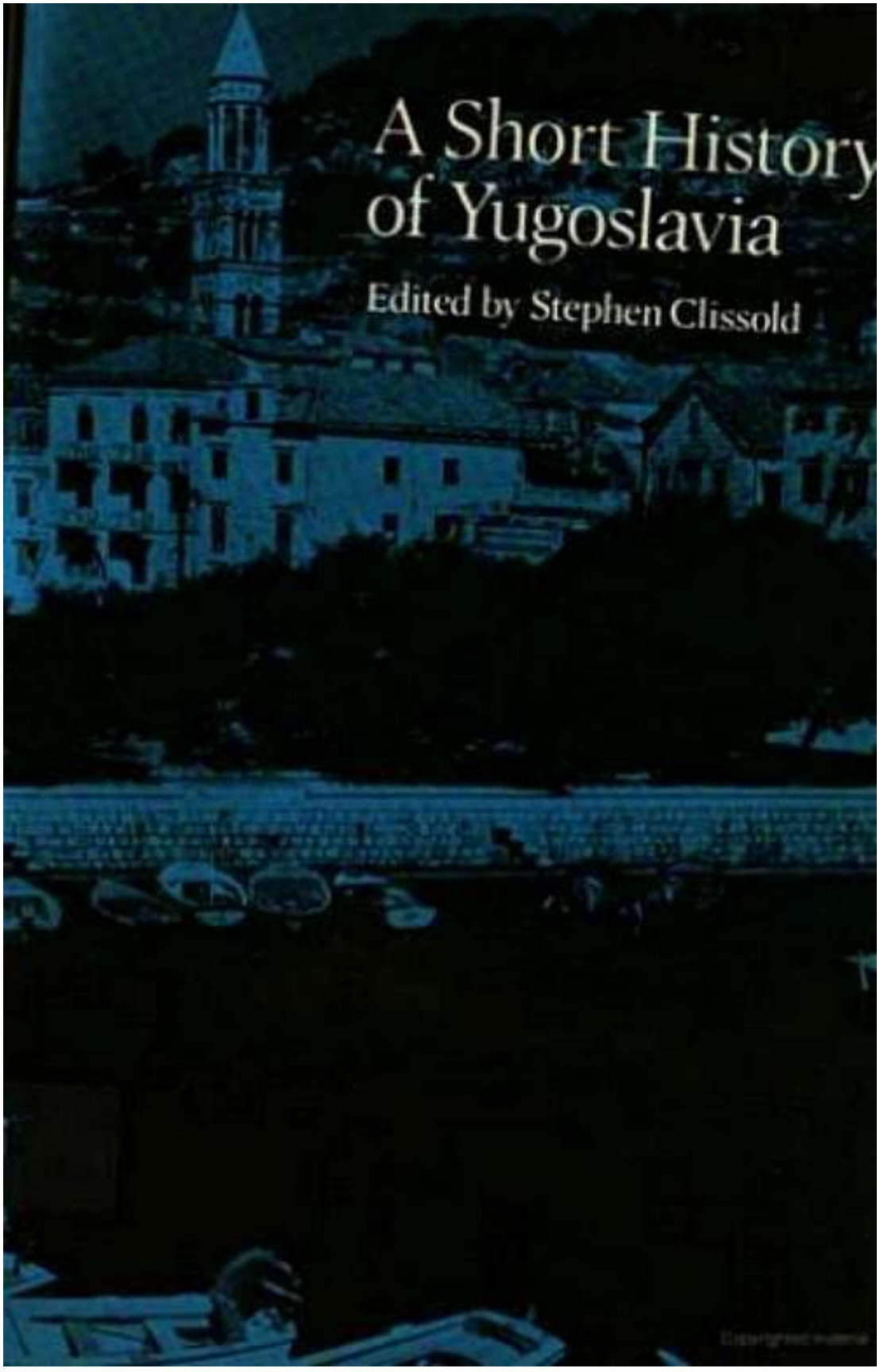

Bulgarian as well as with Serbo-Croat, is now regarded as a separate language.

The newcomers absorbed most of the existing Romanized population. The greatest exception was the coastal area where the wealthy city-states were able to maintain their distinctive Latin character, thus making of Dalmatia 'a Slavonic land with an Italian fringe'. Elsewhere, the scattered and nomadic remnants of the Roman provincials were known as 'Mavrovlachs', 'Morlachs', or 'Vlachs', and they preserved their separate identity and language for many centuries until they became completely slavonicized; northern Dalmatia and maritime Croatia were known as 'Morlacchia' in the eighteenth century. There was also a 'Major Vlachia' in the region where the frontiers of Bosnia, Dalmatia and Croatia meet, and a 'Minor Vlachia' as far north as Požega between the Sava and the Drava.[1] To the south, there were still some tribes who had escaped romanization, and who now escaped slavonicization; these became the Albanians of later times. With the exception of the Italians, the Morlachs and the Albanians, the whole area became Slav in language and culture, and the name of 'Illyria' disappeared from history until it was revived in quite different contexts in the eighteenth and nineteenth centuries.

An important factor in the subsequent history of the Slavs was the arrival of the Magyars in the plain of Hungary about the year 900. This Finno-Ugrian people inserted, so to speak, a wedge between the South Slavs on the one hand, and the Czechs, Poles, Slovaks and the Russians on the other. The history of the South Slavs developed, therefore, quite separately from that of their kindred folk in the rest of Europe, though there were many sentimental and cultural ties which were later emphasized.

Since, during some thirteen centuries, the South Slavs were subject to differing destinies, it will be necessary to consider the individual history of the chief groups and territorial divisions.

[1] One of the regions of Serbia is still known as 'Stari Vlah', i.e. Old Wallachia.

Пољска хроника (из прве половине 16. века)

Део текста који је у фокусу (серб.):
(страна 204)

„Та Лукерија[1] је била од кнежева сербских[2] од Саске[3] (Саксоније – прим. преводиоца) или Кашубе[4]."

Оригинални текст (полъ.):
(страна 204)

„Byłá tá Lukierdá z Książąt Serbskich / z Sásv / ábo Kászubká."

Извор (назив дела):
„Kronika polska Marcina Bielskiego. Nowo przez Joachima Bielskiego Syná iego wydána“
Стране: 203-204
Аутори: Marcin Bielski[5] (1495-1575) и Joachim Bielski[6] (око 1540-1599)
Издавач: Jákob Siebeneycher (15??-16??)
Место штампања: Krakowie/Kraków (Rzeczpospolita Obojga Narodów[7]: 1569-1795)
Година издања: 1597
Језик: старопољски
Писмо: латиница

[1] Полъ. Ludgarda meklemburska (1261-1283). Ова сербска књегиња убијена је 12. децембра 1283. године. У немачкој историографској грађи је називају – Luitgard von Mecklenburg. Лукерија је по мајци била пореклом из Кашубије, а по оцу из Мекленбурга (лат. Megapolis/Megalopolis, или нем. Mecklenburg), одакле је и стигла у Пољску. У Кашубији и Мекленбургу су тада владале старе сербске племићке породице, пошто је у то време већ и Борусија (лат. Borussia), односно Присија/Пруска (лат. Pruthenia, или нем. Preußen) пала у руке Германа (лат. Germani, или нем. Germanen).
[2] Грч. Σέρβοι, лат. Serbi / Servi, или горњелуж.-серб. Serbja, или доњелуж.-серб. Serby, односно лат. Sorabi / Serbi (Servi), нем. Sorben / Serben, или енг. Sorbs / Serbs.
[3] Стари пољски и чешки хроничари су земљу источно од Лабе (лат. Albis, доњелуж-серб./горњелуж-серб.. Łobjo, чеш. Labe, нем. Elbe, полъ. или Łaba), тј. данашњу Саксонију (лат. Saxonia, или нем. Sachsen) сматрали (изворно) сербском земљом (иста је окупирана од стране Германа од 9. до 12. века).
[4] Лат. Cassubia, кашуб. Kaszëbë, полъ. Kaszuby, или нем. Kaschubei/Kaschubien.
[5] Marcin Wolski. Пољски историчар.
[6] Joachim Volscius Bilscius. Пољски историчар.
[7] Лат. Serenissima Respublica Poloniæ.

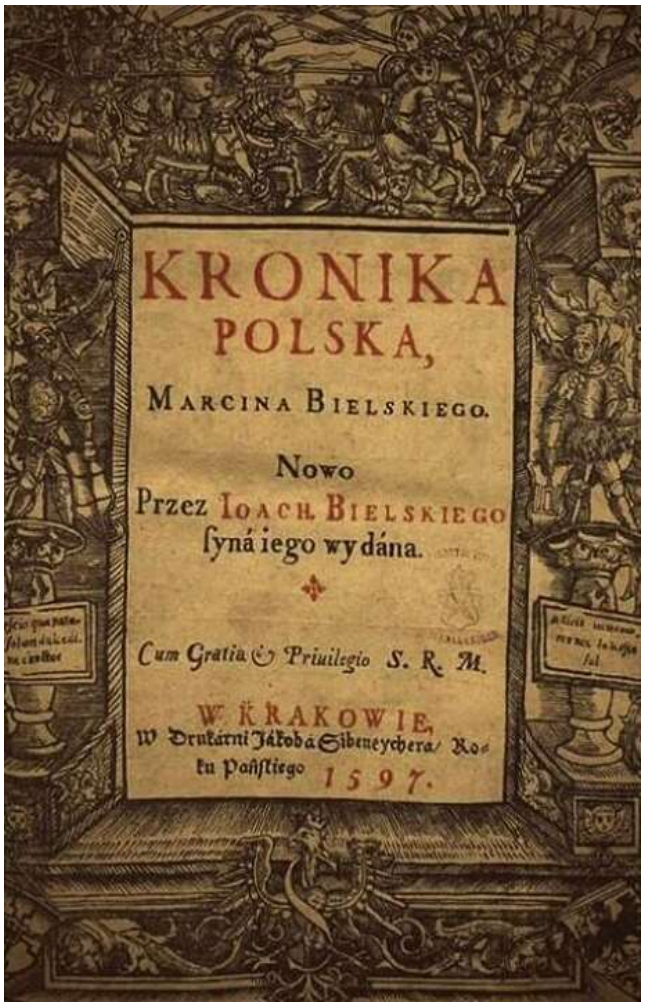

KRONIKA
POLSKA,

MARCINA BIELSKIEGO.

Nowo
Przez IOACH. BIELSKIEGO
syná iego wydána.

Cum Gratia & Priuilegio S. R. M.

W KRAKOWIE,
W Drukárni Jákobá Sibeneychera/ Roku Páńskiego 1597.

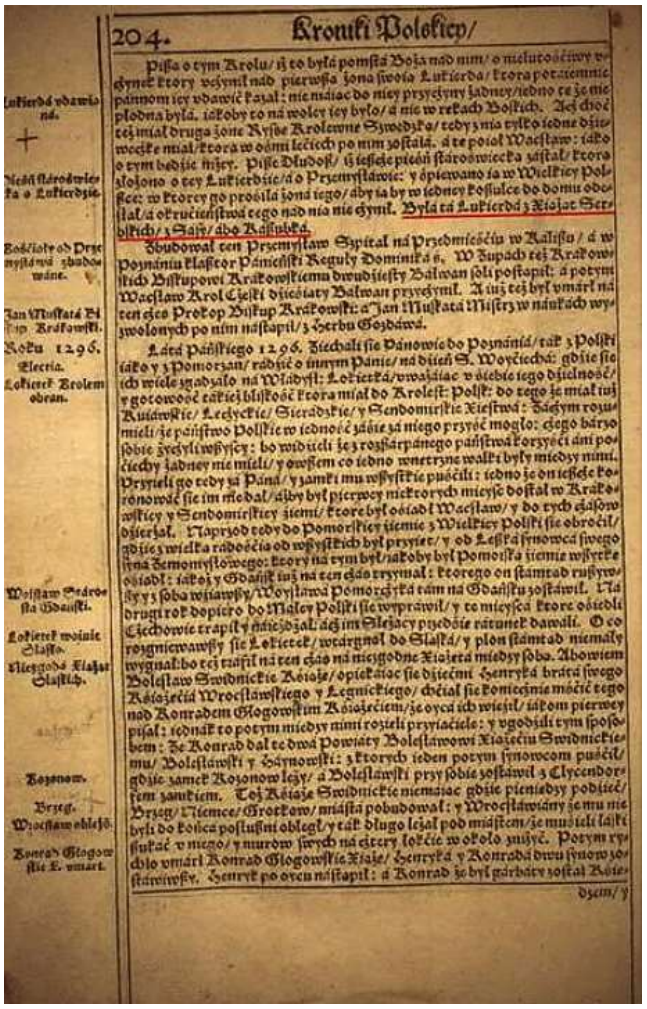

204. Kroniki Polskiey/

Pisa o tym Krolu/ iż to była pomstá Bożá nad nim/ o nieluto-ściwy vczynek ktory vczynił nad pierwszą żoną swoią Łukierdą/ ktora po-ziemnic pánnom iey vdawić kazał: nie máiąc do niey przyczyny żadney/ jedno że nie płodna była. iákoby to ná woley iey było/ á nie w rękach Bożich. Acz choć też miał drugą żonę Ryxę Krolewnę Swedzką/ tedy z nią tylko iedne dziewcżę miał/ ktora w ośmi leciech po nim została. á te poiął Wacław: iáko o tym bedzie niżey. Pisze Dłudosz/ iż tesche pieśń stárożwiecką zástał/ ktora złożono o tey Łukierdzie/ á o Przemysławie: y śpiewano ią w Wielkiey Polsce: w ktorey go prosiła żona iego/ aby ią by w iedney koszulce do domu odesłał/ á okrucieństwá tego nad nią nie czynił. Była tá Łukierdá z Xiążąt Serbskich/ z Sasz/ abo Kąszubká.

Łukierdá wdawiona.

Pieśń stárożwiecka o Łukierdzie.

Zbudował ten Przemysław Szpitál ná Przedmieściu w Kaliszu/ á w Poznániu Klasztor Páńieński Reguły Dominiká ś. W Zupach też Krakowskich Biskupowi Krakowskiemu dwudziesty Bálwan soli postąpił: á potym Wacław Krol Czeski dziesiąty Bálwan przyczynił. A iuż też był umárł ná ten czás Prokop Biskup Krakowski: a Jan Muskatá Mistrz w náukách wyzwolonych po nim nástąpił/ z herbu Gozdawá.

Zbudował Przemysław Szpital.

Prokop Biskup Krakowski.

Jan Muskatá Biskup Krakowski.

Roku 1296. Electia.

Łáta Páńskiego 1296. Ziechali się Pánowie do Poznánia/ ták z Polski iáko y z Pomorzan/ rádzić o innym Pánie/ ná dzień S. Woyćiecha: gdzie się ich wiele zgadzało ná Władysł: Łokietká/ uważáiąc w siebie tego dzielność/ y gotowość/ tákżeż bliskość ktora miał do Krolestw Polsk: do tego że miał iuż Kuiawskie/ Łęczyckie/ Sieradzkie/ y Sendomirskie Xięstwá: Tych rozumieli/ że páństwo Polskie w iedność zásię za niego przyść mogło: czego bárzo sobie życzyli wszyscy: bo widzieli że z rozszárpánego páństwá korzyści ani pociechy żadney nie mieli/ y owszem co iedno wnętrzne walki były miedzy nimi. Przyięli go tedy za Páná/ y zámki mu wszystkie puścili: iedno że on ieszcze koronowáć się im nie dał/ ażby był pierwey niektorych mieysc dostał w Krákowskiey y Sendomirskiey ziemi/ ktore był osiadł Wacław/ y do tych czásow dzierżał. Naprzod tedy do Pomorskiey ziemie z Wielkiey Polski się obrocił/ gdzie z wielką rádością od wszystkich był przyięt/ y od Leszká synowcá swego syná Zemomysłowego: ktory ná tym był/ iákoby był Pomorską ziemię wszystkę osiadł: iákoż y Gdáńsk iuż ná ten czás trzymał: ktorego on stámtąd rusznykiem y z soba wziawszy/ Woysłáwá Pomorzyká tám ná Gdáńsku zostáwił. Ná drugi rok dopiero do Máłey Polski się wyprawił/ y co mieysca ktore osiedli Ciechowie trapił y náiezdzał: áż im Ślązacy przedsie rátunek dawáli. O co rozgniewawszy się Łokietek/ wtargnął do Slązká/ y plon stámtąd niemały wygnał: bo też trafił ná ten czás ná niezgodne Xiążętá miedzy sobą. Abowiem Bolesław Swidnickie Xiąże/ opiekuiąc się dziećmi Henryká brátá swego Xiążęcia Wrocłáwskiego y Legnickiego/ chciał się koniecznie mocić tego nad Konrádem Głogowskim Xiążęciem/ że oyczá ich wiesił/ iákom pierwey pisał: iednák to potym miedzy nimi rozieli przyiaciele: y vgodzili tym sposobem: Że Konrad dał tedwá Powiáty Bolesławowi Xiążęciu Swidnickiemu/ Bolesławski y Gáynowski: z ktorych ieden potym synowcom puścił/ gdzie zamek Kozonow leży/ á Bolesławski przy sobie zostáwił z Clycendorfem zamkiem. Też Xiąże Swidnickie niemiąc gdzie pieniędzy podiąć/ Brzeg/ Niemce/ Grotkow/ miásta pobudował: y Wrocłáwianny że mu nie byli do końca posłuszni obległ/ y ták długo leżał pod miástem/ że musieli łáski szukáć v niego/ y murow swych ná cztery łokcie w około zniżyć. Potym rychło vmárł Konrad Głogowskie Xiąże/ Henryká y Konrádá dwu synow zostáwiwszy. Henryk po oycu nástąpił: á Konrad że był gárbátey został Xiążę-

Kozonow.

Brzeg.

Wrocłáwianie obiegli.

Konrad Głogowskie Ks. umárł.

dzem/ y

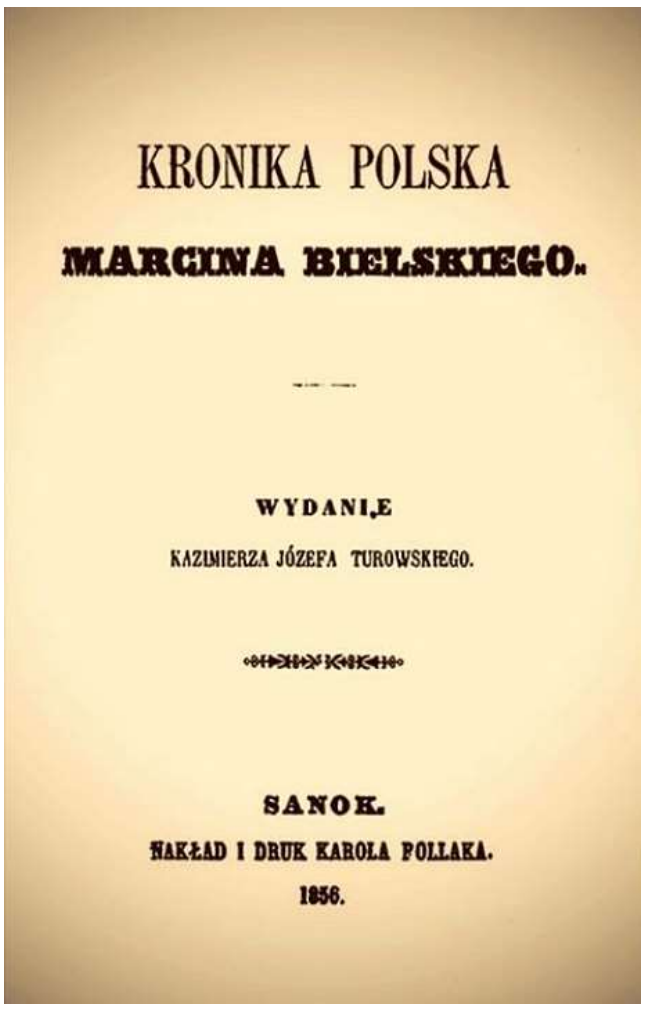

KRONIKA POLSKA

MARCINA BIELSKIEGO.

WYDANIE

KAZIMIERZA JÓZEFA TUROWSKIEGO.

SANOK.

NAKŁAD I DRUK KAROLA POLLAKA.

1856.

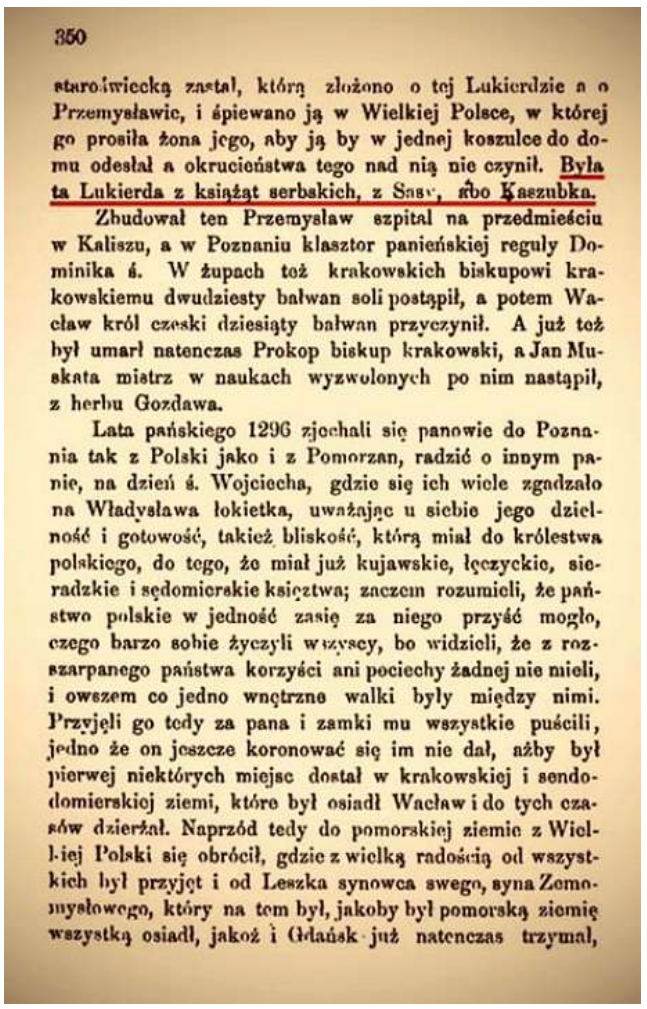

starożwiecką zastał, którą złożono o tej Lukierdzie a o Przemysławie, i śpiewano ją w Wielkiej Polsce, w której go prosiła żona jego, aby ją by w jednej koszulce do domu odesłał a okrucieństwa tego nad nią nie czynił. Była ta Lukierda z książąt serbskich, z Sasz, albo Kaszubka.

Zbudował ten Przemysław szpital na przedmieściu w Kaliszu, a w Poznaniu klasztor panieńskiej reguły Dominika ś. W zupach też krakowskich biskupowi krakowskiemu dwudziesty bałwan soli postąpił, a potem Wacław król czeski dziesiąty bałwan przyczynił. A już też był umarł natenczas Prokop biskup krakowski, a Jan Muskata mistrz w naukach wyzwolonych po nim nastąpił, z herbu Gozdawa.

Lata pańskiego 1296 zjechali się panowie do Poznania tak z Polski jako i z Pomorzan, radzić o innym panie, na dzień ś. Wojciecha, gdzie się ich wiele zgadzało na Władysława łokietka, uważając u siebie jego dzielność i gotowość, takież bliskość, którą miał do królestwa polskiego, do tego, że miał już kujawskie, łęczyckie, sieradzkie i sędomierskie księztwa; zaczem rozumieli, że państwo polskie w jedność zasię za niego przyść mogło, czego barzo sobie życzyli wszyscy, bo widzieli, że z rozszarpanego państwa korzyści ani pociechy żadnej nie mieli, i owszem co jedno wnętrzne walki były między nimi. Przyjęli go tedy za pana i zamki mu wszystkie puścili, jedno że on jeszcze koronować się im nie dał, ażby był pierwej niektórych miejsc dostał w krakowskiej i sendomierskiej ziemi, które był osiadł Wacław i do tych czasów dzierżał. Naprzód tedy do pomorskiej ziemie z Wielkiej Polski się obrócił, gdzie z wielką radością od wszystkich był przyjęt i od Leszka synowca swego, syna Zemomysłowego, który na tem był, jakoby był pomorską ziemię wszystką osiadł, jakoż i Gdańsk już natenczas trzymał,

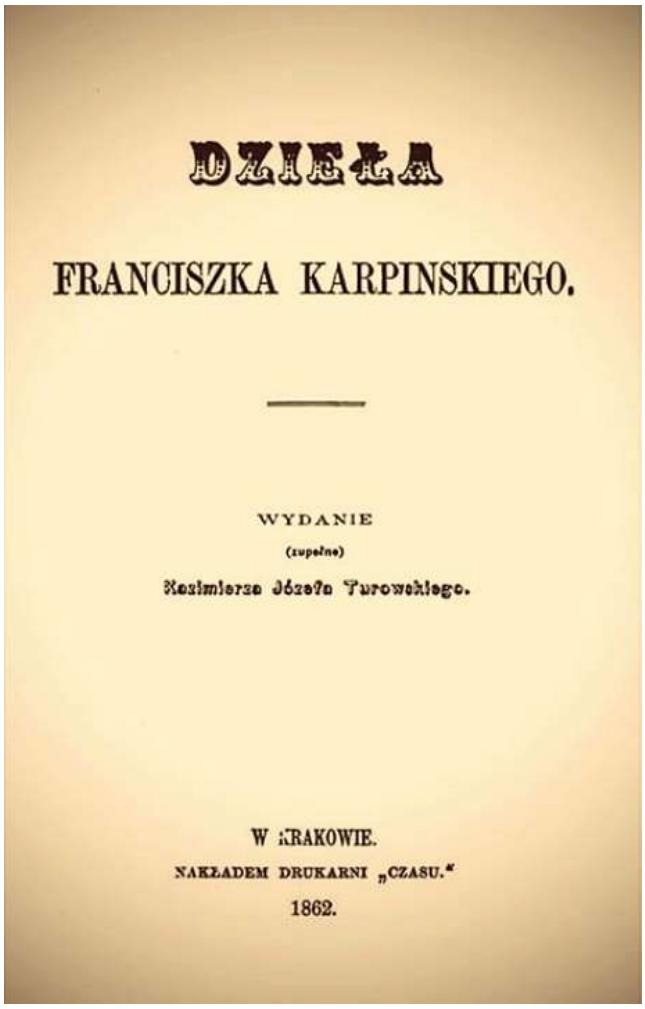

DZIEŁA

FRANCISZKA KARPINSKIEGO.

WYDANIE

(zupełne)

Kazimierza Józefa Turowskiego.

W KRAKOWIE.

NAKŁADEM DRUKARNI „CZASU."

1862.

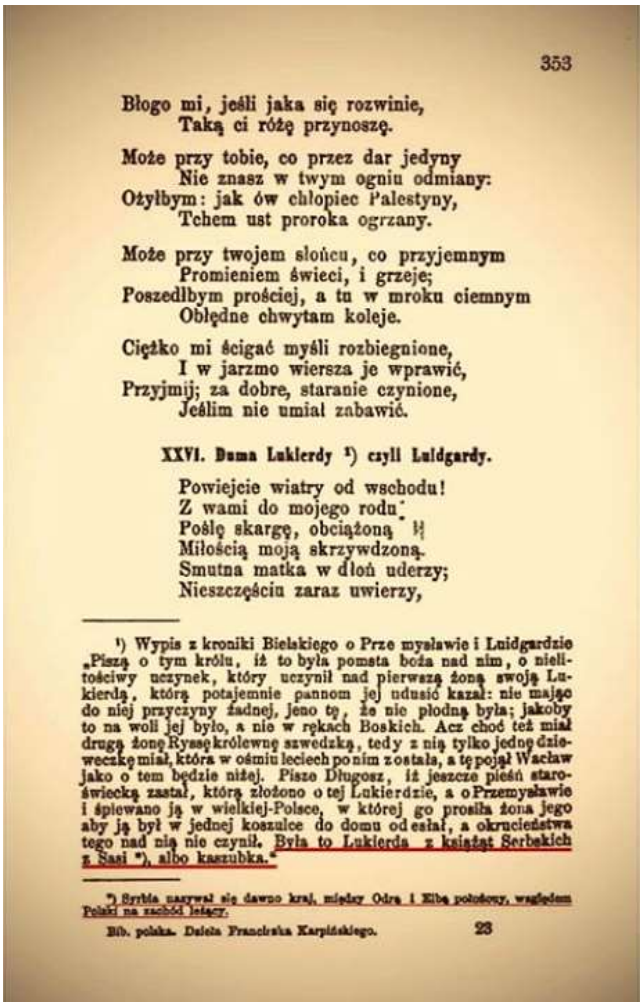

353

Błogo mi, jeśli jaka się rozwinie,
Taką ci różę przynoszę.

Może przy tobie, co przez dar jedyny
Nie znasz w twym ogniu odmiany:
Ożyłbym: jak ów chłopiec Palestyny,
Tchem ust proroka ogrzany.

Może przy twojem słońcu, co przyjemnym
Promieniem świeci, i grzeje;
Poszedłbym prościej, a tu w mroku ciemnym
Obłędne chwytam koleje.

Ciężko mi ścigać myśli rozbiegnione,
I w jarzmo wiersza je wprawić,
Przyjmij; za dobre, staranie czynione,
Jeślim nie umiał zabawić.

XXVI. Duma Lukierdy [1]) czyli Luidgardy.

Powiejcie wiatry od wschodu!
Z wami do mojego rodu
Poślę skargę, obciążoną
Miłością moją skrzywdzoną.
Smutna matka w dłoń uderzy;
Nieszczęściu zaraz uwierzy,

[1]) Wypis z kroniki Bielskiego o Przemysławie i Luidgardzie „Piszą o tym królu, iż to była pomsta boża nad nim, o nielitościwy uczynek, który uczynił nad pierwszą żoną swoją Lukierdą, którą potajemnie pannom jej udusić kazał: nie mając do niej przyczyny żadnej, jeno tę, że nie płodną była; jakoby to na woli jej było, a nie w rękach Boskich. Acz choć też miał drugą żonę Ryssę królewnę szwedzką, tedy z nią tylko jednę dzieweczkę miał, która w ośmiu leciech po nim została, a tę pojął Wacław jako o tem będzie niżej. Pisze Długosz, iż jeszcze pieśń staroświecką zastał, którą złożono o tej Lukierdzie, a o Przemysławie i śpiewano ją w wielkiej-Polsce, w której go prosiła żona jego aby ją był w jednej koszulce do domu odesłał, a okrucieństwa tego nad nią nie czynił. Była to Lukierda z książąt Serbskich z Sasi *), albo kaszubka."

*) Syrbia nazywał się dawno kraj, między Odrą i Elbą położony, względem Polski na zachód leżący.

Bib. polska. Dzieła Franciszka Karpińskiego. 23

Србски владари династија Оштривојевића, Свевладовића и Немањића и њихов родослов

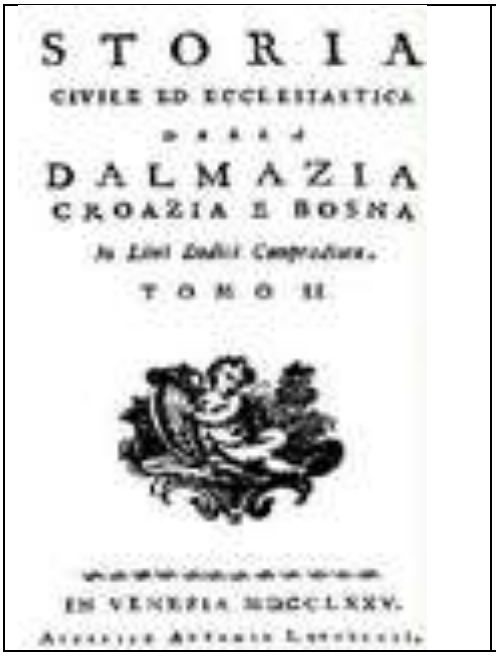

STORIA

CIVILE ED ECCLESIASTICA

DALMAZIA

CROAZIA E BOSNA

TOMO II

IN VENEZIA MDCCLXXV.

Извор (назив књиге): **„Storia Civile Ed Ecclesiastica Della Dalmazia, Croazia E Bosna"** (Tomo II)

Аутор: **Италијан (Млечанин) Gianantonio Bomman 18.век**

Издавач: Италијан Antonio Locatelli 18.век

Место штампе: Venezia (Serenìsima Repùblica Vèneta // Serenissima Repubblica di Venezia: 697-1797)

Година издања: **1775.**

Језик: италијански

Писмо: латиница

ALBERO GENTILIZIO.

DE' RE SLAVI.

1. Oſtroillo. Re della Prevalis.
2. Senulado.
3. Selimiro.
4. Blandino.
5. Radimiro.
6. 7. 8. 9. N. N.

Della Prevalis Re 10. Zvonimiro. Della Serbglia Re I.

11. Budimiro.
12. Svetoliko.
13. Vladislavo. 14. Tomislavo.
15. Sebeslavo.
Razbino. 16. Uladimiro I.
17. Caramiro.

18. Tvardoslavo
19. Tolimiro.
20. Pribislavo.
21. Crepimiro.
22. Svetorado.
25. Radoslavo I.
24. Ciaslavo. Petrislavo.
25. Pavlimiro.
26. Tieſcimiro.
27. Prelimiro. Creſcimiro.
Falimiro. Boleslavo. Draghislavo. Svevlada
28. Silveſtro.
29. Tugimiro.

30. Falimiro.
31. Petrislavo. 33. Draghimiro. Miroslavo.
32. Vladimiro II.
34. Dobroslavo I.
35. Mihailo. Goislavo. Saganeza. 36. Radosl. II. Prel.
Vladimiro Priosl. Sergio. Der. Gabriele.
Mirosl. 37. Bodino Dobr. Priasl. Nicef.
38. Dobrosl. II. Branisl. Grodisl. Goisl. Dobrosl.
39. Vladimiro III. Falim. Stanisl. Cociop. Pinez
Mihailo. 40. Jure.
41. Grubiſſa. Predif. Draghilo. 42. Draghina.
43. Radoslavo III. Ivaniſca. Vladimiro.

ALBERO GENTILIZIO.

DELLA CASA NEMAGNA.

Deſſa
Miroslavo. 44. Nemagna. Coſtantino.
Tihomil. 45. Simeone.
46 Stefano I. Vukſca. Sabba.
47 Stefano II.
48 Stefano III.
49. Dragutino. Predes. 50. Stefano IV.
51. Vladislavo. Coſtant. 52. Stefano V.
53. Stefano VI.
54. Uroſſio.
55. Vukaſſino.

Il Regno omai deſolato reſtò in preda della potenza Ottomana alla quale ſi ſottomiſero i reſpettivi *Deſpoti*, i quali le pagavano un annuo tributo.

Менке: Серби Трибали), Рашка, Хем и град Сербија

Опис: Детаљ са мапе која означава Србе као Трибале[1], тј. Сербско царство[2] и Рашко краљевство[3] изједначава са Трибалским царством[4], такође мапа приказује планину Хем[5].

Назив мапе (1): »Die Politischen Verhältnisse der Balkan-Halbinsel im 14. Jahrhundert. (Auszug aus Th. Menke's Karte: Länder am Ägäischen & Schwarzen Meer 1311-1390 in Spruner-Menke Histor. Handatlas, 19. Lief. No. 88.)«
Назив мапе (2): »Reich des Stephan Duschan um 1346«
Назив мапе (3): »Land der Gothen in der Krym«
Аутор оригиналних мапа: Heinrich Theodor Menke (1819-1892), немачки картограф
Аутор ових копија мапа (plate 8.): Gustav Breithaupt (18??-19??), немачки картограф
Димензије обе мапе (копија): 32 x 25 cm

Извор (назив дела/атласа): „Mittheilungen aus Justus Perthes geographischer Anstalt über wichtige neue Erforschungen auf dem Gesamtgebiete der Geographie von A. Petermann.“, 24. Band (Petermanns Geographische Mitteilungen)
Страна: прилог после 164. стране
Уредник: August Heinrich Petermann (1822-1878), немачки картограф
Аутори: немачки картографи August Heinrich Petermann (1822-1878), Ernst Behm (1830-1884), Alexander Georg Supan (1847-1920), …итд.
Издавач: Justus Perthes' Geographischer Anstalt
Штампа: Schnellpressendruck von C. Hellfarth
Место штампања: Gotha (Deutsches Kaiserreich / Deutsches Reich: 1871-1918)

Година издања: 1878
Језик: немачки и латински
Писмо: латиница

[1] Грч. Τριβαλλοί, или лат. Triballi.
[2] Нем. Serbisches Reich.
[3] Лат.. Regnum Rasciae.
[4] Нем. Triballisches Reich.
[5] Лат. Haemus mons.

MITTHEILUNGEN

JUSTUS PERTHES' GEOGRAPHISCHER ANSTALT

WICHTIGE NEUE ERFORSCHUNGEN

DEM GESAMMTGEBIETE DER GEOGRAPHIE

Dr. A. PETERMANN.

24. BAND, 1878.

GOTHA: JUSTUS PERTHES.

GOTHA : JUSTUS PERTHES
1878.

ЛУЖИЧКИ СРБИ

Мука: Распрострањеност лужичко-сербског језика 1886. године.

Назив дела/књиге: „Statistika łužiskich serbow Wobličen-je a wopisanje hornjo- a delnjo-łuziskeho serbowstwa w lětach 1880-1885. Z pridawkom nadrobneje kharty, serbskich Hornich a Delnich Łužic z léta 1886.“
Аутор (дела/књиге): Arnošt Muka (1854-1932), лужичко-сербски лингвиста и етнограф
Издавач: Arnošt Muka (1854-1932), лужичко-сербски лингвиста и етнограф
Место штампања: Budyšin[1] (Königreich Sachsen: 1806-1918 – Deutsches Kaiserreich / Deutsches Reich: 1871-1918)
Година издања: 1886
Језик: горњелужичко-сербски[2]
Писмо: латиница
[1] Доњелуж.-серб. Budyšyn, или нем. Bautzen.
[2] Горњелуж.-серб. Hornjoserbski/Hornjoserbšćina, доњелуж.-серб. Górnoserbski/Górnoserbšćina, или нем. Obersorbisch.

Statistika

łužiskich Serbow.

Wobličenje a wopisanje

hornjo- a delnjo-łužiskeho Serbowstwa

w lětach 1880—1885.

Z přidawkom

nadrobneje kharty serbskich Hornich a Delnich Łužic

z lěta 1886.

Wudawk A.

Spisał

dr. Ernst Muka,

gymnasialny wyšši wučer w sakskej Kamjenicy.

Budyšin.

Z nakładom spisaćela.

1884—86.

1892 « 3676

D

114.17.

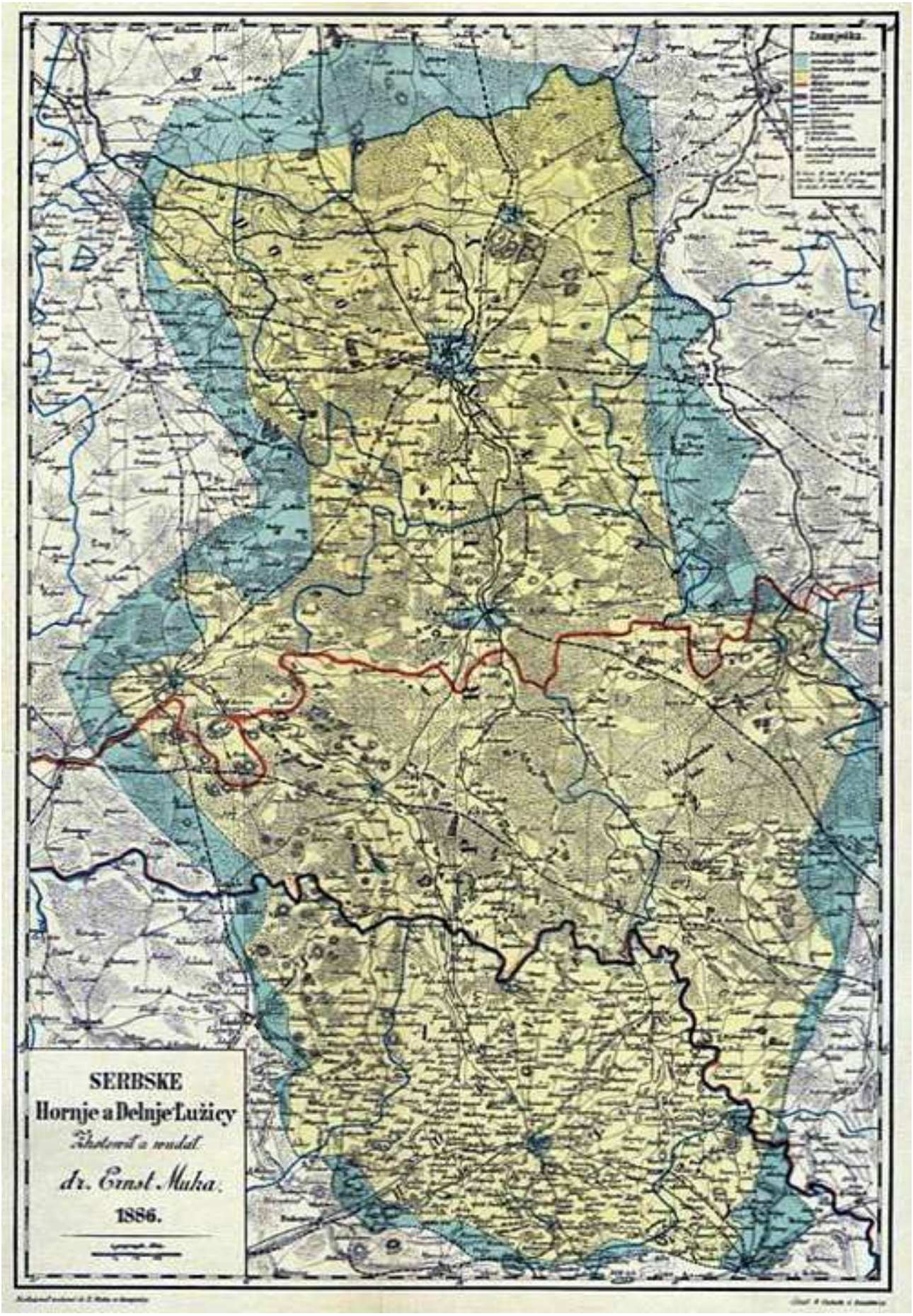

Богуславски (1889): Јакша од Копанића је био Србин

Лужички Серби, Поморјани, Кашуби. Пољаци, Словаци и Чеси, потичу од старије гране Серба са Хемског полуострва[1], која је отишла на исток у данашњу Украјину и Русију, а и даље у Азију, па се потом вратила на

северозапад, односно населила се на северу Европе.
Ова група нема директне везе са сродном групом (Гети, тј. Источни Готи), која је из некадашње Дакије (доста касније) отишла на север на простор данашње Шведске.
Услед овде поментих миграција појавиле су се и генетске разлике између наших сродника на северу и матичног становништва на југу Европе.
Грана на северу, одвојила се давно од ове матичне на југу (25% популације данашњих Мађара насељено је са Хема пре 5.000 година, 57% Пољака пре 4.500-4.600 година, те 40% популације Чеха и Словака пре 4.200 година).
Језичке разлике, о којима се данас говори, резултат су тога, а задивљује нас и чињеница да су Лужички Серби успели да сачувају своје име кроз све те векове.
Иначе, по њиховом насељавању на северу данашње Немачке и Пољске, било је више контаката Серба са севера Европе и ових на Хему, тј. било је спуштања делова племена на југ, али само до упада Мађара (Угара) средином 9. века у источну Европу (пре свега у Панонију).
Наравно, данашње Лужичке Сербе не чине само потомци племена Лужичана, већ и потомци бројних других сербских племена, као што су: Блоњани, Брежани, Глињани, Гломочани[2], Голешинци[3], Дечани, Древљани[4], Дошани, Жаровљани[5], Житици, Земчићи, Хавељани[6], Лучани, Љешићи, Љубушани[7], Љупљани[8], Љутићи[9], Милчани[10], Морачани[11], Нелетићи, Низовци, Нишани, Скудићи, Слубљани[12], Спревљани[13], Требовљани, ...итд.

Многа од ових племена су се разбијала или кретала горе-доле, а зависно од војно-политичких околности на терену.

Под војничким ударима агресивних саксонских владара као што су били Хенрих I - Птичар[14] (876-936), војвода Саксоније (владао: 912-936) и краљ Источнофрушког краљевства[15] (владао: 919-936) и Албрехт I - Медвед[16] (1100-1170), гроф од Анхалта[17] (владао: 1123-1170), војвода Саксоније[18] (владао: 1138-1142) и маркгорф Бранденбурга[19] (владао: 1157-1170), коначно су у 12. веку пали у ропство разједињени и несложни Серби, доживљавајући пораз за поразом.
Бранибор и подручје данашњег Берлина[20] по први пут у својој историји падају у руке Немаца (Германа) са војничким поразом (1157) кнеза Јакше од Копаниħа[21] из сербског племена Спревљана, а који је претходно преузео земљу сербског племена Хавељана после смрти, Прибислава[22] (1075-1150), њиховог последњег кнеза.
На ову исту земљу је сам себи дао право и већ горепоменути Албрехт I, тако да је био неминован сукоб Серба и овог истакнутог саксонског племића.

Извор (назив дела): „**REGNUM SERBORUM: Historia Incognita II“**

Извор (назив књиге): **„Dziele Słowiaszczyzny północno-zachodniej do połowy XIII w.“, Tom II** (Z mapa.)
Аутор: Józef Wilhelm Bogusławski (1825-1901), пољски историчар
Издавач: Dziennik Poznański
Место штампања: Poznań (Ца́рство По́льское, Россійская Имперія: 1814-1915)
Година издања књиге: 1889
Језик: пољски
Писмо: латиница

Сл.1:
Józef Wilhelm Bogusławski (1825-1901), пољски историчар.
Извор за илустрацију (назив часописа): „Časopis Maćicy Serbskeje“
Година издања: 1902.

DZIEJE
SŁOWIAŃSZCZYZNY
PÓŁNOCNO-ZACHODNIEJ
DO POŁOWY XIII W.

PRZEZ

WILHELMA BOGUSŁAWSKIEGO.

829.

DZIEŁO UWIEŃCZONE NA KONKURSIE
TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK W POZNANIU.
Nagroda pieniężna wyznaczona z funduszu ś. p. Bretkrajcza.

TOM II.
(Z mapą.)

ADOLF RZĘTKOWSKI
Wrocławska № 7a.

POZNAŃ.
NAKŁADEM AUTORA.
Z DRUKARNI DZIENNIKA POZNAŃSKIEGO.
1889.

nikarze polscy od połowy XII wieku, dając Polakom nazwę Lechitów, nie rozciągali bynajmniéj nazwy téj na Pomorzanów i Lutyków,[75]) których jako poganów i pogranicznych nieprzyjaciół barbarzyńcami zwali. To wszakże nie przeszkadza nam, zgodnie z Nestorem i żywociarzem apostoła Konstantego, nietylko Polaków, Pomorzanów i Lutyków zaliczyć do lechickiego działu, ale nawet dołączyć do niego Łużyczanów i Obodrytów, albowiem pierwsi są niczem innem jak tylko przedłużeniem za Odrą tego samego ludu, który mieszkał między Wartą i Odrą. Obodryci zaś, we względzie etnograficznym, niczem nie różnili się od Lutyków, zaliczonych przez Nestora do Lęchów. Wspólność pochodzenia wszystkich ludów polskich, pomorskich nawet i Serbów załabskich kronikarze polscy dokładnie pamiętali jeszcze w XIII w., a obmyśliwszy dla nich przodka Lecha, wyznaczali potomkom jego udziały od morza Baltyckiego do Karpatów, i od Wisły na Zachód aż do r. Wezery i morza Północnego.[76]) U Czechów także był swój przodek Czech, który według upewnienia kronikarza Kozmy (r. 1124), w niepamiętne czasy lud swój nad rzekami Ohrą i Wltawą osiedlił.[77]) A gdy się w XII w. dowiedziano, że Czech i Lech byli rodzonymi braćmi, utwierdzono się w przekonaniu, że Lechici są braćmi Czechów i że Północno-Zachodnia Słowiańszczyzna, we względzie etnograficznym, dzieli się na lechicką[78]) i czeską. Z biegiem czasu i pod wpływem

---

[75]) U Mierzwy: Vanda Polonorum sive Lechitarum progenitore..... U Mistrza Wincentego: „Lechitae." Bielowski M. P. II, 170, 341, 342.....

[76]) Terrae autem praedictorum principum fuerunt hae: Boleslai Pomorania inferior; Kazimiri Caszubia; Wladislai pars Ungariae (Słowaczyzna), quae inter fluvios Czissam, Danubium et Moravam consistit; Jaxae Sorabia (reminiscencia Jaksy z Kopanicy w XII w.); Wrocislai Rana; Przybislai et Odonis Drewyna; Przemislai Sgorzelicia, quae nunc Brandeborg appellatur. Et caeteri terras caeteras et districtus in Slavonia et Corinthia, quae circa et intra fluvios Albeam, Odram, Pyanam, Dolsam, Vtram (Vkra), Rekniczam, Warnam, Hawlam, Sprowam, Hylam, Sudam, Myeczam, Trawnam et circa alias perpetuo dominio posse-lerunt. Boguchwal. Kronika u Bielowskiego M. P. II, 479.

[77]) Boemus, dicatur et terra Boemia. Cosma apud Pertz. Monum. Germ. XI, 39.

[78]) Według Pfula: „Polak, łużiski Serb a połnócny Połobjan dźěći jeneje

[1] Балканског полуострва. Хем или Хелм је стари назив за Балканско полуострво (лат. Haemonia classica или Paeninsula Haemonia). Др Душан-Владислав Пажђерски (полъ. Duszan-Władysław Paździerski), слависта и лингвиста са Универзитета у Гдањску (полъ. Uniwersytet Gdański) у Републици Пољској (полъ. Rzeczpospolita Polska), добро је уочио да изворни назив Хемског полуострва потиче од сербске речи – Хум. Код старих Серба реч „хум“ означавала је брдо (планину), док је „хумка“ представљала брежуљак. Назив Захумље (лат. Zachlumia), за област у данашњој западној Херцеговини и јужној Далмацији, настало је од изворне речи – Хум, или на старом сербском језику – Хлъмъ (za + Hum: „иза Хума“), што је транскрибцијом на латински језик дало форму – Zachlumia (грч. Ζαχλούμων χώρα: земља Захумљана), односно у латинизованом облику базичне речи „Хум“: Chelmania, Chelm, Chulmorum, Chulmia и terra de Chelmo (Хумска земља). Посредно нас на исто подсећају и наводи, које су у својој књизи „Michael of Zahumlje“ (Norderstedt:Book on Demand GmbH, 2013), изнели њени аутори Џеси Расел (енг. Jesse Russell) и Роналд Кон (енг. Ronald H. Cohn), када су писали о сербском владару Михајлу Вишевићу (880/890-950), кнезу Захумља (владао: 910-950) и старој сербској области – Захумље. Грци нису имали ни раније, а немају ни данас, објашњење за њихов деформисани негрчки термин Хем (у смислу брда/планине), јер га користе за северне негрчке области у Тракији, а што нам тек штуро и магловито бележе кроз своје митове о трачком краљу Хаемосу (грч. Αἷμος), односно да би потом (касније) помињали и Хемско полуострво (грч. Χερσόνησος τοῦ Αἵμου). Израз Балкан, први пут помиње 1490. године, италијански писац и дипломата Филип Калимах (1437-1496), тј. лат. Philippus Chalimachus када говори о подвизима Владислава III од Варне (1424-1444), тј. полъ. Władysław III Warneńczyk, краља Пољске (владао: 1434-1444) и краља Угарске (владао: 1440-1444) у једном свом меморандуму, који је адресирао на Ватикан (лат. Status Civitatis Vaticanæ). Том приликом Филип се обраћа Ђованију Батисти (1432-1492), тј. ит. Giovanni Battista Cybo, односно тадашњем римском папи Иноћентију VIII (владао: 1484-1492), тј. лат. Innocentius VIII и у свом писму пише да људи у том крају, гору називају Балканом (quem incolae Bolchanum vocant). Ова реч је тек почетком 15. века стигла са турским окупатором на Хемско полуострво и означавала је шумовиту планину или планински ланац, односно иста нема никакве везе са локалним (аутохтоним) становништвом. Иначе, данашњи (општеприхваћени) назив Балкан (за Хемско полуострво), креирао је 1808. године немачки географ Јохан Цојне (1778-1853), тј. нем. Johann August Zeune у свом делу „Gea. Versuch einer wissenschaftlichen Erdbeschreibung“ (издавач: Wittich; место штампања: Berlin, Königreich Preußen: 1701-1918), употребивши назив Balkanhalbinsel (инспирисан планином Балкан, која Бугарску хоризонтално дели на два дела). Након овог догађаја, реч Балкан почиње да се користи, као име регије, тј. за Хемско полуострво. Овим чином Цојне је одбацио хиљадугодишњу традицију староседелаца, пошто је научним круговима пропагирао свој новокомпоновани израз, мада никада (до тада) становници овог дела Европе (или било ког дела Европе) нису њиме означавали ову регију.
[2] Гломачани, Гломачи, Daleminzier, Daliminzi, или Talaminzi.
[3] Golensizi.
[4] Древани.
[5] Жаровјани.
[6] Хавели, Хавеланци, Стодорани, или Стодоранци.
[7] Лубушани.
[8] Лупјани.
[9] Вилци, Luitizen, Lutizen, Lutitzen, Veleti Wieleci, Wieleten, Wilzi, Wilzen, Wilzians, или Wiltzes.
[10] Milzane.
[11] Morizani.
[12] Слубјани.
[13] Спревани, или Пшовани.
[14] Нем. Heinrich I., Heinrich der Finkler или Heinrich der Vogler

[15] Лат. Regnum Francorum Orientalium.
[16] Нем. Albrecht der Bär, или Albrecht I. von Brandenburg,
[17] Нем. Anhalt.
[18] Нем. Sachsen.
[19] Нем. Brandenburg.
[20] Нем. Berlin. Сербско племе Спревљани је настањивало немачку престоницу Берлин, а тамо се налазе и дан-данас археолошки остаци осам (8) сербских тврђава. На Скупштин Града Берлина се све до 14. века говорило сербским језиком (Oskar Schwebel: „Geschichte Der Stadt Berlin“; Berlin: Brachvogel & Ranft, 1888).
[21] Нем. Jacza von Köpenick.
[22] Нем. Pribislaw-Heinrich. Прибислав, сербски кнез из племена Хавељана прешао је у хришћанство 1137. године, тј. крштен је од стране немачког католичког свештенства, добивши при том германско име – Heinrich.

Савељев: Сербска Македонија, Бодрићи и Руси

Текст у фокусу:

»После пада Македонског царства, део Македонаца се око 320. пре нове ере преселио на Балтичко море; овај народ је тамо постао познат као Бодрићи, сачувавши све до саме своје пропасти грб Александра Великог, који приказује Букефала и грифона. Бодрићи су говорили на словенском језику и под притиском Немаца преселили су се у Иљмењ и Ловат, где су основали Новгород и Псков и око 216 године пре нове ере (Птолемеј).«
(ориг. рус. »По падении Македонского царства часть македонцев около 320 г. до Р. Х. переселилась к Балтийскому морю; народ этот там стал известен под именем Бодричей, сохранивший до самого падения своего герб Александра Македонского, изображавший буцефала и грифа. Бодричи говорили на славянском языке и от натиска германцев переселились на Ильмень и Ловать, где и основали Новгород и Псков около 216 г. до Р. Х. (Птолемей).«)

Извор (назив дела): „Древняя история казачества“
Страна: 58
Аутор: Евгра́ф Петро́вич Саве́льев (1860-1930), руски историчар козаштва
Издавач: Вече
Место штампања: Москва́ (Росси́йская Федера́ция: 1991-)
Година: 2010
Језик: руски
Писмо: ћирилица

Објашњење везано за племе Бодрића:

Облашћу Мекленбург[1] су још од раног средњег века (6. век) владала сербска племена (за ранији период не постоје писани трагови), а од 1130. године, са доласком на власт Никлота (1090-1160), чврсту контролу над овом облашћу има династија потекла из племена Бодрића[2].
Иначе, ова династија је једина сербска династија на тлу Немачке[3], која је преживела све до данашњих дана.

Тачку на расправу око питања: Ко су били Бодрићи (Ободрити)?, тј. ком народу су припадали ставио је још у 19. веку велики војвода[4] Фридрих Франц II од Мекленбурга[5] (владао: 1842-1883), када је 12. маја 1864. године установио „Орден сербске круне“[6] од пет степени.
Његова раскошна инсигнија са мотом „Per aspera ad astra“ (Преко трња до звезда), за Велико војводство Мекленбург-Шверин[7] (1815-1918), може и данас да се види у Сербском музеју[8] у Котбусу[9] у Немачкој, док је друга носила мото „Avito viret honore“ (Снага је у слави предака) и била је предвиђена за суседно Војводство Мекленбург-Стрелиц[10] (1815-1918).
Велики војвода Фридрих је био веома поносан на сербско племе Бодрића, као и на све остале (преостале) Сербе у Немачкој, директно демантујући својом породичном традицијом, савремене приче (немачке историјске школе) да су Бодрићи неки други словенски народ, а не Серби.

[1] Нем. Mecklenburg.
[2] Серб. Бодрићи (Ободрити), нем. Bodrizen (Abodriten), или полъ. Obodrycі (Obodrzyce).
[3] Лат. Germania, а данас Савезна Република Немачка (нем. Bundesrepublik Deutschland).
[4] Нем. Großherzöge von Mecklenburg.
[5] Нем. Friedrich Franz II von Mecklenburg. Фридрих Франц II је кнез (21. генерације) из сербског племена Бодрића, потомак Никлота (1090-1160), кнеза Бодрића (владао: 1131-1160), и Прибислава (11??-1178), првог кнез Мекленбурга (владао: 1167-1178).
[6] Луж.-серб.: Rědy Serbskeje krony wjelikowojwodow Mecklenburgskeje, односно нем. Orden der Wendischen Krone der Großherzöge von Mecklenburg.
[7] Нем. Großherzogtum Mecklenburg-Schwerin.
[8] Луж.-серб.: Serbski Muzej, односно нем. Wendisches Museum.
[9] Луж.-серб.: Chóśebuz, односно нем. Cottbus.
[10] Нем. Großherzogtum Mecklenburg-Strelitz.

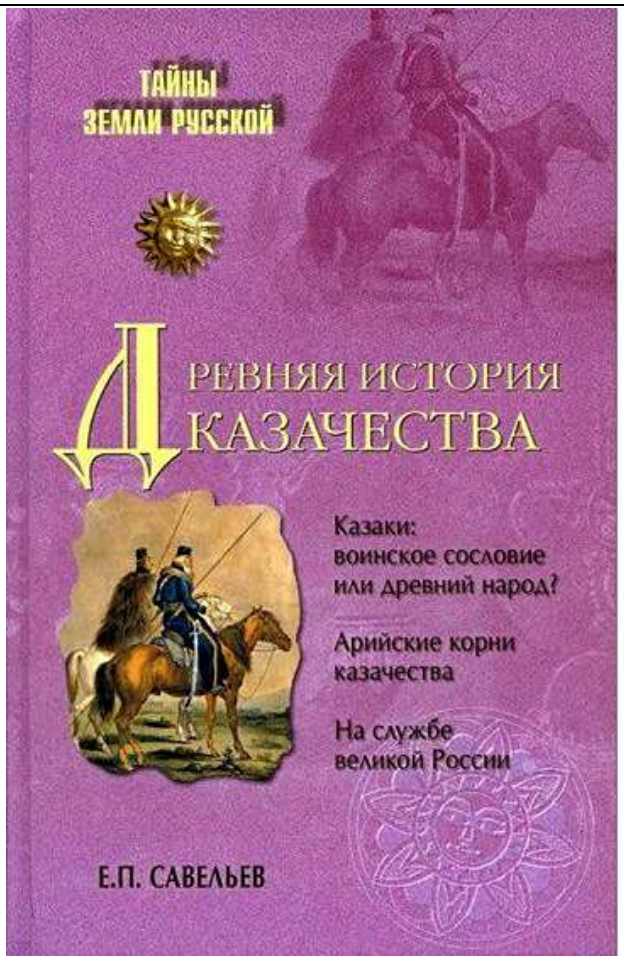

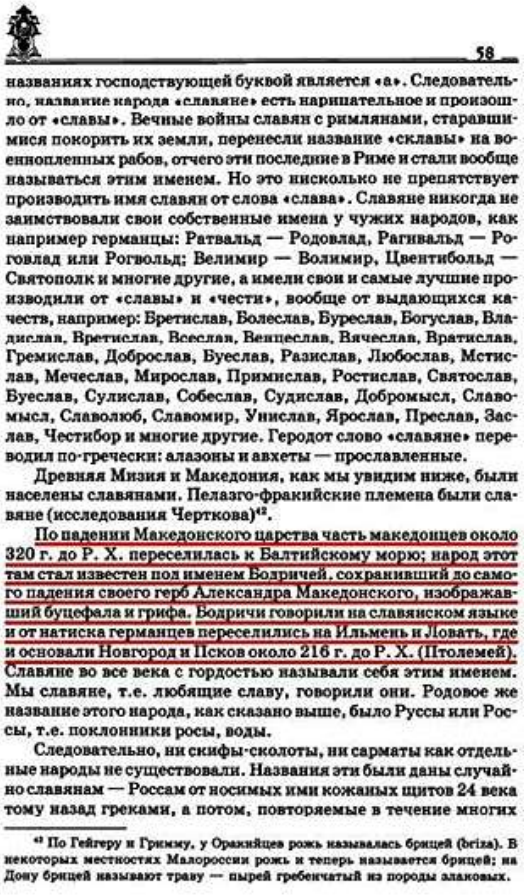

названиях господствующей буквой является «а». Следовательно, название народа «славяне» есть нарицательное и произошло от «славы». Вечные войны славян с римлянами, старавшимися покорить их земли, перенесли название «склавы» на военнопленных рабов, отчего эти последние в Риме и стали вообще называться этим именем. Но это нисколько не препятствует производить имя славян от слова «слава». Славяне никогда не заимствовали свои собственные имена у чужих народов, как например германцы: Ратвальд — Родовлад, Рагивальд — Роговлад или Рогвольд; Велимир — Волимир, Цвентибольд — Святополк и многие другие, а имели свои и самые лучшие производили от «славы» и «чести», вообще от выдающихся качеств, например: Бретислав, Болеслав, Буреслав, Богуслав, Владислав, Вретислав, Всеслав, Венцеслав, Вячеслав, Вратислав, Гремислав, Доброслав, Буеслав, Разислав, Любослав, Мстислав, Мечеслав, Мирослав, Примислав, Ростислав, Святослав, Буеслав, Сулислав, Собеслав, Судислав, Добромысл, Славомысл, Славолюб, Славомир, Унислав, Ярослав, Преслав, Заслав, Честибор и многие другие. Геродот слово «славяне» переводил по-гречески: алазоны и авхеты — прославленные.

Древняя Мизия и Македония, как мы увидим ниже, были населены славянами. Пелазго-фракийские племена были славяне (исследования Черткова)[42].

По падении Македонского царства часть македонцев около 320 г. до Р. Х. переселилась к Балтийскому морю; народ этот там стал известен под именем Бодричей, сохранивший до самого падения своего герб Александра Македонского, изображавший буцефала и грифа. Бодричи говорили на славянском языке и от натиска германцев переселились на Ильмень и Ловать, где и основали Новгород и Псков около 216 г. до Р. Х. (Птолемей). Славяне во все века с гордостью называли себя этим именем. Мы славяне, т.е. любящие славу, говорили они. Родовое же название этого народа, как сказано выше, было Руссы или Россы, т.е. поклонники росы, воды.

Следовательно, ни скифы-сколоты, ни сарматы как отдельные народы не существовали. Названия эти были даны случайно славянам — россам от носимых ими кожаных щитов 24 века тому назад греками, а потом, повторяемые в течение многих

[42] По Гейгеру и Гримму, у Оракийцев рожь называлась брицей (briza). В некоторых местностях Малороссии рожь и теперь называется брицей; на Дону брицей называют траву — пырей гребенчатый из породы злаковых.

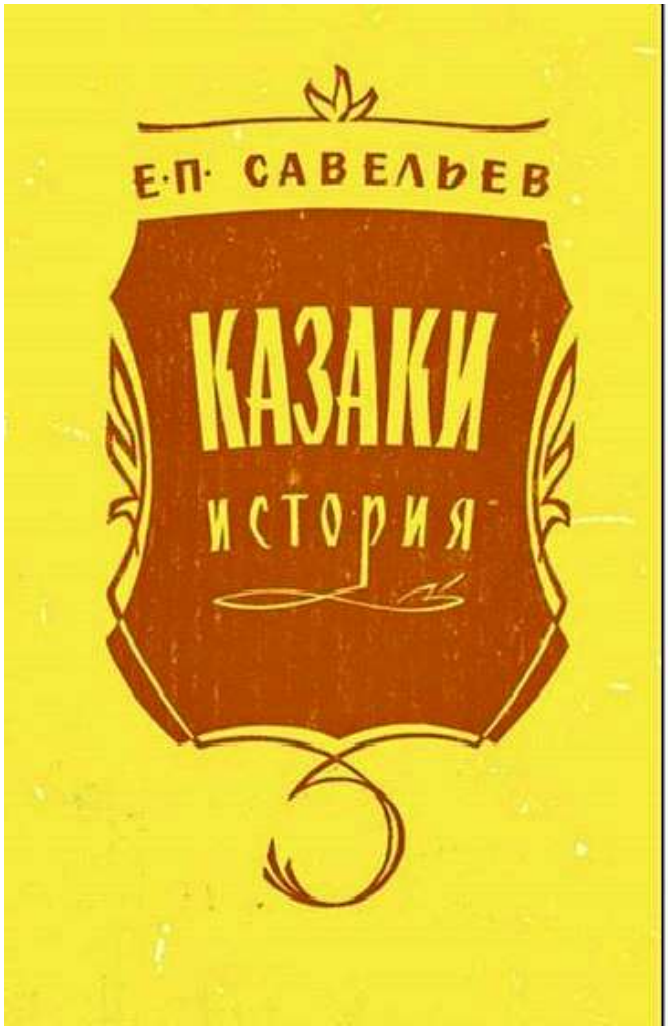

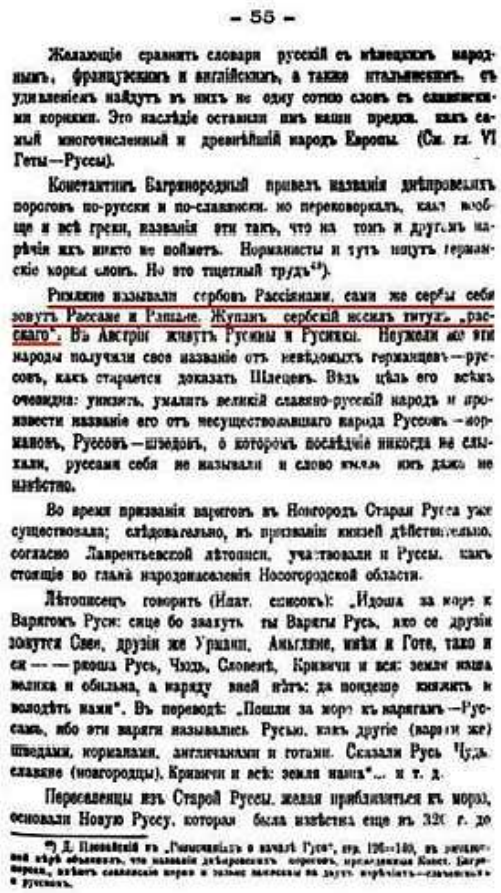

Желающіе сравнить словари русскій съ нѣмецкихъ народныхъ, французскихъ и англійскихъ, а также итальянскихъ, съ удивленіемъ найдутъ въ нихъ не одну сотню словъ съ славянскими корнями. Это наслѣдіе оставили имъ наши предки, какъ самый многочисленный и древнѣйшій народъ Европы. (См. гл. VI Геты—Руссы).

Константинъ Багрянородный привелъ названія днѣпровскихъ пороговъ по-русски и по-славянски. но перековеркалъ, какъ вообще и всѣ греки, названія эти такъ, что ни тотъ и другой варіянтъ ихъ никто не пойметъ. Норманисты и тутъ ищутъ германскіе корни словъ. Но это тщетный трудъ[23]).

Римляне называли сербовъ Рассіянами, сами же сербы себя зовутъ Рассане и Рашане. Жупанъ сербскій носилъ титулъ „расскаго". Въ Австріи живутъ Русины и Русняки. Неужели же эти народы получили свое названіе отъ невѣдомыхъ германцевъ—руссовъ, какъ старается доказать Шлецеръ. Вѣдь цѣль его всѣмъ очевидна: унизить, умалить великій славяно-русскій народъ и произвести названіе его отъ несуществовавшаго народа Руссовъ—норманновъ, Руссовъ—шведовъ, о которомъ послѣдніе никогда не слыхали, руссами себя не называли и слово князь имъ даже не извѣстно.

Во время призванія варяговъ въ Новгородъ Старая Русса уже существовала; слѣдовательно, въ призваніи князей дѣйствительно, согласно Лаврентьевской лѣтописи, участвовали и Руссы, какъ стоящіе во главѣ народонаселенія Новогородской области.

Лѣтописецъ говоритъ (Ипат. списокъ): „Идоша за море к Варягомъ Русь: сице бо звахуть ты Варяги Русь, яко се другіи зовутся Свеи, другіи же Урмани, Анъгляне, инѣи и Готе, тако и сіи — — рекоша Русь, Чудь, Словенѣ, Кривичи и вся: земля наша велика и обильна, а наряду вней нѣтъ: да поидете княжить и володѣть нами". Въ переводѣ: „Пошли за море къ варягамъ—Руссамъ, ибо эти варяги назывались Русью, какъ другіе (варяги же) шведами, норманами, англичанами и готами. Сказали Русь Чудь славяне (новгородцы), Кривичи и всѣ: земля наша"... и т. д.

Переселенцы изъ Старой Руссы, желая приблизиться къ морю, основали Новую Руссу, которая была извѣстна еще въ 320 г. до

[23]) Д. Иловайскій въ „Разысканіяхъ о началѣ Руси", стр. 126—140, въ концѣ-концовъ вѣрно объяснилъ, что названія днѣпровскихъ пороговъ, приведенныя Конст. Багрянор., имѣютъ славянскія корни и только напрасно ихъ другіе изслѣдователи—славянскіе и русскіе.

Кохлер: ЉУТИЋИ,ЛУЖИЦЕ,ЛУЖИШКИ СРБИ

Јохан Дејвид Келер

Јохан Дејвид Келер (Johann David Köhler) (18 Јануар 1684 - 10. март 1755) , био је немачки професор историје,картограф . Његова академска жаришта су била древни новац као историјски артефакти, древно оружје и генеалогија . Келер је био универзитетски професор и први библиотекар у Алтдорфу, допринео је раном стварању библиотеке , скупљању и очувању научне литературе. м & Политика,,, Професор публицистике на Нирнбершкој Алтдорф Беукуемер школи - АТЛАС
Географске инструкције и неколико Хералдичких повеља-

Штампање, Нурнберг, 1719.

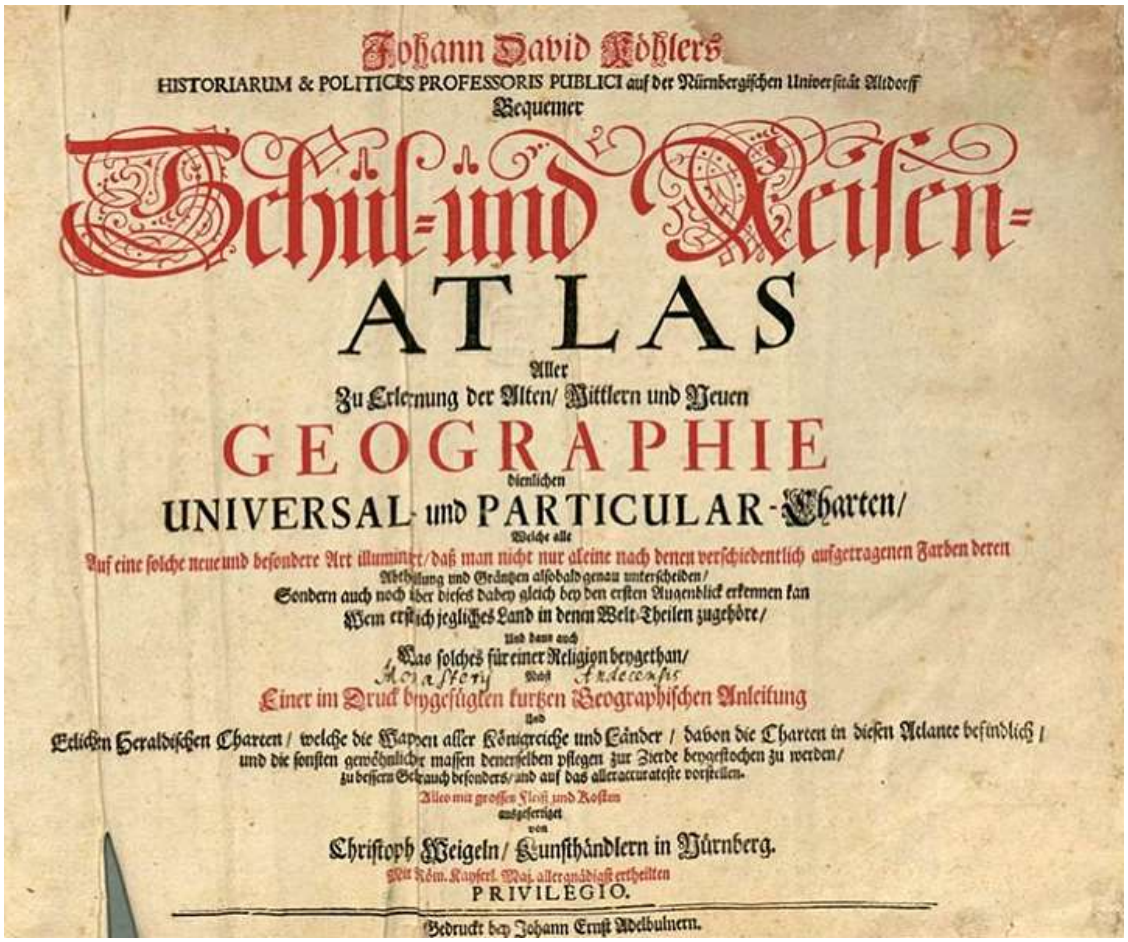

Luttich (Љутић),град и истоимени замак на брду изнад самог града.

HUY,Bisthum,Luttich
DINANT,Bisthum,Luttich
Извор и назив дела :

Јохан Дејвид Кохлер: Јохан Дејвид Келер Хисториарум & Политика,,, Професор публицистике на Нирнбершкој Алтдорф Беукуемер школи - АТЛАС Географске инструкције и неколико Хералдичких повеља,,,, Штампање, Нурнберг, 1719

Johann David Köhler : Johan David Koehlers Historiarum & Politices Professoris Publici auf der Nurnbergischen Altdorff Beuquemer Shul –und Reisen – Atlas Geographischen Anleitung Und Etlichen Heraldischen Charten,,,,Privilegio,Nuernberg ,1719

Hay

DANUBIUS FL.

SLAVONIA
PARS
SIRMIVM
DVCATVS
Sabata

HUY
im Bisthum Lüttich
Die Maas

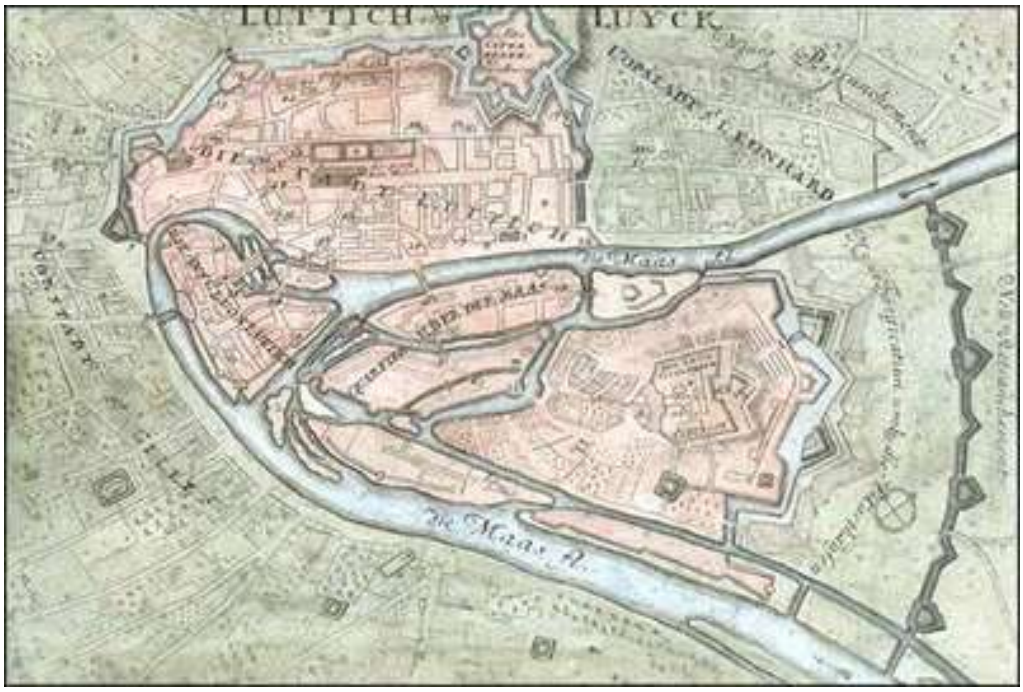
LUTTICH
LUYCK
Maas fl.

HUY
HUY mit der gegend auff 2 Stunden

DIE VORSTATT

Hammond: Historia Incognita (veritas de Macedonibus)

Николас Хамонд: Непозната историја (истина о Македонији)“

Грци[1] нису имали титулу – »челника«[2], већ само њима суседни Серби, па је она чак и истиснула многе романске дворске титуле, које су нешто раније биле прихваћене у Сербији.
Такође, стари Грци су становништво античке Македоније називали варварима[3] што је (неспорно) значило, да је у питању негрчки народ, јер је то био ондашњи (јасан) именски облик распознавања (читај: разликовања) између њих (Грка) и других народа.

Овде ћемо набројати неколико познатијих носиоца сербских дворских и војних титула »велики челник« и »челник«.

Носиоци титуле – велики челник[4]:

1. Јован Оливер[5] (око 1310- после 1356), владао је областима око Овчег Поља и уз леву обалу Вардара (данас БЈР Македонија).
*Rüth, Uwe Max: „Die Farbgebung in der byzantischen Wandmalerei der Spätpaläologischen Epoche (1341-1453). Inaugural-Dissertation zur Erlangung der Doktorwürde der Philosophischen Fakultät der Rheinischen Friedrich-Wilhelms-Universität zu Bonn.“ (Bonn: 1977, стр. 135)
*Благојевић, Милош: „Државна управа у српским средњовековним земљама“ (Београд: Службени лист СРЈ, 2001, стр. 211)

2. Димитрије (1???-1359), господара жупа Дабра, Дрине и Гацка.
*Ћурић, Војислав Ј.: „Архиепископ Данило II и његово доба: Међународни научни скуп поводом 650 година од смрти, децембар 1987“, Књига 17, Научни скупови, Српска академија наука и уметности Одељење историјских наука (Београд: Српска академија наука и уметности, 1991, стр. 152)
*Jireček, Konstantin Josef: „Историја Срба“, Део IV (Београд: Издавачка књижарница Г. Кона, 1923, стр. 130)

3. Радослав Повић[6], који боравио (од 1355. године) на двору царице Јелене[7] (око 1310-1374) у Серу.
*Матица српска: „Летопис Матице српске“, Књига 305 (Нови Сад: Српска народна задружна штампарија, 1925 , стр. 66)
*Благојевић, Милош: „Државна управа у српским средњовековним земљама“ (Београд: Службени лист СРЈ, 2001, стр. 238)

4. Вук Кувет, велики челник (1403-1404), на двору Стефана Лазаревића Хребељановића, кнеза Србије (владао: 1389- 1402) и деспота Србије (владао: 1402-1427).
*Ћирковић, Сима / Михаљчић, Раде: „Лексикон српског средњег века“ (Београд: Српска академија наука и уметности, 1999, стр. 74)

*Благојевић, Милош: „Државна управа у српским средњовековним земљама“ (Београд: Службени лист СРЈ, 2001, стр. 236)

5. Хребељан, велики челник (од 1405. године), на двору Стефана Лазаревића Хребељановића.
*Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften: „Denkschriften“, Volume 64 (Wien: Kommission bei Alfred Höldercтр. 1920, стр. 27)
*Гавриловић, Славко: „Историја српског народа“, Део 2 (Београд: Српска књижевна задруга, 1981, стр. 120)

6. Радич Поступовић, велики челник (од 1429. године) на двору Ђурђа Бранковића Младеновића (1377-1456), деспота Србије (владао: 1427-1456).
*Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften: „Denkschriften“, Volume 64 (Wien: Kommission bei Alfred Höldercтр. 1920, стр. 41)
*Muralt, Eduard von: „Essai de chronographie Byzantine, 1057-1453“, Tome premier (Genève : H. Georg, 1871, стр. 828)

7. Михаило Анђеловић[8] је као изданак грчког високог племства (избеглог у Србију), постао велики челник (од око 1445. године), на двору Ђурђа Бранковића Младеновића и његовог сина Лазара Бранковића Младеновића (1421-1458), деспота Србије (владао: 1456-1458).
*Jireček, Konstantin Josef: „Geschichte der Serben“, Band 1 (Gotha: Friedrich Andreas Perthe, 1918, стр. 274)
*Babinger, Franz: „Mehmed the Conqueror and His Time“ (Princeton: Princeton University Press, 1992, стр. 147)

8. Ђурађ Големовић[9] је последњи познати носилац ове високе дворске и војничке титуле (од 1453. године).
*Самарсжић, Радован: „Историја српског народа: Доба борби за очување и обнову државе 1371-1537“ (Београд: Српска књиижевна задруга, 1892, стр. 302)
*Срејовић, Драгослав / Гавриловић, Славко / Ћирковић, Сима М.: „Историја српског народа: књ. Од најстаријих времена до Маричке битке (1371)“ (Београд: Српска књижевна задруга, 1989, стр. 302)
Носиоци титуле – челник:

1. Бранко, челник у време владавине Стефана VII Уроша Милутина Немањића[10] (око 1253–1321), краља Србије (владао: 1282–1321)
*Попов, Чедомир: „Историја српске државности“, Део I (Београд: Српска академија наука и уметности, 2000, стр. 191)
*Благојевић, Милош: „Државна управа у српским средњовековним земљама“ (Београд: Службени лист СРЈ, 2001, стр. 211)

2. Градислав Сушеница, челник у време владавине Стефана X Уроша Душана Немањића[11] (око 1308–1355), краља Србије (владао: 1331–1346) и цара Србије (владао: 1346–1355).
*Српска академија наука и уметности. Историјски институт: „Историјски часопис“, Књига 23 (Београд: Научно дело, 1976, стр. 21)
*Жарковић, Божидар / Радуновић, Душан / Секулић, Весна / Стевовић, Вукосава: „Хотачка метохија: први хиландароски посед у Србији“, (Београд: Институт за српску културу, 2002, стр. 144-145)

3. Бранило, челник (од 1347. године) у време владавине Стефана X Уроша Душана Немањића.
*Благојевић, Милош: „Државна управа у српским средњовековним земљама“ (Београд: Службени лист СРЈ, 1997, стр. 212)

4. Joаким-Бураш (Ђутица) Врањчић, челник (од 1350. године) у време владавине Стефана X Уроша Душана Немањића.
*Српска академија наука и уметности. Историјски институт: „Историјски часопис“, Књига 23-24 (Београд: Научно дело, 1976, стр. 9 и 15)
*Благојевић, Милош: „Државна управа у српским средњовековним земљама“ (Београд: Службени лист CPJ, 1997, стр. 212)

5. Ђураш-Ђура Илијић (130?-1363), челник у време владавине Стефана X Уроша Душана Немањића.
*Благојевић, Милош, и Петковић, Сретен: „Србија у доба Немањића: од кнежевине до царства: 1168-1371“ (ТРЗ "ВАЈАТ", 1989, стр. 179)
*Ћирковић, Сима / Михаљчић, Раде: „Лексикон српског средњег века“ (Београд: Српска академија наука и уметности, 1999, стр. 812)

6. Милош Повић, челник који боравио (од 1355) на двору царице Јелене у Серу.
*Благојевић, Милош / Петковић, Сретен: „Србија у доба Немањића: од кнежевине до царства: 1168-1371“ (ТРЗ "ВАЈАТ", 1989, стр. 132)
*Ћирковић, Сима / Михаљчић, Раде: „Лексикон српског средњег века“ (Београд: Српска академија наука и уметности, 1999, стр. 812)

7. Муса (око 1330- око 1388), челник у време владавине Стефана XI Уроша Немањића[12] (око 1337-1371), краља Србије (владао: 1346-1355) и цара Србије (владао: 1355-1371), постао је и зет[13] великог кнеза Лазара, господарио је крајем око Копаоника.
*Благојевић, Милош, / Петковић, Сретен: „Србија у доба Немањића: од кнежевине до царства: 1168-1371“ (Београд: ТРЗ "ВАЈАТ", 1989, стр. 132)
*Ћирковић, Сима / Михаљчић, Раде: „Лексикон српског средњег века“ (Београд: Српска академија наука и уметности, 1999, стр. 812)

8. Радич Поступовић, челника у време владавине Стефана Лазаревића Хребељановића.
*Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften: „Denkschriften“, Volume 64 (Wien: Kommission bei Alfred Höldercтр. 1920, стр. 41)
*Muralt, Eduard von: „Essai de chronographie Byzantine, 1057-1453“, Tome premier (Genève : H. Georg, 1871, стр. 828)

9. Петар, главни војсковођа војске Јована (Ивана) Кастриота (13??-1437), кнеза Кроје (владао: 1407-1437)
*Jireček, Konstantin Josef: „Историја Срба“, Део IV (Београд: Издавачка књижарница Г. Кона, 1923, стр. 131)

10. Рајан, главни војсковођа војске Ђурђа Кастриота - Скендер-бега (1405-1468), кнез Епира (владао: 1443-1468) носио је титулу челника.
*Jireček, Konstantin Josef: „Историја Срба“, Део IV (Београд: Издавачка књижарница Г. Кона, 1923, стр. 131)

11. Радослав - Челник, врховни командант војске Јована Ненада (1492-1527), цара Србије (владао: 1526-1527), последњи је српски војсковођа за кога знамо да је носио ову високу титулу.
* Jireček, Konstantin Josef: „Geschichte der Serben“, Band 1 (Gotha: Friedrich Andreas Perthe, 1918, стр. 262)
*Срејовић, Драгослав / Гавриловић, Славко / Ћирковић, Сима М.: „Историја српског народа: књ. Од најстаријих времена до Маричке битке (1371)“ (Београд: Српска књижевна задруга, 1993, стр. 151)
* Церовић, Љубивоје: „Срби у Словачкој“ (ДДШ „Кулура“, 1999, стр. 29.

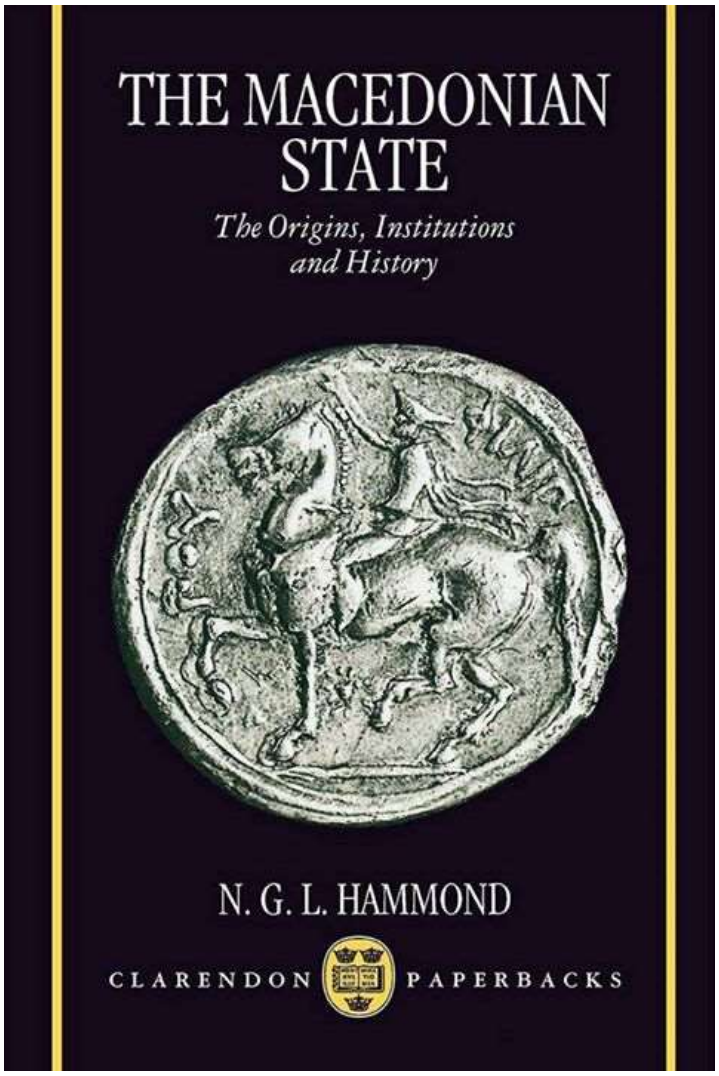

tribe. They migrate annually to the same pastures, winter and summer, and they know no other way of life. They are united in defending their sheep against all dangers. They feel themselves to be totally distinct from the settled agricultural population. Yet they have to be flexible in dealing with it, because they have to hire winter pastures and obtain goodwill.

The system of authority in family, group, and tribe is patriarchal. The men take power when they qualify as shepherds, hunters, and warriors, and they elect from amongst themselves a head man, called a *tshelniku*, a term which was translated by Cantacuzenus in 1334 as *phylarchos*, 'ruler of a tribe'. For a tribe and a pastoral group were often the same thing. The *tshelniku*, or 'the chief shepherd', as he is also called, has very wide powers. He alone directs the movement of the group, conducts its internal affairs, and negotiates with outsiders as the representative of the group. He deals with monetary matters, sells marketable produce, and controls the cutting and selling of timber on the communally owned land.[13] We see in this system the seed of the constitutional monarchy with its very wide powers, which was to be the mark of the Macedonian State.

The pastoral year has a strict timetable. The lambs are born in December or January in the lowlands, and they are strong enough to make the spring migration to the mountains, or, in the case of the young rams, are mature enough for the eating. The ewes are milked by the men until the end of July. Meanwhile the women are cleaning and working the wool which accumulates with the shearing around the time of the spring mi-

[1] Грч. Έλληνας.
[2] Грци ову високу војну титулу преводе на свој језик као – φύλαρχος.
[3] Грч. βάρβαρος.
[4] Странци су, у латинским исправама, сербског великог челника звали »comes palatines«.
[5] Он је такође био носилац значајних дворских титула, као што је титула великог војводе, севастократора и од проглашења Сербског царства (1345-1371) – деспота. Био је један од најзначајнијих војсковођа цара Душана током његових освајања Македоније и Тесалије.
[6] Породица му је пореклом из Дубровника, брат (Ђорђе) му је имао једну од најважних функција у царству, тј. титулу – логотета (грч. λογοθέτης), његов трећи брат, био је челник Милош.
[7] Јелена је била жена Стефана X Уроша Душана Немањића, а потомак је три владарске династије поникле на Хемском полуострву (Балкану) – Асен, Комнен (грч. Κομνηνός) и Шишман.
[8] Михаило Анђеловић (грч. Μιχαήλ Άγγελος, или Μιχαήλ Φιλανθρωπηνός) је рођени брат Махмуда Анђеловића (1420-1474), тј. тур. Veli Mahmud Paşa, великог везира Осамске Турске (владао: 1456-1466 и 1472-1474).
[9] Након пропасти Деспотовине, ступио је са братом Оливером у службу султаније Маре Бранковић Младеновић (1401-1487), ћерке деспота Ђурђа. Умро је на њеном имању Јежево, код Сера.
[10] У историографској грађи нам је познат и као – Стефан Урош II Милутин Немањић.
[11] У историографској грађи нам је познат и као – Стефан Урош IV Душан Немањић - „Силни“.
[12] У историографској грађи нам је познат и као – Стефан Урош V Немањић.
[13] Око 1355. године оженио је Лазареву сестру Драгану.

СРБСКО - РИМСКИ ЦАРЕВИ

На основу претходних делова "ЗАБРАЊЕНЕ ИСТОРИЈЕ" могли сте да закључите да је званична историја, благо речено, зашла у ћорсокак. Нажалост, многи су и даље склони пре да поверују неком странцу и његовој документацији сумњиве веродостојности, него нашим, српским изворима. Овде ћу, као увод, навести неке од њих. Знам да ће дежурни србомрсци и аутошовинисти једва дочекати да започну причу "о Адаму и амебама", али "кад камен проговори, ту дискусије нема."

Шта каже званична историја о римском цару Ликинију? Каже мало, али паметном је довољно. Рођен је на подручју Дакије, а родитељи су му били дачки или илирски сељаци. Значи да је припадао хемском (старобалканском), аутохтоном становништву.
Ромејски (византијски) хроничар Јован Зонара пише да је Ликиније у борби са Константином био принуђен да тражи помоћ од "подунавских варвара" са којима је, очигледно, био у добрим односима. Зонара нам сведочи и да је Ликиније потражио заштиту у српским палнинама (Montes Serrorum) које се још називају и шуме словенских Вана (Венда). А шта кажу српски родослови, хронике и летописи...?

КАРЛОВАЧКИ РОДОСЛОВ:
"Глагољут истини списатељи јако Ликинију Србину бити родом, Јелину мудрованијем, и сва Србска идола служаше Дагону, от суду и Дагони и Даки именујут се; от Сера же Србље."

ВРХОБРЕЗНИЧКИ РОДОСЛОВ:
"И царствује у њем (тј. у Риму) имаше (цар Константин) бољарина некојего Србина, именом Ликинија. И вдајет ему сестру своју Константију в жену... Константија же сестра Константинова, жена Ликинијева, роди Ликинију сина, емуже власи главе его бише бели, и нарекоше име ему Бела Урош... Цар же Константин видев Ликинијево жесточство и томитељство на христијанех, и почелевајет отсешти главу Ликинију мучитељу. Сија же видев син его Бела Урош и устрашив се, бегајет к тврдеј земли захлмској к западу. И појемљет себе к браку Ану, даштер франачаскаго краља, и роди с њеју два сина, имаже имена нарече првому Техомиљ, втотому Чудомиљ... Техомиљ же појет даштер чешкога краља, и роди с њеју 4 сини добри и храбри и мужаствни, имаже имена сута сија: Завида, Срацимир, Првослав, Стефан Немања..."

КОНСТАНТИНОВ РОДОСЛОВ:
"Овај Ликиније беше далматински господин, родом Србин и роди од Константије сина Бела Уроша."

ПАЈСИЈЕВ РОДОСЛОВ:
"... По среде зе их царствујушћу Ликинију мучитељу северними и западними странама, јеже Србин јест."

ОПШТИ ЛИСТ ПАТРИЈАРШИЈЕ ПЕЋКЕ:
"Овај Ликиније имао два сина који су били са својом мајком после смрти Ликинијеве (325) побегли из некада славног града Сирмијума. Из тај града они су преко Босне побегли у Захумљу у отечество свога оца Ликинија... Лоза која је од њих водила дала је првог благочестивог цара нашег Немању, који се у монаштву прозвао Симеон. "

РУВАРЧЕВ ЛЕТОПИС:
"Ликиније мало пребив у благочасти поче мучити Хришћане. На то Цар Константин пошаље своје војнике који Ликинију одсекоше главу.Син Ликинијев Бели Урош виде велики страх и ужас и побеже у тврду западну страну у Захумску земљу и тамо је порастао. "

жделѣти.

ді. О родословїи же нам слово бѧше, Кѡнста великїи, ꙁеленыи нареченїемь, великаго Константина ѿьць, мꙋжь по всемꙋ кротчаишїи, благочьстїе любѧ, тѣмь же христїаны приемлѧаше, въ Вретанїи царствїе правѧ, въ лѣта ѡна, егда Дїѡклитїанъ и Маѯїмїанъ Еркꙋлїе, по еже побити тѣмь мнѡгиѧ тмы христїанъ, ѡставльша царство и въ простыхь житїи бѣста. Маѯимїанъ же на въстѡцѣ ꙋдръжа, ꙋ его же оумꙋчителѧ, Константинь великии въ ꙋтальствѣ бѧше; Маѯентїе же въ самѡмь велицѣмь Римѣ царствоваше. Великыи оубѡ Конста роди три сины, Константина, и Анавалїанъ Константїа, и Далматїи Кѡнстꙋ, и дьщерь Константїю, юже великыи Константинъ вдасть Ликинїю вь женꙋ, емꙋ же и греческꙋю чьсть ѿдѣли царствїе, ꙗко послꙋшанна на мꙋчителское раꙁдроушенїе, и сеи посѡб'ствоваше.

еі. Сеи же Ликинїе бѧше долматїискыи господинъ, родѡмь Сръбинъ, и роди ѿ Константїѧ сина Бѣла Ꙋроша, Бѣло Ꙋрош же роди Тѣхомила, Тѣхомиль же

роди Немана, иже въ инѡческѡмь образѣ нареченъ бысть Сїмеѡнъ монахь. Свѧти же Сїмеѡнъ роди съ сꙋпрꙋжницею своею Анною три сины, Стефана пръвовѣнчаннаго кралѧ, и Влъкана великого кнѧгѧ, и Растъка, въ инѡчьскомь ѡбразѣ нареченнаго Савоу, послѣди же бысть свѧтыи Сава, пръвыи архиїепископъ сръбьскыи. Сеи же брата своего Стефана вѣнча на кралевьство. Стефан же краль роди .д.

РОДОСЛОВІЄ СЕРБСКІЙ ЦАРЕЙ.

Ѿ славинов' же первїи по рождествѣ Христовѣ. ѲѢи: числомь временьскимь[1] 868.

Болгари же ѿ сотвореніи мира, разумѣется сїи: временьскимь 6368[2]

Биша христїани по болгари мнѣше нѣцыи же :А:[3] лѣт. временьскы 30 лѣть.

Бывшю ныи блаженыи серби Бошняци, херкати, далматини, панрнуани, и свѣты полкь,* панонїнски краль, рѹсски, єдино гласїє имѣхѹ межде собою грєчєскїи закони воспрїяша к лѣто ѿ рождества Христова ѰѲ: временьскимь 980. Методиє и Кирилъ философь, епископа катанскаго ѹчителя же славяномь и болгаромь[4] и писмень изобрѣтателя, иже изь єллинскаго на славянски языкь предложи и азбѹна слова написа и предаде славяномь ѹчитисѧ, иже бысть въ лѣто ѲѢѰ:[5] Къ царьство Михаила[6] трєтїаго. ѡ томъ

бо пишєть Готофредь Аронделогонь козинкѹ, къ лѣто господнѣ :ѰѲ: временьски :310: Єгда Константинъ царь великы западнюю власть ѡсвои ѿ Ликинїа цесара и царствова надь Римомь старыи константинъ ... ѿ Ликинїа до немани краля ѰК: 320 лѣть минѹшло[1] и разумѣется ликинъ[2] сынъ быти тїѡмилъ, отєць немани первомѹ кралю сербскомѹ, якоже славєнски списатєли пишѹть, но токмо ѿ рода того моцно бытн. ѡрбинзалински[3] историкъ списѹюци коспоминаєть ѡ єдиномь Ѵрошѹ беломь; понєже верхѹ главє єго власи бѣлє быша, имѹ же родословїє клєуєтсѧ и до Немани краля сербскогь, сице рекше: Бысть в захолмскои держави, Херцеговини, к селѣ лѹца[4] Стефанъ пресунтерь грєчєскаго закона баше. И сєи Стефанъ клєуєтсѧ ѿ рода царя Константина великаго, иже ѿ сѹпрѹжницє своє, межде иными сыны своими имѣвь именѹемаго Любомира[5] ... и по не-

Лѣтопись царемь сръбскимь.

Въ лѣто ҂ѕсм. отстоупи Римь оть православїа сь прочими западнымы странами.

Въ лѣто ҂ѕтѯ. написаше се наша словеса Кѵриломь философомь, оучителюмь ѥзыка бльгарскаго, при цары Михаилѣ, и матери его Ѳеодоры, иже оутврдише кланꙗти се светымь иконамь.

Въ лѣто ҂ѕхмз. Назва се Неманꙗ Господинь Сръблюмь и царствова лѣть .мв. Бысть же великы жоупань оть плѣмена благочьстиваго и коренѣ вѣтьвъ, прѣвьноукь Константїе сестри великаго Константина, оть плѣмена рашкаго господьства и сърodьства Авгоуста кѥсара. Бысть же ѥго въ Захльмїю Техомиль и стрїа Чюдомиль. Сихь же родитель Бѣла Оурошь, ѥмоу же власы бѣлы връхоу главы ѥго, и мати ихь Анна, дъшти кралꙗ франачаскаго. Сего же родителы и прѣдѣды Неманѥ благочьстиваго Константина и Ликинна моучителꙗ, оть ѥго же моучена бысть дъшти Ирина моученица. Того ради Константинь въ Цариградоу оустрми се на Ликанїа моучителꙗ; и съраженїю бывшоу. Видѣв же сынь ѥго Бѣла Оурошь, и отбѣже вь землю Захлъмїю. И оть тоудоу вьздвиг се Стефань Неманꙗ прїиде вь отьчьство рашко въ црковь светихь апостоль Петра и Павла, и тоу крьсти се .л.-то лѣтьнь. И тоу съзида црковь светаго Георгиа оть два стлъпа, и оу Топлици црьковь светаго Николоу, и прѣмо Косаници храмь пресветые Богородице, и оу Иброу црковь светаго Николоу, и храм прѣсветие Богородице Стоуденицоу, идѣже и мошти ѥго лѣжеть.

Тако жде и братиꙗ ѥго старѣиша начеше зидати светые црквы. Давидь съзида црьковь на Лимоу Петра и Павла отъ два стлъпа. Срацимирь съзида црьковь на Морави прѣсветые Богородице оть два стлъпа. Пръвославь съзида црьковь оу Боудимли светаго Георгиа оть два стлъпа.

Аутор: Крсто Крцун Драговић
Уредио: Стефан СРБСКИ

ЗАБРАЊЕНА ИСТОРИЈА

ЗАБРАЊЕНА ИСТОРИЈА-ДОКУМЕНТОВАНО!

или разуверавање "неверних Тома" (седми део)

Менцел: Сербска племена су Гломачи, Стодорани и Редарји

Wolfgang Menzel (1798-1873).

Немачки песник, књижевни критичар, историчар књижевности и историчар.

Део текста који је у фокусу (серб.): страна 71

"Међу сербским[1] племенима нарочито су се истицали Далеминци[2] на Елби[3], Хевељани[4] на Хафелу[5], те Редарји[6] на Пригницу[7]".

Оригинални текст (нем.): страна 71.

"Unter den sorbischen[8] Stämmen zeichneten sich vorzüglich die Dalemingier an der Elbe, die Heveller an der Havel, die Redarier an der Priegnitz aus".

Извор (назив дела):
„Die Geschichte der Deutschen: Das Mittelalter“, Zwehter Band
Аутор: Wolfgang Menzel[9] (1798-1873)
Издавач: Geßnersche Buchhandlung
Место штампања: Zürich (Schweizerische Eidgenossenschaft: 1815-1848)
Година издања: 1825
Језик: немачки
Писмо: латиница (готица)

Die
Geschichte der Deutschen.

Für
die reifere Jugend und zum Selbstunterricht
faßlich beschrieben
von
D. Wolfgang Menzel.

Zweyter Band.
Das Mittelalter.

Zwei swert liez Got in ertriche zu beschirmene dy cristenheit,
dem pabeste das geistliche, dem keiser das werltliche.
Sachsenspiegel.

Zürich,
Geßnersche Buchhandlung.
1825.

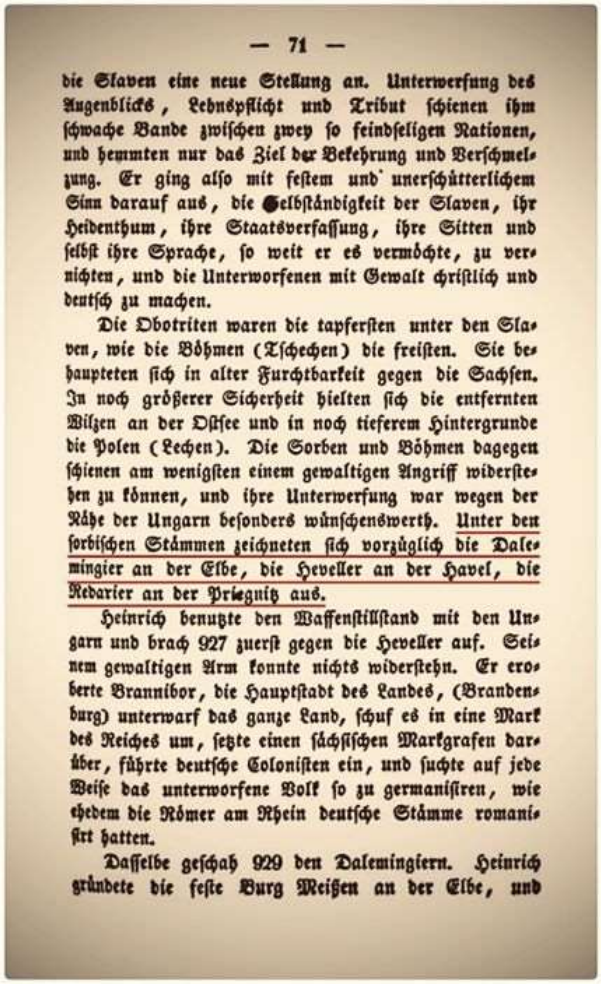

die Slaven eine neue Stellung an. Unterwerfung des Augenblicks, Lehnspflicht und Tribut schienen ihm schwache Bande zwischen zwey so feindseligen Nationen, und hemmten nur das Ziel der Bekehrung und Verschmelzung. Er ging also mit festem und unerschütterlichem Sinn darauf aus, die Selbständigkeit der Slaven, ihr Heidenthum, ihre Staatsverfassung, ihre Sitten und selbst ihre Sprache, so weit er es vermöchte, zu vernichten, und die Unterworfenen mit Gewalt christlich und deutsch zu machen.

Die Obotriten waren die tapfersten unter den Slaven, wie die Böhmen (Tschechen) die freisten. Sie behaupteten sich in alter Furchtbarkeit gegen die Sachsen. In noch größerer Sicherheit hielten sich die entfernten Wilzen an der Ostsee und in noch tieferem Hintergrunde die Polen (Lechen). Die Sorben und Böhmen dagegen schienen am wenigsten einem gewaltigen Angriff widerstehen zu können, und ihre Unterwerfung war wegen der Nähe der Ungarn besonders wünschenswerth. Unter den sorbischen Stämmen zeichneten sich vorzüglich die Dalemingier an der Elbe, die Heveller an der Havel, die Redarier an der Prisegnitz aus.

Heinrich benutzte den Waffenstillstand mit den Ungarn und brach 927 zuerst gegen die Heveller auf. Seinem gewaltigen Arm konnte nichts widerstehn. Er eroberte Brannibor, die Hauptstadt des Landes, (Brandenburg) unterwarf das ganze Land, schuf es in eine Mark des Reiches um, setzte einen sächsischen Markgrafen darüber, führte deutsche Colonisten ein, und suchte auf jede Weise das unterworfene Volk so zu germanisiren, wie ehedem die Römer am Rhein deutsche Stämme romanisirt hatten.

Dasselbe geschah 929 den Dalemingiern. Heinrich gründete die feste Burg Meißen an der Elbe, und

Референце :

[1] Грч. Σέρβοι, лат. Serbi / Servi, или горњелуж.-серб. Serbja, или доњелуж.-серб. Serby, односно лат. Sorabi / Serbi (Servi), нем. Sorben / Serben, или енг. Sorbs / Serbs.

[2] Лат. Daleminzi / Talaminzi (извор: Баварски географ), Glomacze (извор: Титмар Мерсенбуршки), нем. Daleminzier (или Daleminzen), односно Glomatsch, тј. полъ. Głomacze (или Gołomacze).

[3] Лат. Albis, доњелуж-серб./горњелуж-серб.. Łobjo, чеш. Labe, нем. Elbe, или полъ. Łaba. У питању је река Лаба, са чије западне стране су били Германи све до 9. века, док су са десне стране била распоређена разна сербска племена. Гломачи је био оригинални назив овог сербског полабског племена.

[4] Лат. Haefeldan (извор: Алфред Велики), Hehfeldi (извор: Баварски географ), Heveldun (извор: Saxonicae Annales Quedlinburgenses – Stodoraniam quam vulgo Heveldun vocant), Heveldi (извор: Адам из Бремена) и Hevelli (извор: Видукинд) или Hevellun (извор: Thietmari Merseburgensis episcopi Chronicon – Stoderania, quae Hevellun dicitur), нем. Heveller, односно Stodorjane, тј. полъ. Hawelanie, Hawolanie, Hobolanie, Hoblanie, Oblanie, или Stodoranie, чеш. Havolané или Stodorané. Ово сербско полабско племе је живело у области Стодор у Бранибору (нем. Brandenburg). Сами су себе звали племенским именом – Стодорани.

[5] Лат. Habala (Habola / Havila / Labola / Albola), доњелуж-серб./горњелуж-серб.. Habola, чеш. Havola, полъ. Hawela, или нем. Havel. У питању је немачка река Хафел.

[6] Лат. Redarii / Redares (извор: Видукинд), Riedere (извор: Otto I), Redarii / Rederii /

Riedirii (извор: Титмар Мерсенбуршки), Retharii / Retheri / Rederi (извор: Адам из Бремена), Ridari / Rederi / Riaduri (извор: Хелмолд из Босауа), доњелуж-серб./горњелуж-серб.. Redarojo, чеш. Rataři, пољ. Redarowie (или Ratarowie), односно нем. Redarier (или Redaner). Оригинални назив овог сербског полабског племена није сачуван, али руски историчари и лингвисти сматрају да је био – Ратари, мада за ову хипотезу не постоје чврсти докази, па је могуће да су као чувари светилишта бога Рад(и)госта у граду Ретри (лат. Rethra), имали оригинално име – Ретрарји.

[7] Нем. Prignitz (раније: Priegnitz). Област на северозападу данашњег Бранденбурга.

[8] https://de.wikipedia.org/wiki/Sorben

[9] Немачки песник, књижевни критичар, историчар књижевности и историчар.

Ignác Leopold Kober : Средњовековна Босна је сербска држава

Игнац Леополд Кобер, датум рођења 6. јануар 1825. Праг, Аустријско царство..., умро 26.5.1886.

Чешки аутори,текст у фокусу стр. 927:

Чех. :
"Во времена Неманичей боснийский бан Твртко принял титул короля сербов и Боснии ["krale Serbskeho (Srbljem) a Bosenskeho"] (1376), чтобы на место королевства Сербского поставить другую могущественную империю - сербскую Боснию".

Срб. :
"У доба Немањића, босански бан Твртко примио је титулу краља Серба и Босне (краљем Србља и Босне),на место Краљевине Србије постави још једну моћну империју - Сербску Босну."

Библиографски подаци
Наслов : Slovník naučný, Том 8
Slovník naučný, František Ladislav Rieger
Сарадници František Ladislav Rieger, Jakub Josef Dominik Malý
Издавач : I. L. Kober, 1870
Оригинал из : Јавна библиотека града Њујорка

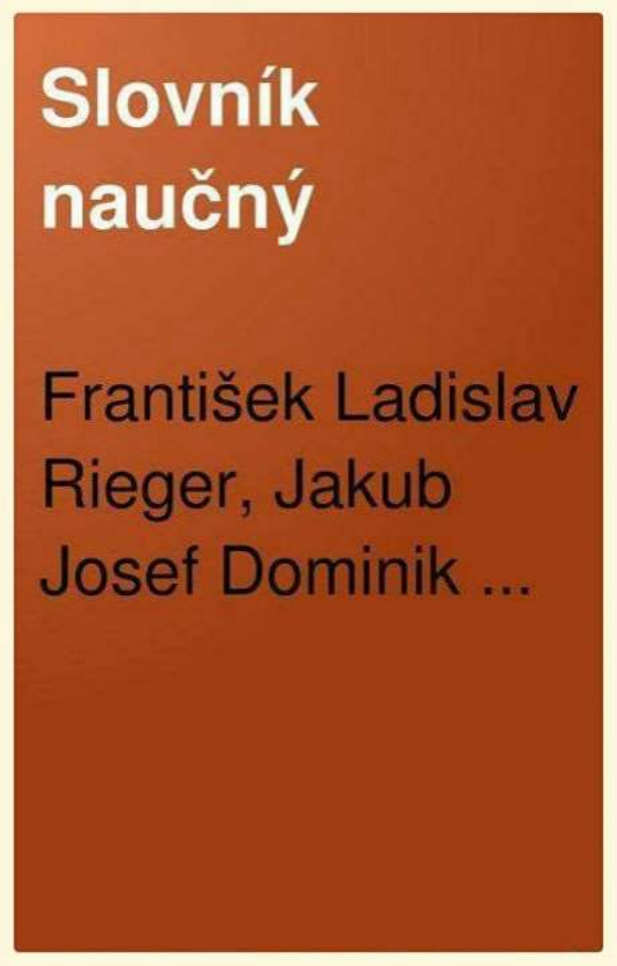

Fridrih Vilhelm fon Taube: Хрвати су некада носили име СРБИ

Део текста који је у фокусу (серб.):
(страна 44)

»Они Серби, који су становали у брдском крају Земље Боја[4], или данашње Бохемије[5] и Моравске, названи су Хорвати (Хрбати), Хорбати, или Хровати, тј. Брђани, од чега је сковано име Хрвати.«

Оригинални текст (нем.):
(страна 44)

»Diejenigen Serbier, welche den gebirgigen Theil des Bojer-Landes oder heutigen Böheims und Mährens bewohneten, wurden Horvati (Hrbati), Chorbati, oder Chrovaten, d.i. Bergbewohner genannt, woraus der Namen der Croaten geschmiedet ist.«

Historische und geographische

Beschreibung

des Königreiches

Slavonien

und

des Herzogthumes

Syrmien,

sowol

nach ihrer natürlichen Beschaffenheit, als auch nach ihrer itzigen Verfassung und neuen Einrichtung in kirchlichen, bürgerlichen und militarischen Dingen.

II. Buch.

Mit untermischten Nachrichten von den angränzenden Ländern und von den Illyriern, welche sich in denselben stark ausgebreitet haben.

Aus eigener Beobachtung und im Lande selbst gemachten Wahrnehmungen entworfen

von

Friedrich Wilhelm von Taube,

Kaiserl. Königl. Regierungsrathe.

Leipzig, 1777.

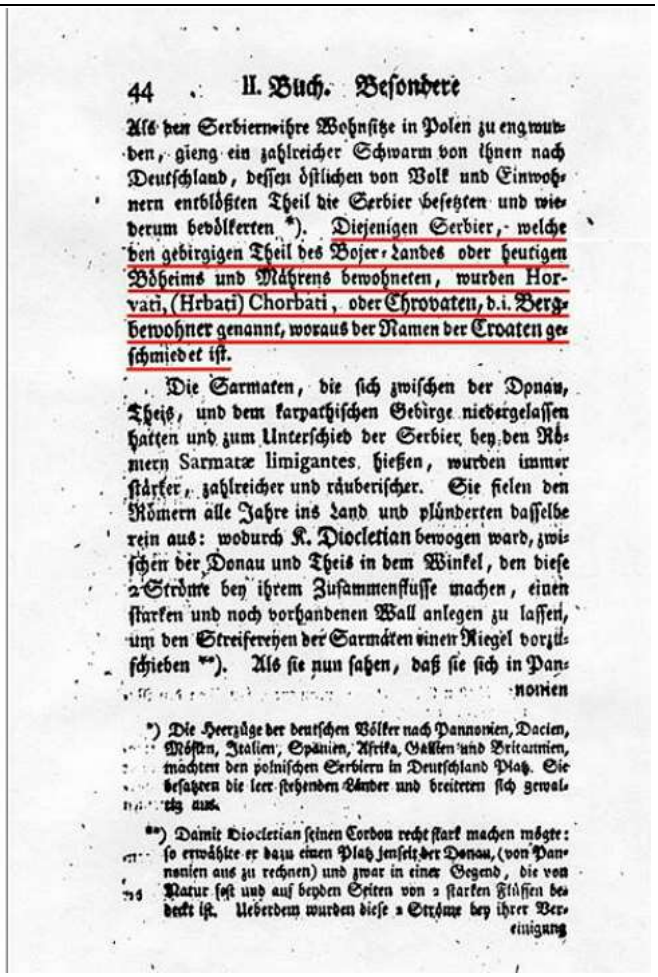

44 II. Buch. Besondere

Als den Serbiern ihre Wohnsitze in Polen zu eng wurden, gieng ein zahlreicher Schwarm von ihnen nach Deutschland, dessen östlichen von Volk und Einwohnern entblößten Theil die Serbier besetzten und wiederum bevölkerten *). Diejenigen Serbier, welche den gebirgigen Theil des Bojer-Landes oder heutigen Böheims und Mährens bewohneten, wurden Horvati, (Hrbati) Chorbati, oder Chrovaten, d.i. Bergbewohner genannt, woraus der Namen der Croaten geschmiedet ist.

Die Sarmaten, die sich zwischen der Donau, Theis, und dem karpathischen Gebirge niedergelassen hatten und zum Unterschied der Serbier bey den Römern Sarmatæ limigantes, hießen, wurden immer stärker, zahlreicher und räuberischer. Sie fielen den Römern alle Jahre ins Land und plünderten dasselbe rein aus: wodurch K. Diocletian bewogen ward, zwischen der Donau und Theis in dem Winkel, den diese 2 Ströme bey ihrem Zusammenflusse machen, einen starken und noch vorhandenen Wall anlegen zu lassen, um den Streifereyen der Sarmaten einen Riegel vorzuschieben **). Als sie nun sahen, daß sie sich in Pannonien

*) Die Heerzüge der deutschen Völker nach Pannonien, Dacien, Mösien, Italien, Spanien, Afrika, Gallien und Britannien, machten den polnischen Serbiern in Deutschland Platz. Sie besatzen die leer stehenden Länder und breiteten sich gewaltig aus.

**) Damit Diocletian seinen Cordon recht stark machen möchte: so erwählte er dazu einen Platz jenseit der Donau, (von Pannonien aus zu rechnen) und zwar in einer Gegend, die von Natur fest und auf beyden Seiten von 2 starken Flüssen bedeckt ist. Ueberdem wurden diese 2 Ströme bey ihrer Vereinigung

Назив дела:
Historische und geographische Beschreibung des Königreiches Slavonien und des Herzogthums Syrmien: sowol nach ihrer natürlichen Beschaffenheit, als auch nach ihrer itzigen Verfassung und neuen Einrichtung in kirchlichen, bürgerlichen und militarischen Dingen. (Band II) Mit untermischten Nachrichten von den angränzenden Ländern und von den Illyrien, welche sich in denselben stark ausgebreitet haben. Aus eigener Beobachtung und im Lande selbst gemachten Wahrnehmungen entworfen von Friedrich Wilhelm von Taube.
Аутор: Friedrich Wilhelm von Taube (1728-1778)
Место штампања: Leipzig (Königreich Preußen: 1701-1918)
Издавач: Kaiserl. Königl. wirkl. Regierungsrathe
Година издања: 1777
Језик: немачки
Писмо: латиница (готица)

Овде можете прегледати целу књигу или је скинути кликом на иконицу.

<="" td="" style="color: rgb(42, 146, 229); text-decoration: none;">

Свети Ђорђе

Св. Јурај, односно св. Георгије, тј. Св. Ђорђе. Оригинално словенско, тј. Српско име је Јурај, утицајем грко-црквењака постаде прво Георгије, па код нас поста Ђорђе. Име Јурај је изведено је од имена Ур које је било познато још од времена пре Нојевог потопа, па преко времена вавилонске куле:

"И узе Тара сина свог Аврама и Лота сина Ароновог, унука свог, и Сару снаху своју, жену Аврама сина свог; и пођоше заједно из Ура халдејског да иду у земљу хананску, и дођоше до Харана, и онде се настанише." (1.Мој.11,31)

Главни град ондашње Халдеје беше УР, а то беше кад је Аврам био млад, а рођен је 2335. год. ст. ере. Ур значи пламен, ватра.Прије сванућа је традиционални Јурјевски УР - АНАК, тј. УРАНАК.

J - УР - И (руски) = ЈУРИЈ (српски) = господар ватре, владар ватре. Значење речи Јурај нема дакле никакве везе са значењем грчке речи Георгије која значи земљорадник, ратар. И тако уз помоћ наших попова, почев од Светог Саве, ... ебу нас наша православна браћа Грци у здрав мозак, а какве смо памети све су прилике да ће то и наставити, јер нас наши попови чврсто држе у својим рукама док Грци раде свој посао .

ДЕКЕМВРИЈ има 31 дана.

С.	1	Наума пророка	13	Луције	
Ч	2	Авакума, и Уроша	14	Никас.	
П.	3	Софонија пророка	15	Валерија	
С.	4	Варваре великомучен.	16	Албина	
Н.	5	Саве освештеног	17	Лазара	
П.	6	Никољ дан	18	Грац.	
У.	7	Амвросија влад. Мед.	19	Немес.	
С.	8	Прен. Патапија	20	Теоф.	
Ч.	9	Зач. Богород.	21	Томе а.	
П.	10	Јермогена и Јов. десп.	22	Зенон	
С.	11	Данила Стп.	23	Викт.	
Н.	12	Спир.вл.Тр (материце)	24	Адама и Јеве	
П.	13	Јевстратија и Аксен.	25	Божић	
У.	14	Тирса, Левкија и Фил.	26	Стеф.	
С.	15	Елевтерија свмч.	27	Јов. Јев.	
Ч.	16	Агеа пророка	28	Безазл. ђ.	
П.	17	Данила пророка	29	Томе вл.	
С.	18	Севастијана муч. и Јуд.	30	Давида	
Н.	19	Бонифат. муч. (оци)	31	Силив.	
П.	20	Игњат Богоносац	1	Нов. љето	
У.	21	Јулијаније мученице	2	Макар.	
С.	22	Анастасије великомуч.	3	Геновев.	
Ч.	23	10 мучен. у Криши	4	Тита	
П.	24	Јевгеније мученице	5	Телесф.	
С.	25	Божић	6	Три Краља	
Н.	26	Саб. Богор. (Божић дан)	7	Валент.	
П.	27	Стјепан дан	8	Север.	
У.	28	20 ниада мученика	9	Јулијане	
С.	29	14 ниада ђеце	10	Павла п.	
Ч.	30	Анисије мученице	11	Теодос.	
П	31	Прен. Меланије	12	Ернеста	

И од времена кад папе измислише свој календар, опет поче ... ебавање Срба у здрав мозак и са латинске стране. Наравно да су ту опет наши модерни попови да држе Србе, али се Срби поповима отимају, јер се Србин никад није дао Латину јеретику да га прца, па поповима у том држању здушно помажу политичари и научници језуити. Ако завиримо у наше црквене календаре из времена језуите Вука С. Караџића, видећемо да су сви непокретни православни празници истог датума онда као и данас. Ево нпр. Календар из "Данице" за 1826. Годину.

БОРНА СРБСКИ КНЕЗ

Борна сербски (кнез)

Борна је био најпре кнез Гудушчана, а од 818. кнез Далмације и кнез Либурније од 819, а владао је отприлике од 810. до 821. Најстарију вест о Борни налазимо код Ајнхарда, познатог летописца на франачком двору.

Године 818, бележећи како су два сербска посланства ступила пред цара Лудовика жалећи се на Вулгаре, он у наставку износи да су то били **“legati Abodritorum ac Bornæ, ducis Guduscanorum et Timocianorum, qui nuper a Bulgarorum societate desciverant et ad nostros fines se contulerant” (посланици Браничеваца и Борне, кнеза Гудушчана и Тимочана, који су недавно из заједнице с Бугарима отпали и у наше крајеве прешли).**

Борна, Тимочанин, био је заједнички кнез Гудушчанаца и Тимочана.

Гудушчанци су српско племе тада настањено у долини Пека. Име су добили по античком граду Гудускум, данашње Кучево, чији се слабо истражени остаци налазе недалеко од данашње варошице Кучева, на супротној страни Пека, при ушћу речице Кучајне. Темељи грађевина овог града, зидани од опеке и камена, протежу се дуж Пека дужином од 4 километра. Дакле, племе Гудушчанаца географски се налазило између Браничеваца и Тимочана.
Борна је склопио савез са франачком државом и са својом војском послат да угуши устанак Људевита Посавског.
Способни кнез Борна убрзо постаје господар у приморској Далмацији. Године 818, пре избијања устанка, он је код Ајнхарда записан само као кнез Гудушчана и Тимочана (dux Guduscanorum et Timocianorum). Већ идуће године, кад је водио на Купи велику битку с Људевитом, био је већ “dux Dalmatiæ”. У трећој години устанка (821.) Борна постаје “dux Dalmatiæ atque Liburniæ”, дакле кнез целе далматинске области.

Из градације ових титула, може се извући закључак: да су Франци Борни, као награду и помоћ, давали све већу власт, на све већој територији, док му најзад нису дали и кнежевски положај.
Борна је погинуо у војном окршају 821. године, а за његовог наследника постављен је његов синовац Владислав. “Interea Borna, dux Dalmatiæ atque Liburniæ, defunctus est, et petente populo atque imperatore consentiente, nepos illius nomine Ladasclavus successor ei constitutus est” (У међувремену умро је Борна, кнез Далмације и Либурније, и по жељи народа, као и сагласношћу цара, његов синовац по имену Владислав постављен је за његовог наследника).
Кнез (Бан), (серб.Порин (серб.((латин)). Борна, грч. Поргас) је био рани далматински владар јужне Приморске Далмације, која се простирала на подручју Далмације и Либурније те вођа Гудускана и Тимочана, где је владао приближно од 810. до 821. Главна повесна сведочанства о Борни су из више франачких летописа. Стога је Борна први бан на далматинском простору чије име је сигурно записано и датирано у повесним врелима. Неки повесничари верују да је Борна иста особа као полумитски Порин или Поргас о којему пише Константин Порфирогенет у своме делу Де администрандо империо скраћено ДАИ(DAI).

Порекло имена

Борна је био сербски бан, али постоје и мишљења како је био странац кога су на престол поставили Франци;Прим.аут (Борна је био Србин,врбовани вазал од стране Франака,из разлога опасности по своју власт од стране Људевита Посавског).

Контроверзе

Иако се у примарним историјским изворима нигде не помиње као хрватски кнез хрватски историчар Томислав Раукар га сматра првим хрватским кнезом чије је име записано у историјским изворима.Имена с почетком од Борн- се претежно налазе међу Францима нпр. Walтериус Борнус, Ингелфертиус Борнус, Johаннес Борнус, али се с друге стране, можда може извести и из сербског (борба) као у именима Боримир и Борислав. По Шимундићу имена Борна, Порга и Порин долазе од глагола поргати < похргати (лупнути, ударити). Постоји и могућност да је то старије античко име ираноаријевског искона. Борна је често повезан с полумитским ликом Порином, или вероватно искривљено са Поргас из грчких извора (Порфирогенет).

Поринова владавина

Бан Порин (Борна, 810.- 821.), је први старосербски владар јужне Далмације који је вишекратно и сигурно записан у датираним повесним врелима (Vita Hludowici imperatoris, Annales regni Francorum, Annales Sithienses и још неколико њихових иначица), јер од његова претходника и оца Вишеслава је једини натпис на недатираној крстионици. Био је син и наследник бана Вишеслава, као владар далматинских Срба 810.-821. са седиштем у Нину. Сматра се да је у доба Борне довршено покрштавање приморских Срба у католике, почетком 9. столећа, о чему нема поближих података.
Територијално проширење Борнине власти се не може сигурно утврдити, али се с највише вероватноће сматра да је владао севеоисточним приморјем Јадрана приближно између реке Раше до Неретве, укључиво у залеђе Лике и далматинску Загору, те севернојадранска оточја. По први пута га писмено наводи хроничар Еинхард: (лат.Vita Hludowici imperatoris) и назива га под записом за 818. годину "dux Guduscanorum et Timocianorum" (Вођа Гудускана и Тимочана), док је год. 819. био наведен као"dux Dalmatiae". Под 821. годином стоји да је био "dux Dalmatiae atque Liburniae" (владар Далмације и Либурније). Нада Клаић наводи: "Он је такође"dux Guduscanorum et Timocianorum" . ;Прим.аут.(Гудускани и Тимочани нису никаква волгарска племена већ су аутохтоно сербска)., Као челника Далмације и Либурније

га наводе франачки хроничари у повесном смислу.
Прим.аут.:(Нигде нити у једном извору се не спомиње Хрватска(Croatie),толико о тешким фалсификатима хрватске историографије).

Политичко окружје

Борна као и његов нећак и супарник Људевит Посавски, обоје су као вазали испрва плаћали данак Французима. Док је панонско оземље Људевита страдавало од пљачкашких похода фурланског маркгрофа Кадалока, Борна је био лојалан уз Франке јер је од њих очекивао помоћ и заштиту против Срба и династије Свевладовића. Након смрти Карла Великог избили су унутарњи немири између његова сина Лудовика Франачког и иних наследника, чиме је моћ цара знатно ослабила. То је побудило вазалне маркгрофове на већу самосталност и самовољу. Зато је Кадалок из Фурланије чешће проваљивао у суседне сербске земље. Тако је маркгроф Кадалок с војском узастопно проваљивао у посавску земљу Људевита и опљачкао ју. Након што се Људевит на то узалуд жалио франачком цару, подигао је год. 818. устанак против Франака вероатно на потицај Срба и притом су му се придружили сербски Карантанци и Тимочани.

SCRIPTORES

RERUM GERMANICARUM

IN USUM SCHOLARUM

EX

MONUMENTIS GERMANIAE HISTORICIS

SEPARATIM EDITI

ANNALES REGNI FRANCORUM
ET ANNALES Q. D. EINHARDI

HANNOVERAE
IMPENSIS BIBLIOPOLII HAHNIANI
1895.

Битка на Купи год. 819

На наговор Кадалоховог наследника, фурланског маркгрофа Балдерика, Борна и Драгомуж с далматинском војском су год. 819. с југоистока провалили у Посавину. У великој битки на реци Купи је тада Борна био поражен након што су његови Гудускани пребегли на страну Људевита. Драгомуж је тада смртно страдао, а Борна је рањен побегао.

Затим је у новембру 819. Борна разбио војску Људевита на јадранском приморју где је зими уништио ту посавску војску исцрпљивањем и герилским нападима за време оштре личке зиме, па су на крају били присиљени повући се у Панонију.

Тада су Гудускани у повлачењу опет прешли натраг на страну Борне чиме је очвршћена снага његове војске.

Наставак рата с Људевитом

У јануару 820. је Борна отишао у Ахен где је продружио заједнички савез с царом Лудовиком. Тамо су одлучили да се против Људевита пошаљу 3 истодобне војске којима на челу требају бити Борна, Балдерик Фурлански и маркгроф Геролд. Инвазија тих великих војних снага у Посавину је почела 820., али је Људевит избегавао битке и повлачио се јужније у брдска упоришта. Надмоћне постројбе Франака и Борнина војска опустошиле су и опљачкале Посавину па су се потом без битке повукли натраг.

Борнина смрт и исход

Идуће године у лето 821. су опет сличне 3 франачке војске опустошиле Посавину без одлучне коначне битке. Притом је бан Борна год. 821. погинуо у борби за једну

посавску утврду, а потом га је наследио његов нећак и нови далматински бан Владислав (lat. Wladisclaus 821.- 835.), као франачки вазал цара Лудовика I. У његово доба започињу и прве поморске битке с Венецијом за далматинске градове и јадранске отоке. Год. 823, већ након Борнине смрти Франци шаљу опет нову снажну војску против Људевита Посавског, који је тада у бегу коначно напустио своју Посавину и склонио се јужније у Далмацију тачније у Сисак код његових Срба (Siscia civitate relicta ad Sorabos), где је ускоро убио газду код којега је био у збегу. Потом је даље пребегао код свог ујака Људемисла који га је на захтев Франака дао убити.

Закључак:

Тиме је напокон завршио вишегодишњи устанак панонских Срба од 818.- 823., након чега су Посавина и Карантанија припојене Франачком Царству, док се приморска Далмација и даље развијала као аутономна бановина под властитим челницима. У Југославији се кроз 20. ст. Људевит Посавски славио као први будући претходник Србије, док је неподобни Борна био проглашен сербским велеиздајником, - међутим из хрватскога аспекта те ствари изгледају обрнуто. Да није било таквог развоја догађаја, сигурно би далматински етнопростор касније изгледао другачије, јер би се победом Људевитове велико-сербске идеје од Карантаније до Тимока, вероватно већ тада почела обликовати нека ранија Велика Србија, док посебне Хрватске у каснијем смислу највероватније неби ни било (или би остала минијатурна у Далмацији), па се данашње постојање Хрватске може пре захвалити Борни неголи Људевиту.

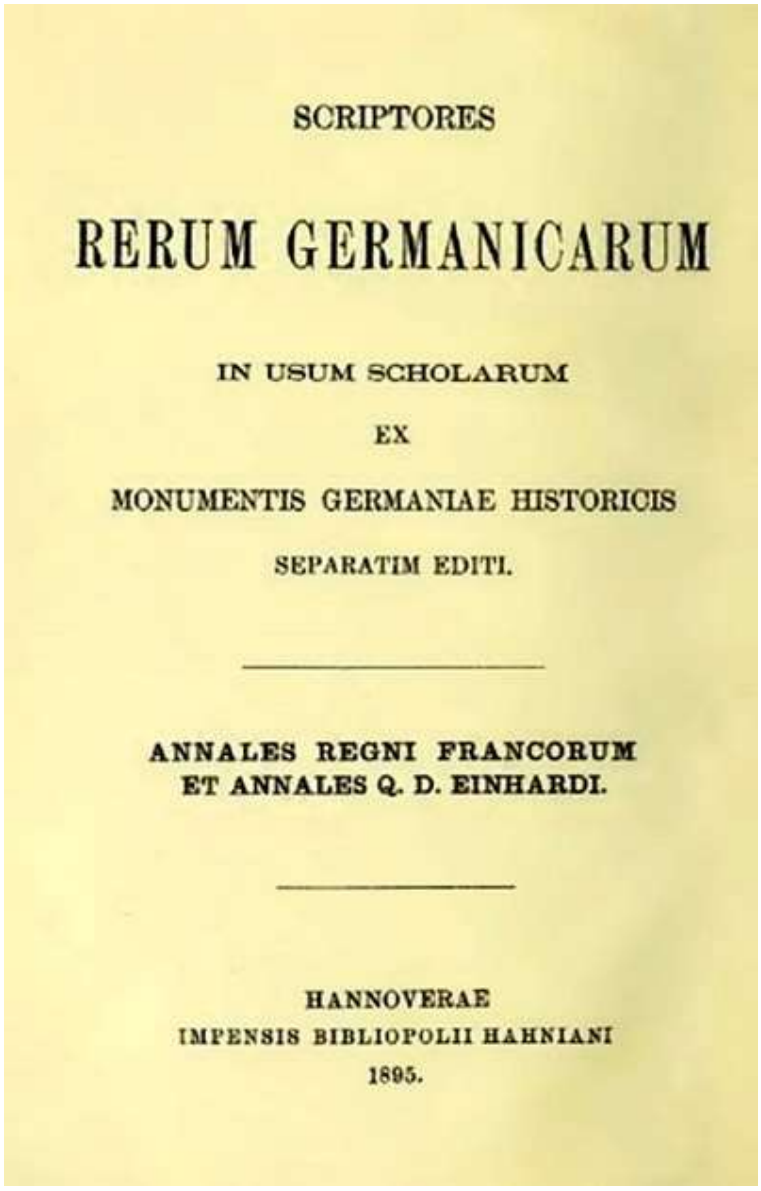
SCRIPTORES

RERUM GERMANICARUM

IN USUM SCHOLARUM

EX

MONUMENTIS GERMANIAE HISTORICIS

SEPARATIM EDITI.

ANNALES REGNI FRANCORUM
ET ANNALES Q. D. EINHARDI.

HANNOVERAE
IMPENSIS BIBLIOPOLII HAHNIANI
1895.

gardis[o] regina, coniux[p] eius, quam proficiscens ibi aegrotantem[q] dimiserat, duobus diebus postquam ipse ad eam venit, morbo invalescente V. Non. Octobr. decessit. Eclypsis[r] solis contigit VIII. Id. Iul.[1] Oct. 3.

Imperator per Ratumagum[s] et per Ambianos[1] et Camaracum[u, 2] Aquasgrani[v] ad hibernandum[w] reversus, cum Heristallium[x] venisset, obvios habuit legatos Sigonis ducis Beneventanorum dona deferentes[y] eumque de nece Grimoldi ducis antecessoris sui excusantes[3]. Erant ibi et aliarum nationum legati, Abodritorum[4] videlicet ac Bornae[t, 5], ducis Guduscanorum[a, 6], et Timocianorum[b, 7], qui nuper a Bulgarorum societate desciverant[8] et ad nostros fines se contulerant, simul et Liudewiti[c], ducis Pannoniae inferioris[9], qui res novas moliens Cadolaum[d] comitem et marcae Foroiuliensis[e] praefectum crudelitatis atque insolentiae accusare conabatur. Quibus ibi auditis atque dimissis imperator Aquasgrani[f] ad hiemandum profectus est.

819.

DCCCXVIIII. Sclaomir Abodritorum rex, ob cuius 818.
perfidiam ulciscendam exercitus Saxonum et orientalium Francorum eodem anno trans Albiam missus fuerat, per praefectos Saxonici limitis et legatos imperatoris, qui exercitui praeerant, Aquasgrani[a] adductus est. Quem cum primores populi sui, qui simul iussi venerant[b],

C 1, 2, 3. (4.) D 1. (2.) 3. E 1, 2, 3. (4, 5.) 6, 7, 9.
o) ermeng. C 3. p) coniuax D 1, 3. E 3, 6. q) egrot. C. D 3. E 2, 3, 6, 7. r) eclipsis C 3. D 1. s) ratumagnum C 2; rotomagum C 3. t) ambianos D 1. u) camaracum E 1, 2, 9. v) aquisgr. C 3. E 3, 7. w) hiemandum E 6, 7. x) heristadium D 3; heritallum E 2. y) ferentes C 1, 2. z) borne C. E 7. a) ducis canorum D 3. b) timotianorum C 1, 2. D 3. E 3, 9; timocitianorum C 3. c) aliud cuuiti C 3; luidcuuiti D 1; liudcuuici D 3; liudcuuti E 2; ludcuuici E 6; lüdewici E 7. d) calolaum D 1. e) foroiuliensis D 1; foroiubensis E 2. f) aquisgr. C 3. E 3, 7.
819. a) aquisgr. C 3. E 3, 7; aquas D 3. b) rant — quem iuxta Dravum fluvium iter agentem parva manu uno folio exciso omnia desunt C 1.

1) *Huius eclipsis noster reginae morte commonefactus videtur esse, quasi hanc illa praesagiverit.* 2) *Cambray.* 3) *Grimoaldo interfecto Sico a Beneventanis dux electus erat; Simson* 138. 4) *Orientalium; cf. infra a.* 824: Abodritorum, qui vulgo Praedenecenti vocantur et contermini Bulgaris Daciam Danubio adiacentem incolunt. 5) *Qui infra (a.* 819. 821*)* dux Dalmatiae atque Liburniae, *i. e. Croatiae, appellatur; cf. Dümmler, 'Sitzungsber. d. Wiener Akad.' XX,* 338. 6) *Incolarum pagi Gutzisca inter montes, qui Kapella dicuntur, et oram maris siti; Dümmler* 388 *n.* 3. 7) *Quos a fluvio Timok (in confinio Serbiae et Bulgariae) nomen accepisse consentaneum est.* 8) *Cf. Vellei. II,* 100, 1: Parthus desciscens a societate Romana *(M.).* 9) *Intra fluvios Drau et Save; infra (a.* 822*) civitas eius* Siscia *commemoratur.*

multis criminibus accusarent et ille rationabili defensione obiecta sibi refellere non valeret, exilio condempnatus[c] est et regnum Ceadrago[d] Thrasconis[e] filio datum. Simili modo et Lupus Centulli Wasco, qui cum Berengario[f,1] Tolosae et Warino Arverni[g] comite eodem anno proelio conflixit, — in quo et fratrem Garsandum[h] singularis amentiae hominem amisit et ipse, nisi sibi fugiendo consuleret, prope interitum fuit, — cum in conspectum imperatoris venisset ac de perfidia, cuius a[i] memoratis comitibus inmane accusabatur, se purgare non potuisset, et ipse temporali est exilio deportatus[k].

819. Conventus Aquisgrani[l] post natalem Domini ha-
Ian. bitus, in quo multa de statu ecclesiarum[m] et monasteriorum tractata atque ordinata sunt, legibus etiam[n] capitula quaedam pernecessaria, quia deerant, conscripta atque addita sunt. Quo peracto imperator inspectis plerisque nobilium filiabus Huelpi[o] comitis filiam nomine
(Febr.) Iudith duxit uxorem.

Iul. Iterumque[p] conventus mense Iulio apud Ingilunheim[q] palatium habitus et[r] exercitus de Italia in Pannoniam propter Liudewiti[s] rebellionem missus, qui rebus parum prospere gestis infecto pene negotio regressus est. Et Liudewitus[t] superbia elatus legatos quasi pacem petendo ad imperatorem misit[2], conditiones quasdam proponens, ad qua'rum concessionem[u] ea, quae iuberentur, *p. 106.
se facturum pollicebatur. Quas cum imperator non reciperet[v] aliasque ei per suos legatos proponeret, permanendum sibi in inchoata perfidia velut optimum iudicans missis circumquaque legatis vicinas iuxta se gentes ad bellum sollicitare curavit. Timocianorum[w] quoque populum, qui dimissa Bulgarorum societate[x] ad imperatorum venire ac dicioni[y] eius se permittere gestiebat, ne hoc efficeret, ita intercepit[z] ac falsis persuasionibus

C 2. 3. (4.) D 1. (2.) 3. E 1. 2. 3. (4. 5.) 6. 7. 9.
c) condemn. E 1. 9. d) ceadrego D 2. e) trasc. C 3. E 7. 9. f) bermgari C 2; berngario D 3. E; bergario E 2. g) arvernico C 3; ardnenni D 1; arvenni E 2. 7. 9. h) garhardum E 3. i) a memor. deerant C 5. k) dep. exilio C. l) aquasgr. E 1. m) eccl. C 3. D 3. E 3. 6. n) etiam aut C. o) huuelpi C 2; uuelpi C 3. p) Itemque C. q) ingulenh. C 2; ingelah. C 5; ingilenhaim D 1; ingilheim D 3; ingilumh. E 2; ingiliah. E 6; ingilanh. E 9. r) dom. C. s) leud. C 3; luid. D 1; ludeuvitis D 3; ludeuuici E 6; ludowici E 7. t) luid. D 1; ludevuicus D 3; ludeuuicus E 6; ludowicus E 7. u) condem. D 1. 3. v) acciperet E 6. 7. w) timotian. C 3. D 1. 3. x) sot. C 2. 3. D 3. y) dit. D 3. E 2. 3. 6. z) intercepit C 3. E 3. 6; -cuevit D 3.

1) *Unrochi filio; cf. Simson* 141, *n.* 2. 2) *Hoc iam ad conventum mense Iulio habitum advenisse (cf. Mühlbacher* 671 *a) ex his annalibus non sequitur.*

inlexit, ut omisso, quod facere cogitabat, perfidiae illius socius et adiutor existeret.

Exercitu vero de Pannonia reverso Cadolach[a] dux Foroiuliensis febre correptus in ipsa marca decessit. Cui cum Baldricus[b] esset subrogatus et in Carantanorum[c] regionem, quae ad ipsius curam pertinebat, fuisset ingressus, obvium ibi habuit Liudewiti[d] exercitum; quem iuxta Dravum[1] fluvium iter agentem parva manu adgressus[e] pluribus interfectis et avertit et de illa provincia[f] fugavit.

Borna vero dux Dalmatiae[g] cum magnis copiis ad Colapium[h-2] fluvium Liudewito[i] ad se venienti occurrens in prima congressione[3] a Guduscanis deseritur; auxilio tamen praetorianorum suorum[4] protectus evasit. Periit in eo proelio[k] Dragamosus[l] socer Liudewiti[m], qui in exordio defectionis relicto genero Bornae[n] se coniunxerat. Guduscani domum regressi[o] iterum a[p] Borna subiguntur. At Liudewitus[q] occasionem nanctus[r] cum valida manu Decembrio mense Dalmatiam ingressus, ferro et igni cuncta[s] devastat. Cui cum Borna se penitus inparem[t] conspiceret, omnia sua castellis inclusit et ipse cum delecta manu nunc a tergo nunc a latere insistens Liudewiti[u] copias et noctu et interdiu, quacumque poterat, laceravit neque eum in sua provincia[v] inpune versari permisit; ad extremum gravi damno[w] adfectum[x] regione sua coegit[y] excedere, tribus hominum milibus de exercitu illius interfectis et trecentis vel eo amplius caballis captis praeter sarcinas et spolia diversi generis direpta; quae qualiter gesta fuerint, per legatos suos imperatori nuntiare[z] curavit.

At in partibus occiduis[5] Pippinus[a] imperatoris filius

C 2, 3. (4.) D 1. (2.) 3. E 1, 2, 3. (4, 5.) 6, 7, 9.
a) cadolah D 3. E 1, 2, 6, 7; cadolad E 9. b) baldricus D 1. c) carantorum D 3; cantanorum E 3. d) ludovvici D 3; ludeuuici E 6; lǒdowici E 7. e) *Ab hoc vocabulo post folium excisum pergit* C 1. f) prouintia C 2. D 3. E 2, 3, 6, 9. g) dalmaciae E 1. h) colampium E 6, 7. i) lieuuito C 3; lud. D 1; liudeuvico D 3; liudeuito E 2; ludeuuico E 6; ludeuuico E 7. k) pilio D 1, 3. E 3, 6, 7; pręlio E 2. l) dragum. C 3. E 3; dramagoms E 7. m) liudevuici D 3; ludeuuici E 6; lǒdowici E 7. n) borne C. E 2, 7. o) reuersi C 3. *Ann. Mett.* p) a B. *deesse* E 1. q) ludeuvicus D 3; Aliud euuitus E 1; liudeuuicus E 3; ludeuuicus E 6; lǒdouuicus E 7. r) nactus D 3. E 3, 6, 7. s) *deest* E 1—7. t) imp. D 1. E 3, 6, 7. u) liudeuvici D 3; liudeuuit E 1, 2, 9; ludeuuici E 6; ludouuici E 7. v) prouintia C 2, 3. D 1, 3. E 2, 3, 6, 7. w) dampno D 3. E 3, 6. x) affectum D 1, 3. E 3; affectus E 6, 7. y) cępit E 6; cepit E 7. z) nunciare C 1. E 2, 3, 7. a) pipinus C 3; pipionus D 1; pippinis D 3.

1) *Drau.* 2) *Kulpa.* 3) *Cf. Iust. IV*, 5. *XXII*, 3. *XXXI*, 6. *XXXVI*, 4 *(M.)*. 4) *I. e. Croatarum; cf. Dümmler l. l.* 5) *Cf. supra a.* 809: At in occiduis partibus domnus Hl. rex cum exercitu Hispaniam ingressus *(D.)*.

iussu patris Wasconiam cum exercitu ingressus sublatis ex ea seditiosis totam eam provinciam[b] ita pacavit[1], ut nullus in ea rebellis aut inoboediens remansisse videretur.

Harioldus quoque iussu imperatoris ad naves suas per Abodritos reductus in patriam quasi regnum ibi[c] accepturus navigavit. Cui se duo ex filiis Godofridi[d] quasi una cum eo regnum habituri sociasse dicuntur, aliis duobus patria expulsis; sed hoc dolo factum putatur[2].

Imperator conventu dimisso primo Cruciniacum[e, 3], deinde Bingiam[4] veniens secunda aqua Confluentem[5] usque per Rhenum[f] navigavit, inde Arduennam[g] venandi gratia proficiscitur; venatorio quoque exercitio[h] more solemni[i] ibidem exacto Aquasgrani[k] ad hiemandum revertitur.

820.

Ian. DCCCXX. Mense Ianuario conventus ibidem habitus, in quo de Liudewiti[a] defectione deliberatum est, ut tres exercitus simul ex tribus partibus ad devastandam eius regionem atque ipsius audaciam[b] coercendam mitterentur. Borna quoque primo per legatos, deinde ipse veniens, quid sibi facto opus esse videretur, suggessit.

In eo conventu Bera comes Barcinonae[c], qui iam diu fraudis et infidelitatis a vicinis suis insimulabatur[c], cum accusatore suo equestri pugna confligere conatus vincitur. Cumque ut reus maiestatis capitali sententia damnaretur[d], parsum est ei misericordia imperatoris, et Ratumagum[e] exilio deportatus est.

Transacta hieme, ut primum herba pabulum iumentis[i] praebere potuit, tres illi exercitus contra Liudewitum[f] mittuntur. Quorum unus de Italia per Alpes Noricas, alter per Carantanorum[g] provinciam[h], tertius[i] per

C 1. 2. 3. (4.) D 1. (2.) 3. E 1. 2. 3. (4. 5.) 6. 7. 9.
b) prouintiam C 2. D 1. 3. E 3. 6. c) ibi — regnum *deest* D 3. d) godofr. E 3. 7. e) crucianacum D 1; crucianiacum E 7. f) hrenum C; renum E 3; porubenum E 9. g) aduennam D 3. h) excitio C 1; exitio C 2. i) sollempni C 3. D 3. E 3. 6. 7. k) aquisgr. C 3. E 3. 7.
820. a) que ludeuvicus D 3; liudewuitti E 2; ludeunici E 6. 7. b) audatiam C. D 3. E 3. 7. c) simulabatur E 6. 7. d) dampn. C 3. D 3. E 2. 3. 6. 7. e) rotomagum C 3; ratumagnum D 3. E 2. f) liudeuvicum D 3; ludeunicum E 6; ludewicum E 7. g) canratan. E 7. h) prouintiam C 1. 2. D 1. E 3. 6. i) tercius C 1. 3. E 1. 3. 6. 7.

1) *Cf. Iust. XXXVIII*, 7: qui totam pacavit Asiam *(M.)*. 2) *Haec opinio falsa erat: v. infra a.* 821. 3) *Kreuznach.* 4) *Bingen.* 5) *Koblenz.* 6) *A.* 801. *constitutus; cf. Vitae Hludowici c.* 13 *et* 33. 7) *Cf. Caes. de b. Gall. II*, 2: cum primum pabuli copia esse inciperet *(M.)*.

Baioariam et Pannoniam superiorem intravit: et duo quidem, id est dexter ac sinister, tardius ingressi sunt, eo quod unus Alpium transitu hostium manu resistente prohibebatur, alter et longitudine itineris et Dravo flumine, quod traiciendum erat, impediebatur; medius autem, qui per Carantanos intrabat, quamquam in tribus locis
*p. 201 ei *resisteretur, feliciore usus fortuna ter hoste superato, Dravo etiam transmisso celerius ad destinata loca pervenit. Contra haec Liudewitus[k] nihil molitus munitione tantum castelli, quod in arduo monte construxerat, se suosque continuit et nec belli nec pacis vel per semet ipsum vel per legatos ullum cum eis sermonem habuisse dicitur. Exercitus vero, postquam in unum convenerunt, totam pene[l] regionem ferro et igni devastantes haud[m] ullo gravi damno[n] accepto domum reversi sunt. Is tamen, qui per Pannoniam superiorem iter fecerat, in transitu Dravi fluminis ex locorum et aquarum insalubritate soluti ventris incommodo graviter adfectus[o] est, et[p] pars eius non modica hoc morbo consumpta est. Hi[q] tres exercitus de Saxonia et orientali Francia[r] et Alamannia[s], Baioaria[t] quoque atque Italia congregati sunt. Quibus domum reversis Carniolenses[1], qui circa Savum fluvium habitant et Foroiuliensibus[u] pene contigui sunt, Baldrico[v] se dediderunt; idem et pars Carantanorum, quae ad Liudewiti[w] partes a nobis defecerat, facere curavit.

Foedus inter nos et Abulaz regem Hispaniae[x] constitutum et neutrae parti satis proficuum consulto ruptum bellumque adversus eum susceptum est[2].

In Italico mari octo naves negotiatorum[y] de Sardinia[z] ad Italiam revertentium a piratis captae ac dimersae[a] sunt: de Nordmannia[b] vero tredecim piraticae[c] naves egressae primo in Flandrensi[d] litore praedari molientes ab his, qui in praesidio erant, repulsae sunt; ubi tamen ab eis propter custodum incuriam aliquot casae viles incensae et parvus pecoris numerus abactus est. In ostio Sequanae similia temptantes resistentibus

C 1, 2, 3. (4.) *D* 1. (2.) 3. *E* 1. 2. 3. (4, 5.) 6. 7. 9.
k) ludewicus *D* 3, *E* 6; ldewicus *E* 1. l) pene *C* 1. 2; pene *C* 3. m) haut *C* 3, *D* 3, *E* 6. 7. n) dampno *D* 3. *E* 3. 6. o) aff. *C* 3. *D* 2. *E* 3. 6. 7. p) et — est *deest D* 3. q) Hii *D* 3. *E* 1. 2. 3. 9. r) francia *C* 2. 3. *D* 3. s) allmannia *E* 1. t) baioria *D* 3. u) foroiulens. *C* 2; foro iulens. *D* 3. v) baldorico *C* 3. w) ludonici *D* 3; leudewiti *E* 2; ludewici *E* 6; ludevvici *E* 7. x) hyspanie *E* 7. y) negot. *C* 1. *E* 2. 3. 7. z) sardia *E* 2. a) dimerse *C*. *E* 7. b) normandia *D* 3; noedmannia *E* 1. 2. 3. c) pyrat. *C*. *E* 3. d) flandensi *D* 3; flandrensi *E* 6; fladrensi *E* 7.

1) Carniolum = *Krain*. 2) *Cf. supra a.* 812.

sibi litoris custodibus, quinque suorum interfectis inritae[e] recesserunt. Tandem in Aquitanico[f] litore prosperis usae successibus vico quodam, qui vocatur Buyn[g, 1], ad integrum depopulato cum ingenti praeda ad propria reversae sunt.

Hoc[2] anno propter iuges pluvias et aerem nimio humore[h] resolutum magna incommoda contigerunt. Nam et hominum et boum pestilentia tam inmane longe lateque grassata est, ut vix ulla pars totius regni Francorum ab hac peste inmunis atque intacta posset[i] inveniri. Frumenta quoque et legumina imbrium adsiduitate[k] corrupta[l] vel colligi non poterant vel collecta conputrescebant. Vinum etiam, cuius parvus proventus eodem anno fuit, propter caloris inopiam acerbum[m] et insuave fiebat. In quibusdam vero locis de inundatione fluminum aquis in plano stagnantibus[3] autumnalis satio ita impedita est, ut penitus nihil frugum ante verni[n] temperiem seminaretur. Luna defecit VIII. Kal. Decembr. hora noctis secunda.

Imperator post peractum Carisiaci conventum autumnalemque venationem ex more completam Aquasgrani[o] reversus est.

821.

Febr. DCCCXXI. Conventus mense Febr. Aquis[a] habitus et in eo de bello Liudewitico[b] tractatum ac tres exercitus ordinati, qui futura aestate perfidorum agros[c] per vices[d] vastarent. Simili modo de marca Hispana[e] constitutum et hoc illius limitis praefectis imperatum est. Iterumque conventus mense Maio Noviomagi habendus condictus est comitesque, qui illuc venirent deputati.

C 1, 2, 3, (4.) *D* 1, (2.) 3. *E* 1, 2, 3, (4, 5.) 6, 7, 9.
e) inrite *C* 3, *D* 1, *E* 2; irrite *E* 7. f) equitanco *D* 3. g) burn *C* 3, *Ann. Mett.*; buin *Vita Hludowici*; buynbundium *D* 1, 3; bundium *E*. h) umore *E* 1, 2, 9. i) possit *D* 1, *E* 1, 3, 9. k) assid. *C* 3, *D* 3, *E* 3, 6, 7. l) corrupti *C* 3, *D* 3. m) acerbum *C*, *D* 3, *E* 2, 9. n) ueris *E* 6, 7. o) aquisgr. *C* 3, *D* 1, *E* 3, 7.
821. a) aquisgrani *E* 3, 7. b) ludewuico *E* 6; ludowici *E* 7. c) per uices agros uast. *C*. d) uices *E* 6, 7. e) hispania *C* 3, *D* 1, 3, *E* 6; hyspania *E* 7.

1) *Bouin e meridie ostii Ligeris (départ. Vendée, arrond. les Sables).* 2) *Abhinc annales alii auctori videntur deberi, quem Hilduinum fuisse suspicor; cf. Dünzelmann, 'Neues Archiv' II, 491, G. Monod, 'Hilduin et les Ann. Einhardi' ('Mélanges Iulien Havet', Paris 1895).* 3) *Cf. Tac. Ann. I, 76:* Tiberis plana urbis stagnaverat *(M.).*

Eo domnus[f] imperator post festi paschalis expletionem per Mosam[g] navigavit; ibique constitutam annis superioribus atque conscriptam inter filios suos regni[h] partitionem recensuit ac iuramentis optimatum, qui tunc adesse potuerant[i], confirmavit. Susceptisque ibidem Paschalis Romani pontificis legatis, Petro videlicet Centumcellensi[k] episcopo et Leone nomenclatore, eisdemque celeriter absolutis, comitibus etiam, qui aderant, ad expeditionem Pannonicam destinatis ipse paululum ibi remoratus Aquasgrani[l] reversus est. Et post paucos dies per Arduennam iter faciens[1] Treveros[m] ac Mettis[n] venit; indeque Rumerici castellum petens reliquum aestivi caloris et autumni dimidium exercitatione venatoria in Vosegi[o] saltu atque secretis *exegit.

Mart. 24. Mai. (Aug.) * p. 208.

Interea Borna dux Dalmatiae atque Liburniae defunctus est, et petente populo atque imperatore consentiente nepos illius nomine Ladasclavus[p] successor ei constitutus est. Adlatum[q] est et de morte Leonis Constantinopolitani imperatoris, quod conspiratione quorundam optimatum suorum et praecipue Michahelis[r] comitis domesticorum in ipso palatio sit interemptus; qui suffragio civium et praetorianorum militum studio infulas[s] imperii suscepisse dicitur[2]. Fortunatus patriarcha Gradensis[1], cum a quodam presbitero[u] suo nomine Tiberio[v] apud imperatorem fuisset accusatus, quod Liudewitum[w] ad perseverandum in perfidia, qua coeperat, hortaretur eumque ad castella sua munienda artifices et murarios mittendo iuvaret et ob hoc ad palatium ire iuberetur, primo velut iussionem impleturus in Histriam[x] profectus est, inde simulato reditu ad Gradum[3] civitatem nullo suorum praeter eos, cum quibus hoc tractav rat, suspicante nanctus[y] occasionem clam navigavit, veniensque Iaderam[2·4] Dalmatiae[a] civitatem Io-

C 1, 2, 3, (4.) D 1, (2.) 3. E 1, 2, 3, (4, 5.) 6, 7, 9.
f) Eodem tempore post D 1; Eo dñi impr E 1, 2. g) Inosam D 3. h) Hic desinit E 9. i) poterant C, E 6; potuerunt E 3. k) -celensi C 3, D 3, E 2. l) aquisgr. C 3, E 3. m) treueres E 2. n) metis C 3; mettis E 6. o) uosci C 3. p) ladasclao C. q) Allatum D, E 2, 3, 6, 7. r) michaelis D 3, E 1, 2. s) infulas — dicitur desunt E 2. t) gradiensis E 6. u) pbro D 3, E 3, 6, 7. v) tyberio C 3, E 3, 7. w) liudeunicum D 3; ludeunicum E 6; ludeunicum E 7. x) histris E 1; hystriam E 3. y) nactus D 3, E 3, 6, 7. z) iaderiam C 3. a) dalmaticae C 2; dalmatium C 3; dalmac. E 1, 7.

1) *Die Iul.* 28. *Prumiae cernatus est.* 2) *Leo V. iam a.* 820. *Dec.* 24. *interfectus erat; sed successor eius Michaelis II. a.* 824. *demum primam legationem misit. Vide infra.* 3) *Grado.* 4) *Zara.*

hanni praefecto provinciae[b] illius fugae suae causas aperuit, qui eum statim navi impositum[c] Constantinopolim misit.

Oct. Medio mense Octobrio conventus generalis apud Theodonis villam magna populi Francorum frequentia celebratur, in quo domnus Hlotharius[d], primogenitus domni imperatoris Hludowici[e], Irmingardam[f] Hugonis[g] comitis[1] filiam solemni[h] more duxit uxorem. Illuc etiam legati sanctae Romanae ecclesiae, Theodorus primicerius ac Florus superista, cum magnis venere muneribus. Adfuerunt[i] et comites in eodem conventu iam de Pannonia regressi, qui depopulata desertorum et Liudewito[k] adhaerentium[l] universa regione, cum nullus eis copiam pugnandi fecisset, domum regressi sunt. Eminuit in hoc placito piissimi imperatoris misericordia singularis, quam ostendit super eos, qui cum Bernhardo[m] nepote suo in Italia contra caput ac regnum suum coniuraverunt: quibus ibi ad praesentiam venire iussis non solum vitam et membra concessit, verum etiam possessiones iudicio legis in fiscum redactas magna liberalitate[n] restituit. Adalhardum quoque de Aquitania[o], ubi exulabat[2], evocatum Corbeiae[p] monasterio, ut prius fuerat, abbatem ac rectorem esse iussit; cum quo et Bernharium[q] fratrem eius reconciliatum eidem monasterio reddidit. Completisque his, quae ob regni utilitatem inchoaverat, et sacra-
(Nov. mento, quod apud Noviomagum pars optimatum iuraverat, generaliter consummato ipse Aquasgrani[r] revertitur, filium autem Hlotharium[s] post nuptias ritu solemni[t] celebratas ad hiemandum Wormatiam[u] misit.

De parte Danorum omnia quieta eo anno fuerunt, et Harioldus a filiis Godofridi[v] in societatem regni re-

C 1. 2. 3. (4.) *D* 1. (2.) 3. *E* 1. 2. 3. (4. 5.) 6. 7.
b) praefatae *C* 2. 3. *D* 1. 3. *E* 2. 3. 6. c) lapsa. *C* 1. 2. *D* 3. d) lotharius *C* 3. *E* 3; hlota tharius *E* 6; hlotar. *E* 7. e) hludowici *C* 1; hludowici *D* 1. *E* 1. 7; hlodolci *D* 3; hludowici *E* 3. 7; ludowici *E* 6. f) erming. *C* 3; irmingardam *D* 3; irmengardam *E* 2; yrming. *E* 7. g) hunonis *E* 6. h) sol. more desunt *C* 3; sollempni *D* 3. *E* 3. 6; solemni *E* 2. 7. i) Aff. *E* 3. 6. 7. k) hild. *D* 1; lludewico *D* 3; ludewico *E* 6; ludowico *E* 7. l) adherent. *C* 3. *D* 3. *E* 1. 2. 3. 7. m) bernardo *C* 3. *E* 2; bernhardo *D* 3. n) libertate *E* 1. 7. o) equit. *D* 3. p) chorb. *D* 3. q) bernarium *D* 1; bernharium *D* 3. r) aquisgr. *C* 3. *D* 3. *E* 3. 7 s) lotharium *C* 3. *D* 3; hlotharium *E* 1; lutharium *E* 3; hlotarium *E* 6; lotar. *E* 7. t) solemni *C* 3; sollempni *D* 3. *E* 3. 6. 7. u) wormatiam *D* 1; wormariam *E* 1. 2. 6. v) godefridi *E* 3. 7.

1) *Turonensis supra (a. 811.) commemorati.* 2) *Ab a. 814. in monasterio S. Philiberti in insula Hermoutier sive Noirmoutier custoditus erat; tunc revocatus abinde iterum Corbeiae monasterio praefuit, usque eo dum a. 826. mortuus est. Cf. Simson I, 21. 171, II, 267—273.*

ceptus[1]; quae res tranquillum inter eos huius temporis statum fecisse putatur[w]. Sed quia Ceadragus[x] Abodritorum princeps perfidiae et cuiusdam cum filiis Godofridi[y] factae societatis notabatur, Sclaomir[z] emulus eius in patriam remittitur; qui, cum in Saxoniam venisset, aegritudine decubuit perceptoque baptismi sacramento defunctus est.

Autumnalis satio iugitate pluviarum in quibusdam locis impedita est. Cui hiems[a] in tantum prolixa successit et aspera, ut non solum minores rivi ac mediocres fluvii, verum ipsi maximi ac famosissimi amnes, Rhenus[b] videlicet ac Danubius Albisque ac Sequana caeteraque[c] per Galliam atque Germaniam[d] oceanum petentia flumina, adeo solida glacie[e] stringerentur[f], ut tricenis vel eo amplius diebus plaustra huc atque illuc commeantia velut pontibus iuncta sustinerent; cuius resolutio non modicum villis iuxta Rheni[g] fluenta constitutis damnum intulit.

822.

DCCCXXII. In regione Thuringorum[a] quodam in loco iuxta fluvium cespis longitudine pedum quinquagenum, latitudine quattuordenum, altitudine sesquipedali de terra sine manibus et praecisus et sublatus est et ab eo loco, in quo sumptus est, viginti quinque pedum spatio distans inventus est. Item in parte orientali
* p. 200. Saxoniae[b], quae[c] Sorabo*rum[d] finibus contigua est, in quodam deserto loco iuxta lacum, qui dicitur Arnseo[e, 2], in modum aggeris terra intumuit et limitem unius leugae longitudine porrectum sub unius noctis spatio absque humani operis molimine ad instar valli subrexit.

Winigisus[f] dux Spolitinus[g] iam senio confectus habitu saeculari deposito monasticae conversationi se

C 1, 2, 3, (4.) D 1, (2.) 3. E 1, 2, 3, (4, 5.) 6, 7.
w) putabatur E 6, 7. x) ceadrogo D 2. y) godafridi D 2; godefr. E 3, 7. z) sclamoir E 3. a) hiemps C 3, D 3, E 3; hiem E 1, 2. b) hrenus C; renus E 3. c) cet. C 3, D 1, E 2, 7. d) germanniam D 3; germania E 1. e) glatiae C 2, 3, D 3; glatie E 2; glacig E 3. f) stingerentur E 1, 2. g) reni C 1, D 1, E 3; hreni C 2, 3.
822. a) thoring. C 3, E 2; turing. E 3. b) saxonia C 3. c) quae — in Italiam misit *uno folio excisa omnia desunt* C 1. d) saraborum C 3, E 7; solaborum D 1. e) arnseo E 7. f) uninegisus C 3; Vuinnig. E 1. g) spolitanus C 3, E 3, 6, 7.

1) *Cf. Iust. XLIII*, 1: ut et in societatem regni reciperetur *(M.)*.
2) *Arendsee inter oppida Salzwedel et Seehausen in parte districtus Magdeburgensis septentrionali, quae dicitur Altmark.*

mancipavit ac non multo post tactus corporis infirmitate decessit; in[h] cuius locum Suppo Brixiae[i, 1] civitatis comes substitutus est[2].

Domnus imperator consilio cum episcopis et optimatibus suis habito fratribus suis, quos invitos tondere iussit, reconciliatus est et tam de hoc facto quam et de his, quae erga Bernhardum[k] filium fratris sui Pippini[l] necnon et his, quae circa Adalhardum abbatem et fratrem eius Walahum[m, 3] gesta sunt, publicam confessionem fecit et paenitentiam[n] egit. Quod tamen in eo conventu,
Aug. quem eodem anno mense Augusto Attiniaci[o] habuit, in praesentia totius[p] populi sui peregit; in quo, quicquid similium rerum vel a se vel a patre suo factum[q] invenire potuit, summa devotione emendare curavit.

Exercitus de Italia propter Liudewiticum[r] bellum conficiendum in Pannoniam[s] missus est, ad cuius adventum Liudewitus[t] Siscia[u, 4] civitate relicta ad Sorabos[v, 5], quae natio magnam Dalmatiae partem optinere dicitur, fugiendo se contulit et uno ex ducibus eorum, a quo receptus est, per dolum interfecto civitatem eius in suam redegit dicionem[w]. Missis tamen ad exercitum imperatoris legatis suis ad eius praesentiam se velle venire promisit.

Saxones interea iussu imperatoris castellum quoddam trans Albiam[x] in loco, cui Delbende[y, 6] nomen, aedificant, depulsis ex eo Sclavis, qui illum prius occupaverant, praesidiumque Saxonum in eo positum contra incursiones illorum.

Comites marcae Hispanicae[z] trans Sicorim[a, 7] fluvium in Hispania[a] profecti vastatis agris et incensis compluribus villis et capta non modica praeda regressi

C 2, 3, (4.) D 1, (2.) 3, E 1, 2, 3, (4, 5.) 6, 7.
h) in — est desunt E 6, 7. i) brixie C 3; bryxiae E 3. k) bernh. C 2; bernardum C 3; berenh. D 3. l) pipini C 3, D 1. m) unalachum C, E 5; unalahuum D 1; unalahun E 6; walaum E 7. n) poenit. C 2; penit. C 3, D 3, E 1, 7. o) atiniaci D 3, E 3; attiniaco E 7. p) totius D 2, E 2, 3, 7. q) factarum C. r) liudeuuiti cum C 2; liudeuuitum D 1; ludeuuicicum D 3; ludeuuiticum E 6; ludeuuicicum E 7. s) pannonia E 3. t) liudeuuintus C 2; luideuuitus D 1; ludeuuicus E 6; ludewitus E 7. u) sciscia C 2, D 3; siscia C 3; scisia D 1; sicia E 2. v) sarabos C 3, E 2, 7. w) ditionem C 2, 3, E 3, 6, 7. x) alpiam e corr. C 3. y) delbenne E 7. z) hysp. E 7. a) transicorim C 2, 3, E 7.

1) *Brescia.* 2) *Suppo a.* 817. *coniurationem Bernhardi imperatori detexerat; Simson* 115. 3) *Qui a.* 814. *monachus Corbeiensis factus erat et a.* 826. *Adalhardi loco abbas eius monasterii constitutus est, cui usque ad a.* 836. *praefuit. Cf. Simson* 21. 179. 263. 4) *Sisek.* 5) *Serben.* 6) *Sine dubio prope silvam* Delvunder *(Sachsenwald) et flavium* Delvundam *(Delvenau), quorum Adamus Bremensis mentionem facit.* 7) *Segre.*

sunt. Simili modo post aequinoctium autumnale a comitibus marcae Brittanicae[b] in possessionem cuiusdam Brittonis[c], qui tum rebellis extiterat, nomine Wihomarcus[d], expeditio facta, et omnia ferro et igni vastata sunt.

Peracto conventu, quod Attiniaci[e] habebatur, domnus imperator venandi gratia Arduennam[f] petiit; Hlotharium[g] vero filium suum[h] in Italiam misit, cum[i] quo Walahum[k] monachum propinquum suum, fratrem videlicet Adalhardi[l] abbatis, et Gerungum ostiariorum magistrum una direxit, quorum consilio et in re familiari et in negotiis ad regni commoda pertinentibus uteretur. Pippinum[m] autem in Aquitaniam[n] ire praecepit, quem tamen prius filiam Theotberti[o] comitis Matricensis[1] in coniugium fecit accipere et post nuptias celebratas ad occiduas partes proficisci. Ipse vero peracta autumnali venatione trans Rhenum[p] ad hiemandum in loco, qui Franconofurd[q] appellatur, profectus est.

Ibique generali conventu congregato necessaria (Nov.) quaeque ad[r] utilitatem orientalium partium regni sui pertinentia more solemni[s] cum optimatibus, quos ad hoc evocare insserat, tractare curavit. In quo conventu omnium orientalium Sclavorum, id est Abodritorum, Soraborum[t], Wilzorum[u], Beheimorum[v], Marvanorum[w, 2], Praedenecentorum[x, 3], et in Pannonia residentium Abarum[y] legationes cum muneribus ad se directas audivit. Fuerunt in eodem conventu et legationes de Nordmannia[z], tam de parte Harioldi[a] quam filiorum Godofridi[b]; quibus
*p. 210. om'nibus auditis ac dimissis ipse in eodem loco constructis ad hoc opere novo aedificiis, sicut dispositum habuerat, hiemavit.

C 2, 3, (4.) D 1, (2.) 3, E 1, 2, 3, (4, 5.) 6, 7.
b) brittanniae D 3; britanicae E 2; brittann. E 3. c) brettonis E 6. d) uuihomarchus C 3; -martus D 1; wismarcus E 7. e) atiniaci E 3, 6; attiniaco E 7. f) aduennam E 2. g) lotharium E 3; hlotarium E 6, 7. h) *Post hoc vocabulum duo exciderunt folia* E 1. i) *Ab hoc vocabulo post folium omissum pergit* C 1. k) uualaum C 3, E 7; uualahum E 5. l) adalardi C 3; adelh. E 2. m) Pipinnum D 1. n) aequit. D 3. o) theodb. C 3; theob. D 3, E 2, 3. p) hrenum C; renum E 3. q) franconouurd E 3. r) et ad C. s) solempni C 3, D 3, E 3, 6, 7. t) saraborum C 3, D 1, 3, E 2, 6, 7. u) uuilzorum D 1; uuilzorum D 3, E 1, 2, 6. v) beheimorum C 3. w) maritanorum E 3; deest E 6. x) pred. C 3, E 6; pdeuce. D 3. y) abrum C 2; abarorum C 3; auarum E 1; ab harum E 7. z) nordmanis C 1; nordimannia E 2. a) harioldis C 3. b) godefr. C 3, E 3; gotdefr. E 7.

1) *Pagus Matricensis inter fluvios Seine et Eure (départ. Eure) situs erat, ubi hodie vicus nomine Madrie invenitur.* 2) *Mährer.* 3) *Abodritorum orientalium in pago Branitschewo; cf. supra a.* 818. *et infra a.* 824.

Фото галерија

Референце

1. Еинхард, 818-821 Annales regni Francorum (Vita Hludowici imperatoris, Annales regni Francorum, Annales Sithienses).
2. Фрањо Рачки, 1877: Documenta historiae Chroaticae periodum antiquam illustrantia, str. 320-325, Загреб.
3. Богдан Бинтер, 1956: Згодовина јужних Слованов. Љубљана.
4. Нада Клаић, 1962: "Људевит Посавски". Ин: Енциклопедија Југославије, 1, Загреб.
5. Нада Клаић, 1975: Повијест Хрвата у раном средњем вијеку. Школска књига, Загреб. ИСБН 86-343-0472-8
6. Стјепан Антољак, pp. 19–20.
7. Фрањо Рачки, pp. 320–322.
8. Фрањо Рачки, pp. 325.
9. Томислав Раукар, pp. 26.
10. Нада Клаић pp. 195.

Литература:

- Фрањо Рачки, Documenta historiae Chroaticae periodum antiquam illustrantia, Загреб 1877.
- Нада Клаић. Повијест Хрвата у средњем вијеку, Глобус, Загреб. 1990. ISBN 978-86-343-0472-5. pp.
- Стјепан Антољак, Извори за хисторију народа Југославије, Задар 1978.
- Томислав Раукар, Хрватско средњовјековље, Загреб 1997.
- Трпимир Мацан. Повијест хрватског народа, Школска књига, Загреб. 1999. ISBN 978-953-0-61362-1. pp.
- Еинхард, 818-821 Annales regni Francorum (Vita Hludowici imperatoris, Annales regni Francorum, Annales Sithienses).

Смичиклас : Лајош Кошут хрватским изасланицима 1848.г.

Тадија Смичиклас (Рештово, Жумберак, 1.октобар 1843. - Загреб, 8. јуна 1914.), хрватски повесничар и политичар,председник Хрватске академије знаности и уметности, ректор Загребачког свеучилишта и председник Матице хрватске. Проглашен је за почасног грађанина Загреба

Дела :

"Живот и дела Вјекослава Бабукића" (1876.)

"Спомен књига Матице Хрватске"

"Обрана и развитак хрватске народне идеје од 1790. до 1835"

"Живот и дела Ивана Кукуљевића Сакцинског"

"Живот и дела дра. Фрање Рачкога" (1855.)

"Повиест Хрватска I и II"

У Загребу, Наклада "Матице хрватске"

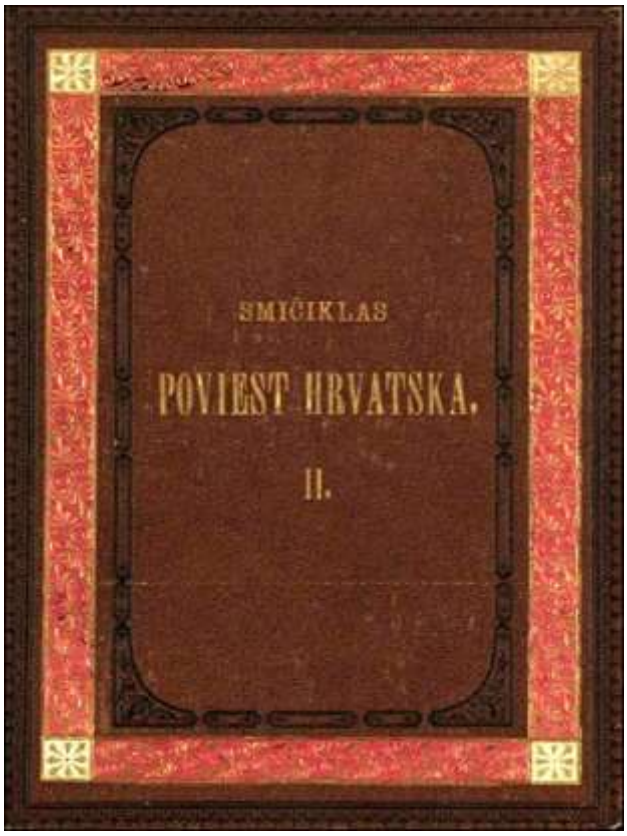

Тадија Смичиклас : Лајош Кошут хрватским изасланицима 1848.г.
Књига: Повиест Хрватске II Дио од 1526 до 1848
Текст у фокусу,стране 477 - 480:

"Гдје је Хрватска ? На карти је не могу наћи."

Извор и назив дела:
Смичиклас Тадија - Повиест Хрватске II Дио од 1526 до 1848
Аутор : Смичиклас Тадија
Издавач : У Загребу, Наклада "Матице хрватске"
Година : 1879.
Писмо : латиница

POUČNA KNJIŽNICA „MATICE HRVATSKE."

KNJIGA V.

POVIEST HRVATSKA.

PO VRELIH NAPISAO

TADE SMIČIKLAS.

DIO DRUGI.

U ZAGREBU 1879.

TISKOM K. ALBRECHTA.

POVIEST HRVATSKA.

PO VRELIH NAPISAO

TADE SMIČIKLAS.

DIO DRUGI

OD GODINE 1526—1848.

U ZAGREBU 1879.

NAKLADA „MATICE HRVATSKE."

jeziku i narodnosti samo na Ugarsku stegnuti, i glede pridruženih kraljevina od toga odustati, jer će samo time svoje pravdoljublje bratinskomu narodu jasno posvjedočiti:"

Govornik nije prestajao braniti redom u više govora cjelovitosti svoje domovine, ali napokon morade i sam priznati: „ja osjećam, da je ovdje minulo vrieme osvjedočenja i da će se morati sl. stališi boriti s odvažnom voljom pridruženih kraljevina", zato na prosto proti cieloj zakonskoj osnovi protestira. Magjari odgovarahu porugami i psikanjem, vikom i javnimi napadaji svaki put na govornika i njegove drugove, premda je on sa zakoni i historijskimi dokazi u ruci predstavljao želje čednoga svoga naroda, koji ovaj čas samo na spas i razvoj narodnosti pomišlja. S porugom uz pljesak oduševljene kuće nabacivaše Ljudevit Košut hrvatskim poslanikom, da pravo hrvatsko izvode iz nekakve stare dalmatinske kronike, a pravâ Hrvatske da neima.

Velike nade polagahu Magjari u svoje prijatelje u Hrvatskoj, *1848.* da će im oni pomoći satrti ovaj od njih malo cienjeni „ilirski" odpor. Turopoljski župan Josipović bodrio ih je osobito, neka nepuste propasti Magjara u Turovupolju, za koje reče javno u saboru, da govore i magjarski, a za sebe samoga reče, da nije Slaven već „magjarski Horvat", sabor hrvatski proglasi komedijom i proglasivao je zajedno s Košutom svakoga izdajicom domovine, koji bi uztvrdio, da Hrvatska ima pravo davati indigenat, što je Metel Ožegović historijski pred saborom ugarskim dokazao. Ovaj put već doviknu Košut Ožegoviću: „Med nami može samo mač odlučiti!" Nadali su se Magjari, da niti dvor ovoga puta neće imati prilike štititi Hrvata, jer će imati posla u pobunjenoj Italiji, kamo su već u zimu počele prolaziti krajiške regimente. Već sada bila je odlučna većina ugarskoga sabora, da traži odgovorno ministarstvo za Ugarsku. Hrvatska pazila je na svaki glas, koji se je izgovarao na saboru ugarsko-hrvatskom onom brižljivostju, koja je dolikovala tomu životnomu pitanju. U skupštinah županijskih i gradskih municipija dizahu se gorke tužbe na Magjare i već se javljahu s mnogo strana glasovi, da se naši poslanici odazovu kući, i da zemlja opet potraži pomoći i spasa u kralja, koj jednako štiti sve svoje narode. Razdor izmedju obadva naroda bio je gotov, samo ještе nitko pod suncem nije mogao slutiti, kako će se dovršiti.

U taj čas 24. februara pukne prvi top prevrata u Parizu. Čim je u Požun dospio glas, da je u Parizu republika progla-

šena, stane u magjarskom saboru sievati vatra prevrata, dosada pritajivana. U tajnoj sjednici stališa uzme Košut bodriti braću svoju, kako je sada došao zlatni čas slobode, koji valja prihvatiti i austrijsku vladu prisiliti na takove koncesije, kojih inače nikada nebi dostigli. Sva tako zvana liberalna stranka pristane uz Košuta, da velikom deputacijom iz sabora zaištu od kralja sabor državni u Pešti svake godine, narodno odgovorno ministarstvo neodvisno od austrijske vlade, narodnu vojsku i konštitucionalnu slobodu austrijskim nasliednim zemljam. U javnoj saborskoj sjednici 2. marta progovori Košut dugi veoma oštri govor, u kojem već spomene mrtvački neduh Metternichove politike. U jednodušno prihvaćenoj reprezentaciji na kralja, govorilo se o nezakonitoj sadanjoj vladavini, a spomenuti tajni zahtjevi iznose se sada javno pred kralja. Hrvatski nemiri ištu neka se već jednom dokinu, a Dalmacija Ugarskoj priklopi. Hrvatski zastupnici opominjahu sabor, neka neupotrebljuje ovaj težki položaj kraljev, da sebi iztisnu nove koncesije i u pogibelj bace obstanak ciele monarkije. O hrvatskih nemirih da neka negovore, da to nespada pred sabor zajednički, da će time Hrvate samo ještе jače razjariti, neka izpuste ovo mjesto iz adrese. Smieh i porugu dobiše za odgovor od Magjara.

Adresa je imala doći pred kuću velikaša. Palatin nadvojvoda otišao je s poglavicami velikaša u Beč, da se svjetuje, što će uraditi u ovom kritičnom času. Košut i njegova stranka digoše viku na palatina i velikaše, što proti zakonu i slobodi kraljevstva idu u Beč iskati savjeta, pak ih neima da saberu kuću velikaša i da primu adresu prihvaćenu od zastupnika kuće. Napokon dodje palatin 14. marta i ještе isti dan primi velikaška kuća mučeć aklamacijom adresu s dodatci, da bude sloboda štampe, porota i sabor svake godine. 15. marta odvede palatin sjajnu deputaciju u Beč, gdje je medjutim već bila buknula revolucija. Metternich je već bio iz Beča pobjegao, a skoro u isti sat, kad je deputacija kretala iz Požuna, proglasi car, da će sazvati oko sebe zastupnike svojih njemačkih i slavenskih zemalja, da s njimi vieća o zakonotvornih i upravnih poslovih. Time je bila konštitucija proglašena. To sve olakša posao magjarskoj deputaciji.

Ogromni zahtjevi njezini zadadoše vladi bečkoj briga i neprilika, jer se je bojala, ako ih kralj podpiše, da je učinjen kraj i konac habsburškoj monarkiji, ali deputacija osta nepomična

kod svojih zahtjeva, nadvojvoda očitova, da će položiti palatinat, ako kralj nepodpiše. Pritisak je bio velik, savjetnici krune neznadoše si pomoći, — kralj podpisa. Magjari razstajuć se s Bečom izdadu proglas, u kom rekoše, da će složno zajednički braniti dobivene nove slobode.

Ovlašten kraljevim ručnim pismom imenova nadvojvoda palatin 17. marta grofa Ljudevita Baćana ugarskim ministrom predsjednikom, koji odmah sastavi ministarstvo u sedam odjela: za vanjske poslove, za unutarnje, financije, nastavu, komunikacije, poljodelstvo, pravosudje i rat. Posebnim zakonom opredieliše djelokrug ministarstva. Hrvatski poslanici sastaše se, da viećaju sa banskim namjestnikom što će dalje raditi i kako će se vladati prema novoj vladi. Uvidješe da sa svojimi glasovi neće prepriečiti razvitak prenaglih i burnih dogodjaja, zato da se neće jednoglasnim zaključkom sabora niti opirati, samo će prava svoga naroda na temelju zakona i pravednosti braniti. Zaiskaše kod nove vlade posebne zastupnike za Hrvatsku, ali budu na prosto odbiti.

Novo ministarstvo proglasi odmah i bez sankcije kraljeve slobode seljačkoga stališa od desetine i gornice, a gospoda će biti odštećena iz državne blagajne, dokine stare plemićke slobode od poreza i učini porez sveobćim, uvede narodnu stražu, zaiska povratak svih ugarskih regimenta iz inozemstva i odstranjenje austrijske vojske iz Ugarske. Kralj pokuša jošte iza imenovana ministarstva spasiti njeke povlasti kraljevske, zato dade odpis na sabor 28. marta. Iskao je jošte sebi pridržati pravo pomilovanja, dielenja crkvenih časti, naslova i redova i darovanja, što bi sve ostalo njegovoj dvorskoj kancelariji, iskao je za uzdržavanje svoga dvora i radi troškova ciele države, da sve daće teku i nadalje u zajedničku državnu blagajnu, a povisivale bi se samo dozvolom ugarskoga sabora, sve ugovore financijalne i trgovačke neka ipak sabor u porazumku s austrijskimi upravnimi organi obavlja. O ugarskom ratnom ministarstvu očitova otvoreno, da će njegov djelokrug o tom zavisiti, kako će poštovati pragmatičku sankciju, da kralj jedinstva vojske žrtvovati neće. Ovaj kraljev odpis pade u sabor kao vatra u ulje. Sabor ga proglasi, da je to drzoviti pokus proti svetinji zadane kraljeve rieči, da stavlja na kocku budućnost i sreću naroda austrijske kuće, koji će podvojiti o svetosti kraljeve rieči i izgubiti vjeru u kralja. Palatin Stjepan morade obećati, da će on sklonuti kralja, da

se ovo pitanje rieši po želji zemlje, a stališi mu postaviše rok od dvadeset i četiri sata, do koga će čekati. Kralj popusti, da samo daju prinose za dvor, diplomaciju zajedničku i za ugarsku vojsku. Ministarstvo dobije toliku vlast u ruke, koliko već od njekoliko vjekova nije imao sabor ugarski.

„Hrvatski narod — vele naši poslanici — „nalazio je dosada proti samovolji Magjara zaštitu kod kralja, ali odsele neće se moći s uspjehom obraćati molbami na dvor, jer je njegova moć novim zakonom tako stegnuta, da niti on sam, niti njegov namjestnik palatin nemože učiniti odredbe, koje nisu podpisane od ministarstva. Naša domovina nije zastupana niti u ministarstvu, niti u državnom vieću po svojih sinovih, da ju brane od pogibelji prietećih joj od samosilja Magjara:“ Neima odsele zakona, u kojem se nebi koje to pravo Hrvatske povriedilo, bilo narodnosti naše, bilo prava banskoga ili sabora. Hrvatska se je smatrala kao da su to magjarske županije. Glasovita rieč Košutova: „Gdje je Hrvatska, nemogu je naći na karti“ — ona nam tumači sve nove zakone i naredbe magjarskoga spram Hrvatskoj bezobzirna ministarstva.

Medjutim se je ipak uzburkala Hrvatska. Prvi glasi o revoluciji u Beču stigoše u Zagreb 16. marta, a već sliedeći dan dodje deputacija odličnih gradjana pred sakupljeno zastupstvo grada Zagreba vodjena Ivanom Kukuljevićem. Spominjući stečevine Magjara, spomenu vodja, kako stanovnici ovoga grada „kao slobodni ljudi slobodnog naroda žele, da sve dobiju po svojoj volji i svojim trudom, žele zajedno starinskim zakonitim putem dobiti sve, a taj put je državni sabor kraljevina Dalmacije, Hrvatske i Slavonije, kamo spadaju najprije sva pitanja našega naroda, i kao što je grad Zagreb prvi u domovini, tako da i bude prvi u izjavi želja narodnih. Mole vriedno poglavarstvo, da se u ime cieloga stanovničtva krepka molba na kralja našega pošalje, neka izvoli, uslišavši prošnju vjernih svojih Hrvata i Slavonaca, odmah zapoviedati namjestniku banskomu, da što brže sabor naš razpiše. S ovom molbom žele stanovnici, da se odmah jedan odbor gradjanski u Beč pošalje, koji će ustmeno izjaviti želje naše, na isti pako čin da se i sve oblasti hrvatske i slavonske odmah pozovu, da što brže budemo mogli vidjeti, da su želje naše izpunjene:“ Gotova već predstavka bude pročitana i jednodušno primljena, a posebni glasnici razletiše se po Hrvat-

САЧУВАЈ НАС БОЖЕ КУГЕ И ХРВАТА !

- ПРАКТИКУМ О ХРВАТИМА -

- ХРВАТИ У СВОЈИМ И ТУЂИМ ОЧИМА -

ЗАГРЕБ 2010

Аустријски етнограф Карл Черниг (1804-1884) о етничком саставу хрватског загорја

„Од јужних Словена насељује словеначко племе најдуже своја досадашња седишта... Оно је сачувало мање отпорне снаге него остала словенска племена и на северу је изгубио према Немцима земљиште а на истоку још више према Хрватима. Цео данашњи провинцијални део Хрватске који је раније припадао виндијској крајини, беше настањен Словенцима, који су се постепено кроатизирали и постали мешавина Словено-Хрвата, која, ипак, бар етнографски, ближе стоји Словенцима него Хрватима."

Freiherr von Czörnig, Über die Ethnographie Österreichs. Sitzungsberichte der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften in Wien. Philhist. Classe XXV Band, III Heft 1857. S. 303.

Лајош Кошут хрватским изасланицима 1848. г.

„Гдје је Хрватска? На карти је не могу наћи."

Tadija Smičiklas, Povijest Hrvatska, II, Zagreb, 1882. стр. 477, 480.

Извор и назив дела :

САЧУВАЈ НАС БОЖЕ КУГЕ И ХРВАТА

-Практикум о Хрватима
-Хрвати у својим и туђим очима
стр.: 20
Загреб 2010.

Кристијан Евалд фон Клајст о Хрватима

Кристијан Евалд фон Клајст о Хрватима
у фокусу строфа његове песме Ода Пруској војсци:

Срб.:
САМО ШТЕДИ КАО ДОСАД, У ТОКУ ВЕЛИКИХ ДЕЛА, ЗЕМЉОРАДНИКА, КОЈИ НИЈЕ ТВОЈ НЕПРИЈАТЕЉ! ПОМОЗИ ГА У ЊЕГОВОЈ НЕВОЉИ САМО АКО СИ ТО У СТАЊУ ! А ПЉАЧКАЊЕ ТО ПРЕПУСТИ КУКАВИЦАМА И ХРВАТИМА!

Нем.:
Nur schone, wie bisher, im Laufvon grossen Thaten Den Landmann, der dein Feind nicht ist! Hilf seiner Noth, wenn du von Not entfemet bist! Das Ranben iiberla8 den Fei&en nnd Kroaten!

Извор и назив дела :
Ода Пруској армији, (1757)
Ewald Christian von Kleist
Ode an die preußische Armee (1757)

По години: 1757.
Година издавања: 1803.

Референца издања:
Герхард Волф: Кристијан Евалд фон Клајст. Мученичка меланхолија, јер живи. Сви радови и одабрана писма. Објављено јутро, Берлин 1982, стр 70-71.

Остале верзије у Фреибург Антологији:
Остале верзије: Стварање у Пруској војсци 1757. године.

Major Ewald Christian von Kleist 1715-1759

Entstehungsjahr:1757Erscheinungsjahr:1803Fassung:AndereReferenzausgabe:
Gerhard Wolf: Ewald Christian von Kleist. Ihn foltert Schwermut, weil er lebt. Sämtliche Werke und ausgewählte Briefe. Buchverlag der Morgen, Berlin: 1982, S. 70-71.Andere Fassungen in der Freiburger Anthologie:
Andere Fassung:An die preußische Armee , entstanden 1757

***

Ode an die preußische Armee (1757)

Ewald Christian von KleistOde an die preußische Armee (1757)
Im Merz 1757

Unüberwundnes Heer! mit dem Tod und Verderben
In Legionen Feinde dringt, Um das der frohe Sieg die güldnen Flügel schwingt,
5O Heer! bereit zum Siegen oder Sterben.

Sieh! Feinde deren Last die Hügel fast versinken
Den Erdkreis beben macht,
Ziehn gegen dich und drohn mit Quaal und ewger Nacht;
Das Wasser fehlt wo ihre Roße trinken.

10Der dürre schiele Neid treibt niederträchtge Schaaren
Aus West und Süd heraus,

Und Nordens Höhlen speyn, so wie des Osts, Barbaren
Und Ungeheur, dich zu verschlingen, aus.

Verdopple deinen Muth! Der Feinde wilde Fluthen
Hemmt Friedrich und dein starker Arm;
Und die Gerechtigkeit verjagt den tollen Schwarm;
Sie blizt durch dich auf ihn, und seine Rücken bluten.

Die Nachwelt wird auf dich, als auf ein Muster sehen;
Die künfftgen Helden ehren dich,
Ziehn dich den Römern vor, dem Cäsar Friederich,
Und Böhmens Felsen sind dir ewige Tropheen.

.....
Nur schone, wie bisher, im Lauf von grossen Thaten
Den Landmann, der dein Feind nicht ist!
Hilf seiner Noth, wenn du von Not entfernet bist!
Das Rauben überlaß den Feigen und Croaten!
.....

Ich seh, ich sehe schon – freut euch, o Preußens Freunde! –
Die Tage deines Ruhms sich nahn.
In Ungewittern ziehn die Wilden stolz heran.
Doch Friedrich winket dir, wo sind sie nun, die Feinde?

Du eilest ihnen nach und drückst in schweren Eisen
Den Tod tief ihren Schedeln ein,
Und kehrst voll Ruhm zurück, die Deinen zu erfreun,
Die jauchzen dich empfahn, und ihre Retter preisen.

Auch ich, ich werde noch, – vergönn es mir, o Himmel! –
Einher vor wenig Helden ziehn.
Ich seh dich, stolzer Feind! den kleinen Haufen fliehn,
Und find Ehr oder Tod im rasenden Getümmel.

Ode an die Preußische Armee

Gedicht von Ewald Christian Kleist

Im Merz 1757

Unüberwundnes Heer mit dem
Tod und Verderben
In Legionen Feindes dringt

Um das der frohe Sieg die goldnen
Flügel schwingt
O Heer! bereit zum Siegen oder
Sterben.

Sieh! Feinde deren Last die Hügel
fast versinken
Den Erdkreis beben macht
Ziehn gegen dich und drohn mit
Qual und ewger Nacht:
Das Wasser fehlt wo ihre Rosse
trinken.

Der dürre schiele Neid treibt
niederträchtge Schaaren
Aus West und Süd ringsum heraus
Und Nordens Höhlen speyn so wie
des Osts Barbaren
Und Ungeheur dich zu
verschlingen aus.

Verdopple deinen Muth! Der
Feinde wilde Fluthen
Hemmt Friedrich und dein starker
Arm:
Und die Gerechtigkeit verjagt den
tollen Schwarm:
Sie blizt durch dich auf ihn und seine
Rücken bluten.

Die Nachwelt wird auf dich als auf
ein Muster sehen:
Den künftigen Helden ehren dich
Ziehn dich den Römern vor dem
Cäsar Friederich
Und Böhmens Felsen sind dir
ewige Tropheen.

Nur schone wie bisher im Lauf von
grossen Thaten
Den Landmann der dein Feind
nicht ist!
Hilf seiner Noth wenn du von Not
entfernet bist!
Das Rauben überlaß den Feigen
und Croaten!

Ich seh ich sehe schon – freut euch o
Preußens Freunde! –
Die Tage deines Ruhms sich nahn.
In Ungewittern ziehn die Wilden
stolz heran.
Doch Friedrich winket dir, wo sind
sie nun die Feinde?

Du eilest ihnen nach und drückst mit
schweren Eisen
Den Tod tief ihren Schedeln ein
Und kehrst voll Ruhm zurück die
Deinen zu erfreun

Die jauchzen dich empfahn und ihre Retter preisen.

Auch ich ich werde noch - vergönn es mir o Himmel! -
Einher vor wenig Helden ziehn.
Ich seh dich stolzer Feind den kleinen Haufen fliehn
Und find Ehr oder Tod im rasenden Getümmel.

Für Friedrich kämpfend sank er nieder, So wollte es sein Heldengeist. Unsterblich groß durch seine Lieder Der Menschenfreund, der weise Kleist

* * *

Sämtliche Werke,

des Herrn

Christian Ewald von Kleist.

Erster Theil.

Neue vermehrte Ausgabe.

Amsterdam, 1765.

Nur ſchone, wie bisher, im Lauf von großen Thaten
Den Landmann, der dein Feind nicht iſt!
Hilf ſeiner Noth, wenn du von Noth entfernet biſt!
Das Rauben überlaß den Feigen und Croaten.

Ich ſeh, ich ſehe ſchon = = freut euch, o Preuſſens Freunde! = =
Die Tage deines Ruhms ſich nahn.
In Ungewittern ziehn die Wilden ſtolz heran:
Doch Friedrich winket dir, wo ſind ſie nun, die Feinde?

Du eileſt ihnen nach, und drückſt mit ſchweren Eiſen
Den Tod tief ihren Schedeln ein,
Und kehrſt voll Ruhm zurück, die Deinen zu erfreun,
Die jauchzend dich empfahn, und ihre Retter preiſen.

Auch

Ode
an die
Preußiſche Armee.
Verfertigt
von
dem Herrn v. K.
dem Verfaſſer des Frühlings.
im Böhmiſchen Lager. April 1757.

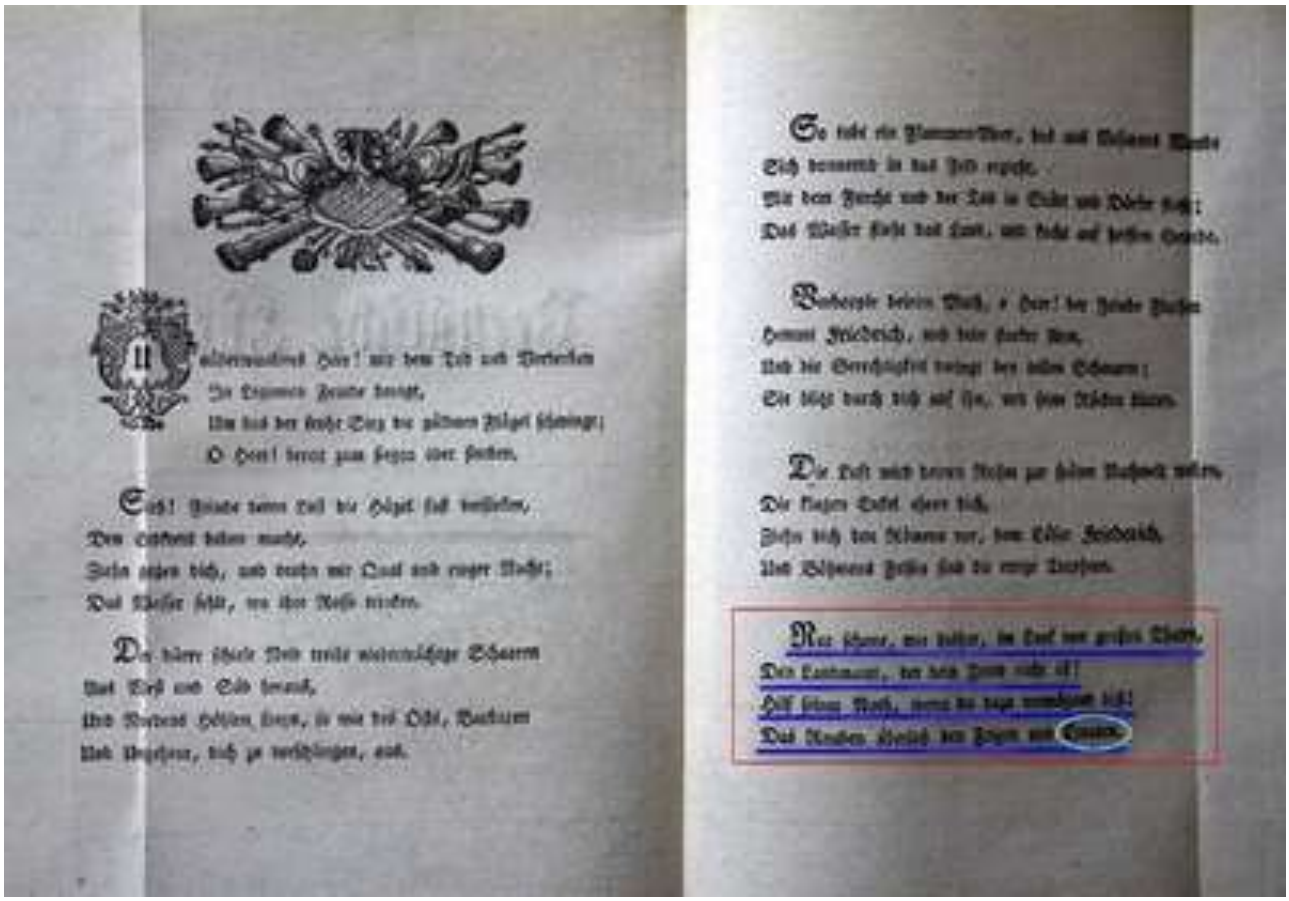

TASCA OTTAVIO - Злочини Хрвата у северној Италији 1848. Године

TASCA OTTAVIO
(uomo politico, 1795-1872)
La Biblioteca conserva le carte di Ottavio Tasca (Bergamo 1795 - Seriate, Bergamo, 1872), poeta e uomo politico e di Vittore Tasca (Bergamo 1821 - 1891), patriota.

IL
SANTO NATALE DEL 1848
OSSIA
LA LANTERNAMAGICA
DELL'AUTORE
DELLA
Lettera di un Biscottinista
Milanese
CAPOLAGO
TIPOGRAFIA ELVETICA
1848.
stefanodurso.altervista.org

Il santo natale del 1848, ossia, La Lanternamagica / dell'Autore della Lettera di un biscottinista milanese.
Аутор : Tasca, Ottavio, 1795-1872.
Писмо :латиница, Italian
Штампа : Capolago : Tip. Elvetica, 1848.

Текст у фокусу стране 4,17 :

Ита :
"Non sai che i barbari,sozzi Croati,piu assai che rabidi orsi affamati,piu che antropofagi dell'Oceania pei bimbi nutrono tale una smania." (стр.4)

Срб :
"Ви не знате да су варвари, ударени Хрвати, још су даљи од побеснелих гладних медведа, гори од канибала из Океаније који манију имају да једу живу децу."

Ита :
"...Oh!Come I luridi lupi croati I giorni d'Attila Han rinovati!
Stupri ed incendi,stragi e rapine da fare ai posteri rizzare il crine !" (стр.17)

Срб:
"...Ох како су прљави вукови хрватски повратили дане Атиле хунског Обешчашћење и пожари, покољи и пљачке, да ће се после потомству кожа јежити."

Извор и назив дела:
Il santo natale del 1848, ossia, La Lanternamagica / dell'Autore della Lettera di un biscottinista milanese.
Аутор : Tasca, Ottavio, 1795-1872.
Писмо: латиница, Italian
Штампа: Capolago: Tip. Elvetica, 1848.

E allora il pargolo:
«O mamma mia,
Dovrò pur scendere
In Lombardia?

Non sai che i barbari,
Sozzi Croati,
Più assai che rabidi
Orsi affamati,

Più che antropofagi
Dell'Oceania,
Pei bimbi nutrono
Tale una smania,

Che loro tagliano
E mani e piè
Per farli in umido,
In fricassè?

Qui me lo dissero
Più pargoletti,
Cangiati in mártiri,
In angioletti

Dalla barbarie
Di quegl'insani,
Che li squarciarono
A brani a brani.

Se un dì la rabbia
Sfuggii d'Erode,
Qual, s'or mi mangiano,
Io n'avrei lode?

4

Oh! come i luridi
Lupi croati
I giorni d'Attila
Han rinnovati!

Stupri ed incendi,
Stragi e rapine
Da fare ai posteri
Rizzare il crine!

Lurchi e briachi
A tutta possa
Novelli Cachi
Ci spolpan l'ossa;

E divorandoci
A tôcchi a tôcchi,
Solo per piangere
Ci lascian gli occhi.

E chi dell'aquila
Scampò l'artiglio,
In terre estranee
Pena in esiglio,

Dove dai cerberi
All'Austria avvinti
Ode ripetersi:
Sventura ai vinti!

Tacete, o demoni
D'Averno usciti!
Vinti non furono,
Furon traditi:

IL

SANTO NATALE DEL 1848

OSSIA

LA LANTERNAMAGICA

DELL'AUTORE

DELLA

Lettera di un Biscottinista Milanese

CAPOLAGO
TIPOGRAFIA ELVETICA
1848.

Abardi e Veneti
Or son con voi;
Illustri mártiri!
Traditi eroi!

Voi vi fidaste
Dell'altrui braccio;
Il fio pagaste...
Ma fremo e taccio.

Co' miei rimproveri
Avrei paura
L'alta d'accrescere
Vostra sciagura.

Salve, o carissimo
Fratel Piemonte;
Degli altrui crimini
Tu soffri l' onte.

Fûr tigri ed aquile
I tuoi guerrieri;
Conigli e paperi
I condottieri.

Oh! come i luridi
Lupi croati
I giorni d'Attila
Han rinnovati!

Stupri ed incendi,
Stragi e rapine
Da fare ai posteri
Rizzare il crine!

Lurchi e briachi
A tutta possa
Novelli Cachi
Ci spolpan l'ossa;

E divorandoci
A tôcchi a tôcchi,
Solo per piangere
Ci lascian gli occhi.

E chi dell'aquila
Scampò l'artiglio,
In terre estranee
Pena in esiglio,

Dove dai cerberi
All'Austria avvinti
Ode ripetersi:
Sventura ai vinti!

Tacete, o demoni
D'Averno usciti!
Vinti non furono,
Furon traditi:

E se pensando
Al patrio cielo,
Raminghi errando
Tra fame e gelo,

Di duol non muoiono,
Forti li fa
Il viver mártiri
Di Libertà.

E mentre fremono
Schiavi i Lombardi,
Fra sè che rumina
Il re dei Sardi?

Tuttor nel fodero,
Dubbioso, incerto,
La spada ambigua
Tien Carlo Alberto,

Аутор: Крсто Крцун Драговић
Ђорђе Петковић
Српска истинита историја
Уредио: Стефан СРБСКИ

ЗАБРАЊЕНА ИСТОРИЈА

ЗАБРАЊЕНА ИСТОРИЈА-ДОКУМЕНТОВАНО!

или разуверавање "неверних Тома" (осми део)

Limes Sorabicus

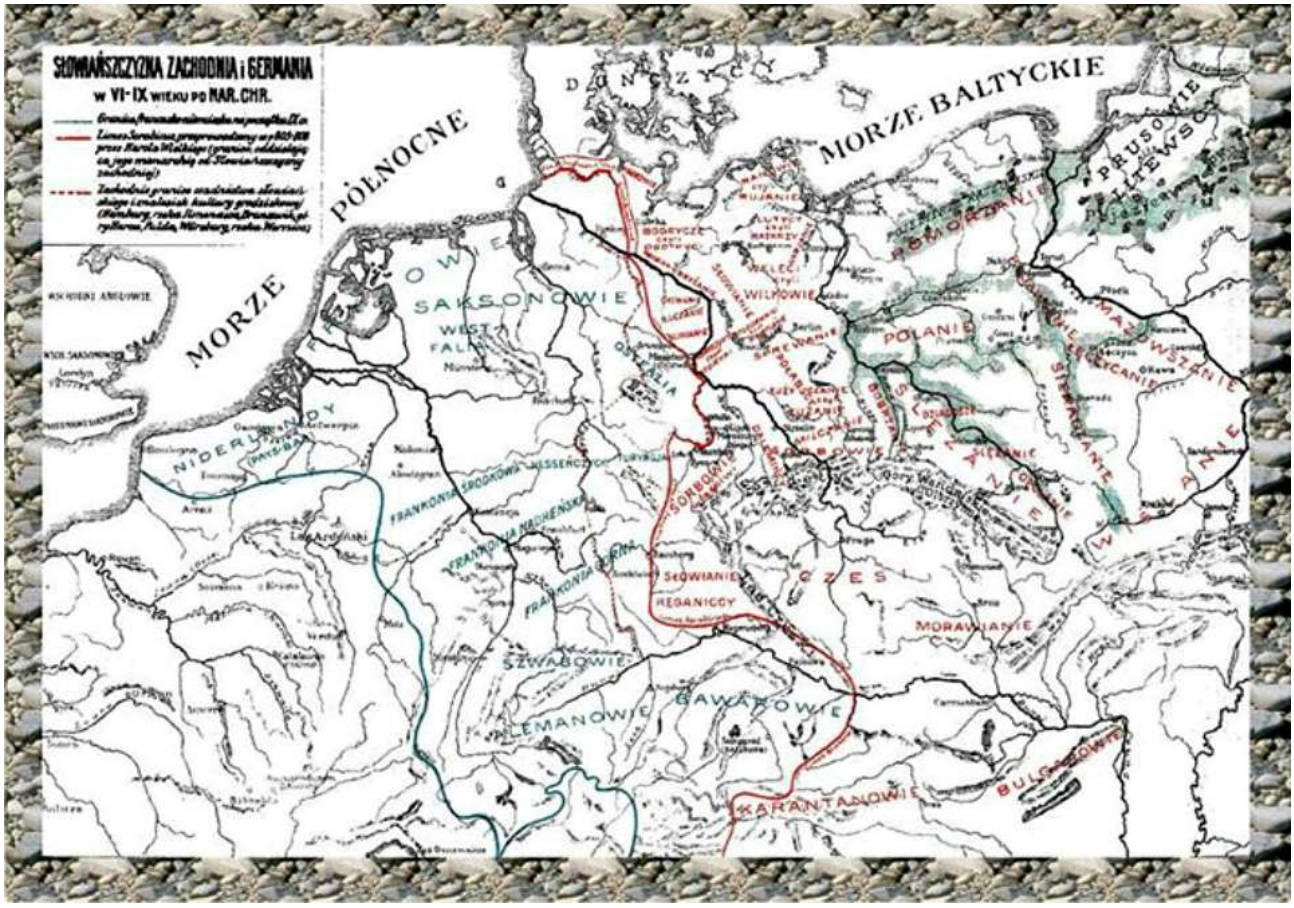

Сербски лимес (лат. Limes Sorabicus) се формира између 805. и 808. године (као фрушка/франачка одбрамбена линија према Сербима) у време Карла Великог (742-814), тј. лат. Karolus Magnus, краља Фруга/Франака (владао: 768-814).
Линија ове границе, ишла је од Истре (Jacek Kowalski - „Wielka encyklopedia staropolska“, Dębogóra: Wydawnictwo Dębogóra, 2012), преко Ерлангена (нем. Erlangen) и по долини реке Сале (нем. Saale) ... па до Либека (нем. Lübeck) на Балтичком мору (нем. Ostsee).

Опис мапе: Франачко царство Карла - Великог и Limes Sorabicus
Извор (назив дела):
„Prahistoria ziem polskich: Słowiańszczyzna pierwotna. Początki polskiej Kultury i organizacji“
Назив мапе: Słowiańszczyzna zachodnia i Germania
Аутор: Пољак Włodzimierz Dzwonkowski (1880-1954), историчар
Издавач: E. Wende i SKA
Место штампања: Warsaw (Królestwo Polskie/Królestwo Kongresowe: 1815-1918 – Россійская Имперія/Россійская имперія: 1721-1917)
Година издања: 1918
Језик: пољски
Писмо: латиница

Граница према Србима (лат. Limes Sorabicus) средњовековни је назив за границу насталу 805. године, у време франачког цара Карла Великог, који ју је и утврдио, а трајала је до 11. века. Служила је за економско, војно и етничко раздвајање између Германа у Франачкој и Словена. У то време становништво које је граничило са Франачком „...називало се једним од најстаријих, чак и најархаичнијих имена у целом словенском свету: њихово заједничко име било је Серб и то не у множини, већ као назив целе заједнице коју су сачињавали.“[1]

„Граница према Србима“ пружала се дуж Лабе, од севера на југ, те дуж Зале и Дунава. Настала је као последица навале Авара у трећој деценији 6. века, који су потискивали Словене ка западу. Неки аутори сматрају да је у том раздобљу тај предео био напуштен од стране Германа, те да због тога постоји мноштво словенских топонима на тлу источне Немачке, од којих многи указују на присуство племена Срба,[2] чији један део је опстао и до данас под именом Лужички Срби, док је други део у 7. веку установио другу Србију на Балкану.[3][4]

Иако нас франачки извори обавештавају о жестоким сукобима између Срба/Словена и Франака, границом се и често слободно пролазило, јер су додири Германа и Словена били учестали и не увек непријатељски.[5]

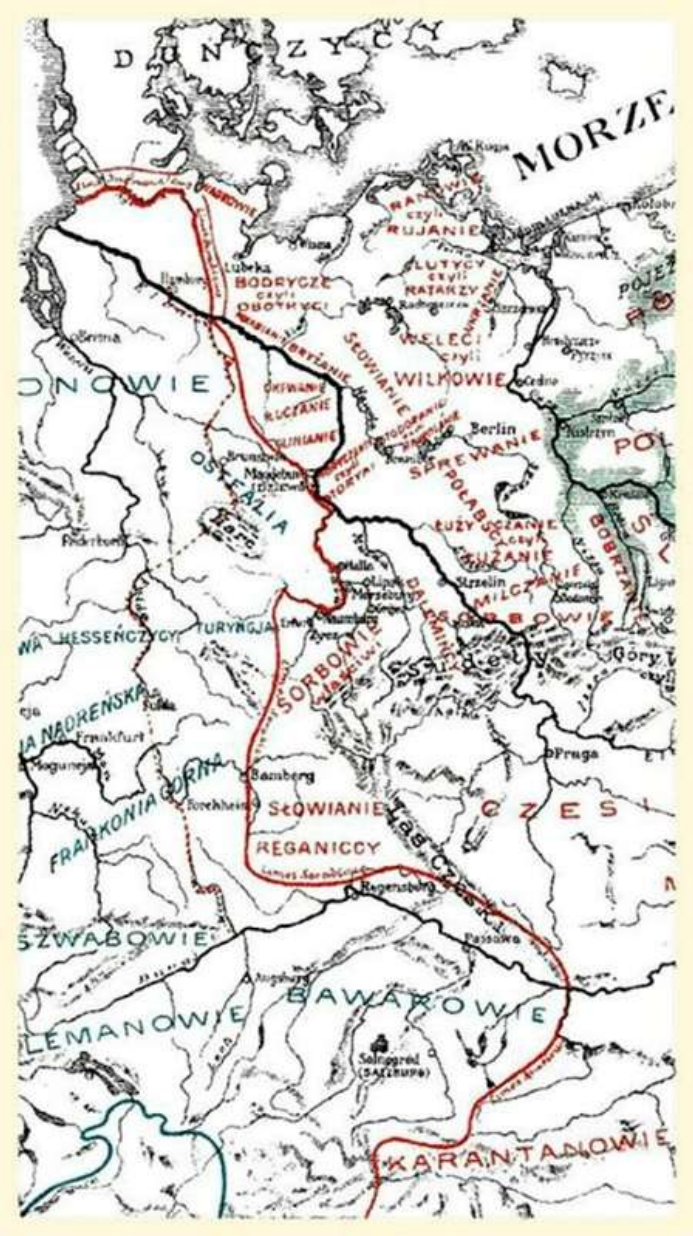

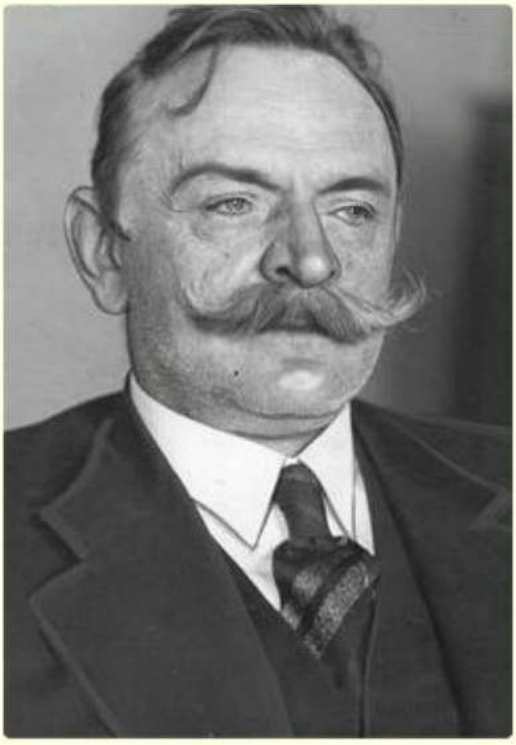

Włodzimierz Dzwonkowski (1880-1954)

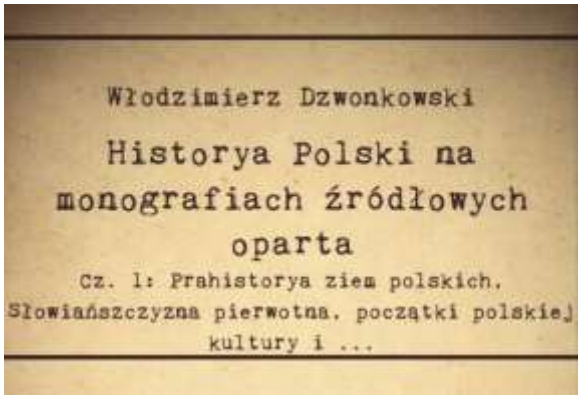

Извори :

Fransis Kont, Sloveni: Nastanak i razvoj slovenskih civilizacija u Evropi (VI-XIII vek), Tom I, Filip Višnjić, Beograd, 1989, pp. 37.
Fransis Kont, Sloveni: Nastanak i razvoj slovenskih civilizacija u Evropi (VI-XIII vek), Tom I, Filip Višnjić, Beograd, 1989, pp. 35-36.
Fransis Kont, Sloveni: Nastanak i razvoj slovenskih civilizacija u Evropi (VI-XIII vek), Tom I, Filip Višnjić, Beograd, 1989, pp. 38-43.
Владимир Ћоровић, Историја Срба, Едиција, Београд, 2010, стр. 33.
Fransis Kont, Sloveni: Nastanak i razvoj slovenskih civilizacija u Evropi (VI-XIII vek), Tom I, Filip Višnjić, Beograd, 1989, pp. 33.

Литература :

Fransis Kont, Sloveni: Nastanak i razvoj slovenskih civilizacija u Evropi (VI-XIII vek), Tom I, Filip Višnjić, Beograd, 1989.
Владимир Ћоровић, Историја Срба, Едиција, Београд, 2010.
Reuter Timothy, The Annals of Fulda, Manchester University Press, 1992.
Sorbs of East Germany,
Germany's Sorb Minority Fights to Save Villages From Vattenfall
Sorbs of East Germany,
Germany's Sorb Minority Fights to Save Villages From Vattenfall
ANNALES REGNI FRANCORUM (ANNALES LAURISSENSES MAIORES),
http://www.thelatinlibrary.com/annalesregnifrancorum.html

Апендини:
Сармати, Трачани, Македонци и Илири су један народ

Део текста који је у фокусу (срб.):
(стране 67-68)

"Штавише, Скити[1] и Сармати[2] су један народ, а мора бити да су истог порекла Трачани[3], Македонци[4], Илири[5], Мижани[6] (или Мези – прим. преводиоца), Дачани[7] и Гети[8]."
Оригинални текст (лат.):
(стране 67-68)

„Porro Scytharum, Sarmatarumque gens una, & eadem ab origine cum Thracibus, Macedonibus, Illyriis, Mysis, Dacis, & Getis plane habenda est."

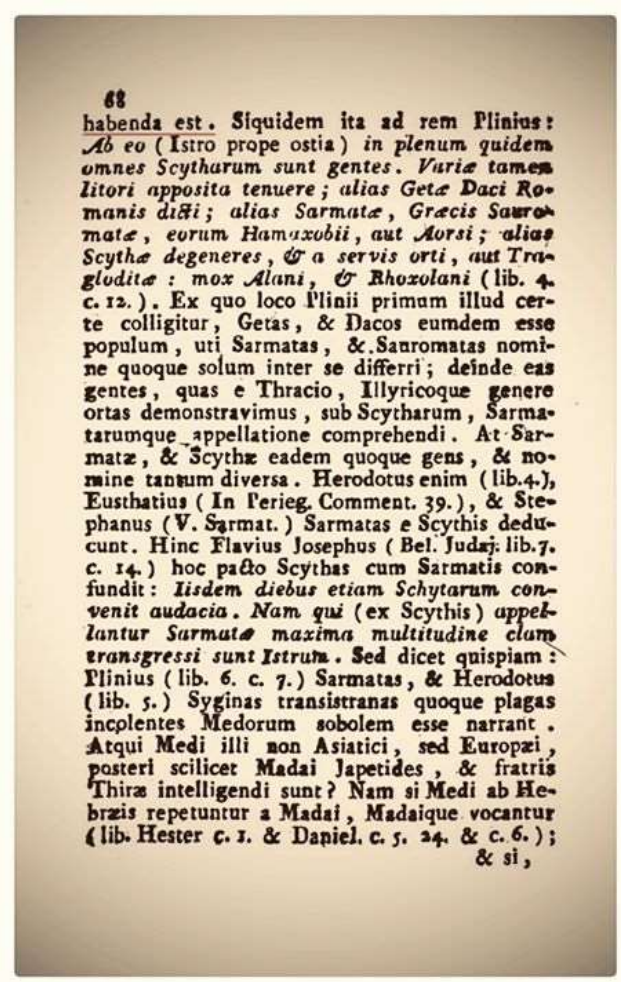

68

habenda est. Siquidem ita ad rem Plinius: *Ab eo* (Istro prope ostia) *in plenum quidem omnes Scytharum sunt gentes. Variæ tamen litori apposita tenuere; alias Getæ Daci Romanis dicti; alias Sarmatæ, Græcis Sauromatæ, eorum Hamaxobii, aut Aorsi; alias Scythæ degeneres, & a servis orti, aut Transgloditæ: mox Alani, & Rhoxolani* (lib. 4. c. 12.). Ex quo loco Plinii primum illud certe colligitur, Getas, & Dacos eumdem esse populum, uti Sarmatas, & Sauromatas nomine quoque solum inter se differri; deinde eas gentes, quas e Thracio, Illyricoque genere ortas demonstravimus, sub Scytharum, Sarmatarumque appellatione comprehendi. At Sarmatæ, & Scythæ eadem quoque gens, & nomine tantum diversa. Herodotus enim (lib. 4.), Eusthatius (In Perieg. Comment. 39.), & Stephanus (V. Sarmat.) Sarmatas e Scythis deducunt. Hinc Flavius Josephus (Bel. Judaj. lib. 7. c. 14.) hoc pacto Scythas cum Sarmatis confundit: *Iisdem diebus etiam Schytarum convenit audacia. Nam qui* (ex Scythis) *appellantur Sarmatæ maxima multitudine clam transgressi sunt Istrum.* Sed dicet quispiam: Plinius (lib. 6. c. 7.) Sarmatas, & Herodotus (lib. 5.) Syginas transistranas quoque plagas incolentes Medorum sobolem esse narrant. Atqui Medi illi non Asiatici, sed Europæi, posteri scilicet Madai Japetides, & fratris Thiræ intelligendi sunt? Nam si Medi ab Hebræis repetuntur a Madai, Madaique vocantur (lib. Hester c. 1. & Daniel. c. 5. 24. & c. 6.); & si,

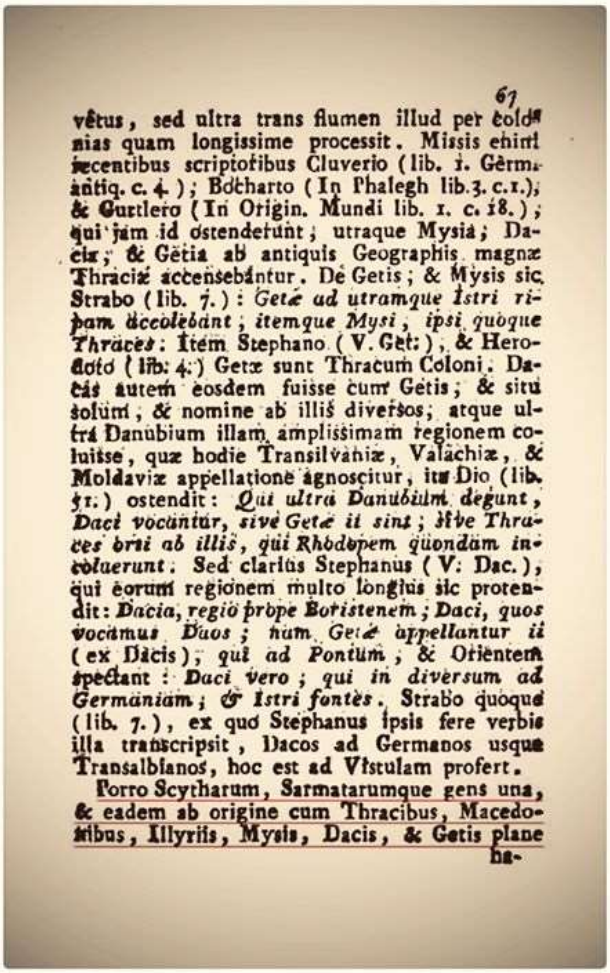

67

vêtus, sed ultra trans flumen illud per Coldinias quam longissime processit. Missis enim recentibus scriptoribus Cluverio (lib. 1. Germ. antiq. c. 4.); Bocharto (In Phalegh lib. 3. c. 11.); & Gurtlero (In Origin. Mundi lib. 1. c. 18.); qui jam id ostenderunt; utraque Mysia; Dacia; & Getia ab antiquis Geographis magnæ Thraciæ accensebantur. De Getis; & Mysis sic Strabo (lib. 7.): *Getæ ad utramque Istri ripam accolebant, itemque Mysi, ipsi quoque Thraces*: Item Stephano (V. Get.), & Herodoto (lib. 4.) Getæ sunt Thracum Coloni. Dacas autem eosdem fuisse cum Getis; & situ solum, & nomine ab illis diversos; atque ultra Danubium illam amplissimam regionem coluisse, quæ hodie Transilvaniæ, Valachiæ, & Moldaviæ appellatione agnoscitur, ita Dio (lib. 51.) ostendit: *Qui ultra Danubium degunt, Daci vocantur, sive Getæ ii sint; sive Thraces orti ab illis, qui Rhodopem quondam incoluerunt.* Sed clarius Stephanus (V. Dac.), qui eorum regionem multo longius sic protendit: *Dacia, regio prope Boristenem; Daci, quos vocamus Daos; nam Getæ appellantur ii* (ex Dacis), *qui ad Pontum, & Orientem spectant: Daci vero, qui in diversum ad Germaniam; & Istri fontes.* Strabo quoque (lib. 7.), ex quo Stephanus ipsis fere verbis illa transcripsit, Dacos ad Germanos usque Transalbianos, hoc est ad Vistulam profert.

Porro Scytharum, Sarmatarumque gens una, & eadem ab origine cum Thracibus, Macedonibus, Illyriis, Mysis, Dacis, & Getis plane ha-

DE PRÆSTANTIA

ET VETUSTATE LINGUÆ ILLYRICÆ

Ejusque necessitate ad plurimarum gentium Populorumque

ORIGINES, ET ANTIQUITATES INVESTIGANDAS

DISSERTATIO

QUAM

FRANCISCUS MARIA APPENDINI

E SCHOLIS PIIS

Lexico Illyrico præmiserat

RAGUSII

MDCCCVI.

APUD ANTONIUM MARTECHINI.

Superiorum Permissu.

Извор (назив дела/књиге):

„De præstantia et vetustate linguæ Illyricæ. Eiusque necessitate ad plurimarusm gentium Populorumque origines, et antiquitate investgandas dissertation.“

Аутор: Franciscus-Maria Appendini[9] (1768-1837)
Издавач: Antonio Martecchini[10] (17??-1834?)
Година издања: 1806
Место штампања: Ragusii / Ragusa / Ragusium / Дубровник[11] (Imperium Romanum Sacrum Nationis Germanicæ[12]: 1512-1806)
Језик: латински

Референце :

[1] Грч. Σκύθης / Σκύθοι, или лат. Scythæ. Скити су били део праславенског племенског корпуса.
[2] Грч. Σαρμάται / Σαυρομάται, или лат. Sarmatæ / Sauromatæ. Сармати су били део праславенског племенског корпуса.
[3] Грч. Θρᾷκες / Θράκιος / Θρηίκιος, или лат. Thraci.
[4] Грч. Μακεδών, или лат. Macedones.
[5] Грч. Ἰλλυριοί, или лат. Illyrii / Illyri.
[6] Грч. Μυσοί, или лат. Moesi. Мижани су били трачко племе.
[7] Грч. Δάκοι / Δάοι / Δάκαι, или лат. Daci. Дачани су били трачко племе.
[8] Грч. Γέται, или лат. Getæ. Гети су били веће трачко племе.
[9] Ит. Francesco Maria Appendini. Франческо је био италијански историчар, који је живео у Дубровнику.
[10] Антонијо је био припадник италијанске породице, која се генерацијама бавила штампарским послом у „Граду под Срђем“.
[11] Хрв. Dubrovnik.
[12] Нем. Heiliges Römisches Reich Deutscher Nation.

Апендини:
Илирски језик је праотац свих европских језика

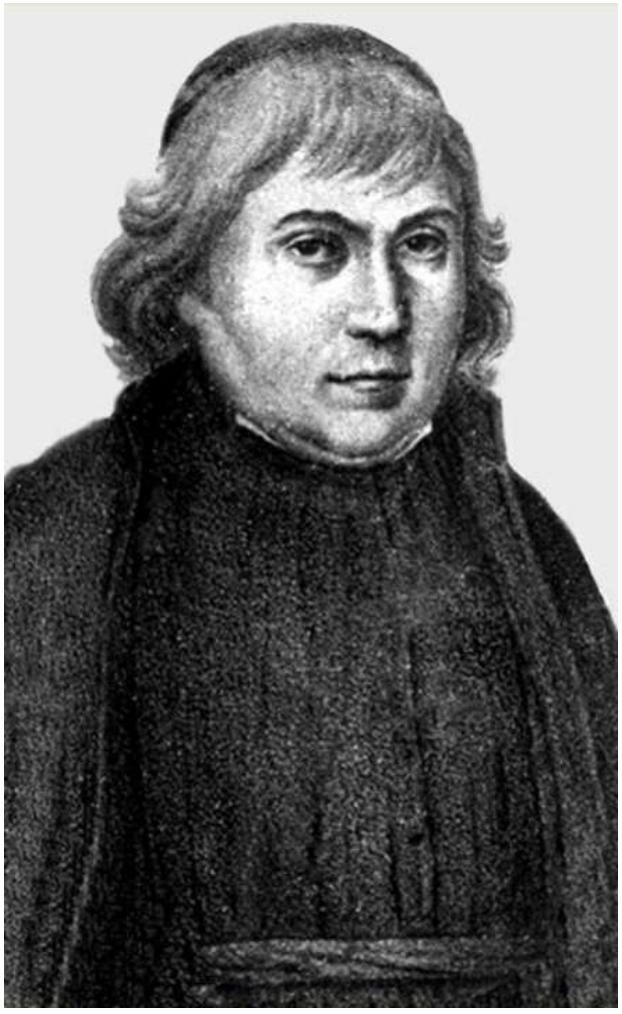

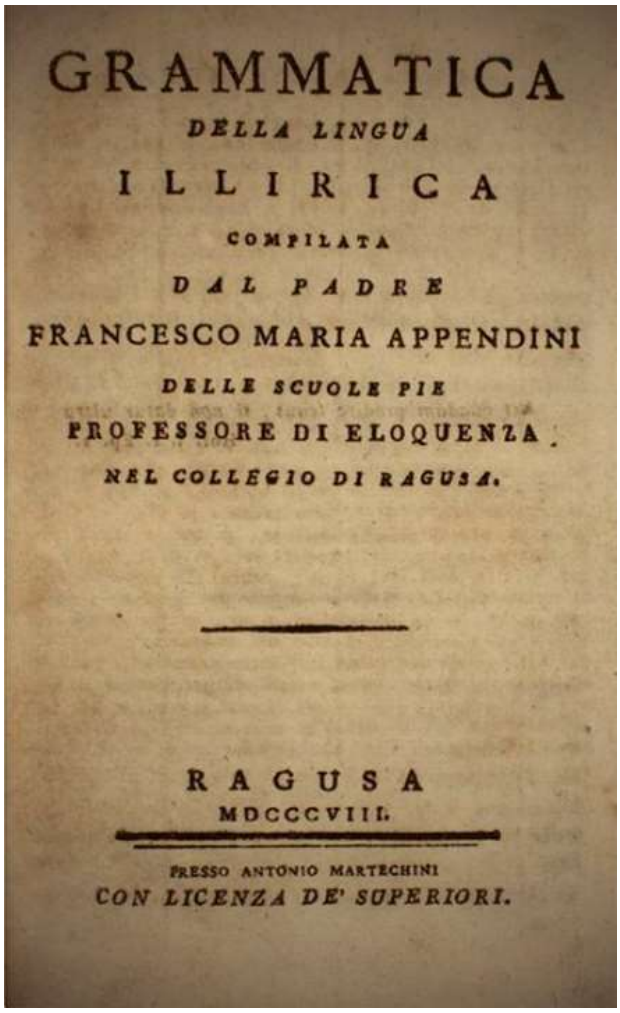

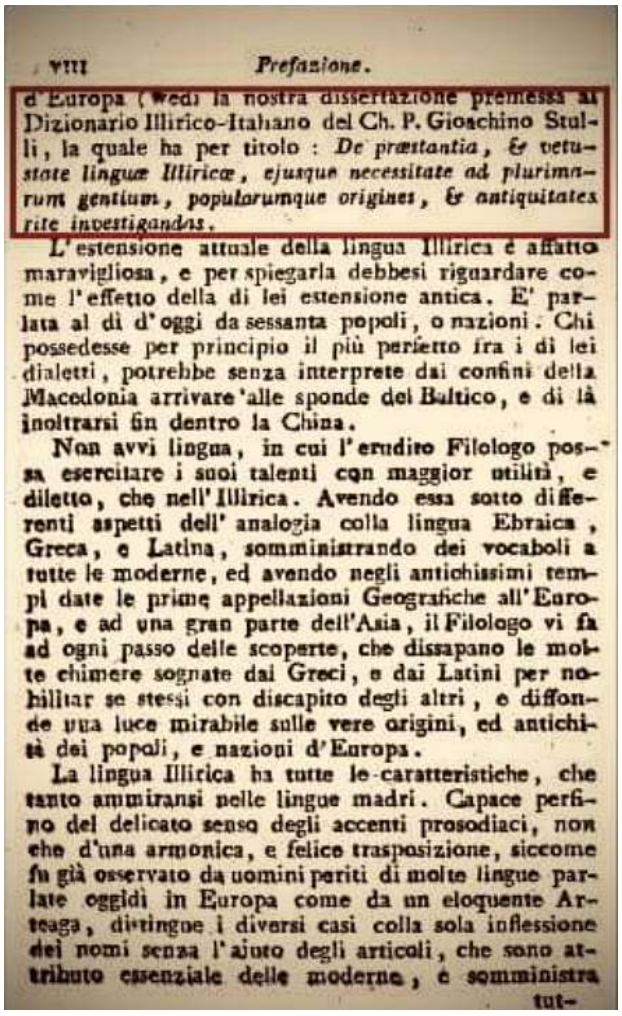

VIII *Prefazione.*

d'Europa (Vedi la nostra dissertazione premessa al Dizionario Illirico-Italiano del Ch. P. Gioachino Stulli, la quale ha per titolo : *De præstantia, & vetustate linguæ Illiricæ, ejusque necessitate ad plurimarum gentium, populorumque origines, & antiquitates rite investigandas.*

L'estensione attuale della lingua Illirica è affatto maravigliosa, e per spiegarla debbesi riguardare come l'effetto della di lei estensione antica. E' parlata al dì d'oggi da sessanta popoli, o nazioni. Chi possedesse per principio il più perfetto fra i di lei dialetti, potrebbe senza interprete dai confini della Macedonia arrivare alle sponde del Baltico, e di là inoltrarsi fin dentro la China.

Non avvi lingua, in cui l'erudito Filologo possa esercitare i suoi talenti con maggior utilità, e diletto, che nell'Illirica. Avendo essa sotto differenti aspetti dell'analogia colla lingua Ebraica, Greca, e Latina, somministrando dei vocaboli a tutte le moderne, ed avendo negli antichissimi tempi date le prime appellazioni Geografiche all'Europa, e ad una gran parte dell'Asia, il Filologo vi fa ad ogni passo delle scoperte, che dissipano le molte chimere sognate dai Greci, e dai Latini per nobilitar se stessi con discapito degli altri, e diffonde una luce mirabile sulle vere origini, ed antichità dei popoli, e nazioni d'Europa.

La lingua Illirica ha tutte le caratteristiche, che tanto ammiransi nelle lingue madri. Capace perfino del delicato senso degli accenti prosodiaci, non che d'una armonica, e felice trasposizione, siccome fu già osservato da uomini periti di molte lingue parlate oggidì in Europa come da un eloquente Arteaga, distingue i diversi casi colla sola inflessione dei nomi senza l'aiuto degli articoli, che sono attributo essenziale delle moderne, e somministra tut-

PREFAZIONE

AI COLTI AMATORI DELLE LINGUE.

La lingua Illirica è senza alcun dubbio una delle lingue le più interessanti dell'universo sotto qualunque aspetto ella si riguardi. La sua origine rimonta ad una antichità la più lontana. Tira ultimo figlio di Giafeto poco dopo il diluvio la propagò, ed estese per le vastissime regioni attraversate dall'Istro, e note poscia sotto il nome di *magna Tracia*. Le prime colonie, o piuttosto nazioni di questa lingua furono i Traci propriamente detti, che fondarono nella Frigia il regno di Troja, e signoreggiarono tutta l'Asia minore, i Traco-Macedoni, che s'impadronirono della Grecia, e delle sue isole, i Traco-Illirici, che, se da una parte valicando l'Adriatico arrivarono sino nel Lazio, dall'altra giunsero a piè dell'Alpi, e sulle sponde del mar Ligustico; i Traco-Daci, ed i Traco-Geti, che dal suolo patrio si resero il terrore delle nazioni; i Traco-Sciti, che fecero tremare l'Egitto, ed i Traco-Sarmati, che sotto il nome or di Sciti, e Celti, or di Celto-Sciti, Celto-Iberi, e Celto-Galli riempirono di lor gente l'Occidente, ed il Settentrione dell'Europa. Colonie parimenti, o piuttosto nazioni di questa medesima lingua furono i Goti, i Visigoti, gli Unni, i Gepidi, i Guadi, i Marcomanni, i Vandali, gli Abari, i Longobardi, e gli Slavi, che qualche secolo dopo la venuta di Cristo sulle rovine del Romano Impero fondarono i moderni regni

a 4 d'Eu-

Апендини : Граматика илирског језика

Текст у фокусу странице предговора VII и VIII,из књиге под насловом ,,***Grammatica della lingua illirica***" 1808.(Граматика илирског језика)

Цитат :

Срб.:

,,~Илирски~ језик сматра се праоцем свих европских језика ".

Ита.:

,,De praestantia et vetustate linguae illyricae"

Најпознатије језикословно дело Франческа Мариа-е Апендиниа опсежна је Граматика илирскога језика (Grammatica della lingua illirica, 1808), писана на основи штокавске (прим.аут. сербске) књижевне и језикословне баштине.Апендини је изнео тезу о једном славенском језику с четири наречја: руском, пољском, чешком и илирском (тј.сербском). У поредбеној филолошкој расправи (предговору Рјечосложју J. Стуллија, 1806) О изврсности и старини илирскога језика (De praestantia et vetustate linguae illyricae) »илирски« језик сматра праоцем свих европских језика.

Библиографски подаци

Наслов :
Grammatica della lingua illirica compilata dal padre Francesco Maria Appendini

delle scuole pie professore di eloquenza nel collegio di Ragusa
Аутор : Francesco Maria Appendini
Издао/ла : 1808
Језик : италијански
Писмо : латиница (italian)
Оригинал из : Народна библиотека Републике Чешке

Аппендини, Франческо Мариа
Appendini [ap:endi:'ni], Francesco Maria (Franjo Marija)

Франческо Мариа (Фрањо Марија), италијански и илирски повесничар, књижевни повесничар и језикословац (Поирино крај Торина, 6. XI. 1768 – Задар, 30. I. 1837). Теологију завршио у Риму, где је ступио у ред пијариста, од 1792. професор и равнатељ у дубровачкоме заводу Collegium Ragusinum, а од 1835. равнатељ лицеја у Задру. Истицао се свестраном културном и знанственом делатношћу. У делу Белешке повеснокритичке о старини, повиести и књижевности Дубровчана (Notizie istorico-critiche sulle antichità, storia e letteratura de' Ragusei, I–II, 1802–03), дао суставан преглед дубровачке политичке и културне повести. Писао о И. Гундулићу, Б. Замањи и знаменитим Которанима, о Петрарки те на латинском и италијанском пригодне песме. Саставио је закључке правописнога поверенства које је у Задру 1820. нормирало латинички словопис у Далмацији. На сербском језику писао је врло мало, а његов превод аустријског грађанског законика остао је у рукопису. За дубровачку повест уочи пропасти Републике много података доноси његов дневник (1806–07).
Међу професорима био му је и Дубровчанин, латински песник М. Ф. Гаљуф, који га је наговорио да пође у Дубровник. Отишавши из Рима 1791. заредио се 22. IX 1792. у Дубровнику за свешеника. У тај град доселио се 1795. и његов брат Урбан те је од тада остао дефинитивно у Дубровнику. Био је дугогодишњи професор реторике у пијаристичком Collegiumu Rhagusinumu (1792–1808),а кад је за време француских власти, одлуком маршала Мармонта,Колегиум замењен новим заводом Liceum-convictum, који је започео радити 2. XII 1808, A. је постао његов управитељ. Том је приликом одржао говор (објављен у публикацији Discorsi pronunciati in occasione dell'apertura del Liceo di Ragusa, Ragusa 1809). Од 1817–1834, за време аустријских власти, кад је лицеј претворен у петоразредну гимназију, A. је постао њен префект и професор географије и повести. У рукопису је сачуван његов пригодан говор у поводу отворења (De Gymnasii Rhacusini institutione oratio). Након смрти брата Урбана, одлази у Задар где од 14. IV 1835. преузима његове дужности генералнога равнатеља далматинских гимназијâ и управитеља задарскога лицеја. На том га је положају затекла смрт. — У дубровачкој средини A. се врло добро снашао, научио је сербски језик и развио свестрану културну активност. Имао је присне додире с тадашњим кругом учених Дубровчана (Ђ. Ферић, Р. Кунић, Б. Замања, Ђ. Хиџа и др.). Био је један од истакнутијих чланова просветитељске академије Патриотско друштво (1793–1794), главни организатор школских литерарних академија у којима се његовао сербски (илирски) језик и књижевност старога Дубровника. Истицао се као педагог и говорник. Дубровачки сенат га је именовао за јавнога говорника и одликовао златном медаљом. Као језични стручњак суделовао је у раду комисије за »илирски правопис« која је у листопаду 1820. заседала у Задру, израдивши правопис за покрајину Далмацију још пре Гајеве реформе. A. је био њен председник, а остали чланови: Н. Д. Будровић, Б. Михаљевић, П. Миошић и Н. Бобровски. На путовањима (Беч 1823, Задар 1825, Трст 1833) предузетим због послова свога реда и гимназије проширивао је своја ранија познанства (J. Копитар, И. Ланг, Ф. Нортхиус, Соболевски и др.). Бавећи се готово свим подручјима тадашње хуманистичке знаности и културе A. је у свом раду био свестран. Посебно се занимао за културну и књижевну прошлост: саставио је библиографске вести о дубровачким и осталим далматинским писцима (Notizie biografiche intorno ad alcuni scrittori illirico-slavi); водио је академије ученика с литерарним радовима о домаћој књижевности (La lingua slava. Esercizio

letterario di erudiziorre patria e nazionale, 1797. и др.), а главно његово дело на том пољу,Notizie istorico-critiche … (Дубровник 1802–1803) било је културни догађај првога реда у далматинским крајевима. У првом тому А. расправља о политичкој и културној повести Дубровника, а у другом даје хронолошки приказ дубровачких писаца по родовима и врстама. Вредне биобиблиографске податке дао је у обради истакнутих Которана (Memorie spettanti ad alcuni uomini illustri di Cattaro, Dubrovnik 1811), а радио је и на катологу писаца из читаве Далмације. Издао је дела и написао животописе песникâ: Ђ. Ферића, у преводу басана – Федра, Аугустова Одсусегника прицизе Езопове (Дубровник 1813); J. Рестија, у издању песама — Junii Antonii comitis de Restiis... Carmina (Padova 1816); И. Гундулића, у италијанском преводу Османа – Versione libera dell'Osmanide (Dubrovnik 1827); Б. Замање у издању делâ – De vita et scriptis Bernardi Zamagnae (Zadar 1830). Књижевним се радом и активно бавио. Писао је пригодничарске песмотворе на латинском и италијанском језику: у поводу свадбе пријатеља и угледних суграђана, смрти, венчања, у почаст аустријских владара итд. Те су песме једним делом објављене самостално или у скупним збиркама, као у: Serto poetico in lode del signor dottore Michel'Angelo Roini … (Dubrovnik 1796?), Versi in morte di Giorgio Detorres … (Dubrovnik 1802), Per le nozze del signor Cavaliere Gianluca Garagnin … (Dubrovnik 1810), Per le faustissime nozze del signor Nicolo Luigi de Pozza … (Dubrovnik 1816), Iscrizioni e poesie allusive alla venuta … delle … Francesco I e Carolina Augusta (Dubrovnik 1818), Componimenti poetici in occasione, che monsignor Giovanni Scacoz … (Dubrovnik 1830), Antonio Juricaeo episcopo Ragusino… Carmina (Zadar 1831). . Његови песнички саставци сачувани су у неколико рукописа у Дубровнику (Историјски архив, Књижница Мале браће и Књижница доминиканаца). Многи пригодни говори такође се чувају у рукописима (у Књижници Мале браће), а неки су и објављени, тако нпр. некролози о Николи Ферићу (In funere Nicolai Ferichii Rhacusini …, 1819), Ђ. Хиџи (Gazzetta di Zara, 1833), Р. Куниђу (Жива антика, 1952, 1954, 1963). Објавио је и повесну расправу о пубикацији Епидауруса (Цавтата) на основи археолошких налаза (Gazzetta di Zara, 1833), те о пореклу Св. Јеронима (Задар 1833) где, умешавши се у полемику између П. Станковића и И. Капора, заступа мишљење о домаћем пореклу тог црквеног учитеља. Обе су те радње, као и његова опширна студија о Петрарки,од неке вредности, али је зато веома цењен његов дневник догађаја из 1806. и 1807, везаних уз губитак самосталности Дубровачке Републике (објавили су га П. Колендић и J. Нагу 1906). У рукописима су му остала предавања о поетици, посебно Хорацијевој (Научна библиотека и Књижница Мале браће у Дубровнику). Није се остварила његова намера, рођена још 1814, да с И. Крељановићем покрене часопис Efemeridi poligrafiche della Dalmazia, за који је био израдио и програматски проглас читаоцу. — Бавећи се језикословљем А. је 1806. за Рјечосложје J. Стуллија написао уводну расправу …, De praestantia et vetustate linguae Illyricae …, ad Joachimum Stullium Illyrici lexici auctorem објавивши је и посебно (Дубровник 1806). С тог подручја највреднија је међутим његова Grammatica della lingua Illirica (1808), која је доживела и више издања. Посветио ју је А. Мармонту а написао у практичне сврхе, за Италијане у доба Француза. У предговору упозорио је пре Јана Кола́ра на четири главна нарјечја славенскога језика. Већ споменути предговор Рјечосложју као и расправа Dell'analogia della lingua degli antichi popoli... (1810) пуни су поставки и знанствених комбинација о успоредби славенских језика с другим језицима. Радећи у правописној комисији 1820, А. је формулирао и образложио њене закључке (рукопис у архиву Задарске надбискупије). Год. 1825. саставио је кратак курс учења италијанског језика за младеж у Далмацији (Introduzione alla Grammatica italiana per uso della gioventù della Dalmazia), а исте је године превео на сербски језик италијанску граматику за грађанске школе (рукопис у Књижници доминиканаца у Дубровнику). Једино његово веће дело на сербаком језику јесте превод аустријскога грађанског законика, који је аустријска језична цензура одбацила (сачуван је само предговор Мудријем љубитељима језика и књижевства словинскога, Научна библиотека у Дубровнику). — А. је одржавао особне везе с бројним истакнутим људима наше и иностране културе и знаности. Дописивао се с J. Мüллером, J.

Копитаром, Ј. Добровским, М. Бобровским, Ј. Волтићем, П. Ј. Шафаћиком, В. Караџићем, С. Зоисом, маршалом Мармонтом, В. Дандолом, П. Соларићем, И. Крељановићем, Ф. Кирцхмауером и др. Сачувана је, мањим делом и штампана, његова обимна кореспонденција (у Националној и свеучилишној књижници у Загребу те у Научној библиотеци и Историјском архиву у Дубровнику). Већ за живота савременици су опевавали његове врлине и знање, нпр. Ђ. Хиџа (Словинац, 1882), а у рукопису су сачуване песме Р. Радеље, А. Крше, Ј. Бетондића, А. Казначића (Књижница Мале браће), М. Мариновића (Научна библиотека у Дубровнику) те Ј. Рестија (Историјски архив у Дубровнику). Смрт су му оплакали бројни његови ученици, поштоваоци, знанци и пријатељи низом пригодница на разним језицима. — А. је оставио неизбрисив траг у многим културним акцијама. Његове Notizie istorico-critiche служиле су дуго као важно врело многим повесничарима књижевности од П. Ј. Шафаћика и Ш. Љубића до данас.Знанствени ставови о илирском језику доживели су критике још за његова живота (Ј. Копитар, Ј. Добровскý). Мишљења о његовој Граматици се не подударају. Неки јој придају само повесну вредност (Ј. Нагу), а неки у њој виде »можда најбољу међу старијим граматикама нашега језика« (М. Решетар).

ДЕЛА:

De ecclesia theologicam disputationem iuxta doctrinam SS. Augustini, et Thomae Aquinatis. Romae ex typographia Ioannis Zempel 1792.

— Notizie istorico-critiche sulle antichite, storia e letteratura de'Ragusei, 1–2. Dubrovnik 1802–1803.
— Grammatica della lingua illirica. Dubrovnik 1808, 18282, 18383, 18504.
— Dell'analogia della lingua degli antichi popoli dell'Asia minore con la lingua dei popoli antichi e recenti della Tracia e dell'Illirico. Dubrovnik 1810.
— Memorie spettanti ad alcuni uomini illustri di Cattaro. Dubrovnik 1811.
— I primi elementi della lingua latina esposti in Italiano ed in Illirico ad uso degli scolari delle scuole pie di Ragusa. Dubrovnik 1814.
— Esame critico della questione intorno alla patria di S. Girolamo, libri IV. Zadar 1833.
— Ratovanje oko Dubrovnika godine 1806. Doslije nepoznati spis Fr. M. Appendini-a. Za štampu priredili Petar M. Kolendić i Josip D. Nagy. Dubrovnik 1906.

ЛИТЕРАТУРА :

Filologia patria. Kraglski Dalmatin – Il regio Dalmata, 1808, 38(16. IX) str. 303.

— (Josef Dobrovský): De praestantia et vetustate linguae illyricae, ejusque necessitate ad plurimarum gentium populorumque origines investigandas. Slovanka, 2(1815) str. 94–106.
— (Matija Kapor): Cenni di geografia e storia antica della Dalmazia. Gazzetta di Zara, 1833, 91 (12. XI) str. 363–364; 92 (15. XI) str. 368; 93 (19. XI) str. 371–372.
— Isti: Memorie per la Biografia degl'illustri Dalmati. Ibid., 1835, 19 (6. III), str. 73–74.
— Appendini. Danicza horvatzka, slavonzka y dalmatinzka, 1(1835) 4, str. 15; 7, str. 28.
— G. R: Biografia del P. Francesco Maria Appendini delle scuole pie. Gazzetta di Zara, 1837, 56 (14. VII), str. 221–223; 57 (18. VII) str. 225–227; 58 (21. VII) str. 229–231.
— J. F.: Život p. o. Franje Marie Appendinia reda učionicah pobožnih. Danica ilirska, 3(1837) 48, str. 193–195; 49, str. 199–200; 50, str. 203–204.
— Antun Kaznačić: Memoria storica sulla vita ed opere del Padre Francesco M. Appendini (u djelu: A perpetua onoranza del Padre Franc. M. Appendini delle scuole pie, direttore generale dei ginnasii della Dalmazia e del liceoconvitto di Zara. I suoi Amici ed Alunni di Ragusa). Dubrovnik 1838, 13–35.
— Mihail Bobrovskij: Odziv Dalmatinski. Gazzetta di Zara, 1842, br. 65.
— Francesco Carrara: Chiesa di Spalato un tempo Salonitana. Trieste 1844, 19–21.
— Ivan Kapor: Dimostrazione dell'antichite e continuazione della lingua illirica poscia detta slavonica in Dalmazia dedotta dai più accrediati scrittori. Split 1844, 63–65.
— Đuro Pulić (Pullich): Parentibus et magistris nunquam satis. Programma dell'Imp. regio ginnasio superiore di stato in Zara, 3(1852–53) str. 65–67.
— Vicko Adamović: Gragja za istoriju dubrovačke pedagogije, 1. Zagreb 1885, 135–140.
— Vatroslav Jagić: Pisma Dòbrovskoga i Kopitara v povremenom porjadke. Sanktpeterburg 1885.

— Petar Kasandrić: Franjo Appendini i njegove književne kragje. Iskra, 1(1891) 15 (10. VIII), str. 128–130; 16/17 (10. IX), str. 141–146; 20, str. 168–169.
— Lettera inedita del padre Francesco Maria Appendini delle scuole pie sull'insulario ragusino. L'Epidauritano, 1896, str. 33–36.
— Kosta Vojnović: Prilozi k arhivalnijem pabircima dubrovačkijem. Starine JAZU, 1896, 28, str. 27–29.
— Petar Kolendić: Prilozi istoriji srpske knjige u Dubrovniku. Jedan Appendinijev članak. Srđ, 3(1904) 12 (30. VI), str. 566–569.
— Tulio Erber: Storia dell'i. r. Ginnasio Superiore di Stato in Zara con lingua d'istruzione italiana. Zara 1905, 208–210.
— Niko Gjivanović: Nekoliko priloga literarnoj prošlosti dubrovačkoj. Prava Crvena Hrvatska, 1(1905) 28 (23. 1X), str. 1.
— Petar Kolendić (K): Frano Appendini i Nikola Ferić. Dubrovnik, 14(1905) 40, str. 3.
— Josip Nagy: Der Italiener Francesco Maria Appendini als südslavischer Historiker und Philologe. Dissertation der philosophischen Fakultät der Universität in Wien zur Erlangung der Doktorwürde. Beč 1906.
— Vukova prepiska, 1, 3–5. Beograd 1907, 1909. i 1910.
— Henrik Barić: Ein Brief Šafařiks an Appendini. Archiv für slavische Philologie, 31(1910) 1/2, str. 312–313.
— Vatroslav Jagić: Istorija slavjanskoj filologii. (Enciklopedija slavjanskoj filologiji, 8). Petrograd 1910, 217–219.
— Milan Rešetar: Bibliografski prilozi. Četvrto izdanje Appendinove gramatike. Građa za povijest književnosti hrvatske, 1915, 8, str. 468.
— Josip Nagy: Nekoliko pisama B. Kopitara F. M. Appendiniju (1811–1827). Ibid., 1920, 9, str. 99–124.
— Isti: Franjo Marija Appendini. Prilozi za književnost, jezik, istoriju i folklor, 1923, III/1–2, str. 92–105.
— Rudolf Maixner: Charles Nodier i Ilirija. Rad JAZU, 1924, 229, str. 19, 42, 44.
— Karel Paul: Franjo Marija Appendini a Čechove. Dodatek k studii g. Nagyua. Slavia (Praha), 4(1925–26) str. 639–641; 7(1928–29) str. 430.
— Ilija Goleniščev-Kutuzov: Književni i naučni rad Franja Marija Appendinija. Dubrovnik, 1(1929) 8, str. 282–286; 9/10, str. 310–312.
— Josip Nagy: Prvi odjeci Dobrovskoga u Dalmaciji (u zborniku: Josef Dobrovský 1753–1829). Prag 1929, 236.
— Arthuro Cronia: I principali apprezzamenti dell'antica letteratura slava di Ragusa. L'Europa Orientale (Roma), NS 13(1933) 11/12, str. 590–592.
— Pavle Popović: O radu na dubrovačkoj biografiji (u: Biografska dela Ignjata Đurđevića). Beograd 1935, str. XX–XXII.
— Giuseppe Praga: Lettere di Pier Alessandro Paravia e di Francesco Maria Appendini e Niccolò Giaxich. Archivio storico per la Dalmazia, 10(1935) XX/116, str. 356–366.

— Josip Bersa: Dubrovačke slike i prilike. Zagreb 1941, 100–103.

— Arthuro Cronia: La Croazia vista dagli Italiani. Roma 1942, 65–68.

— Petar Skok: La littérature croate sous Napoléon. Annales de l'Institut Français de Zagreb, 8–9(1944–45) 24/25, str. 71–83.
— Šime Jurić: Dopisivanje Petra Stankovića s braćom Appendinijima. Anali Historijskog instituta u Dubrovniku, 1(1952) str. 417–422.
— Arthuro Cronia: Contributo alla grammatologia serbo-croata. Ricerche slavistiche (Roma), 1952, 1, str. 29–37. — Stjepan Kastropil: Rukopisi Naučne biblioteke u Dubrovniku. Zagreb 1954, 22–24.
— Ljubomir Maštrović: Zbornik pirnih pjesama u redakciji Franje M. Appendinija. Građa za povijest književnosti hrvatske, 1956, 27, str. 121–128.
— Miroslav Pantić: Solarić, Kreljanović, Appendini. Prilozi za književnost, jezik, istoriju i folklor, 1957, 23, str. 22–27, 39–42.
— Isti: Sebastijan Slade-Dolči, dubrovački biograf XVIII veka. Beograd 1957, 130–134.
— Žarko Muljačić: Dva priloga povijesti dubrovačkih akademija. Radovi Instituta JAZU u Zadru, 1959, 4/5, str. 319–340.
— Petar Kolendić: Appendinijeve »Notizie biografiche intorno ad alcuni scrittori illirico-slavi«. Zbornik istorije književnosti, 1960, 1, str. 31–41.
— Zlatko Vince: Rad pravopisne komisije u Zadru godine 1820. Radovi. Filozofski fakultet Zadar, 1(1960) 1, str. 66–80.
— Jakša Ravlić: Prilozi proučavanju Gundulićeva Osmana. Građa za povijest književnosti hrvatske, 1962, 28, str. 311–323.
— Josip Nagy: Starija hrvatska književnost u krugu bečke slavistike. Dubrovački horizonti, 2(1970) 3, str. 29–30.
— Vladimir Vratović: Horacije u dubrovačkom pjesništvu 18. i 19. stoljeća. Rad JAZU, 1971, 357, str. 345–346.
— Zlatko Vince: Zasluge Šime Starčevića za hrvatski književni jezik. Filologija, 1973, 7, str. 157–158, 160–165, 183, 195.
— Vladimir Anić: Jedan opći problem oko norme u 19. stoljeću. Zbornik Zagrebačke slavističke škole, 4(1976) 4, str. 223–226.

— Frano Baras: Maršal Marmont i hrvatski jezik. Radovi Pedagoške akademije u Splitu, 2(1977) str. 63–66, 74–76.
— Zlatko Vince: Putovima hrvatskoga književnog jezika. Zagreb 1978, 117–121, 132–135, 159–161.

Пелцл : Краљ Само је био Сербин

Део текста који је у фокусу (поглавље: Die Czechen):

1. (страна 23)

„Овај Само је био један Словен из земље Серба, тј. из данашњег Мајсена. Овај Сербин је оближњим Чесима дао добар савет, како да нападну надмоћнијег непријатеља и да га поразе.“

(ориг. нем.)

„Dieser Samo war ein Slawe, aus dem Lande der Soraben[1] oder aus dem heutigen Meißen. Dieser Sorabe gab also unfern Czechen[2] guten Rath, wie sie die Feinde mit Bortheil[3] angreifen und schlagen sollten.“)

Извор (назив дела):
„Geschichte der Bohmen von den altesten bis auf die neuesten Zeiten.“ (Erster Theil)

Franz Martin Pelzels

Geſchichte der Böhmen,

von den älteſten bis auf die neueſten Zeiten.

Aus den

beſten Geſchichtſchreibern, Kroniken und gleichzeitigen

Handſchriften zuſammen getragen.

Erſter Theil.

Dritte, vermehrte und fortgeſetzte Auflage.

Prag und Wien,

verlegt bey Johann Ferdinand Edlen von Schönfeld.

1782.

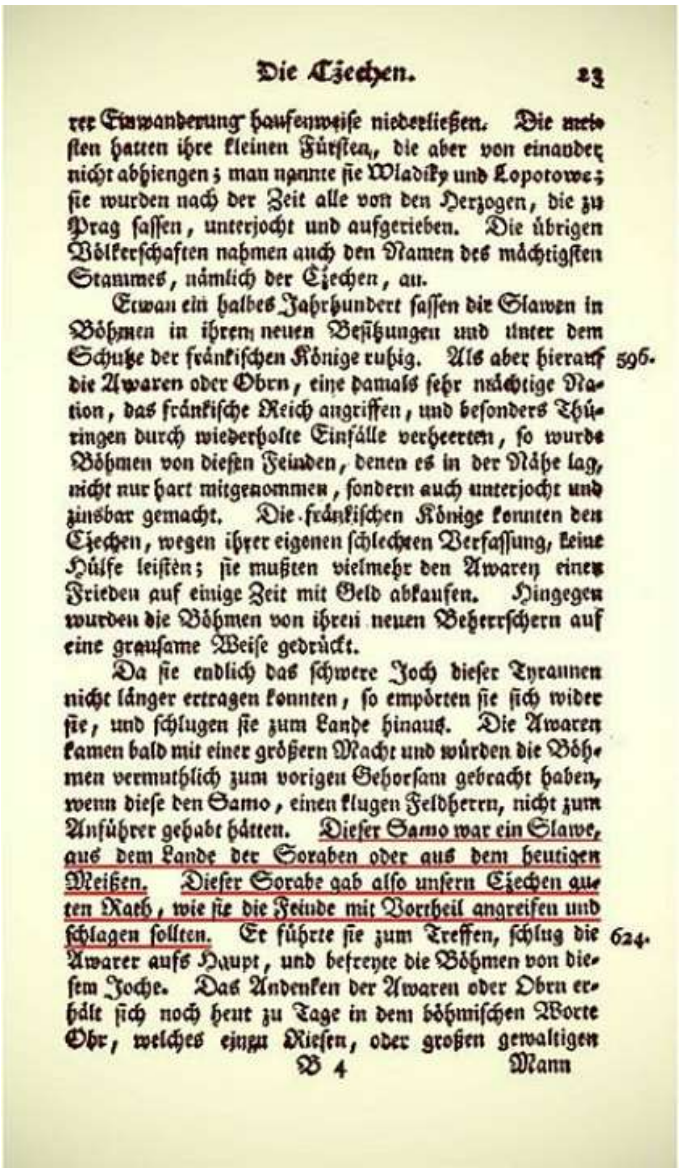

Die Czechen. 23

rer Einwanderung haufenweiſe niederließen. Die meiſten hatten ihre kleinen Fürſten, die aber von einander nicht abhiengen; man nannte ſie Wladiky und Lopotowe; ſie wurden nach der Zeit alle von den Herzogen, die zu Prag ſaſſen, unterjocht und aufgerieben. Die übrigen Völkerſchaften nahmen auch den Namen des mächtigſten Stammes, nämlich der Czechen, an.

Etwan ein halbes Jahrhundert ſaſſen die Slawen in Böhmen in ihren neuen Beſitzungen und unter dem Schutze der fränkiſchen Könige ruhig. Als aber hierauf 596.
die Awaren oder Obrn, eine damals ſehr mächtige Nation, das fränkiſche Reich angriffen, und beſonders Thüringen durch wiederholte Einfälle verheerten, ſo wurde Böhmen von dieſen Feinden, denen es in der Nähe lag, nicht nur hart mitgenommen, ſondern auch unterjocht und zinsbar gemacht. Die fränkiſchen Könige konnten den Czechen, wegen ihrer eigenen ſchlechten Verfaſſung, keine Hülfe leiſten; ſie mußten vielmehr den Awaren einen Frieden auf einige Zeit mit Geld abkaufen. Hingegen wurden die Böhmen von ihren neuen Beherrſchern auf eine grauſame Weiſe gedrückt.

Da ſie endlich das ſchwere Joch dieſer Tyrannen nicht länger ertragen konnten, ſo empörten ſie ſich wider ſie, und ſchlugen ſie zum Lande hinaus. Die Awaren kamen bald mit einer größern Macht und würden die Böhmen vermuthlich zum vorigen Gehorſam gebracht haben, wenn dieſe den Samo, einen klugen Feldherrn, nicht zum Anführer gehabt hätten. Dieſer Samo war ein Slawe, aus dem Lande der Soraben oder aus dem heutigen Meißen. Dieſer Sorabe gab alſo unſern Czechen guten Rath, wie ſie die Feinde mit Vortheil angreifen und ſchlagen ſollten. Er führte ſie zum Treffen, ſchlug die 624.
Awarer aufs Haupt, und befreyte die Böhmen von dieſem Joche. Das Andenken der Awaren oder Obrn erhält ſich noch heut zu Tage in dem böhmiſchen Worte Obr, welches einen Rieſen, oder großen gewaltigen

Поглавље: Die Czechen
Страна: 23
Аутор: Чех Frantisek Martin Pelcl (1734-1801), историчар и лингвиста
Издавач: Аустријски Немац Johann Nepomuk Ferdinand von Schönfeld (1750-1821)
Место штампања: Wien и Berlin (Imperium Romanum Sacrum: 962-1806)
Година издања: 1782
Језик: немачки
Писмо: латиница (готица)

Референце :

[1] Термин који означава Сербе (нем. Sorben или eng. Sorbs) на северу Европе, односно у данашње време тзв. Лужичке Сербе.

[2] Изворно се наводи да су у питању Бохеми, а не Чеси, јер о термину Чех (које аутор наводи) нема трагова све до 11. века. Иначе, термин Чех (за народ – у било каквом смислу) није уопште постојао чак ни у време Карла Великог (742-814), тј. лат. Karolus Magnus-а, краља Фруга/Франака (владао: 768-814). Први икад' забележени помен о Чесима среће се (на кратко) у делу, које је написао Cosmas Pragensis (1045-1125) под оригиналним називом „Chronica Boemorum“ (написана је између 1120. и

1125. године), коју данас Чеси зову „Kosmova kronika česká“ (или „Kronika Čechů“), после се опет само среће латински термин – „Boemus“, све док се није појавила „Dalimilova kronika“ (око 1314. године), коју савремени Чеси називају „Kronika boleslavská“ (односно „Kronika tak řečeného Dalimila“, или „Staročeská Kronika“), чији је творац болеславски каноник Dalimil Meziříčský, или (по некима) чешки бискуп Hynek Žák Berka z Dubé (-1333). Ова прича се потом појављује и у делу познатом под називом „Kronika Přibíka Pulkavy z Radenína“, које је написао Přibík Pulkava (13??-1380). Искрено говорећи, данас сви, па и сами Чеси сматрају измишљеним податак, који је Václav Hájek z Libočan (14??-1553) убацио у своје дело „Kronyka Česká“ (из 1541. године), да је оснивач народа, легендарни Чех (Praotec Čech), дошао на простор Бохемије 644. године, јер је исти супротан свим другим историјским (читај: неспорним) изворима. Етногеза Чеха почиње (како по страним, тако и по њиховим домаћим историчарима) тек у 10. веку.

[3] Bortheil – стара немачка реч која се више не користи у том изворном облику. Временом је прерасла у нови облик, који се и данас користи, а то је – „Vorteil“.Раније се говорило „Bortheil und Nachteil“, а данас се каже „Vorteil und Nachteil“. Дакле, у овом случају Само их је научио како да победе надмоћнијег непријатеља (непријатеља који је већ у предности).

Долингер : Серби од Балтика до Црног мора

Део текста који је у фокусу (страна 53):

„Делом од Сармата потиснута, делом потчињена, граничећи се са њиховом територијом, настањивала су земље између Балтичког и Црног мора, између Карпата, Дона и горње Волге словенска племена под именом Венди и Серби.“

(ориг. нем).

„Theils von den Sarmaten verdrängt, theils von ihnen unterjocht, oder auch unabhängig an ihre Gebiete gränzend und von ihnen umgeben, saßen in den Ländern zwischen der Ostsee und dem schwarzen Meere, zwischen den Karpathen, dem Don und der obern Wolga Slavische Stämme unter dem Namen Winden und Serben.“)

Извор (назив дела):

„Heidenthum und Judenthum Vorhalle zur Geschichte des Christenthums von Joh. Jos. Ign. Döllinger“
Страна: 53
Аутор: Немац Johann Joseph Ignaz von Döllinger (1799-1890), историчар
Издавач: Немац Georg Joseph Manz (1808-1894)
Место штампања: Regensburg (Königreich Bayern: 1806-1918 / Deutscher Bund: 1815-1866)
Година издања: 1857
Језик: немачки
Писмо: латиница (готица)

Heidenthum und Judenthum.

Vorhalle
zur
Geschichte des Christenthums.

Von

Joh. Jos. Ign. Döllinger.

Regensburg.
Verlag von G. Joseph Manz.
1857.

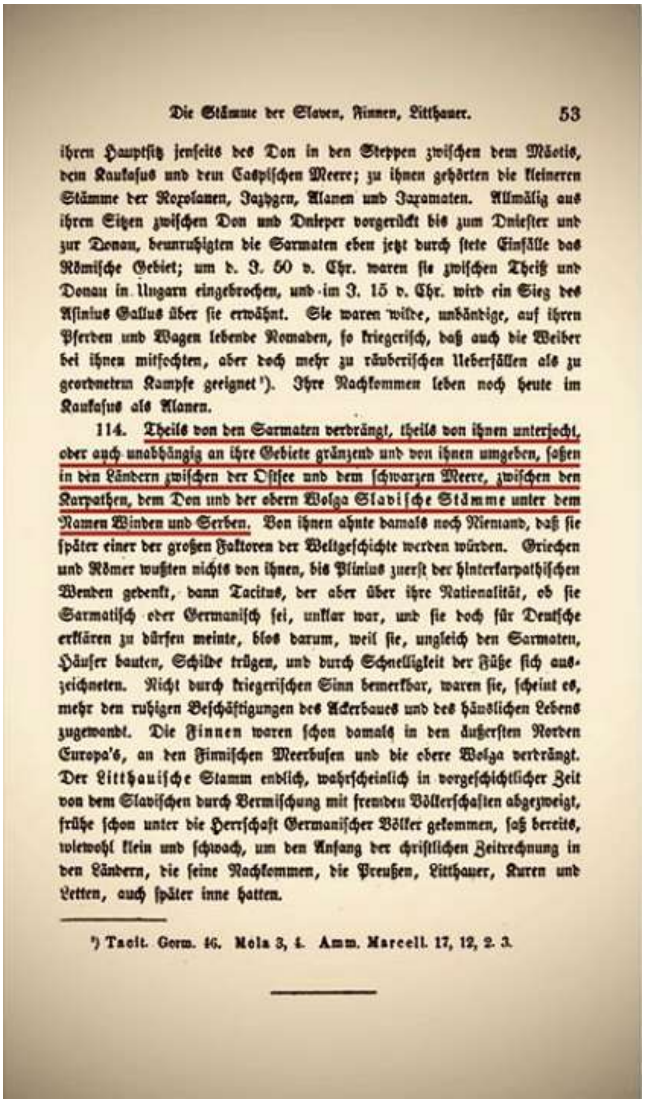

Die Stämme der Slaven, Finnen, Litthauer. 53

ihren Hauptsitz jenseits des Don in den Steppen zwischen dem Mäotis, dem Kaukasus und dem Caspischen Meere; zu ihnen gehörten die kleineren Stämme der Roxolanen, Jazygen, Alanen und Jazamaten. Allmälig aus ihren Sitzen zwischen Don und Dnieper vorgerückt bis zum Dniester und zur Donau, beunruhigten die Sarmaten eben jetzt durch stete Einfälle das Römische Gebiet; um d. J. 50 v. Chr. waren sie zwischen Theiß und Donau in Ungarn eingebrochen, und im J. 15 v. Chr. wird ein Sieg des Asinius Gallus über sie erwähnt. Sie waren wilde, unbändige, auf ihren Pferden und Wagen lebende Nomaden, so kriegerisch, daß auch die Weiber bei ihnen mitfochten, aber doch mehr zu räuberischen Ueberfällen als zu geordnetem Kampfe geeignet [1]). Ihre Nachkommen leben noch heute im Kaukasus als Alanen.

114. Theils von den Sarmaten verdrängt, theils von ihnen unterjocht, oder auch unabhängig an ihre Gebiete gränzend und von ihnen umgeben, saßen in den Ländern zwischen der Ostsee und dem schwarzen Meere, zwischen den Karpathen, dem Don und der obern Wolga Slavische Stämme unter dem Namen Winden und Serben. Von ihnen ahnte damals noch Niemand, daß sie später einer der großen Faktoren der Weltgeschichte werden würden. Griechen und Römer wußten nichts von ihnen, bis Plinius zuerst der hinterkarpathischen Wenden gedenkt, dann Tacitus, der aber über ihre Nationalität, ob sie Sarmatisch oder Germanisch sei, unklar war, und sie doch für Deutsche erklären zu dürfen meinte, blos darum, weil sie, ungleich den Sarmaten, Häuser bauten, Schilde trügen, und durch Schnelligkeit der Füße sich auszeichneten. Nicht durch kriegerischen Sinn bemerkbar, waren sie, scheint es, mehr den ruhigen Beschäftigungen des Ackerbaues und des häuslichen Lebens zugewandt. Die Finnen waren schon damals in den äußersten Norden Europa's, an den Finnischen Meerbusen und die obere Wolga verdrängt. Der Litthauische Stamm endlich, wahrscheinlich in vorgeschichtlicher Zeit von dem Slavischen durch Vermischung mit fremden Völkerschaften abgezweigt, frühe schon unter die Herrschaft Germanischer Völker gekommen, saß bereits, wiewohl klein und schwach, um den Anfang der christlichen Zeitrechnung in den Ländern, die seine Nachkommen, die Preußen, Litthauer, Kuren und Letten, auch später inne hatten.

[1]) Tacit. Germ. 46. Mela 3, 4. Amm. Marcell. 17, 12, 2. 3.

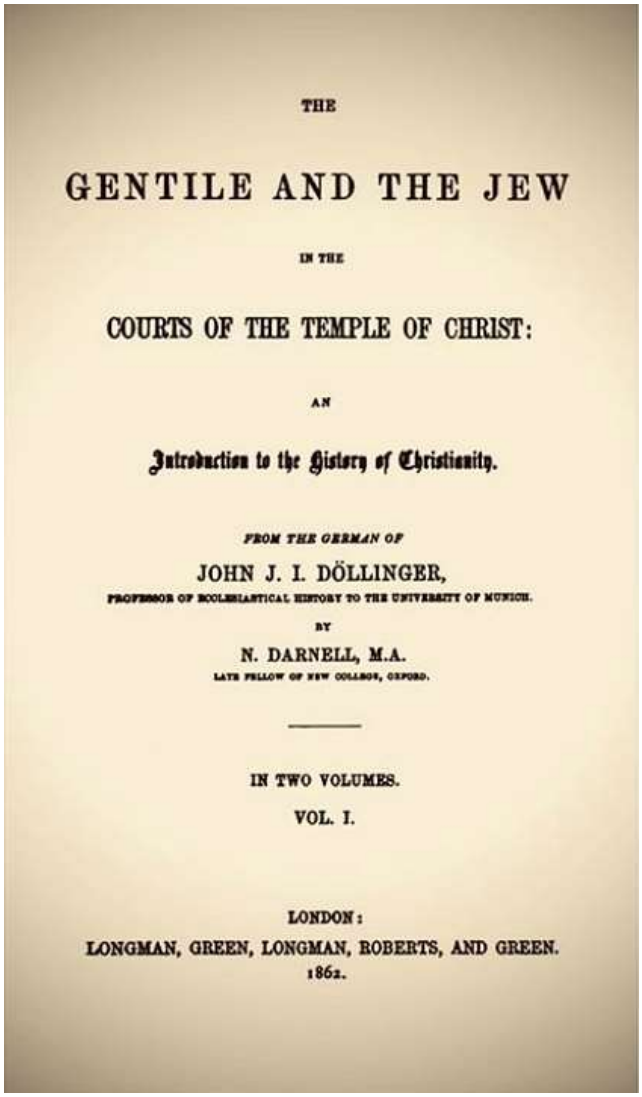

THE

GENTILE AND THE JEW

IN THE

COURTS OF THE TEMPLE OF CHRIST:

AN

Introduction to the History of Christianity.

FROM THE GERMAN OF

JOHN J. I. DÖLLINGER,

PROFESSOR OF ECCLESIASTICAL HISTORY TO THE UNIVERSITY OF MUNICH.

BY

N. DARNELL, M.A.

LATE FELLOW OF NEW COLLEGE, OXFORD.

IN TWO VOLUMES.

VOL. I.

LONDON:

LONGMAN, GREEN, LONGMAN, ROBERTS, AND GREEN.

1862.

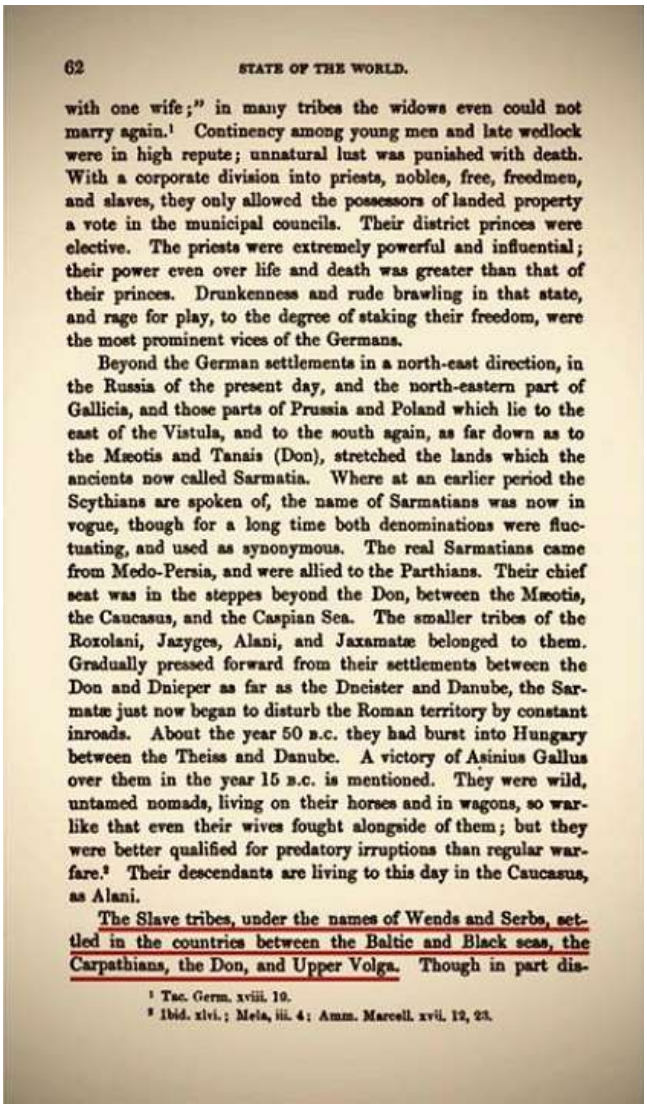

62 STATE OF THE WORLD.

with one wife;" in many tribes the widows even could not marry again.[1] Continency among young men and late wedlock were in high repute; unnatural lust was punished with death. With a corporate division into priests, nobles, free, freedmen, and slaves, they only allowed the possessors of landed property a vote in the municipal councils. Their district princes were elective. The priests were extremely powerful and influential; their power even over life and death was greater than that of their princes. Drunkenness and rude brawling in that state, and rage for play, to the degree of staking their freedom, were the most prominent vices of the Germans.

Beyond the German settlements in a north-east direction, in the Russia of the present day, and the north-eastern part of Gallicia, and those parts of Prussia and Poland which lie to the east of the Vistula, and to the south again, as far down as to the Mæotis and Tanais (Don), stretched the lands which the ancients now called Sarmatia. Where at an earlier period the Scythians are spoken of, the name of Sarmatians was now in vogue, though for a long time both denominations were fluctuating, and used as synonymous. The real Sarmatians came from Medo-Persia, and were allied to the Parthians. Their chief seat was in the steppes beyond the Don, between the Mæotis, the Caucasus, and the Caspian Sea. The smaller tribes of the Roxolani, Jazyges, Alani, and Jaxamatæ belonged to them. Gradually pressed forward from their settlements between the Don and Dnieper as far as the Dneister and Danube, the Sarmatæ just now began to disturb the Roman territory by constant inroads. About the year 50 B.C. they had burst into Hungary between the Theiss and Danube. A victory of Asinius Gallus over them in the year 15 B.C. is mentioned. They were wild, untamed nomads, living on their horses and in wagons, so warlike that even their wives fought alongside of them; but they were better qualified for predatory irruptions than regular warfare.[2] Their descendants are living to this day in the Caucasus, as Alani.

The Slave tribes, under the names of Wends and Serbs, settled in the countries between the Baltic and Black seas, the Carpathians, the Don, and Upper Volga. Though in part dis-

[1] Tac. Germ. xviii. 19.
[2] Ibid. xlvi.; Mela, iii. 4; Amm. Marcell. xvii. 12, 23.

Део текста који је у фокусу (страна 62):

„Словенска племена, под именима Венди и Серби, настањују земље између Балтичког и Црног мора, Карпата, Дона и горње Волге.“

(ориг. енг).

„The Slave tribes, under the names of Wends and Serbs, settled in the countries between the Baltic and Black seas, the Carpathians, the Don, and Upper Volga.“)

Извор (назив дела):

„The Gentile and the Jew in the Courts of the Temple of Christ: An Introduction to the History of Christianity“, Volume 1
Страна: 62
Аутор: Немац Johann Joseph Ignaz von Dollinger (1799-1890), историчар
Превод (са немачког на енглески језик): Енглез Nicholas Darnell (1817-1892)
Издавач: Longman, Green, Longman, Roberts, and Green
Место штампања: London (United Kingdom of Great Britain and Ireland: 1801-1922)
Година издања: 1862
Језик: енглески
Писмо: латиница

Карл Милер (Karl Otfried Müller) - Дорска раса

Карл Милер (Karl Otfried Müller) - Дорска раса , текст у фокусу (део предговора) стране 4,473,479

Извор и назив дела :
Наслов : The History and Antiquities of the Doric Race, Том 1
The History and Antiquities of the Doric Race, Karl Otfried Müller
Аутор : Karl Otfried Müller
Превео/ла Sir George Cornewall Lewis, Henry Tufnell
Издање 2
Издавач J. Murray, 1839

The history and antiquities of the Doric race
by Müller, Karl Otfried, 1797-1840; Lewis, George Cornewall, Sir, 1806-1863; Tufnell, Henry, 1805-1854; Müller, Karl Otfried, 1797-1840. Geschichten hellenischer Stämme und Städte

Published :1839

Geſchichten

Helleniſcher Stämme und Städte

von

Dr. Karl Otfried Müller.

Zweite, nach den Papieren des Verfaſſers berichtigte und vermehrte Ausgabe,

von

F. W. Schneidewin.

Zweiter Band.
Die Dorier, erſte Abtheilung.

Mit einer Karte des Peloponnes und der Karte von Hellas.

Breslau,
im Verlage bei Joſef Max und Komp.
1844.

tische Formen, die gemeinhin aeolisch genannt werden[1]), manches Arkadische[2]) und Thessalische[3]); und was vielleicht am meisten Aufschluß verheißt, mehrere Worte, die aus dem Griechischen verschwunden, sich noch im Latein erhalten haben[4]). Zum Dorischen Dialekt zeigt sich keine besondre Verwandtschaft; daher wir Herodots, auch sonst wenig unterstützte Annahme einer ursprünglichen Identität des Dorischen und Makednischen (Makedonischen) Volks auf sich beruhen lassen. Bei Andern heißt Makednos Sohn des Arkadischen Völkervaters Lykaon[5]), oder Makedon Bruder des Magnes, oder Sohn des Aeolos, wie Hesiod und Hellanikos angeben[6]): mannigfache Bemühungen, den halbgriechischen Volkstamm mit der übrigen Nation genealogisch zu verbinden.

4. So wie die Makedonier, so sind wohl auch die Thessaler Illyrier, welche eine griechische Bevölkerung unterworfen haben, nur daß hier die Zahl der Einwanderer geringer, die Masse und Cultur der Ureinwohner überwiegend war. So kam es, daß die Thessaler weit mehr zu Griechen wurden, als ihre nördlicheren Stammverwandten, daß namentlich die Sprache fast durchaus griechisch, und zwar vielleicht der altepischen ähnlicher war, als ein andrer Dialekt[7]). Aber was

---

[1]) Z. B. die Nominative ἵππονα u. s. w. die sonst Aeolisch-boeotisch, Dorisch, auch Thessalisch genannt werden. Sturz a. O. S. 28.

[2]) Z. B. ζίρυθρα für βάραθρα.

[3]) Z. B. ταγῶν ἀγά die Anführung des Tages, wie in Thessalien; ματτύα Lockerspeise, Thessalisch, Makedonisch und auch Spartanisch.

[4]) Z. B. Βίῤῥος, hirsutus, hirtus, γάρκαν (Gerte), virgum, ἴλιξ ilex. Auch der Mangel an Aspiration bildet einen Vergleichungspunkt.

[5]) Apollodor 3, 8, 1.

[6]) Bei Constant. Porph. de themat. 2, 2. S. 1453. Sturz Hell. S. 79. Die Stelle des Hesiod ist wohl aus den Eöen, und kein Grund vorhanden, sie für falsch zu halten. Man muß im zweiten Verse υἱὸν δύω Μάγνητα Μάκεδνόν θ' ἱππιοχάρμην lesen.

[7]) (Ich beziehe mich hierbei namentlich auf die Genitivendung der

dem von Nord nach Süd ſtreichenden Pindos bildet. Der weſtliche Theil dieſer Kette trennt die letzten Griechenſtämme von der großen Illyriſchen Nation, die rückwärts bis an die Kelten in Süddeutſchland reichte. Jeder Aufſchluß über den Zuſammenhang, die Eigenthümlichkeit und den Sprachſtamm dieſes Volkes wird überaus willkommen ſein, und die Dialekte der Albaneſen, beſonders in den Gebirgen, wo ſich das Urſprüngliche unvermiſchter erhalten, werden zur Forſchung Stoff geben [1]). Bis zur Ausmittlung des nähern Verhältniſſes ſind ſie für uns nur nördliche Gränze des Griechenvolks, von dem ſie an Sprache und Sitte nationell verſchieden waren.

3. Makedonien hatte mit den Illyriſchen Stämmen einen Theil der Sprache und die Tracht der Chlamys ſowohl als des Haares gemein [2]), woraus ganz deutlich erhellet, daß

---

[1]) S. beſonders Pouqueville's Verzeichniß albaneſiſcher Worte. Vgl. Thunmanns Geſch. der Europ. Völker S. 250.

[2]) (Strabon 7, 327, a. ſagt: daß Manche alles Land bis Korkyra — nämlich von Makedonien, und zwar zunächſt vom oberen aus — Makedonien nennen, und führt als Grund an, daß die Einwohner dieſes Landes Haartracht, Dialekt, Chlamys und Anderes der Art ungefähr wie die Makedonier haben. Was für Stämme wohnten nun in der angegebnen Gegend, an der andern Seite des großen Gebirgs, das Makedonien z. B. begränzt, bis ans Meer? Taulantier, Parthiner, Bullionen, Encheleer, (Mannert 7, S. 387 ff.) jenſeits der Akrokeraunien die Chaoner und Theſproter. Nur die letztern — die bei weitem den kleinſten Strich des Landes bewohnten — waren Ἠπειρωτικὰ ἔθνη; alle jene Illyrier (Str. 7, 326). Aber auch die Chaoner waren ſchon zu Thukyd. Zeit βάρβαροι, ſie redeten nicht Griechiſch, und da zwiſchen Griechen und Illyriern kein Volksſtamm in der Mitte lag, ſo mußte ihre Sprache durch Illyriſche Einmiſchung corrumpirt ſein; daher auch Skylax mit Andern die Hellenen erſt von Ambrakia beginnen läßt. Was Strabon Ἠπειρωτικὰ ἔθνη nennt, waren zum Theil Illyriſche Stämme, wie z. B. die Atintanen nach dem Zeugniß des frühern Skylax. Jener Landſtrich war alſo Illyriſch, und ſeine Illyriſchen Einwohner hatten mit den Makedoniern alle jene Dinge gemein — ich denke, kein geringer Beweis gleicher Nationalität. P.)

die Makedonier zur Illyrischen Nation gehörten [1]). Indessen ist kein Zweifel, daß Griechen hier Ureinwohner waren [2]). Die Ebene von Emathien, der schönste Theil des Landes, waren Siz der Pelasger [3]), die nach Herodot auch Kreston oberhalb Chalkidike inne hatten, wohin sie aus Thessaliotis gekommen waren [4]). Daher war die Makedonische Sprache voll griechischer Stammwörter. Und daß diese nicht etwa durch die hellenische oder hellenisirende Königsdynastie hineingekommen sind: geht daraus hervor, daß viele derselben Bezeichnungen der einfachsten Begriffe waren, die keine Sprache von einer fremden entlehnt, und daraus, daß diese Worte nicht in ihrer griechischen Form, sondern nach einem innerlichen Organismus umgebildet erscheinen [5]). Man findet im Makedonischen gramma-

---

[1]) Illyrische Worte bei den Makedoniern: *ανιδάω* Eltern in Maked. *δευάδαι* illyrisch. *δρίμας* Brodt Maked. *δρίμακες* bei den Athamanen. Band I. S. 224. vgl. Hesych. *βαρίμα*. S. die fleißige Sammlung bei Sturz de dial. Macedonica.

[2]) (Ich bemerke hier ein für alle Mal, daß ich mit dem Namen Ureinwohner Völker bezeichne, die zuerst uns in einem Lande begegnen, vor denen wir von andern Einwohnern nicht hören. E.)

[3]) Justin 7, 1. vgl. Aesch. Pers. 861. (Justin spricht fälschlich vom eigentlichen Emathien am untern Axios um Edessa (die Lage dieser Landschaft bezeichnet schon Il. 14, 226 ziemlich genau), einem Theile Pierien's im weitern Sinn (Mannert 7, S. 424. 493), und seine Aussage, daß das Volk hier Pelasgisch, vereint sich trefflich mit der Angabe des Aeschylos (der doch wahrhaftig seinen Pelasgerkönig nicht absichtlich Unwahrheit reden lassen wird), daß Pelasger am Axios (dem unteren nämlich) saßen. P.)

[4]) Herod. 1, 57. S. zur Stelle Bd. 1. S. 444.

[5]) Vgl. z. B. *δαίνυμι* tödten, *δάνος* Tod mit *θανεῖν*, *θάνατος*; *δέδια* (*δείδιμι* Homer) mit *δείλη*, *δέρκομαι* für *σέρκομαι*, worin *σ* eben so seine Aspiration verliert wie *φ* in *κεφαλή* (Haubt) *δέρκομαι* für *ὄρφνη* (Braut), *βλέμμυος*, *βορέτης*, *βαλαμφής* u. a. Auch fällt öfter der Spiritus asper weg. *ἐνδρομεῖν* oder *ἐνδρομεῖν* Hendreich (Polyb.) mit Verwechslung von o und ω.

Die Dorier.

Vier Bücher.

Von

Karl Otfried Müller.

Zweite, nach den Papieren des Verfaſſers berichtigte und vermehrte Ausgabe,

von

F. W. Schneidewin.

Erſte Abtheilung.

Erſtes und zweites Buch.

Mit einer Karte des Peloponnes und der Karte von Hellas.

Breslau,
im Verlage bei Joſef Max und Komp.
1844.

THE

HISTORY AND ANTIQUITIES

OF THE

DORIC RACE,

BY

C. O. MÜLLER,

PROFESSOR IN THE UNIVERSITY OF GÖTTINGEN.

TRANSLATED FROM THE GERMAN

BY

HENRY TUFNELL, ESQ.

AND

GEORGE CORNEWALL LEWIS, ESQ., A.M.

STUDENT OF CHRIST CHURCH.

SECOND EDITION, REVISED.

VOL. I.

LONDON:
JOHN MURRAY, ALBEMARLE STREET.

MDCCCXXXIX.

peculiarities were probably easy to be recognised in the time of Thucydides, and hence this national name occurs more frequently than those of the separate provinces. For this reason great importance should be attached to the circumstance that the ancients never refer the Macedonians themselves to the Pæonian race; and it should perhaps be considered as decisive. On the other hand, with aboriginal races having a large territory and numerous connexions, such a separation hardly warrants this inference, since otherwise the Macedonians, whom both Herodotus and Thucydides mention *together with* Thracians and Illyrians,[b] could not have belonged to either of those two tribes, and therefore to no great national division of the human race. It is, however, plain that the ancients frequently used the national name in a limited sense, merely for the chief mass of the people, and did not apply it to particular *portions of it* which had acquired a character different from that of the rest of their nation,[c] without by this meaning to express a diversity of origin. We have therefore now only to ascertain whether the Macedonians were of *Thracian* or *Illyrian* descent.

24. We shall gain one step towards a conclusion by inquiring in what region were the original settlements of the Macedonians; a question which should carefully be distinguished from the former investigation as to the first station of the Temenidæ. Now in pursuing this inquiry, we soon perceive that even of Macedonia Proper, from which Bottiæa, Pieria, and Eordæa were conquered, a large part was not always in the possession of the Macedonians. Homer, for example, places Emathia, not Macedonia, between Pieria and Chalcidice.[d] Several writers state in general that Ma-

[b] E.g. Thuc. IV. 124.

[c] E.g. Thucydides II. 96. mentions Thracians between mounts Hæmus and Rhodope, Getæ and mountain Thracians together, as if the Getæ were not Thracians. Instances of this use are very common; e.g. the common case of Ionians and Athenians.

[d] Il. XIV. 226. And hence in the Hymn to the Pythian Apollo, v. 33. (according to Matthiä's and Ilgen's conjecture), although Emathia does not suit very well there, and the preceding word (neither Ἀσίαν nor Ἀρχὴν is in its place) remains uncertain. The Roman poets, as is well known, use the name in a very wide sense, Heyne ad Virg. Georg. I. 492.

ancient dress of state among the Macedonians, and worn by their kings;[1] and it was likewise the dress of the Ætolians[2] and Molossians.[3] But the most remarkable circumstance is, that the same cap which is borne by the riders on the tetradrachms of the first Alexander also adorns the head of the Illyrian king Gentius.[4] Lastly, the similarity of dialect is a decisive proof. Now that all these things should have been introduced by the Macedonian kings seems highly improbable, when it is remembered that their rule did not even extend over the whole of this tract, that it was also often interrupted, and in general not of a nature to alter the character, language, and costume of the natives.[5]

From these facts it may, I think, be safely inferred that the Macedonians, viz., the people originally and properly so called, belonged to the ILLYRIAN race.

On the mixture of the Macedonians with other, particularly Greek, races.

29. It is, however, certain, notwithstanding the result which has been established, that the Macedonians in their advance from the highlands dislodged, and partly incorporated other, and particularly Grecian, tribes.

The first to fall in their hands was the ancient Emathia, near Edessa, and downwards to the sea, which Herodotus

[1] Plutarch Amat. 16. Pyrrh. 11. Herodian. IV. 8. 5. Dio Chrysostom. Or. 72. p. 628. ed. Reisk. Pollux X. 142. Valer. Max. V. 1. ext. 4. Antipater Thessal. apud Brunck. n. 10. Suidas in Καυσία. Compare Valckenaer ad Adoniaz. p. 343.

[2] Polyb. IV. 4. 5.

[3] Heracl. Pont. 17.

[4] Eckhel Doct. Num. I. 2. pp. 83. 155. 158. A clear notion of the cassis may be obtained from the representations of Macedonian coins in Pellerin Recueil de M. de Rois Pl. 1. n. 1. of Ætolian in Combe Nomi Mus. Britann. Pl. 5. 24. 25. and of Illyrian in Eckhel Num. Vet. Anecd. (1775.) Pl. I. tab. 6. 22. 23.

[5] Philip, the son of Amyntas, first conquered the country as far as the lake Lychnitis, Diod. XVI. 8. The Taulantians in the time of Alexander had their own king, Arrian I. 5. The Illyrian king Argon ruled (about 240 B.C.) as far as Epirus, and the Atintanes were his subjects, Appian Illyr. 7. 8. When the Romans first went to Illyria they were joined by the Parthini and Atintanes, Polyb. II. 11. Atintania was first conquered by Philip the son of Demetrius, Schweighæuser ad Polyb. II. 5. p. 356. In the peace he only lost Lychnidus (with Dassaretis, Polyb. V. 108.) and Parthus (i. e. the Parthini), Polyb. XVIII. 30. 12. Liv. XXXIII. 34. The only countries which even Perseus possessed beyond the mountains were Atintania and Tymphæa, Liv. XLV. 30. See also Palmer Græc. Ant. I. 14. p. 78.

Doric dialect: hence we do not give much credit to the otherwise unsupported assertion of Herodotus, of an original identity of the Doric and Macednian (Macedonian) nations. In other authors Macednus is called the son of Lycaon, from whom the Arcadians were said to be descended;[m] or Macedon is the brother of Magnes, or a son of Æolus, according to Hesiod and Hellanicus,[n] which are merely various attempts to form a genealogical connexion between this semi-barbarian race, and the rest of the Greek nation.[o]

4. The THESSALIANS, as well as the Macedonians, were, as it appears, an Illyrian race, who subdued a native Greek population; but in this case the body of the interlopers was smaller, while the numbers and civilization of the aboriginal inhabitants were considerable. Hence the Thessalians resembled the Greeks more than any of the northern races with which they were connected: hence their language in particular was almost purely Grecian, and indeed bore perhaps a greater affinity to the language of the ancient epic poets than any other dialect.[p] But the chief peculiarities of this nation with which we are acquainted were not of a Grecian character. Of this their national dress,[q] which consisted in part of the flat and broad-brimmed hat (*καυσία*) and the chlamys (which last was common to both nations, but was unknown to the Greeks of Homer's time, and indeed

[m] Apollodorus, III. 8, 1.

[n] Ap. Constant. Porph. de Themat. II. 2, p. 1453. Sturz Hellan. Fragm. p. 79. The passage of Hesiod is probably from the Ἠοῖαι, and there is no reason for supposing it spurious. The second verse should be read, τὸν δὲ Μάγνητα Μακεδόνα θ' ἱππιοχάρμην.

[o] Concerning the Macedonians, see Appendix I.

[p] I allude here particularly to the ending of the genitive case of the second declension in ao, which the grammarians quote as Thessalian.

[q] See Appendix I. § 28. The ancient Macedonian coins re-

Цитат из предговора :

срб. :

"У ношењу плашта (ношњи) и фризура такође у дијалекту, Македонци су имали велику сличност са Илирима; одакле је евидентирано да су Македонци припадали Илирском народу што може пробудити сумње да су Грци били од искона (староседеоци)
Становници (страна 3) овог округа. равнице Ематхиа у најлепшем округу у земљи су настанили Пеласти који према Херодоту такође поседују Крестон изнад Халкидике, одакле су дошли из Тесалије.
Одатле је Македонски језик пун радикалних грчких речи и да оне нису биле уведене од стране краљевске породице (која је била Хеленског порекла или је усвојила такво понашање) је евидентирано из чињеница. Многи знаци најједноставније идеје (које ниједан језик не позамљује од другог) су исти, као и околности да се ове речи не појављују у њиховом грчком облику, али су модификоване у складу са матерњим дијалектом. У Македновском језику наступају граматичке реформе које се називају Аеолик,заједно са многим Аркадиан дијалектима (предпостављам да је реч о језику) и Тхессалиан (опет предпостављам да је реч о језику) речи (које одлучују), неколико речи, иако се не могу наци у грчком, су сачуване у латинском.
Нема изгледа да се подудара (нема сродност) са Дорским дијалектом, стога не дајемо пуно значење иначе не подржава тврдње Херодота, оригиналног дијалекта Дораца и Македонаца. Код других аутора Макединус је називан сином Лакиона од кога су настали Аркадиани
(Аркадејци - Арцадианс) или Македон брат од Магнеса, или син Аеолуса (према Хесиоду и Хеланикусу). Ово су само слични покушаји да се формирају генетске везе између Илира и остатка грчког народа
Тесалианци, као и Македонци, су, како се чини, Илирска раса, која је покорила Грке. Али у овом случају број уљеза је био далеко мањи од броја староседеоца. Одатле су Тесалианци личили на Грке више него било која друга од Северних раса са којима су били повезани. Одатле њихов језик (који је искључиво био грчки) заиста израђа сличност према језику древних епских песника него било који други дијалект.Главна особеност овог народа са којима смо упознати, нису били грчког карактера што се види у њиховој народној ношњи која се састојала у делу неовичних капа,шешира (који оба народа имају, али су потпуно непознати Грцима у доба Хомера али и дуго после тога.Усвојена униформа коњичког реда у Атини је довољан пример.
Тесалианци су били без сумње први који су увели употребу коњице у Грчкој. Више важне разлике се примећују у њиховом карактеру и стањима њихове интелигенције. Укус уметности приказаних у богатој кући Скопадеа доказују ништа више него да је то био распоред целог народа него и постојање истог квалитета код Аркхелаус-а и њихова учесталост у Македонији. Ово је довољно да се разликују од расе Грка која није била висока и природно обдарена. Стога изведене предпоставке да је овај народ, који је кратко време пре Хераклидеа мигрирао из Теспротие, у заиста територије Епира у равницу Пенеус-а је пореклом из Илирије. Са друге стране заиста видимо заједничке или сличности у обичајима код Тхессалианаца и Дорианаца. Тако, на пример, љубав према ратништву и мушкој снази (необична је код Доринаца) је такође уобичајена код Илира, а иста наклоност је била и у Спарти као и Атини. Женама такође, и међу Доријцима, су се обраћали називом даме (δέσποιναι), назив неуобичајен у Грчкој, као и на просторима у којима су боравиле. Велика слобода коју су жене имале је ипак уобичајена код Илира, која у овом случају више подсећа на северне народе. И након свега, ове миграције са севера су имале велике последице ширења међу Грцима, у њиховом понашању и институцијама које су биле непознате њиховим предацима које су представљене кроз певање и писање Хомера."

Град Сербија око 950. године на простору данашње Грчке

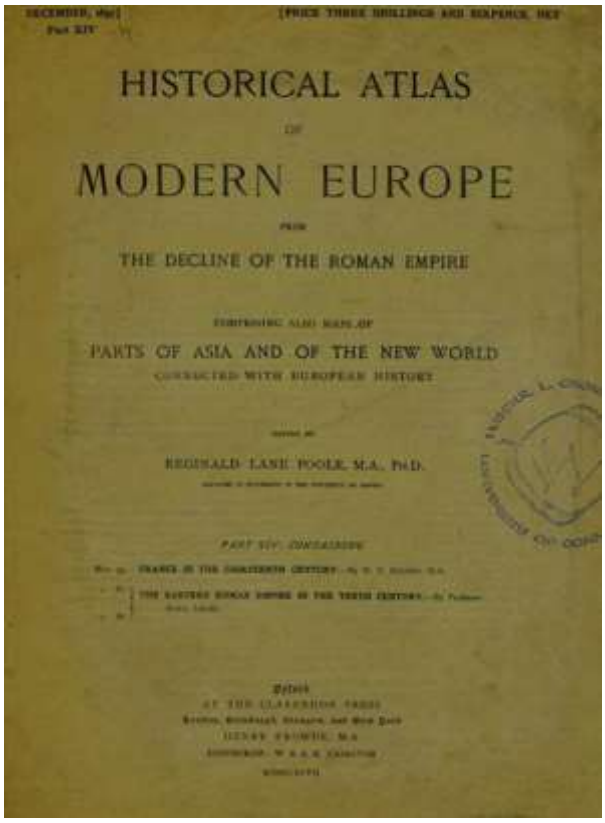

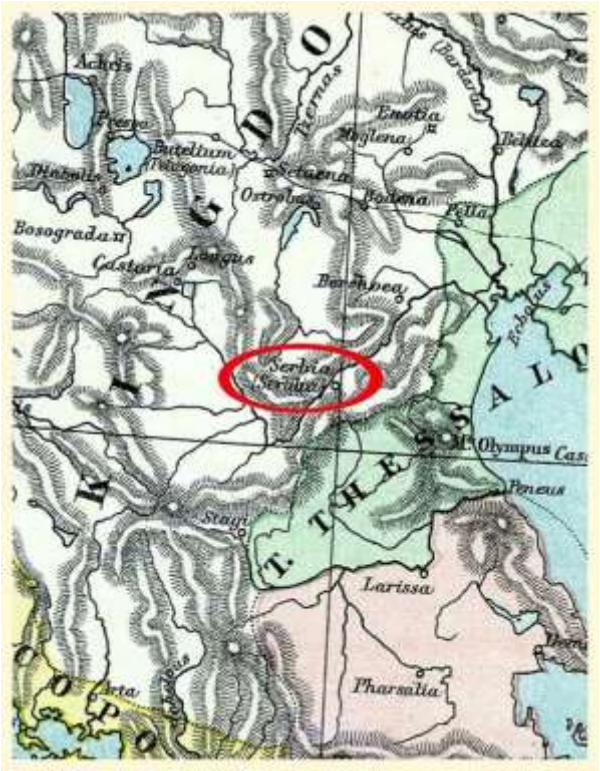

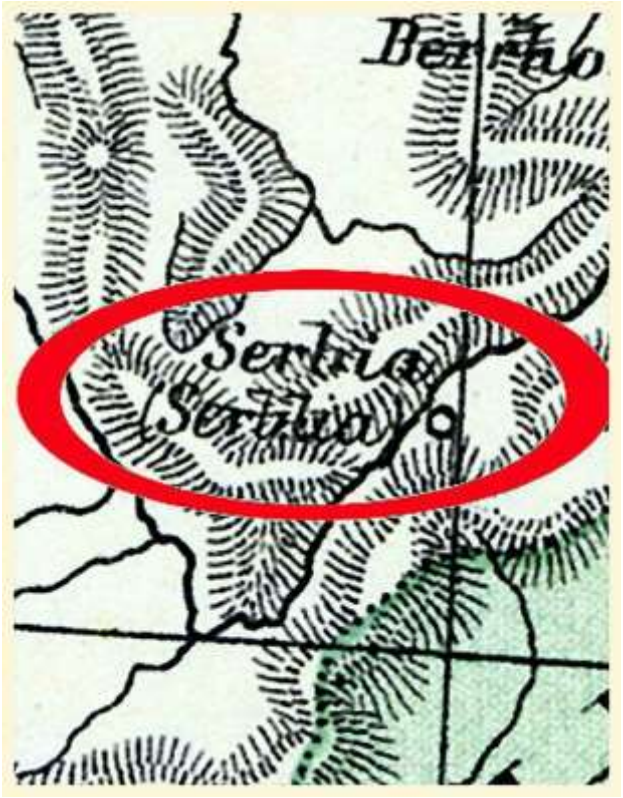

Опис: Град Сербија око 950. године на простору савремене Грчке

Назив мапе:
The Eastern Roman Empire c.950 A.D.

Извор: „Historical atlas of modern Europe from the decline of the Roman empire : comprising also maps of parts of Asia and of the New world connected with European history“ (Part XIV)

Аутор: John Bagnell Bury[1] (1861-1927)
Уредник: Reginald Lane Poole[2] (1857-1939)
Издавач: Clarendon Press
Место штампања: Oxford (United Kingdom of Great Britain and Ireland: 1801-1922)
Година издања: 1897
Број за месец: децембар
Језик: енглески
Писмо: латиница

Референце :

[1] Ирски историчар и лингвиста (експерт за старогрчки и латински језик).

[2] Енглески историчар.

Regnum Servilie, quod eat Bosna (Сербска краљевина која је Босна)

Regnum Servilie, quod eat Bosna (Сербска краљевина која је Босна)

Када се 21. јуна 1188. године, Италијан Паулино-Паоло Сколари[1] (1130-1191), тј. папа Клеменс III [2] (владао: 1187-1191) обраћа писмом Тибунио Микелију [3] (период: 1153-1188), надбискупу Дубровника [4], он (папа) говорећи о Бановини Босни [5] (1154-1377) у време владавине Кулина (1163-1204), бана Босне (владао: 1180-1204) исту овако дефинише.

Део текста који је у фокусу (серб.):
(страна 148)

„Сербска краљевина која је Босна".

Оригинални текст (лат.):
(страна 148)

„regnum Servilie, quod eat Bosna".

CODEX DIPLOMATICUS

REGNI CROATIAE, DALMATIAE ET SLAVONIAE.

DIPLOMATIČKI SBORNIK

KRALJEVINE HRVATSKE S DALMACIJOM i SLAVONIJOM

IZDAJE

IVAN KUKULJEVIĆ SAKCINSKI.

DIO II.

OD GODINE 1102—1200.

(TROŠKOM DRUŠTVA ZA JUGOSLAVENSKU POVJEST I STARINE).

U ZAGREBU 1875.

TISKOM DRAGUTINA ALBRECHTA.

nostris expensis, antequam ad supradictum officium episcopatus adscendissemus, que sic distribuuntur: Ab uno capite versus Zacarinum, et maceria vetere prope locum Deregna, ab alio latere mare, usque ad riuum de Zaulo, et a dicto riuo usque Burguldum, et insuper dictum Burguldum et Polize cum omnibus pertinentiis suis. Has autem suprascriptas duas vineas nostras cum suprascriptis terris, et cum omnibus earum habentiis et pertinentiis ac adiacentiis, et cum vigore et robore de omnibus cartulis nouis et veteribus, ad suprascriptas vineas et terras pertinentes, atque cum virtute et potestate quam inde habemus, in vestram vestrorumque successorum damus et transactamus potestatem habendi, tenendi, dominandi, cultandi, meliorandi, in perpetuum possidendi, vel quidquid inde vobis placuerit faciendi, nullo vobis homine contradicente. Amodo igitur in antea semper inde securi et quieti permanecatis, ita, ut nullis diebus, nullisque temporibus vos inde amplius requirere valeamus. Quod si ullo unquam tempore contra hanc offercionis et transactionis cartulam per aliquod vos ingenium ire temptauerimus, componere promittimus cum nostris successoribus vobis et vestris successoribus auri libras quinque, et hec offercionis et transactionis cartula maneat in sua firmitate.

Ego Johannes veglensis episcopus, manu mea scripsi.

S(ignum) Johannis primicerii veglensis ecclesie, nesciente scribere, pro se rogauit scribere.

Ego Paternianus de Putheo, subdiaconus testis subscripsi.

Ego Johannes Vilionis testis subscripsi.

Ego Dominicus Arduinus presbiter plebanus sancti Johannis euangeliste, testis subscripsi.

Ego Johannes presbiter manu mea scripsi.

Ego Marcus Paulinus diaconus ac notarius compleui et roboraui.

Ego Nicolaus presbiter sancti Canciani et notarius ut vidi in matre, testis sum in filia.

Ego . . . . . .

Illyricum sacrum. T. V. str. 641.

CXCVI. 1188. 21. lipnja. U Lateranu.

Kliment III. papa, pošilja Tribunu nadbiskupu dubrovačkomu plašć nadbiskupski, i potvrdjuje stara prava dubrovačke crkve.

Clemens episcopus seruus seruorum dei, venerabili fratri Tribuno ragusino archiepiscopo, eiusque successoribus canonice substituendis in perpetuum. In eminenti apostolice sedis specula disponente domino, licet immeriti constituti, fratres nostros archiepiscopos et episcopos, tam vicinos quam longe positos, fraterna debemus charitate diligere, et ecclesias eorum gubernationi comtnissas, apostolice sedis priuilegio communire. Ea propter venerabilis in Cbristo frater Tribune archiepiscope, tuis iustis postulationibus clementer annuimus, et ecclesiam ragusinam, cui auctore deo preesse dinosceris, ad exemplar predecessorum nostrorum felicis recordationis Innocentii, Anastasii, Adriani, Alexandri et Urbani romanorum pontificum, sub beati Petri et nostra protectione suscipimus, et presentis scripti priuilegio communimus. Statuentes, ut quascumque possessiones, que-

cumque bona eadem ecclesia in presentiarum iuste et canonice possidet, aut in futurum concessione pontificum, largitione regum vel principum, oblatione fidelium, seu aliis iustis modis prestante domino poterit adipisci, firma tibi tuisque successoribus, et illibata permaneant, in quibus hec propriis duximus exprimenda vocabulis: locum ipsum in qua prefata ecclesia sita est, cum omnibus pertinentiis suis; omnes parochias ad ius commisse tibi ecclesie, pertinentes, scilicet regnum Zachulmie, regnum Seruilie, quod est Bosna, ac regnum Tribunie, ciuitatemque catarinensem seu Rose, buduanensem, antiuarensem, licianensem, scodrinensem, driuastinensem et polatensem, cum abbatiis, ecclesiis et parochiis suis. Confirmamus etiam vobis omnes possessiones, et quecumque bona in ecclesiis, decimis, vallibus, collonis, prediis, agris, nemoribus, montibus, collibus, aquis, pratis, aut quibuslibet aliis rebus diocesane, vel proprietarie dispositionis titulo predicta ragusina ecclesia iuste et canonice possidet. Pallei quoque usum pontificalis videlicet officii plenitudinem, humilitatis et iustitie signum, ad missarum solempnia celebranda, sicut antecessoribus tuis concessum fuisse dinoscitur, et in festiuitate beati Blasii, et in precipuis festiuitatibus ecclesie tue, tibi tuisque successoribus auctoritate apostolica confirmamus. Quo his diebus tantum, adiuncto festo beati Blasii, et precipuis festiuitatibus ecclesie tue, fraternitas tua uti meminerit, quibus antecessoribus tuis ab apostolica sede constat indultum. Sane successores tuos a nobis, nostrisque successoribus consecrationis gratiam in perpetuum decernimus recepturos. Prohibemus insuper ne interdictos, vel excommunicatos tuos ad diuinum officium, aut communionem ecclesiasticam, quisquam recipere sine congrua satisfactione presumat, nisi forte periculum mortis immineat, ut dum presentiam tuam habere nequiuerit, per alium, secundum formam ecclesie, satisfactione premissa oporteat ligatum absolui. Ad hec libertates et immunitates a regibus, principibus et ab aliis personis tam ecclesiasticis quam mundanis ecclesie tue concessas, et antiquas et rationabiles consuetudines hactenus obseruatas, integras et inlibatas, presenti decreto manere sancimus. Decernimus ergo, ut nulli omnino hominum fas sit prefatam ecclesiam temere perturbare, aut eius possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integre conseruentur, eorum pro quorum gubernatione ac substentatione concessa sunt, usibus omnibus profutura, salua sedis apostolice auctoritate. Si qua igitur in futurum ecclesiastica, secularisue persona hanc nostre constitutionis paginam sciens, contra eam temere venire temptauerit, secundo, tertiove commonita, nisi reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se diuino iudicio existere de perpetrata iniquitate, cognoscat, et a sacratissimo corpore, ac sanguine dei et domini redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine diuine ultioni subiaceat. Cunctis autem eidem loco sua iura seruantibus sit pax domini nostri Jesu Christi. Quatenus et hic fructum bone actionis percipiant, et apud districtum iudicem premia eterne pacis inueniant. Amen. Amen. Amen.

Sigillum cereum, cum inscriptione: SS. Petrus. Paulus. Clemens Papa III. Doce me domine facere voluntatem tuam.

Ego Clemens catholice ecclesie episcopus subscripsi.
Ego Joannes presbiter cardinalis tituli sancti Marci, subscripsi.
Ego Laborans presb. Card. s. Marie trans Tyberim, tituli Calixti subscripsi.
Ego Pandolfus " " basilice duodecim apostolorum subscripsi.
Ego Melior " " sanctorum Joannis et Pauli tituli Pamachii subscripsi.

Ego Radus tituli s. Praxedis presb. Card. subscripsi.
Ego Petrus tituli s. Clementis „ „ „
Ego Bobo tituli sancte Anastasie „ „ „
Ego Petrus presb. Card. tituli s. Petri ad vincula subscripsi.
Ego Jordanus „ „ sancte Pudentie, tituli Pastoris subscripsi.
Ego Jacobus diaconus cardinalis s. Marie in Cosmedin subscripsi.
Ego Bracianus sanctorum Cosme, et Damiani diac. Card. „
Ego Octauianus sanctorum Sergii et Bachi „ „ „
Ego Gregorius sancte Marie in portica „ „ „
Ego Joannes Felix s. Eustachii diac. Card. iuxta templum Agrippe subscripsi.
Ego Joannes s. Theodori diac. Card. subscripsi.
Ego Bernardus s. Marie noue diac. Card. subscripsi.
Ego Gregorius s. Marie in Aquiro diac. Card. subscripsi.

Datum Laterani per manus Moysis sancte romane ecclesie subdiaconi vicem agentis cancellarii, undecimo kal. Julii, indictione sexta. Incarnationis dominice anno millesimo centesimo octuagesimo octauo. Pontificatus vero domini Clementis pape tertii anno primo.

Ego Petrus de Bonuicino presbiter et notarius, ducalisque aule cancellarius, hoc exemplum exemplaui de mandato domini Jacobi Teupuli, dei gratia inclyti Venetiarum ducis, sumptum ex autentico dicti domini Clementis pape tertii, eius sigillo sigillato, non viciato, non cancellato, currente anno domini millesimo ducentesimo trigesimo septimo, mense septembris, indictione undecima, Riuoalti, in quo nihil scienter addens, vel minuens quod sententiam mutet, scripsi, compleui, et roboraui.

Iz rukopisa Liber Pactorum T. IV. str. 102. U arkivu mletačkom Dei Frari, i Liber Pact. T. IV. str. 25. u bečkom dvorskom arkivu. — Bullarium Ragusinum str. 31.

CXCVII. 1188. 8. listopada. U Rovinju.

Rovinjani ponavljaju mir s Dubrovčani.

Nos hominibus de Rubinio facimus rescriptum de renonatione pacis, quod fuit inter nos et hominibus Ragusii. Ego Bertaldus gastaldio filius Sipon, et Johannes filius domini Scandole, et Johannes de Antonino, et Pensu filius Dominicus Canalero, Dominicus Galiopo, Talliauento filius Johannis Sigilfredo, Cesarius filius Vitalo. Isti omnes iurauerunt firmam pacem in perpetuum cum hominibus Ragusii. Anno domini millesimo centesimo octogessimo octauo, indictione sexta, octaua die intrante mense octubris, firmatum est hoc capitulare. — Ego diaconus Marinus, et communis notarius Ragusii exemplaui, precurrente anno domini M. C. nonagessimo, mensis februarii, die sancti Blasii.

S vana: Capitulum H...arum de Ystria.

Pisano na maleno j pergameni. Čuva se pod br. 959 Raguza. U bečkom dvorskom arkivu. gl. Ljubić listine I. str. 14.

Извор (назив дела):

„Codex Diplomaticus Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae.
Diplomatički Sbornik Kraljevine Hrvatske s Dalmacijom i Slavonijom, Dio II. od godine 1103-1200“
Страна књиге: 147-149
Аутор: Ivan Kukuljević Sakcinski (1816-1889), аустријски племић, а хрватски историчар и археолог
Издавач: Družtvo za jugoslavensku povjest i starine
Година издања: 1875
Штампао: Немац (Саксонац) Karl Albrecht (1824-1887), који касније узима сербско име Драгутин (лат. Dragutin)
Место штампања: Zagreb (Österreichisch-Ungarische Monarchie: 1867-1918)
Писмо: латиница

Референце :

1] Ит. Paulino-Paolo Scolari.
[2] Лат. Clemens III.
[3] Ит. Tribunio Micheli.
[4] Лат. Ragusium или Ragusa.
[5] Лат. Banatus Bosniensis (Bosnæ Banatum).

Аутор: Крсто Крцун Драговић
Уредио: Стефан СРБСКИ

ЗАБРАЊЕНА ИСТОРИЈА-ДОКУМЕНТОВАНО!

или разуверавање "неверних Тома" (девети део)

Сербска Кашубија у Поморју (Померанији) током 16. Века

Назив атласа: „Theatrum Orbis Terrarum: opus nunc demud ab ipso auctore recognitum, multiquie locis castigatum, & quamplurimis nouis tabulis atque commetarijs actum“
Едиција: Antuerpiæ auctoris aere & cura impressum, absolutumque apud Christophorum Plantinum

Аутори : Abraham Ortelius[1] (1527-1598) & Humphrey Llwyd/Lhuyd[2] (1527-1568)
Место штампања: Antverpia/Antwerpen (Reino de España: 1515-)
Издавач : Christophe Plantin[3] (1520-1589)
Година издања : 1579
Језик : латински
Писмо : латиница
Локација (место чувања) атласа: Biblioteca Nacional de España (Madrid, Reino de España: 1515-)

[1] Хол. Abraham Ortels (Abraham Hortels). Фламански (читај: холандски) картограф и географ.
[2] Велшки картограф.
[3] Хол. Christoffel Plantijn. Француски сликар и издавач.

Опис : Сербска Кашубија [1] у Поморју [2]
Назив мапе : Germania

Извор (назив атласа): „Theatrum Orbis Terrarum: opus nunc demud ab ipso auctore recognitum, multiquie locis castigatum, & quamplurimis nouis tabulis atque commetarijs actum“
Аутори : Abraham Ortelius[3] (1527-1598) & Humphrey Llwyd/Lhuyd[4] (1527-1568)
Година издања : 1579
Локација (место чувања) атласа: Biblioteca Nacional de España (Madrid, Reino de España: 1515-)
*

[1] Лат. Cassubia (Cassubiæ), кашуб. Kaszëbi, пољ. Kaszubi, или нем. Kaschuben.
[2] Лат. Pomerania (Pomeraniæ), или нем. Pommern.
[3] Хол. Abraham Ortels (Abraham Hortels). Фламански (читај: холандски) картограф и географ.
[4] Велшки картограф.
[5] Хол. Christoffel Plantijn. Француски сликар и издавач.

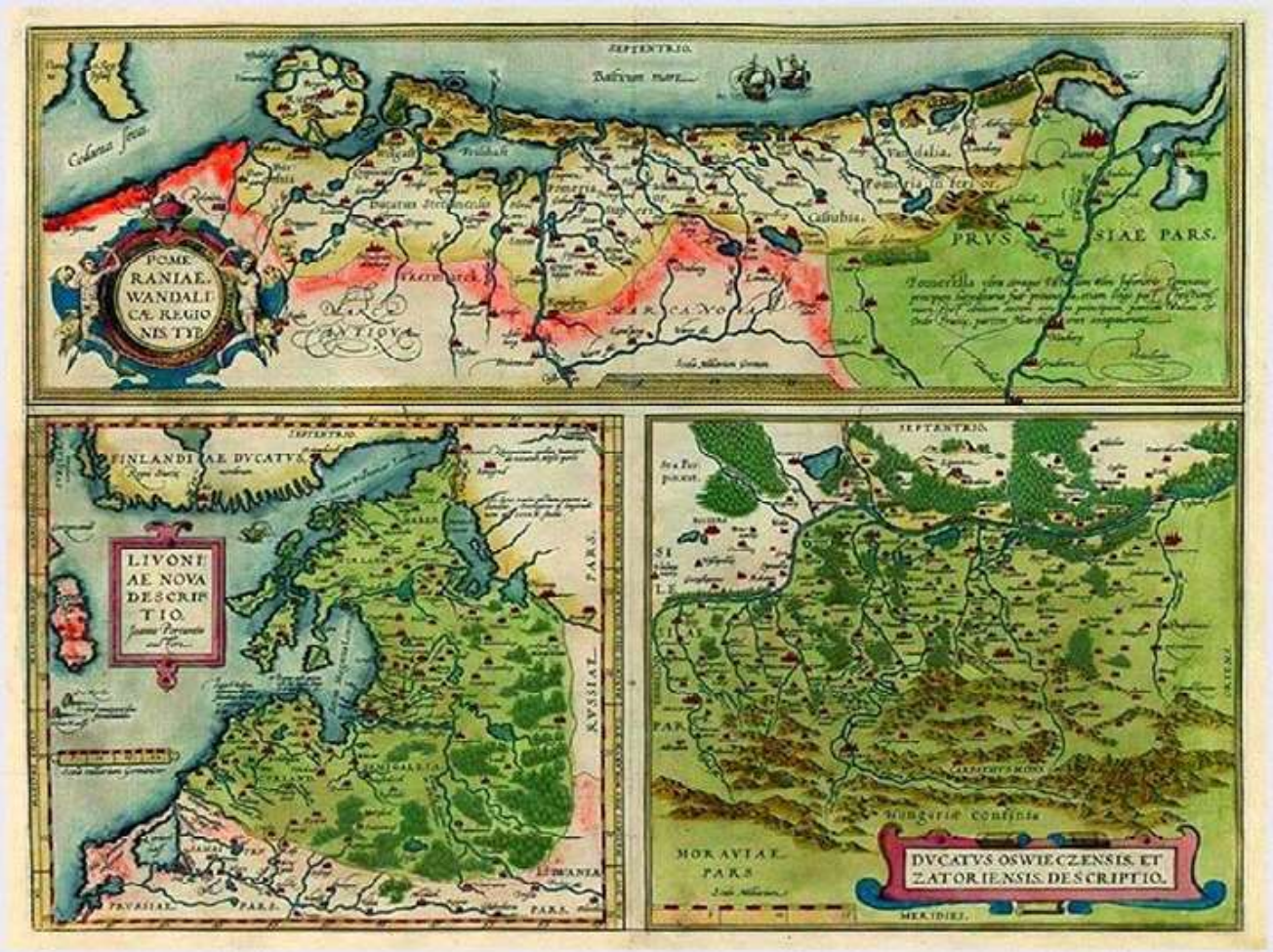

Опис : Сербска Кашубија [1] у Поморју [2]
Назив мапе: Назив мапе: Pomeraniae, Wandalicæ regionis typ.
Извор (назив атласа): „Theatrum Orbis Terrarum: opus nunc demud ab ipso auctore recognitum, multiquie locis castigatum, & quamplurimis nouis tabulis atque commetarijs actum“
Аутори : Abraham Ortelius[3] (1527-1598) & Humphrey Llwyd/Lhuyd[4] (1527-1568)
Година издања : 1579
Локација (место чувања) атласа: Biblioteca Nacional de España (Madrid, Reino de España: 1515-)
*

[1] Лат. Cassubia (Cassubiæ), кашуб. Kaszëbi, пољ. Kaszubi, или нем. Kaschuben.
[2] Лат. Pomerania (Pomeraniæ), или нем. Pommern.
[3] Хол. Abraham Ortels (Abraham Hortels). Фламански (читај: холандски) картограф и географ.

[4] Велшки картограф.
[5] Хол. Christoffel Plantijn. Француски сликар и издавач.

Опис : Сербска Кашубија [1] у Поморју [2]
Назив мапе : Назив мапе: Pomeraniae, Wandalicæ regionis typ.

Извор (назив атласа): „Theatrum Orbis Terrarum: opus nunc demud ab ipso auctore recognitum, multiquie locis castigatum, & quamplurimis nouis tabulis atque commetarijs actum“
Аутори : Abraham Ortelius[3] (1527-1598) & Humphrey Llwyd/Lhuyd[4] (1527-1568)
Место штампања : Antverpia/Antwerpen (Reino de España: 1515-)
Издавач : Christophe Plantin[5] (1520-1589)
Година издања: 1579
Језик : латински; Писмо : латиница
Локација (место чувања) атласа: Biblioteca Nacional de España (Madrid, Reino de España: 1515-)
Идентификациона ознака (инв. бр./сигнатура): R/30340
*

[1] Лат. Cassubia (Cassubiæ), кашуб. Kaszëbi, пољ. Kaszubi, или нем. Kaschuben.
[2] Лат. Pomerania (Pomeraniæ), или нем. Pommern.
[3] Хол. Abraham Ortels (Abraham Hortels). Фламански (читај: холандски) картограф и географ.
[4] Велшки картограф.
[5] Хол. Christoffel Plantijn. Француски сликар и издавач.

Пољска хроника (из прве половине 16. века)

Опис: Marcin Bielski[1] (1495-1575).

Аутор слике/гравуре: Józef Tadeusz Polkowski[2] (1820-1895)
Време настанка слике/гравуре: пре 1861. године.

1] Пољ. Marcin Wolski. Пољски историчар.
[2] Пољски сликар, графичар и илустратор.

Део текста који је у фокусу (серб.):
(страна 204)

"Та Лукерија[1] је била од кнежева сербских[2] од Саске[3] (Саксоније – прим. преводиоца) или Кашубе[4]."

Оригинални текст (полъ.):
(страна 204)

" Byłá tá Lukierdá z Książąt Serbskich / z Sásv / ábo Kászubká."

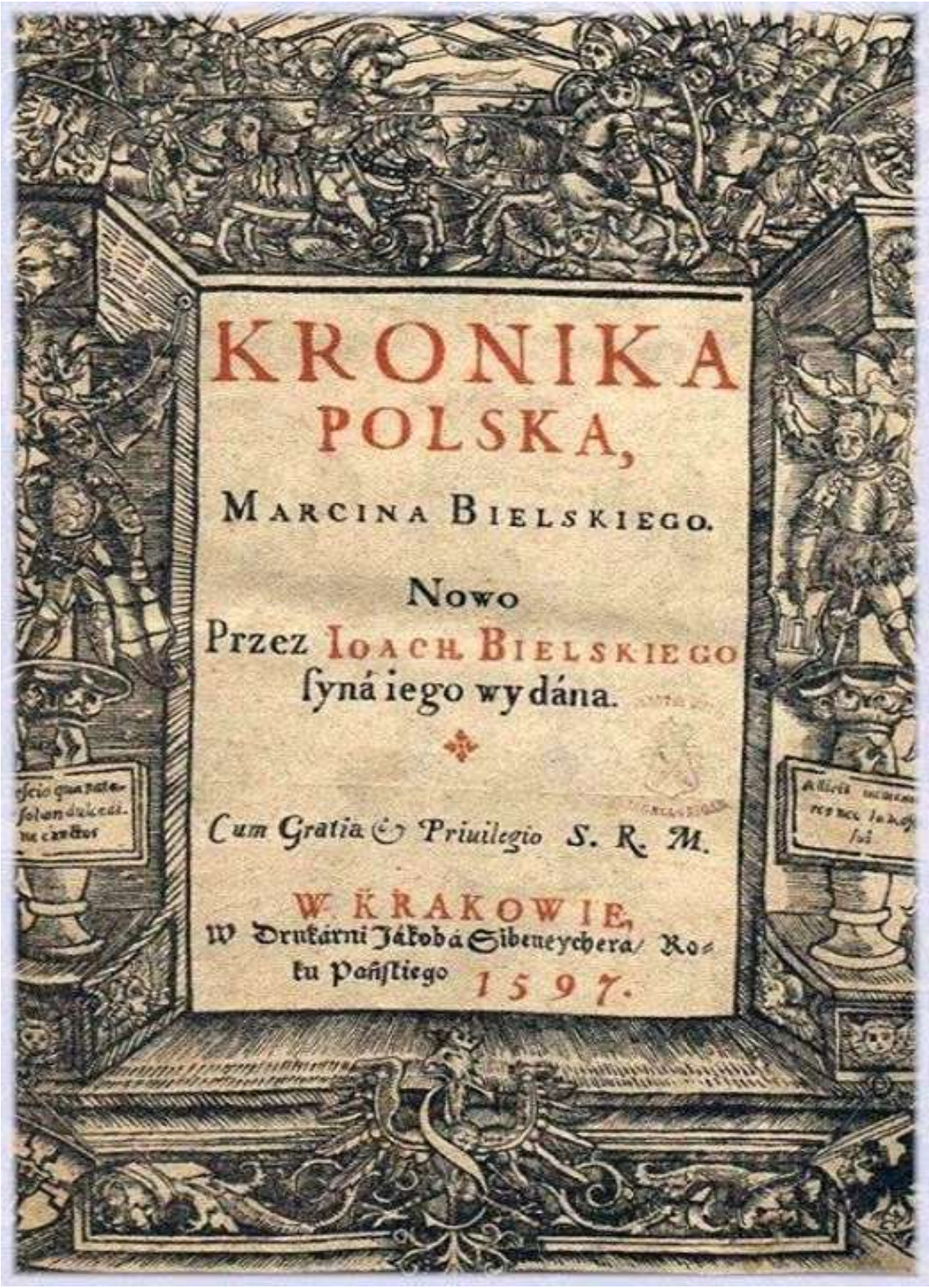
KRONIKA
POLSKA,
MARCINA BIELSKIEGO.
Nowo
Przez IOACH. BIELSKIEGO
ſyná iego wydána.
Cum Gratia & Priuilegio S. R. M.
W KRAKOWIE,
W Drukárni Jákobá Sibeneychera/ Ro-
ku Páńſkiego 1597.

nad nim pomśćić nie mogł/ prze trudnośći swe/ Márgrabie náprawił: ktorzy zebráwszy sie/ potáiemnie przyćiagneli do Rogoźná/ gdźie był Krol wesoł z swemi Dworzány czásu Miesopustnego/ w dźień S. Doroty: vderzyli ná Krolá nieopátrznego: ácz sie dosyć dobrze y długo bronił z swoia trocha ludźi/ ktore miał przy sobie. tákże vśieczonego pochwyćili ná koń/ chcąc go żywo dowieść: ale rychło vmárł. Pochowan w Poznáńskim kośćiele/ gdźie iego przodkowie leżą. Krolował tylko śiedm mieśięcy. Pisza Kronikarze/ iż iego śmierći przyczyńcy byli Nałeczowie y Zarebowie: y przetoż áni w czerwonych száćiech chodźić/ áni w iednym vffie z drugimi stáć mogli: áż do tego czásu/ kiedy Kazimirz Wtory z Rusia miał potrzebe: gdźie dopiero sławy swey popráwili/ y z innemi we wszystkim byli záśie porownáni.

Rogoźno.

Przemysław Krol zabit.

Nałeczowie y Zarebowie.

Lukierdá vdawioná.

Piſzą o tym Krolu/ iż to byłá pomſtá Boża nad nim/ o nielutośćiwy vczynek ktory vczynił nad pierwſzą żoną ſwoią Lukierdą/ ktorą potáiemnie pánnom iey vdawić kazał: nie máiąc do niey przyczyny żadney/ iedno te że nie płodna byłá. iákoby to ná woley iey było/ á nie w rękach Boſkich. Acż choć też miał drugą żonę Ryſſę Krolewnę Szwedzką/ tedy z nią tylko iedne dźieweczkę miał/ ktorą w ośmi lećiech po nim zoſtáłá. á tę poiął Wacſław: iáko o tym będźie niżey. Piſze Dłudoſz/ iż ieſzcze pieśń ſtároświecką záſtał/ ktorą złożono o tey Lukierdźie/ á o Przemyſławie: y śpiewano ią w Wielkiey Polſzce: w ktorey go prośiłá żoná iego/ áby ią by w iedney koſzulce do domu odeſłał/ á okrućieńſtwá tego nad nią nie czynił. Byłá tá Lukierdá z Xiążąt Serbſkich/ z Sáſy/ ábo Káſzubká.

Pieśń ſtároświecka o Lukierdźie.

Kośćioły od Przemyſłáwá zbudowáne.

Zbudował ten Przemyſław Szpital ná Przedmieśćiu w Káliſzu/ á w Poznániu klaſztor Pánieńſki Reguły Dominiká ś. W Zupách też Krákowſkich Biſkupowi Krákowſkiemu dwudźieſty Báłwan ſoli poſtąpił: á potym Wacſław Krol Czeſki dźieśiąty Báłwan przyczynił. A iuż też był vmárł ná ten czas Prokop Biſkup Krákowſki: á Jan Muſkatá Miſtrz w náukách wyzwolonych po nim náſtąpił/ z Herbu Gozdáwá.

Jan Muſkatá Biſkup Krákowſki.

Roku 1296.

Electia.

Lokietek Krolem obran.

Látá Páńſkiego 1296. Ziechali ſie Pánowie do Poznániá/ ták z Polſki iáko y z Pomorzan/ rádźić o innym Pánie/ ná dźień S. Woyćiechá: gdźie ſie ich wiele zgadzáło ná Władyſł: Lokietká/ vważáiąc v śiebie iego dźielność/ y gotowość tákież bliſkość ktorą miał do Kroleſt: Polſk: do tego że miał iuż Kuiáwſkie/ Łęczyckie/ Sierádzkie/ y Sendomirſkie Xięſtwá: Záczym rozumieli/ że páńſtwo Polſkie w iedność záśie zá niego przyść mogło: czego bárzo ſobie życzyli wſzyſcy: bo widźieli że z rozſzárpánego páńſtwá korzyśći áni poćiechy żadney nie mieli/ y owſzem co iedno wnętrzne walki były miedzy nimi. Przyięli go tedy zá Páná/ y zamki mu wſzyſtkie puśćili: iedno że on ieſzcze koronowáć ſie im nie dał/ áżby był pierwey niektorych mieyſc doſtał w Krákowſkiey y Sendomirſkiey źiemi/ ktore był ośiadł Wacſław/ y do tych czáſow dźierżał. Naprzod tedy do Pomorſkiey źiemie z Wielkiey Polſki ſie obroćił/ gdźie z wielką rádośćią od wſzyſtkich był przyięt/ y od Leſzká ſynowcá ſwego ſyná Zemomyſłowego: ktory ná tym był/ iákoby był Pomorſką źiemię wſzytkę ośiadł: iákoż y Gdáńſk iuż ná ten czás trzymał: ktorego on ſtámtąd ruſzywſzy y z ſobą wźiąwſzy/ Woyſłáwá Pomorczyká tám ná Gdáńſku zoſtáwił. Ná drugi rok dopiero do Máłey Polſki ſie wypráwił/ y te mieyſcá ktore ośiedli Czechowie trapił y náieżdżał: ácż im Sleżacy przedśie rátunek dawáli. O co rozgniewawſzy ſie Lokietek/ wtárgnął do Sląſká/ y plon ſtámtąd niemáły wygnał: bo też tráfił ná ten czás ná niezgodne Xiążętá miedzy ſobą. Abowiem Boleſław Swidnickie Kśiążę/ opiekáiąc ſie dźiećmi Henryká brátá ſwego Kśiążęćiá Wrocſłáwſkiego y Legnickiego/ chćiał ſie koniecznie mśćić tego nad Konradem Głogowſkim Kśiążęćiem/ że oycá ich wieźił/ iákom pierwey piſał: iednák to potym miedzy nimi rozięli przyiaćiele: y vgodźili tym ſpoſobem: Że Konrad dał te dwá Powiáty Boleſłáwowi Xiążęćiu Swidnickiemu/ Boleſłáwſki y Háynowſki: z ktorych ieden potym ſynowcom puśćił/ gdźie zamek Kozonow leży/ á Boleſłáwſki przy ſobie zoſtáwił z Clycendorfem zamkiem. Toż Kśiążę Swidnickie niemáiąc gdźie pieniędzy podźieć/ Brzeg/ Niemce/ Grotkow/ miáſtá pobudował: y Wrocſłáwiány że mu nie byli do końcá poſłuſzni obległ/ y ták długo leżał pod miáſtem/ że muśieli łáſki ſzukáć v niego/ y murow ſwych ná cztery łokćie w około zniżyć. Potym rychło vmárł Konrad Głogowſkie Xiążę/ Henryká y Konradá dwu ſynow zoſtáwiwſzy. Henryk po oycu náſtąpił: á Konrad że był gárbáty zoſtał Kśie-

Wolſław Stároſtá Gdáńſki.

Lokietek woiuie Sląſko.

Niezgodá Xiążąt Sląſkich.

Kozonow.

Brzeg.

Wrocſław obleżō.

Konrad Głogowſkie X. vmárł.

dzem/ y

Извор (назив дела) :
„Kronika polska Marcina Bielskiego. Nowo przez Joachima Bielskiego Syná iego wydána“
Стране : 203-204
Аутори : Marcin Bielski[5] (1495-1575) и Joachim Bielski[6] (око 1540-1599)
Издавач : Jákob Siebeneycher (15??-16??)
Место штампања : Krakowie/Kraków (Rzeczpospolita Obojga Narodów[7]: 1569-1795)
Година издања : 1597

Језик : старопољски
Писмо : латиница

[1] Полъ. Ludgarda meklemburska (1261-1283). Ова сербска књегиња убијена је 12. децембра 1283. године. У немачкој историографској грађи је називају – Luitgard von Mecklenburg. Лукерија је по мајци била пореклом из Кашубије, а по оцу из Мекленбурга (лат. Megapolis/Megalopolis, или нем. Mecklenburg), одакле је и стигла у Пољску. У Кашубији и Мекленбургу су тада владале старе сербске племићке породице, пошто је у то време већ и Борусија (лат. Borussia), односно Присија/Пруска (лат. Pruthenia, или нем. Preußen) пала у руке Германа (лат. Germani, или нем. Germanen).

[2] Грч. Σέρβοι, лат. Serbi / Servi, или горњелуж.-серб. Serbja, или доњелуж.-серб. Serby, односно лат. Sorabi / Serbi (Servi), нем. Sorben / Serben, или енг. Sorbs / Serbs.

[3] Стари пољски и чешки хроничари су земљу источно од Лабе (лат. Albis, доњелуж-серб./горњелуж-серб.. Łobjo, чеш. Labe, нем. Elbe, или полъ. Łaba), тј. данашњу Саксонију (лат. Saxonia, или нем. Sachsen) сматрали (изворно) сербском земљом (иста је окупирана од стране Германа од 9. до 12. века).

[4] Лат. Cassubia, кашуб. Kaszëbë, полъ. Kaszuby, или нем. Kaschubei/Kaschubien.

[5] Полъ.Marcin Wolski. Пољски историчар.

[6] Лат. Joachim Volscius Bilscius. Пољски историчар.

[7] Лат. Serenissima Respublica Poloniæ.

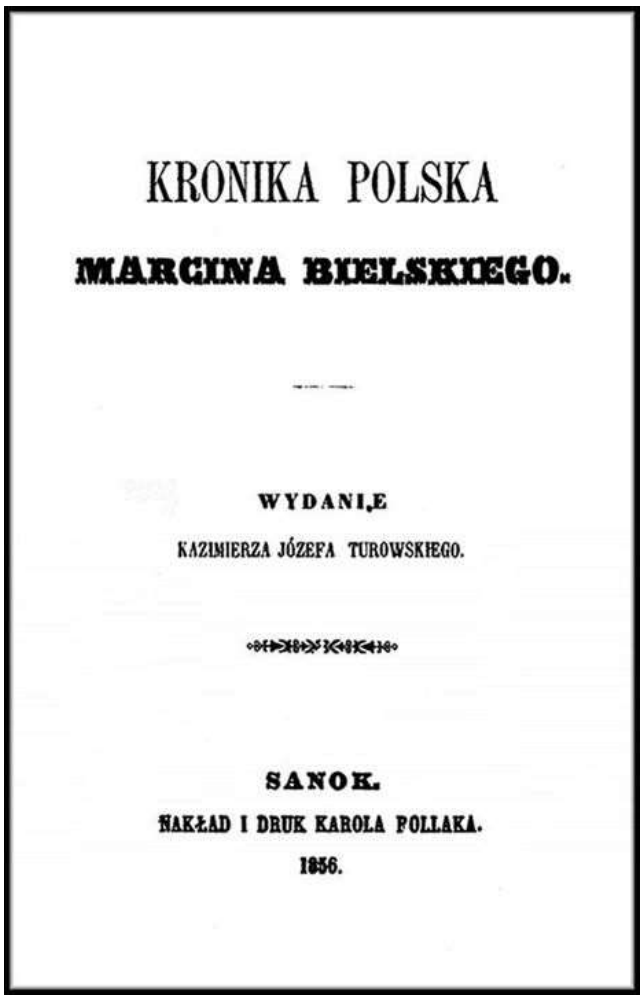

KRONIKA POLSKA

MARCINA BIELSKIEGO.

WYDANIE

KAZIMIERZA JÓZEFA TUROWSKIEGO.

SANOK.

NAKŁAD I DRUK KAROLA POLLAKA.

1856.

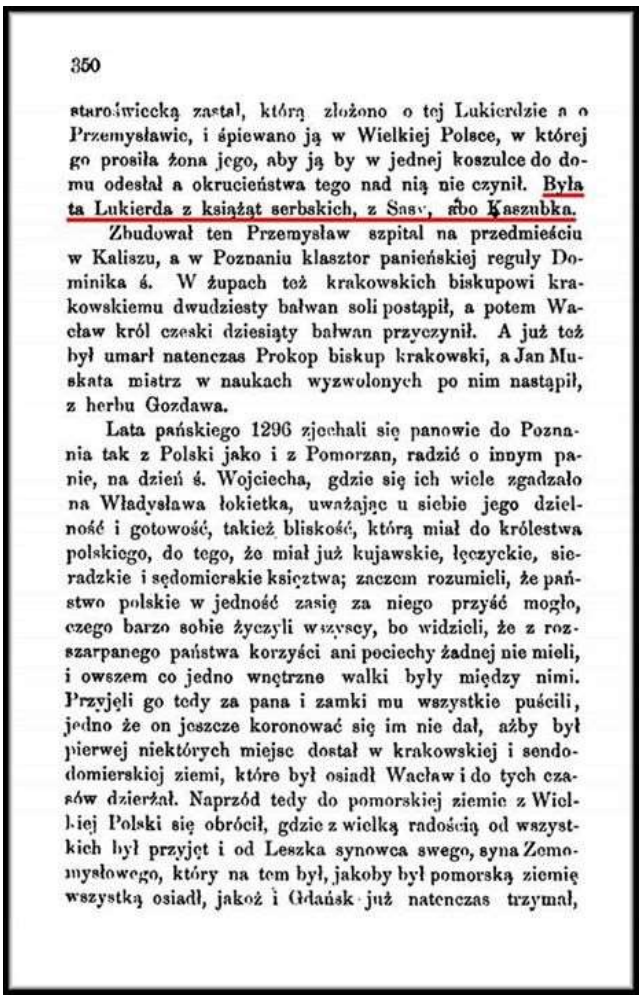

350

staroświecką zastał, którą złożono o tej Lukierdzie a o Przemysławie, i śpiewano ją w Wielkiej Polsce, w której go prosiła żona jego, aby ją by w jednej koszulce do domu odesłał a okrucieństwa tego nad nią nie czynił. Była ta Lukierda z książąt serbskich, z Sasy, albo Kaszubka.

Zbudował ten Przemysław szpital na przedmieściu w Kaliszu, a w Poznaniu klasztor panieńskiej reguły Dominika ś. W żupach też krakowskich biskupowi krakowskiemu dwudziesty bałwan soli postąpił, a potem Wacław król czeski dziesiąty bałwan przyczynił. A już też był umarł natenczas Prokop biskup krakowski, a Jan Muskata mistrz w naukach wyzwolonych po nim nastąpił, z herbu Gozdawa.

Lata pańskiego 1296 zjechali się panowie do Poznania tak z Polski jako i z Pomorzan, radzić o innym panie, na dzień ś. Wojciecha, gdzie się ich wiele zgadzało na Władysława łokietka, uważając u siebie jego dzielność i gotowość, takież bliskość, którą miał do królestwa polskiego, do tego, że miał już kujawskie, łęczyckie, sieradzkie i sędomierskie księztwa; zaczem rozumieli, że państwo polskie w jedność zasię za niego przyść mogło, czego barzo sobie życzyli wszyscy, bo widzieli, że z rozszarpanego państwa korzyści ani pociechy żadnej nie mieli, i owszem co jedno wnętrzne walki były między nimi. Przyjęli go tedy za pana i zamki mu wszystkie puścili, jedno że on jeszcze koronować się im nie dał, ażby był pierwej niektórych miejsc dostał w krakowskiej i sendomierskiej ziemi, które był osiadł Wacław i do tych czasów dzierżał. Naprzód tedy do pomorskiej ziemie z Wielkiej Polski się obrócił, gdzie z wielką radością od wszystkich był przyjęt i od Leszka synowca swego, syna Zemomysłowego, który na tem był, jakoby był pomorską ziemię wszystką osiadł, jakoż i Gdańsk już natenczas trzymał,

Део текста који је у фокусу (серб.):
(страна 350)
" Та Лукерија[1] је била од кнежева сербских[2] од Саске[3] (Саксоније – прим. преводиоца) или Кашубе[4]."
Оригинални текст (полъ.):
(страна 350)
"Była ta Lukierda z książąt serbskich, z Sasv, abo Kaszubka."
*
Извор (назив дела) : „Kronika Polska“
Стране : 349-350
Аутор : Marcin Bielski[5] (1495-1575)
Уредник : Kazimierz Józef Turowski[6] (1813-1874)
Издавач : Nakład i druk Karola Pollaka
Место штампања : Sanok (Królestwo Polskie / Królestwo Kongresowe: 1815-1918)
Година издања : 1856
Језик : пољски
Писмо : латиница

DZIEŁA

FRANCISZKA KARPINSKIEGO.

WYDANIE
(zupełne)
Kazimierza Józefa Turowskiego.

W KRAKOWIE.
NAKŁADEM DRUKARNI „CZASU.“
1862.

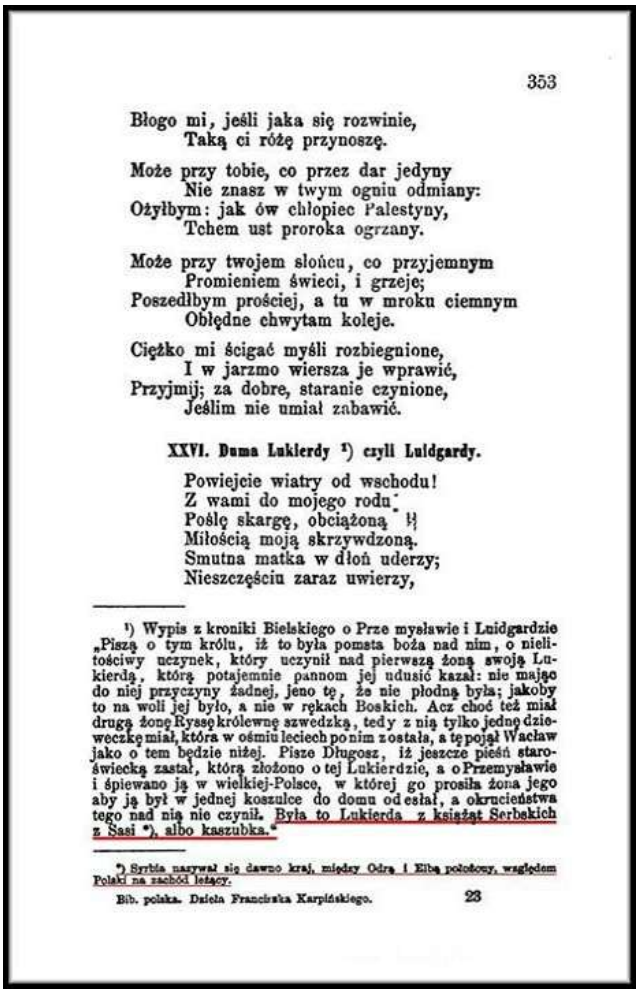

353

Błogo mi, jeśli jaka się rozwinie,
Taką ci różę przynoszę.

Może przy tobie, co przez dar jedyny
Nie znasz w twym ogniu odmiany:
Ożyłbym: jak ów chłopiec Palestyny,
Tchem ust proroka ogrzany.

Może przy twojem słońcu, co przyjemnym
Promieniem świeci, i grzeje;
Poszedłbym prościej, a tu w mroku ciemnym
Obłędne chwytam koleje.

Ciężko mi ścigać myśli rozbiegnione,
I w jarzmo wiersza je wprawić,
Przyjmij; za dobre, staranie czynione,
Jeślim nie umiał zabawić.

XXVI. Duma Lukierdy [1]) czyli Luidgardy.

Powiejcie wiatry od wschodu!
Z wami do mojego rodu
Poślę skargę, obciążoną
Miłością moją skrzywdzoną.
Smutna matka w dłoń uderzy;
Nieszczęściu zaraz uwierzy,

[1]) Wypis z kroniki Bielskiego o Prze mysławie i Luidgardzie „Piszą o tym królu, iż to była pomsta boża nad nim, o nielitościwy uczynek, który uczynił nad pierwszą żoną swoją Lukierdą, którą potajemnie pannom jej udusić kazał: nie mając do niej przyczyny żadnej, jeno tę, że nie płodną była; jakoby to na woli jej było, a nie w rękach Boskich. Acz choć też miał drugą żonę Ryssę królewnę szwedzką, tedy z nią tylko jednę dzieweczkę miał, która w ośmiu leciech po nim została, a tę pojął Wacław jako o tem będzie niżej. Pisze Długosz, iż jeszcze pieśń staroświecką zastał, którą złożono o tej Lukierdzie, a o Przemysławie i śpiewano ją w wielkiej-Polsce, w której go prosiła żona jego aby ją był w jednej koszulce do domu odesłał, a okrucieństwa tego nad nią nie czynił. Była to Lukierda z książąt Serbskich z Sasi *), albo kaszubka."

*) Serbia nazywał się dawno kraj, między Odrą i Elbą położony, względem Polski na zachód leżący.

Део текста који је у фокусу (серб.):
(страна 353)
" Та Лукерија[1] је била од кнежева сербских[2] од Саске[3] (Саксоније – прим. преводиоца) или Кашубе[4].
**) Сербија, називао се давно крај, који се налази између Одре[5] и Лабе[6], а у односу на Пољску[7], западно лежи."*
Оригинални текст (полъ.):
(страна 353)
"Była to Lukierda z książąt Serbskich, z Sasi *), albo kaszubka.

*) Syrbia nazywał się dawno kraj, między Odrą i Elbą położony, względem Polski na zachód leżący."
*
Извор (назив дела) :
„Dzieła Franciszka Karpińskiego: Wydanie zupełne Kazimierza Józefa Turowskiego“, Tomik 1.
Страна : 353
Аутор : Franciszek Karpiński (1741-1825)
Издавач : Nakładem drukarni „Czasu“
Место штампања : Krakowie/Kraków (Królestwo Polskie / Królestwo Kongresowe: 1815-1918)
Година издања : 1862
Језик : пољски
Писмо : латиница

Кантели: Мапа Краљевине Сербије

Giacomo Cantelli (born in Vignola, 1643 - died at Modena, 1695), Italian cartographer.

Servia detta altrimenti Rascia

Опис: Мапа Краљевине Сербије[1] (490-1345) која се иначе назива Рашка[2] ...на Хемском полуострву[3], како су је видели Италијани, ...344 године од њеног прерастања у Сербско царство[4] (1345-1371).

Назив мапе : „Il regno della Servia detta altrimenti Rascia“
Техника израде : гравура
Димензије : 48,5 x 61,5 cm
Аутор : Giacomo Cantelli da Vignola[5] (1643-1695)
Издавач : Giovanni Giacomo de' Rossi[6] (1627-1691)
Место штампања : Roma (Dicio Pontificia[7]: 756-1870)
Година издања : 1689
Језик: италијански
Писмо латиница
Локација (место чувања) мапе :
Département Cartes et plans – Bibliotheque Nationale de France (Paris, République française: 1945-)
Идентификациона ознака (инв. бр.): CPL GE DD-2987 (5901)

*

[1] Лат. Regnum Serviæ (Regnum Serviliæ).

[2] Лат. Regnum Rasciæ

[3] Балканско полуострво (скр. Балкан). Хем или Хелм је стари назив за Балканско полуострво (лат. Hæmonia classica или Pæninsula Hæmonia). Др Душан-Владислав Пажђерски (полъ. Duszan-Władysław Paździerski), слависта и лингвиста са Универзитета у Гдањску (полъ. Uniwersytet Gdański) у Републици Пољској (полъ. Rzeczpospolita Polska), добро је уочио да изворни назив Хемског полуострва потиче од сербске речи – Хум. Код старих Серба реч »хум« означавала је брдо (планину), док је »хумка« представљала брежуљак. Назив Захумље (лат. Zachlumia), за област у данашњој западној Херцеговини и јужној Далмацији, настало је од изворне речи – Хум, или на старом сербском језику – Хлъмъ (za + Hum: „иза Хума“), што је транскрибцијом на латински језик дало форму – Zachlumia (грч. Ζαχλούμων χώρα: земља Захумљана), односно у латинизованом облику базичне речи »Хум«: Chelmania, Chelm, Chulmorum, Chulmia и terra de Chelmo (Хумска земља). Посредно нас на исто подсећају и наводи, које су у својој књизи „Michael of Zahumlje“ (Norderstedt:Book on Demand GmbH, 2013), изнели њени аутори Џеси Расел (енг. Jesse Russell) и Роналд Кон (енг. Ronald H. Cohn), када су писали о сербском владару Михајлу Вишевићу (880/890-950), кнезу Захумља (владао: 910-950) и старој сербској области – Захумље. Грци нису имали ни раније, а немају ни данас, објашњење за њихов деформисани негрчки термин »Хем« (у смислу брда/планине), јер га користе за северне негрчке области у Тракији (грч. Θράκη, или лат. Thracia), а што нам тек штуро и магловито бележе кроз своје митове о трачком краљу Хаемосу (грч. Αἷμος), односно да би потом (касније) помињали и Хемско полуострво (грч. Χερσόνησος τοῦ Αἵμου). Израз »Балкан«, први пут помиње 1490. године, италијански писац и дипломата Филип Калимах (1437-1496), тј. лат. Philippus Chalimachus када говори о подвизима Владислава III од Варне (1424-1444), тј. полъ. Władysław III Warneńczyk, краља Пољске (владао: 1434-1444) и краља Угарске (владао: 1440-1444) у једном свом меморандуму, који је адресирао на Ватикан (лат. Status Civitatis Vaticanæ). Том приликом Филип се обраћа Ђованију Батисти (1432-1492), тј. ит. Giovanni Battista Cybo, односно тадашњем римском папи Инoћентију VIII (владао: 1484-1492), тј. лат. Innocentius VIII и у свом писму пише да људи у том крају, гору називају Балканом (quem incolæ Bolchanum vocant). Ова реч је тек почетком 15. века стигла са турским окупатором на Хемско полуострво и означавала је шумовиту планину или планински ланац, односно иста нема никакве везе са локалним

(аутохтоним) становништвом. Иначе, данашњи (општеприхваћени) назив – Балкан (за Хемско полуострво), креирао је 1808. године немачки географ Јохан Цојне (1778-1853), тј. нем. Johann August Zeune у свом делу „Gea. Versuch einer wissenschaftlichen Erdbeschreibung“ (издавач: Wittich; место штампања: Berlin, Königreich Preußen: 1701-1918), употребивши назив Balkanhalbinsel (инспирисан планином Балкан, која Бугарску хоризонтално дели на два дела). Након овог догађаја, реч Балкан почиње да се користи, као име регије, тј. за Хемско полуострво. Овим чином Цојне је одбацио хиљадугодишњу традицију староседелаца, пошто је научним круговима пропагирао свој новокомпоновани израз, мада никада (до тада) становници овог дела Европе (или било ког дела Европе) нису њиме означавали ову регију.

[4] Лат. Imperium Serviæ.

[5] Италијански картограф и гравер, који је радио у Војводству Модени (ит. Ducato di Modena e Reggio: 1452-1796).

[6] Италијански издавач, штампар и гравер, који је водио најдуговечнниј барокону штампарију смештену у цркви „Свете Марије“ (ит. Chiesa di Santa Maria della Pace) у Роми (ит. Roma).

[7] Папска држава.

Фоскарини - "Sono questi popoli christiani di fede serviana"

FOSCARINI, Giacomo

Извор и назив дела :

Грга Новак, "Морлаци(Власи) гледани с млетачке стране, Зборник за народни живот и обичаје, Књига 45, ЈАЗУ, Загреб, 1971.
Аутор:Бабић, Љубо - Чулиновић, Фердо (ур.)

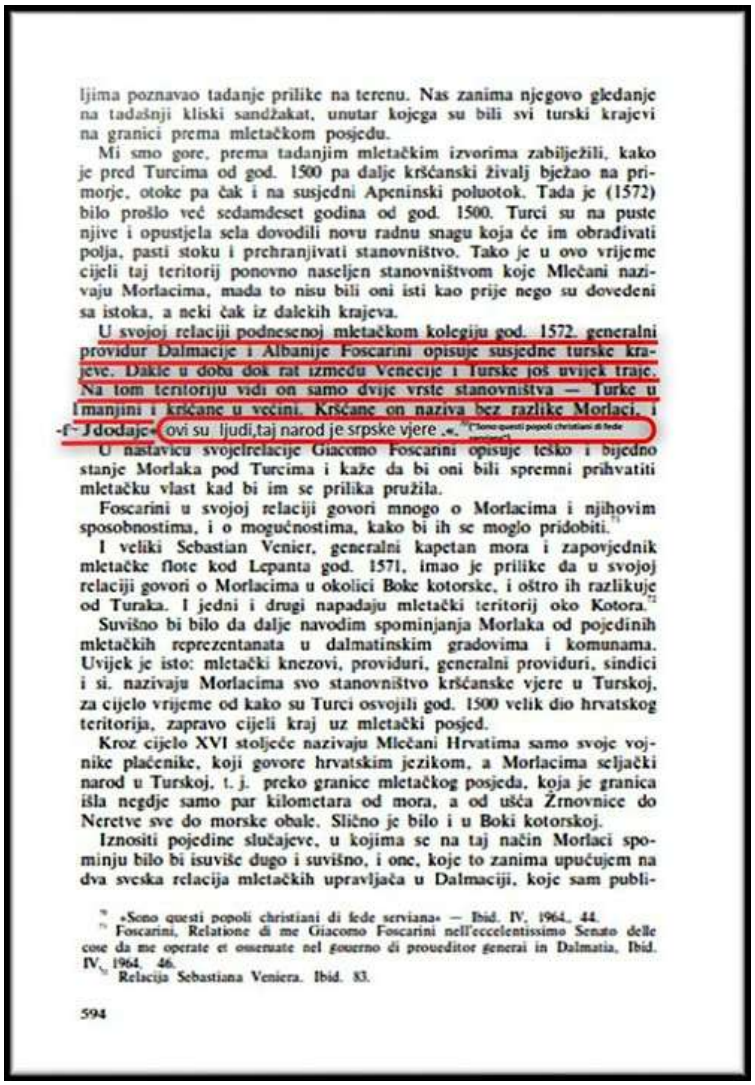

ljima poznavao tadanje prilike na terenu. Nas zanima njegovo gledanje na tadašnji kliski sandžakat, unutar kojega su bili svi turski krajevi na granici prema mletačkom posjedu.

Mi smo gore, prema tadanjim mletačkim izvorima zabilježili, kako je pred Turcima od god. 1500 pa dalje kršćanski življ bježao na primorje, otoke pa čak i na susjedni Apeninski poluotok. Tada je (1572) bilo prošlo već sedamdeset godina od god. 1500. Turci su na puste njive i opustjela sela dovodili novu radnu snagu koja će im obrađivati polja, pasti stoku i prehranjivati stanovništvo. Tako je u ovo vrijeme cijeli taj teritorij ponovno naseljen stanovništvom koje Mlečani nazivaju Morlacima, mada to nisu bili oni isti kao prije nego su dovedeni sa istoka, a neki čak iz dalekih krajeva.

U svojoj relaciji podnesenoj mletačkom kolegiju god. 1572. generalni providur Dalmacije i Albanije Foscarini opisuje susjedne turske krajeve. Dakle u doba dok rat između Venecije i Turske još uvijek traje. Na tom teritoriju vidi on samo dvije vrste stanovništva — Turke u manjini i kršćane u većini. Kršćane on naziva bez razlike Morlaci, i dodaje: ovi su ljudi,taj narod je srpske vjere .«

U nastavku svojelrelacije Giacomo Foscarini opisuje teško i bijedno stanje Morlaka pod Turcima i kaže da bi oni bili spremni prihvatiti mletačku vlast kad bi im se prilika pružila.

Foscarini u svojoj relaciji govori mnogo o Morlacima i njihovim sposobnostima, i o mogućnostima, kako bi ih se moglo pridobiti.

I veliki Sebastian Venier, generalni kapetan mora i zapovjednik mletačke flote kod Lepanta god. 1571, imao je prilike da u svojoj relaciji govori o Morlacima u okolici Boke kotorske, i oštro ih razlikuje od Turaka. I jedni i drugi napadaju mletački teritorij oko Kotora.

Suvišno bi bilo da dalje navodim spominjanja Morlaka od pojedinih mletačkih reprezentanata u dalmatinskim gradovima i komunama. Uvijek je isto: mletački knezovi, providuri, generalni providuri, sindici i si. nazivaju Morlacima svo stanovništvo kršćanske vjere u Turskoj, za cijelo vrijeme od kako su Turci osvojili god. 1500 velik dio hrvatskog teritorija, zapravo cijeli kraj uz mletački posjed.

Kroz cijelo XVI stoljeće nazivaju Mlečani Hrvatima samo svoje vojnike plaćenike, koji govore hrvatskim jezikom, a Morlacima seljački narod u Turskoj, t. j. preko granice mletačkog posjeda, koja je granica išla negdje samo par kilometara od mora, a od ušća Žrnovnice do Neretve sve do morske obale. Slično je bilo i u Boki kotorskoj.

Iznositi pojedine slučajeve, u kojima se na taj način Morlaci spominju bilo bi isuviše dugo i suvišno, i one, koje to zanima upućujem na dva sveska relacija mletačkih upravljača u Dalmaciji, koje sam publi-

» »Sono questi popoli christiani di fede serviana« — Ibid. IV, 1964., 44.
» Foscarini, Relatione di me Giacomo Foscarini nell'eccelentissimo Senato delle cose da me operate et osseruate nel gouerno di prouediror generai in Dalmatia, Ibid. IV, 1964. 46.
» Relacija Sebastiana Veniera. Ibid. 83.

594

"Sono questi popoli christiani di fede serviana"

Schau-Platz
der Natur,
oder:
Unterredungen
von der Beschaffenheit und den Absichten
der
Natürlichen Dinge,
wodurch die Jugend zu weiterm Nachforschen aufgemuntert, und auf richtige Begriffe von der Allmacht und Weißheit GOttes geführet wird.
Erster Theil.
Welcher die Thiere und Pflanzen betrachtet.
Zweyte Auflage,
Aus dem Französischen von neuen übersezet von
F. W. B.
Mit Kupfern und Allergnädigsten Privilegiis.
Wien und Nürnberg,
bey Peter Conrad Monath. 1750.

Назив дела :

Schau-Platz der Natur, oder: Unterredungen von der Beschaffenheit und den Absichten der Natürlichen Dinge, wodurch die Jugend zu weiterm Nachforschen aufgemuntert, und auf richtige Begriffe von der Allmacht und Weißheit Gottes geführet wird

Фоскарини - "Sono questi popoli christiani di fede serviana" - "Ови су људи , тај народ је сербске вере."

Текст у фокусу стр. 594 :

" У својој релацији поднесеној млетачком колегију год. 1572. генерални провидур Далмације и Албаније Фоскарини описује суседне турске крајеве. Дакле у доба док рат између Венеције и Турске још увек траје.
На том територију види он само две врсте становништва - Турке у мањини и хришћане у већини. Хришћане он назива без разлике Морлаци, и додаје ови су људи , тај народ је сербске вере."
70. ("Sono questi popoli christiani di fede serviana ")

(оригин.)

"U svojoj relaciji podnesenoj mletackom kolegiju god. 1572. generalni providur Dalmacije i Albanije Foscarini opisuje susjedne turske krajeve. Dakle u doba dok rat izmedju Venecije i Turske jos uvijek traje.
Na tom teritoriju vidi on samo dvije vrste stanovnistva - Turke u manjini i krscane u vecini. Krscane on naziva bez razlike Morlaci, i dodaje ovi su narodi srpske vjere.
70. ("Sono questi popoli christiani di fede serviana")

Извор и назив дела :

Грга Новак, "Морлаци(Власи) гледани с млетачке стране, Зборник за народни живот и обичаје, Књига 45, ЈАЗУ, Загреб, 1971.
Аутор:Бабић, Љубо - Чулиновић, Фердо (ур.)
Категорија:Антропологија и етнологија
Група:Етнологија, етнографија и фолклор - периодика
Накладник:ЈАЗУ
Мјесто издања:Загреб
Година издања:1971
Формат:17,5×24,5
Увез:тврди с омотом
Број страница:745
Језик: хрватски, мађарски, пољски, руски, сербски, сербски (ћирилица)

Забиљешке:Садржај: Мирко Барјактаровић: Јањево; Винко Форетић: Неколико напомена о становништву и насељима отока Корчуле; Свен Кулушић: Становништво Задра и Задарске регије; Мирко Малез: Насељавање источне јадранске обале у палеолиту; Мирко Марковић: Сточарска кретања на Динарским планинама; Грга Новак: Морлаци (Власи) гледани с млетачке стране; Стјепан Павичић: Развитак становништва на подручју старе жупе Грђева у Словјеснкој земљи итд.

Лужанска/Лужичка/Лужка жупанија

Јован Ердељановић (Панчево, 11. новембар 1874 — Београд, 12. фебруар 1944) је био сербски етнолог.

Лужанска/Лужичка/Лужка жупанија (лат. Lusca juppania, касније је позната под именом – „Зета“)

Текст у фокусу страна 481 :

"Лужани . О њима је пуно успомена у брдским племенима црногорским а нарочито у Пјешивцима , у Бјелопавлићима и у Пиперима , мање у Братоножићима и у Кучима . За њих се свуда каже , да су били стари народ , који су затекли Срби , кад су добегли овамо после косовске пропасти . Још се у попа Дукљанина помиње Лушка Жупа (Lusca) и Подлужје (Podlugiae)."

ношки становници били Букумири и Лужани. — Име **Букумири** није српског порекла, него је по свој прилици надимак за неко старо влашко или илирско браство. О томе сам опширније говорио у „Кучима“ (на стр. 111, 112 и 160—164). Према успоменама, које су очуване у племену Кучима и према томе, што видимо, да у Братоножићима, у селу Јаблану, и данас седе потомци тих Букумира (Лаловићи), јасно је, да је у Братоножићима заиста било старо седиште тога браства или племена.

Лужани. О њима је пуно успомена у брдским племенима приогорским а нарочито у Пјешивцима, у Бјелопавлићима и у Пиперима, мање у Братоножићима и у Кучима. За њих се свуда каже, да су били стари народ, који су затекли Срби, кад су добегли овамо после косовске пропасти. Још се у попа Дукљанина помиње *Лушка Жупа* (Lusca) и *Подлужје* (Podlugiae). Лушку Жупу можемо једино тражити у доњем делу Зетине долине, око Данилова града и Спужа, где је и данас пуно лугова и таких назива, као што су: Луг, Косови Луг, Доњи Луг, и др. Ја се дакле не могу сложити с мишљењем Рачкога, Цричића и Новаковића, да је *Lusca* — данашње Љешко-поље или Љешанска Нахија а *Podlugiae* да су садашњи Бјелопавлићи (Ст. Новаковић: Српске области X и XII века, стр. 15 и 16). Мислим, да ће бити тачно, ако узмемо баш обрнути ред: да је Лушка Жупа била северније, у данашњим Бјелопавлићима, а Подлужје да је било јужније, ниже Лушке Жупе, или у данашњој Љешанској Нахији или још јужније, на Жабљаку, као што мисли Љуб. Ј-ћ слажући се са Јиречком (Дукљанинова Прапратна* у Старинару за 1881 год., стр. 69 и 70). За овакво тврђење дају нам довољно ослонца на правом месту сама имена Lusca и Podlugiae, јер нам јасно показују, да је Подлужје морало бити под Лушком Жупом, т. ј. ниже ње, дакле у овом случају јужније,

а осим тога и сам Дукљанин их на оба места, где о њима говори, помиње правилно по реду: најпре Lusca, затим Podlugiae. Још је потребно напоменути, да Лушка Жупа без сумње није захватала целе данашње Бјелопавлиће, јер је њихова област највећим делом планински предео на северу од Зетине равнице, у којој су лугови и која се могла звати Лушком Жупом. А осим тога Бјелопавлићи су по свој прилици врло старо племе (помињу се већ 1411 год. В. Пушић: Српски споменици, I, стр. 104), које је могло најпре имати мању област северно од Зетине равнице и тек се доцније проширити и на Лушку Жупу. Да треба баш за поменуте пределе везати имена Лушке Жупе и Подлужја, утврђује нас још боље и поменути уговор зетских племена с Млецима од 1455 год., у коме се *Luxeni* помињу пре Подгорице а *Luxane* пред Бјелопавлићима, те се бар једно од ова два имена, Luxeni или Luxane, односи на Лужане. Бјелопавлићи су не само у најближем суседству Зетиних лугова него сад и држе највећи део од њих.

Очевидно је дакле, да се је именом *Лужани* називало неко старије становништво око доње Зете, можда становништво обе жупе: Лушке и Подлужја. Оно је без сумње било српско, јер то показује и његово име а и сам положај његове области у родној Зетиној равници. Срби су, као што је познато, по своме досељењу на Балканско Полуострво поглавито позаузимали равнице и жупне пределе као најбоље комаде земљишта. Лужани су дакле по својој прилици били јако српско племе, које се намножило и после раширило и по околним планинским пределима ядући поглавито за пашњацима и потискујући на тај начин староседелачке пастире Влахе дубље у унутрашњост кршевитих планина. Тако се једино и може објаснити, што је у свима поменутим брдским племенима очувана успомена о томе, да су у њиховим областима становали Лужани и, што је главно,

страна 482 :

" Да треба за поменуте везати имена Лушке Жупе и Подлужја , утврђује нас још боље поменути уговор зетских племена о Млецима од 1455.године у коме се Luxeni помињу пре Подгорице а Luxane пред Бјелопавлићима , те се бар једно од ова два имена , Luxeni или Luxane , односи на Лужане .
Очигледно је дакле , да се је именом Лужани називало неко старије становништво око доње Зете , можда становништво обе жупе : Лушке и Подлужја . Оно је без сумње било сербско...
Лужани су дакле по свој прилици били јако сербско племе , које се намножило и после раширило и по околним планинским пределима...
Тако се једино и може објаснити , што је у свима поменутим брдским племенима очувана успомена о томе , да су у њиховим областима становали Лужани , и што је главно ..."

Извор (назив дела) :

„Кучи, Братоножићи, Пипери“, Српски етнографски зборник Књига 8, Насеља српских земаља Књига 4
Стране : 481-482
Аутор : Јован Ердељановић (1874-1944), сербски етнолог
Издавач (репринт издања): Слово љубве
Штампа (репринт издања): ГРО „Култура“
Место штампања (репринт издања): Београд (Социјалистичка Федеративна Република Југославија: 1963-1992)
Година (репринт издања) : 1981
Језик : сербски
Писмо : ћирилица
Издавач (првог издања) :
Сербска краљевска академија (скр. СКА)
Штампа (првог издања): Државна штампарија Краљевине Србије
Место штампања (првог издања): Београд (Краљевина Србија: 1882-1918)
Година (првог издања) : 1907

Крузиус-Скопље,велики и веома насељени град у Сербској краљевини

Портрет Мартина Крусиуса (копија слике) насликао је Антон Рамслер у години 1590., портрет се налази (галерија професора Крусиуса) на универзитету у Тибингену.

Мартин Крузиус (Martin Crusius (eigentlich Martin Kraus bzw. Krauß) * 19. септембра 1526. у Валкерсбруну (сада део Графенберга); † 25. фебруара , 7 марта 1607 , Грег у Тибингену) је немачки научник , класичар и историчар који је посебно радио за Швабе (Schwaben). Од 1559. до 14. фебруара 1607. је био професор на Универзитету у Тибингену.

(I)

Мартин Крузиус у својој књизи спомиње „...Скопље, велики и веома насељени град у Турској у краљевини Сербији”.(„Vscopia, or Scopia, a great and populous City of Turkey in the K. of Servia”).

на страни 342 , текст у фокусу :

(лат.)

" Triballi , alijs Bulgari putantur : fed Nicephoro Gregore Servij funt : quia libro eius 9.cap.15 Michael Bulgariae Rex , a Crale (Rege) Serviorum, ..." ... , у фус ноти стоји "TRIBALLI SERVI"

(срб.)

"Трибали, неки су мислили на Вулгаре , али Нићифор Григора тврди да су то уствари Серби: Бугарска, књига 9.чаптер (део).15 Михајло (Rege) краљ сербских земаља..." ... , у фус ноти стоји "TRIBALLI SERVI"

*

Извор и назив дела :
Turcogreacia libri 8
Аутор : Crusius , Martin
Место и година штампе : Basilea 1584

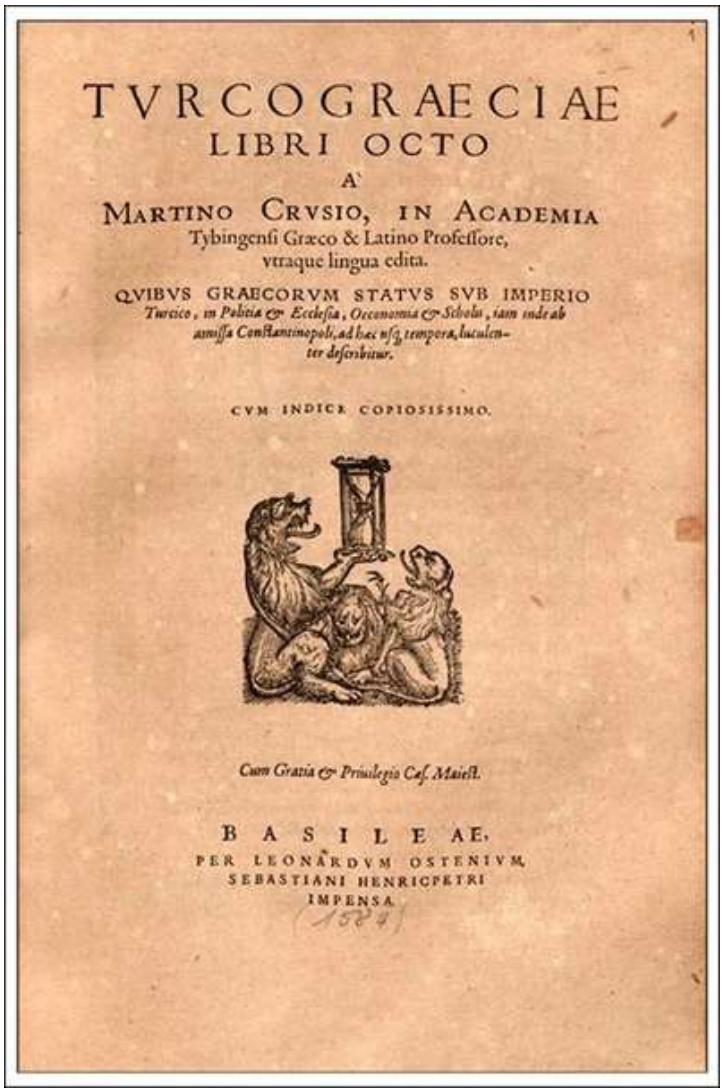

TVRCOGRAECIAE
LIBRI OCTO
A`
MARTINO CRVSIO, IN ACADEMIA
Tybingenſi Græco & Latino Profeſſore,
vtraque lingua edita.
QVIBVS GRAECORVM STATVS SVB IMPERIO
Turcico, in Politia & Eccleſia, Oeconomia & Scholis, tam inde ab
amiſſa Conſtantinopoli, ad hæc noſtra tempora, luculen-
ter deſcribitur.
CVM INDICE COPIOSISSIMO.
Cum Gratia & Priuilegio Cæſ. Maieſt.
BASILEAE,
PER LEONARDVM OSTENIVM,
SEBASTIANI HENRICPETRI
IMPENSA.

EFFIGIES M. MARTINI

CRVSII: BONARVM LITERARVM, ET vtriusque Linguæ, apud Tubingenſes Profeſſoris publici.

HAc tabula pictus nativo Cruſius ore eſt:
Nomine at toto pingitur orbe decus.
Ille apud inſignes doctrinæ laude Pelaſgos,
Non ad Euxini nomine factus aquas:
Qua Patriarcha ſedet Byzanti clarus in aree.
Et Graiûm mitris manibus in ferias.
Ille apud Auſonios & fama notus iberos.
Clarus in Eoûs Heſperijſq; plagis.
Cruſius, Argolicæ decus admirabile linguæ:
Cui Dea lac, quamvis Virgo, Minerua dedit.
In medijs natus qui credi poſſet Athenis:
Facundo quoties miſcet ab ore ſonos.
Quid monimenta viri referam, ſummoſq; labores:
Quos Graio & Latio condidit ille ſono?
Hunc generoſa parens multum Germania debet:
Imperij creuit quo duce fama tui.

Dauid Sigemundus Caſſouienſis Pannonius.

μοι πρὸς τριβωνίαν ἐπιστολὴν. σπούδασον τῷ, καὶ ἀνάλωσον τῷ φίλῳ. Οὐ γὰρ καμεῖσθε τοῦτο ἐποίησε λόγων μακρῶν ἐπιδεικνύμενος τὴν ἐπιστολὴν, ἀλλὰ ἀπλῶς ἔγραψε. τοιοῦτος γὰρ ἐστὶν ἐκεῖνος: πῶς γὰρ ἐδύνατο τοῦτο ποιεῖν ὁ τοιοῦτος ὢν ὁ τοῦ κόσμου τοῦ ἐκείνου τοῦ ἐν πονηρίᾳ κείμενος. διαβάλλουσι γὰρ αὐτὸν οἱ τοῦ κόσμου τούτου φίλοι, καὶ ἐπὶ τοῦτο ἐλθεῖν ἐποίησαν, ἵνα ἀπολέσωσιν αὐτὸν ἐκ τοῦ μέσου. καὶ ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἐπὶ τοῦτο ἐλθεῖν ἐποίησε, καὶ

Thessalonicensibus inferìdo. Cui ipse, si esset, inquit, illa ciuitas regno tuo subiecta: abstinerem, amice, hac expeditione. Quia uerò ditionis Venetorum est: ibo cõtrà: & Deo bene iuuante, expugnatam, mihi subijciam. Falla fuerat illa ante tempus, à ceterorum more: uendita ipsis ab Andronico Paleologo, Manuelis F. Habuit enim hic sex filios: Ioannem, Theodorum, Constantinum, Andronicum, Demetrium & Thomam: quibus singula certa loca, unde uitam sustentarent, assignauit. Infelici itaq; Andronico, Thessalicè Qui in lepram, quam elephantiasin uocant, delapso illam illustrem urbem quinquaginta millibus Aurcorum uendidit. De quibus parte facis adulteribus donatacum reliquæ in quoddam familiæ monte Monasterium abijt: ubi uitæ cursum emensus, obijt.

Filij Emanuelis.

Thessalonica per Andronicũ expugnatur. 1428.

Profectus cum exercitu Rex Murata, Thessalonicam oppugnauit, eamq; ui cepit: magno numero Græcorum occiso. Volebant enim ultro modo deditionẽ facere, quamuis magna pacis conditione: sed ad extremum uiq; pertinaces restiterant. At Latini, qui numero pauci erant, fœminarum modo clàm aufugerunt. Accidêrũt indigenis Thessalonicensibus multa grauissima mala, captiuitates, in alia ex aliis loca uenditiones, charorum inter se distractiones, perditum Occidentem, dispersiones, dulcis patria amissa, & alia generis eiusdem: nullo crudelitatis genere ab impio illo & ferocissimo bestijs, prætermisso.

Redacta hoc modo in seruitutem non tantum Thessalonica: sed alias pleraq; oppidis (quæ tempore annorum nouem supra sexcentos mille sexcentos, nongentesimum trigesimum septimum) Sermo, atq; ultima Bulgariæ, & aliarũ Regionum multarum (Dei uindictam concessa, ob pœnitenda peccata nostra: cùm, nemine prohibente, nemine armis resistente, nisi paucissimis, atq; exiguis, omni præsidio destituta deseruit, persequeretur) rem ferè sibi totam subiecit: aberatq; insuper deuastationem insatiabilis fera, animo agitans. Attamen speciosa quædam præbuit pacem colendi: re autem uera occasionem, & causam aliquam, quærebat.

Hæc, & huiusmodi Imperator cernens: quo modo immanissimi degeres uirus cánis, urbes subigeret (quædam, præsentem spem habentes: nonnullas, uerbis tentans, & falsis premissis adhortatus, ut ea oppugnaret: omnem lapidem, ut dici solet, mouens, nullam de-

μζ. αὐτὸν ἐκβαλεῖν, ὥρμησεν κατὰ πολεμίους. Τῷ δὲ ἔτει τῷ ἑξακοσιοστῷ ἑβδομηκοστῷ ἕβδομῷ, Μαθμὴτ ὁ ἀδελφὸς, ἐκ πρεσβείας μετὰ χρυσίου, πρὸς τοὺς Ἕλληνας, παρεδόθη αὐτοῖς τὸ βασιλικὸν κάστρον. Λύτης δὲ ὁ Μαθμὴτ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα, καὶ τὸν μετ' αὐτοῦ ἁπάντων, ἀπέβλεψεν, ὅτι καλὴ ὀφθαλμοῖς: ἐκ τῆς μεθόδου τὸ λαμπρὸν ἀφαιρεῖται. Ἄλλως δὲ σκληρὸς πάνυ. Λύτης δὲ τὴν ζητεμάτη παρὰ τοῦ αὐθέντου, ὡς λάβῃ τὸν θυγατέρα αὐτοῦ εἰς γυναῖκα: καὶ ἐν ᾧ αὐτῷ τῷ πρὸς ζήτησιν ἦν, καὶ μετ' ὀλίγον ἐβουλήθη καὶ τὸν θυγατέρα αὐτοῦ, τάχα ἀγαπητόν. Διὸ ἔπεμψε δὲ αὐτὸν τὸν Μαθμὴτ ὁ αὐθέντης μετὰ δηλητηρίου: καὶ ὑπομείνας αὐτὸν ὡς τὸν μετ' βασιλικὸν, καὶ ἀδελφικόν. Οὐδὲν ὅλως δὲ ὑποπτεύθη μετ' αὐτοῦ: φοβούμενος, μὴ ἀπὸ γένους ἐξ αὐτοῦ φανερωθῇ, ἢ τὸν ὅλον. Ἔφυγε δὲ ἀπὸ τὸν ἀδελφικὸν τὸν πρωτεῖον, καὶ τὸν βασιλικόν. Ὁ δὲ ὡς αὐτὸς, Μαθμὴτ ὁ πατὴρ, λύτης γυναῖκα τὴν τῆς ἀδελφοῦ ἐλαύνει τὸν γενέτην. Καὶ εἰ μὲν τὰ τέκνα, ἄλλα καὶ πάντες ὅσοι ἄρχοντες τὸ δεσπότη μισοῦσι, καὶ μεγάλως ἔτυπτε καὶ ἐκακοποίησεν τὸν ἐπελάβοντο, τὸ ὅτι ἰσχυρὸν μὴ ἔχουσι. Καὶ ταῦτα μὲν, τὰ τὸ δεσπότη δημοσίᾳ.

μη. Ὁ δὲ μέγας Σουλτὰν ἐκ τῶν ἀρχόντων τῶν ἐκβεβλημένων ἐκ τῆς ἰδίας φυγόντων ἐκ τὸν ἀδελφὸν, καὶ γυναῖκα καὶ παιδία, καὶ ἐκ τὸν πατρίδα, καὶ ἐκ τὸν μοναστήρια, καὶ ἐκ τὸν ἐκκλησίας, καὶ ἐκ τὸν ἁγίας τραπέζας, καὶ ἐκ τὸν ἁγίας εἰκόνας, καὶ ἐκ τὸν ἁγίας λειψάνων, καὶ ἐκ τὸν ἁγίας

ναυς, ἐλληνικὴν οὖσαν, ἐπλευσεν. Καὶ
τὸν δὲ βουλῆς γενομένης, περὶ τοῦ δεῖν συγ-
κρῖναι τὸν τῶν Παλαιολόγων τὸ μέγα
ἀνακτορικὸν χῶμα: μεταπεμπομένου αὐτὸν,
μάζιμος.

ιδ'. Ἐν δὲ τῷ ,ςϙδ' ἔτει, ἐπὶ τούτου μεγί-
στου μεδ' ὧν ἐποιεῖτο: ἐπὶ τὸν Βοιωτίαν κατ'
ἀναγκαίους τινας, ἐστράτευσε. Ἐλαῶν δὲ
τὸν Θεσσαλικὸν καλούμενον, συκῆν
λεπτοκαρπίδων τοιούτων οὐδ' ὁπωσοῦν ἀπο-
κρῖναι ἐν ἐκείνῃ ἐλαῖαν δὲ περὶ τὸν Φιλέ-
ωνα, περὶ τὸ γαργάλιον, λέγουσι δὲ αὐτὸν, ἀπὸ
τοῦ γαργαλίου τὸν Κωνσταντῖνον κα-
λεῖσθαι: ὅτε ἐκείνου τὰς γυναῖκας, ἐς τὸ σπέρμα, τὰ τῆς ἀφ' ἕν.

Τῷ αὐτῷ τοίνυν χειμῶνι δυναστεύσαντι
ἐξαισίως ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐν Εὐρώπῃ:
ἀλλὰ τὸ σπανιζόμενον πᾶσιν ἐν ἀφθονίᾳ τοῖς
λοιμώδεσιν ἦσαν ἀναπεπλησμένοι τοῖς νεκροῖς.

Μετ' ὀλίγον δὲ ἐπηκολούθει λιμὸς ἐκ
φαύλου τοῦ χειμῶνος, τοῦ τε σίτου, περὶ ὃν
ἐσπάρη τὸ σπέρμα, μὴ ἐκφῦναι ἐπιεικῶς
ἔφερε πάντα ἀτελῆ καὶ ὀλίγα. Οἷα δὲ λοιπὸν
ἐκ τοιούτων ἐγένετο ἐνιαυτῶν, περὶ ἃ ἔφην
τοὺς ἔγκλους ἐχειμῶνας: ἀλλ' ἄσιτοι ἀλλαχοῦ
ἀποθνήσκοντες καὶ ἐν ἁμάξαις ἐκφερόμενοι
ἐμπόλιν πολλοί, οὓς ἐς ἀνορυγὰς
τοὺς βαλομένους. Τοιαῦτα δὲ καὶ πανταχοῦ ἐς
ἀθυμίαν ἐτίθει.

Ἐνιαυτὸς δ' ἐπιγενόμενος πολὺς ἐς
τὰς ἀφορίας ἐπιβολὰς καὶ ἐκ τοῦ ἀφθόνου τὸ ἀφ' ἕν.
καλῶς ἐμπεσεῖν ἐποίει. Οὐ γὰρ ἐπὶ τὸ
ἐκλείψειν ἐσπάρη. Πολὺς, ὡς τὰ ἐκφοβήσαντα
τοῦτο ἐς μυδησμὸν ἀπῆλθεν ἀκαίρου
τοῦ ἐπιγενομένου, διὰ χειμῶνος ἐς τὸ πλεῖστον
ὕσπλα, ἐπιτελουμένας, σκάφας, ἐς ἄλλην
πλοῦν ἀφορίας. Ἀλλὰ ἀφθονίαν
ἔφερε. Ὁ δὲ ἀφ' ἑκάστου τοῖς ζημίας αὐτὸς λύ-
σειν ἔτος.

Ὁ φαντάζων ἐνιαυτὸς, ἀκάρπους, ἐπὶ ἀγρα
ῥοὺς ἐξεκάλυπτε τὰ ἐφ' ἑκάστῳ μειλίχια
δὲ: ἐξ ἐργασίας ἐπὶ τριχολίᾳ ἀπ-
ἔφυσε κατ' ἐνιαυτὸν, ἐπὶ τὸ ἐπὶ τοῖς ἐπὶ τοῖς
λα τοῖς ἐπὶ τοῖς ἐπὶ τοῖς καλοῖς. Παρεγ-
γυᾶ δ' αὐτοῖς μὴ ἐξελθεῖν ἐκ ἀκάτων
τοῦ φανῆναι τοῖς ναύταις. Ὁ περὶ ἐπὶ
τοῦτο. Λιμὸς δὲ αὐτοῖς ἐπὶ τοῦτο ὑ-
ψηλὸν ἐπῆρε, τοῦ ἀγορᾶσαι παρεμβεῖναι.
Τοῦδε ἕνεκα ἐπὶ τοῖς ἐπὶ τοῖς τὰ
τοῖς μὲν τοῖς ναύταις, περὶ τὸ σῖτα κλέ-
πτειν, περὶ αὐτοῦ ἐπὶ τοῖς ἐπὶ τοῖς
πλοῦτον ἐπὶ τοῖς ἐπὶ τοῖς ἀκμάζουσι

martium est. Synodo itaq; coacta, re communi consilio deliberata: factum est Patriarchatus, qui magni Ecclesiarche personâ sustinebat: quem, nomine mutato, Maximum nuncuparunt.

IX. Patriarcha, Maximus.

Anno à Mundo condito sexies millesimo, nõ genteſimo, ſeptuageſimo octauo, Sultanus bellũ Venetis fecit, terra marq; aggreſſus. Expugnauit Chalcidem Euboeæ: vbi, quicquid maſculi ſexus duodecimum ætatis annum excedit, erat, interfecit, propter deditionẽ recuſatam. Capet & Phthelium atq; Gardicium: quæ ambo oppida vacua fecit: omnes eorum populo Conſtantinopolin tralato: quò etiam cunctas fœminas & pueros Chalcidis deportauit.

Euboea ex pugnata. 1470.

Eodem anno maximæ peſtilentiæ Liberatum eſt Byzantium: quanta non extiterat multis annis. Cauſa eius, fuit multitudo hominum, è variis ciuitatibus illuc congregatorum, qui aeri verbis infecti erant.

Peſtilentia.

Haud multò pòſt expeditione ſuſcepta, Caphan cepit. Theodoros et Gothi, et omnẽ ea regionem ſine vlla dimicatione. Inde calones in verbũ dedaxit. Nullo modo in iſte tener bellũ quieſcebat. Chriſtiani generũ depopulator: ſed cuiũ inſtar, infelices Græci annuatim agebat: alios vendens, alios cuiuis volenti donans. Ea fuit tolerantia & permiſſio Dei.

Expeditio Pontica. 1475.

Tam ſecunda fortuna ſtatuit ille execrabilis vſus, rerumq; geſtarum gloria elatus: exercitum quoque aduerſus Belegradum duxit: quæ tempore etiam Serui ſe ſibi ſubmiſit. Verum in hac Belegradica expeditione, amiſit omnia belli impedimenta, & quæ vſui eſſent: arma, equos, camelos, tentoria, alias opes magnas. His enim ſubito pauore correptis, Turcæ aufugerunt. Quæ autem quomodo acciderit, exponam.

Belegradi obſidio 2. 1476.

Dux Ioannes Huniades, poſtquam audiuit, Belegradum à Barbaris obſideri: acciſſit occultè cum tribus armatorum millibus, oppidumq; intrauit. Ibi domos præſidijs bene armatis firmauit: interdicens, ne prius inde exirent: quàm tuba clangorem audiuiſſent. Parebant illi diligenter. Ipſe, loco editiore conſcenſo, ex alto aſtutiam hoſtium ſpeculabatur. Ibi conſpicatus tandem, maximam partem tormentis ab illis eſſe diſſellam: ſcalisq; appoſitis, per vnicam aſcendit, inuadit & cepit obuios quoſque: conſeſtim loco illo egreſſus, tubicanta excitat omnes.

Qui

Septimi, anno 8 imperij.

Octauo anno imperij Constantini, & matris eius Irenæ, habita fuit septima synodus Nicæa Bithyniæ sub CCCL. Patribus circà annum Christi 797. Sed reuocata 789. ponit, qui est 8. annus imperij illorum. Græca hic nodo prefixum est, ϛοε ϛλϑ, id est, annus Mundi qui est 7487. Christi. Papatum erat, Adriano Patricio Romano, Constantinopoli, Tarasio Archiepiscopo, ordinante, Antiochiæ, Sophronio & Hierosolymis, Helia Presbytero. Cum fuit, [illegible] Sanctorum, non quærens in materia est, nec ut Deorum, adorandas esse: sed respectu quodam, cum reverentia & charitate, ad Exodus, qui in eo sunt. Hoc cum est [illegible] (quos ad ligni, aut lapidi) & cum quadi [illegible], sed transferebant Synodi (ex Italia, Gallia, Germania, Antistites) à Carolo magno congregati Græcorum Acta de imaginum adoratione, quæ Adrianus Papa approbauerat, refellerunt Illyrica comm. [illegible]. 7. cap. 7. ex Regnone & Aventino scribit. Hæ septem synodi, Florentinis fuit ostentatæ libris. De ea, de qua fuere, extant in tertia conciliorum tomo, lucem annis [illegible] & Patriarche Iosephi. Disputat Palæologus Consilium Palæologi, anno 1434 scripsit.

Hylas clamat.

ιδ'. Τὸν Ἀνθρωπάδη) Ut ille fratrem liberarunt prouerbio, [illegible] Polyphemi, qui Hylam, formosum & charum Herculi puerum, in fonte, qui in Argonautica expeditione aquatum iuerat, extinctum, magna cum significatione lamentatus est, Nympha sed alumnum, non potuit. Quo respicit hoc Aristophanis in Plato (ut Scholiastes ad hunc locum ait) [illegible] Chalcidem, ad Euripidem [illegible] Locus Notarum in fine Maii, ubi est anno 1453. Venetijs accitus fuit loco Scholarchæ.

ιε'. Τὸν τοῦ Χαλκοκονδύλου) Lego Χαλκία. Apud Leonicum lib. 6 Χαλκίαν ἐφόρουν, Chalcis Prima V. Ab Historicis V. & Chalcidem & Euboicam, dicitur.

ις'. Τοῦ δ' ἀρίστου Ceal (hoc est, Iacobum Arcadij Ceolinæ (legimus) Regnæ Cyaloubi regnare à Leonicis Hamadei, apud Laonicum χαμαδὲ appellatur, apud Calcondylam de pugna Varnensi, Hamudanes apud Bonfinium, Cerauus.

Chrysopolis, Scutari.

ιζ. Τὴν χρυσοπολίτιδα) Chrysopolim olim nobile emporium Chalcedonis fuit. Hodie vicus est, pulchis amœnissimis à Turcis habitatorum in valle, partim ex fauis promontorio Damalice, à regione urbis imperialis. Emporium Chalcedonis Adeo quo generosissimo quo (ex Arabia, Armenia, Caramania) mercatores habebantur. Iam dudum [illegible] Chalcedo, hodie vicus est Scutari, Constantinopoli situs Euphrate, & L. X. Ecclesiæ habebat. Ecclesia, cuius rum, ad trecentos, quos dum Leonis Lanx XXX. personarum est Gotthorum in suis ad me, Constantinopoli 17. Novemb. 1571. scripsit, vix 8. ad manus. Infecuti, Tyburga accipiunt.

ιθ'. Ἐπὶ βραχὺ μὲν ἐπέσχε) Nec in Oriente, nec in Occidente parum impedit.

κ'. Μαγιστρίανοι) Bellerbeij, principes primorum sunt Asiæ, Romaniæ, in urbe Seriæ Sepêa: dicti, Natolia, seu minoris Asiæ, in urbe Galatæ Caubeis Quorum ille, [illegible] dicebat Caubeis Sanzachi, ad Sangiarchas, præfecti provinciarum dicuntur, seu præfecti militares. Legatus de Turcis meminit P. a Leo Imperatore, & à Gotthorum Sophiam Bulgariæ metropolim perhibet. Barbarus Georgius ait [illegible] Syllaba habere A plurale fieri, addito Lar. habere E plus de fieri, addito L. erat, Adam homo, Adam hac hominem Iazar scribit, Iazaclar scribunt: Beg dominus Begler domini, Udes sive, & deles fuisse.

κβ'. Καὶ ἀριθμὸν ἐν) Numerus annorum, in Græco dicit. Abunde ego 31. annos addidi. Idem inter imperatores Palæologos fuit, 14. annis adauctus.

κζ'. Καὶ ὑπερβολὴν ἔλαβε δυνάμεως) Hæc Constantino confirmata à Deo intelligo superiora: quod ei ter anni 1440. permiserat: sicut etiam Mahometo sapè, Regnum à patre sæpe permissum, sed postea quæ mortuo, confirmatum. Initio anni, imperium suum firmauit erga Theodoro de Asanio. Cui mortuo, in Peloponneso Constantinus successerat: & magnam Græciæ partem ab Amurate acceperat, cui Athenæ & Thebarum reficerat. Vide, propter similitudinem Dracæ sæpe nominatur. Sed, Hercules amisso, animo concidit.

Epitor.

κη'. Ἀνδρέου τοῦ [illegible]) [illegible] Etymologico magno. Paco di Messina, ital. Chrysbde. De Rhodes, Chalcedoles lib. 8 [illegible] Ἐπιτομὴν) [illegible] Epitomen, [illegible] Epitor. Epitomen, [illegible] Epitomen, [illegible] Epitomen, [illegible]

1. Manuel, qui post mortem patris ad Mahometum rediit.*

*Filij huius, { Ioannes / Andreas } in nostra Historia.

2. Andreas Romæ, nec ne vulgati corporis dubia, mortuus.

Thomas (cuius xxxv. fuit Martius Zacharie Germilij F. Eum Latinos Conspiratione uocat) liberi apud Cassianum.

3. Helena nupta Lazaro, seu Elizario, Georgij F. Serviæ (Lazaro, Tribullorū principi qui fortè fuit, Sultano Murado nupta, Mahometo matri. Lazari et Helenæ filia, Thomæ nupta, Stephano Bosnensi R. nupta. Hæc, non Byzantium traducta (ut nostra Historia habet) sed Romam profecta, in honore dicitur fuisse, à Latinis scribitur.

4. Zoe, alijs, Sophia Ioannis, Rascianorum principi, seu Moscoviæ Duci, nupta: postquam Romæ in matrimonium illi exposita fuisset. Huius effigiem, ut Sigismundus Herberstainius Baro liber habet. Ex ea procreati. { Gabriel. / Demetrius. / Georgius. / Simeon. / Andreas. } Herberstainius & Iouius, Moscouia sua.

μβ'. Regnum Bosnæ. Pius 2. Europæ cap. 10. in Bosna, Rex gentis, Stephanus Despotes (sic enim Reges suos appellare consueuere) quamuis Christi Religionem sollemniter susceperit, Baptismum, abluit. Sed anno superiore, priusquam ad se Ioan. Cardinalis S. Angeli, ab eo baptizatum esse & sacris unctum vidisset. Turcis, quibus cum sordes habebat, bellum indixit. Nunc paludum ostiæ effumantur. In hac regione plurimi possunt hæresis Manichæorum, duo principia rerum statuentium, malorum, alterum bonorum. Nec primum Romanæ Ecclesiæ tenuerunt, Christum, æqualem consubstantialemque patri esse fatentur. Horum ecclesiæ, ut dictis mihi cum consulibus fuit, ferentur. In quibus egressus mare, ferentur se saltis uxoribus, si viduerint, ad certum tempus, Deo vouere. Reddita sanctum, permutationem uxoris, vota persolutæ promissi inter Monachos præsentis tempore viuentes. Hanc laboris, nulla sedis Apostolicæ decreto, nulla Christianorum armis, delere potuerit. Sunt ad nostra execrationem usque Hæretici Dei. Addit his, quæ confecta sunt, Matthæus Palmerius. Anno 1463. (inquit) Stephanus Superiorum Mysiæ (sic eum appellant Scriptores) Mahometo Turcarum Imp. à capitalis cladis execratione, capitur, decollatur, Regnum, quod à patre dolo subripuerat, simul cum alijs amittit. Latinus scribit, eo decollatum in conspectu Sultani esse scribit. Mihi, 1464. anno hæc asscribunt.

γ'. Trapezuntinorum pericula. Καὶ ἐν τραπεζοῦντι Trapezunti (in qua Pius 2. in Asia) sub Imperatore sunt, Christi cultores, anno proximo (1459.) Urgatum ad hoc mihi, auxilia cœpta Turcarum eorum. Nouissimè Venetorum literas accepimus quæ Turcorum Imperatorem, in Persam cum exercitu traiecisse scribentes debuisse faciebant, quin Trapezuntij sese deditionem ipsum, suæ potestatis dominum, imperatis fecisset. Nondum tamen finis expectatus est. Trapezuntius Imp. uni ex Turcarum principibus filiam nuptui dedit, qua res foliis cum sua familia affinitatis. Quis enim Christianus est & inimico Christi Ecclesiæ sacramenta communicat? Multa tractat, & regendi capitum, admodum indigna.

Fabricius Orientalium ad Latinos de bello Turcico. Anno 1459. April. 21. literæ & legatio Davidis Imp. Trapezuntij, ad Philippum Burgundiæ ducem almum; hæc, inter Epistolas Æneæ Sylvij extant. Excitabat ille Imperator, tum Ducem illum, tum cæteros Occidentis Principes, contra Turcam. Se enim ab Oriente aggressurum hostem, X X. hominum, & X X. millibus hominum Georgium, Persarū R. L X. millibus Georgij Ducis Georgiane, X X. millibus equitū Bardanij, R. Mingrelie (olim Cholchidis) L X. millibus Milidi, cum filijs, Rabam, Ducē Anocassæ, X X X. millibus, cum fratre, & Baronibus fuit. Dardebelum, Dominū Arzeruæ maioris, X. millibus. Asambeclum, ejusque fratrem, cbnicum, L. millibus. Vni fultures esse dicit quæ cbnicum duos fol. Caramanum, & Dominum Iconij spes fouere: alios capitales Mahometi inimicos, & suas regiones recuperare.

Hæc contra Papa Pius II. excitauerat & literis, seu Georgianum, Patriarcha, per Antiochenum, scribit Leonardus. Hoc, quod sic inter illos Occidentes fædus erat sollemne, quæ gesta annis nō fierent in illis locis audiebant. Velebant una æstate Natalem cripere Turcis: Latinos debere Europa colligere. Eos, in medio hiemis, rediturus ubi non habitarent. Si verò Latini vim aggredi nollent, ipsi pacis fœdus & libertatem. Cum illis habituros

(II)

1584-те Католички Клерик Александар Комуловић спомиње да је у Србији („Servia”), Скопље главни град („Scopia principale citta”) и да се налази у средини провинције (nel mezzo della provincia).

Fermendzhin, E. „Acta Bosniae” „Monum. Slav. Mer. XXIII 1892 str.39

*

Извор и назив дела :

Monumenta spectantia historiam Slavorum meridionalium : Acta Bosnae potissimum ecclesiastica cum insertis editorum documentorum regestis : ab anno 925 usque ad annum 1752
Аутор : Fermendžin, Euzebije
Impresum Zagreb : Academia scientiarum et artium Slavorum meridionalium , 1892
Поднаслов : ab anno 925 usque ad annum 1752
Серија : Monumenta spectantia historiam Slavorum meridionalium
Материјални опис . VI, 613 str.
Свезак : 23

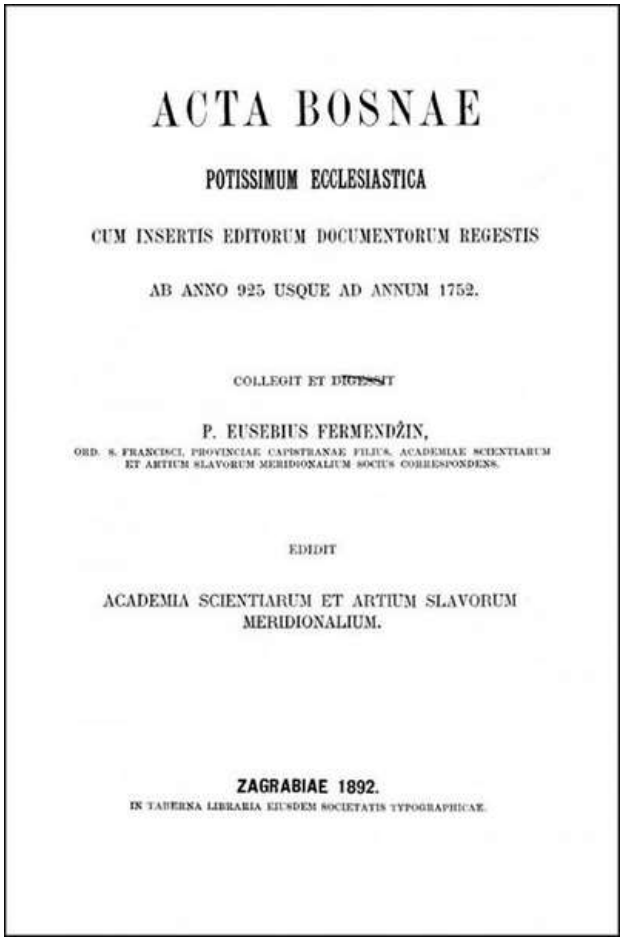

ACTA BOSNAE

POTISSIMUM ECCLESIASTICA

CUM INSERTIS EDITORUM DOCUMENTORUM REGESTIS

AB ANNO 925 USQUE AD ANNUM 1752.

COLLEGIT ET DIGESSIT

P. EUSEBIUS FERMENDŽIN,

ORD. S. FRANCISCI, PROVINCIAE CAPISTRANAE FILIUS, ACADEMIAE SCIENTIARUM ET ARTIUM SLAVORUM MERIDIONALIUM SOCIUS CORRESPONDENS.

EDIDIT

ACADEMIA SCIENTIARUM ET ARTIUM SLAVORUM MERIDIONALIUM.

ZAGRABIAE 1892.

EX TABERNA LIBRARIA EIUSDEM SOCIETATIS TYPOGRAPHICAE.

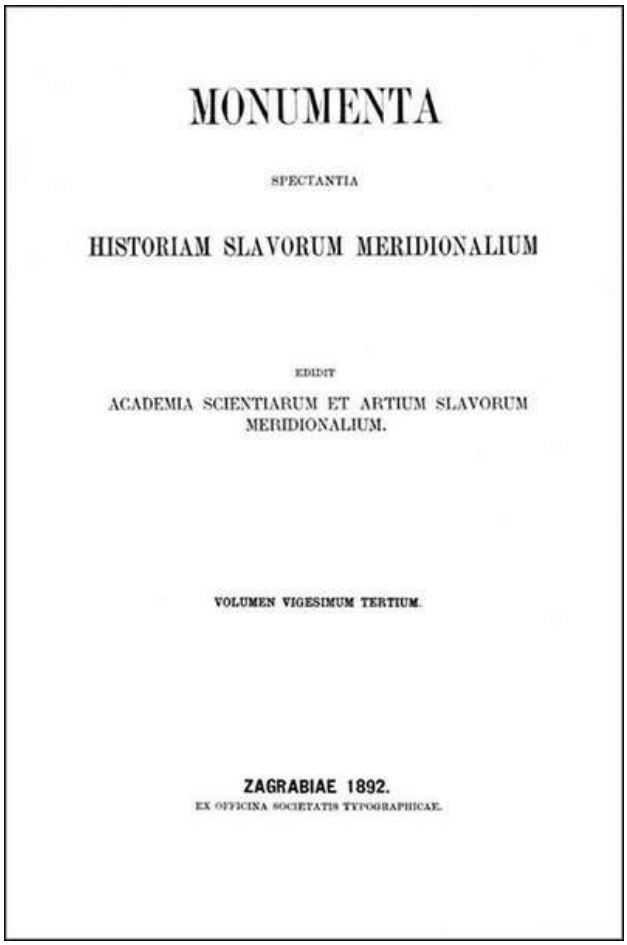

MONUMENTA

SPECTANTIA

HISTORIAM SLAVORUM MERIDIONALIUM

EDIDIT

ACADEMIA SCIENTIARUM ET ARTIUM SLAVORUM MERIDIONALIUM.

VOLUMEN VIGESIMUM TERTIUM.

ZAGRABIAE 1892.

EX OFFICINA SOCIETATIS TYPOGRAPHICAE.

MCCXXIV. 1584, 30 Novembris, Romae.

Epistolarum ac relationum Alexandri Komulović et socii, de statu ecclesiae catholicae Albaniae, antiquae Serbiae et Bulgariae, summa.

Bisogni proposti dalli reverendi d. Alessandro Comuli et padre Tomasso Ragi, visitatori apostolici nell' Albania et luoghi adiacenti, con lettere scritte ali 30 di Novembre 1584 et nella visita, che essi mandano ridotti in sommario.

Per li vescovi di Albania con lettere a monsig. illustrissimo di Como. Che nostro signore conceda loro facoltà semel in anno poter assolvere i loro subditi incorsi nei casi contenuti nella Bolla Caena Domini, perchè non si vogliono asportarsi a si lungo e pericoloso viaggio di venir a Roma per l'assoluzione.

Con esempi della concessione fatta alli vescovi di Dalmatia, in particolare il vescovo Allessiense, et altri fanno instantia, che sia loro concessa facoltà di dar licenza a bottegari et altri mercanti di poter vender chiodi et altro ferro non lavorato tanto a christiani, che coltivano terreni di Turchi a gli istessi Turchi, che lo comprassero per far istrumenti da cultivar terreni sino a certa quantità di libre, conforme alla concessione fatta alli vescovi Dalmati, che han questa facoltà non solo per una certa quantità di ferro ma del altre cose prohibite.

Nella Servia, ove si parla schiavo. Visitate Scopia principale città della provincia con 60 anime sotto la cura di un capellano, che aiuta li schiavi christiani.

Montenegro di Scopia con 4 ville con cinquecento anime sotto la cura di un capellano. Questo saria luogo commodo da farci una schuola in forma di collegio per aiuto di tutta la christianità di Servia, perchè commodo a tutti gli altri nel mezzo della provincia et non vi habita ne capita mai Turco et sono libere dal tributo che putte per farli gianizzeri.

Jagnevo terra ricca per le miniere d' oro et argento, mille e più anime, gente amorevole, divota e trattabile, desiderano un primate (sic), che lo tratterebbero bene; sono sotto la cura di un capellano.

Nuovomente, città commoda et nominata per la bontà del aere, minier di argento et fortezza; del tutto qui fu sedia episcopale et non è molto, che sta senza vescovo. Ha un capellano e due chiese, 600 anime, la maggior parte orefici. Li primi della città dimandano aiuto in haver un maestro da poterci mandare li loro figli, che lo tratteriano bene concorrendo a mantenerlo.

Trepe, ricca di miniere di oro et argento; vi sono da 400 anime, un capellano con un oratorio; et fuori la terra una bella chiesa, due ville con 100 anime et un capellano.

Visitati Pristina, Novobazzarro, Crusevazzo, Procupia, Nissa et Vidin. Nelle cinque primi sono anime 250, tra quali sono 50 Albanesi, gli altri sono Ragusei mercanti.

Pristina è loco assai commodo, s' intende ch' altre volte fu vescovado, hora non ha chiesa alcuna, e si è ordinato si facci un oratorio.

Pristina e Novobazzarro stavano senza capellano, del quale pensavano haver provisti con due alluni del collegio illirico, che hanno finito il studio, se non si pentiranno di andare.

*

Питер Хејлин - Скопље, од Птолемеја звано Скупи је у Србији

Др Питер Хејлин (1600-1662)
историчар и теолог
Рођен : 1600. у Бурфорду, Оксфорд
Умро : 8. маја 1662. у Вестминстер у , Мидлесекс

(енг.)

Dr. Peter Heylyn (1600-1662)
Born: 1600 at Burford, Oxfordshire
Historian and Theologian
Died: 8th May 1662 at Westminster, Middlesex

Питер Хејлин , енглески географ под одредницом „Србија” написао је , текст у фокусу страна 173 :

(срб.)

" ... Главни градови тамо су 1.Ниш 2. Видин (од Турака зван Киратов) 3. Кратово ... 9.Скопље, од Птолемеја звано Скупи ... ”

(енг.)

" ... Principal towns hereof : 1.Nissa 2.Vidina (by the Turks called Kiratow) 3.Cratova ... 9.Scopi, by Ptolemy called Scupi ... ”

COSMOGRAPHY
IN
FOUR BOOKS.
CONTAINING THE
Chorography and Hiſtory
OF THE WHOLE
WORLD:
AND ALL THE
Principal Kingdoms, Provinces, Seas, and Iſles thereof.

By PETER HEYLYN.

With an Accurate and an Approved INDEX of all the Kingdoms, Provinces, Countries, Inhabitants, People, Cities, Mountains, Rivers, Seas, Iſlands, Forts, Bays, Capes, Foreſts, &c. of any Remarque in the whole World: Much wanted and deſired in the former, and now annexed to this laſt Impreſſion, Reviſed and Corrected by the Author himſelf immediately before his death.

Acts 17. 24. 26.

Deus qui fecit mundum & omnia quæ in eo ſunt ;---- fecit ex uno omne genus hominum, inhabitare ſuper univerſam faciem terræ, definiens tempora & terminos habitationis eorum.

Plin. in Procem. L. 7.

MUNDUS, & in eo Terra, Gentes, Maria, Inſulæ, inſignes Urbes, ad hunc modum ſe habent.

LONDON:
Printed by *A. C.* for *P. Chetwind*, and *A. Seile*, and are to be ſold by *T. Baſſet*, *J. Wright*, *R. Chiſwel*, and *T. Sawbridge*.
M DC LXXVII.

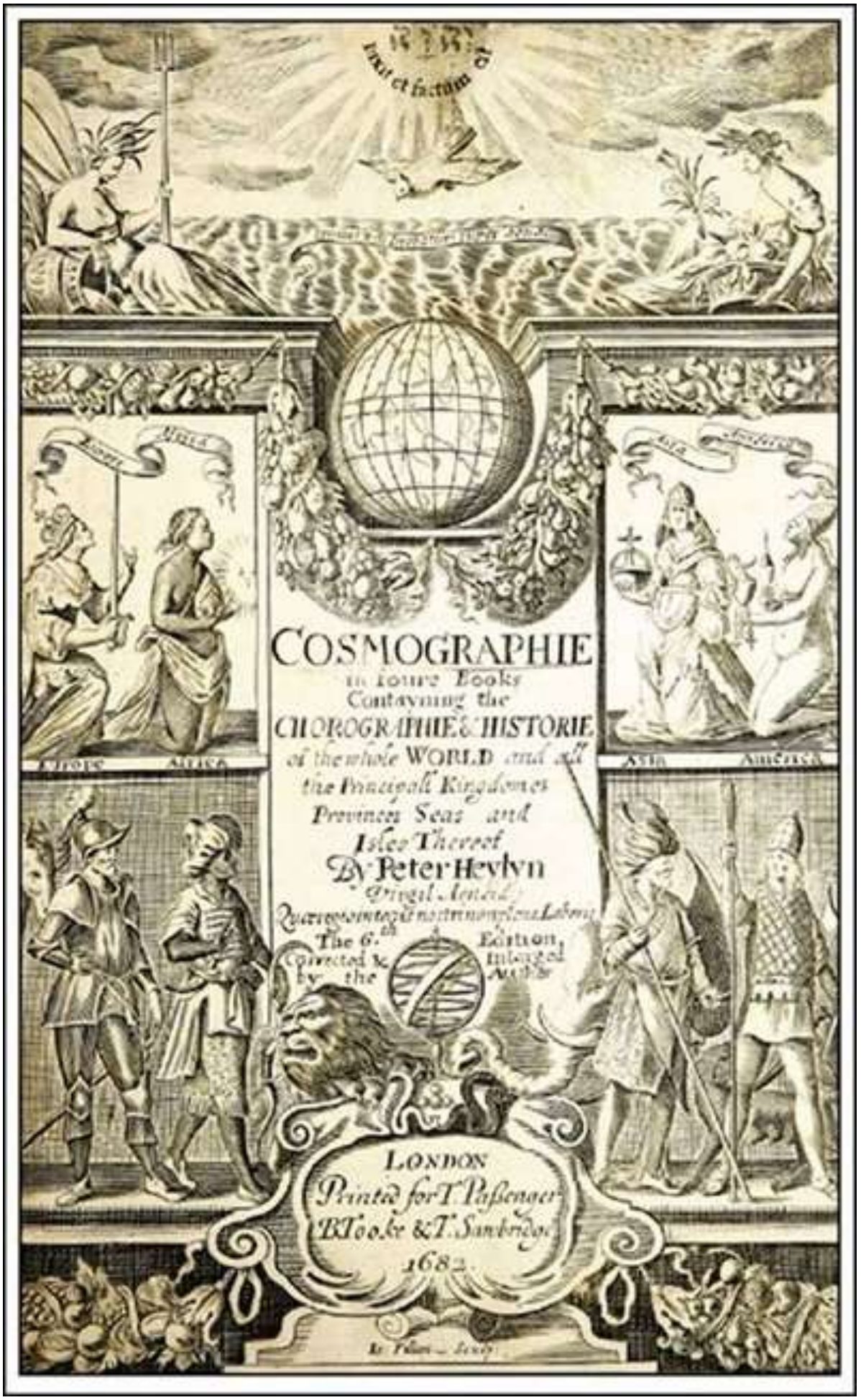
COSMOGRAPHIE
in foure Books
Containing the
CHOROGRAPHIE & HISTORIE
of the whole WORLD and all
the Principall Kingdomes
Provinces Seas and
Iles Thereof
By Peter Heylyn
The 6.th Edition,
Corrected &
by the
LONDON
Printed for T. Passenger
W. Cooke & T. Sawbridge
1682.

have I found at what time or under whose Conduct they paſſed over *Danubius*, and there poſſeſſed themſelves of *Chryſſuicum*, and ſome other Towns and Territories on that ſide of the River, which they ſtill remain, either ſurrounded by the *Servians*, or at leaſt intermingled with them; which makes ſome Writers of opinion that the *Raſcians* and the *Servians* are but one and the ſame People under diverſe names: to which conjecture their being ſubject to the ſame Prince gave ſome further ground. But whenſoever they paſſed over, moſt probable it is, that, proving either troubleſom Neighbours, or unwelcome Gueſts, they gave occaſion to the Deſpots of *Servia* to make War upon them, and having vanquiſhed them on that ſide of the River, to carry the War over unto this; till in the end the whole Country was made ſubject to them. Added to *Servia*, they fell together with it into the power of the *Turks*, as was ſaid before. But being more impatient of the Yoke than the *Servians* were, they did the *Turks* much miſchief many times, as they came in their way, more ſo much not Gratuitouſly, as when *Mahomet* the III warred againſt the *Hungarians*; at what time they frequently diſtreſſed his Armies, by cutting off his men, and intercepting the proviſion of Arms and Victuals intended for the great Army of Sinan Baſa. Amongſt which at the time when *Sigiſmund* Prince of *Tranſylvania* had won to many noble Victories againſt the *Turks*, 10000 of theſe *Raſcians*, calling off that Yoke, offered themſelves unto his Service. Theſe are the only memorable Actions which are told us of them; though this laſt was only the means of ſome private Advantages, the whole Nation ſtill continuing in Obedience, as before they did. But following as they did the Fortunes of *Servia*, and having a Concernment on that ſide of the Water, we ſhall there ſay ſomething further of them.

Thus have we ſeen when and by what means the whole Province of *Old Dacia* became in part ſubject, and in part tributary to the *Turks*. It is now time to paſs over the *Danow*, and look upon the other part of this Province, called *Dacia Nova* or *Ripa Danubii*, containing (after our account) four Provinces of the *Roman* Empire, that is to ſay, both *Miſia's*, *Scythia* and *Dardania*, beſides the two *Dacia's*, *Mediterranea* and *Ripenſis*, interjected betwixt the two *Miſia's*, as before is ſaid: all now reduced only into two of the *Turkiſh* Provinces, namely the Countries of *Servia*, and *Bulgaria*.

1. SERVIA.

SERVIA is bounded on the Eaſt with *Bulgaria*, on the Weſt with *Boſnia* and ſome part of the Lower *Hungary*, on the North with the *Danubius*, by which it is parted from *Raſcia* and ſome part of *Valachia*, on the South with *Albania* and part of *Macedon*. It contains both all *Miſia Superior* and a great part of *Dardania*, and took this new name from the *Serbi*, or *Surabi*, a *Sclavonian* People, of whom more hereafter.

The Country, with the neighbouring *Raſcia* and the modern *Sclavonia*, was firſt converted to the Faith by the preaching of *Cyril* and *Methodius*, formerly remembred, between the years 860 and 890. of both which there is reſerved ſome Epiſtol Monuments. For *Methodius*, having obtained both of the Patriarch of *Conſtantinople* and the Pope of *Rome*, that the Nations by them converted might celebrate all Divine Offices in their natural Language, tranſlated the whole Bible into the *Sclavonian* Tongue, which ſtill they have among them in high eſteem. And *Cyril* is ſaid to have deviſed the *Servian* Character, now uſed in this Country only, (though here of ſeveral ſorts) but alſo in *Raſcia*, *Bulgaria*, *Boſnia*, *Moldavia*, and moſt parts of *Raſcia*: which Character, from this *Cyril*, (or *Clarel*, as they pronounce it) is ſtill called *Clarelitza*.

The Country was very rich and fruitful before the Conqueſt of it by the *Turks*, well ſtored with Mines of Gold and Silver, eſpecially about *Novberda*, a ſtrong Town hereof. The people are wiſe and grave, and much given to Warlike Exerciſes, and that upon ſlight occaſion, ſo that there is but little need to be laid upon them.

Chief Rivers of this Country, are, 1. *Celadna*, and 2. *Ibar*, falling into the *Servia*. 3. *Ibar*, falling into the 4. *Morava*; at the mouth whereof ſtood *Chryſſuicum*, or *Chryſſovallum*, a ſtrong Town of the *Raſcians*. Principal Towns hereof, 1. *Nyſa* alias *Neſſus*, as I take it of *Ptolomy*, by whom it is ſaid to be a City of the *Dardanians*, once the Metropolis of this Country, and the Key thereof; beſieged and taken by *Amurath*, the third King of the *Turks*, from 1362. 2. *Vidina*, by the *Turks* called *Kara-vay*, taken by *Servia*, in the beginning of *Bajazet* the firſt, and ever ſince the Seat of a *Turkiſh* Sanzack under the Beglerby of *Buſſa*. 3. *Cratova*, and 4. *Ferſbaro*, rich in Silver Mines, a great temptation to the *Turks* to invade this Country. 5. *Semandria* or *Semendria*, by ſome called *Sperderoba*, by the *Hungarians Smederin*, by the *Turks Semender*, ſituate on the Danow not far from *Belgrade*, and taken by *Amurath* the II. An. 1438. ſince governed by a *Turkiſh Sanzack* under the Beglerby of *Buda*. 6. *Novigrad*, in the Borders hereof, fortified with an impregnable Caſtle. 7. *Stanchar* (in Latin *Stanchi Hieruſalem*) the ordinary Seat of the Deſpots. 8. *Preſpa*, ſaid by *Martinus* to be the Birth-place of the Emperour *Juſtinian*, now ſtill like to be *Tauriſium*, a City of the *Dardanians*, mentioned by *Procopius*, who maketh it the Birth-place of that Emperour by whom it was repaired and fortified with four great Towers, thence called *Tetrapyrgus*. But others (more probably) make him to be born at *Lebrida*, a Town of *Bulgaria*; of which more hereafter. 9. *Scupi*, by *Ptolomy* called *Scupis*. And 10. *Ulpiana*, firſt built by *Trajan*, whoſe ſurname was *Ulpius*; afterwards re-edified by the ſaid *Juſtinian*, and called *Juſtiniana Secunda*. (*Juſtiniana Prima*, being in *Bulgaria*.) near a place Village called *Pyrrhi*, or *Lauri*, or *Caſpaſtes*, as *Marius Niger* and others. 11. *Rhaſena*, by *Ptolomy*, for diſtinction ſake, called *Rhaſena Mediterranea*, then the chief City of the *Medians*, of which now no Ruines are remaining. 12. *Lavinium*, the Frontiers of *Dardania* not elſe obſerved by.

Beſides theſe Towns and many other of leſſer note which properly belong to this Province of *Servia*, the *Raſcians* alſo hold ſome Towns on this ſide of *Danubius*, the chief whereof is *Chryſſuicum*, or *Chryſſovallum*, an old Town, almoſt wholly ruinated, till repaired and fortified by the *Turks*, An. 1443. who making the convenient ſituation of it on the Banks of *Danubius*, near to the Fall or Influx of the River *Morava*, and how commodiouſly it ſtood both to command and to annoy the reſt of this Country, and for tranſporting of their Forces to the other ſide of that great River, made it their firſt work to poſſeſs themſelves of it, and have held it ever ſince with a very ſtrong Garriſon. Such other Towns on the *Raſcians* have on this ſide of the River, as of leſſer note, are looked on by our Author but as Towns of *Servia*, (by the Deſpots whereof they were long ſince conquered) where before we had them.

The old Inhabitants of this Country, ſuch as are moſt conſiderable in the ſtory of it, were the *Scordiſci*, the *Dardani*, and the *Meſſi*, the *Triballi* and *Treres*, ſpoken of by *Ptolomy*, being either branches of the *Meſſi*, or elſe an obſcure People not worth the noting alone. Of theſe the *Dardanians* were moſt ancient,

Inhabi-

Chief Rivers of this Country, are, 1. *Colubra*, and 2. *Lim*, falling into the *Savus*. 3. *Ibar*, falling into the 4. *Morava*; as that into the *Danow* at *Chrysonicum*, or *Chrysovectia*, a strong Town of the *Rascians*. Principal Towns hereof, 1. *Nissa*, the *Nessum*, as I take it of *Ptolemy*, by whom it is said to be a City of the *Dardanians*; now the Metropolis of this Country, and the Key thereof; besieged and taken by *Amurath*, the third King of the *Turks*. *Anno* 1367. 2. *Vidina*, by the *Turks* called *Kiratow*, taken by *Feritbeg*, in the beginning of *Bajazet* the first, and ever since the Seat of a *Turkish Sanzack* under the *Beglerbeg* or *Bassa* of *Temeswar*. 3. *Cratova*, and 4. *Zerbenic*, rich in Silver Mines; a great temptation to the *Turks* to invade this Country. 5. *Simandria*, or *Senderovia*, by some called *Spenderobe*, by the *Hungarian Zenderin*, by the *Turks Semender*, situate on the *Danow* not far from *Belgrade*, and taken by *Amurath* the II. *An.* 1438. since governed by a *Turkish Sanzack* under the *Beglerbeg* of *Buda*. 6. *Novograd*, in the Borders hereof, fortified with an impregnable Castle. 7. *Stomburg* (in *Latine Stombrigadum*) the ordinary Seat of the Despots. 8. *Prisden*, said by *Mercator* to be the Birth-place of the Emperour *Justinian*; most like to be *Taurosium*, a City of the *Dardanians*, mentioned by *Procopius*, who maketh it the Birth-place of that Emperour, by whom it was repaired and fortified with four great Turrets, thence called *Tetrapyrgon*. But others (more probably) make him to be born at *Lochrida*, a Town of *Bulgaria*; of which more hereafter. 9. *Scopi*, by *Ptolemy* called *Scupi*. And 10. *Ulpianum*, first built by *Trajan*, whose forename was *Ulpius*; afterwards re-edified by the said *Justinian*, and called *Secunda Justiniana*, (*Justiniana Prima*, being in *Bulgarias*) now a poor Village called *Pyrethi*, as *Lazius*, or *Czanadre*, as *Marius Niger* is of opinion. 11. *Rhetiaria*, by *Ptolemy*, for distinction sake, called *Rhetiaria Mysorum*, then the chief City of the *Mæsians*, of which now no Ruines are remaining. 12. *Raveniczen*, the *Vendenis* of *Ptolemy*, but not else observable.

Мапа Европе из 1663.године , рад Питера Хејлија, део је дела, које је наведено у доњем изворнику.

Извор и назив дела :

(енг.)

Cosmography in four books. Containing the chorography and history of the whole world: and all the principal kingdoms, provinces, seas and the isles thereof

(срб.)

Космографија у четири књиге.Садрже хорографију и историју целог света: и све главна царства, покрајине, мора и њихова острва
Аутор : Хејлин, Питер (Heylyn, Peter) , 1600-1662
Издавач : London : Printed for P.C.T. Passenger
Година / формат (Year/Format) : 1682.
Језик : енглески
Писмо : латиница

Георг Кругер - Disputationem historicam de Serbis

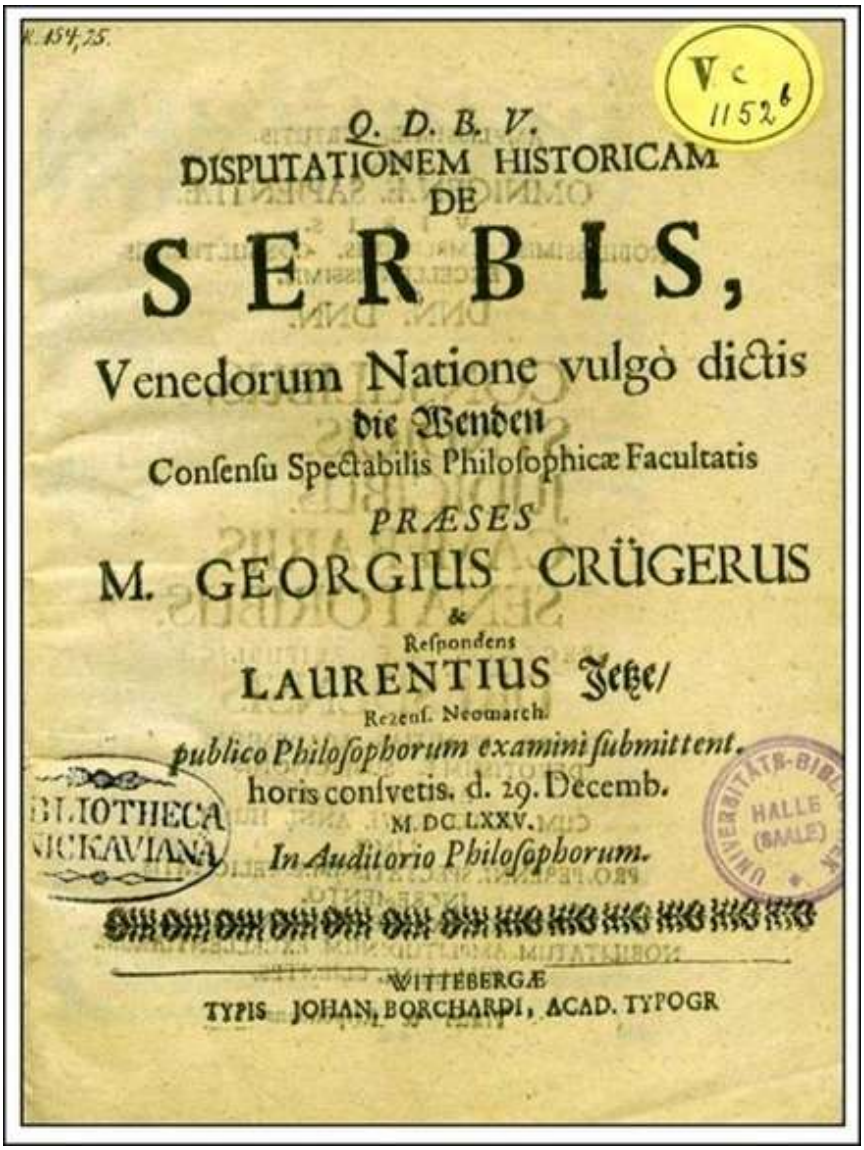

Извор и назив дела :

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА О СРБИМА, НАЦИЈИ ВЕНЕДСКОЈ ИСКВАРЕНО НАЗВАНИМ ВЕНДИ

Universitäts - und Landesbibliothek Sachsen- Anhalt Sammlung Ponickau

Disputationem Historicam De Serbis ; Venedorum Natione vulgo dictis die Wenden ... Praeses M.Georgius Krüger / ...

Krüger , Georg
Jetze , Lorenz
Wittenbergae , 1675

*

Disputationem historicam de Serbis

„Историјска расправа о Србима“ нам даје одговоре на питања о пореклу Срба у светлу чињеница утврђених од стране историчара и писаца, што античких што средњевековних, стилом једног поштовања достојног научног дела.

Георг Кругер,чешки Јиржи Кругер (6.11.1608. Праг–9.3.1671.Литомерице) је чешки барокни историчар Балбинова округа, педагог и језуита.У Брну 1625.приступа језуитском реду. Студирао је филозофију и теологију у Оломуцу и Вроцлаву. Радио је сукцесивно у различитим језуитским домовима, више пута премештан у току службе.Од 1645.је у Литомерицу.У периоду од 1659. 1662.био је ректор универзитета Ухерске Храдиште. Такође је радио у Јицину а крајем 1665. године је пребачен Храдец Кралове. Барем од 40. године свог живота сарађивао је са Бохуславом Балбином и Томасом Пешиновим у Чехороду, који су високо ценили Кругерову ерудицију.

Најзначајнија дела:

Хагиографска-„Svatý prach“, „Diva Montis Sancti“, коаутор је „Acta sanctorum“,

Sacerrimae Memoriae Inclyti regni Bohemiae Coronae, et nobilium eiusdem pertinentiarum Moraviae et Silesiae: quas e dabilibus monumentis, & documentis, antiquitatis romanorum pontificum bullis, caesarum, regumq; maiestalibus, itemq; abbatialium, collegiatarum, cathedralium, ac metropolitanarum ecclesiarum erectivis, ac fundatoriis literis, copiariis, ac adversariis, e ruderibus, bustis, parietinis, sepulchris, arcium, monasteriorum, oppidorum, & templorum“ издавано почев од 1667. године,

„Regni Bohemiae peculiaris patronu, pragensium Primus Episcopus“, издато 1669. године,
„Flori Austro – Bohemici“, сачувано у рукопису, издавано од 1520. – 1526. године.

*

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА О СРБИМА, НАЦИЈИ ВЕНЕДСКОЈ ИСКВАРЕНО НАЗВАНИМ ВЕНДИ

Disputationem historicam de Serbis 4

Текст у фокусу (срб) страна бр.4 :

" Задовољства и конструктивности ради понављамо и реконструишемо стару причу: то је тешко и ризично. Јер речи нису сумњиве само због промена, већ и због различитих мишљења писаца који нас стога доводе у заблуду. Зато их о нацији Венедској, Српској, није довољно само приказати већ и повезати, грубо речено, под надзором Минерве заштитнице историографије, ми ћемо их поновити. Па Богу на истину.

ТАЧКА ПРВА

ОПИС СРБА

" 1.Срби (a) су Венедски народ , настањен у Мајсену између река Елбе и Сале (b) , затим у оближњој Бојемији (c) а такође и у Лужици (d) (искварено названи Венди). (a) Према ранијим историчарима називамо их Сирби, Сораби и Сорабес (b) Авентинус , Бојемски анали, ст. 191,Међу Венедским народима , они које Србима називамо , настањени су између Елбе и Сале , понекад Мезима именовани , продиру у пограничне делове Саске и Тирингије. Од свих Венедских народа најнеустрашивији (и најбројнији) су Сораби Бојеми, као и Абодрити, по којима се Мајсен називао Сирбија или Сорабија а пре тога Бојемија. (М. Рајнхард, О пореклу Мајсенаца, ст. 88). Исти аутор на страни 97 каже : Према старим рукописима ти Венди у Мајсену су

граничари, њихова се територија простире од Мајсена до Горње Лужице, односно од Елбе до Сале ..."

*

Текст у фокусу (срб) страна бр.5 :

" ... Хелмолдова „Словенска хроника“, књ. 1 , гл. 2 , (c) Микраел. У „Померанији“ књ. 2, ст. 18 - Отворише се врата (Вандалском сеобом, бранича Германа) Словенима и Вендима из Сарматске нације, најпре Вилцима и Љутићима из Поморја, Сорбима од Сирфа Мајсенских и Бојима – Ободрити у Мекленбургу. Трид. Абб. Спанх. Голдаст, књ. 2, гл. 2 – Славе Сорабе, сада зване Боеми, краљ Дагоберт порази на крају и учини их франачким вазалима (из „Историје Меровинга“). (d) Дубрав. Бојемски историк, књ. 1 – Сирби Словенски народ, Горњу и Доњу Лужицу населише и Лужичанима се назваше. Д. Хитр. „Саска хроника“ књ. 1, о Вандалији пише: Ових дана на белим обалама и у старој Лужици само се Енети или Словени могу наћи. Они се међу собом зову СЕРБИ а свој језик Сербски збор.

2.Зато Серби нису, нити се с правом каже Вандали, и многи чије грешке откривамо и исправљамо , (e) убеђени су што спознајом речника, (f) што сукцесијом Венеда у стаништима Вандалским и људима великог ауторитета. (h,i)Међу тим мноштвом грешака рођене су и историјске заблуде, Вандали су представљени као Германи и по пореклу и по говору.

(e) Они који желе да се подробније упознају са овом темом, треба да читају следеће ауторе – Хајнриха Бенгерта, Мелкиора Голдаста, Франциска Иренииуса, Јакоб Аугустус Блондела, Гропиуса и Мартина Кромера ... "

*

Текст у фокусу (срб) страна бр 6. :

"... (f) Ово признаје Китреус у Вандалији Хроника Саксонум, рекавши: Блиска су имена Венда и Вандала. (g) Вандалима називамо Венеде који су узели земљу Вандала након њихове сеобе у Галију, Шпанију и Африку, као што ништа не променише Чеси који узеше Бојемију након одласка Бојоара у Баварску. Хелмолд у Словенској хроници, између осталог, каже: Пољском завршава велика Словенска провинција, које старином Вандали, а сада Винди или Виндили називамо.И засигурно ценим, као најјачи аргумент, наводи се прецизност историчар.Што је најгоре, онимам који нису умно довољно сазрели, Вандали су најпре Немци , а тек на другом месту Вандали или Венеди. (h) Ипак највећи халуцинатор је Георг Николаус у Силоге историји (са предговором Јохана Дресера , издата у Лајпцигу) : Негде око 245. Вендски (требао је рећи Вандалски) краљ Готарус владаше Поморјем.Такође у истом делу каже да су 161. године Венди узели Мерсебург , Римску испоставу. Разумно је упитати се да ли су у питању Венеди : чисто сумњам. (i) Према Плинију : Народ Германски Винделици (Вандали) делом Бургунди, Варини Карини, Готони : Ингевони и Истевони и Хермиони и Пеусини.Плиније их у овом случају изједначава. По Тациту , тачном и прецизном , су Марси, Гамбрини, Свеви и Вандали најстарији народи Германије. Њихови су језици исти као неки Германски, сведочи Прокопије.

3.Не мешајмо Сербе са Поморјанима и Маркићима ,нарочито са онима који називамо Венди, у Мекелбургу , чији се кнезови Мекелбуршки називају Господарима Венда , титулом којом се диче и непобедиви краљеви Шведске и Данске и пресветли изборник Бранденбурга, који такође не влада Сорабима или Лужичанима... "

*

Текст у фокусу (срб) страна бр 7. :

" ... (k) Разговарајући са обичниим људима, и судећи по ученима. Али не треба да забуне различите врсте Венеда у Германији , чији преглед даје Хелмолд у Словенској хроници.Поморјани , Сирсипани , Љутући , Вилци (Венди) , Кисини (од којих из предграђа Бесковјанских израз Кизер потиче, по мом суду без грешке) Редари (Венди) Шћећинци , Бодрићи (Мекелбуржани) Вагри (Лубеци- Венди) Руги (не мешати их са Рунима јер рунска слова нису Словенска , Руни беху Готи или Германи, чијим се словима бавио Ола Вурмио). Сораби или Зорбер – Венди и остале не треба мешати. Разлог је следећи : Многи приписују Вендске натписе Србима – Венедима Лужичанима, кардинално грешећи захваљујући свом историјском незнању. Руги, Маркићи, Мекелбуржани се држе народне исконске вере због које су поражени најдаље до 12. века и покрштени: од Серба су најдуже одолели Лужичани. Они су били најбунтовнији, стално дижући буне. Ово наводим упоређујући времена Хенрика и Отона. Обрађујући ову материју Хелмолд у гл 12. каже: Дуго су Саксоци покушавали наметнути свето Хришћанство у Славији, не кријӯћи своју похлепу.(i) О овој теми још код Дитмара, Микраела Поморјана, Голдаста (m) Адама Бременског и Микраела Поморјананаводи Хелмолд у „Словенској хроници : Међу свим нацијама Венедског порекла настањених у земљи Вандалској, још су само Бодрићи и Вагри предвођени својим кнежевима, названим Господари Венда.

4.Нико на свету не може порећи да се Лужичани не зову и Сораби, и да потичу из нације Сораба или Венеда. Ако су заиста Германи древни становници поменутих крајева (који попут Вандала у Поморју (n) и Бојара у Бојемији који свој језик никоме не оставише, већ у наредном веку надоградише) Лужице (o) и околине, ко би их безразложно могао прецизно разликовати и подвојити (сви су Лужичани Германске нације) , и да је то могуће, обзиром на њихово мешање..."

*

Текст у фокусу (срб) страна бр 8. :

" ... (n) Листајући Микраелову „Померанију“, између осталог, налазимо: Тако из Вендског говора овде у Померанији/ никад није проистекао Немачки.И да сам желео, нигде на мору не нађох Вандалски град без Словенског или Вендског, а где је Немачки у употреби као други језик. (o) Лужичане памти Саксонски писац Видикунд, савременик Отона у Саксонским Аналима. Код Голдаста и Хајменсфелда у „de rebus Bohemicus“: Исто као и Маркомани, и Квади, су Семнони (на обалама Одре у Старој географији у Марки и Лужици смештени). Сораби и Лужичани Сарматски или протераше или покорише Семноне (што је врло слично), заузевши њихове земље. Дубравиус каже Сирбос. Микраел Мјеста, краљ Лужичана, упаде у земљу са много коњаника, и опустоши је потпуно.

ТАЧКА ДРУГА

О ПОРЕКЛУ СЕРБСКОМ

1. Пошто смо описали Лужичане, следи и да кажемо нешто о њиховом пореклу. Као што је врло тешко и готово немогуће открити тачно право порекло било ког народа, чак ни сакупљајући бројне народне приче, као што писци Чешке историје учинише, са сумњивим исходом (p) : тако је и са Сербском нацијом достојном своје историје, тако да ћемо овде укратко поновити прикупљено.(p) Аенеас „Историја Бојемије“, гл. 2., 3. и 4. С' овим се слаже и Дубравиус, „Историја Бојемије“, књ. 1...."

Коментар преводиоца: НА КОЈИМ ИНАЧЕ ОСНОВАМА НАСТАДОШЕ ИСТОРИЈЕ ОСТАЛИХ ЕВРОПСКИХ НАЦИЈА???

*

Текст у фокусу (срб) страна бр 9. :

"... 2.И поред свих контроверзи , (q) Сербска нација није нова, већ је настала са свим осталим Венедским или Словенским нацијама , старином од Сармата, произишла је дакле давно са старим Словенима из Сармата. (q) Плиније као и Птоломеј Географ први поменуше неке СЕРБОРУМ у Сарматији. Волеше да их прикажу међу Меоћанима, књ 6, гл. 7 и књ. 4 гл. 13. Ту их смештају између Серавнијских планина и реке Ра, књ. 3, гл 5. Да ли њих наши Срби потичу и именом и крвљу, примећује

храбро и упрошћено , Леунклавије (у делу „Турска историја“, гл. 37, жури : Србе око Меотије Плиније описује: неки од њих пођоше ка Дунаву и Горњој Мезији, део скрену ка Сарматији и Пољској видешви широке равнице у близини Германије и Пољске (сада назване Лужица) запосевши их и настанивши се између река Албе и Сале) ја бих потврдио; из разлога вероватноће повезивања, не да бих одбранио Птоломеја и Плинија. Немам разлога да не подржим колеге, делом због имена, делом због величине Венедске нације, која је толика, види се из историје Гота Прокопија (књ. 1 гл. 28 и књ. 4 гл. 8) и Јорнанда (ст. 85) а и колега Нојгебауер у „Историји Пољске“, књ. 1, потврђује да се Словенска нација и простире и даље од реке Ра. И подржавам изврсну сентенцу нашег еминентног ауторитета Шурцфлејша, из „de rebus Slavicis“, да се Словенска нација и даље шири у Азији. Колеге су у праву да је било сеоба из Сарматских заједница. Ако су се Хуни, Бугари и Анти (које код Плинија видех назване Антакас и смештене код Серавнијских планина) селили, зашто не би и СЕРБИ?

3.Оно што се чини најизвеснијим је да наши Срби потичу од Босанских Срба, од којих име потиче и од којих се издвојише, што је потврђено (r). Много мање је вероватније Јоакиму Куреу (s), да су Сораби колони Чеха, војводе Бојемије, који их је у ову земљу довео..."

*

Текст у фокусу (срб) страна бр 10. :

2 ... (r) Хајнрих, Голдаст књ. 1, гл. 8; М. Реинек. Штајн. „von Meissner herkommen“, ст. 97 Говорећи о Босанским Србима, он каже да су пореклом Зирби, Сирби, Сорбс такорећи, збуњујући нас: све нас буни блискост Далматинаца са нашим Даламинцима. (s) Све ово се дешава и због миграција, и ауторитета и без разума.Укратко речено, аутори се не слажу у односу на порекло имена Срба. За неке је од Сирба Азијатских , по Леунклавиусу , а за друге од Срба Гета Маркелин књ. 17 и 19.. Лимиганти именом , које је Констанције покорио, и преселио , воде нас до њих.Авентин , „Annales Bojorum“. Али од кога да потиче , било од Сирба Азије, било од Срба Гета , дође на исто.Довољно је кад смо сви били Китреј не доводи у сумњу, да име Серби потиче од Сармата. Мање приметно је да , П. Лонгиус у Хроници градова, за Сорбе из Росвита каже да су Германског порекла.Ово се показало потпуно нетачним (и сам је признао).Није много мислио о етимологији имена. (s) Из Шлеских анала: Чех доведе нове насељенике, који се између Албе и Сале зову Сораби , чије је порекло Сарматско, а друге које посла до Балтичког мора , Винди.Слично прича Нојгебар у „Историји Пољске“, књ. 1 , о сеоби Хрватских Чеха.

ТАЧКА ТРЕЋА

О ЈЕЗИКУ СЕРБСКОМ

1.Обично у Беседама о нацијима није превише истакнуто, али за нас је врло важно.То није нови језик, или (како је устаљено)
Или мешавина различитих језика. Мешањем народа Лужице, Чешке и Баварске (t) није дошло до мешања језика (u).

(t)Силванус у Германији, гл 47. А ту је и неколико Чеха, (који мушком линијом потичу из Лужица) , ниже племство, који не знају који језик изабрати : у израњаваној земљи , окруженој
Тевтонским витезовима. Авентин , „Чешки анали“, књ. 3, До
Драве и Саве , и даље је у употреби језик Венеда : у употреби је и у градовима и дворцима(u).Ова су два примера важна за нас, друге сличне и неке злонамерне нећемо овде спомињати... "

*

Текст у фокусу (срб) страна бр 11 :

" ... 2 Као и Пољски и Чешки, Сорбски је језик доста раширен, и заједно са сличнима (x) потиче од заједничког претка Сарматског; разликује се од њих као Пољски од Чешког (y). Сорбски такође садржи различите дијалекте (z).

(x) И источни језици као Јеврејски, Халдејски, Арапски и други, као и северни Германски, Шведски, Енглески, од западних Шпански, Галски, Италијански; међу собом се не разликују много, а у садрже различите дијалекте. Тако и Сарматски, Руски, Пољски, Вендски или Сорбски, лажно Вандалски назван, сведоче исто (y). Недостатак страних речи и мноштво спојених консонаната, сведоче о његовом Словенском пореклу. Колико је близак Германском по граматици, толико је и далек, као што Пољски подражава Латински. И у њему постоји члан у имперфекту као у Чешком и Пољском. Пауцис: Упоређујући Сербски са Пољским , мислећи на стари Теутонски Микраел данас, каже : Закључујем да и уколико су у почетку слични са Немачким, стално су се истовремено развијали. Мислим да су се/ између осталог/ у старини формирали упоредо са Готским и речи, али не и заменице Ich/Du/Er и остале. Без сумње, можемо приметити да су граматике Чеха, Пољака и Срба, верзије једна друге. Добрано се допуњују. (z) Заједничко је и Лубинском, и Губенском, и Котбуском да су у СВЕТОЈ употреби и други као и Горњолужички.

3.С друге стране, данас је употреба тог језика готово нестала (осим у Сербским , Сарматским или Славонским (aa) крајевима где се проширила).Са великим достојанством , признајемо сличност (посебно са Сербским) , кога многи презиру. Између осталог, нама је то велика част (bb) !!!... "

*

Текст у фокусу (срб) страна бр 12 :

" ... (aa) Микраел у Померанији , књ. 2, гл. 4. Знамо да су Сармати свима моћно владали.И то не само у Малој и Великој Русији. Све до Бургундије.До оних што живе под Пољском. И даље , Власима, Бугарима , Србима , Подолцима , Литванцима , Хрватима , Далмацијом , Моравском , Чешком , Шлезијом.
И сви од Виндске Марке до Илирика говораху својим језиком. И то нико не пориче.Тако је настао и Вендски.Отоманска се Порта у преписци њиме користила(bb). Некада је било достојанствено говорити својим језиком, што данас

није тако.Говорећи о предностима сопственог писма , његов се значај огледа при читању Светог писма, али у свим остали приликама.

(cc)Како је лако одавна у Цркви и Републици усађен иочува ,
треба рећи без претеривања, лако експлодирао, тако треба рећи без претеривања, нарочито законодавцима , лако ће и нестати. (dd)Међу њима издвајам верзије на Словенским : Чешки , са Немачким писменима : Виндијски , на Латинском писму : Сербски , на Глагољици или Ћирилици Хришћана
у Турској , које се налазе у нашој Академској библиотеци.Конкретно , у верзијама Илирских преписа , која Вадиан, у epit.de tribus terrae part. И остали приписују Светом Јерониму ; према Голдасту , правилније је приписати, Кирилу и Методију , сматра Моравски епископ. О Московској и Пољској верзији мук ... "

*

Текст у фокусу (срб) страна бр 13 :

ТАЧКА ЧЕТВРТА

ОБИЧАЈИ У СРБА

" ... Најстарији Сербски обичаји непознаница су за нас.Међу ономе што видех у Германији , могу уопштено и одговорно рећи , и подробно описати њихове обичаје , и патњу и многе мукотрпне радове , слободољубиви (ee) , верни и скромни (ff) , савесни су и гостољубиви (gg) али и крадљивци.

(ee)Витикунд Саксонски Анали, књ.2.Иако им ј војска поражена и измрцварена, они и даље ратују , спремни да поднесу све муке овога света слободе ради.
Такве тежачке и радне људе, споре на гнев док им не дираш у част, како Словени воле да кажу. Многе су славне дане Царству даровали : службом се борећи за слободу на различите начине. (ff) Нема сумње у њихову окрутност према непријатељима али, ипак, за то што учинише Балтичким хришћанима, није особено за Србе.О њиховој јединственој скромности и верности Микраел ,Померанији.књ.2.Потврђено са Хелмолдом, књ. 1, гл.83.да је тешко чути псовку у Серба. (gg) Види Хелмолда , књ.1 гл.12.где између осталог,уопштено
говорећи: Не постоји народ искренији и гостопримљивији од Серба.Ненадмашни су у ратарству и лову , сва добра чувају најјачи међу њима , спремни да крваре, који кажњавају плъачке и крађу међу њима.Међу свим манама треба издвојити гостопримство.Серби имају законе по којима деле госте сутра увече, или их краду , ево очевица.Зато не видим зашто је Крамер изузима, када у књ.1His.Eccles. de Pomer.он потврђује да се ради о крађи, и према томе, како је то грех код хришћана , како може бити изузета или одобрена ? О Аксијаци древних Скита сведочи Мела књ.2.али од свих Словена, понајмање о народу Померанијe ,без даљњег..."

*

Текст у фокусу (срб) страна бр 14 :

" ... 2.Већина данашњих обичаја су пореклом Германски, без сумње (hh).Већина народа је весело и насмејано , гостољубиво , пријатељски искрено , (ii) истичу се као верни пријатељи , радни , једноставни (kk) религиозни (ll)

(hh)Задовољава их једноставна храна и одећа , дакле, гиздав и горд међу љима изазива одбојност.Закључимо, као и остали Германи који говоре Словенски , (и они писмени и они ретки радознали) ,не желе више да знају за такав начин живота ,

беже од њега , макар иза решетака или да студирају , Xenodochia (Пољак Нојгебар књ.1.hist. Polon.пише) , стално славе Свеце, у погодном тренутку свете химне , и дела Светих апостола : млади певају и играју, веселе се , није лудо ређи и целе ноћи , и уживају у плодовима свог рада.Ако странац зна њихов језик и причљив је , нигде неће бити срдачније угошћен.На рукама стрпљиво носе трагове тежачког рада и беде , ретко одмарају и ноћу. (kk)Издали су своју древну једноставност , а врло мало о култури научили (и пороке још на виши ниво подигли , прича нам о старим земљацима Москима Клув.Geogr.гл.26 : У школи су учили да читају и пишу сви паори , на универзитет из колеџа широм Царства Московског) називаше скромно паметним , оног ко је знао да чита и да пише ; оне који су баратали добро народним језиком , проповедник , веома учен човек ..."

*

Текст у фокусу (срб) страна бр 15 :

" ...Остали чуде, они су опседнути претеривањем, или лоше схваћени. (ll) Теолози или проповедници највиши су међу њима , и све ствари које зависе од самог народа , њиховим речима (имају их доста) као реч Божју преносе страсно.
Својом једноставношћу одишу све књиге имају за реч Божију ; све беседе у проповедима, као да је све друго небитно , односе се на здравље и напредак.Поред тога , народни обичаји су Германима непремостив бедем (да се тако изразим варварски) ка деци , иако родитељи данас једноставно више
Употребљавају Германски у свакодневном животу.

ТАЧКА ПЕТА

О РЕЛИГИЈИ СРБА

Скренимо пажњу на разлику између религије Срба пагана и хришћана.Родноверни и остали прави пагани различито гледају на Бога. Постоји само један Бог, и да само је он Господар овога света (како Прокопије каже , (mm) али поштују и Виле , а према Микраелиусу такође и шумске демоне (nn).На крају , ипак, покрштени су са Саксонцима у X веку. Августинска Конфесија их разликује и одвојено помиње.

(mm)Прокопије књ. 3, гл. 14. .....демона називају Царне Бог (црниБог) , добри Бели Бог (бели Бог) Микраел. Књ 2. Помер.цт. 76.У стварности постоје и неки посебни идоли које поштују Ругијани на пример, чији је
Световид : Вагри , чији је Провц : Пољани чији је Шива : Редари , чији је Радогост , о којима код Хелм.Хрон.Слов.,гл. 52. и 53. , међутим Микраел.Пом.књ. 2.цт. 76.их не помиње.Код Бојема Дубр.књ., 1.Истор.Бојем.п.7.обожавају Вида , као и Венди чији је Витеи, весник љубави..."

*

Текст у фокусу (срб) страна бр 16 :

ТАЧКА ШЕСТА

О РЕПУБЛИЦИ СРБА

" ... 1.И сви Срби , иако тежачки , стрпљиви су радници : а сви Словени гласе за (oo) нестрпљиве слуге.У сваком случају раде прво за себе па онда за Монархију под чијим су суверенитетом ; супротно правилима (pp) живе у демократији , која би се могла одржати , чак и у облику (qq) сачуваном у Германији

(oo)Насупрот својој природи Словенској , и у стању да стално крваре , образовују се , да служе слободни , да служе туђој власти.Она је била главни узрок што су моћни цареви наметнули веру у нашега Бога , и укинули народну, и њихови потомци ће бити неки од значајнијих неверника који су ,
задивили људе.Вид.Микраел.Пом.књ.2.цт. 5.11. и 100.
Хелмолд , књ. 1.гл.2.и Бангер.у белешкама (pp) Просп.књ. 3.
гл.14. .....

2.Коначно С.Римско царство допаде Саксонцима и од цара Хајнриха Хватача и Ота Великог наши Сораби бејаше сломљени , укључени у Римску Империју и додељени Германском градовима (rr).Они под Римо-Германском Империјом који добише грађанска права (ss) поштовани су као и Германи старином.Авент.књ. 4.Хелм.Хрон.Слав.књ. 1.књ.8.конф.Витик.књ. 2.Дитмар књ.2.Голдаст.књ. 2.гл.3 каже :Преносе нам стихове старог непоузданог Германског Поете приписане Хајнриху у чије име је особа владала.

Венд , Дан , Сорб, Бомен , Маркоман , Делманц су моји поданици... "

*

Текст у фокусу (срб) страна бр 17 :

" ... (ss)Они су истакли да , супротно жељамаоних који спроводе
Директиве из институција , да и остали становници Лужица треба да уђу у Републику ВенедаСрба , иначе остају под доминацијом Германа (Славенски кметови).Сви ти племићи чија се презимена завршавају на – ИЦ Пановиц , Цитвиц , Росриц , Милтиц , Лотвиц , Марвиц , Цертиц (уколико се покрену) , и остали који су пореклом Венеди , неизвесно , јер Германи доминирају Србима ; могли би успети као древни Серби , чији поседи нису мали, да заслуже права и привилегије , таксе , (што се види из података датираних за Ота Великог) и да буду прихваћени у Германском царству.Генерално их признаје црква и остали.Међу нама , лажљиве су и институције и власти кад реагују.Упаднетеу Саксонски корпус , рецимо као Принцеза од земаља Орднунга из Унтертханена, називају вас љуба кнеза и Склавен /баве се трговином ретким стварима /такође особа Хааб и СутерОд господе Белиебунг потиче /они су и даље стари колони /
ако бацимо поглед на колонисте (потражити други Јунијин закон од Јустинијана књ. 1.инст.тит. 5.исправка) разликујемо староседеоце и колонисте/у одређеном броју добијају надлежности и функције итд.Шта је са осталим уписаним грађанима , рецимо народ Померание , колонистима Марке , који су порекла Германског , који проповедају Јеванђеље.Укратко, из Анала Словена Бојема, Пољака , итд , упоређујући све три са Германском историјом , Венеди , који бејаху слободни и добри , сви би требали бити Германи , (који данас корумпирано управљају њиховом земљом) ; али без обзира на ропство и зло , и ране времена и старих Серба.

САМО БОГУ СЛАВА!

***

Са латинског превео :

мој драги и учени пријатељ Бобан Јеленковић

***

Крсто Крцун Драговић

K. 154,25.

V c 1152 b

Q. D. B. V.

DISPUTATIONEM HISTORICAM

DE

SERBIS,

Venedorum Natione vulgò dictis

die Wenden

Consensu Spectabilis Philosophicæ Facultatis

PRÆSES

M. GEORGIUS CRÜGERUS

&

Respondens

LAURENTIUS Jetze/

Rezens. Neomarch.

publico Philosophorum examini submittent.

horis consvetis. d. 29. Decemb.

M. DC. LXXV.

In Auditorio Philosophorum.

BIBLIOTHECA NICKAVIANA

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HALLE (SAALE)

WITTEBERGÆ

TYPIS JOHAN. BORCHARDI, ACAD. TYPOGR

I. N. J.

UT jucundum & fructuosum veterum historias repetere & contemplari: sic arduum & periculosum. Nam non solùm propter mutationes res ipsæ incertæ sunt; sed etiam propter dissidentes Scriptorum opiniones, qui iisdem de rebus non eadem tradiderunt. Quapropter non demonstrationes; sed ut plurimùm conjecturas de natione Venedorum, Serbis, rudi quod ajunt, Minervâ, quæ ab historiographis dignè annotata, hic sumus repetituri. Quod DEUS bene vertat!

PUNCTUM I.

De Serborum Descriptione.

§. 1. SERBI (a) sunt populus Venedicus, qui in Misniâ olim inter Albim arq Salam (b) fluvios, imò secundùm quosdam & in ipsâ Bohemiâ (c) fuerunt; hodie vedùm quosdam & in ipsâ Bohemiâ (c) fuerunt; hodie verò adhuc superstites in Lusatia (d) (vulgò die Wenden dicti) considunt.

(a) Dicuntur etiam Syrbi, Sorabi & Sorabes passim apud historicos. (b) Avent. l. 4. Boj. annal. p. m. 191. *Inter a Venedorum gens Sorabi dicti, qui inter Albim & Salam considebant, ubi nunc Misni nominantur, in fines Saxonum & Turingorum invadunt.* Idib. *Deinde alia Venedorum nationes ferocissima (capita edunt.* Idib. *Deinde alia Venedorum nationes ferocissima (capita enumerasse sufficiat) Sorabes Bœmi, Abrodite fœderati &c.* Misnia inde Siebia dicta ut & Sorabia; & quidem primùm à Bohemis ut putat M. Reinh. Reinec. Steinh. de Miſn. orig. pag. 88. Ubi idem autor p. 96. & 97. dicens: In dem vergleichen ſich die Scribenten/ daß dieſe Wenden in Meiſſen den beſondern Nahmen gehabt/ daß ſie Sorabi genennet werden &c. Was ſonſten dieſes Volcks für eine Gewalt müſſe geweſen ſeyn/ weiſet das genugſam/ daß ſie neben Meiſſen die Ober-Lauſitz/ und ferner den gantzen Strich biß an die Elbe und Saal einbekommen. Addatur his Helm.

Helm. Chron. Slav. l. 1. c. 2. (*e*) Micræl. in Pomer. l. 1. n. 18. Endlich ward die Thür dadurch ſc. Vandalorum emigrationibus, Germanorumqve diſſenſionibus) gar weit den Sclaven und Wenden oder der Sarmatiſchen Nation auffgethan / und aus denſelben ſetzten ſich die Welzer und Lutitier / oder Lützer in Pommern und Marck : Die Soraber oder Sirſen in Meiſſen und Böhmen / die Obotriter in Mechelenburg : Trith. Abb. Spanheim. ap. Goldaſt. l. 2. c. 2. *Slavos Sorabos, qui nunc dicuntur Boëmi, Rex Dagobertus bello aggreſſus vicit, ſuperavit & Francis* (de qvibus vid. hiſtor. Merovingica, an rectè & verè repetita) *ſubjectos tributarios fecit an. 640.* (*d*) Dubrav. hiſt. Bohem. l. 1. *Syrbi Sclavorum populi Luſatia inferiori & ſuperiori occupata Luſatos ſe nunc appellant.* D. Chyrr. Chron. Saxon. l. 1. de Vandaliâ dicens infert: *In hodiernum usqve diem paſſim ad ripam albiæ miſera gentis Henetæ ſ. Slavicæ reliqviæ in Luſatiâ & alibi hærent.* Et iſti qvidem ſe privata appellatione SERBOS, lingvamqve ſuam Serbßka reetz appellant.

§. 2. Qvapropter Serbinec ſunt, nec rectè dicuntur Vandali, ut multi, qvorum error detectus & caſtigatus (*e*) ſunt perſvaſi, tum cognatione vocabulorum (*f*) tum ſucceſſione Venedorum in ſedes Vandalorum (*g*) tum magnorum autoritate virorum. Unde tam multi errores & hiſtoriarum confuſiones (*h*) nati. Vandali enim populi Germanitum origine; tum ſermone, (*i*) perhibentur.

(*e*) Qvi fuſiùs hac de re volunt informari, adeant autores M. Henr. Bangert. in not. ad Helmold. chron. Slav. cap. 2. Melchior. Goldaſt. Heiminsfel. comment. de re Bohem. Rhenan. l. 2. rerum Germ. c. 1. Münſt. Coſmograph. c. 4. Franciſcus Irenſus l. 1. exegeſ. Germ. 33. Flav. Blondell. l. 1. decad. 1. Groppius Becan. l. 5. Spangenb. in chron. Saxon. c. 14. & im Adels Spiegel p. 1. l. 10. a. 5 verb. Wandeler & und Wenden. Matt. Crom. l. 1. rerum Polon. Mich. Beut. in comment. in Tacit. Germ. p. 1. c. 11. & alios, qvos videbis apud Goldaſtum in comment. de privil. egn. Bohem.

Bohem. (f) Hoc Chytræus ipſe faretur in Vandaliâ Chron. Saxon. dicens: *Vicina ſunt nomina inter ſe Vendi & Vandali.* (g) Idem ibid. inqvit: *Vandali dicuntur, qvia poſt migrationem Vandalorum in Galliam, Hiſpaniam, & Africam Venedi eorum terram occuparunt, ſicut poſt migrationem Bojorum ex Bohemiâ in Bavariam nihilo minus novi incolæ Czechi Slavi veterum incolarum, nomen retinent.* Ita Helmod. Chron. Slav. l. 1. c. 2. *ubi ergò*, dicit, *Polonia finem facit, pervenitur ad amplisſimam Slavorum provinciam eorum, qvi antiqvitùs Vandali, nunc Winthi ſ. Vindili appellentur.* Et certo reſpectu qvidem magis excuſandos, qvàm accuſandos viros hosce al. ſcriptores hiſtoriarum ſatis accuratos eſſe, putamus. Sed pejùs illi, qvi mentem eorum non aſſecuti multa de Vandalis Germanis, primis incolis intelligenda, ad Vandalos ſecundos ſ. Venedos accommodare volunt. (h) Sic graviſſimè hallucinatus eſt Georgius Nicolai in Sylloge hiſtor. (qvæ cum præfat. Joh. Dreſſeri Lipſiæ edita,) dicens: Umb dieſe Zeit 245. ſol der Wenden (Wandaler debebat dicere) König Gotharus in Pommern regieret haben. Wie Paulus Diac. meldet, item anno 161. poſt Ch. nat. die Wenden nehmen Meerſeburg der Römer Veſtung ein: qvod, an de Venedis intelligi qveat, judicent alii: nos valdè dubitamus. (i) Plin. l. 4. c. 14. *Genera Germanorum V. Vindelici (Vandali) qvorum pars Burgundiones, Varini, Carini, Gutones: Ingavones &c. Iſtavones &c. Hermiones & Peucini.* Ut Plinio æqvalis, ſic eidem in hoc argumento εὐάψηλος Tacitus ſcriptor verus & acutus *Marſos Gambrivios & Sueves, item & Vandalos antiqviſſimos Germaniæ populos facit.* Linguæ etiam eàdem cum cæteris Germanis uſos eſſe diſertè teſtatur Procop. l. 1.

§. 3. Nec Serbi (*vulgò Wendi dicti*) confundendi ſunt (k) cum Wendis ſpecialiter ita dictis h. e. Pomeranis & Marchicis (l) neqve cum iis, qvi ſpecialiſſimè Wendi dicebantur, h. e. Meckelburgicis, à qvibus Principes Meckelburgicos κατ' ἐξοχὴν olim die Herrn der Wenden appellatos putat Bangertus (m): qvo titulo hodienum Reges Suediæ & Daniæ Invictiſſimi, & Sereniſs. Elector Brandenburgicus coronantur, qvi tamen ideò Sorabis ſ. Luſatis non dominantur.

 (k) Lo-

(k) Loqvendum cum vulgo, & ſentiendum cum eruditis. Sed non ſunt confundendæ diverſæ ſpecies Venedorum in Germaniâ, qvorum varias recenſet Helmod. Chron. Slav. l. 1. c. 2. Pomeranos, Circipanos, Lutitios, Wilſos (die Wilzer-Wenden) Kiſinos (à qvibus ſi qvi ſuburbanos Beſcovienſes, ubi die Kizer dictos derivaret, meo qvidem vili judicio, non errorem committeret) Redarios (die Reder-Wenden) Stetiner. Obotritos (Mekelburger) Wagrios (Lübeker-Wenden) Rugos, (qvos non confundo cum Runis, literasqj Runicas Slavis non attribuo. Runi enim fuerunt, Gothi ſ. Germani, literæqj Runicæ Gothicæ ſunt Olao Wormio, qvi de illis fuſiſſimè agit.) Sorabos die Zorber-Wenden / & cæteri, qvi non ſunt confundendi. Ratio hæc eſt: Qvia multa dicuntur, multaqj ſunt ſcripta de Wendis, qvæ ſi qvis ad Serbos ſ. Venedos Luſatos omnia accommodaret, maximè falleretur, inſignemqj hiſtoriarum ignorantiam proderet ſuam. Rugi, Marchici, Pomerani, Meckelburgici ſuperſtitionis Ethnicæ erant tenaciſſimi, ad qvam ſubinde deficiebant, demumqj ſeculo XII. conſtanter ad Chriſtianiſmum adduci potuerunt: qvæ tamen ad Serbos minimè accommodari poſſunt Luſatos. Illi ad rebelliones & ſeditiones erant procliviores; hi verò non item. Sed comparativè loqvor, & qvidem de temporibus Henricianis & Ottonianis. Conferantur de illâ materiâ Helmold. Chron. Slavon. capp. XII. XVI. LII. LXXXIII. ubi qvidem Saxones accuſat dicens c. XXI. Chriſtianitatis ſacerdotum inſtantia jam dudum in Slaviâ invaluiſſe, ſi Saxonum avaritia non præpediſſet. Sed de his vid. Dithmar. l. I. & VI. Micræl. Pomer. lib. II. Heioric. Goldaſt. comm. de privil. Bohem. &c. (l) Vid. Adam Bremenſ. hiſtor. Eccleſ. l. 2. c. 10. & l. 3. c. 24. & l. 4. c. 46. Helmold. l. 1. c. 2. Micræl. Pomer. l. 1. n. 8. (m) in not. ad Helmold. Chron. Slav. l. 1 c. 2. ubi ita: *Quanquam enim omnes illæ nationes origine Venedicæ eſſent, qvæ in terras Vandalorum ſucceſſiſſent: tamen ſub ſequentibus ſeculis obtinuit uſus, ut ſoli Obotritarum & Wagrorum regnli aut principes κατ' ἐξοχὴν Wendi, die Herren der Wenden dicerentur.*

§. 4. Non autem aſſerimus nos, omnes in univerſum, qvi Luſati & Serbi dicuntur, etiam origine, aut natione eſſe Sorabos aut Venedos. Siqvidem Germanos veteres

teres incolas (*qui ad similitudinem Vandalorum in Pomeraniâ* (*n*) *& Bojorum in Bojemiâ linguam suam non penitùs dedidicêre, sed faventibus seculis denuò eam magis excoluêre*) ut & Lusikos (*o*) alios qve, qvos omnes præcisè ab invicem distingvere hodiè nec necessarium, (*omnes enim Lusati nationis Germani*) nec possibile, iisdem admixtos nulli dubitamus.

(*n*) Legatur hâc de materiâ Micræl. in Pom. l. 2. inter alia discurrens: So ist die Wendische Sprache hier ins Land kommen/ daß die Deutsche niemals draus gehoben ist. Ja ich kan nirgends finden/ daß die Vandalische Städte an der See iemals gantz Slavonisch oder Wendisch gewesen wären / und den Gebrauch der Deutschen Sprache nicht beybehalten hätten. (*o*) Lusikorum meminit Witak. scriptor Saxon. qvi temporibus Ottonis floruit l. 2. annal. Saxon. Adde Melch. Goldast. Heimenfeld. de reb. Bohem. l. 1. c. 8. *Idem censui qvi Marcomannos & Qvados, etiam Semnones* (qvi ut ex Vet. Geograph. Clov. l. 3. introd. in Geograph. ad ripam Oderæ in Marchiâ & in Lusatiâ sedes habuêre,) *excepit. Nam Sorabi & Lusikæ gentes Sarmaticæ s. pulsis s.* (*quod vero similius*) *subactis semnonibus, eam regionem occuparunt. Dubravius vocat Syrbos.* Et Micræl. l. 2. n. 39 Mießka ein König der Luzikanker / welche weiter im Lande wohneten / etwa da nun die Laußnitzer noch von den alten Lotzitzern übrig.

PUNCTUM II.

De Origine Serborum.

§. 1. Explicatâ jam populi Lusatici descriptione, sequitur, ut qvædam etiam de Origine ejusdem dicamus. Sicuti autem per difficile & ferè impossibile est, primam eamq; distinctam omnium populorum originem revocare, nisi fabulas atqve res incertas enumerare velis, qvales Scriptores qvidam historiæ Bohemicæ de Boëmis, productas (*p*) refutarunt: ita de nationis Sorabicæ qvantum è fide dignis historiis colligere possumus, hic tantùm breviter sumus repetituri.

(*p*) Æne-

(p) Æneas hist. Bohem. c. 2. 3. & 4. Cui adstipulatur Dubrav. histor. Bohem. l. 1.

§. 2. Est autem extra omnem controversiæ aleam positum, Serbos (q) non esse nationem novam; sed cum aliis Venedicis s. Slavicis populis à veteribus Sarmatis ortam, simulq; cum reliqvis Slavis è Sarmatiâ egressam.

(q) Plinius atqve Ptolomæus Geographorum antiqvissimi SERBORUM qvorundam in Sarmatiâ mentionem faciunt. Ortelius qvidem inter Mœoticos illos numerare amat l. 6. c. 7. conf. l. 4. c. 13. Hic verò inter montes Ceraunios & fluvium Rha eis locum assignat l. 3. c. 5. An verò Serbi nostri ab illis & nomen & sangvinem derivent, ego qvidem audacter & simpliciter cum Leunclavio (in pandect. hist. Turc. c. 37. discurrente: *Serbos circa Maotin Plinius collocat: inde partim profecti fuêre versus Danubium & Mœsiam hanc superiorem, partim itinere diverso per Sarmatiæ & Poloniæ latissimè patentes campos in oram Germaniæ Poloniæ vicinam, (Lusatia nunc dicitur), infusi, sedes ibidem & in vicinià constituerunt inter Albim & Salam fluvios*) non affirmabo; sed ex certis qvibusdam rationibus probabiliter conjicio, non obstante mihi dissensu Ptolomæi à Plinio. Nihil enim mihi obstare videtur, qvin istud colligam, partim ex eodem nomine: partim ex Venedorũ nationis amplitudine, qvæ tanta, ut ex historiâ Gothicâ Procop. l. 1. cap. 15. & l. 4. c. 8. & Jornand. p. 85. mihi videatur Neugebaur. l. 1. histor. Polon. collegisse, affirmans, Slavos se ad flusium Rha usqve olim protendisse. Et arridet nobis maximè hic sententia Viri Excellentiss. Dn. Schurzfleisch nostri, in reb. Slavicis defensa, qvod Slavorum natio in Asiam usqve fuerit extensa. Denique colligo hoc etiam ex communi inde populorum Sarmaticorum migrationibus. Si enim Hunni, si Bulgari, si Antæ (qvas mihi videtur Plinius Antacas appellare collocans circa Ceraunios montes) si alii huc emigrare potuerunt, qvidni & SERBI?

§. 3. Qvod autem videntur qvibusdam Serbi nostri è Serbia Bosnensi descendisse, indeq; nomẽ suum derivasse, eadem facilitate rejicitur, qvâ asseritur (r). Multò minus adscribimus Joachimo Curæo (s), Sorabos esse colonos per Czechum ducẽ Bohemiæ in hasce terras introductos.

(r) Heinr.

(r) Heinr. Goldaſt. Heiminsf. l. 1. c. 8. M. Reinec. Steinh. von Meiſſner Herkommen p. 97 Loqvimur autem de Servis Boſnenſibus, qvi ejusdem originis al. Zirbi, Syrbi, Sorabi qq. dicuntur, ne affirmem, eos confundi: confunduntur omninò interdum & hi, & vicini Dalmatæ cum noſtris Dalemincis. (s) Hæc enim migratio & autoritate & ratione caret. Ut paucis dicam, autores variare circa derivationem nomine Serviorum. Alii enim à Syrbis Aſiaticis, qvos inter Leunclavios ſuprà notatus: alii à Servis Getarum Marcellino l. 17. & 19. Limigantes dictis, qvos Conſtantius domuerit, & eò tranſtulerit, illud deducunt. Avent. l. 2. annal. Bojor. Sed qvicqvid fuerit de nomine Serviorum: ſive à Syrbis Aſiaticis, ſive à Servis Getarum, ſive altiùs repetas, nobis perinde eſt. Sufficit, nos cum Chytræo non dubitare, qvin nomen ſuum ex ipſa Sarmatia habeant Serbi noſtri. Minùs obſtante, etſi Paul. Langius in Chron. Citiz. vocem Soraborum ex Roſwito denominationem Germanicam faciat. Nam illud non probavit, nec ſatis certus (*ſe ipſo fatente*) annotavit. Nec multum de etymologiâ votis ſumus ſolliciti. (t) in annal. Sileſ.: *Czechus immiſit & ſimiliter novos colonos in illum tractum, qvi eſt inter albim atq; ſalam, qvi dicti ſunt Sorabi, qvod ipſum nomen eſt à Sarmatis: alios qvoq; miſit ad mare Balthicum Windos dictos* &c. Sed mitto fabulas, mitto Croaticum Czechi migrationem, qvam Neugeb. l. 1. hiſt. Polon. prolixè refutavit.

PUNCTUM III.

De Lingva Serborum.

§. 1. Obiter etiam de Sermone hujus nationis, non qvidem qvoad ætatem primam; ſed noſtram, qvædam ſubjicere placet. Non 1. eſt lingva nova, aut (ut vulgò exiſtimatur) ex variis lingvis mixta. Mixtus qvidem populus Luſatiæ, uti Boëmiæ & Bavariæ (*r*) ſed lingvæ nõ ſunt mixtæ (*u*).

(t) Æn. Sylv. in Germ. c. 47. *Et pauci ſunt inter Bozmos*, (id qvod etiam de Luſatis ſexus maſculini affirmare licet) *ſalcem nobilet, qvi non uramq; noverint lingvam: & undiq; cincta eſt terra Teutonicis plebibus.* Avent. annal. Boj. l. 3. *Ad Draviq; Saviq; fontes adhuc lingva Vanedа eſt in uſu: ſermo Bojus in urbibus & caſtellis invaluit,* (u). Nec obſtat nobis unum atqve alterum exemplum hominis

vitiosè loqventis, nec unum atqve alterum vocabulum immixtum: hæc n. & similia ad novam aliqvâ spuriâ, (qvales sunt Anglica, Gallica, atq; Hispanica) lingvam sufficere, nemo nobis facilè concedet.

§. 2. Habet etiam lingva Sorbica magnam cum Polonicâ atq; Bohemicâ aliisq; lingvis convenientiam (x); ideoqve in communi patriâ lingvæ Sarmaticæ dialectum fuisse non negamus; sed hodiè respectu Polonicæ atqve Bohemicæ diversa (y) lingva dici meretur. Ut taceam, lingvam Sorbicam ipsam multas easdemq; diversas dialectos (z) habere.

(x) Ut lingvæ orientales Ebræa, Chaldæa, Arabica &c. aut Septentrionales Germanica, Svedica, Anglica: aut occidentales, Hispanica, Italica, Gallica &c. magnam qvidem svavemq; harmoniam inter sese habere dicuntur; propterea tamen non dialecti (si accuratè loqvi velimus); sed lingvæ diversæ rectiùs dicuntur: sic qvoqve de lingvis Sarmaticis, Moscovitica, Polonica, Vendica sive Sorbica, qvam Vandalicam falsò dicunt, judicandum esse, putamus. (y) Caret lingva Lusatorum peregrinis ineffabili multorum consonantium concursu; hinc eam omnium Slavicarum facillimam judicamus. Cui accedit analogia Grammatica, qvæ diversa & qvàm proximè ad Germanismum accedit: uti Polonica Latinismum imitatur. Nostra agnoscit articulum in Nom. Imperfectum in verbis &c. qvibus Bohemismus & Polonismus carent. Paucis: In tantum recedit lingva Serborum à Polonica, in qvantum vetus Teutonica ex mente Micræli ab hodiernâ, de qvâ ille: Wie mich bedünckt / ist das haben und werden nicht von Anfang in der deutsche Sprache gewesen / sondern endlich hinein kommen. Imgleichen siehet man auch augenscheinlich / daß die Alten / insonderheit die Goten den Verbis nicht die Pronomina Ich / Du / Er &c. fürgesetzet. Sed conf. hac de re, qvi volt, instrument. Grammat. Bohemorum, Polonorum & Serborum, cum verbis. Nobis hæc sufficiunt. (z) Alia enim dialectus Lubenensis, alia Gubenensis, alia Cotbusinensis qvæ in sacris usitatissima &c. alia Lusatiæ superioris.

§. 3. Cæterùm hodiè usus hujus lingvæ ferè evanuit; sed olim magna (non in omnibus præcisè Serbicæ; sed)

sed) Sarmaticæ s. Slavicæ (aa) amplitudo. Hodiè nescio qvâ (præcisè Serbica lingva) qvasi ἀνυπαθείᾳ multis invisa. Sed olim magna ejus & dignitas (bb) & necessitas.

(aa) Micræl. in Pom. l. 2. c. 4. Wir wissen/ daß die Sarmatische Nation allgemehlich so mächtig worden/ daß sie nicht allein das grosse und kleine Reussen / sondern auch das gantze Burgunder-Land / da ietzunder die Pohlen wohnen / und ferner die Walachey/ Bulgarey/ Servey/ Podollien/ Littauen/ Croatiam/ Dalmatiam/ Mähren/ Böhmen/ Schlesien/ und die gantze Windische Marck Illyricum mit ihrer Sprache erfüllet. Und man kan auch nicht leugnen/ daß sie auch in Griechen-Land überhand genommen/ und allda mächtig worden seyn. Wie denn noch heutiges Tages die Wendische Sprache (cave tamen hîc identitatem omnimodam fingas) allda allenthalben/ und insonderheit an der Ottomannischen Porte im Gebrauch seyn solle (bb). Olim tanta & dignitas & necessitas lingvæ Serbicæ, ut & Imperatores eidem studuerint, & Electoribus S.S. Imp. Romani discendam ordinaverint. De qvibus vid. Wittik. annal. Sax. l. 2. & Aurea Bulla tit. ult. Ut taceam, lingvæ Slavicæ usum à Papa Romano contra morem in sacris concessum. Vid. Æneas Sylv. hist. Bohem. c. 13. historiam narrat. Conf. David. Chytr. Chron. Saxon. in Vandal. p. 37. & Goldast. l. c. l. 5. c. 2. ubi alicujus notatu digna Bernhardi scriptoris verba citantur seqventia: *Qvidam Slavus ab Istria & Dalmatia partibus nomine Methodius venit, qvi adinvenit Slavinas literas & Sclavicè celebravit Divinum officium, & vilescere fecit Latinum.*

§. 4. Sed mittam dignitatem, atq; necessitatem lingvæ Vendicæ, qvæ hodiè tanta (cc) non est. De utilitate pauca dicam, qvæ tanta omninò, ut beneficio ejus ad lectionem multarum versionum Scripturæ sacræ &c. (dd) (ut alia commoda prætercam) pervenire possis.

(cc) Qvanta olim in Ecclesia & Republicâ plantanda & conservanda, tantam hodiè necessitatem non statuo, ut potiùs dicam, reliqvias, si opus foret & ii, penes qvos jus est, legitima media adhiberent, facilè extingvi posse. (dd) Intendo autem ad versiones Slavicas: Bohemicam, qvæ Charactere Germanicô: Vindicam,

qvæ Latino: Croaticam, qvæ Glagalico ſ. Cerulico Chriſtianis in in Turciâ familiari, expreſſæ in noſtrâ Bibliothecâ Academicâ proſtant. Præcipuè verò ad Illyricam reſpicio verſionem, qvam Vadian. in epit. de tribus terræ part. & alii adſcribunt S. Hieronymo; ſed Goldaſt. ſuprà notatus rectiùs Methodio & Cyrillo eam attribui putat Moraviæ Epiſcopis. De Moſcovitica & Poloniça verſionibus hic taceo.

PUNCTUM IV.

De Moribus Serborum.

§. 1. Mores Sorabici populi primi nobis ſunt incogniti. Media verò ætas, qvæ eosdem in Germania vidit, magis generaliter, & per conſeqventiam, qvam ſpecialiter mores eorum depinxit, ut miſeriæ & multi labori patientes, libertatis patriæ tenaces (*ee*) erga hoſtes ſuos ſævientes; ſed aliàs fideles, modeſtos (*ff*) conſcientioſos & hoſpitales maximè (*gg*) ſed inſuper furaces.

(*ee*) Wittik. l. 2. annal. Saxon. *Sæpiùs exercitus eos laſit, in multis affixit, & in ſummam calamitatem perduxit, illi verò nihilo minus bellum elegerunt, omnem miſeriam cum libertati poſtponentes. Eſt namq; hujusmodi genus durum & laboru patiens victui levisſimo aſſuetum, & qvæ noſtru gravi oneri eſſe ſolet, Slavi pro quadam voluptate ducunt. Tranſeant dies plurimi hîc pro gloriâ magno, lateq; imperio: illic pro libertate acultima ſervitute varie cruciatibus.* (*ff*) de ſævitia Slavorum erga hoſtes publicos nemo dubitabit: ſed tamen, qvam exercuerunt erga Chriſtianos Balthici, eam ad Serbos referre non licet. Pro modeſtiâ eorû & fidelitate ſufficiat nobis unicus Micrælius, in Pomeran. l. 2. Conf. cum Helmoldo l. 1. c. 83. affirmante, qvod juratione difficulter admiſerint & pro perjuriis habuerint Sclavi. (*gg*) Vid. Helmol. l. c. 12. inter alia ita generaliter dicens: *Nulla gens honeſtior Slavis in hoſpitalitatis gratia. Quicquid enim agriculturâ & venationibus conquirunt, totum in largitatem opus conferunt eò fortiorem qvemq;, qvò profuſionem gloriantes, cujus oſtentationis affectatio multos rerum ad furta & latrocinia propellit. Qvæ utiq; vitia apud eos venalia ſunt: excuſantur hoſpitalitatis palliatione. Sclavorum enim legibus accedens, qvod noctu furatus fueris*

craſti-

crastinâ die hospitibus dispertiet &c. Hæc testis oculatus. Quare non video, qvomodo exceptio Crameri, qvâ l. 1. hist. Eccl. de Pomer. affirmat, qvod furtum & ob id Christianos, maximè detestati fuerint, aut excusari, aut approbari possit? De Axiacis qvidem veteribus Scythis id testatur Mela l. 2. sed ab his ad omnes Slavos, multò minùs ad Pomeranos non argumentabor.

§. 2. **Hodiernos verò mores maximâ ex parte Germanicos cum notissimi** (*bb*) **non opus est multis recensere. Paucis tamen dicamus: Est natio hilaris, affectu vehementiori prædita: erga hostem qvidem publicum immisericordiam: erga amicum verò** (*ii*) **plus qvàm fidelem amicitiam exercens, laboriosa, simplex** (*kk*) **religiosa** (*ll*).

(*bb*) Simplici victu & amictu sunt contenti, ideoq; hominem exotico vestitu (*Allmode*) ingredientem mirantur & ut superbum facilè offensi, aversantur. Constat, eos cum illo Germano, qvi lingvam Slavonicam (sunt enim loqvaces & rerum novarum curiosi) nescierit, conversationem non curare, putantes se negligi ab eo: contra crebrioribus inter se conventiculis studere, Xenodochia (qvod etiam de Polonis Meuzeb. l. 1 hist. Polon. scribit) præcipuè diebus festis frequentare, ibidemq; poculo hilaritatis exhausto, pro ratione temporis hymnos factos, ex iisq; maximè, qvæ Symbolum Apostolicum spectant exercere: pòst (juniores) jubilando, ovando, vociferando, chorisq; ducendis ad satietatem, nolo dicere insaniem usqve, totam ferè noctem consumere, hoc gaudium qvasi unicum & solum fructum laborum suorum habentes. (*ii*) hospitem si qvem lingvæ suæ gnarum, & loqvacem acceperint, hospitalitate plusqvàm fideli suscipiunt, qvasi manibus portaturi: interea laboris & miseriæ sunt patientes, ut & nocte parùm qviescant. (*kk*) Simplicitatem antiqvam suam produnt, dum cultum literarum parùm curant (qvod vitium, in summo tamen gradu, tradit de antiqvis conterraneis eorum Moschis Cluv. in Geogr. c. 16. dicens: *In scholis legere duntaxat & scribere discuntur pueri, nec Academiæ, aut collegia in universo extant Imperio Moscovitico*) appellantes cum latis doctum, qvi legere & scribere scierit; qvi verò

lingva vernacula bonę concionator, doctissimum. Cætera mirantur, aut pro superfluis habentes, aut malè interpretantes. (ll) Theologos s. concionatores maximi pendent suos, & omnia eorum dicta (qvod par est) ut verbum DEI suscipiunt. Hinc illa simplicitas, qva omnes libros habent pro verbo DEI simpliciores, & omnes meditationes pro concionibus, qs. nullum aliud studium esset, nisi qvo ad salutem promovemur. Insuper rudiores contra mores Germanos se invicem tuissant (ut sic barbarè loqvar) liberi parentes, servi dominos, uxores maritos, inferiores superiores. Multi autem hodiè simplicitatem exuunt & mores Germanorum assumunt.

PUNCTUM V.

De Religione Serborum.

Religionem paucis attendentes distingvimus inter Sorabos Paganos & Christianos. Ethnici ut alii pagani à vera & salutiferâ Dei notitia, aberrarunt. Deum qvidem unum, eumq; solum hujus mundi Dominum (ut Procopius loqvitur (mm), agnoverunt; sed coluerunt & Nymphas, Sylvasq;, & secundum Micrælium ipsum dæmonem (nn). Demum verò Saxonibus ad Christianimum conversis, & illi seculo X. facti sunt Christiani. Hodiè Augustanæ Confessioni invariatæ sunt addicti.

(mm) Procop. l.3.c.14. de B.G. Θεὸν μὲν γὰρ ἕνα τὸν τῆς ὀστραπῆς δημιουργὸν ἁπάντων κύριον μόνον αὐτὸν νομίζουσιν εἶναι. Καὶ θύουσιν αὐτῷ βόας, καὶ ἱέρεια ἅπαντα &c. &c. σέβουσι μὲν τοι καὶ ποταμοὺς καὶ νύμφας &c. (nn) dæmonem appellarunt Zarnebogh (nigrum Deum), bonum Deum Beli bogh (album Deum) Micræl. l.2. Pom. n.76. An verò peculiare aliqvod idolum habuerunt, ad exemplum Rugianorum, qvi Swantewit: Wagriorum, qvi Prowt: Polatorum, qvi Siwam: Redariorum, qvi Radagisum coluère, de qvibus Helm. Chron. Slav. c.51. 53. Micræl. Pom. l.2. n.76. non invenio in hist. Sclav. qværant alii. De Bohemis qvidem infert Dubr. l.1. hist. Bohem. p.7. qvod Vitum superstitiosè coluerint, inde etiam Wendorum Witei / Witei / qvo aliqvem advenientem excipiunt, derivare amat.

PUN-

PUNCT. VI.

De Republica Serborum.

§. 1. Ut Sorabes omnis miseriæ atq; laboris patientes: sic cujuscunq; servitutis (oo) impatientes cum omnibus Slavinis populis. Inde semper omnibus modis sedò laborarunt à primâ ætate, ut Monarchiam aliorumq; dominatum in se fugerent: contrà verò in (pp) democratia viverent, qvam formam etiam qvoad potuerunt & voluerunt in Germania (qq) conservarunt.

(oo) Contra naturam qvasi Slavis erat, utpote sangvine liberô natis, liberèq; educatis servire, vllusq; imperio subditos esse. Qvæ etiam maxima causa fuit, ob qvam tam sæpè fidem Deo atqve Imperatoribus datam reciderunt, sibiq; & suis posteris notam infidelitatis impresserunt. Vid. Micral. in Pom. l. 2. c. 5. & 11. &c. Helmold. l. 1. c. 11. & Bangert. in notis (pp) Prosp. l. 3. c. 14. de B. G. Σκλαβοι κατ ὀε κ᾽ αὐτοι οὐκ ἄρχονται παρ᾽ ἑτέρων ἐλεύθερα, ἀλλ᾽ ἐν δημοκρατία οὐκ παλαιᾷ βιοτεύουσι, καὶ ἀεὶ τὸ αὐτοῖς, τῶν πεφυκότων ἀεὶ τὰ ξύμφορα καὶ τὰ δυσχερῆ ἐκκεκοπότας. (qq) Colmas Prag. lib. 1. rerum Bohem. conf. Micral. lib. 1. Pom. c. 5. 19. 31. 32. Ditmar. l. 1.

§. 2. Deniq; S. Romano Imperio ad Saxones translato ab Imperatoribus Henrico Aucupe & Ottone M. Sorabi nostri funditus oppressi, Imperio Romano incorporari, & civitate Germanicâ donati (rr) fuerunt. Ita sub Imperio Germanico-Romano ut cives (ss) adscripti eodem jure & clientela & debita libertate cum reliqvis Germanis fruuntur.

(rr) Avent. l. 4. Helm. Chron. Slav. l. 1. c. 8 conf. Witik. l. 2. Ditmar. l. 2. Goldast. l. 2. c. 3. dicit: *Certum firmatur versu antiqvi ab incerto qvodam Germano Poëta in agmine Henrici hujus subscripti, in qvem subrepit persona legitur.*

Wend Dän/ Serb/ Böhmen/ Marcomann/
Dehmuth macht ich mir unterthan.

(ss) Qvod

(ss) Qvod contra vana somnia eorum notandum, qvi non discernentes præscriptiones ab institutionibus, jus à facto cives adscriptos ab alits ex circumstantiis qvibusdam in Lusatia variantibus talem sibi formam Reipublicæ inter Venedos Serbos internam fingunt, qvasi Subditi rustici essent mancipia (Leibeigene oder Sklaven), Germani verò eisdem immediatè dominentur. Sed utroqve falluntur. Hoc eam ob rationem. Si illi Domini s. Nobiles, qvorum nomina in ITZ terminantur, qvales sunt à Panwitz/Zitwitz/Köfritz/Putlitz/Miltitz/Cottwitz/Marwitz/Zertwitz (nisi qvid intercveniat) &c. sunt genere & origine Venedi, incertum, qvod Germani immediatè ubiqve dominentur Serbis; sed certiùs, qvod potiùs principes antiqvi Slavorum, qvorum non pauci, aliiqi; bene meriti jura & privilegia feudalia, (qvæ etiam ostendunt ab Ottone M. data) ab Impp. Germanis acceperint. Sed prius est in confesso. E. & posterius. Illud autem est falsissimum, qvia legibus & Institutionibus publicis reclamat. Adeamus Corpus Saxonicum, & in eodem Serenissimum Principem in der Landes-Ordnung von Unterthanen / audiamus loqventem: Und ob wohl vorgedachte Unterthanen keine leibeigene Knechte und Sklaven / also daß sie gleich denselben in commercio rerum begriffen / und derselben Person Haab und Güter nach des Herrn Belieben verkaufset / oder sonst veralieniret werden könten / so sind sie doch den alten colonis (intellige secundum legem Juniam à Justiniano l. 1 inst. tit. 5. correctam) censitis und originariis meistens zu vergleichen / und als freygebohrne Leute dennoch der Obrigkeit auf gewisse Maaß untergeben &c. qvod etiam de alits civibus adscriptis v.gr. Pomeranis, Marchicis colonis, qvi tamen origine Germani sunt, prædicari debet. Uno verbo dicam: Ex annalibus Slavicis Bohemorum, Polonorum &c. collatis cum historiâ Germanicâ colligo, Venedos, qvicqvid habeant libertatis & boni, id omne ferè debere ingenuis Germanis, (qvi in hunc usqve diem occupati in corruptо eorum statu corrigendo); Sed qvicqvid servitutis & mali, id injuriæ temporum & veteribus Slavis.

SOLI DEO GLORIA!

ЗАБРАЊЕНА ИСТОРИЈА ДОКУМЕНТОВАНО!

или разуверавање "неверних Тома" (десети део)

21/2/2016

Аутор: Крсто Крцун Драговић
Уредио: Стефан СРБСКИ

Ко су били Трачани?

По Фарлатију, унутрашњост Србије назива се Загорјем: „Загорје се састоји од два дела, Босне и Расције-Рашке. Неки сматрају да су имена Србија и Расција једно те исто. То није тачно; Расција се не може изједначити са Србијом, нити Србија са Расцијом. Расција је само један део Србије. Ова забуна вероватно проистиче из чињенице да се рашка литургија служи и у Србији и у Расцији“.

Антички писци слажу се у једноме, када о Трибалима говоре као о самосвојном народу. Страбон их убраја у Трачане, Стефан Византинац у илирска племена. Подручје које у целости припада краљевству Срба. По Платону, Трачани су припадали огранку скитског народа. У Хомеровој Илијади, били су савезници Пријама у Тројанском рату. Поред Трибала, Страбон помиње следећа највећа трачанска племена: Бесе, Дентелете, Гете, Меде, Мезе и Серде.

Трачка племена заузимала су, релативно, велики простор те их, Херодот, назива највећим народом. Многобројна трачка племена често су водила међусобне жестоке ратове интензивиране од VI века пре н.е. Олибије бележи: „Пошто Трачани са свих страна окружују Византинце, простирући се од мора до мора, стално су у мучном рату са Трачанима, будући да није могуће заувек се ослободити њиховог непријатељског деловања, чак ни после успешно проведених припрема до победе. Варварски народи и њихове династије сувише су бројне. Кад се први победе, на њихово место пристижу други, трећи, још бесније нападајући од првих. Никакве предности нема од плаћања данка или чврстог уговора. Питам се, шта је опасније од

лошег суседа и страшније од рата са варварима?“

Трачанима владају Тракo-скитске династије. Доласком Римљана, њихова земља је претворена у провинцију. Језик им спада у тзв. дако-мезијски, сличан тракo-илирском. Трачки језик данас је немогуће реконструисати мада је остало доста инскрипција на грчком писму. Латински називи за Тракију: Threcum, Threce, за Трачане: Threces, Threici, долазе из грчких и повезане су називима Treici, Traci и, у вези су имена Троје и Тројанаца. Светоније мисли да име Трачана (Threcum, Threces), стоји у вези са гладијаторима (gladiatores) јер су се Трачани, наводно, добро служили мачевима, секући (truces, threces) непријатеље. Одакле можемо вући везу са санскритом и именом Срба (Sarbh, сећи, декаптирати).

Ево сличних речи у трачком и српском језику: bhel / бело, сјајно; brioun brion / бријати се; briza / (б)рижа, пиринач; brynchos / б→д, брекати, дречати, правити галаму; bryttion / б→в врутак, врити (кад ври вода); disza / дисати, узимати ваздух; dizos / дизати; dinupula / диња; genta, genton / г→ж, жетва; germe / герма, квасац; manteia / мантија; zena / жена; rhomphaia / рмпалија, снажан мушкарац, онај ко може да руши, разара; sica / секач, нож; skalma / кама, врста ножа; skarke / шкрипа, крцкање, шкрипа шарки; titha / (т)си(тх)са, сиса; zelmis / шлем, хелм; zira / зира, туника, горњи део одеће; zelas / зеље; zibynthides / шибица. Натпис: ΗΎΥΖΙΧ ΔΕΛΕ ΜΕΖΗΝΑΙ можемо превести као Узија Дела, моја жена.

Око тумачења трибалског имена постоји низ недумица. Са више или мање довијања, њихово име тумачили су Хан, Томашек, Кречмер, Усенер, Георгијев, итд. Поред Херодота, најстарији грчки историчари, на простору данашње Србије (Панонија, Поморавље, Подунавље), помињу, уз Илире и Трибале, Сигине и Агатирсе, народ Сармата насељен на овим просторима у XIII веку пре наше ере. Према оцу историје, Трибали у V веку пре н.е. живе у Поморављу: „ Из Илирије тече према северу река Ангро и улива се у Бронг, у Трибалској равници а Бронг се улива у Истар“.

Кликните на слику за увећање.
https://www.lib.utexas.edu/maps/historical/history_balkans.html

Извор и назив мапе :
Сл.1
by Johnston, W. & A.K.

Original antique map Engraved, Printed and Published by W. & A.K. Johnston, Edinburgh & London, circa 1873 for Johnston's "General Atlas". This map has been hand-coloured (nicely) at some later dated.

William Johnston (1802-1888) started as an engraver and printer in 1825 at 6 Hill Square in Edinburgh, and founded the family publishing firm of W. & A.K. Johnston, which moved to 160 High Street in 1826, St Andrew Square in 1837, and to Edina Works, Easter Road, in 1879. In 1932 Sir William Johnston was appointed Lord Provost of Edinburgh, convenor of the City of Edinburgh local authority.

In 1826 William's younger brother (Alexander) Keith Johnston (1804-1871) joined him in the family publishing house. Being particularly interested in physical geography, after university Keith Johnston trained with international geographers, including Alexander von Humboldt. In 1841 his first atlas "National Atlas of General Geography" was published, resulting in his 1843 appointment as Geographer Royal for Scotland. He adopted the title of "Geographer at Edinburgh in Ordinary to the Queen".

Извор и назив мапе :
Сл.2
Title: Ancient Macedinia, Thracia, Illyria, Moesia, and Dacia

Description: This finely detailed map was published in 1844 by the Society for the Diffusion of Useful Knowledge, a British philanthropical group. Cities, towns, regions, rivers and mountain ranges are illustrated. Copper plate engraved with original hand outline coloring.
Maker The Society of the Diffusion of Useful Knowledge

Year 1844
Location/Subject ANCIENT MACEDINIA, THRACIA, ILLYRIA, MOESIA, AND DACIA
Coloring Original Hand Outline Color

Трибали, илирски Срби

Плиније, пишући о Дарданима, Целегрима, Мезима, Тракима и Скитима каже: „Са леве стране Дарданаца простиру се Трибали и Мезијска племена“. По Плинију, Дарданци су живели на трибалској територији. Према археолошким истраживањима М.Стојића Трибали су насељавали област целог српског Подунавља, Поморавља, Посавине, Колубаре, источне Србије, северозападне Бугарске и, на југу, Србије до Скопља. За њих се везују налази кнежевских гробова (сребрени и златни појасеви типа Мраморац). По Стојићу, боравак Трибала на овим просторима траје континуирано од XIII века пре.н.е. На основу богатог археолошког материјала, утврђена су четири периода у развоју Трибала: прототрибалски (гвоздено доба I, XIII – IX век пре н.е), ранотрибалски (гвоздено доба II, VIII – VII век п.н.е.), трибалски (гвоздено доба III, VI – IV век п.н.е.) и, посттрибалски (гвоздено доба IV, III – I век п.н.е.). Врло близак народ Трибалима било је скитско племе Сигина, како их Херодот назива, трговцима на мало; насељавали су области Бачке, Баната и Трансилваније. На ушћу Саве у Дунав, подигли су град Сингидаву, данашњи Београд. Градину Сингидаву, као велико насеље Синга, помиње схоластичар Аполон са Родоса 240.г. пре наше ере; ту су се, на ушћу Саве у Дунав, наводно, искрцали Јасонови Аргонаути. Са именом Сигина повезује се истоимени град на реци Моришу; реч синг у келтском значењу био има праиндоевропски корен те потоње име града је његова пословењена верзија. Пословењена имена Сингидаве су Сегедин и Сегестика.

Први помен о Трибалима оставио је Тукидид, лоцирајући их у суседству краљевине Одриза, на реци Искер (данашња Бугарска). Комедиограф Аристофан, у Птицама, на сцену изводи трибалске богове као најварварскије од свих божанстава. О ратним походима Трибала, обавештава нас неколико античких историчара. Напад Трибала на Абдеру описао је Диодор. Када се очекивао пад Абдере, Трибале је отерао римски војсковођа Хадријан. Вођа Трибала, како бележи Аристид, звао се Халес. Током времена, Трибали су развили врло јак војни и одбрамбени систем, сачињен од многобројних утврђења од земље и палисада (паланке). Све веће области долина и река, плодне котлине и обронци брда, биле су окружене многобројним утврђењима. Посебно моћан систем направљен је на планини Јухор. Уопште, доминирали су равницом јужне Србије, простором јужне и западне Мораве, западном Бугарском и доњим током Дунава.

Средњевековни писци Трибале називају Србима. „Трибали су Срби,“ каже Мануел II Палеолог. Наводећи Халкокондила, Адолф Бастијан каже да су Трибали илирски Срби и наставља: „ Трибали, илирски Срби, долазе од Дунава и Хрватске и из земље Прусије, са северних мора, као и из Сарматије, данашње Русије“. Мехмед Освајач, пишући о војни на Србију, користи за земљу назив Трибалија, описујући српски грб (глава вепра проводена стрелом), као инсигнију Трибала. За овога османлију Халкокондило каже: „Махмуд, син Михајла Трибала, што значи Србина по мајци а Грка по оцу“. Хонијата записује: „Брзо након овога, он зарати против народа Трибала које неки називају Србима, такође“. Никола из Дамаска је забележио како су Трибали у борбама, снаге постројавали у четири борбена реда: напред су били најслабији, потом најсилнији, онда коњаници и, на крају, жене. Оне су, грдњама и проклињањем, спречавале бекство бораца. Занимљиво је да су на шлемовима имали уцртане

очи, обојене због уверљивости, па се, за трибалске ратнике, говорило да имају два пара очију што је код Грка изазивало страх, укоченост и запрепаштење. Такође, имали су мноштво чамаца и речну флоту.

Према Демостену, македонски краљ Филип је заратио против Трибала 344-343 г. када је водио рат против Илира. Исократ, у свом говору 342. године пре наше ере, истиче слогу и моћ овога народа док Јустин бележи Филипово рањавање у боју са Трибалима. Пре ових непријатељстава, трибалски коњаници служише као најамници у Филиповим трупама против Скита и у династичким борбама у Тесалији код Метоне 353. године пре н.е. када је Александров отац остао без ока. 335.г. Александар Македонски креће на Трибале из града Амфипоља, у Тракији. Након што је одбацио Трачане, сударио се са трибалским краљем Сирмом и потукао га. Сирмо је био принуђен да тражи мир и потпуно се повинује Македонцу који наставља свој поход на исток.

Мањи контигент Сирмових пешака сачињавао је део војске Александра Македонског приликом његовог даљег похода. Један од заслужних војсковођа из редова Трибала звао се Стамен(ко). После императорове смрти, на Трибале су ударали Аутаријати и Келти – Скордисци. О томе пише Апијан: „Сада пак постоји много и то врло знаменитих илирских племена, што је природно у тако великој земљи и та племена живе на пространој територији Скордиска и Трибала; они су се до те мере међусобно истребљивали у ратовима да су Трибали, уколико би преживели, пребегли преко Дунава, Гетима“.

109-108.г. пре наше ере, Еутропије бележи да је конзул Минуције Руф ратовао у Македонији са Скордисцима и Трибалима, пристиглим са севера. Поход Марка Краса на Мезију и Трибале, одиграо се 29- 28 г. пре н.е. После њихових похода, коначно су их покорили Римљани, а већи део је, како вели Еутропије, умакао преко Дунава, код Гета. У време цара Клаудија (41- 44.г.), помиње се префект Мезије и Трибалије. Дион Касије (150 – 235), вели да у Мезији, осим Меза, живе и друга племена „која се некада Трибалима зваше“. У трећем веку постоји област Трибала одакле је, због честих ратова, становништво одлазило, углавном пут Херцеговине и Црне Горе. Током владавине Диоклецијана и Максимијана, поред области Трибала, помиње се и град Осијек, на ушћу Искера у Дунав, где су доношени царски укази. Изузетно важан је податак Виктора Аурелија да је Максимијан Херкулије Трачанин, пре него што је постао цар и Диоклецијанов партнер у власти, био председавајући Трибалије Ово подразумева постојање посебне префектуре Трибала у провинцији Мезији. Област Трибалије се касније помиње као Тривалис или Травана, Травунија – српска средњевековна држава. Трибали, илирски Срби, долазе од Дунава и Хрватске и из земље Прусије, са северних мора, као и из Сарматије, данашње Русије.

REICH
STEPHAN DUSCHAN
HUNGARIA
Woiwodschaft Vlachia
DIE POLITISCHEN VERHÄLTNISSE
DER
BALKAN-HALBINSEL
im 14. Jahrhundert.
BULGARISCHES (MÖSISCHES) REICH
SERBISCHES (TRIBALLISCHES) REICH
REGNUM RACIAE
CONSTANTINOPEL
TURCHIA
LAND der GOTHEN

SERBISCHES (TRIBALLISCHES) REICH
REGNUM RACIAE
Banat Machow
Banat Zewrin
Bosna
BULG
Triaditza, Sofia
Dyrrhachium, Durachium
Scopia, Skopi
Pristina
Polati
Macedonia

Извор и назив мапе :Сербско (трибалско) царство и краљевства Рашке (Rasciae) 1311. - 1390 .
SERBISCHES (TRIBALLISCHES) REISCH REGNUM RASCIAE 1311 - 1390

Извор и назив карте: Balkan
Title: Die Politischen Verhaeltnisse der Balkan-Halbinsel im 14. Jahrhundert. (Auszug aus Th. Menke's Karte: Laender am Aegaeischen & Schwarzen Meer 1311-1390' in Spruner-Menke Histor. Handatlas, 19. Lief. No. 88.)
Artist: Petermann, A.
Published: Gotha, Justus Perthes.
Date: 1878
Size: 33 x 25,6
Technic: Lithograph / Original color.
Description: Lithograph, original color in outline.

Херман Вендел - Срби су "ad limine" одбили име Илира

ПОВОДОМ покушаја са хрватске стране да се и Срби склоне да прихвате илирско име као ознаку народности, Херман Вендел (Hermann Wendel) , познати немачки публициста и ретки познавалац прилика на Словенском Југу XIX и XX века писао је у својој књизи (Hermann Wendel, Der Kampf der Suedslawen um Freiheit und Einheit. 1925.) да су то Срби одбили а лимине, текст у фокусу стране 217, 218 :

(срб.)

«... јер национални осећај Срба, старији и дубљег корена него код Хрвата , био се тако снажно очитовао делом ... и од Карађорђа њихово име је уз стару славу тако било венчано свежом ловориком , да они нису осећали никакву вољу да га замене за научничку ознаку Илирци која је тако бескрвно пронађена...».

(гер.)

«... denn älter und verwurzelter als bei den Kroaten , hatte sich das Nationalgefühl der Serben schon so kräfting durch die Tat offenbart , da§ sie der literarischen Zeichensprache entraten konnten , und seit Karadjordje war ihr Name zum alten Ruhm so mit jungem Lorbeer gekräntz , da§ sie keinerlei Lust verspürten , ihn gegen die blutlos ausgeklügelte Gelehrtenbezeichnung Illyrer auszutauschen...».

DER KAMPF DER SÜDSLAWEN UM FREIHEIT UND EINHEIT

VON

HERMANN WENDEL

1 9 2 5
FRANKFURTER SOCIETÄTS-DRUCKEREI G.M.B.H.
ABTEILUNG BUCHVERLAG, FRANKFURT AM MAIN

1833 schrieb Vukotinović, der als Jurat auf dem Preßburger Landtag weilte, daß es „der Wunsch jedes ehrlichen Kroaten sei, sich mit den Serben zu vereinigen"; Mato Topalović meldete Gaj schwärmerisch, daß nur sein Leib in Kroatien sei, seine Seele indessen auf den Bergen Bosniens, Serbiens und Bulgariens umherirre, schauend, was dort geschehe; Demetar besang die Verkündung der serbischen Verfassung von 1839 als „Trost für Illyrien":

Was dir der übermächt'ge Feind,
Illyrien, einst entriß,
Serb' und Kroat geeint
bringt es zurück gewiß!;

aus Vuks Volksliedersammlungen druckte die *„Danica"* häufig ab, und seine Schriften wurden „in jedem Winkel" des Agramer Priesterseminars, dessen Zöglinge 1840 auch den Vidovdan feierten, so eifrig wie heimlich gelesen; Urban Jarnik pries „unseren berühmten illyrischen Anacharsis" Dositej Obradović; Vjekoslav Babukić trug sein Leben lang Dositej im Herzen und trat als Herausgeber von Vitezovićs *„Odiljenje"* dafür ein, daß sich die Kroaten neben der Latinica an die Kyrillica gewöhnten. Berlić, Verfasser einer 1830 erschienenen Grammatik der illyrischen Sprache, war gar für Annahme des kyrillischen Alphabets durch sämtliche Illyrer, Graf Drašković schrieb sein Tagebuch Kyrillisch, und Gaj dachte einen Teil seiner Zeitung in dieser Schrift zu drucken.

Aber wenig Widerhall fand Vukotinovićs schönes Wort: „Unser Nachname ist Illyrer, unsre Taufnamen sind verschieden: Kroaten, Dalmatiner, Slawonier, Crnagorcen, Bosnjaken, Serben und so weiter", denn älter und verwurzelter als bei den Kroaten, hatte sich das National-

gefühl der Serben schon so kräftig durch die Tat offenbart, daß sie der literarischen Zeichensprache entraten konnten, und seit Karadjordje war ihr Name zum alten Ruhm so mit jungem Lorbeer gekränzt, daß sie keinerlei Lust verspürten, ihn gegen die blutlos ausgeklügelte Gelehrtenbezeichnung Illyrer auszutauschen. Zwar begrüßte unter den ungarischen Serben der alte Sava Tekelija, bekannt seit dem Kirchen- und Nationalkongreß von 1790, Verfasser deutscher und lateinischer Abhandlungen über die Erziehung der serbischen Jugend und die Abkunft der Walachen, Gaj in freudigen Versen; Dimitrije Tirol, der 1828 in Temešvar eine nur kurzlebige „Gesellschaft der Freunde der serbischen Literatur" gegründet hatte, folgte ihm, und Dr. Petar Jovanović, Direktor des serbischen Gymnasiums in Neusatz, gab in den vierziger Jahren die *„Bačka Vila"* mit illyrischer Färbung heraus. Auch spendete Fürst Miloš für die *„Matica Ilirska"* hundert Dukaten, seine Nichte Anka Jevrema Obrenovića nannte sich „eine Illyrerin aus Serbien", und 1843 wurde Gaj in Belgrad vom Fürsten Aleksandar ebenso freundlich aufgenommen wie fünf Jahre vorher in Cetinje von dem montenegrinischen Vladika Petar II., dessen kleines, doch reisiges Land er als serbisches Sparta gepriesen hatte. Aber in den Belgrader *„Srpske Narodne Novine"* ging von Neusatz aus der um den geistigen Aufstieg des Südslawentums sehr beflissene und wohl verdiente Sekretär der *„Matica Srpska"* Teodor Pavlović gegen den Illyrismus heftig an und empfahl, wie Jovan Subotić im *„Letopis"* von 1839, den Gebrauch des serbischen Namens für alle Südslawen, da auch Kroaten und Slowenen nur Serben westlichen Bekenntnisses seien; Sima Milutinović

Извор и назив дела :
Назив : Der Kampf Südslawen um Freiheit und Einheit
Аутор : Wendel , Hermann
Издавач : Frankfurt am Main 1925
Оригинал из ; BSB Bayerische Steets Bibliotek, MDZ Bibliotek

Карл Екерман - «Винди, Спори и Срби, то су општа имена Словена»

Карл Екерман (Karl Eckermann) , у свом «Уџбенику Историје Религија» (Lehrbuch der Religionsgeschichte und Mythologie der Vorzüglichsten Völker des Alterthums, Том 4) на страни 8 каже ,текст у фокусу :

(гер.)

« Viniden Serben und Sporen find also allgemeine Namen der Slawen «.

(срб.)

« Винди, Спори и Срби, то су општа имена Словена ».

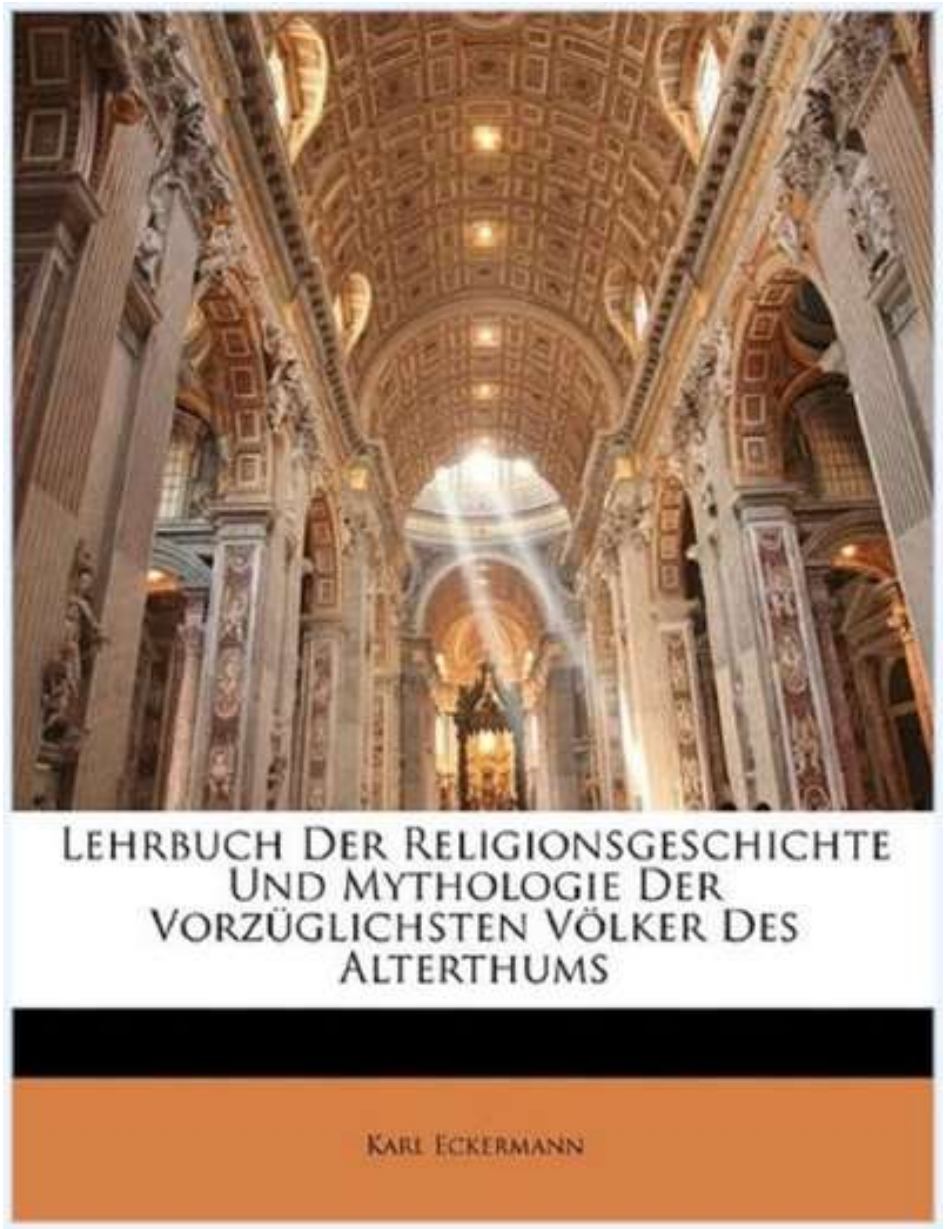

Lehrbuch
der
Religionsgeschichte
und
Mythologie
der
vorzüglichsten Völker des Alterthums.

Für Lehrer, Studirende
und die obersten Klassen der Gymnasien
verfaßt
von
Dr. Karl Eckermann.

ASTOR LIBRARY
NEW-YORK

Und mein Volk soll hinfort
niemandem Zins oder Tribut
bezahlen, als den Göttern,
und keinem Gehorsam zollen
als dem Himmel.
Brutus.

Vierter Band.

Erste Abtheilung.

Die Slawen (und Finnen).

Halle,
C. A. Schwetschke und Sohn.
1848.

über die Länder zwiſchen dem Aegeiſchen, Adriatiſchen und Schwarzen Meere, und trieben hier Ackerbau in dem Zeitraum von 460—638. Vergleicht man nun die Sitten und Gebräuche der Slawen mit den übrigen Europäiſchen Indogermanen, ſo zeigt ſich, daß ungeachtet eines gewiſſen ihnen gebliebenen Aſiatiſchen Anhauches ſie mit Recht Anſpruch haben auf den Namen eines Europäiſchen Volkes, und dieſe Meinung war in der erſten Hälfte des Mittelalters bei allen Gelehrten die herrſchende [1]).

Die älteſten Nachrichten über die Slawen bei Jornandes, Prokopios, Agathias, Maurikios, Johann von Biclar und Menander beziehen ſich auf die Südſlawen in Möſien und Pannonien, während ihre auf die Nordſlawen ſich beziehenden Nachrichten lediglich auf dem Gerücht beruhen. Nach Jornandes wohnten jenſeits der Donau in Dacien und an der linken Seite und von der Quelle der Weichſel über einen unermeßlichen Raum der volkreiche Stamm der Winiden, die Slaviner von Noviodunum und vom See Muſianus bis zum Dnieſter und gegen Norden bis an die Weichſel, die Anten, die tapferſten der Winiden, wo das Schwarze Meer eine Krümmung macht vom Dnieſter bis zum Dnieper [2]). Nach Prokop hießen die Slawen und Anten zuſammen früher mit einem gemeinſchaftlichen Namen Sporen. Winiden, Serben und Sporen ſind alſo allgemeine Namen der Slawen [3]). Der Ausdruck Winiden findet ſich bei Ptolemäos, Plinius und Tacitus, und Dobrowsky's Zweifel an der Identität der Winiden und Veneten (Tacitus und Jornandes) löſen ſich leicht. Das Wort Wenden iſt Deutſch und von den Deutſchen von je her als Benennung für die Slawen gebraucht worden. Auch das faſt ſynonyme Wort Anten mag deutſch oder ſpeciell Gothiſch ſein, die Anten ſelbſt ſind zweifelsohne Slawen. Bei den Byzantinern heißen die Slawen bald Awaren, bald Geten, bald Sarmaten, bald Skythen, und noch heute nennt der Deutſche die Slawen Wenden, welcher Namen ſicherlich nicht aus der Feder

1) Schaffarik I, 64.
2) Prokop. B. G. 1, 3. c. 14. p. 498. Jornandes de orig. Goth. c. 5.
3) Schaffarik I, 69.

Извор и назив дела :
Наслов : Lehrbuch der Religionsgeschichte und Mythologie der Vorzüglichsten Völker des Alterthums, Том 4
Lehrbuch der Religionsgeschichte und Mythologie der Vorzüglichsten Völker des Alterthums, Lehrbuch der Religionsgeschichte und Mythologie der Vorzüglichsten Völker des Alterthums
Аутор : Willigis Eckermann
Издао/ла : 1848
Оригинал из : Јавна библиотека града Њујорка

Фридрих Рис - «Срби су играли најсјајнију улогу међу Илирима

НЕШТО ограниченије значење, али значење које ипак прелази далеко
границе једног народа признао је називу Србин један од првих историчара
средњег века Фридрих Рис (Friedrich Rehm). Он је у својој Историји Средњег века
(Handbuch der Geschichte des Mittelalters Friedrich Rühs
Realschulbuchh., 1816) писао је
почетком прошлог века на страни 843 , текст у фокусу :

(срб.)

« Срби су играли најсјајнију улогу међу илирским Словенима, и у Влашкој разуму (и данданас) под именом Србин или Сирб све словенске народе с оне стране Дунава ...».

(гер.)

« Die Servier haben unter den Illischen Slaven die glandzenofte Rolle gespielt und in der Vallaschei ders ftebt man unter dem Namen Servier oder Sirben alle slavische Voker ienseits der Donau ...».

selbst schwer, so viele Priester die lesen konnten, zu finden, als der Gottesdienst erforderte. In der Lebensart, in den Sitten herrschte eine empörende Rohheit, und selbst auf die äußere Gestalt der Russen hat der Einfluß der Mongolen gewirkt.

d. Süd-Oestliche Slaven.

1. In dem alten Illyrien im weitern Sinn d. h. dem Lande längs dem adriatischen Meere bis zur Sau und Donau und dem Pontus hatten sich seit dem 7ten Jahrh slavische Völker niedergelassen und mehrere Reiche gestiftet, die freilich den benachbarten Völkern, namentlich den Osmanen, erlagen, aber meist für die Geschichte des Mittelalters sehr wichtig waren. Das südliche Rußland ist das Urland, woraus diese Slaven auswanderten, unter denen sich 2 Hauptstämme Servier und Kroaten unterscheiden lassen. Die frühste Geschichte dieser Völker ist durch die Bemühungen neuerer Gelehrten mehr verwirrt und verdunkelt als aufgeklärt: unhistorisch ist es auch, diese Staaten als Nebenländer von Ungarn zu betrachten, und die ungrische Geschichte durch einen so großen Zuwachs anzuschwellen, da sie zum Theil in gar keiner, oder doch in einer bald unterbrochnen Verbindung mit Ungarn gestanden haben.

1. Servien.

Serbica bei Stritter II. 1. S. 111 — 418. *Joh. Raitsch* istorija rusnyich Slávenskich Narodow, naipatsche Bolgar, Chorwatow i Serbow. Wien 1794. 95. 8. IV. 8. Gebhardi in der allg. Weltgeschichte v. Guthrie u. Gray. Bd. XV. Abth. 3. 526. v. Engel Allg. W. H. d. n. Z. Thl. 31. Bd. 3.

2. Die Servier haben unter den illyrischen Slaven die glänzendste Rolle gespielt und in der Wallachei versteht man unter dem Namen Servier oder Sirben alle slavische Völker jenseits der Donau. Der südliche Theil des Landes wird von dem durchströmenden Fluß Rasca

Handbuch

der

Geschichte des Mittelalters.

Von

Friedrich Rühs.

Berlin 1816.

In der Realschulbuchhandlung

Извор и назив дела.
Наслов : Handbuch der Geschichte des Mittelalters
Аутор : Friedrich Rühs
Издавач : Realschulbuchh., 1816
Оригинал из : Аустријска национална библиотека

Лоренс Дифенбах - Славонци и Хрвати припадају сербском племену

У Етнографији Европског истока, нарочито Хемског полуострва, од Лоренса Дифенбаха (Lorenz Diefenbach)
записао је у свом делу „ Етнологија Источне Европе “ (Lorenz Diefenbach, Volkerkunde Osteuropas... I und II Band, Stuttgart 1880) , страна 80 , 81 , текст у фокусу :

(срб.)

<< … По језику и народности припадају сербском племену Хрвати и Славонци, који су одељени наречјем и политичком географијом … >>.

(rep.)

<< … Zum serbischen Volks und Sprach treisze gehören die durch Mundart und politsche Geographie geschiedenen Croaten und Slavonier (dgl. Zeuss 607 ff. 622. 598. 612. Schaf II 304 ff.)... >>.

Völkerkunde Osteuropas,

insbesondere

der **Haemoshalbinsel** und der unteren **Donaugebie**:

von

Lorenz Diefenbach.

Erster Band:

Türkisches Reich. Albanesen. Illyrier. Thraken. Griechen. Kumänen.

Darmstadt.

Verlag von L. Brill.

1880.

kern); über dem Hemde ein Wämmschen; ſchwarzes ärmelloſes Oberkleid; Socken und Schnür- oder Baſt-ſchuhe; ſ. Bid. 81 nach G. G. Hoff und B. Hacquet. Ebdſ. 83 beſpricht C. A. Combi (1858) die Tracht dieſes Volkes am Karſt um Raſpo: Filzmütze oder Hut mit breiter Krempe und Sammetbande; ärmelloſen Mantel von kaſtanienbraunem Wollentuch („di griso castagno") über einem längeren von gleichem Tuche mit Aermeln; enge Hoſen von weißem Griſo, darüber angehäkelte Strümpfe und über dieſen Sandalen; i solini sono con molta cura fregiati.

Hierher gehören alle Südſlaven in Iſtrien überhaupt, vgl. o. IV S. 296 ff.; im Friaul, vgl. Mitterrutzner, Slaviſches aus dem oberen Puſterthale I (Brixen 1879); Schriften von A. Klodie (Pet. 1878) und Baudouin de Courtenay über die ſlav. Mundart im Reſiathale (Petersb. 1875, Kaſan 1876); ebenſo Valente (Pet. 1878); J. J. Srcznevſki (die Slaven in Friaul ib.); in und um Raguſa = ſlav. Dubrovnik (vgl. aſl. dąbravnïe Wald) mlt. Rausium, vgl. Schaf. II 263 ff. 275; die Zeitſchrift der „Leſehalle" in Raguſa: Dubrovnik zabavnik narodne stronice Dubrovacke (1866 ff.). Die Inſel Veglia heißt lt. Curicta Plin. gr. *Κυρακτική* u. dgl. (Strab.), woher ſlav. Krk (alſo mit vorſlaviſchem Namen). Südſlaven drangen auch in das Innere von Italien, wo ſich heute noch Reſte mit ihrer Sprache erhalten haben; über ſie ſchrieben u. A. Aſcoli (Studj cr. I), Comparetti, Vegezzi-Ruſcalla, vgl. Peterm. Mitth. 1857 XII S. 536. A. Klodic, Ueber den Dialekt der venezianiſchen Slaven (Petersb. 1879) bezieht ſich wohl auf die iſtriſchen? Die Slaven in Tirol, von welchen noch Windiſch-Matrey benannt iſt, gehören zu den Winden, auf welche wir nachher kommen; von ihnen handelt Mitterutzner, Ueber die Einwanderung der Wenden in das Puſterthal (Progr. Brixen 1879), die im 6. Jh. begonnen habe. An ſie ſchließen ſich wohl Anſiedler in der Schweiz, nach Schaf. 644 im 10. Jh.; an ſie erinnert kaum wodas Bach (: ſlav. voda Waſſer) in einem ſonderbaren ſchweizer Romanzo (ſ. m. Celtica I S. 230).

Zum ſerbiſchen Volks- und Sprach-kreiße gehören die durch Mundart und politiſche Geographie geſchiedenen Kroaten und

Slavonier (vgl. Zeuſs 607 ff. 622. 598. 612. Schaf. II 304 ff.). K. v. Th. nennt Erſtere die bedeutendſten der öſterreicher Südſlaven; Letztere ſüdſlaviſche Phaeaken, die ſelbſt mit dem Pabſte ſich vertragen; die (früheren) Grenzer gebildet, aber gegen die Römlinge unduldſam. Der Kroate heißt aſl. Chrŭvatŭ, Cho-, Charvatŭ, -rvatinŭ kroat. ſerb. Hrivat ruſſ. Kroátŭ illyr. magy. Horvat, illyr. alb. Harvat poln. Karwat alb. Kĕrvat türk. Chyrvat rum. Hórvat (vgl. Cihac II 141) mgr. *Χρω-*, *Χορ-*, *Χωρο-*, *Κραβάτος*, *Κροάτιος*; mlat. u. a. Formen ſ. ll. c. Der Name kommt auch auf andern Gebieten vor; er lautet in SWDeutſchland Krawatt m., woher die ſcherzhafte Benennung krabatt m., auch krawatte f. für muntre Kinder. Nach Miklosich werden die Sprachen der Kroaten und der Slovenen, beſonders der Städter, durch die ſerbiſche (in engerem Sinne) beeinflußt. Geſchichtliche und wiſſenſchaftliche Schriften über ſerbiſche und kroatiſche Sprache veröffentlichte in neuerer Zeit (1863 ff.) T. Danicic; über Volkslieder J. A. Kaznacic, Hrvatsko-Srbska pjesmarica (Raguſa 1872); kroatiſche Lieder und Märchen M. Stojanović (Zagreb 1867); G. St. Dezelic, Pjesmarica (ib. 1872); Fron. Kurelac (ib. 1871); ſlavoniſche Trinklieder V. Lozic (Slavonske napitnice, ib. 1852). In der kroatiſchen Kraina (d. i. Grenzland), dem bisherigen „Türkiſch-Kroatien", wohnt eine kleine Zahl (4000 a. 1873, ſ. Frankf. J. 1878 Nr. 295. Wien. Fremd. 1878 ſ. Bd. 1 S. 10) papiſtiſcher Kroaten.

Von der Einwanderung einer ſerbiſchen Maſſe in Ungarn war vorhin die Rede. Aus dem ſerbiſchen Binnenlande brachten die Raizen oder Razen ihren Namen mit. Jenes hieß altſerb. Rasi (wo jetzt Novi Pazar), mlt. Rascia (Racia u. dgl.), Adj. aſerb. rašĭki, das Volk ſerb. Rašan, mlt. Ralsianus, magy. Rácz (Raze, Serbe, Illyrier); vgl. Schaf. II 261 ff. Mikl. Slav. El. im Magy. Nr. 685. Nach „Globus" 1879 wohnen in Ungarn c. 1 Mill. Raizen. Nach p. ebdſ. 1875 wohnen daſelbſt auch c. 200,000 Bunjevacen und c. 50,000 Šokacen, beide Serbiſch redend; Erſtere unterſcheiden ſich durch reineren und ſchöneren ſerbiſchen Typus, geiſtige Regſamkeit, Tracht, ſollen im Anfange des 17. Jh. aus Dalmatien eingewandert ſein; ihr Hauptort iſt

Извор и назив дела :
Наслов: Völkerkunde Osteuropas, insbesondere der Haemoshalbinsel und der unteren Donaugebiete, Томови 1-2
Völkerkunde Osteuropas, insbesondere der Haemoshalbinsel und der unteren Donaugebiete, Lorenz Diefenbach
Аутор : Lorenz Diefenbach
Издавач : L. Brill, 1880
Оригинал из : Јавна библиотека града Њујорка
Дужина : 732 страница

Јакоб Грим - СРБ најславније име за све "јужнословене"

Познати немачки филолог, оснивалац модерне германистике, Јакоб Грим, писао у првој четврти прошлог века (у својој књизи ,, Мала сербска граматика Вука Стефановића Караџића “ (Jakob Grimm, Wuk’s Stefanowitsch Kleine Grammatik, verdeutscht und mit einer Vorrede von J. G. 1824. тране XXIII ,XXV) , текст у фокусу :

(срб.)

«У ствари Србин изгледа најбољи назив којим се могу граматички обухватити сви ови народи (мисли на Јужне Словене) истог порекла и језика. Срб је сам за себе тамног порекла (као и највећи део старих назива народа), али је чисто словенска реч, коју је Добровски држао погодном да постане општа ознака свих словенских племена. Њу срећемо и у западној грани (словенских народа) као и у јужној (Словени који живе у Лужици зову се такође Сорби).

...Према томе, мени изгледа да нема славнијег имена које би се могло употребити за све Југословене. Ниједно друго југословенско племе нема такву историју која би се могла упоредити са сербском ...».

(гер.)

« In der That aber scheint Serbe die beste Benennung , mit der man alle diese Völker einer Abfunft und Sprache grammatisch umfassen fönnte.Serbe , Srb *) , an sich dunfler Bedeurung (gleich den meisten alten Volfsnamen) ist ein echtslavisches Vort , welches Dobrowski sogar für geeignet bielt ,die allgemeine Bezeichnung aller slavischen Stämme zu werden **) Auch trifft es eben sowohl unter dem westlichen Zweige , als unter den sudlichen . Die in der Lausisz wohnenden Slaven beizen gleichfalls Sorben , man darf nur nicht darum diese aus den Serben , geschweige die Serben aus den Sorben herleiten.*) ...».

Jacob Grimm

Wuk's Stephanowitsch Kleine Serbische Grammatik

Wuk's Stephanowitsch

kleine

Serbische Grammatik

verdeutscht

und mit einer Vorrede

von

Jacob Grimm.

Nebst

Bemerkungen

über

die neueste

Auffassung langer Heldenlieder

aus

dem Munde des Serbischen Volks,

und

der Uebersicht des merkwürdigsten jener Lieder

von

Johann Severin Vater.

Leipzig und Berlin

bei G. Reimer 1824.

weiß, daß Peter der Große dieſe neuen Typen in Holland ſchneiden ließ; ohne Zweifel wäre er mit voller Einſicht in das Weſen eines Alphabets noch einige Schritte weiter gegangen. Das lateiniſche ſchönſte und deutlichſte Alphabet würde mit verſtändiger Vermehrung für die eigenthümlichen laute jeder Sprache und Mundart allen europäiſchen Sprachen wohlthätig werden. Wider den gothiſchen, angelſächſiſchen und hochdeutſchen Typenplunder habe ich mich ſchon in meiner deutſchen Grammatik erklärt. —

Daß die ſerbiſche Sprache für das, was ſie iſt, für eine ſelbſtändige nämlich und in den verſchiedenen Landſtrichen ihres Umfangs ein' und dieſelbe, von den Zeitgenoſſen jetzt ſchon erkannt werden werde, läßt ſich, wo noch ſo viel Leidenſchaftlichkeit mit ins Spiel kommt, kaum erwarten. Die Wahrheit hier früher als andere auszuſprechen iſt Beruf der Grammatiker. Selbſt der Name wird in dieſen zwei weltlichen und drei geiſtlichen Oberherrn gehorſamen Gegenden Anſtoß geben, weder der türkiſche, noch der illyriſche, noch der croatiſche Serbe Serbe heißen wollen. In der That aber ſcheint Serbe die beſte Benennung, mit der man alle dieſe Völker einer Abkunft und Sprache grammatiſch umfaſſen könnte. Serbe, Срб *), an ſich dunkler Bedeutung (gleich den meiſten alten Volksnamen) iſt ein echtſlaviſches Wort, welches Dobrowsky ſogar für geeignet hielt, die allgemeine Bezeichnung aller ſlaviſchen Stämme zu werden **).

---

*) Nicht Serve oder Serwe, denn wie kann в, ſondern nur б in в übergehen und es heißt im abgeleiteten Adj. српски (ſerbiſch).

**) Slovanka. Prag 1814. S. 165.

Auch trifft es ſich eben ſowohl unter dem weſtlichen Zweige, als unter dem ſüdlichen. Die in der Lauſitz wohnenden Slaven heißen gleichfalls Sorben, man darf nur nicht darum dieſe aus den Serben, geſchweige die Serben aus den Sorben herleiten. *) Nächſtdem ſcheint es mir keinen rühmlichern Namen für alle Südſlaven zu geben. Kein anderer ſüdſlaviſcher Stamm erfreut ſich einer Geſchichte, die der ſerbiſchen vergleichbar wäre. Die Küſtenbewohner Illyriens und Dalmatiens erlagen frühe theils den Venetianern, theils den Ungarn, theils den Türken, ſie haben nie eine erhebende Rolle geſpielt. Boſnien, vorher mit Serbien vereinigt, erhob ſich im vierzehnten Jahrhundert zu eignem Königthum, welches jedoch ſchon im funfzehnten den Ungarn, im ſechzehnten den Türken unterworfen ward und, wie es vorher Hauptſitz der Patarener geweſen war, ſich nun zum Muhammedaniſmus überzutreten gezwungen ſah. Kaum hat ihm ein Stern der Freiheit geblinkt, deren Sonne über Serbien Jahrhunderte lang leuchtete. Acht Könige, zwei Kaiſer gingen aus dem Nemanitſchiſchen Geſchlechte hervor; der größte war Stèphan Duſchan, nach Beſiegung der Griechen waltete er in Serbien, Bulgarien, Macedonien. Als dieſer Glanz erloſch, fiel das Reich zerſtückelt in die Hände kleinerer Fürſten, deren einer, der heldenmüthige Lazar auf Koſſowo **) für das Vaterland und die Chriſtenheit fiel.***) Ihn und den Marco Kraljewitſch

*) So wenig die alten Oſt- und Weſtgothen mit den heutigen in Schweden zuſammen hängen.

**) Kocsovo, Amſelfeld, ungar. rigomezö; im Jahr 1389.

***) Serbien war eines glücklichern Geſchickes werth. Zu ſchwach allein gegen die einbrechenden Türken hatte es in der Zeit der Noth

Наслов : Wuk's Stephanowitsch Kleine serbische Grammatik, Томови 2-4
Wuk's Stephanowitsch kleine serbische Grammatik, Vuk Stefanović Karadžić
Аутори : Vuk Stefanović Karadžić, Johann Severin Vater
Превео/ла : Jacob Grimm
Издавач : G. Reimer, 1824
Оригинал из : Универзитет Оксфорд
Дужина : 104 страница

*

***

Аутор: **Крсто Крцун Драговић**
Уредио: **Стефан СРБСКИ**

ЗАБРАЊЕНА ИСТОРИЈА

ЗАБРАЊЕНА ИСТОРИЈА ДОКУМЕНТОВАНО! или разуверавање "неверних Тома" (11. део)

27/6/2016

Жозеф Артур Гобино

HISTOIRE

DES PERSES

D'APRÈS

LES AUTEURS ORIENTAUX, GRECS ET LATINS

ET PARTICULIÈREMENT

D'APRÈS LES MANUSCRITS ORIENTAUX INÉDITS,
LES MONUMENTS FIGURÉS, LES MÉDAILLES, LES PIERRES GRAVÉES, ETC.

PAR

LE COMTE DE GOBINEAU

TOME SECOND

PARIS

HENRI PLON, IMPRIMEUR-ÉDITEUR

RUE GARANCIÈRE, 10

M DCCC LXIX

Tous droits réservés

LIVRE CINQUIÈME.

ALEXANDRE ET LES ARSACIDES. CINQUIÈME FORMATION DE L'IRAN.

CHAPITRE Ier.

AVÉNEMENT D'ALEXANDRE. — MORT DE DARIUS.

Les Macédoniens n'étaient nullement des Grecs. Ils ne l'étaient ni par la race, ni par les mœurs, ni par les tendances. Leur gouvernement n'avait rien d'hellénique. Leur histoire était analogue à celle des populations illyriennes, thraces, péoniennes, qui les avoisinaient, mais pas à celle des cités helléniques. Leurs rois cependant se disaient Héraclides, et faisaient remonter leur lignage aux Téménides d'Argos. Ils racontaient à ce sujet une légende romanesque, peut-être véritable, mais qui, en tout cas, n'avait pas assez de notoriété ni de poids pour être généralement admise, et quand Alexandre, fils d'Amyntas, l'allié de Mardonius, se présenta aux jeux Olympiques, les agonothètes lui en disputèrent l'entrée comme n'étant pas d'une origine à pouvoir y prétendre. Il soutint le contraire et réussit à convaincre ses juges. Fut-ce par des raisons honnêtes ou par des séductions qui ne l'étaient pas, c'est ce qu'il est difficile de démêler. En tout cas, ni ses descendants ni son peuple ne persuadèrent aux Grecs qu'il eût réellement une parenté avec eux jusqu'à l'époque de Philippe, ni jusqu'à celle d'Alexandre, ni jamais, car les Macédoniens restèrent considérés à Athènes comme des étrangers et des barbares, et en fait rien n'était plus vrai.

"The Macedonians were not Greeks. Neither by race, nor customs, or by characteristics. Their rulers did not have anything Hellenic. Their history was similar to that of the Illyrian, Thracian and Paeonian populations, with whom they bordered, but not with the history of the Hellenic city-states."

Македонците никако не биле Грци. Ниту по потекло, ниту по обичаи, ниту по особини. Нивните владетели немале ништо хеленско. Нивната историја била слична со онаа на илирското, тракијското и пеонското население, со кои се граничеле, но не и со историјата на хеленските градови-држави."

Book: "Histoire des Perses" by Arthur Gobineau, Volume 2, Paris, 1869. p. 359.

У другом тому књиге Жозефа Артура Гобиноа (Joseph Arthur comte de Gobineau) "Historie des Perses" (Историја Персијанаца), издата у Паризу 1869-е године, на 359-ој страни пише о античким Македонцима:

"Македонци нису Грци. Ни по пореклу ни по обичајима ни по особинама. Њихови владари нису имали ништа Хеленског. Њихова историја је била слична Илирској,Трачкој и Пеонској, са њима су се граничили, али не и са историјом Хеленских градова - држава" !!!

Извод из Његошевог дела "Лажни цар Шћепан мали"

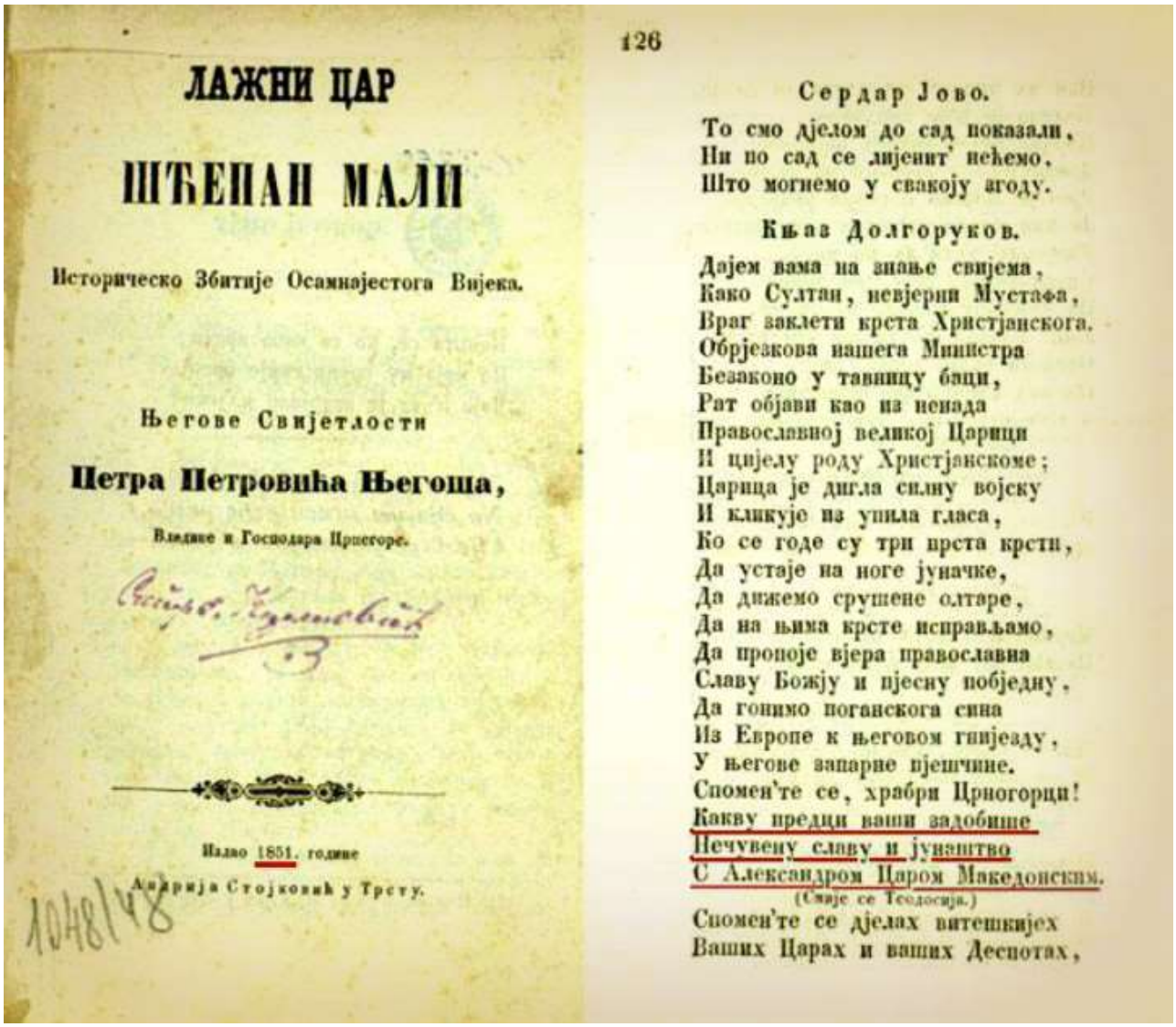

ЛАЖНИ ЦАР

ШЋЕПАН МАЛИ

Историческо Збитије Осамнајестога Вијека.

Његове Свијетлости

Петра Петровића Његоша,

Владике и Господара Црногоре.

Издао 1851. године

Андрија Стојковић у Трсту.

126

Сердар Јово.

То смо дјелом до сад показали,
Ни по сад се лијенит' нећемо,
Што могнемо у свакоју згоду.

Књаз Долгоруков.

Дајем вама на знање свијема,
Како Султан, невјерни Мустафа,
Враг заклети крста Христјанскога,
Обрјезкова нашега Министра
Безаконо у тавницу баци,
Рат објави као из непада
Православној великој Царици
И цијелу роду Христјанскоме;
Царица је дигла силну војску
И кликује из пуна гласа,
Ко се годе су три прста крсти,
Да устаје на ноге јуначке,
Да дижемо срушене олтаре,
Да на њима крсте исправљамо,
Да процвје вјера православна
Славу Божју и пјесну побједну,
Да гонимо поганскога сина
Из Европе к његовом гнијезду,
У његове запарне пјешчине.
Спомен'те се, храбри Црногорци!
Какву предци ваши задобише
Нечувену славу и јунаштво
С Александром Царом Македонским.
(Свеје се Теодосија.)
Спомен'те се дјелах витешкијех
Ваших Царах и ваших Деспотах,

Извод из дела Петра Петровића Његоша "Лажни цар Шћепан мали" из 1851.године. На страни 126 Руски кнез Долгоруков се обраћа Црногорцима (Србима наравно) у жељи да им подигне морал и да их убеди да ће им Русија пружати помоћ у борби против Османлија, и притом помиње Александра великог као њиховог претка !

"...Какву предци ваши задобише
Нечувену славу и јунаштво
с Александром царом Македонским..."

Артур Вајгал

"...Вистинските Македонци биле со светла коса, сини очи и имале побел тен од просечниот Грк. Тие имале северна крв...Грците...не можеле да го разберат македонскиот јазик, кој немал речиси, никаква сличност со нивниот..."[4]

[4] Артур Вајгал, Александар Македонски, Скопје, 1992, стр. 24.

Артур Вајгал у свом делу "Александар Македонски" издатом у Скопљу 1992 године пише на страни 24:

"Прави Македонци су имали светлу косу,плаве очи, и имали су белији тен од просечних Грка.они су имали северну крв.Грци нису могли да разумеју Македонски језик,који није имао скоро,никаквих сличности са њиховим"

Демостен о Филипу

Демостен, трећа "Филипика" страна 31.

"...Филип не само што није Хелен,не само што им није близак ни Хеленски род, он није ни из варварске земље за коју може да се каже нешто лепо, он је Македонац..."

"Тај човек Филип, не само што није Хелен, он такође нема ништа заједничко са Хеленима. Када би он само био варварин из пристојне земље - али он није ни то. Он је шугави лик из Македоније - земље од које и роб вреди више."

Демсотен је био антички Хеленски (Грчки)филозоф и говорник.Шта га је направило тако познатог као што је данас - то су његове "Филипике", говори против Филипа другог Македонског и његових "варвара" Македонаца.

"Варварин"код античких Грка значи "странац", "не Грк".

Јохан Георг фон Хан

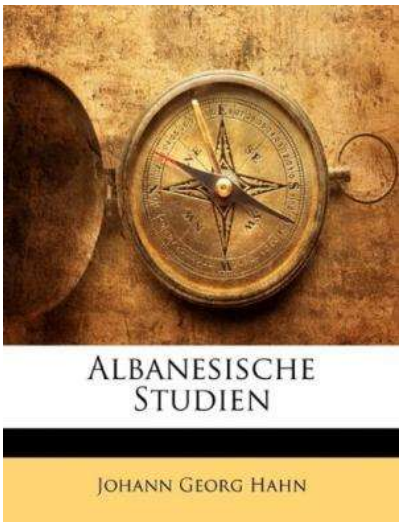

Јохан Георг фон Хан (Johann Georg von Hahn) у свом делу "Студије о Албанцима" - "Albanesische studien" из 1854. године каже за Македонце:

"Модерни Македонци су древни староседеоци Балкана. Тамо су они постојали као засебна Словенска група, као резултат изолације од осталих Словенских група, и током дужег историјског периода сачували су најархаичније форме древних Словенских језика које су користили Пелазги, Венети, Готи, Сармати, Трачани и Трибали."

Људи из источног дела Дакије зову се Гети

GETÆ, MACEDONIANS. 467

and Strabo declares* that the people of the eastern Dacia, near the sea and the mouth of the Danube, were called Getæ, and those of the western part Daci.† It seems then that the Getæ, who were recognised by Herodotus and Thucydides as Thracians, were of the same race with the Dacians.‡

2. The Macedonians appear to have been a Thracian people. The Argive Temenidæ founded a Grecian state in Macedonia at an early period, and Philip brought the skin-clad Macedonians from their mountains, and taught them to till the soil and live in towns, and by military discipline trained them to become conquerors of the world. But the language of the Macedonians was unintelligible to the Greeks. The Greek soldiers in Alexander's army understood not, as we learn from Quintius Curtius,§ a speech addressed to the Macedonians. Niebuhr thought the Macedonians a Pelasgic people. But

Из дела Џејмса Прикарда (James Cowles Prichard) -"Етнографија Европе" - "Etnography of Europe" из 1841. године. За Гете, Дачане, Трачане и Македонце, на 467 страни своје књиге, каже следеће:

"...Страбон дефинише "Људи из источног дела Дакије, који су близу мора, и планина код Дунава, зову се Гети, као и они из западног дела Дакије". Чини се

да су Гети које помињу Херодот и Тукидид,уствари Трачани,који су исти народ као и Дачани.
Изгледа да су Македонци људи из Тракије.
...Али језик Македонаца је био неразумљив за Грке!

Грчки војници у војсци Александра великог нису разумели,како сазнајемо од Квинта Курција, говор упућен Македонцима. Ниебур(Barthold Georg Niebuhr, немачки историчар) је мислио да су Македонци Пелазги."

Да ли су Македонци Грци?

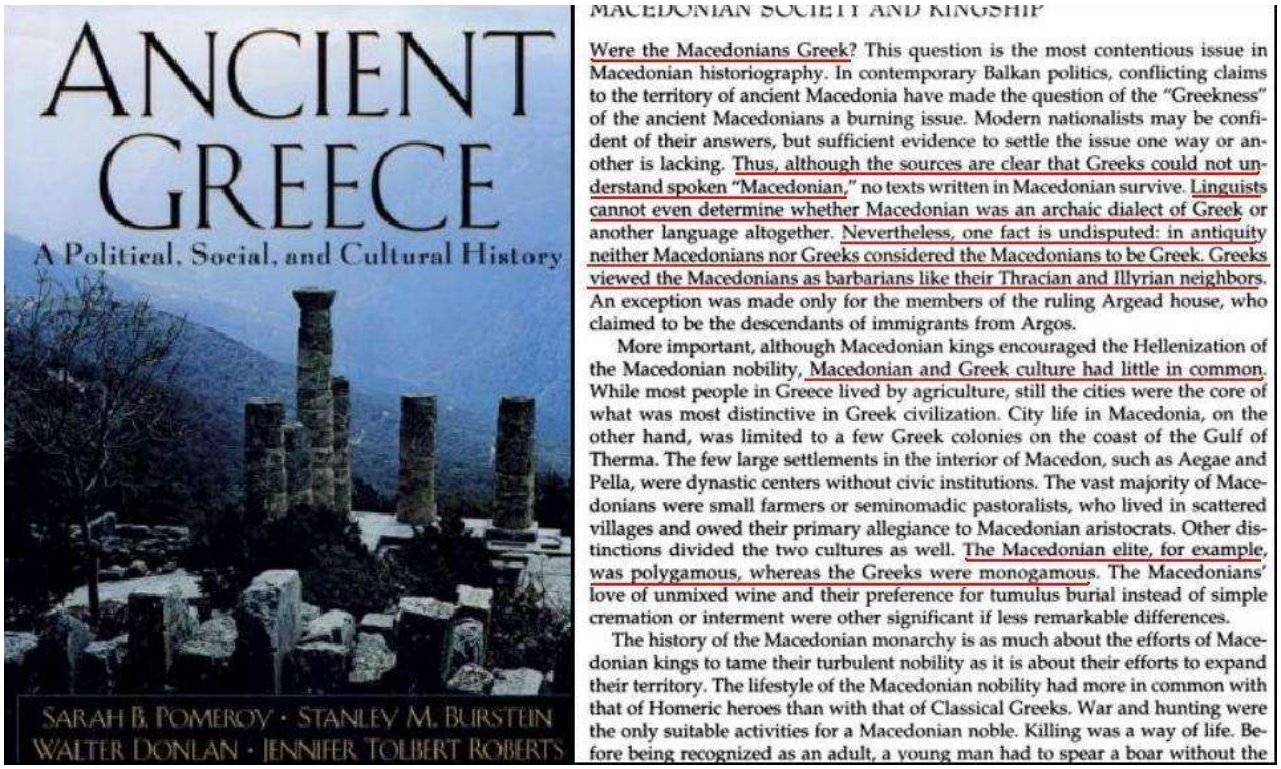

У књизи "Античка Грчка" - "Ancient Greece" која је настала као плод заједничког труда Саре Померов (Sarah B.Pomerov), Станлева Бурстеина (Stanlev M Burstein), Валтера Донлана(Walter Donlan) и Џенифер Робертс (Jennifer Tolbert Roberts), за античке Македонце пише следеће:

"Да ли су Македонци Грци?... Премда, иако су извори јасни да Грци нису разумели језик Македонаца, ни један текст на Македонском није опстао. Лингвисти не могу да утврде да ли је Македоски језик, архаичан дијалекат Грчког или је у потпуности други језик. Ипак једна чињеница је неоспорна, у антици, ни Македонци ни Грци нису сматрали Македонце за Грке. Грци су на Македонце гледали као на варваре као и на њихове Трачке и Илирске рођаке... Македонска и Грчка култура имају мало тога заједничког..."

Саксонци су пореклом Македонци

У књизи "The History of the Works of the Learned, Or, An Impartial Account of books" на страни 83 налазимо један врло занимљив податак везан за Саксонију.

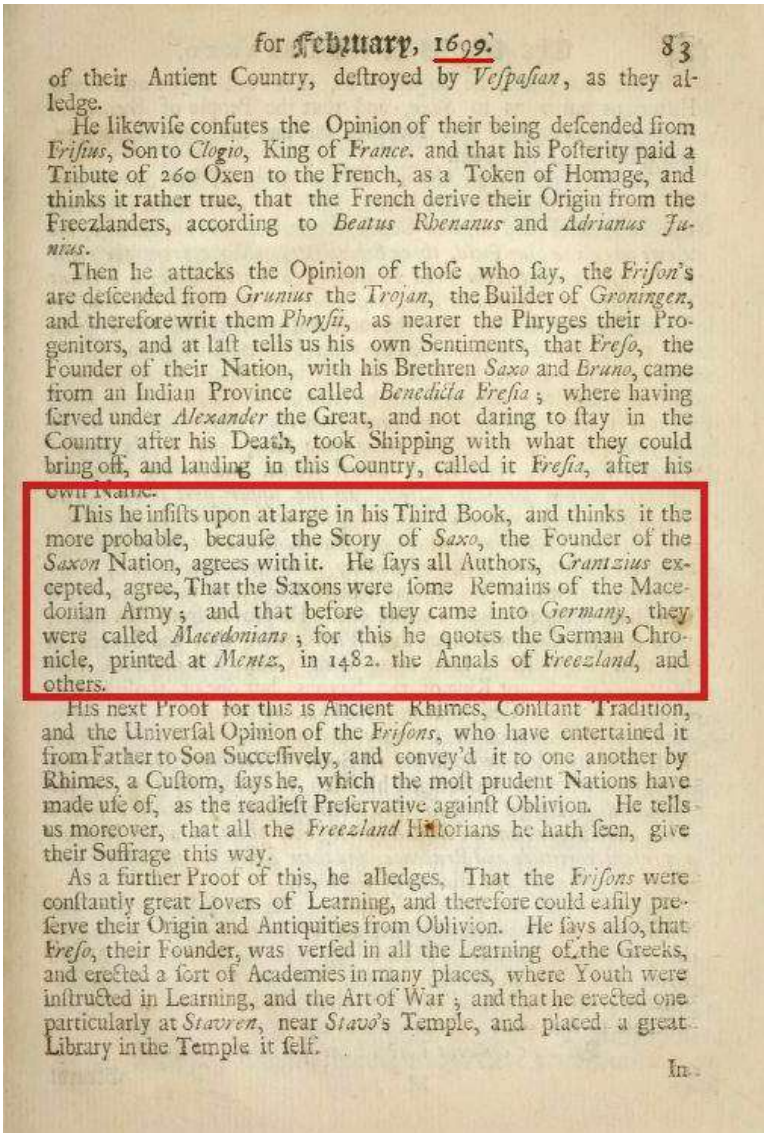

for February, 1699. 83

of their Antient Country, deſtroyed by *Veſpaſian*, as they alledge.

He likewiſe confutes the Opinion of their being deſcended from *Friſius*, Son to *Clogio*, King of *France*. and that his Poſterity paid a Tribute of 260 Oxen to the French, as a Token of Homage, and thinks it rather true, that the French derive their Origin from the Freezlanders, according to *Beatus Rhenanus* and *Adrianus Junius*.

Then he attacks the Opinion of thoſe who ſay, the *Friſon*'s are deſcended from *Grunius* the *Trojan*, the Builder of *Groningen*, and therefore writ them *Phryſii*, as nearer the Phryges their Progenitors, and at laſt tells us his own Sentiments, that *Freſo*, the Founder of their Nation, with his Brethren *Saxo* and *Bruno*, came from an Indian Province called *Benedicta Freſia*; where having ſerved under *Alexander* the Great, and not daring to ſtay in the Country after his Death, took Shipping with what they could bring off, and landing in this Country, called it *Freſia*, after his own Name.

This he inſiſts upon at large in his Third Book, and thinks it the more probable, becauſe the Story of *Saxo*, the Founder of the *Saxon* Nation, agrees with it. He ſays all Authors, *Crantzius* excepted, agree, That the Saxons were ſome Remains of the Macedonian Army; and that before they came into *Germany*, they were called *Macedonians*; for this he quotes the German Chronicle, printed at *Mentz*, in 1482. the Annals of *Freezland*, and others.

His next Proof for this is Ancient Rhimes, Conſtant Tradition, and the Univerſal Opinion of the *Friſons*, who have entertained it from Father to Son Succeſſively, and convey'd it to one another by Rhimes, a Cuſtom, ſays he, which the moſt prudent Nations have made uſe of, as the readieſt Preſervative againſt Oblivion. He tells us moreover, that all the *Freezland* Hiſtorians he hath ſeen, give their Suffrage this way.

As a further Proof of this, he alledges, That the *Friſons* were conſtantly great Lovers of Learning, and therefore could eaſily preſerve their Origin and Antiquities from Oblivion. He ſays alſo, that *Freſo*, their Founder, was verſed in all the Learning of the Greeks, and erected a ſort of Academies in many places, where Youth were inſtructed in Learning, and the Art of War; and that he erected one particularly at *Stavren*, near *Stavo*'s Temple, and placed a great Library in the Temple it ſelf.

In

"Овде он инсистира у великој мери, у својој трећој књизи, и мисли да је то много вероватније због јер се прича о Саксу, оснивачу Саксонског народа слаже са њим. Он каже, сви аутори се слажу, сем Кранциуса, да су Саксонци неки остаци Македонске армије,и пре него што су дошли у Немачку, они су се звали Македонци, зато он наводи Немачку хронику штампану у Менцу 1482, Фризландске анале и друго".

"This he insists upon at large, in his Third Book,and thinks it more probable because the Story of Saxo the Founder of Nation agrees with it. He fays all Authors,Crantzius excepted, agree that the Saxons were some Remains of the Macedonian Army and that before they came into Germany called Macedonians, for this he quotes the German Chronicle printed at Mentz in 1482 the Annals of Freezland and others".

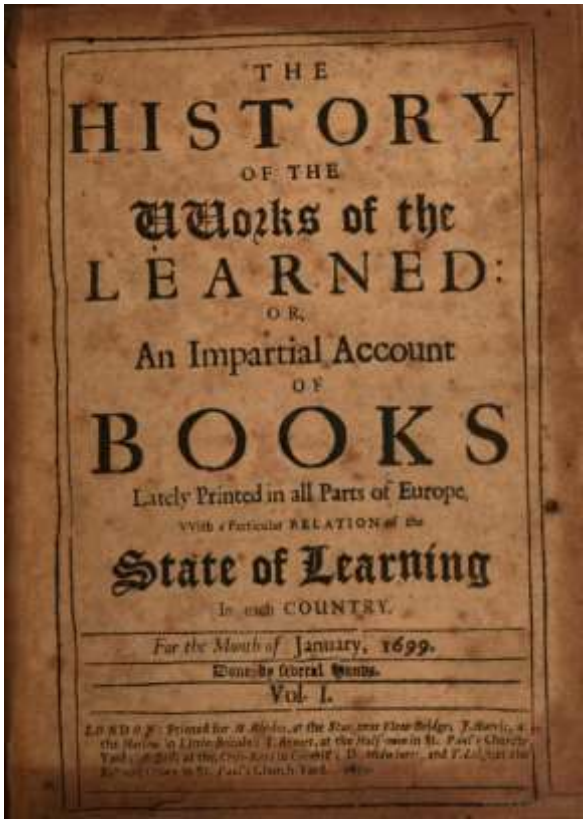

THE

HISTORY

OF THE

Works of the

LEARNED:

OR,

An Impartial Account

OF

BOOKS

Lately Printed in all Parts of Europe,

With a Particular RELATION of the

State of Learning

In each COUNTRY.

For the Month of January, 1699.

Done by ſeveral Hands.

Vol. I.

Бодрићи и грб Александра Великог

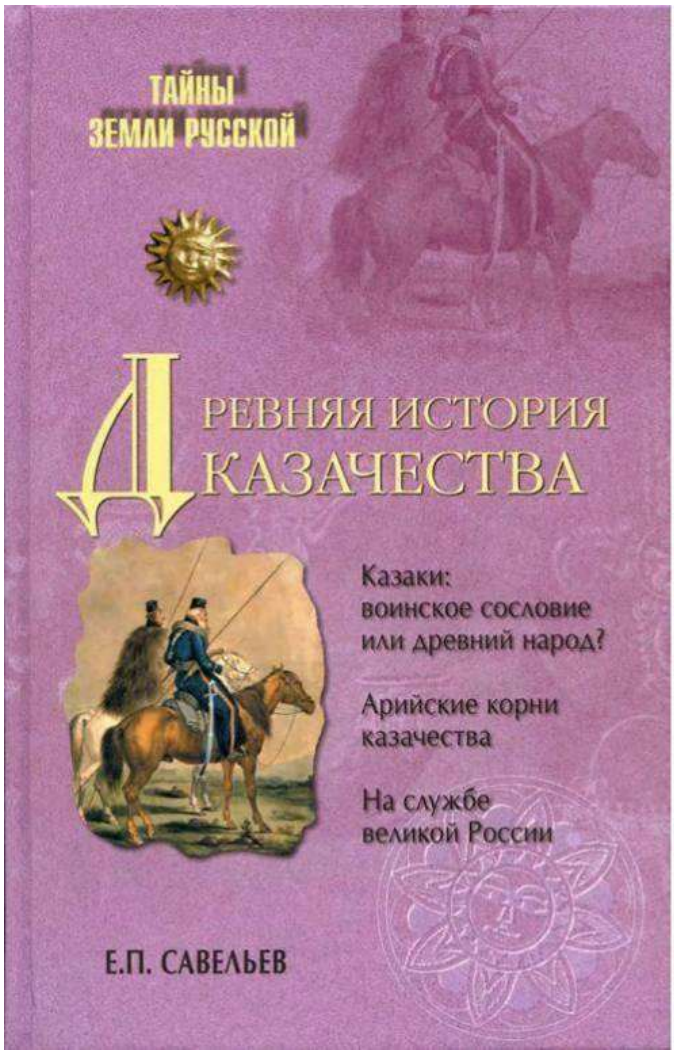

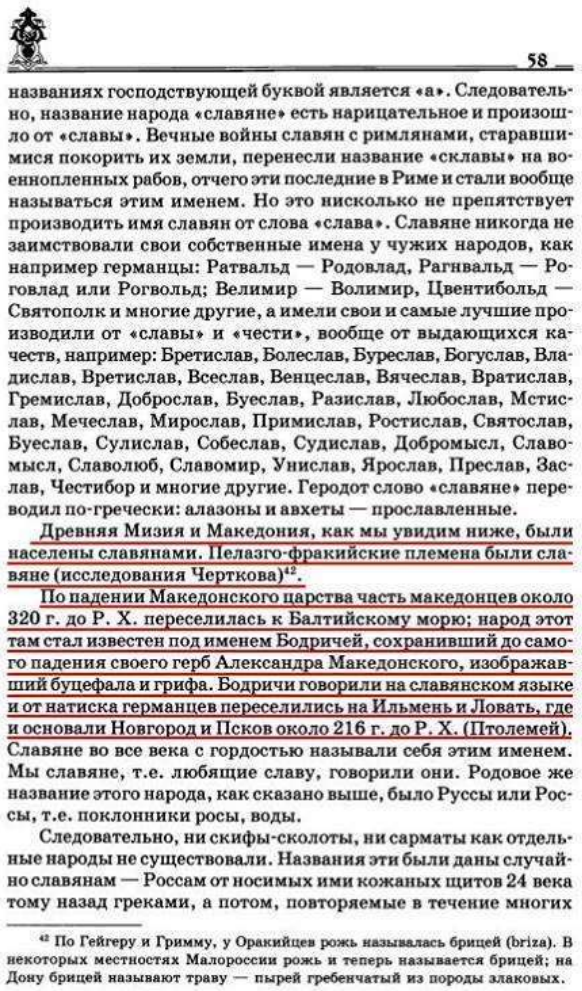

58

названиях господствующей буквой является «а». Следовательно, название народа «славяне» есть нарицательное и произошло от «славы». Вечные войны славян с римлянами, старавшимися покорить их земли, перенесли название «склавы» на военнопленных рабов, отчего эти последние в Риме и стали вообще называться этим именем. Но это нисколько не препятствует производить имя славян от слова «слава». Славяне никогда не заимствовали свои собственные имена у чужих народов, как например германцы: Ратвальд — Родовлад, Рагнвальд — Роговлад или Рогвольд; Велимир — Волимир, Цвентибольд — Святополк и многие другие, а имели свои и самые лучшие производили от «славы» и «чести», вообще от выдающихся качеств, например: Бретислав, Болеслав, Буреслав, Богуслав, Владислав, Вретислав, Всеслав, Венцеслав, Вячеслав, Вратислав, Гремислав, Доброслав, Буеслав, Разислав, Любослав, Мстислав, Мечеслав, Мирослав, Примислав, Ростислав, Святослав, Буеслав, Сулислав, Собеслав, Судислав, Добромысл, Славомысл, Славолюб, Славомир, Унислав, Ярослав, Преслав, Заслав, Честибор и многие другие. Геродот слово «славяне» переводил по-гречески: алазоны и авхеты — прославленные.

Древняя Мизия и Македония, как мы увидим ниже, были населены славянами. Пелазго-фракийские племена были славяне (исследования Черткова)[42].

По падении Македонского царства часть македонцев около 320 г. до Р. Х. переселилась к Балтийскому морю; народ этот там стал известен под именем Бодричей, сохранивший до самого падения своего герб Александра Македонского, изображавший буцефала и грифа. Бодричи говорили на славянском языке и от натиска германцев переселились на Ильмень и Ловать, где и основали Новгород и Псков около 216 г. до Р. Х. (Птолемей). Славяне во все века с гордостью называли себя этим именем. Мы славяне, т.е. любящие славу, говорили они. Родовое же название этого народа, как сказано выше, было Руссы или Россы, т.е. поклонники росы, воды.

Следовательно, ни скифы-сколоты, ни сарматы как отдельные народы не существовали. Названия эти были даны случайно славянам — Россам от носимых ими кожаных щитов 24 века тому назад греками, а потом, повторяемые в течение многих

[42] По Гейгеру и Гримму, у Оракийцев рожь называлась брицей (briza). В некоторых местностях Малороссии рожь и теперь называется брицей; на Дону брицей называют траву — пырей гребенчатый из породы злаковых.

У књизи Евграфа Петровича Савелева (Евграф Петрович Савельев) "Древняя история Казачества", "Древна историја Козака" из 1913. године на стр. 58 налазимо следеће податке:

"Древна Мезија и Македонија биле су насељене Словенима. Пелашко-Тракијска племена су била Словенска. По паду Македонског царства (Александра великог) део Македонаца се око 320. г.пре Христа преселио код Балтичког мора. Тај народ је тамо познат као "Бодрићи",они су до свог пада сачували грб Александра великог са Букефалом. Говорили су Словенским језиком и због напада Германа су се преселили на Илмен и Ловат где су основали Новгород и Псков око 216.г.(Птолемеј)".

Бугарски магазин "Читалиште"

Бугарски магазин "Читалиште", штампан у Цариграду од 1870. до 1875. године.

На слици се налази 6-а страница овог часописа, који је изашао првог октобра 1871. године, где је било речи о Словенима на Балкану.

"Да сада пређемо на Македонце и Илире које хелени називају варварима јер нису Хелени. Стари Македонци (Нису ли исти са Илирима?), ако их прихватимо за Словене, постаје извесно да се појављују у 4.веку пре Христовог рођења, са политичком независношћу под влашћу царева Филиповог порекла (колена) или

Македонске империје Александра великог.

Чини нам се, по овом питању,да су Македонци били Грци или Словени; то (питање) је јасно решио Полибије који је живео у другом веку после Христа и зато заслужује да му верујемо када каже да су много пре њега на овим местима самостално (организовано) живели Словени.

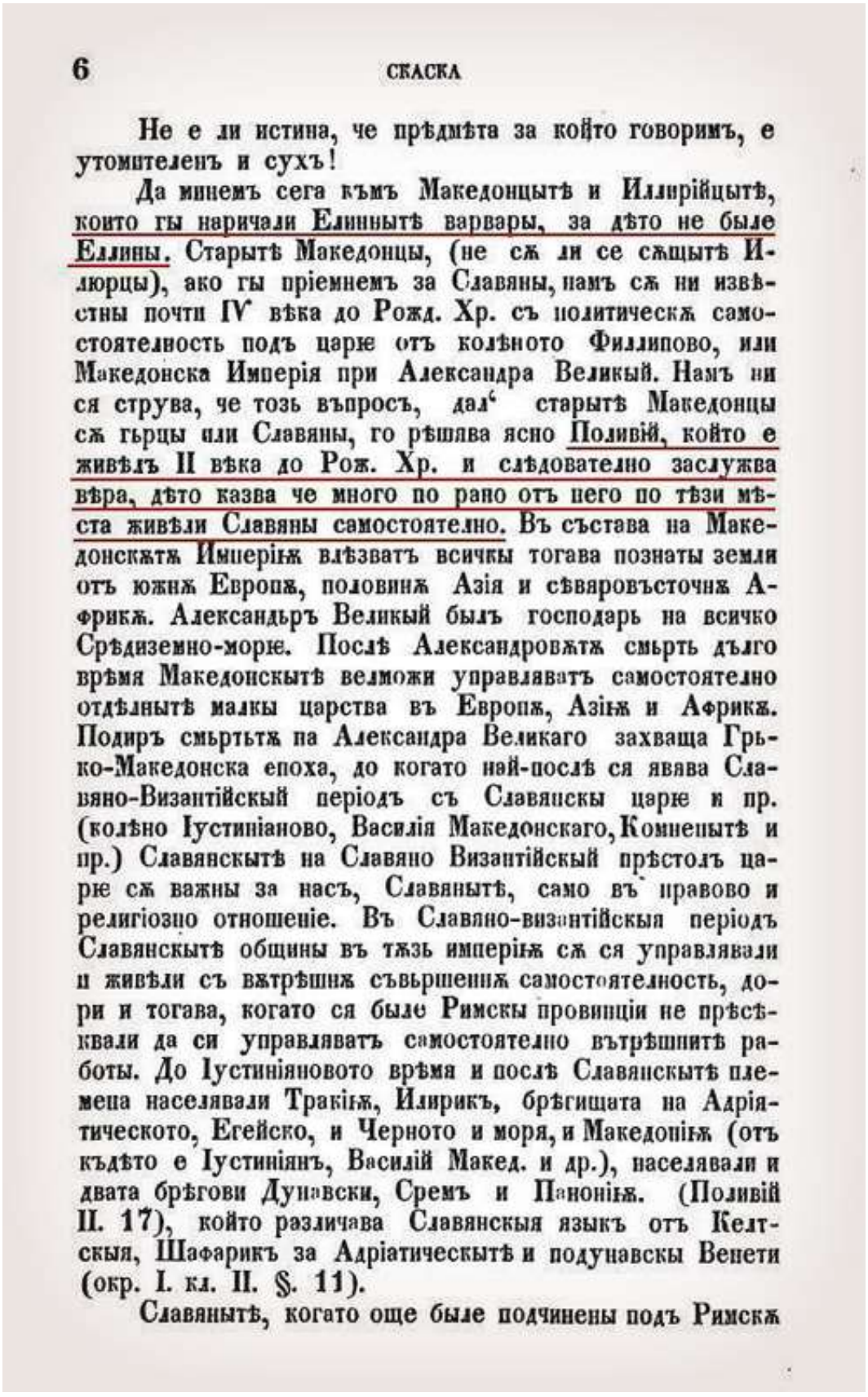

6 СКАСКА

Не е ли истина, че прѣдмѣта за който говоримъ, е утомителенъ и сухъ!

Да минемъ сега къмъ Македонцытѣ и Илирійцытѣ, които гы наричали Елинытѣ варвары, за дѣто не быле Еллины. Старытѣ Македонцы, (не сѫ ли се сѫщытѣ Илюрцы), ако гы пріемнемъ за Славяны, намъ сѫ ни извѣстны почти IV вѣка до Рожд. Хр. съ политическѫ самостоятелность подъ царѥ отъ колѣното Филипово, или Македонска Имперія при Александра Великый. Намъ ни ся струва, че тозь въпросъ, дал' старытѣ Македонцы сѫ гьрцы или Славяны, го рѣшлва ясно Поливій, който е живѣлъ II вѣка до Рож. Хр. и слѣдователно заслужва вѣра, дѣто казва че много по рано отъ него по тѣзи мѣста живѣли Славяны самостоятелно. Въ състава на Македонскѫтѫ Имперіѫ влѣзватъ всичкы тогава познаты земли отъ южнѫ Европѫ, половинѫ Азія и сѣвяровъсточнѫ Африкѫ. Александьръ Великый былъ господарь на всичко Срѣдиземно-морѥ. Послѣ Александровѫтѫ смьрть дълго врѣмя Македонскытѣ велможи управлявать самостоятелно отдѣлнытѣ малкы царства въ Европѫ, Азіѫ и Африкѫ. Подиръ смьртьтѫ на Александра Великаго захваща Грько-Македонска епоха, до когато най-послѣ ся явява Славяно-Византійскый періодъ съ Славянскы царѥ и пр. (колѣно Іустиніаново, Василія Македонскаго, Комненытѣ и пр.) Славянскытѣ на Славяно Византійскый прѣстолъ царѥ сѫ важны за насъ, Славянытѣ, само въ правово и религіозно отношеніе. Въ Славяно-византійскыя періодъ Славянскытѣ общины въ тѫзь имперіѫ сѫ ся управлявали и живѣли съ вѫтрѣшнѫ съвършенѫ самостоятелность, дори и тогава, когато ся быле Римскы провинціи не прѣсѣквали да си управлявать самостоятелно вътрѣшнитѣ работы. До Іустиніяновото врѣмя и послѣ Славянскытѣ племена населявали Тракіѫ, Илирикъ, брѣгищата на Адріятическото, Егейско, и Черното и моря, и Македоніѫ (отъ кѫдѣто е Іустиніянъ, Василій Макед. и др.), населявали и двата брѣгови Дунавски, Сремъ и Панонніѫ. (Поливій II. 17), който различава Славянскыя языкъ отъ Келтскыя, Шафарикъ за Адріатическытѣ и подунавскы Венети (окр. I. кл. II. §. 11).

Славянытѣ, когато още быле подчинены подъ Римскѫ

У састав Македонске империје су ушле све познате земље јужне Европе, половина Азије и северо-источна Африка.Александар велики је био господар целог

Средоземног мора(Медитерана).
По смрти Александра великог, Македонски племићи су владали малим царствима у Европи, Азији и Африци. Период после смрти Александра захвата Македонско-Грчка епоха, док се касније јавља Словенско-Византијски период са Словенским царевима(Јустинијан, Василије Македонски, Комнен итд).

Словени,цареви на Словенско-Византијском престолу, су важни за нас само у погледу закона и религије. У Словенско-Византијском периоду, Словенске општине у том царству, су живеле у савршенству и независности,чак и када су биле римске покрајине, нису биле спречене да самостално управљају својим пословима.

До Јустинијановог времена и после њега, Словени су насељавали Тракију, Илирију, брегове на Јадранској обали, Егејско и Црно море и Македонију(одакле је Јустинијан,Василије Македонски и други), насељавали су и два Дунавска брега, Срем и Панонију...

Бугари наравно навијају воду на своју воденицу, форсирајући израз Словени (а не Срби), ипак несвесно потврђују чињеницу да су Илири, односно Македонци - Срби. Кад би тако рекли, где би онда они били у тој причи, јер ипак су они само мешанци, што и њихово национални име потврђује. (прим. уредника)

Бартолд Георг Неибур

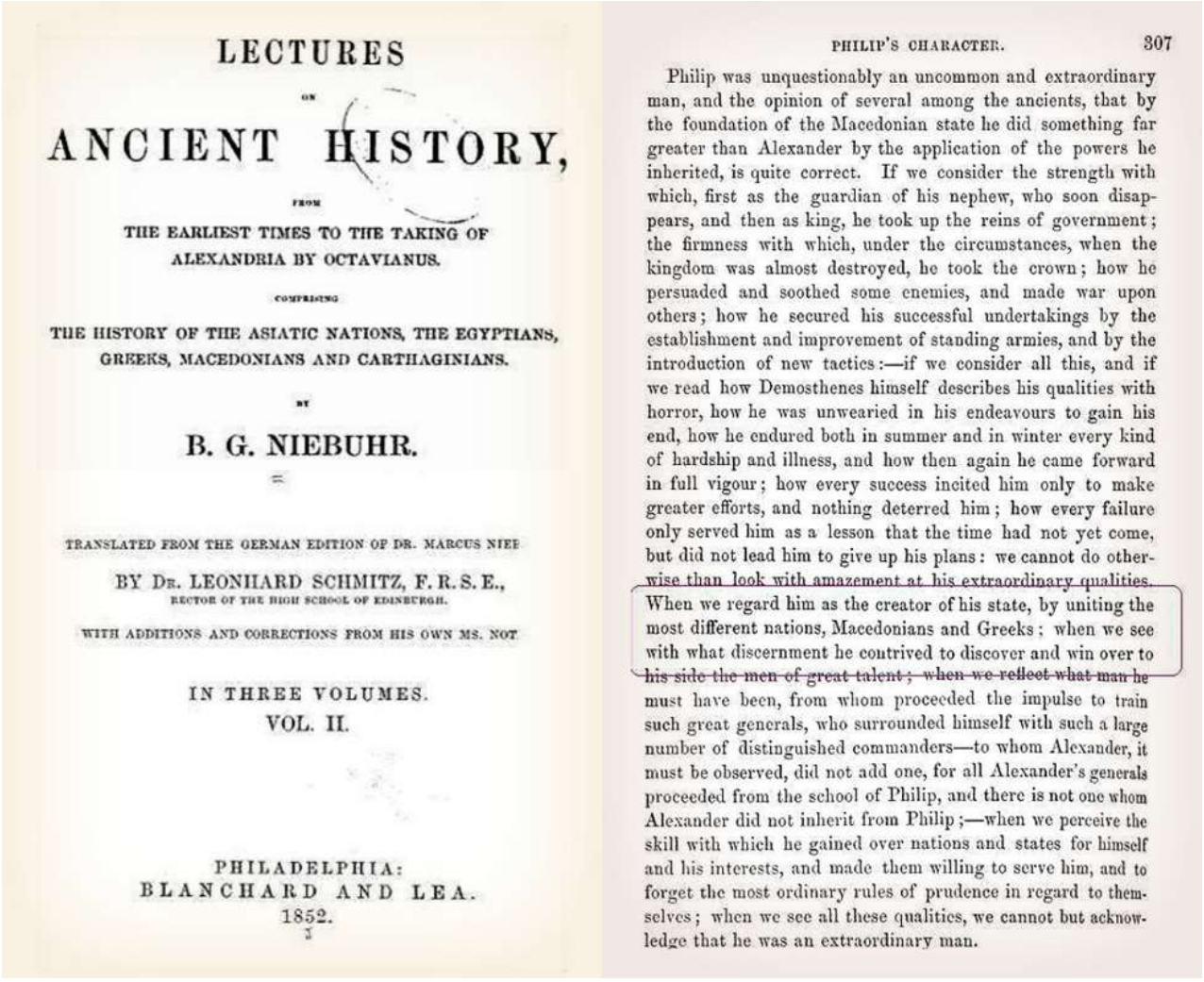

LECTURES
ON
ANCIENT HISTORY,
FROM
THE EARLIEST TIMES TO THE TAKING OF ALEXANDRIA BY OCTAVIANUS.
COMPRISING
THE HISTORY OF THE ASIATIC NATIONS, THE EGYPTIANS, GREEKS, MACEDONIANS AND CARTHAGINIANS.
BY
B. G. NIEBUHR.
TRANSLATED FROM THE GERMAN EDITION OF DR. MARCUS NIEB
BY Dr. LEONHARD SCHMITZ, F. R. S. E.,
RECTOR OF THE HIGH SCHOOL OF EDINBURGH.
WITH ADDITIONS AND CORRECTIONS FROM HIS OWN MS. NOT
IN THREE VOLUMES.
VOL. II.
PHILADELPHIA:
BLANCHARD AND LEA.
1852.

PHILIP'S CHARACTER. 307

Philip was unquestionably an uncommon and extraordinary man, and the opinion of several among the ancients, that by the foundation of the Macedonian state he did something far greater than Alexander by the application of the powers he inherited, is quite correct. If we consider the strength with which, first as the guardian of his nephew, who soon disappears, and then as king, he took up the reins of government; the firmness with which, under the circumstances, when the kingdom was almost destroyed, he took the crown; how he persuaded and soothed some enemies, and made war upon others; how he secured his successful undertakings by the establishment and improvement of standing armies, and by the introduction of new tactics:—if we consider all this, and if we read how Demosthenes himself describes his qualities with horror, how he was unwearied in his endeavours to gain his end, how he endured both in summer and in winter every kind of hardship and illness, and how then again he came forward in full vigour; how every success incited him only to make greater efforts, and nothing deterred him; how every failure only served him as a lesson that the time had not yet come, but did not lead him to give up his plans: we cannot do otherwise than look with amazement at his extraordinary qualities. When we regard him as the creator of his state, by uniting the most different nations, Macedonians and Greeks; when we see with what discernment he contrived to discover and win over to his side the men of great talent; when we reflect what man he must have been, from whom proceeded the impulse to train such great generals, who surrounded himself with such a large number of distinguished commanders—to whom Alexander, it must be observed, did not add one, for all Alexander's generals proceeded from the school of Philip, and there is not one whom Alexander did not inherit from Philip;—when we perceive the skill with which he gained over nations and states for himself and his interests, and made them willing to serve him, and to forget the most ordinary rules of prudence in regard to themselves; when we see all these qualities, we cannot but acknowledge that he was an extraordinary man.

Бартолд Георг Неибур (Barthold Georg Niebuhr) немачки историчар, дело "Ancient

History","Древна историја", издање из 1852.године,страна 307:
"Филип други је запамћен по томе што је направио своју државу, спајајући два потпуно различита народа, Македонце и Грке".

Фрањо Баришић

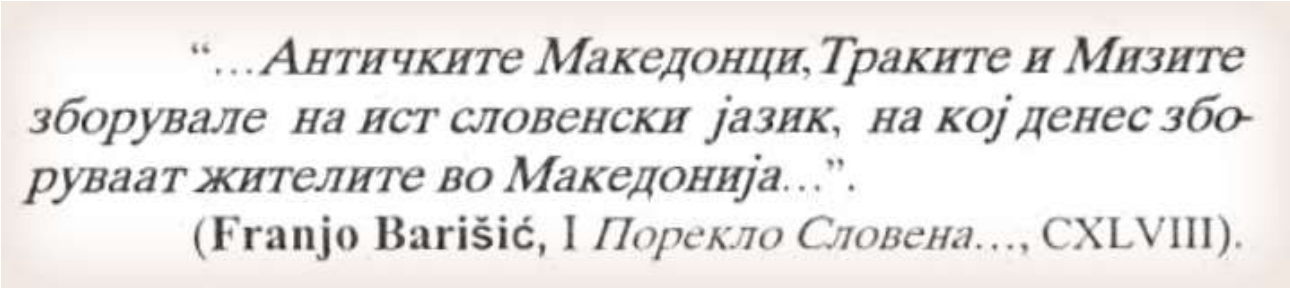
"...Античките Македонци, Траките и Мизите зборувале на ист словенски јазик, на кој денес зборуваат жителите во Македонија...".
(Franjo Barišić, I Порекло Словена..., CXLVIII).

Фрањо Баришић, хрватски историчар,у свом делу "Порекло Словена" каже

"Антички Македонци, Трачани и Мижани су причали истим Словенским језиком, којим данас говоре људи у Македонији".

Бугарин Георги С. Раковски

Елени тѣ побѣдени конечно отъ Александра уплашили ся твьрдѣ млого и, по негово то исканье, придали му главны тѣ виновницы да гы накажи какъ то си штѣлъ.

Отъ тамо кату ся възвратилъ Александръ приготвилъ ся да встжпи въ Азиѫ заедно съ съюзницы тѣ си Тракийцы, кои сѫ имали всѣко плѣмя особны пълчишта.

Спорядъ грьцкы тѣ историцы сичко то Алдксандрово войнство сѫ ушь състоѣло отъ слѣдныя:

ПЕШАЦИ.

Македонци	13,000
Съюзници безъ имя	7,000
Странни наѣмнѫти	5,000
Удричи [Οδρυσσοί], Трьбели и Илирци	5,000
Агриѩни (Поліѩнци) стрѣлци	1,000

КОННИЦА.

Македонци	1,800

Тесалци	1,800
Елени	600
Траки и Пѣѩни	900
Сичко . . .	36,100

Кога то же Александръ трьгнѫлъ за въ Азиѫ млоги отъ побѣдены тѣ му подданы Елено-Гьрци прибѣгнѫли и отишли въ Азиѫ при Персы тѣ за да противодѣйствувѫть Александру.

Той ималъ и военны корабы кои то отъ послѣ умножилъ.

Бугарин Георги С. Раковски,који је поред осталог био и историчар, нам даје податке о походу Александра великог у свом делу "Бугарска Старина" које је издато у Букурешту 1865-е године.

Према његовим подацима,Александар је кренуо у Азију са 36.000 војника од којих су:

Пешадија:
-13.000 Македонаца
-7.000 савезника којима се не зна име
-5.000 страних плаћеника
-5.000 Удрича,Трибала и Илира
-1.000 Агријанских стрелаца

Коњица:
-1.800 Македонаца
-1.800 Тесалаца
-600 Хелена
-900 Трачана и Пеонаца
Укупно 36.100 људи

Потом Раковски каже да су потчињени Хелени у војсци отказали послушност Александру и отишли да се боре на страни Персијанаца.

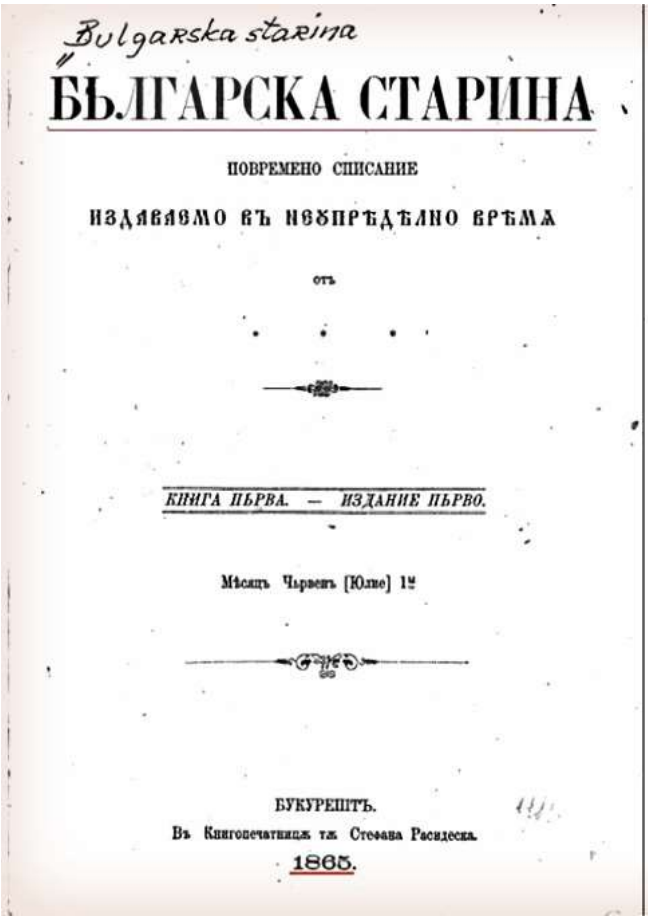

Bulgarska starina

БЪЛГАРСКА СТАРИНА

ПОВРЕМЕНО СПИСАНИЕ

ИЗДАВАЕМО ВЪ НЕУПРѢДѢЛНО ВРѢМѦ

отъ

КНИГА ПЪРВА. — ИЗДАНИЕ ПЪРВО.

Мѣсяцъ Чьрвенъ [Юлие] 1ᵘ

БУКУРЕШТЪ.

Въ Книгопечатницѫ тѫ Стефана Расидеска.

1865.

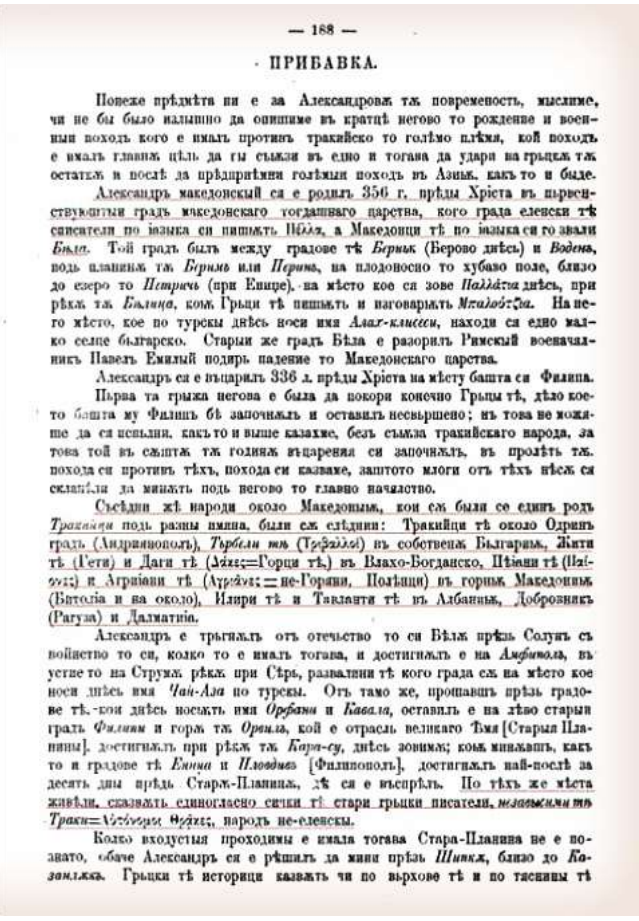

— 188 —

ПРИБАВКА.

Понеже прѣдмѣта ни е за Александровѫ тѫ повременость, мыслиме, чи не бы было излишно да опишиме въ кратцѣ негово то рождение и военныи походъ кого е ималъ противъ тракийско то голѣмо плѣмя, кой походъ е ималъ главнѫ цѣль да гы съѭзи въ едно и тогава да удари на грьцкѫ тѫ остаткѫ и послѣ да прѣдприѣмни голѣмыи походъ въ Азиѭ, какъ то и быде.

Александръ македонскый ся е родилъ 356 г. прѣды Хріста въ пьрвенствуюштыи градъ македонскаго тогдашнаго царства, кого града еленски тѣ списатели по іазыка си пишѫть Πέλλα, а Македонци тѣ по іазыка си го звали *Бѣла*. Той градъ былъ между градове тѣ *Бернѭ* (Берово днѣсь) и *Водена*, подъ планинѫ тѫ *Бернѭ* или *Перинѫ*, на плодоносно то хубаво поле, близо до езеро то *Петричь* (при Енице), на мѣсто кое ся зове *Παλλάτια* днѣсь, при рѣкѫ тѫ *Бѣлица*, коѭ Грьци тѣ пишѫть и изговарѭть *Μπαλούτζια*. На него мѣсто, кое по турскы днѣсь носи имя *Алах-клисеси*, находи ся едно малко селце българско. Старыи же градъ Бѣла е разорилъ Римскый военачалникъ Павелъ Емилый подирь падение то Македонскаго царства.

Александръ ся е въцарилъ 336 л. прѣды Хріста на мѣсту башта си Филипа.

Пьрва та грыжа негова е была да покори конечно Грьцы тѣ, дѣло кое-то башта му Филипъ бѣ започнѫлъ и оставилъ несвьршено; нъ това не можише да ся испьлни, какъ то и выше казахме, безъ съѭза тракийскаго народа, за това той въ сѫштѫ тѫ годинѫ въцареня си започнѫлъ, въ пролѣть тѫ, похода си противъ тѣхъ, похода си казваме, заштото млоги отъ тѣхъ нѣсѫ ся склапѣли да минѫть подъ негово то главно начялство.

Съсѣдни жѣ народи около Македоныѭ, кои сѫ были се единъ родъ *Тракийци* подъ разны имина, были сѫ слѣдни: Тракийци тѣ около Одринъ градъ (Андриянополъ), *Търбели тѣ* (Τριβαλλοί) въ собственѫ Българиѭ, Жити тѣ (Гети) и Даги тѣ (Δάκες=Горци тѣ,) въ Влахо-Богданско, Пѣіани тѣ (Παίονες) и Агриіани тѣ (Αγριάνες=не-Горяни, Полѣнци) въ горнѭ Македониѭ (Битолія и на около), Илири тѣ и Тавланти тѣ въ Албаниѭ, Добровникъ (Рагуза) и Далматиія.

Александръ е трьгнѫлъ отъ отечьство то си Бѣлѫ прѣзъ Солунъ съ войнство то си, колко то е ималъ тогава, и достигнѫлъ е на *Амфиполъ*, въ устие то на Струмѫ рѣкѫ при Сѣръ, развалини тѣ кого града сѫ на мѣсто кое носи днѣсь имя *Чай-Аза* по турскы. Отъ тамо же, прошавшъ прѣзъ градове тѣ, кои днѣсь носѭть имя *Орфани* и *Кавала*, оставилъ е на лѣво старыи градъ *Филипи* и горѫ тѫ *Орвила*, кой е отрасль великаго Ѣмя [Старыя Планины], достигнѫлъ при рѣкѫ тѫ *Кара-су*, днѣсь зовимѫ; коѭ минѫвшъ, какъ то и градове тѣ *Енница* и *Пловдивъ* [Филипополъ], достигнѫлъ най-послѣ за десять дны прѣдъ Старѫ-Планинѫ, дѣ ся е въспрѣлъ. По тѣхъ же мѣста живѣли, сказвѫть единогласно сички тѣ стари грьцки писатели, *независими тѣ Траки*=Αὐτόνομοι Θρᾶκες, народъ не-еленскы.

Колко входустыя проходимы е имала тогава Стара-Планина не е познато, обаче Александръ ся е рѣшилъ да мини прѣзъ *Шипкѫ*, близо до *Казанлѫкъ*. Грьцки тѣ историци казвѫть чи по вьрхове тѣ и по тяснины тѣ

У књизи Георгија Раковскиога "Българска старина" међу осталом пише:

"Александар Македонски родио је се 356. године пре Христа у главном граду тадашњег Македонског царства, град којег су Елински писци на њиховом језику звали Пела, а Македонци на свом језику су га звали Бела."

"Суседни су народи око Македонаца су били сви један Тракшијски(Трачански) род под разним именима, а то су били следћи: Тракијци око града Једрена (у антици

Адријанопоље), Трбели (Трибали) у сопственој Бугарској, Гети и Даки (Дачани) у Влахо-Богданском, Пајонци и Агријани у горњој Македонији (Битола са околином), Илири и Тауланти у Албанији, Дубровнику, Рагузи и Далмацији. "

"По тим местима су живели, а то сви стари грчки писци једногласно кажу, независни Трачани, народ који није Елински."

Римски историчар Тит Ливије

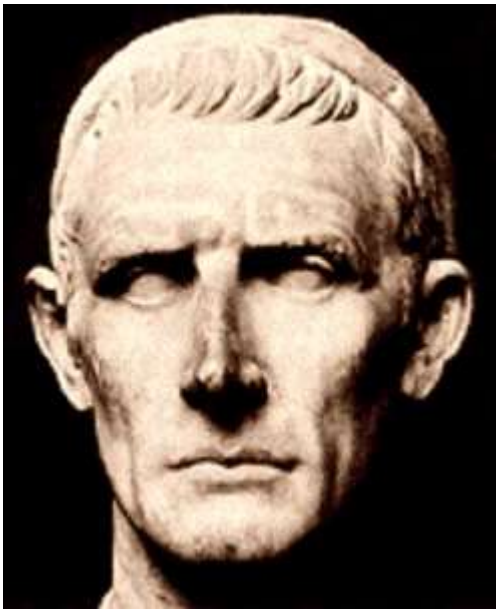

Римски историчар из 1.века пре нове ере,Тит Ливије,поред осталог,пише у својој књизи "Ab Urbe Condita" :

-"…Macedones Thracesque et Illyrii erant, ferocissimae omnes gentes, hic Syri et Asiatici Graeci sunt, uilissima genera hominum et seruituti nata…"

Што би у преводу било

-"...Македонци,Трачани и Илири су јаки и ратоборни народи,док су Сиријци и Азијски Грци најнижа људска раса,способни само да служе..."

http://www.thelatinlibrary.com/livy/liv.36.shtml#17

СЕРБИЈА / SORABIA / ZYRBIA

Текст у фокусу стр. 48:

(гер.)
„Sorabia ober auf Zyrbia..."

(срб.)
„Сорабија је исто што и Зирбија (Сербија)..."

Извор (назив дела):

„Beschreibung einer Berlinischen Medaillen-Sammlung, die vorzüglich aus Gedächtnis-Münzen berühmter Aerzte bestehet: In welcher verschiedene Abhandlungen zur Erklärung der alten und neuen Münzwissenschaft, imgleichen zur Geschichte der Arzneigelahrtheit und der Litteratur eingerücket sind “ (Zweiter Theil)

Beſchreibung
einer
Berliniſchen Medaillen-Sammlung,
die vorzüglich
aus Gedächtnismünzen berühmter Aerzte beſtehet;
nebſt einer
Geſchichte
der Wiſſenſchaften in der Mark Brandenburg,
beſonders
der Arzneiwiſſenſchaft,
von den
älteſten Zeiten an bis zu Ende des ſechszehnten Jahrhunderts,
von
D. J. C. W. Moehſen,
Königlichem Leibmedikus, des Königlich Preußiſchen Ober-Collegii Medici, und Ober-Collegii Sanitatis, wie auch der Römiſch-Kaiſerlichen Akademie der Naturforſcher und der K. medizinischen Geſellſchaft zu Paris, Mitgliede, der Königlichen Ritter-Akademie, des Adelichen Cadetten-Corps, des Joachimsthaliſchen Gymnaſii beſtalten Rektore und des Zeltnerſchen Kunſt-Kabinets Vorſteher.
Zweiter Theil. Mit Kupfern.
Berlin und Leipzig,
bei George Jacob Decker, 1781.

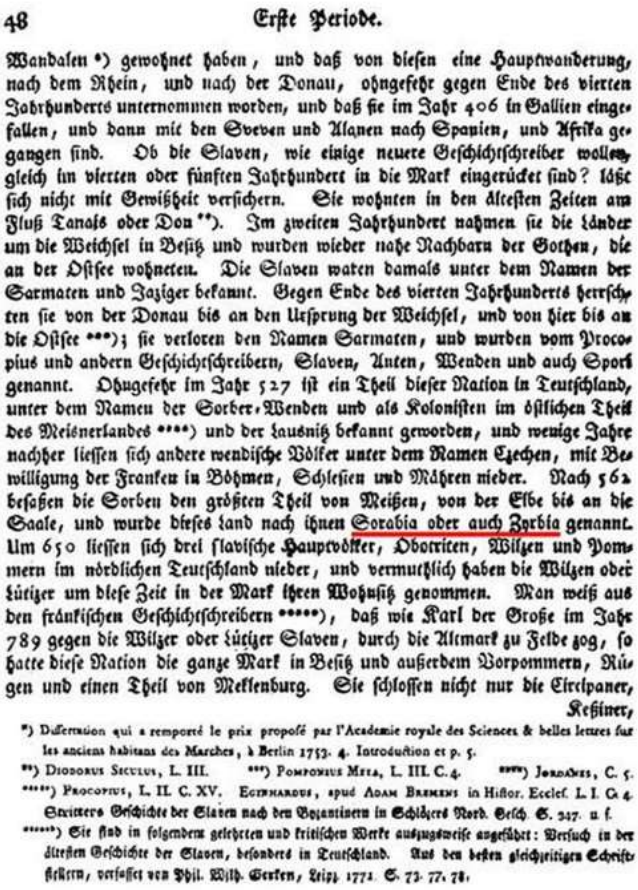

48 Erſte Periode.

Wandalen *) gewohnet haben, und daß von dieſen eine Hauptwanderung, nach dem Rhein, und nach der Donau, ohngefehr gegen Ende des vierten Jahrhunderts unternommen worden, und daß ſie im Jahr 406 in Gallien eingefallen, und dann mit den Sveven und Alanen nach Spanien, und Afrika gegangen ſind. Ob die Slaven, wie einige neuere Geſchichtſchreiber wollen, gleich im vierten oder fünften Jahrhundert in die Mark eingerücket ſind? läßt ſich nicht mit Gewißheit verſichern. Sie wohnten in den älteſten Zeiten am Fluß Tanais oder Don **). Im zweiten Jahrhundert nahmen ſie die Länder um die Weichſel in Beſitz und wurden wieder nahe Nachbarn der Gothen, die an der Oſtſee wohneten. Die Slaven waren damals unter dem Namen der Sarmaten und Jaziger bekannt. Gegen Ende des vierten Jahrhunderts herrſchten ſie von der Donau bis an den Urſprung der Weichſel, und von hier bis an die Oſtſee ***); ſie verloren den Namen Sarmaten, und wurden vom Procopius und andern Geſchichtſchreibern, Slaven, Anten, Wenden und auch Sporä genannt. Ohngefehr im Jahr 527 iſt ein Theil dieſer Nation in Teutſchland, unter dem Namen der Sorber-Wenden und als Koloniſten im öſtlichen Theil des Meißnerlandes ****) und der Lausnitz bekannt geworden, und wenige Jahre nachher lieſſen ſich andere wendiſche Völker unter dem Namen Czechen, mit Bewilligung der Franken in Böhmen, Schleſien und Mähren nieder. Nach 562 beſaßen die Sorben den größten Theil von Meißen, von der Elbe bis an die Saale, und wurde dieſes Land nach ihnen Sorabia oder auch Zorbia genannt. Um 650 lieſſen ſich drei ſlaviſche Hauptvölker, Obotriten, Wilzen und Pommern im nördlichen Teutſchland nieder, und vermuthlich haben die Wilzen oder Lütizer um dieſe Zeit in der Mark ihren Wohnſitz genommen. Man weiß aus den fränkiſchen Geſchichtſchreibern *****), daß wie Karl der Große im Jahr 789 gegen die Wilzer oder Lütizer Slaven, durch die Altmark zu Felde zog, ſo hatte dieſe Nation die ganze Mark in Beſitz und außerdem Vorpommern, Rügen und einen Theil von Mekkenburg. Sie ſchloſſen nicht nur die Circipaner, Keßiner,

*) Diſſertation qui a remporté le prix propoſé par l'Academie royale des Sciences & belles lettres ſur les anciens habitans des Marches, à Berlin 1753. 4. Introduction et p. 5.
) Diodorus Siculus, L. III. *) Pomponius Mela, L. III. C. 4. ****) Jornades, C. 5.
*****) Procopius, L. II. C. XV. Eginhardus, apud Adam Bremens in Hiſtor. Eccleſ. L. I. C. 4. Streiters Geſchichte der Slaven nach den Byzantinern in Schlözers Nord. Geſch. S. 247. u. f.
******) Sie ſind in folgendem gelehrten und kritiſchen Werke auszugsweiſe angeführt: Verſuch in der älteſten Geſchichte der Slaven, beſonders in Teutſchland. Aus den beſten gleichzeitigen Schriftſtellern, verfaſſet von Phil. Wilh. Gerken, Leipz. 1771. S. 73. 77. 78.

Аутор: Немац Johann Carl Wilhelm Moehsen (1722-1795)
Страна књиге: 48
Издавач: Georg Jacob Decker der Ältere (1732-1799)
Место штампања: Berlin u Leipzig (Königreich Preußen: 1701-1918 u Kurfürstentum Sachsen: 1356-1806 / Imperium Romanum Sacrum: 962-1806)
Година издања: 1781
Језик: немачки
Писмо: латиница (готица)

Успенски: Име Руси се први пут помиње 839. године

Фјодор Иванович Успенски

Део текста који је у фокусу :
(стране 314-315)

»Након што је проборавио у Венецији[1], око годину дана, патрикија[2] Теодосиоса[3] је 17. јуна 839. године примио немачки император у Ингелхајму[4], где су вођени преговори о диверзији против муслимана: планирано је да се у Африку упути флота са циљем да поцепа Мутасимове[5] снаге и тако му на афричком ратишту приреди неочекиване тешкоће. Иако ни ово изасланство није довело до стварања чврсте коалиције против муслимана, једну епизоду у вези с њим треба споменути, ако ни због чег другог, а оно зато што се у њој помиње реч „Рус“. Наиме, у Ингелхајму су се појавили људи, који су се називали „Русима“ и за које се код Лудвига[6] заузимао цар Теофилос[7], молећи их да им олакша повратак у њихову отаџбину, јер су пут којим су дошли у

Константинополис[8] заузели варварски народи. Касније ћемо имати прилике да се поново вратимо овој вести, која је преузета из латинске хронике[9] и има изванредан значај за руску историју, вести која је изазвала различита тумачења, али је за сада довољно да је поменемо у њеном реалном историјском окружењу и констатујемо да се овде први пут у историји срећемо с руским племеном.«

Оригинални текст (рус.):
(стране 314-315)

»Пробывъ въ Венеціи около года, патрикій Ѳеодосій 17 іюня 839 года былъ принятъ германскимъ императоромъ въ Ингельгеймѣ, при чемъ велъ переговоры о диверсіи противъ мусульманъ направленіемъ флота въ Африку съ цѣлью раздробить силы Мутасима и занять его неожиданными для него затрудненіями на африканскомъ театрѣ. Хотя и это посольство не сопровождалось никакими послѣдствіями въ смыслѣ создаіия коалиціи противъ мусульманъ, но въ связи съ появленіемъ въ Германіи византійскихъ пословъ находится одинъ эпизодъ, о которомъ нельзя не упомянуть уже по одному тому, что онъ имѣетъ отношеніе къ имени Русь. Именно въ Ингельгеймъ явились люди, называющіе себя именемъ Русь, за которыхъ ходатайствовалъ предъ Людовикомъ царь Ѳеофилъ, прося облегчить имъ путь на ихъ родину, такъ какъ та дорога, какою они пришли въ Константинополь, оказалась занята варварскими народами. Ниже намъ придется снова возвратиться къ этому извѣстію, почерпаемому изъ латинской хроники[10], имѣющему особенное значеніе въ русской исторіи и возбудившему разнообразные объясненія, теперь же достаточно упомянуть объ немъ въ его реальной обстановкѣ и обозначить, что здѣсь въ первый разъ мы встрѣчаемся в исторіи съ русскимъ племенемъ.«

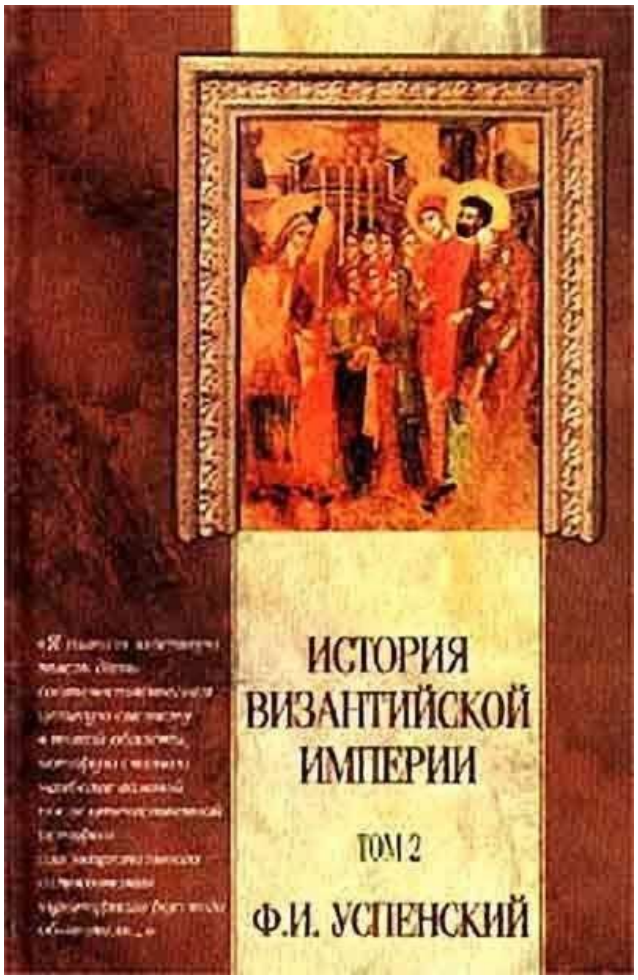

два мѣсяца и стоившаго осаждавшимъ огромныхъ жертвъ, измѣряемыхъ десятками тысячъ погибшихъ. Побѣдители не дали пощады завоеванному городу. Множество беззащитныхъ жителей было убито, множество взято военноплѣнными. Городъ преданъ огню, грабежу и страшному опустошенію. По приказанію калифа плѣнники были подѣлены на два разряда—знатные и простые люди—и всѣ были раздѣлены между главными вождями. Собранная военная добыча продавалась въ теченіе пяти дней; что не успѣли продать — сожгли. Женщинъ, дѣтей и рабовъ продавали по дешевой цѣнѣ и цѣлыми группами — по пяти и десяти. Блестящій успѣхъ, какимъ сопровождался походъ 838 года, могъ бы поощрить Мутасима къ дальнѣйшему движенію противъ царя Ѳеофила, до такой степени удрученнаго постигшими его неудачами, что онъ впалъ въ тяжкую болѣзнь, отъ которой долго не могъ поправиться. Но Мутасимъ возвратился назадъ съ громаднымъ обозомъ добычи и со множествомъ плѣнныхъ, въ числѣ коихъ были высшіе сановники и между ними патрикій Аэцій и протоспаѳарій Ѳеодоръ Кратиръ. Всѣ плѣнники приведены были въ Багдадъ и поселены въ построенномъ Мутасимомъ городѣ Самара на рѣкѣ Тигрѣ, гдѣ они томились въ заключеніи и приняли мученическую смерть въ 846 г.

Слѣдствіемъ пораженія, испытаннаго лѣтомъ 838 г., Ѳеофилъ пришелъ къ мысли составить родъ европейской коалиціи противъ мусульманъ. Съ этой цѣлью онъ вступилъ въ сношенія съ западнымъ императоромъ Людовикомъ Благочестивымъ, съ дожемъ Венеціи и, наконецъ, съ испанскимъ калифомъ Абдаррахманомъ II изъ династіи омайядовъ. Прежде всего византійское посольство въ концѣ 838 г. появилось въ Венеціи у дожа Петра Трандонико. Во главѣ этого посольства былъ патрикій Ѳеодосій, который побудилъ Венецію снарядить флотъ и послать его противъ сицилійскихъ арабовъ, начавшихъ дѣлать завоеванія въ южной Италіи. Но экспедиція не имѣла успѣха, ибо венеціанскій флотъ былъ разбитъ арабами. Пробывъ въ Венеціи около года, патрикій Ѳеодосій 17 іюня 839 года былъ принятъ германскимъ императоромъ въ Ингельгеймѣ, при чемъ велъ переговоры о диверсіи противъ мусульманъ направленіемъ флота въ Африку, съ цѣлью раздробить силы Мутасима и занять его неожиданными для него затрудненіями на африканскомъ театрѣ. Хотя и это посольство не сопровождалось никакими послѣдствіями въ смыслѣ созданія ко-

аліціи противъ мусульманъ, но въ связи съ появленіемъ въ Германіи византійскихъ пословъ находится одинъ эпизодъ, о которомъ нельзя не упомянуть уже по одному тому, что онъ имѣетъ отношеніе къ имени Русь. Именно, въ Ингельгеймъ явились люди, называющіе себя именемъ Русь, за которыхъ ходатайствовалъ предъ Людовикомъ царь Ѳеофилъ, прося облегчить имъ путь на ихъ родину, такъ какъ та дорога, какою они пришли въ Константинополь, оказалась занята варварскими народами. Ниже намъ придется снова возвратиться къ этому извѣстію, почерпаемому изъ латинской хроники [1]), имѣющему особенное значеніе въ русской исторіи и возбудившему разнообразныя объясненія, теперь же достаточно упомянуть объ немъ въ его реальной обстановкѣ и обозначить, что здѣсь въ первый разъ мы встрѣчаемся въ исторіи съ русскимъ племенемъ. Что касается посольства въ Испанію, оно сопровождалось отвѣтнымъ посольствомъ, которое было принято въ Константинополѣ и давало обѣщанія снарядить флотъ, какъ только въ Испаніи возстановлено будетъ спокойствіе.

Не смотря на сдѣланныя попытки произвести диверсію противъ багдадскаго калифата со стороны западной Европы, положеніе дѣлъ на восточной границѣ осталось весьма неудовлетворительнымъ. Можно вообще утверждать, что внѣшняя политика Ѳеофила, выразившаяся въ отношеніяхъ имперіи съ арабами, была одинаково неудачна и на западѣ и на востокѣ; тамъ и здѣсь въ концѣ изучаемаго періода мусульманство получало перевѣсъ и стѣсняло имперію въ ея исконныхъ владѣніяхъ. Проникновеніе же арабовъ въ самый центръ малоазійскихъ владѣній имперіи совершенно разстроило систему военной обороны, уничтоживъ значеніе оемы Анатолика. Поэтому Ѳеофилъ не пожалѣлъ громадной суммы въ 2400 ф. золота, или около милліона рублей, чтобы получить отъ арабовъ почетный миръ и выкупить всѣхъ плѣнниковъ, но калифъ поставилъ такія оскорбительныя условія, на которыя Ѳеофилъ не могъ изъявить согласія. Такимъ образомъ, миръ не былъ заключенъ и война продолжалась, хотя не съ такимъ какъ прежде напряженіемъ. Нѣкоторымъ удовлетвореніемъ для самолюбія грековъ было то, что византійскій флотъ сдѣлалъ удачное нападеніе на Антіохію на Оронтѣ, что сухопутное войско

[1]) „Annal. Prudentii, „Monum. Germaniae Scriptores". I p., 434.

Извор (назив дела/књиге): „История Византийской империи“, Том второй, первая половина
Страна књиге: 314-315
Аутор: Фјодор Иванович Успенски[11] (1845-1928), руски историчар и академик
Издавач: Фјодор Иванович Успенски
Место штампања: Лењинград[12]/Санкт Петербург[13] (Савез Совјетских Социјалистичких Република[14]: 1922-1991)
Година издања: 1927
Језик: руски
Писмо: ћирилица (стара руска ортографија)

[1] Лат. Respublica Veneta, млет. Serenìsima Repùblica Vènеta, или ит. Serenissima Repubblica di Venezia. Млетачка република (697-1797).

[2] Грч. πατρικιος. Изузетно високо рангирана титула у хијерархији романског царства.

[3] Грч. Θεοδόσιος Βαβούτζικος. Теодосиос Вавуцикос (7??-842) је био романски аристократа и дипломата у време владавине Аморијске (или Фригијске) династије (период: 820-867).

[4] Нем. Ingelheim am Rhein.

[5] Араб. هارون بن المعتصم عباسي إسحاق أبو (серб. Абу Исак Абас ал-Мутасим ибн Харун). Ал-Мутасим (796-842) је био калиф арабљанског Абасидског калифата (владао: 833-842).

[6] Лат. Ludovicus Pius, или нем. Ludwig I. der Fromme. Лудвиг I Побожни (778-840) је био краљ Фруга/Франака (владао: 814-840), краљ Аквитаније (владао: 781-814) и цар Светог романског царства (владао: 813-840).

[7] Грч. Θεόφιλος, или лат. Theophilus. Теофилос (813-842) је био цар Романског царства (владао: 829-842). (владао: 829-842).

[8] Лат. Constantinopolis, грч. Κωνσταντινούπολις, или осман. тур. قسطنطنیه, односно савремени Истанбул (тур. İstanbul), кога су Серби још називали и – Цариград.

[9] Лат. Annales Bertiniani. Бертински анали представљају званичну историографију Фрушког/Франачког царства (период: 830-882).

[10] „Annal.“ Prudentii, „Monum. Germaniae Scriptores“, I p., 434.

[11] Рус. Фёдор Ива́нович Успе́нский.

[12] Рус. Ленингра́д.

[13] Рус. Санкт-Петербу́рг.

[14] Рус. Союз Советских Социалистических Республик.

Hormayr - Зеруиани (Срби)

Joseph von Hormayr

Словени, дакле, у језичком погледу представљају јединственост, тј., међусобно се разумеју, без обзира ком словенском наречју припадају, што у неку руку - индиректно - објашњава баварски географ IX века: Јосиф Хормајер .

Текст у фокусу стране 282 ,283 :

(лат.)

"Zeruiani, quod tantum est regnum, ut ex eo cunctae gentes Slavorum exortae sint et originem sicut affirmant ducant."

(срб.)

"Зеруиани (Срби), чије је царство толико, да су од њих произишли сви словенски народи и, како тврде, од њих воде порекло."

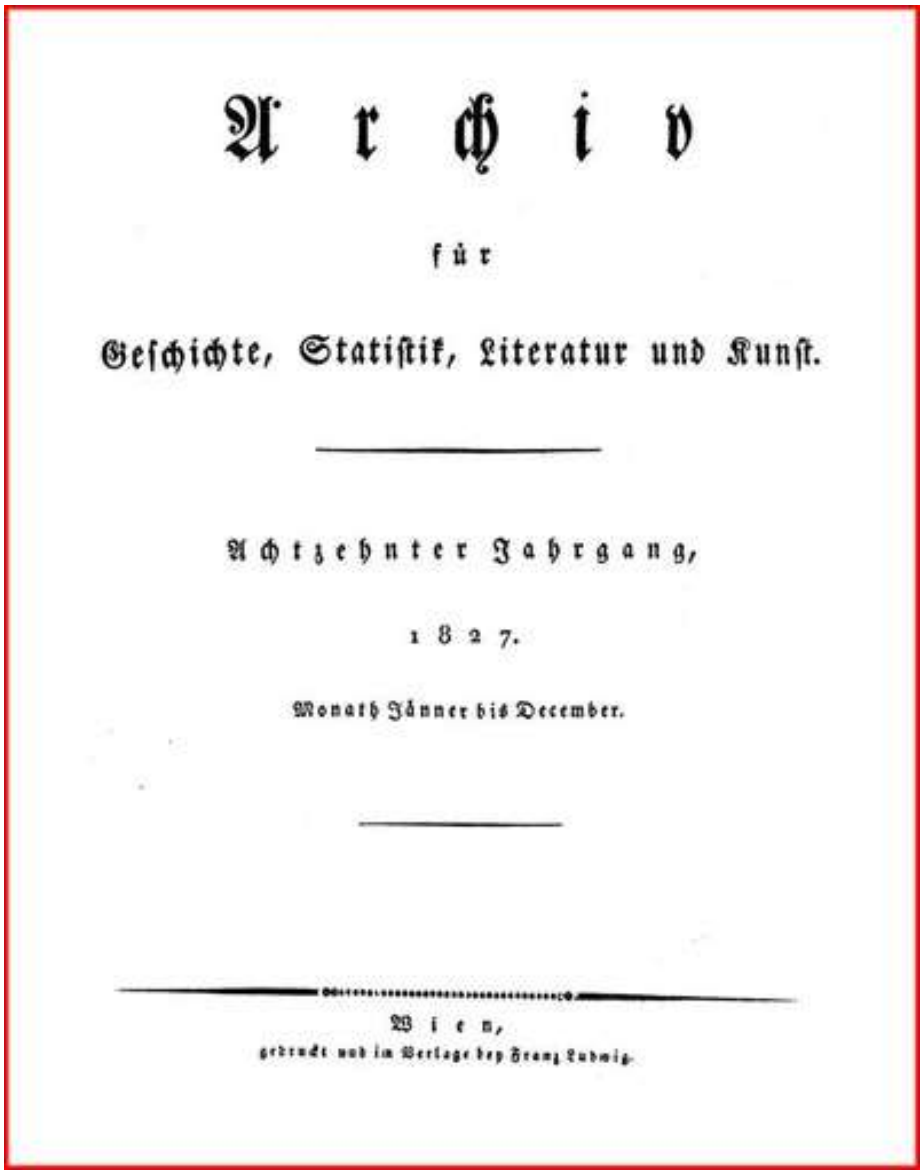

Archiv

für

Geſchichte, Statiſtik, Literatur und Kunſt.

Achtzehnter Jahrgang,

1827.

Monath Jänner bis December.

Wien,

gedruckt und im Verlage bey Franz Ludwig.

(Denn Jahrstag ist es eben
Daß man erbaut die Klause.)
Den Sakristan zur Seite,
Und viele Dörfnerinnen
Und Köhler im Gefolge.
Die finden nun das Mädchen
Inmitten der Capelle
Bey zugeschloss'nen Thüren,
Da öffnet Gretchen schnelle
Obgleich mit Müh' die Riegel,
Und kündet nun den Leuten
Was ihr im Wald begegnet,
Und wie vor Tod und Schande
Die Jungfrau sie erreitet.

Da staunet wohl die Menge
Und schaut mit frommen Blicken
Zum Muttergottesbilde,
Der Priester aber legt
Auf Gretchens Haupt die Hände
Und spricht mit tiefer Rührung:
„Ja deine Augen machen
Du hohe Himmelsmutter
Ob dem bedrängten Kinde
Das sich zu Dir geflüchtet,
Wenn auch von Nacht umfangen
Das bange Herz verzagt."

J. N. Vogl.

Die slavischen Stämme von der Nordsee bis an die Donau. — Aus einer Handschrift des XI. Jahrhunderts der Münchner Hofbibliothek.

Die Abschrift des hier folgenden Denkmahls wurde von Herrn Hofbibliotheks-Custos Docen, dessen Gelehrsamkeit und freundliche Bereitwilligkeit, das allgemeinste und höchste Lob verdienet, mit möglicher Genauigkeit besorgt; wenn sich daher hier etwaige Abweichungen von der flüchtigen und verworrenen Übersetzung des Grafen Du Buat (Histoire ancienne des peuples de l' Europe XI. 145.) zeigen sollten, so ist der Fehler nicht auf seiner Seite, da das Original für den Aufmerksamen gar keine zweydeutigen Lesarten darbiethet. — Du Buat setzt die Münchner Handschrift (Nr. 560 in 4., vormahls im Besitz des bekannten Nürnberger Arztes Hartmann Schedel) in das zehente Jahrhundert; ihm widerspricht Ignaz Hartt, vormahliger Münchner Bibliothekar, wegen der in der folgenden Abschrift durchweg beseitigten Abbreviaturen, ihr das XII. Jahrhundert anweisend, als ob diese Abkürzungen gerade mit dem Beginn dieses Jahrhunderts aufgekommen wären!! — Indem Herr Custos Docen vermuthete, diesen Punct aus dem Inhalt der Handschrift bestimmen zu können, bemerkte er nun, daß gerade das zuerst — freylich von anderer Hand — vorkommende Werk („loc. capitula astrolapeus" überschrieben) nichts anders ist, als die vom Melker Benedictiner Pez herausgegebene Schrift „de utilitatibus astrolabii des im Jahre 1054 verstorbenen Hermannus Contractus. — Dieses wichtige geographische Denkmahl scheint spätestens zu Anfange des XII. Jahrhunderts, wahrscheinlicher aber gegen das Ende des XI. aufgezeichnet worden zu seyn.

Fol. 148 b. (die vordere Seite dieses Blattes enthält den Schluß der von der nähmlichen Hand geschriebenen Geometrie des Boethius.)

Descriptio ciuitatum et regionum ad septentrionalem plagam danubii. Ysti sunt qui propinquiores resident finibus danaorum quos uocant nortabtrezi ubi regio in qua sunt ciuitates LIII. per duces suos partitae Vuilci — in qua ciuitates XCV. et regiones IIII. Linza. est populus qui habet ciuitates VII. prope illis resident quos uocant bethenici et smeldingon et morisani, qui habent ciuitates XI. Juxta illos sunt qui uocantur behfeldi qui habent ciuitates VIII. Juxta illos est regio quae uocatur surbi, in qua regione plures sunt quae habent ciuitates L. Juxta illos sunt quos uocant (5) talaminsi qui habent ciuitates XIIII. Beheimare in qua sunt ciuitates XV. Marhanii habent ciuitates XI. Vulgarii regio est inmensa et populus multus habens ciuitates V. eo quod multitudo magna ex eis sit et non sit eis opus ciuit. habere. — Est populus quem uocant marehanos ipsi habent ciuitates XXX. Iste sunt regiones quae terminant in finibus nostris. Isti sunt qui iuxta istorum fines resident. Osterabtrezi in qua ciuitates plusquam c. sunt. Miloxi in qua ciuitates LXVII. Phesnusi habent ciuitates LXX. Tharlesi plusquam cc. urbes habent. Glopeani in qua ciuitates CCCC, aut eo amplius. Zuiresni habent ciuitates CCCXXV. Busani habent ciuitates CCXXXI. Sittici, regio inmensa populis et urbibus munitissimis. Stadici in qua ciuitates D. XVI populusque infinitus. Sebbirozi habent ciuitates XC. Vulizi populus multos ciuitates CCCXVIII. Neriuani habent ciuitates LXXVIII. Attorosi habent CXLVIII populus ferocissimus. Eptaradici habent ciuitates CCLXIII. Vuillerozi habent ciuitates CLXXX. Zabrozi habent ciuitates CCXII. Zuetalici habent ciuitates LXXIII. (F. 149) Aturesani habent ciuitates CIIII. Chozirozi habent ciuitates CCL. Lendisi ha-

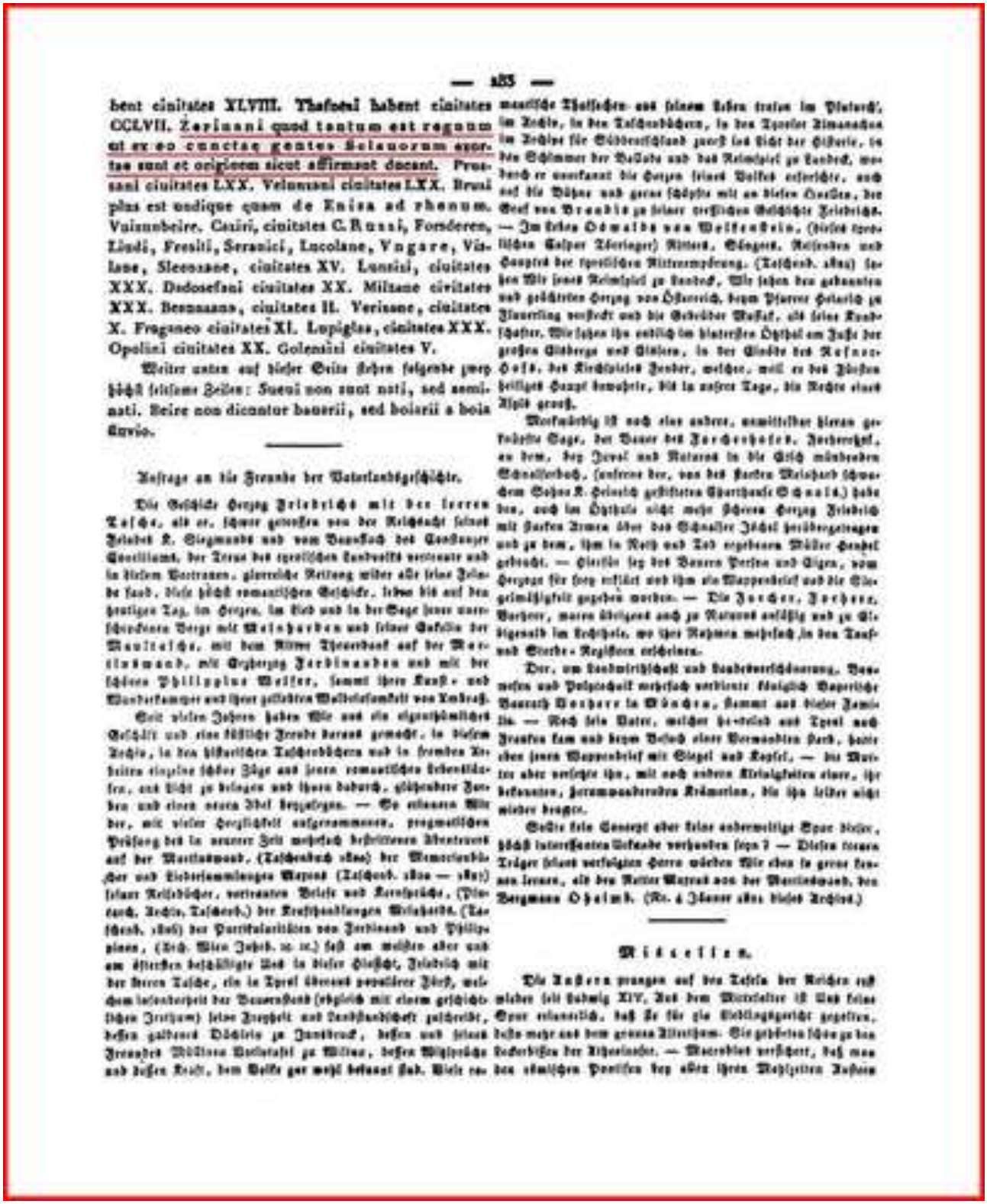

— 283 —

bent civitates XLVIII. Thafenl habent civitates CCLVII. Zerlauni quod tantum est regnum ut ex eo cunctas gentes Sclauorum exortas esse et originem sicut affirmant docent. Praesani civitates LXX. Velunani civitates LXX. Brusi plus est undique quam de Enisa ad rhenum. Vuiunbeire. Cauri, civitates C. Russi, Forsderen, Lindi, Frestli, Serauici, Lucolane, Vngare, Vislane, Sleesane, civitates XV. Lunsini, civitates XXX. Dadosesani civitates XX. Miltane civitates XXX. Besnasane, civitates II. Verisane, civitates X. Fraganeo civitates XI. Lupiglas, civitates XXX. Opolini civitates XX. Golensini civitates V.

Weiter unten auf dieser Seite stehen folgende zwey höchst seltsame Zeilen: Sueui non sunt nati, sed seminati. Beire non dicuntur bauarii, sed boiarii a boia fluvio.

Anfrage an die Freunde der Vaterlandsgeschichte.

Die Geschichte Herzog Friedrichs mit der leeren Tasche, als er, schwer gerüstet von der Reichsacht seines Vetters K. Sigmunds und vom Bannfluch des Constanzer Concilium, der Treue des tyrolischen Landvolks vertrauete und in diesem Vertrauen, glorreicher Rettung wider alle seine Feinde fand, diese höchst romantischen Gebirge, schon bis auf den heutigen Tag, im Herzen, im Lied und in der Sage jener unerschrockenen Berge mit Melchardus und seiner Gattin der Maultasche, mit dem Ritter Thurnherr auf der Martinswand, mit Erzherzog Ferdinandus und mit der schönen Philippine Welser, sammt ihrer Kunst- und Wunderkammer und ihrer geliebten Waldeinsamkeit von Ambras.

Seit vielen Jahren haben Wir uns ein eigenthümliches Geschäft und eine köstliche Freude daraus gemacht, in diesem Archiv, in den historischen Taschenbüchern und in fremden Werken einzelne schöne Züge aus jenen romantischen Lebensbildern, aus Licht zu bringen und ihren dadurch, gläubigere Herzen und einen neuen Adel herzuleiten. — So erkannte Wir der, mit vieler Herzlichkeit aufgenommenen, pragmatischen Prüfung des in neuerer Zeit mehrfach bestrittenen Abentheuer auf der Martinswand, (Taschenbuch 1809) der Memoirenbücher und Liedersammlungen Maximil (Taschenb. 1809 — 1811) seiner Reisebücher, vertrauten Briefe und Kochbücher, (Vierteljahrsschrift, Archiv, Taschenb.) der Freydankhandlungen Melchiorbs, (Taschenb. 1806) der Partikularitäten von Ferdinand und Philippinen, (Arch. Wien Jahrb. 10. 11.) daß am meisten aber auch am öftersten beschäftigte Uns in dieser Hinsicht, Friedrich mit der leeren Tasche, ein in Tyrol überaus populärer Fürst, welchem insbesonderheit der Bauernkrieg (obgleich mit einem geschichtlichen Irrthum) seine Freygebigkeit und Landhandlichkeit zuschreibt, dessen goldenes Dächlein zu Innsbruck, dessen auch seines Freundes Mülleuer Wechselstuhl zu Mülleu, dessen Mitgebräuche und dessen Knecht, dem Volke gar wohl bekannt sind. Nicht zu manche Thatsachen aus seinem Leben trafen im Pfarrerb, im Archiv, in den Taschenbüchern, in den Tyroler Almanachen im Archiv für Südteutschland zuerst ins Licht der Historie, in den Schimmer der Ballade und das Heldenspiel zu Landeck, wodurch er unsterblich die Herzen seines Volkes eroberte, auch auf die Bühne und gerne schöpfte mit an diesen Quellen, der Graf von Brandis zu seiner tyrolischen Geschichte Friedrichs. — Im Leben Oswalds von Wolfenstein. (Vierteljahrsschrift Tyrolischen Gelper Zöringer) Ritters. Sängers. Reisenden und Hauptes der tyrolischen Ritterempfindung. (Taschenb. 1811) sahen Wir jenes Heldenbild zu Landeck, Wir sahen den gebannten und größten Herzog von Österreich, seinen Pfarrer Heinrich zu Flaurling verstecht und die Geweihte Waffe, als seine Knabenschaft. Wir sahen ihn endlich im blutrothen Ostpfal am Fuße der großen Glockenberge und Gletscher, in der Glocke des Refugiums, des Kirchleinen Zauber, welcher, weil es das Leben heiligste Hauptes bewahrte, bis in unsere Tage, die Rechte eines Asyls genoß.

Merkwürdig ist auch eine andere, unmittelbar hieran gereihte Sage, der Bauer des Forchenhofes, Forchenkopf, an dem, der Tyrol und Natures in die Sitte mündenden Schnellerbach, (unfern der, von den starken Reichsarb schwedischem Gehen K. Heinrich gestifteten Cisterzienser Schnalb.) haben, auch im Ostpfale nicht mehr schönen Herzog Friedrich mit starken Armen über das Schnalller Joch herübergetragen und zu dem, ihm in Noth und Tod ergebenen Müller Hensel gebracht. — Hierüber lag bei Bauern Perlen und Eigen, vom Herzoge für sein erklärt und ihm als Wappenbrief und die Eigenmächtigkeit gegeben worden. — Die Forcher, Forchner, Forcherr, waren übrigens auch zu Natures ansässig und zu Eigenwald im Kochpfale, wo ihre Nahmen mehrfach in den Tauf- und Sterbe-Registern erscheinen.

Der, um Landwirthschaft und Landesverschönerung, Bauwesen und Polizeyschaft mehrfach verdiente Königlich Bayerische Baurath Forcherr in München, stammt aus dieser Familie. — Noch sein Vater, welcher herstammt aus Tyrol nach Franken kam und seinen Beruf einer Verwandten stark, hatte über jenen Wappenbrief mit Siegel und Kapsel. — Die Mutter aber versichte ihn, mit noch andern Kleinigkeiten einer, ihr bekannten, herumwandernden Krämerinn, die ihn selber nicht wieder brachte.

Sollte sein Concept aber seine unbemerkten Spur hinterlassen, höchst interessanten Gefunde verhanden sein? — Diesen treuen Träger seines verfolgten Herrn möchten Wir eben so gerne kennen lernen, als den Ritter Marxen von der Martinswand, den Bergmann Schalmb. (Nr. 4 Jänner 1811 dieses Archivs.)

Miscellen.

Die Ausern prangen auf den Tafeln der Reichen seit wieder seit Ludwig XIV. Aus dem Mittelalter ist Uns seine Sper erinnerlich, daß Er für sie Lieblingsgericht gegessen, dessen mehr aus dem grauen Alterthum. Sie gehörten schon zu den Leckerbissen der Athenienser. — Macrobius versichert, daß man den römischen Pontifex bey allen ihren Mahlzeiten Austern

Извор и назив дела:
Наслов: Archiv für Geschichte, Statistik, Literatur und Kunst, Том 18
Archiv für Geschichte, Statistik, Literatur und Kunst
Аутор: Joseph von Hormayr
Издавач Ludwig, 1827
München, Hormayrs Archiv, XVIII, p. 282-283.

Lefévre, André Paul Émile - "Les races et les langues"

Андре Лефевр (Andre Lefevre) у свом делу "Les races et les langues", стр. 170. пише , текст у фокусу :

(фра.)

"... la culture, relativement moderne des Slaves ne les empeche pas de remonter aux plus antiques epoques du parler indo-europeen; leur grammaire est empreinte d'un caractere tout-a-fait archaique, surtout dans la declinaison. Le groupe est tres uni..."

(срб.)

"... релативно нова култура Словена (Серба) не спречава их, да се нађу у најудаљенијим временским периодима индо - европског говора; њихова граматика носи печат апсолутне архаичности, особито у деклинацијама. Група представља велико (језичко) јединство ..."

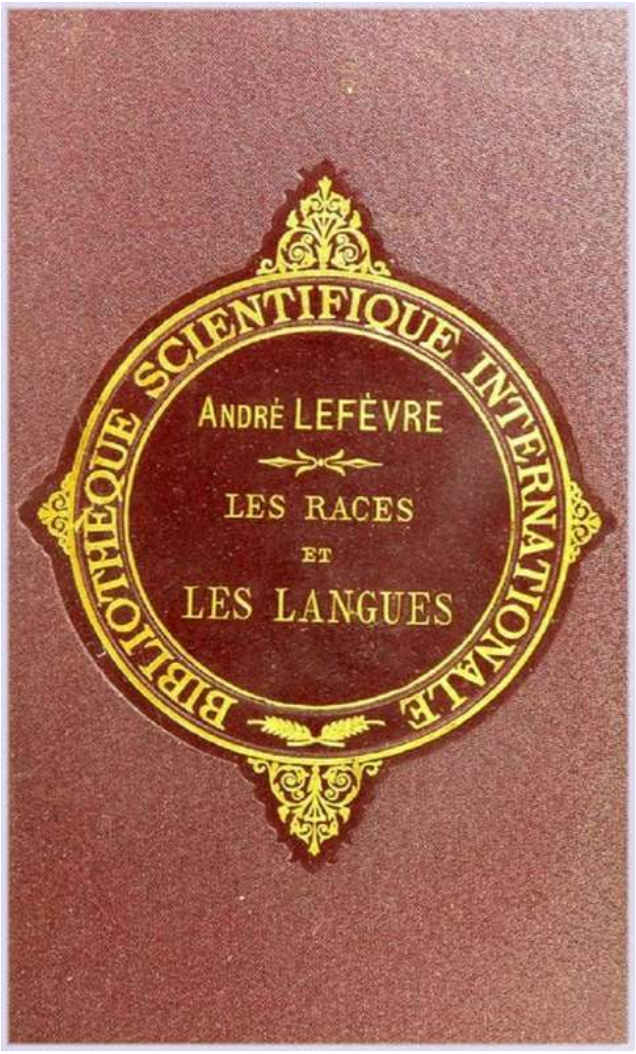

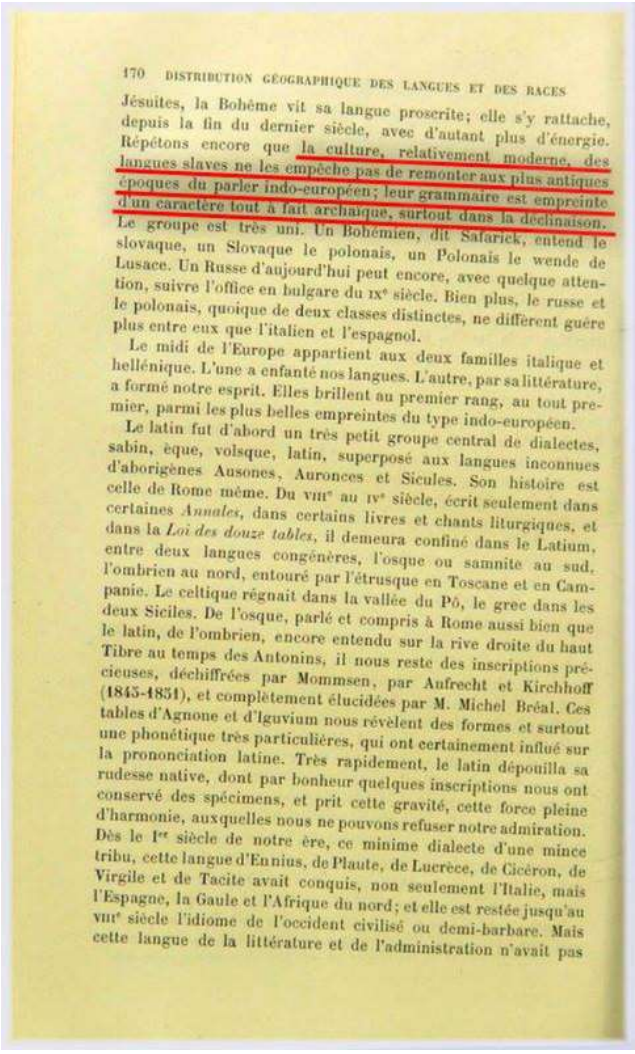

170 DISTRIBUTION GÉOGRAPHIQUE DES LANGUES ET DES RACES

Jésuites, la Bohême vit sa langue proscrite; elle s'y rattache, depuis la fin du dernier siècle, avec d'autant plus d'énergie. Répétons encore que la culture, relativement moderne, des langues slaves ne les empêche pas de remonter aux plus antiques époques du parler indo-européen; leur grammaire est empreinte d'un caractère tout à fait archaïque, surtout dans la déclinaison. Le groupe est très uni. Un Bohémien, dit Safarick, entend le slovaque, un Slovaque le polonais, un Polonais le wende de Lusace. Un Russe d'aujourd'hui peut encore, avec quelque attention, suivre l'office en bulgare du IXe siècle. Bien plus, le russe et le polonais, quoique de deux classes distinctes, ne diffèrent guère plus entre eux que l'italien et l'espagnol.

Le midi de l'Europe appartient aux deux familles italique et hellénique. L'une a enfanté nos langues. L'autre, par sa littérature, a formé notre esprit. Elles brillent au premier rang, au tout premier, parmi les plus belles empreintes du type indo-européen.

Le latin fut d'abord un très petit groupe central de dialectes, sabin, èque, volsque, latin, superposé aux langues inconnues d'aborigènes Ausones, Auronces et Sicules. Son histoire est celle de Rome même. Du VIIIe au IVe siècle, écrit seulement dans certaines *Annales*, dans certains livres et chants liturgiques, et dans la *Loi des douze tables*, il demeura confiné dans le Latium, entre deux langues congénères, l'osque ou samnite au sud, l'ombrien au nord, entouré par l'étrusque en Toscane et en Campanie. Le celtique régnait dans la vallée du Pô, le grec dans les deux Siciles. De l'osque, parlé et compris à Rome aussi bien que le latin, de l'ombrien, encore entendu sur la rive droite du haut Tibre au temps des Antonins, il nous reste des inscriptions précieuses, déchiffrées par Mommsen, par Aufrecht et Kirchhoff (1845-1851), et complètement élucidées par M. Michel Bréal. Ces tables d'Agnone et d'Iguvium nous révèlent des formes et surtout une phonétique très particulières, qui ont certainement influé sur la prononciation latine. Très rapidement, le latin dépouilla sa rudesse native, dont par bonheur quelques inscriptions nous ont conservé des spécimens, et prit cette gravité, cette force pleine d'harmonie, auxquelles nous ne pouvons refuser notre admiration. Dès le Ier siècle de notre ère, ce minime dialecte d'une mince tribu, cette langue d'Ennius, de Plaute, de Lucrèce, de Cicéron, de Virgile et de Tacite avait conquis, non seulement l'Italie, mais l'Espagne, la Gaule et l'Afrique du nord; et elle est restée jusqu'au VIIIe siècle l'idiome de l'occident civilisé ou demi-barbare. Mais cette langue de la littérature et de l'administration n'avait pas

Извор и назив дела :
Les races et les langues
Том 76 књиге Bibliothèque scientifique internationale, ISSN 1762-5793
Том 76 књиге Bibliothèque scientifique internationale, pub. sous la direction de Ém. Alglave
Аутор : André Lefèvre
Издавач : Ancienne Librairie Germer Baillière et Ca., 1893
Дужина : 301 страница
Писмо : галика
Језик : француски

Аутори: Забрањена историја Срба и Словена
Крсто Крцун Драговић
Уредио: Стефан СРБСКИ

ЗАБРАЊЕНА ИСТОРИЈА

ЗАБРАЊЕНА ИСТОРИЈА ДОКУМЕНТОВАНО! или разуверавање "неверних Тома" (12. део)

28/6/2016

Марин Дринов

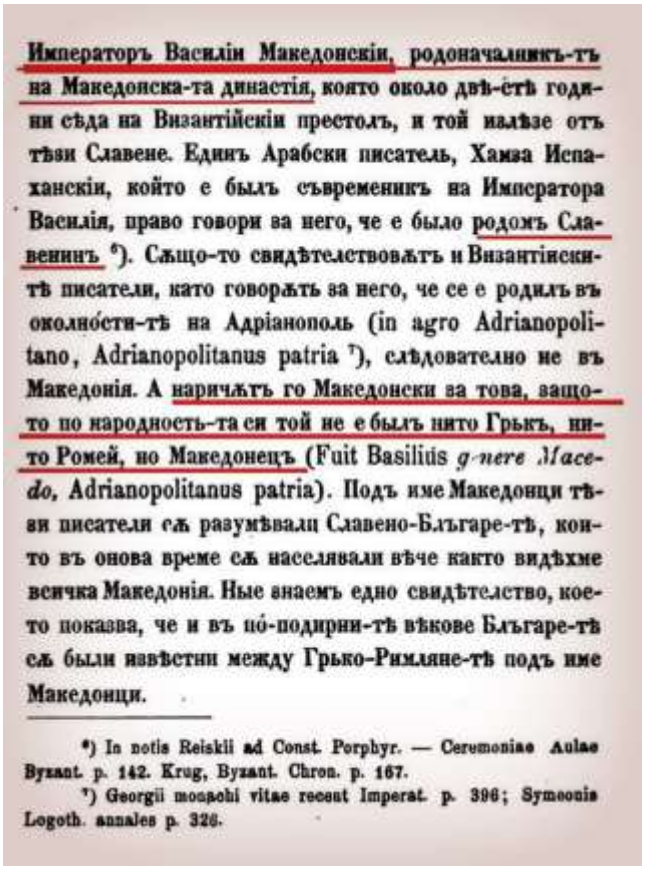

Императоръ Василій Македонскій, родоначалникъ-тъ на Македонска-та династія, която около двѣ-стѣ години сѣда на Византійскія престолъ, и той излѣзе отъ тѣзи Славене. Единъ Арабски писатель, Хамза Испаханскій, който е былъ съвременикъ на Императора Василія, право говори за него, че е было родомъ Славенинъ [6]). Сѫщо-то свидѣтелствоватъ и Византійскитѣ писатели, като говорѧтъ за него, че се е родилъ въ околно́сти-тѣ на Адріанополь (in agro Adrianopolitano, Adrianopolitanus patria [7]), слѣдователно не въ Македонія. А наричѧтъ го Македонски за това, защото по народность-та си той не е былъ нито Грькъ, нито Ромей, но Македонецъ (Fuit Basilius *genere Macedo*, Adrianopolitanus patria). Подъ име Македонци тѣзи писатели сѫ разумѣвали Славено-Блъгаре-тѣ, които въ онова време сѫ населявали вѣче както видѣхме всичка Македонія. Ные знаемъ едно свидѣтелство, което показва, че и въ по́-подирни-тѣ вѣкове Блъгаре-тѣ сѫ были извѣстни между Грько-Римляне-тѣ подъ име Македонци.

[6]) In notis Reiskii ad Const. Porphyr. — Ceremoniae Aulae Byzant. p. 142. Krug, Byzant. Chron. p. 167.

[7]) Georgii monachi vitae recent Imperat. p. 396; Symeonis Logoth. annales p. 326.

Књига **Поглед върху произхождението на българския народ и началото на българската история** 1869.година, Марин Дринов.

Бугарин Марин Дринов ,као и многи други историчари у 19. и 20. века се слажу око тога да је Ромејски император Васил Македонски био Словен. Дринов мисли је Василу додато име "Македонски" због тога што по народности није био ни Грк ни Ромеј него Македонац.

ВЕЛИЗАР

Књига "Јустинијан и касно римско царство" од аутора Џона Баркера
Велизар је делио исту позадину Илирског сељака са Јустинијаном...

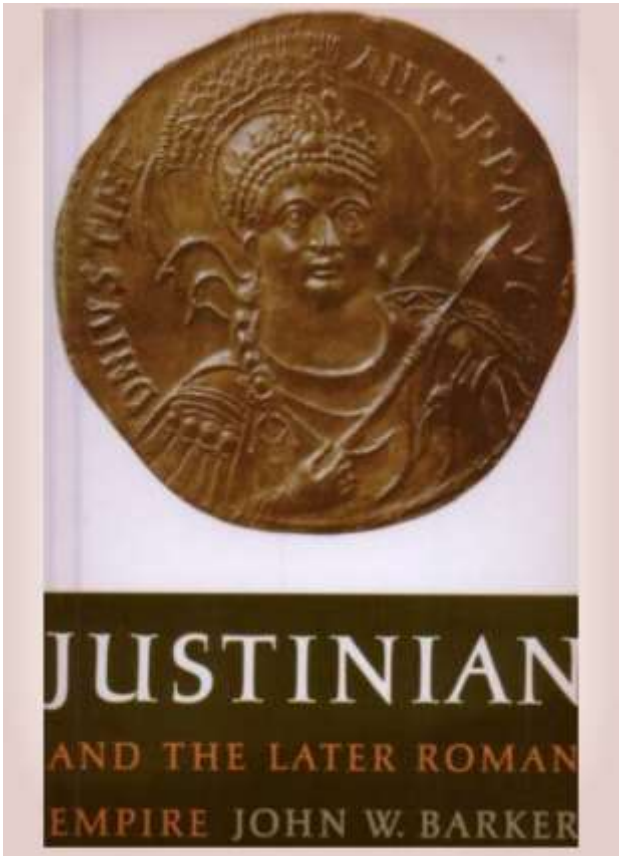

ultimate successor, Peter Barsymes. A Syrian by origin, Barsymes differed from John in lacking the latter's repulsive and obtrusive personal qualities; in addition, he had the favor of Theodora rather than her enmity. His career was uneven, but he long held the office of Count of the Sacred Largesses, which made him a kind of Secretary of the Treasury, and for a time he even occupied John's old post of Praetorian Prefect. His methods, if less sensational than John's, were apparently no less oppressive. He was as resourceful as his predecessor in finding new sources of revenue for his master. He seems to have achieved nowhere near the influence with Justinian that John had enjoyed, but he proved a dependable fiscal henchman of the kind Justinian had sought in John himself.

Beyond the specifically civil advisers of Justinian, there are four more individuals of the Emperor's circle who deserve consideration in this context. The first is perhaps the most celebrated figure of Justinian's reign, after Theodora, and to many the most sympathetic. This is Belisarius, the outstanding general of the age, and one of the remarkable commanders of history. He was an extremely able field commander, a skillful tactician and strategist, and a capable administrator. His particular genius lay in accomplishing maximum results with minimum resources. Though he shared an Illyrian peasant background with Justinian, he was quite different from his master in his simple and straightforward personality. As circumstances showed, he was capable of cunning and deception, but he had the advantages of an upright character, unimpeachable morals, and unwavering loyalty. For these qualities he was admired by everyone, friend and foe – save perhaps by Justinian, whose suspicions of Belisarius have reflected discredit on himself rather than on his great general.

Heritage History - **Велизар, Ромејски генерал, је Словен.**

BELISARIUS

also known as

FLAVIUS BELISARIUS

505–565

Civilization: Roman Constantinople
Era: Byzantine
Field of Renown: military: General

Belisarius besieges Ravenna

Belisarius was one of the greatest military leaders of the Late Roman Empire, and one of the last to thoroughly exemplify the classic Roman military virtues. He succeeded in reconquering much of the territory that had been lost by the Western Empire during the previous century, and for a time it seemed that the Roman Empire might be re-established under the headship of Constantinople. Because of jealousies within the empire, poor administration of the reconquered provinces, and continued barbarian incursions into imperial territory however, many of his gains were lost within a generation. Belisarius is strongly associated with Emperor Justinian, and in his later career, after both his military genius and loyalty to the emperor had been well established, he suffered much from Justinian's jealousy. Had Justinian supported the greatest general of his age instead of sabotaging and obstructing his progress, the empire may possibly have been saved.

Belisarius, who is thought to be of Slavic origin, began his career in the Roman army as a bodyguard of Justinian. He was ultimately given a command and won his first notable victory at the *Battle of Dara*, against the Sassanid empire in the Roman Persian Wars. Soon after, he returned to Constantinople and was critical in helping to put down a major rebellion there against Justinian's government. In 533 he volunteered to lead a Byzantine fleet of mercenaries against the Vandal government at Carthage. Africa had been in the hands of the Vandals for 100 years at this time, and previous campaigns against them had failed miserably, so when Belisarius succeeded in destroying the Vandal hold on Africa and bringing the territory back under Roman control, his reputation as the greatest general of his age was firmly established.

Once the Vandal Kingdom of Africa had been conquered, Justinian turned his eyes to Italy, with the idea of reclaiming territory that had been lost with the fall of the Western Empire. Although the Ostrogoths had originally conquered Italy with support from the Eastern Empire, they had governed independently for nearly fifty years. Belisarius took charge of the Byzantine campaign against Vitiges, the Ostrogoth king. He first took Italy, then Rome, and finally the Ostrogoth capital of Ravenna. The Goths were so impressed with his leadership they offered to make him king of Italy, but he declined out of loyalty to Justinian. But when in 540, he returned to Constantinople, after a 10 year career of victories that had greatly enhanced the emperor's dominions, he was treated with guarded suspicion instead of gratitude.

A few years later he returned to campaign in Persia, but was called away before accomplishing anything by a new crisis in Italy. The Goth's had rebelled under Totila, the newly appointed King of the Ostrogoths. Instead of supplying Belisarius with the support and troops to put down the rebellion however, he was starved of supplies and resources by Justinian, who was wary of providing the hero will the military means to conquer. The Gothic War in Italy therefore dragged on for over ten years, and a great deal of the country was laid to waste. Eventually Justinian recalled Belisarius altogether. Another Roman general did finally defeat the Ostrogoths, but only twelve years of Byzantine rule, Italy was invaded by the Lombards and there was no army or resources to resist. In spite of the heroic leadership of Belisarius, the Gothic War proved to be a disaster for Italy, and the Byzantine Empire.

http://www.heritage-history.com/

Књига Историја Рима, Норвуд Јанг, издата 1910 године у Њујорку.

...Велизар, Македонски генерал...

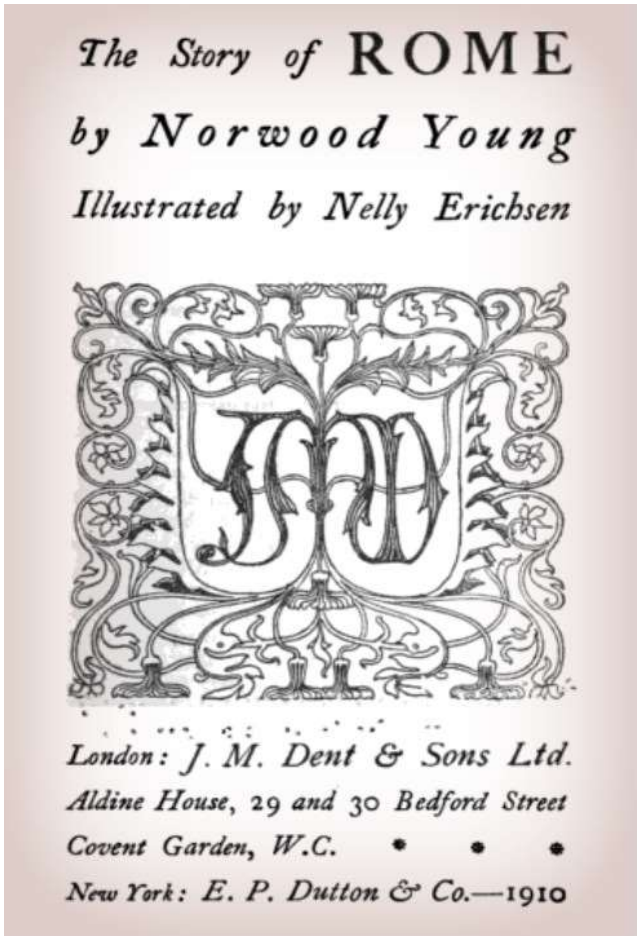

When, in 526, Theodoric—deservedly the Great—died, his daughter, Amalasuntha, acted as Regent during the minority of her son Athalaric. Amalasuntha, a learned woman, was unpopular with the Goths, who disliked her endeavours to spread a knowledge of Roman literature, and to introduce Roman civilisation. They were men of the sword. Their easy triumph over the leisurely philosophers and luxurious art-collectors of Rome, had strengthened their natural contempt for learning and culture. They despised the pedantry of Greek and Roman professors, and had little respect for a woman as controller of the fortunes of the State. When, by the death of Athalaric, the male line of descent from Theodoric came to an end, their hostility to Amalasuntha could no longer be restrained. She was murdered; and Vitiges, no scholar, but a rough soldier, was raised up on their shields, according to national custom, and hailed as their king. While Vitiges was being uproariously carried round the Gothic camp in triumph, Belisarius, the Macedonian general sent to Italy by Justinian, had captured Naples, and was marching upon Rome. Vitiges, instead of hastening to take possession of Rome, hurried to Ravenna, where he married Matasuntha, daughter of Amalasuntha, and grand-daughter of Theodoric. He thereby greatly strengthened his position as head of the Gothic nation, but during his absence Belisarius, marching by the Latin Way, entered Rome through the Porta Asinaria, of which the remains may still be seen near the Porta San Giovanni. Belisarius at once proceeded to put the city in a condition

134

Књига -The gateway to the middle ages / Italy - Еленоре Дакет

...Велизар (Ромејски генерал) је рођен на источним границама Македонског народа...

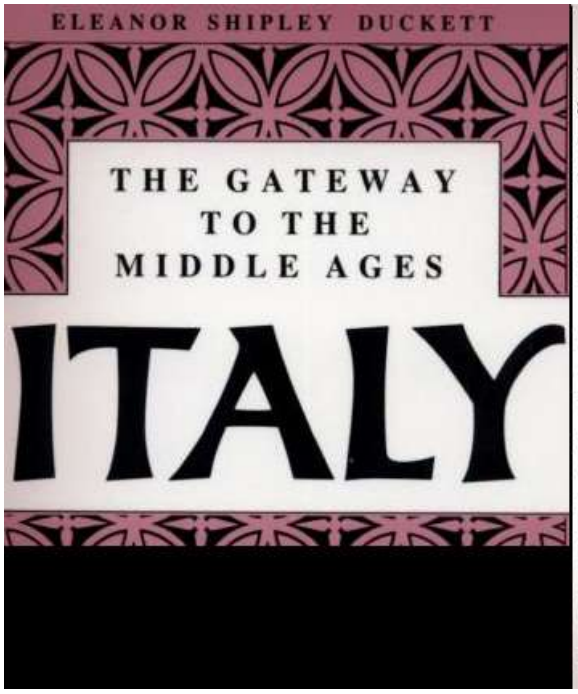

THE HISTORICAL SCENE IN ITALY 11

the ears of Constantinople. Now the Empire in the East could seriously plan to spread out its hands once again over its Western counterpart; the avenging of the death of Theodoric's daughter would prove a most righteous call to arms. In 535 Justinian proclaimed war against the Goths in Italy, and with the onset of this struggle we are brought face to face with its hero, Belisarius.

Belisarius, born in the East of a Macedonian people, had entered the service of Justinian as a young man. His dramatic career shines brilliantly in the pages of the historian Procopius, whom he took with him on his campaigns as one expert in legal problems. But Procopius was more than a counsellor in delicate situations. He was for many years the devoted admirer and friend of his Chief, and the last tragic years of Belisarius are made the darker by the change from keen enthusiasm in the writings of Procopius as he describes the exploits of Belisarius in Asia and Africa and Italy, to the scorn and hatred which he pours upon him in the malicious *Anecdota*, published after the writer's death.

Џон Фике о Јустинијану и Велизару

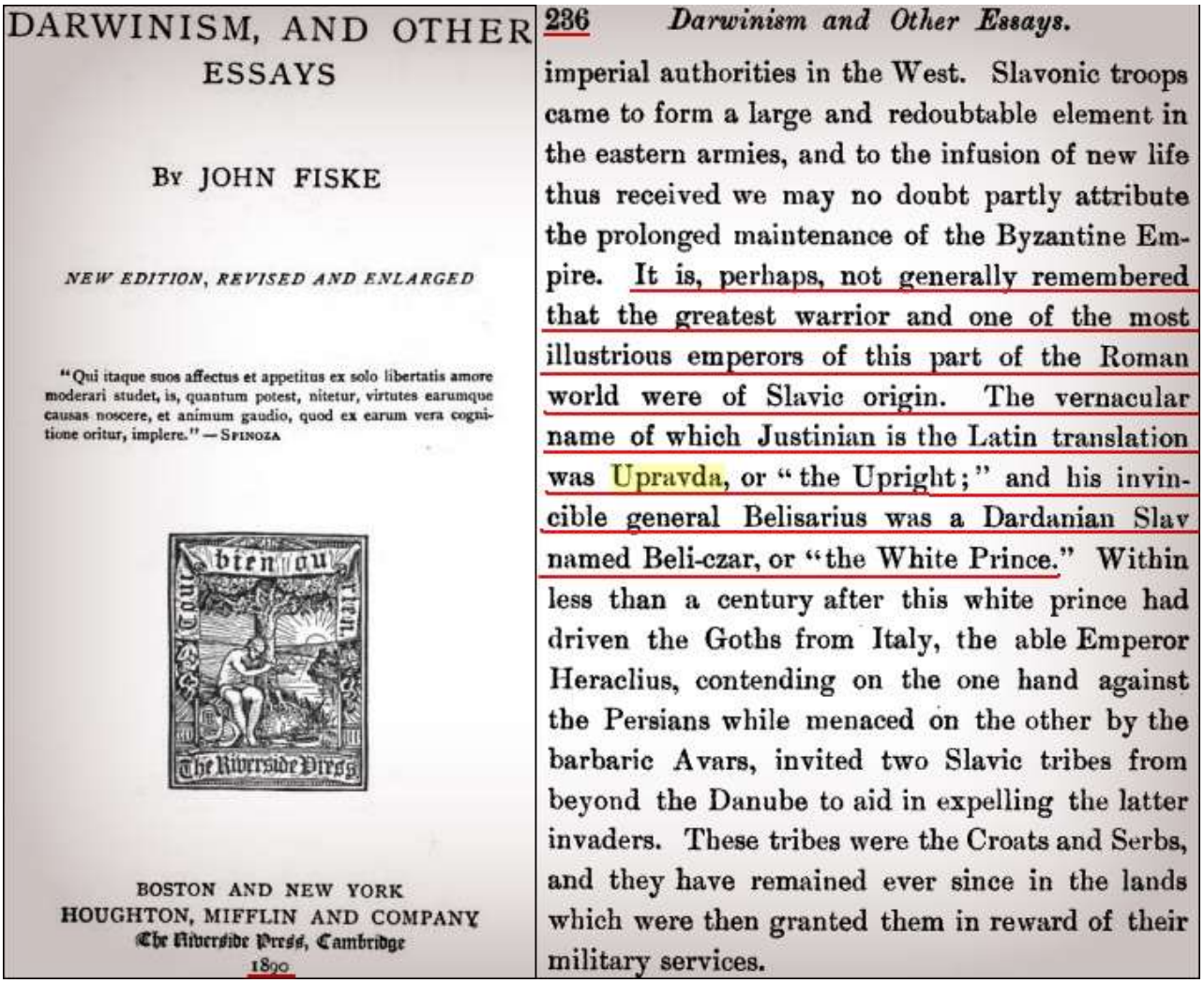

DARWINISM, AND OTHER ESSAYS

By JOHN FISKE

NEW EDITION, REVISED AND ENLARGED

"Qui itaque suos affectus et appetitus ex solo libertatis amore moderari studet, is, quantum potest, nitetur, virtutes earumque causas noscere, et animum gaudio, quod ex earum vera cognitione oritur, implere." — Spinoza

BOSTON AND NEW YORK
HOUGHTON, MIFFLIN AND COMPANY
The Riverside Press, Cambridge
1890

236 *Darwinism and Other Essays.*

imperial authorities in the West. Slavonic troops came to form a large and redoubtable element in the eastern armies, and to the infusion of new life thus received we may no doubt partly attribute the prolonged maintenance of the Byzantine Empire. It is, perhaps, not generally remembered that the greatest warrior and one of the most illustrious emperors of this part of the Roman world were of Slavic origin. The vernacular name of which Justinian is the Latin translation was Upravda, or "the Upright;" and his invincible general Belisarius was a Dardanian Slav named Beli-czar, or "the White Prince." Within less than a century after this white prince had driven the Goths from Italy, the able Emperor Heraclius, contending on the one hand against the Persians while menaced on the other by the barbaric Avars, invited two Slavic tribes from beyond the Danube to aid in expelling the latter invaders. These tribes were the Croats and Serbs, and they have remained ever since in the lands which were then granted them in reward of their military services.

Џон Фике (John Fiske)у свом делу "Darwinism and other essays" - "Дарвинизам и други есеји" из 1890-е године на страни 236 своје књиге каже за Ромејског цара Јустинијана и његовог војсковођу Велизара:

"Можда уопште није запамћено да је највећи ратник, и један од најславнијих владара овог дела Римског, света био Словен. Право име, име Јустинијан је Латински превод, му је "Управда" или "Честити", а његов непобедиви генерал Велизар је Словен из Дарданије који се зове "Бели цар" или "Бели принц".

У овом делу се Такође помињу два Словенска племена са друге стране Дунава, Срби и Хрвати које је наводно император Хераклијус позвао да дођу на Балкан да му помажу у избацивању будућих нападача. Одобрено им је да остану у својим земљама и били су награђени за своју војну службу.

Under the old East Roman Empire the people of Bulgaria appear both as subjects and as rulers. Justinian's birthplace was, as it still is, a Slavonic village, in the neighbourhood of Skopia; and his Latin name is the translation of his Slavonic one, Upravda. The great Belisarius is said to have been the Slavonic Velisar; the Emperor Basil and his line were Slāvs.*

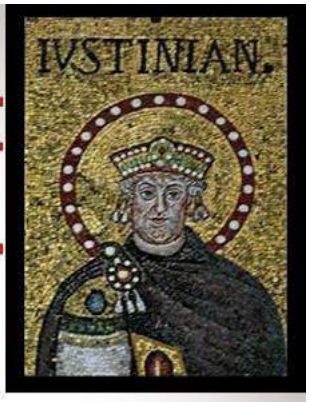

* Basil, the Macedonian, or, as Finlay calls him, the Slavonian groom, was the father of the longest line that ever maintained itself upon the throne of Byzance. Gibbon says that his "most solid praise is drawn from the comparison of a ruined and a flourishing monarchy." Basil murdered his drunken predecessor, and was not unstained with the vices of the Lower Empire; but his entrance into Constantinople as a young peasant seeking work—his great stature, strength, and power by gentleness over animals; the use he made of the first gifts of fortune in purchasing land near his birthplace, and sending donations to his family—his gratitude when on the throne to the old lady who had befriended him in his poverty, and his bond-of-brotherhood (pobratimstvo) with her son—all are traits of character corresponding to those of the present Slavonic inhabitants of Macedonia and Thrace.

Анастасије први

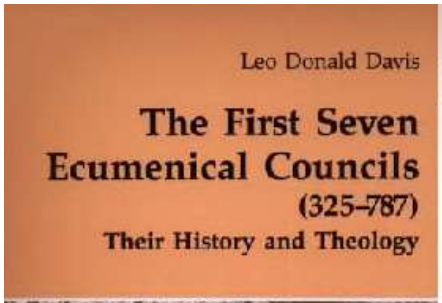

These initial moves toward healing the schism were further frustrated by the accession to the imperial throne in 491 of Anastasius I. A Slav by birth, the new emperor was so noted for his piety and charity that, even though a layman, he had been proposed for the patriarchate of Antioch at the death of Peter the Fuller. Unfortunately for the peace of Christendom, Anastasius was an ardent Monophysite. At the age of sixty this surprising emperor married Zeno's widow and was crowned by Euphemius of Constantinople, who first requested him to make a profession of faith in favor of Chalcedon. This Anastasius consented to do in writing. Once crowned, Anastasius showed amazing energy: the revolt of the Isaurians loyal to the dead Emperor Zeno was put down; imperial finances, the judiciary and the police were reformed; the Empire's defenses strengthened. In the West, still in the emperor's mind a part of the Empire, Anastasius sent consular insignia to the rising Frankish king Clovis, newly converted to orthodox Catholicism from paganism, who was in the process of occupying all Gaul, turning it into Frankland, France. In Italy, Anastasius recognized as

У књизи Леа Доналда Дејвиса (Leo Donald Davis) "The first seven Ecumenical councils" - "Првих седам Васељенских сабора" имамо податке за Ромејског цара Анастасија првог,који је иначе рођен у Драчу:

"...Anastasius I,a Slav by birth..."
"...Анастасије први,Словен од рођења..."

Чињеница о Ромејском генералу Велизару

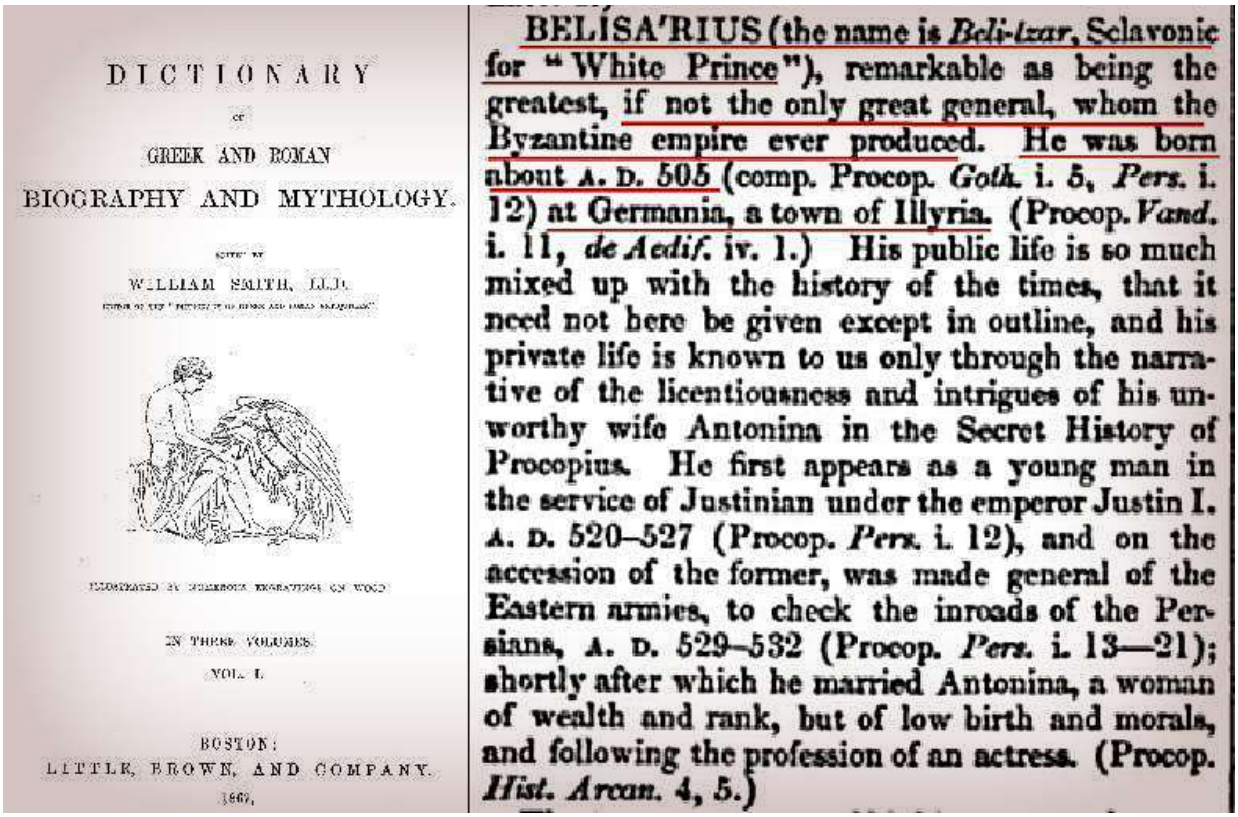

DICTIONARY

OF

GREEK AND ROMAN

BIOGRAPHY AND MYTHOLOGY.

EDITED BY

WILLIAM SMITH, LL.D.

IN THREE VOLUMES.

VOL. I.

BOSTON:

LITTLE, BROWN, AND COMPANY.

1867.

BELISA'RIUS (the name is *Beli-tzar*, Sclavonic for "White Prince"), remarkable as being the greatest, if not the only great general, whom the Byzantine empire ever produced. He was born about A. D. 505 (comp. Procop. *Goth.* i. 5, *Pers.* i. 12) at Germania, a town of Illyria. (Procop. *Vand.* i. 11, *de Aedif.* iv. 1.) His public life is so much mixed up with the history of the times, that it need not here be given except in outline, and his private life is known to us only through the narrative of the licentiousness and intrigues of his unworthy wife Antonina in the Secret History of Procopius. He first appears as a young man in the service of Justinian under the emperor Justin I. A. D. 520–527 (Procop. *Pers.* i. 12), and on the accession of the former, was made general of the Eastern armies, to check the inroads of the Persians, A. D. 529–532 (Procop. *Pers.* i. 13—21); shortly after which he married Antonina, a woman of wealth and rank, but of low birth and morals, and following the profession of an actress. (Procop. *Hist. Arcan.* 4, 5.)

У књизи Вилијама Смита(William Smith)"-A-dictionary-of-greek-and-roman-biography-and-mythology-" из 1880 године,на страни 479 пише за Велизара:

"Велизар(Словенско име "Бели цар",или"Бели принц"),изванредан,и један од најбољих генерала ког је Византијска империја(Ромејска империја)икада имала. Рођен је око 505-е године у граду Германији у Илирији".

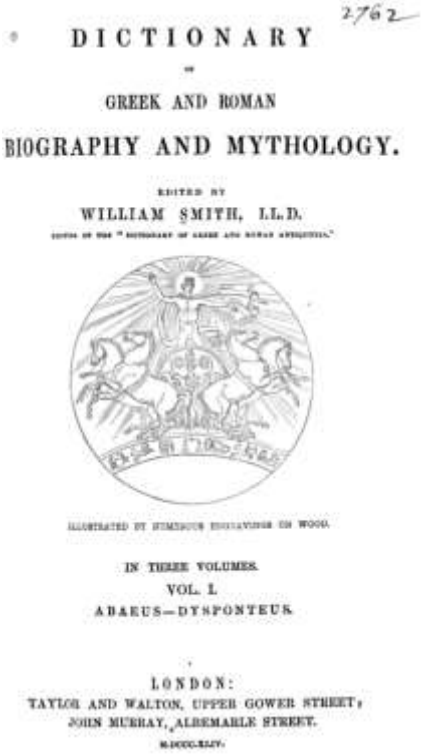

2762

DICTIONARY

OF

GREEK AND ROMAN

BIOGRAPHY AND MYTHOLOGY.

EDITED BY

WILLIAM SMITH, LL.D.

IN THREE VOLUMES.

VOL. I.

ABAEUS—DYSPONTEUS.

LONDON:

TAYLOR AND WALTON, UPPER GOWER STREET;

JOHN MURRAY, ALBEMARLE STREET.

Лорд Махон (Lord Mahon)у свом делу "The life of Belisarius" - "Живот Велизара" каже:

"The name of Belisarius,he adds,is Illyrian(or Slavonic)and denotes the"White Prince"or"Beli Tzar."

"Име Велизар,он додаје,је Илирско (или Словенско) и значи "Бели принц" или "Бели Цар."

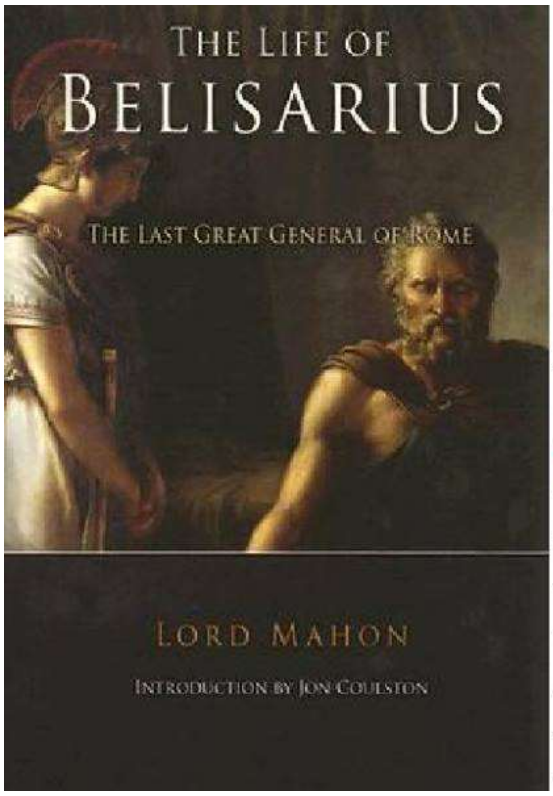

In another passage of the same essay, M. von Hammer informs us, (by the aid of an Oriental work, *Hadschi Chalfa*, on Roumeli and Bosnia), that Germania, the birth-place of Belisarius, may be identified with the present Tschirmien or Tschermen, a town not far distant from the line of road between Constantinople and Adrianople, and about one day's journey from the latter. "The name of Belisarius," he adds, "is Illyrian (or Sclavonic), and denotes the "*White Prince* (Beli-Tzar). Since Lord Mahon, in "a note only a few pages further, rightly explains "Belgrade as Beli-grad, the '*White City*,' we are "surprised that the '*White Prince*' should have "escaped his notice" (p. 144). The justice of this animadversion upon me from this eminent critic, and the fault of omission which I have here committed. I am bound most fully to acknowledge.

Ђовани Б. Палатино о илирском писму

Ђовани Батиста Палатино (G.B.Palatino), италијански калиграф, дело "Libro Novo", издато у Риму 1545.године.
Превод овог документа на Српски језик:

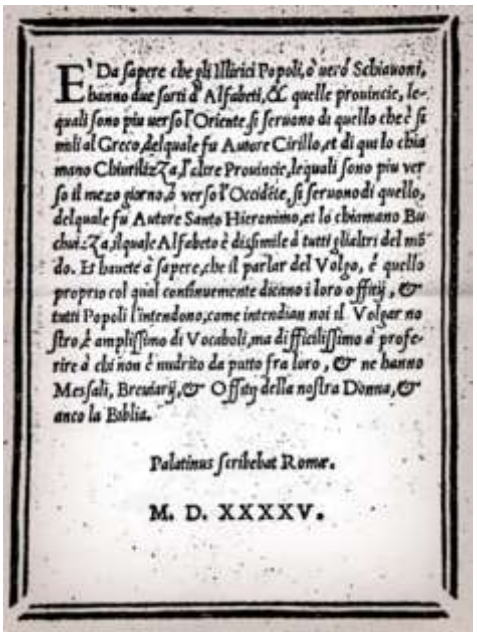
E' Da sapere che gli Illirici Popoli, ò uero Schiauoni, hanno due sorti d' Alfabeti, & quelle prouincie, le quali sono piu uerso l'Oriente, si seruono di quello che è simile al Greco, del quale fu Autore Cirillo, et di qui lo chiamano Chirilliza, & l'altre Prouincie, le quali sono piu verso il mezo giorno, & verso l'Occidete, si seruono di quello, del quale fu Autore Santo Hieronimo, et lo chiamano Buchuiza, il quale Alfabeto è dissimile à tutti gl'altri del mõdo. Et hauete à sapere, che il parlar del Volgo, è quello proprio col qual continuamente diciamo i loro offitij, & tutti Popoli l'intendono, come intendian noi il Volgar nostro, & amplissimo di Vocaboli, ma difficilissimo à proferire à chi non è nudrito da putto fra loro, & ne hanno Messali, Breuarij, & Offitij della nostra Donna, & anco la Bibbia.

Palatinus scribebat Romæ.

M. D. XXXXV.

"Треба знати да Илирски народи, илити Склавони, имају две врсте писама, па се источније покрајине служе оним које сличи грчкому, чији је изумитељ био Ћирил, одакле га називају ћирилицом, а друге, јужније или западније покрајине служе се оним, чији је изумитељ био свети Јероним, па га називају буквицом, то писмо је различито од свих других на свету. Требате такође знати да је говор пука онај властити којим се увијек моле, и сви народи разумеју га, као што ми разумемо свој народни језик, врло је богат речима али веома тешког изговора оному који није у њих одгајан од малена, те њим имају писане Мисали , бревијар и молитвенике наше Госпе, па и Библију. Палатино је писао у Риму 1545-а година".

Сербинум

Сербинум (познат и као Сербинијум и Сервитијум) је био антички римски град у провинцији Панонији. Налазио се на подручју данашње Градишке у Републици Српској. Град је био раскрсница два магистрална римска пута и средиште савске римске флоте на Сави.
Насеље Сербинум помиње се у историјским изворима од 2. до 7. века нове ере, и то овим редоследом:

- У Птолемејевој географији из 2. века, помиње се и на карти је убележено место Serbinon или Serbinum, које се налазило испод планина Biblia ore (или Biblini montes или Beby m.), које су, према тумачењу мађарских научника, Козара и Грмеч.
- У делу Itinerarium Antonini из 2-3. века, забележен је назив Servitium.
- На карти званој Tabula Peutingeriana из 4. века, уписан је назив Seruitio.
- У делу Notitia dignitatum из око 400. године уписан је назив Servitii.
- У делу Anonymi Ravennatis Cosmographia из 7-8. века уписан је назив Serbitium.
- Сви наведени облици (Serbinon, Serbinum, Servitium, Seruitio, Servitii, Serbitium), односе се на једно место, а то је по научницима данашња Градишка

http://sr.wikipedia.org/sr/Сербинум

Дакле,овај топоним нас потпуно јасно и без дилеме асоцира на Србе.Наши "академици"наравно тиме нису преоптерећени...

http://sr.wikipedia.org/wiki/Градишка

"У доба Римљана на мјесту садашњег града налазило се насеље Municipium Servitium (Serbinum), које је било важна раскрсница путева према истоку и југу

Балкана, односно пристаниште за ријечну римску флоту, што довољно говори о стратешком значају насеља у то вријеме. Најстарији документован податак о српском имену датира из 69. или 75., у познатој књизи Плинија Млађег Познавање природе где наилазимо на српско име у латинизованом облику - Серби. Он дословно каже: "A Cimmerio accolunt Maeotici, Vali, Serbi, Zingi, Psesii" (Поред Кимерана станују Меотици, Вали, Срби, Зинги, Псеси)"

Префектура Илирик

- Prefecture of Illyricum, 318-379 AD

Префектура Илирик је била једна од четири велике префектуре унутар позног Римског царства и Источног римског царства. Административни центар префектуре је био град Сирмијум (данашња Сремска Митровица у Србији).Формирана је 318. године и у почетку се делила у две дијацезе:Панонску дијецезу и Мезијска дијецеза.Касније, Мезијска дијецеза је подељена у Дакијску дијецезу и Македонску дијецезу.
Префектура је обухватала провинције Панонију, Норик, Крит, као и све провинције на Балкану осим Тракије. 379. године Префектура Илирик је подељена у Западни Илирик и Источни Илирик.Западни Илирик је претворен у дијецезу под јурисдикцијом управника Италијанске префектуре,док је Источни Илирикум постао део Ромејског царства 395. године.

Дијецеза је управна јединица Римског царства већа од провинције а мања од префектуре...

Михаило Ј. Пупин

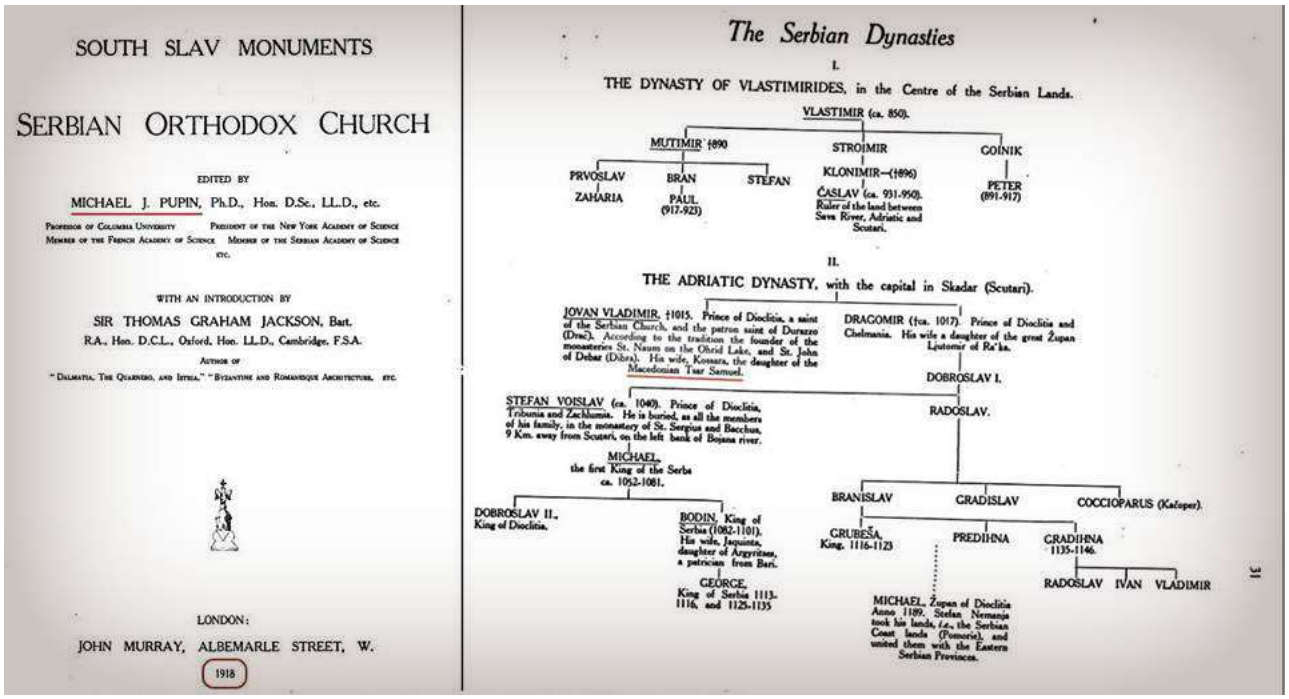

SOUTH SLAV MONUMENTS

SERBIAN ORTHODOX CHURCH

EDITED BY

MICHAEL J. PUPIN, Ph.D., Hon. D.Sc., LL.D., etc.

Professor of Columbia University — President of the New York Academy of Science
Member of the French Academy of Science — Member of the Serbian Academy of Science
etc.

WITH AN INTRODUCTION BY

SIR THOMAS GRAHAM JACKSON, Bart.
R.A., Hon. D.C.L., Oxford, Hon. LL.D., Cambridge, F.S.A.
Author of
"Dalmatia, The Quarnero, and Istria," "Byzantine and Romanesque Architecture," etc.

LONDON:
JOHN MURRAY, ALBEMARLE STREET, W.
1918

The Serbian Dynasties

I.

THE DYNASTY OF VLASTIMIRIDES, in the Centre of the Serbian Lands.

VLASTIMIR (ca. 850).

MUTIMIR †890 — STROIMIR — GOINIK

PRVOSLAV — ZAHARIA; BRAN — PAUL (917-923); STEFAN

KLONIMIR—(†896) — ČASLAV (ca. 931-950). Ruler of the land between Sava River, Adriatic and Scutari.

PETER (891-917)

II.

THE ADRIATIC DYNASTY, with the capital in Skadar (Scutari).

JOVAN VLADIMIR, †1015. Prince of Dioclitia, a saint of the Serbian Church, and the patron saint of Durazzo (Drač). According to the tradition the founder of the monasteries St. Naum on the Ohrid Lake, and St. John of Debar (Dibra). His wife, Kossara, the daughter of the Macedonian Tsar Samuel.

DRAGOMIR (†ca. 1017). Prince of Dioclitia and Chelmania. His wife a daughter of the great Župan Ljutomer of Ra'ka.

DOBROSLAV I.

RADOSLAV.

STEFAN VOISLAV (ca. 1040). Prince of Dioclitia, Tribunia and Zachlumia. He is buried, as all the members of his family, in the monastery of St. Sergius and Bacchus, 9 Km. away from Scutari, on the left bank of Bojana river.

MICHAEL, the first King of the Serbs ca. 1052-1081.

DOBROSLAV II., King of Dioclitia.

BODIN, King of Serbia (1082-1101). His wife, Jaquinta, daughter of Argyritzes, a patrician from Bari.

GEORCE, King of Serbia 1113-1116, and 1125-1135

BRANISLAV — GRADISLAV — COCCIOPARUS (Kačoper).

GRUBEŠA, King. 1116-1123

PREDIHNA

GRADIHNA 1135-1146.

RADOSLAV IVAN VLADIMIR

MICHAEL, Župan of Dioclitia Anno 1189. Stefan Nemanja took his lands, *i.e.*, the Serbian Coast lands (Pomorie), and united them with the Eastern Serbian Provinces.

31

Михаило Ј.Пупин у свом делу "Споменици јужних Словена, историја Српске Православне цркве" на страни 31. приказује родослове Српских династија Властимировића и Адриатске династије чија је престоница био град Скадар. Занимљив је помен Македонског цара Самоила.

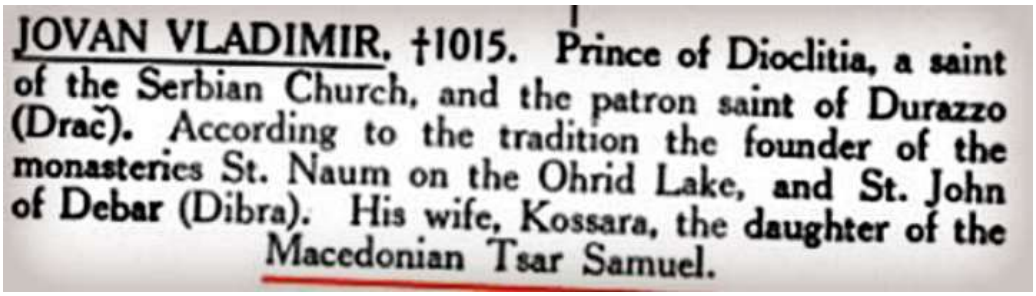

JOVAN VLADIMIR, †1015. Prince of Dioclitia, a saint of the Serbian Church, and the patron saint of Durazzo (Drač). According to the tradition the founder of the monasteries St. Naum on the Ohrid Lake, and St. John of Debar (Dibra). His wife, Kossara, the daughter of the Macedonian Tsar Samuel.

Џејмс Робертсон

HISTORY

OF

THE CHRISTIAN CHURCH.

By JAMES CRAIGIE ROBERTSON, M.A.

VOLUME II.—(A.D. 590-1122.)

PART I.

LONDON:
JOHN MURRAY, ALBEMARLE STREET.
1875.

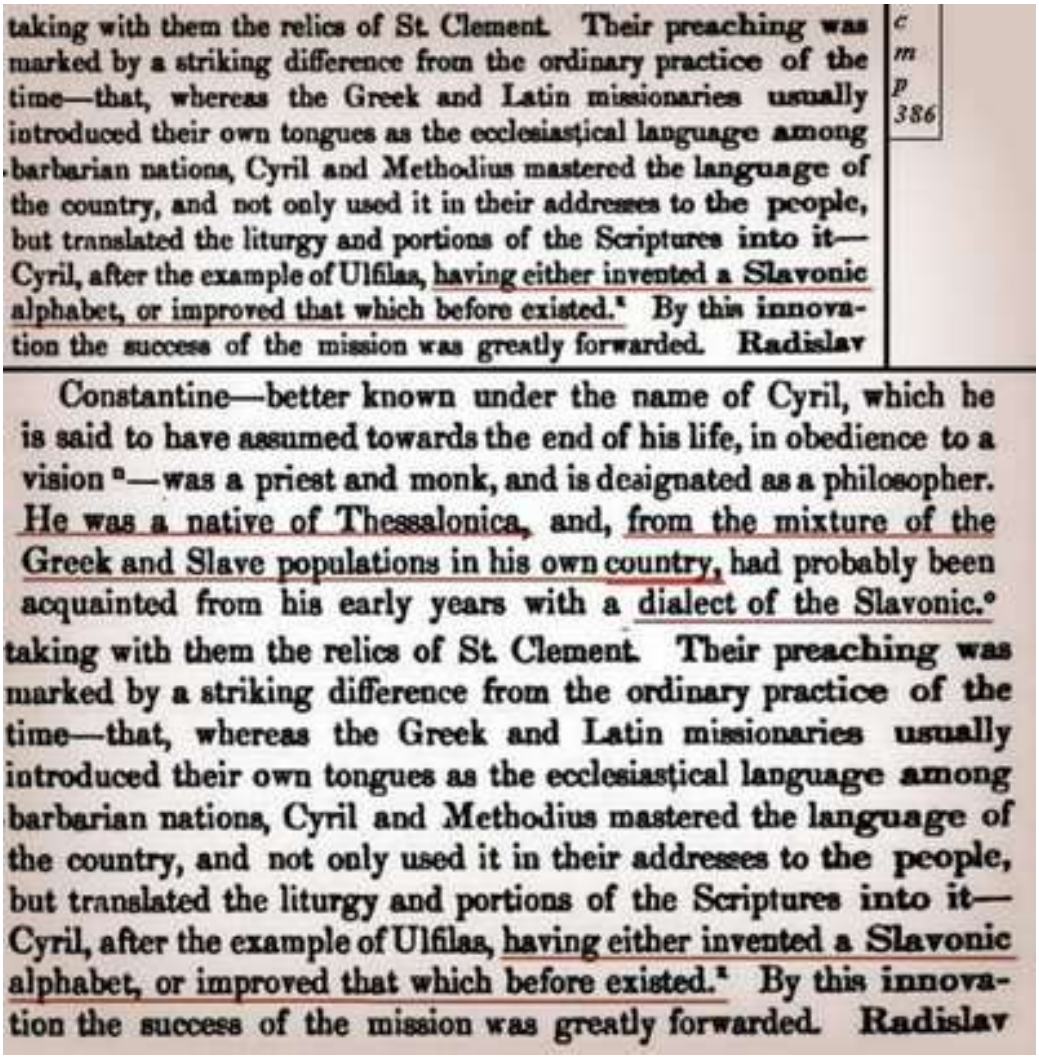

taking with them the relics of St. Clement. Their preaching was marked by a striking difference from the ordinary practice of the time—that, whereas the Greek and Latin missionaries usually introduced their own tongues as the ecclesiastical language among barbarian nations, Cyril and Methodius mastered the language of the country, and not only used it in their addresses to the people, but translated the liturgy and portions of the Scriptures into it—Cyril, after the example of Ulfilas, having either invented a Slavonic alphabet, or improved that which before existed.[x] By this innovation the success of the mission was greatly forwarded. Radislav

c
m
p
386

Constantine—better known under the name of Cyril, which he is said to have assumed towards the end of his life, in obedience to a vision [n]—was a priest and monk, and is designated as a philosopher. He was a native of Thessalonica, and, from the mixture of the Greek and Slave populations in his own country, had probably been acquainted from his early years with a dialect of the Slavonic.[o]

taking with them the relics of St. Clement. Their preaching was marked by a striking difference from the ordinary practice of the time—that, whereas the Greek and Latin missionaries usually introduced their own tongues as the ecclesiastical language among barbarian nations, Cyril and Methodius mastered the language of the country, and not only used it in their addresses to the people, but translated the liturgy and portions of the Scriptures into it—Cyril, after the example of Ulfilas, having either invented a Slavonic alphabet, or improved that which before existed.[x] By this innovation the success of the mission was greatly forwarded. Radislav

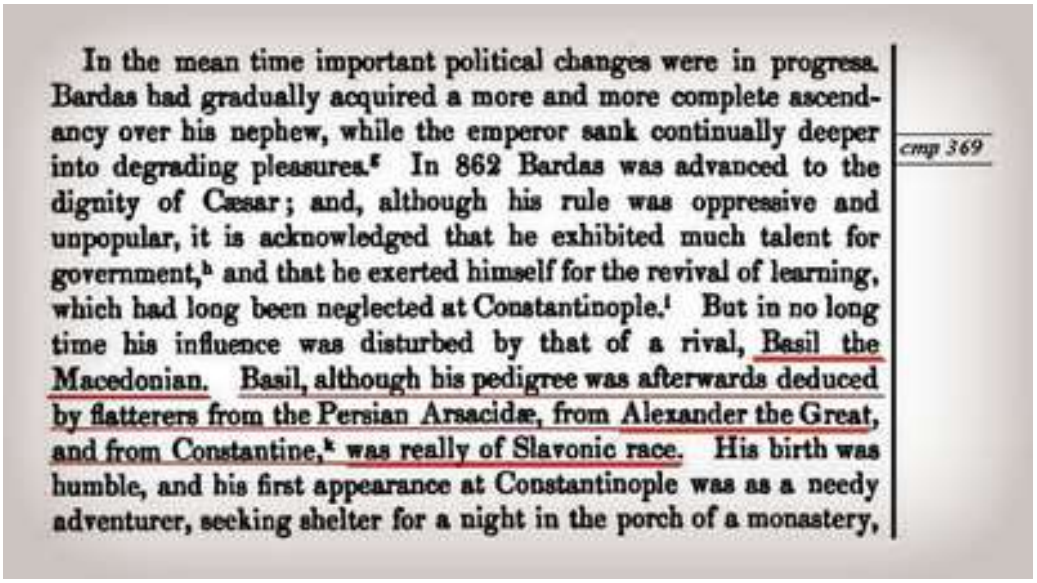

In the mean time important political changes were in progress. Bardas had gradually acquired a more and more complete ascendancy over his nephew, while the emperor sank continually deeper into degrading pleasures.[g] In 862 Bardas was advanced to the dignity of Cæsar; and, although his rule was oppressive and unpopular, it is acknowledged that he exhibited much talent for government,[h] and that he exerted himself for the revival of learning, which had long been neglected at Constantinople.[i] But in no long time his influence was disturbed by that of a rival, Basil the Macedonian. Basil, although his pedigree was afterwards deduced by flatterers from the Persian Arsacidæ, from Alexander the Great, and from Constantine,[k] was really of Slavonic race. His birth was humble, and his first appearance at Constantinople was as a needy adventurer, seeking shelter for a night in the porch of a monastery,

cmp 369

Фото галерија

Из књиге Џејмса Робертсона (James C. Robertson) "History of the Christian Church: Volume II (A.D. 64-1517), Part 1", издате 1862.године у Лондону, **на страни 369 сазнајемо да је Васил Македонски (Владар Ромејског царства) био Словен.**

На страни 385 пише да Константин, односно Ћирило, потиче из Солуна, где заједничким животом живе Грци и Словени, и да је Ћирило од раног детињства био упознат са Словенским језиком, **док на следећој страни сазнајемо да је Ћирило побољшао Словенску азбуку која је вероватно постојала и раније.**

Краљевина Сербија после губитка Истре

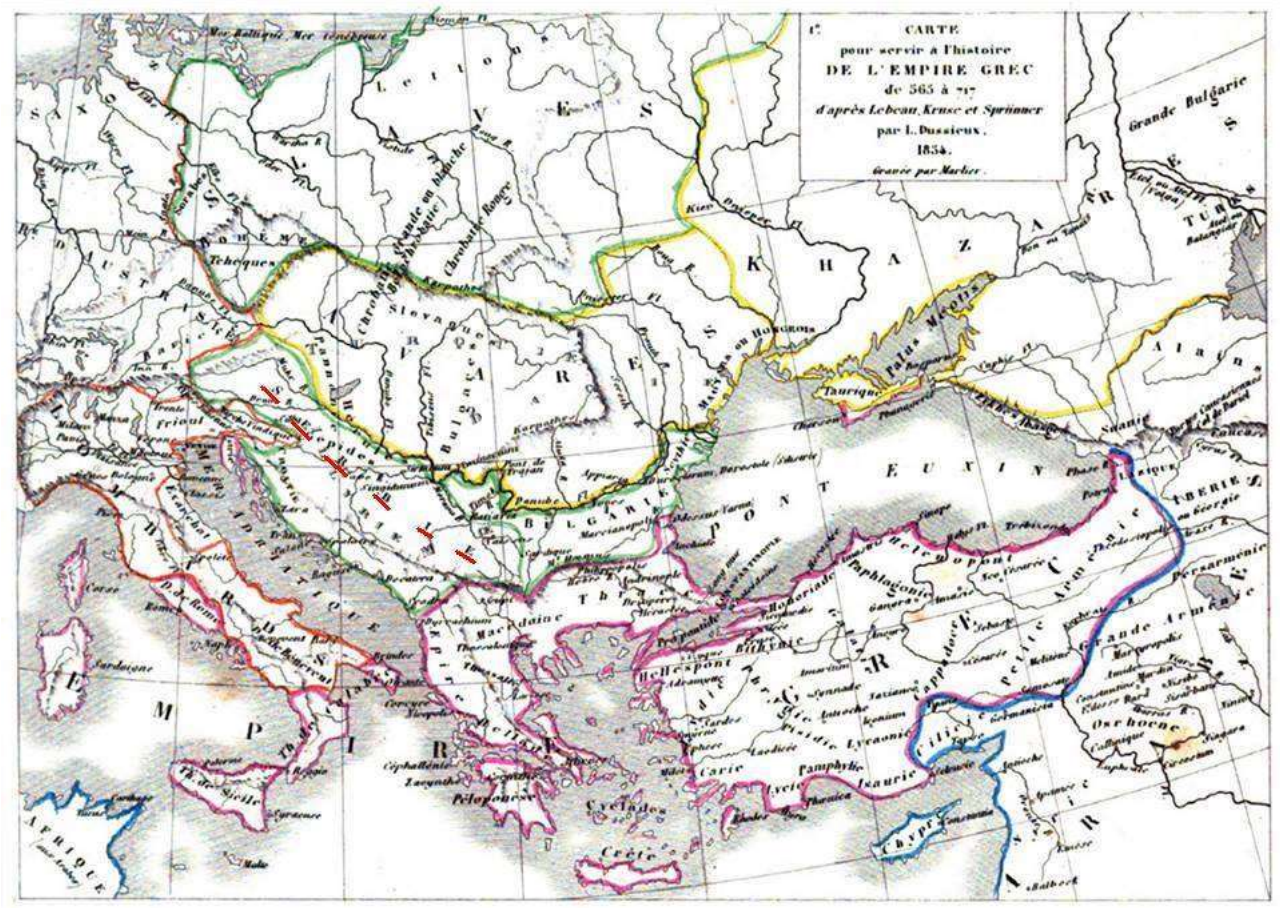

Опис мапе: Краљевина Сербија после губитка (читај: одузимања) Истре од стране Фруга (Франака) и Романско царство (лат. Imperium Romanum, или Imperium Romanorum) од 8-9 века

-Извор (назив дела): „Atlas général de géographie physique, politique, historique“
-Назив мапе: Carte pour servir à l'histoire de l'Empire Grec de 717 à 9 ème siècle
-Време израде мапе: 1854
-Аутор: Француз Louis Étienne Dussieux (1815-1894), историчар и картограф
-Издавач: Librairie de Jacques Lecoffre et Cie.
-Место штампања: Paris (Empire français // Second Empire: 1852-1870)
-Година издања: 1857
-Језик: француски
-Писмо: латиница

Краљевина Сербија у време владавине сербских династија:

- Дрвановића/Светимировића

- Светолик Дрвановић/Светимировић (владао: 711-724)
- Владислав Дрвановић/Светимировић (владао: 724-727)
- Томислав Дрвановић/Светимировић (владао: 727-744)
- Себислав Дрвановић/Светимировић (владао: 744-760)
- Расбин Дрвановић/Светимировић (владао: 760-768)
- Владимир Дрвановић/Светимировић (владао: 760-781)
- Карамир Дрвановић/Светимировић (владао: 781-789)
- Тврдослав Дрвановић/Светимировић (владао: 789-794)

- Оштривојевића

- Оштривој (владао: 794-796)
- Толимир Оштривојевић (владао: 796-812)

Винко Прибојевић "О подријетлу и згодама Славена"

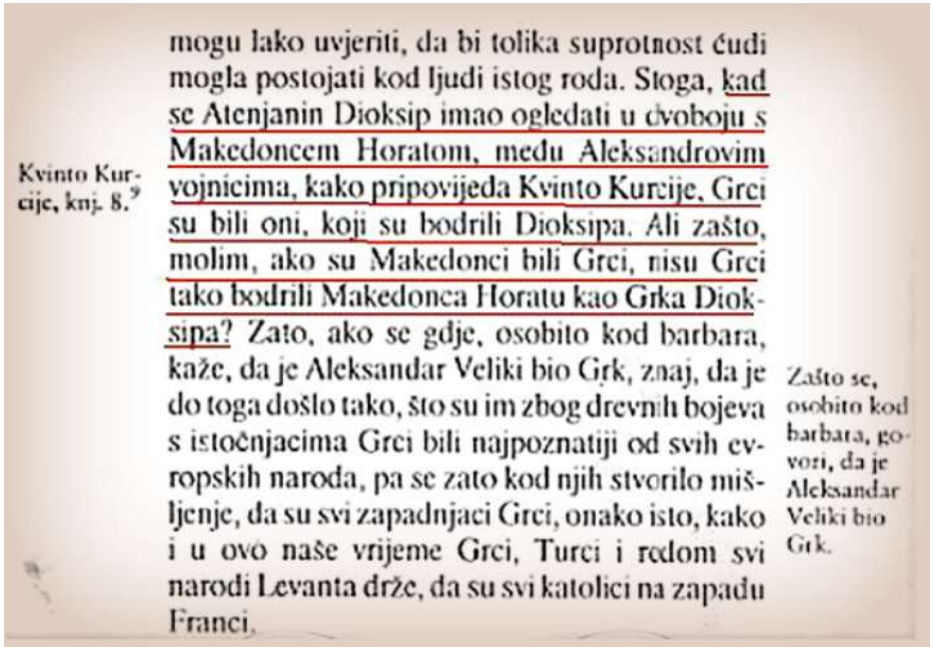

mogu lako uvjeriti, da bi tolika suprotnost ćudi mogla postojati kod ljudi istog roda. Stoga, kad se Atenjanin Dioksip imao ogledati u dvoboju s Makedoncem Horatom, medu Aleksandrovim vojnicima, kako pripovijeda Kvinto Kurcije, Grci su bili oni, koji su bodrili Dioksipa. Ali zašto, molim, ako su Makedonci bili Grci, nisu Grci tako bodrili Makedonca Horatu kao Grka Dioksipa? Zato, ako se gdje, osobito kod barbara, kaže, da je Aleksandar Veliki bio Grk, znaj, da je do toga došlo tako, što su im zbog drevnih bojeva s istočnjacima Grci bili najpoznatiji od svih evropskih naroda, pa se zato kod njih stvorilo mišljenje, da su svi zapadnjaci Grci, onako isto, kako i u ovo naše vrijeme Grci, Turci i redom svi narodi Levanta drže, da su svi katolici na zapadu Franci.

Kvinto Kurcije, knj. 8.[9]

Zašto se, osobito kod barbara, govori, da je Aleksandar Veliki bio Grk.

Из књиге Винка Прибојевића "О подријетлу и згодама Славена"

"Стога, кад се Атењанин Диоксип имао огледати у двобоју с Македонцем Хоратом међу Александровим војницима, како проповеда Квинто Курције, Грци су били они који су бодрили Диоксипа. Али зашто, молим, ако су Македонци били Грци, нису Грци тако бодрили Македонца Хорату као Грка Диоксипа?"

Едвард Мајер, немачки историчар(1855–1930)

"Ако једног дана нека од словенских земаља буде постигла политички или културни утицај у Европи,целокупна стара историја мораће да се пише изнова".

Аутор: Забрањена историја Срба и Словена
Уредио: Стефан СРБСКИ

ЗАБРАЊЕНА ИСТОРИЈА